

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

THOMAS
THOMPSON

e yayınları

KAN

VE

PARA

162

KAN VE PARA

BLOOD AND MONEY/THOMAS THOMPSON

Türkçesi: Özay Süsoy

Belgeler Bilgiler Bölgeler Dizisi: 25

birinci baskı: haziran 1980
ikinci baskı: temmuz 1980

yerebatan cami çıkmazı

no: 40/4

telefon: 27 87 20

posta kutusu: 12

İstanbulÜcretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Çağdaş yazar tanımına, Thomas Thompson ölçüsünde uygun bir başka ad bulmak kolay değildir. Her şeyden önce, iyi bir gazetecidir Thompson; yazacağı her sözcük için bitmez tükenmez araştırmalara katlanır, okuyucuya gerçeği bütün boyutlarıyla iletmek en büyük kaygısıdır. On iki yıl süreyle çalıştığı ünlü LIFE dergisinde yayınlanan yazılarıyla bütün dünyanın ilgisini çekti. Bunu dünyanın dört bir köşesinde yayınlanan en önemli dergilerdeki yazıları izledi. Röportaj ve araştırmaları her zaman beğeniyle karşılandı. Pek çok armağan kazandı. Ama ününü perçinleyen yazarlık yeteneklerini sonuna kadar kullandığı KAN ve PARA'nın yayınlanması oldu. Yirmiyi aşkın dile çevrilen kitap, televizyona da uygulandı. Kuşkusuz yazar, doğup büyüdüğü Teksas'ı ve insanlarını anlatırken anılarından da yararlanıyor ustalıklı.

İki çocuk babası olan yazar halen California'da oturuyor.

BLOOD AND MONEY/KAN VE PARA
THOMAS 'THOMPSON'dan

türkçeye aktaran: özay süsoy

1976 Doubleday, New York

1980 E YAYINLARI, İSTANBUL

yayın hakları: north branch road corporation 1976

kesim ajans / e yayınları 1980

yazarın hazırladığı özgün baskıdan eksiksiz
olarak dilimize aktarılmıştır.

diziyi yöneten: cengiz tuncer

kapak: espas grafik film: ebru grafik

dizgi, baskı: Zafer Matbaacılık Tesisleri

dizgi düzeni: 8/10 sorbon no: 033

cilt: alibaba ciltevi

**THOMAS
THOMPSON**

KAN

VE

PARA

*İyi bir avukat ve arkadaş olan kardeşim...
Larry D. Thompson'a.*

BİRİNCİ KİTAP

JOAN

«... gördüm bir kula at...»

1 ERKEN GELEN İLKBAHAR YAĞMURLARI GECE boyunca kenti yıkamıştı. Şimdi gün ağarırken, hava kapalı ve toprak kokusuyla doluydu. Houston kentinin kaldırımlarını kaplayan sisin kalıntıları, yuvarlanarak yayıldığı caddeleri örümcek ağı gibi sarıyor, erken işe gidenlerin arabalarının ön camlarını tehlikeli bir biçimde buğulandırıyordu. Hüzünlü, umut vermeyen bir sabahtı.

Yaşlı adam yatağında terliyor, bir yandan öbürüne dönüyordu. Çok kötü bir gece geçirmişti. Sık sık uyanmış, her uyanışında da saate bakmıştı. Çiçekleri ısmarlamak için günün başlamasını bekliyordu sabırsızlıkla. Yüz tane sapsarı gül kızını kuşkusuz sevindirecekti. Yaşlı adam onun gülüşünü gördükten sonra rahat bir uykuya dalabilirdi ancak.

Gecenin sonsuz karanlığında yalnızca bir kez ışığı yakmış, yatağının çevresindeki resimlere bakmıştı. Başının üzerindeki resimde çeyrek yüzyıl önceki Joan, en güzel beyaz organze elbisesi içinde, şımarıkça bacak bacak üstüne atmış oturuyordu. Sağ yanındaki duvarda Joan'ın on yedi, on sekiz yaşlarında sosyeteye takdim edilen bir genç kızın bilinen tavrıyla poz verdiği, yüz hatları ışıklarla yumuşatılmış resmi asılıydı. Solda, antika Grand Rapids şifoniyerinin üzerinde, at yarışlarında kazandığı kupayla vüzu zafer ışıklarıyla pırıl pırıl bir Joan vardı. Büyük evde buna benzer binlerce resim, duvarları, defterleri, albümleri dolduruyor, çekmecelerden taşıyordu. Joan ve atları ülkenin fotoğrafçılarının en sevdikleri konu olmuştu. Yaşlı adamın evi kızının hayalleriyle dolu bir müze gibiydi.

Oysa geçmişin bu bildik anlarını anımsamak bir gece

önceki görüntüyü silip atamıyordu. Yaşlı adam her uyanışında yatağında doğruluyor, elini nemli gözlerinin üzerinden geçiriyor ve her şeyi yeni baştan hissediyordu bütün burukluğuyla.

«Joan, şekerim?» Hastane odasına çekine çekine gitmişti. Oda sterilize ilaçlarla; bir de acıyla doluydu. İki hastabakıcı kızının çevresini almışlar, tüplerle, tıbbi araç gereçlerle ilgileniyorlardı.

Joan boğuk bir sesle, «Baba?» dedi. Gerçekte Joan'ın sesi bir mısır tarlasının öte ucundan duyulacak kadar berraktı. Hafifçe dikleştirilmiş yatağının üzerine cansız, incecik saçları yayılmıştı. Artık öğle güneşi gibi gümüşü beyaz, elektriklenmiş gibi kıpırtılı değildiler.

Yaşlı adam teselli ararcasına, «Kalmama izin vermiyorlar,» diye yakındı. «Sen biran önce iyileşmeye bak. Yarın sabah uyandığında odanı sarı güllerle dolu bulacaksın.»

Joan gülümsemeye çalıştı. «Buna sevinirim, baba.» dedi.

«Baban bunu yapacak Joan. Bilirsin dediğini yapar.»

Hastabakıcılardan biri ona çıkması için elini salmış, o da odadan çıkmıştı. Hastanenin koridorunda bir an durup iri gövdesini duvara dayamıştı. Kalbi korkuyla, telaşla çarpıyordu. Doktorlar Joan'ın iyileşeceğini söylememişler miydi? Yaşlı adam, «Söylediler,» diye kendi kendini yüreklendirdi. Aynı sözleri bir kez daha duymak için doktorlardan birini bulmaya koştu...

Sabahın altısında kapının zili çaldığında yaşlı adam uyanıktı. Bir an yatağında gözlerini açıp böyle erken, böylesine beklenmedik bir zamanda gelenin kim olduğunu merak etti. Ama yorgundu. Kalkacak halde değildi. Ana'nın kıpırdanıp kalktığını duyunca gözlerini yeniden kapatıp başını yastığa bıraktı.

Yaşlı kadın ayaklarını sürüye sürüye gidip kapıyı açtı. Belki de, diye düşünüyordu, komşulardan birinin başı derttedir. Ama kapı eşiğinde duran, sisin içinden kopup gelen kişilerin acılı, sapsarı yüzlerini görünce dizlerinin bağı çözöldü. Gelenlerin tek sözcük bile söyle-

melerine gerek yoktu. Anlamıştı. Ona ne söylemeye geldiklerini tam tamına biliyordu.

Yaşlı kadın yere yığılırken ancak, «Ah Tanrım,» diyebildi. Acınacak bir biçimde öğürmeye, gece uyuyabilmek için içtiği viskiyi çıkarmaya başladı. Damadı John Hill ona bakıyor ama kaldırmak için hiçbir harekette bulunmuyordu. Doktor olmasına karşın, bu korkunç anda iradesine hakim olamıyordu. Onunla birlikte gelen doktor arkadaşı Ana'ya yardım etmek için eğildi. Yaşlı kadını hafifçe tutarak kaldırıp oturma odasına götürdü. Ana güçlükle soluyarak kendini divana bıraktı. John Hill birkaç dakika kadına baktıktan sonra yaşlı adamın arka taraftaki yatak odasına döndü. Odaya gitmekten nasıl dehşet duyduğu halinden belli oluyordu.

Ana, ona buna emir veren buyurgan kişilikte değildi. Bütün yaşamı, kocasıyla kızının bir iki adım gerisinde, onların her isteğine boyun eğerek geçmişti. Dünyası onların gölgeleriydi. Ama şimdi elini havaya kaldırarak, «Baba'yı uyandırma,» dedi. «Tanrı aşkına bırak uyusun. Gözüne bundan sonra uyku girmeyecektir.»

Hep birlikte oturup korkuyla Baba'nın uyanıp kalkmasını, haberi öğrenmesini beklediler.

2 YAŞLI ADAM, BABA, ÇELİŞKİLİ BİR KİŞİLİĞE sahipti. Sıkılmış yumruğunu ileriye uzatarak Tanrı'ya lanet ederdi; çünkü dinin saçmalığına karşı hoşgörüsü yoktu. Ama öteki eliyle en sevgili eşyalarından biri olan Haçlı seferleri sırasında Hristiyan savaşçıların taşıdıkları, ilahî lütfu arayanların ürkek öpüşleriyle yıpranmış Meryem Ana heykelini tutardı. Ölümünden sonra hayat düşüncesiyle alay eder, «Kilisenin ön sıralarında bir yığın orospu çocuğu oturuyor,» derdi sık sık. «Eğer onlarla uzun süre bir arada bulunursam, beni cennete altı öküzle bile sürükleyemezsiniz.» Öte yandan, Mısır'ın eski krallık sülalelerine duyduğu büyüleyici ilgiden, onların öte yana yaptıkları yolculuğun özenli hazırlıkları konusunda bildiklerinden söz ederdi pekâla.

Joan küçükken Baba'nın kucasına oturur, onun Ramses, Nefertiti ve Tutankamon'u anlatmasını dinlerdi. «Bana söylediklerine göre, Kral Tut bin iki yüz kilo ağırlığında bir tabut içinde gömülmüştü. Tabut som altındanmış. Bir düşün, Joan. Som altın. Bir gün gidip göreceğiz. Sen ve ben, hepsini göreceğiz.» Petrol bulmak amacıyla tarlalarda, kayalıklarda çalışmaktan boğum boğum olmuş parmağını Mısır haritası üzerinde dolaştırarak kıza denizleri nasıl aşacaklarını gösterirdi.

Şimdi yaşlı adamı duvara dayayıp boyunu ölçseniz, karşınıza geniş kenarlı şapkasından, Houston çevre yolunda Lincoln arabasını olanca hızıyla sürmesine kadar tam bir Teksaslı Petrol Kralı çıkardı. Çiftesinin önünden geçecek ne bir bildircin canını kurtarabilir, ne de koca ağızlı bir levrek oltasının yemini kaçırıp gidebilirdi. Siyasi inançları Calvin Coolidge'nin sağ yanında idi. Onun düşüncesine göre, Liberal Demokratlar yüzme havuzun-

daki yılan kadar tehlikeliydiler. Karaderili birini asla yemeğe davet etmez; evinin ön kapısından bile girmesine izin vermezdi. Ama böyle biri, açalya çiçeklerinin toprağını tazelemek için geldiğinde, güneşte oturur, saatler saati onunla çocuklardan, sızlayan kemiklerinden, çiçeklerin solan goncalarından konuşurdu. Çoğu sabahlarına, birkaç fincan şekersiz kahveyle ve ceplerinde Teksastan, yeni bir petrol kuyusundan gelen rapor, bir torunun resmi ve bir tüp kalp ilacı bulunan bir masa dolusu eski dostla Houston Kulüpte yaptığı heyecanlı, coşkulu konuşmalarla başlardı. Oysa Baba'nın başkalarından gizlediği sırları vardı. Onun için önemli olan yalnız para değildi. Eğer bir idam mangasının önüne konsa, hayatının ancak Longfellow, Keats ve Shakespeare gibi şairlerden ezbere parçalar okuduğu takdirde bağışlanacağı söylene, ölümden kurtulur, oradan elini kolunu sallayarak uzaklaşırdı. Çat pat eski Yunanca ve Latince okurdu. Üstelik bilgili, hayli bilgin kişilerin yanında kendine özgü bir yer sağlamayı da başarırdı. Ama Baba kendini güçlü kuvvetli bir korsan olarak tanıtmayı yeğler, Evangeline'nin kendisini hâlâ ağlatabildiğini asla kimselere belli etmezdi.

Yetmiş yaşında, ak saçlı olmasına karşın, dinç, güneyli albaylara benzeyen, yakışıklı bir erkekti. Yıllar belini bükerek adaleli vücudunu öne doğru eğmişti. Tek zayıf yanı, onu ele veren gözleriydi. Bu gözler hayatından memnun bir insana alt değil gibiydiler. Yorgun, solgun gözlerde bir şaşkınlık vardı. İnsana ancak geç yıllarda gelen, öldüğünde ardından karısı ve çocuğundan başka kimsenin üzülmeyeceğini anlamanın verdiği bir kuşku, bir ürkeklikti bu.

Adı Ash Robinson'du. İç gıcıklayıcı romanlardan gizemli sahneler anımsatan görkemli bir adı olmasına karşın, Baba'nın hayatı yetmiş yıldan beri o çukurlarla dolu bildik yoldan hiç ayrılmamıştı. Hayatının sonbaharında çevresinde bir trajedi oynanacağı da akla gelmezdi.

Yine de bütün bunlar Ash'in, çoğu erkeklerin sonunda yaptıkları gibi, karanlık yerlerin gizliliğine saklandığı anlamına gelmemeli. Ya da kalabalıkta kendine bir yer sağlamıştı. Çünkü anımsadığı en erken yıllardan beri Ash Robinson özel bir kişi olduğuna, zirvede bir yere tırmanacak yetenek, hırs ve görgüye sahip olduğuna inan-

mişti. Sonra da tarihte bir yer alacağına. Gerçi yaşamı yetmiş yıl boyunca son derece ilginç, zaman zaman canlı geçmişti ama onu başkalarından ayıracak, ortaya çıkarcak kadar dikkati çekecek bir şey olmamıştı. Sonra o 1969 Martının sisli sabahında Joan'dan haber getirmişlerdi

Ash her zaman kanından ve parasından güç almış, bunlarla beslenmişti. Güney aristokrasisinin çocuğuydu o. Annesinin çok güzel, belki de dahi bir kadın olduğunu söylemekten hoşlanırdı. Kibar, zarif, Eunice Olive Davis adındaki bu genç kadının Louisina'daki atalarından biri Bağımsızlık Bildirisi'ne imzasını atmıştı. Babası, Alexandria'nın güneyinde şeker kamışı ve pamuk tarlalarıyla göz alabildiğine uzanan Sunnyside Çiftliğinin efendisiydi. İç savaş bile Sunnyside'deki hayatı pek etkilememiş, aile servetine dokunmamıştı. Zengin ve kendisine pek düşkün bir anneyle babanın kızı olarak, Eunice Dallas'taki St. Mary Episkopal Akademisine gitmiş, burada derslerinden, müzikten, hal ve gidişten altın maddiyalar kazanmıştı.

Ash'ın babası miras yönünden hiç de şanslı çıkmamıştı. O da Sunnyside'nin birkaç yüz mil doğusundaki bir büyük çiftliğin, orada oturan tek beyaz aile olduğu için Robinsonville adı verilen büyük bir çiftliğin sahibi olabilirdi. Robinsonlar iyi davrandıklarını sandıkları büyük bir köle topluluğuna sahiptiler. Ama iç savaştan sonra bu eski köleler kaçmamışlar, vurguncularla el ele vererek Robinsonville'nin altını üstüne getirmişler, 1865'in son aylarında çiftliği, çekirge sürülerinin yolu üzerindeki bir ağaç gibi tamtakır bırakmışlardı.

Birden yokolan bir krallığın varisi olan Sherwood Robinson, atalarının evinden ayrılıp yeni bir hayat kurmak için yollara düşmüştü. Kentucky eyaletindeki Louisville'de tıbbiyeye yazılmış, okul harcamalarını ve geçimini, çiftlik hayatının ayrıcalıklarından biri olan süslü harflerle kartvizit yazarak sağlamaya çalışmıştı. Eserlerini, düzinesi yirmi beş sentten alıyorlardı **yeni zenginler**. Dört yıl sonra okuldan diplomasını başarıyla alınca da, Doktor Robinson mesleğini uygulayacak bir yer bulmak amacıyla güneyde dolaşmaya başlamıştı. New Orleans'la Baton Rouge doktordan geçilmiyordu; ama ku-

zeye doğru, Alexandria yakınında, Sunnyside çiftliği yakınındaki köyü buldu sonunda. Tabelasını asmasının üzerinden çok zaman geçmemiştir ki, yörenin en büyük malikanesinin sahibi tarafından çağrıldı. Adamın kızı Bayan Olive grip olmuştu. Genç doktor hastasını yalnızca tedavi etmekle kalmayıp onunla evlendi de.

1898'de ilk çocukları, annesine uyarak Davis, bir şeker kamışı çiftliğinin sahibi olan komşularına uyarak Ashton adını verdikleri oğulları doğdu. Davis Ashton Robinson erken yaşlarda Ash diye çağrılmak istediğini kesinlikle belirtti.

Dr. Robinson karısını ve hızla büyüyen ailesini -şimdi üç erkek çocukları vardı- sınırdan Teksas'a geçirdi. Yüzyılın başlarında Teksas büyük umutlar sunan bir eyalet haline gelmişti. Gulf Coast binlerce pirinç çiftçisini, sığır yetiştiricisini kendine çekiyor, bunlar bir doktora ödeme yapabilecek kadar para kazanabiliyorlardı. Robinsonlar son derece sıcak, pis ve sivrisineklerle dolu bir yer olduğundan Houston'da kalmayıp, altmış mil batıdaki Eagle Lake'ye yerleştiler, Aile burada zengin oldu. Dr. Robinson yüz millik çevrede hatırı sayılır bir doktor olmayı başarmıştı.

Güneyli erkeklere özgü bir biçimde, Ash'ı toprak çekiyor, büyülüyordu. Toprak sahibi olmak, onu incelemek, zamanın tabakalarını kat kat kaldırıp orada yaşamış olanlar üzerinde düşünmek istiyordu. Sık sık, «Eğer, her şeye yeni baştan başlamak zorunda olsaydım, arkeolog olurum,» dedi. Bunu söylediğinde yetmiş yaşını çoktan geçmiş, petrolcülükte başarılı bir meslek edinmişti.

Ash, yalnızlığı, düş kurmayı seven biriydi. Bir dereceye kadar da düzenbaz. Babasının okuyup incelemesi için verdiği tıp kitaplarından hoşlanıyormuş gibi davranıyor, babasının arada sırada bir parça bilgi kırıntısı karşılığında yemek masasının üzerine attığı beş doları kazanabilmek için kitabın şurasından burasından birşeyler öğreniyordu. Gizlice okul kütüphanesine gidip Eski Mısır'ı anlatan kitaplar buluyor, gözlerini kapatarak bir gün Akdeniz'i geçip kaybolmuş uygarlıkları nasıl arayacağını hayal ediyordu.

Koleje gitme çağı geldiğinde Ash tarih, felsefe gibi konuları başarıyla ve kolayca atladi. Sonra kendisinin

de bir türlü anlayamadığı bir kararla dışçiliğe yazıldı. Daha sonraki yıllarda, «Sanırım, bunu babamın hatırı için yapmıştım,» dedi. «Dış çekmek umurunda bile değildi ama hiç olmazsa bu da doktorluk sayılıyordu. Ailem durumdan hoşnut gibiydi.» Üç yıllık kursu bitirdikten sonra eyalet lisans sınavlarını başarıyla verdi. Sonra oku! yönetimi, genç dışçiye pratik yapabilmesi için üç aylık yeni bir eğitimden geçmesi gerektiğini bildirdi. «Nefret ettiğim bir şey üzerinde bir gün daha harcamak niyetinde değildim» diye anlattı sonra Ash. «İnsan dışçilikle ilgili bir şeyi zaten birkaç ay içinde öğrenebilir. Berberlikten daha iyi bir iş de sayılmaz.»

Şimdi Ash'ın dikkatini daha başka şeyler çekiyordu. Bir Kanal Caddesi terzisinin giysileri, Fransız şarabı, Sophie Newcomb kolejinin kızları, New Orleans'daki at yarışları... Güney Teksas'taki bir küçük kasaba doktorunun oğlu, kuştüyü yastıklarda yatmaya hevesliydi. Aslında bir süre aylaklık edip durumunu düşünmek istiyordu. Aldığı habere üzülen Doktor Robinson oğlunu Eagle Lake'ye çağırırdı. Bir sürprizi vardı.

Acaba oğlu 1907'de Sunnyside çiftliğini mahveden şeker kamışı kurdu üzerine anlatılan öyküleri anımsıyor muydu?

Evet, elbette anımsıyordu. Aile toplantılarında bu felaketten sık sık söz edilirdi. Orta Louisiana'daki çiftçilerin çoğu bu zararlı kurt yüzünden iflas etmişti.

Peki. oğlu Sunnyside Çiftliğinin zorunlu satışından elde edilen paranın, diğer beş erkek ve kız kardeş arasında bölünmesinden sonra, annesinin eline paranın altıda birinin geçtiğini de biliyor muydu?

Hayır, Ash, artık ölmüş bulunan annesinin satıştan herhangi bir para aldığını bilmiyordu.

«Annen, erişkin yaşa geldiğinde, hatırı sayılır bir servet olan bu paranın sana verilmesini istedi,» dedi Dr. Robinson. Oğluna 69.000 dolarlık bir çeki güzel yazısıyla yazarak verdi. «Sevgili karımın isteğini yerine getiriyorum.»

Korkuyla karışık bir saygıyla çeki elinde tutan Ash, babasının çektiği nutku şöyle böyle dinliyordu. «Bak oğlum, bu parayı sen kazanmadın. Bu yüzden değerini de bilmiyorsun. Bir insan bu kadar parayı ancak bir ömür

boyu çalıştıktan sonra kazanabilir. Sana öğüdüm şu olacak: Bu parayı ne denli çabuk bitirirsen, senin için o kadar iyi olur. Ancak ondan sonra hayatı anlamaya, yaşamının ne olduğunu öğrenmeye başlayabilirsin.»

Birden, harika bir biçimde zengin olan Ash 1919'un ilk gününde New Orleans'a döndü. 4 Temmuzda, yani altı ay sonra, o koca serveti son meteliğine kadar bitirmiş bulunuyordu.

Yıllar sonra Ash o günleri anımsadığında, «Tanrı'nın belası katırlar.» diye kükrerdi. «Atlardan anladığımı sanırdım. Oysa kısa zamanda yarış atları konusunda hiç bir şey bilmediğimi anladım.» Yine de pırıl pırıl bir altı ay boyunca yaşamı, Bourbon caddesinde gezinirken şık takım elbisesinin koluna taktığı mücevher kakmalı bastonu kadar göz kamaştırıcı oldu. Parasını har vurup harman savurduğu o günlerde, Tulane'deki öğrencilik yıllarında ulaşamadığı hedefe yaklaştı: New Orleans'ın yüksek sosyetesinin sıkı sıkıya kapalı kapılarını zorlayıp araladı. Boston'dakinden daha karışık toplumsal yapıya sahip olan kente geldiğinden beri kapılar taşralı yüzüne çarpılarak kapanıyordu. Ismarladığı viskileri içen Tulane'deki arkadaşları bile onu evlerine pek seyrek çağırıyor: ileri sürdükleri bahaneler de Ash'ın Teksaslı gururunu yatıştırmıyordu.

Oysa cepleri para ve altınla dolup kabarcınca, işin renginin değişmeye başladığını gördü. Bir partide yanına bir büyüğünü alarak gelmiş olan, bakışları utangaç, siyah saçlı, genç bir kadınla karşılaştı. Ash onun adının Rhea Ernestine Gardner olduğunu öğrendi. Şeceresi son Fransız kralına kadar gidiyordu. Babasının Missisipi'de çalışan nehir teknelerinden bir filoya sahip olduğu söyleniyordu. Ash bu genç hanımdan daha romantik, kusursuz bir varlık bulamazdı. Gerçekten de Rhea Ernestine Gardner dadılarıyla, mürebbiyelerle büyümüş; on beş, on altı yaşına kadar yalnızca Fransızca konuşmuştu. Oysa tek varlığı soy ağacıydı. Ailesinin banka hesabında metelik yoktu. Babası ise nehir teknelerine sahip değildi yalnızca bir tanesinin kaptanıydı.

Rhea Ernestine Gardner bunları Ash'a daha ilk buluşmalarında söyleyecekti. Çünkü yanlış anlaşılmasın, hiç hoşlanmayan bir kişiliği vardı. Ama Ash Robinson'un

coşkulu, sorgusuz sualsiz bir biçimde peşinden koşup, kur yapması buna fırsat vermedi. Rhea bir arkadaşına, «Ash bir tütün satıcısından daha çok ve hızlı konuşuyor, su gibi para harcıyor,» diye itirafta bulundu. «Ama çok yakışıklı.»

Bir keresinde, Ash onu New Orleans at yarışlarına götürdüğünde dedesinin dedesinin dedesinin Amerika'ya La Salle'le geldiğini, Louisiana'da Fransız Kraliyet Ailesinin armağan ettiği hemen hemen altı bin dönümlük bir araziye yerleştiğini anlattı.

Ash hayretten irileşen gözlerle, «Orası da neresi?» diye sordu.

«Şimdi üzerinde duruyoruz,» dedi Rhea. Atalarının evi çoktan elden gitmiş, onun yerine New Orleans hipodromu yapılmıştı. Ama çocukluğunda buradaki Chatsworth denilen, mermer merdivenleri bir İtalyan Rönesans devri sarayından alınmış, banyoları altın süslemelerle bezenmiş büyük malikânede oturan akrabalarını ziyaret ettiği günleri hâlâ anımsıyordu.

O akşam kızın Chestnut sokağındaki küçük evlerinin verandasında otururlarken Ash birden, «Benimle evlen,» dedi.

«Bana düşünmem için zaman tanı.»

Ash, «Düşünecek zaman yok,» diye diretti.

Rhea bir tek noktaya açıklık kazandırmak istiyordu. Eğer Ash bir servet avcısıysa avını başka yerlerde aramalıydı. Genç kızın eski Fransız Çarşısında kendilerine kahve getiren garson kızıdan daha az parası vardı.

Ash, «Bunu biliyorum,» dedi. «Ama önemi yok. Seni seviyorum, seni istiyorum.»

Rhea yanında oturan bu tedirgin, coşkulu genç adama baktı. Ne olacaktı? Hayatta ne yapacaktı bu adam? Dişçilik yapmaya hiç niyeti olmadığını çoktan söylemişti.

Ash açık konuştu: «Ne iş yapacağımı bilmiyorum. Ama kendime iş bulmaya çalışırken epey eğlenceli bir hayat süreceğimizi umuyorum.»

Ash Robinson'la Rhea Ernestine Gardner 28 Temmuz 1919'da New Orleans'da bir sulh yargıcının önünde evlendiler. Damadın, altı ay önce eline geçen 69,000 dolarlık mirastan kalan on doları vardı. Evlenme izin belge-

siyle kayıt ücretini ödedikten sonra cebinde ancak yirmi senti kalmıştı. Bunu da kolejden bir arkadaşına gelip kendilerini alması, yeni yaşamlarına başlayacakları pansiyona götürmesi için yakarmak amacıyla iki kez telefon etmekte kullandı.

Artık Ash zamanını kentteki seçkin gençlerin Antoinine'nin lokantasında yediklerini eritmek, kapalı havuzda yüzmek için toplandıkları Elks Kulüp'te geçiriyordu. Kulağı delik bir kişi burada çok yararlı bilgiler edinebilirdi. Bir gün öğleden sonra Ash kendini havuzda, Murphy adlı biriyle yüzer buldu; adam San Fransisco'ya Vanderbilt'lerin bir işinde çalışmaya gideceğini söylüyordu. Yarım yüzyıl sonra Ash olanları hâlâ anımsıyordu:

«Genç Bay Murphy kendisiyle gelmemi, ayda beş yüz dolar kazanabileceğimi söyledi. Evet, 1922'de bu hatırı sayılır bir paraydı. Hele paranın gerisinde Vanderbilt adının bulunması beni bir hayli etkiliyordu. Evet demektedir gecikmedim tabii. Eve gidip Rhea'ya Batı'ya, California'ya gideceğimizi söyledim!»

Cornelius Vanderbilt, Jr. San Fransisco'ya yerleşmiş burada ve Los Angeles'de iki gazete açmaya hazırlanıyordu. Bu güçlü, dinamik işe alınan Ash, Papa'nın karşısına çıkmaya hazırlanan Milanolu bir köylü gibi süklüm püklümdü. Artık paraya ve güce saygı duymayı öğrenmişti. Vanderbilt, «Bütün kişisel servetimi bu işe yatırdım,» dedi. Ash bu ünlü adamın yardımcılığına getirildi. İş ilan sağlamak, yazıcıları işe almak ya da kovmak, yayımcının en küçük kaprislerini bile yerine getirmekti. Batı Sahili'nin dev işadamları ve sanatçılarıyla yapılan toplantılara katılmasına bile izin veriliyordu. Sonra bir gün Ash bir binanın onuncu katında verilen bir partide bardağındaki şampanyanın dansetmeye, kristal avizenin sallanmaya başladığını gördü. Önce bunun içkinin etkisiyle olduğunu sandı. Sonra birisi, «Zelzele!» diye bağırdı. Hafif bir sarsıntıydı bu ama olacaklara yeterli bir işaretti. Gazeteler sermaye yetersizliğinden batmaya başladılar. Ash hepsinden önce davrandı. İmparatorluğun çökeceğini bildiğinden karısını da alarak New York'a kaçtı. Birisi ona yalnızca New York'ta servet yapılabileceğini söylemişti.

Ash birkaç bin dolarlık küçük bir sermayeyle Man-

hattan'a geldi. Bu para bir işe başlamak için yeterliydi. Yıl 1924'dü. Wall Street, Astor Otelinde çarliston yapan şık, güzel kızlar kadar baş döndürücü ve cömetti. Bir yıl içinde Ash 400.000 dolar değerinde hisse senetlerine sahip oldu. Henüz yirmi yedi yaşında bile değildi. Sonra Rhea'nın ailesinden esmer, yakışıklı, son moda giyinen bir 'İspanyol Soylusu' çıkageldi. Adamın kentte tanımadığı yok gibiydi. Büyük bir lokantanın şef garsonunun konuşabileceği bütün dilleri biliyor, Morgan ve Carnegie gibi adlardan öyle rahatlıkla söz ediyordu ki, Ash'ın şaşkınlıktan ağzı bir karış açık kalmıştı. İki adam hisse senetleri ve ipotek işleriyle ilgili bir büro açarak ortak oldular. Dört ay içinde Ash yine yanlış kapıyı çaldığını anlamakta gecikmedi. «Chase Bankasında bir hesap açmıştık,» diye Ash yıllar sonra anlattı. Bu öyküyü anlatırken sesine hep bir burukluk gelirdi. «Normal olarak ortağımın çek yazma hakkı vardı. Her şeyin çok iyi gittiği kanısındaydım. Birkaç hafta sonra Rockefeller'in bizden hisse senedi alacağından ya da bizi yemeğe davet edeceğinden emindim. Sonra bir gün banka hesaptan fazla para çekilmiş olduğunu bildirdi. Dört yüz bin dolar uçup gitmişti! Tabii ortağım da. Onu bulmaları için Daugherty Dedektif Bürosuna başvurdum. Ama 500 dolar almadan işi kabul etmediler. Ben de onlara Rhea'nın elmas yüzüğünü verdim. Bizim ortağın izini bulmakta gecikmediler. Tanrının belası, 'Soylu İspanyol', Olympia gemisiyle Avrupa'nın yolunu tutmuştu bile. Kamarasının bitişiğinde Gal Prensi ona arkadaşlık ediyordu. Geminin kaptanına alçak herifi tutuklaması, Fransız yetkili makamlarına teslim etmesi için telgraf çektim.» Ancak karaya çıktıklarında zarif, kibar yolcunun yerinde, kusursuz bir açıklama vardı. Ortağının parasını alıp kaçmamıştı. Yatırımlarının istenilen sonucu vermemesinden üzgündü ama yanlış hisse senetlerini almanın suç sayılmayacağı kesindi. Ash Robinson'a bir dahaki sefere şansının yolunda gitmesini dilediğini iletmeliydiler.

Çok geçmeden eski ortağının, New York'taki iflas etmiş büroyu teminat göstererek Paris'te yeni bir işyeri kurduğu haberi gelince, Ash bir an önce başka bir kente gitmenin zamanı geldiğine karar verdi. Teksas'a giden Morgan gemisinde bir yer ayırtarak 1926 yılında karı-

sıyla birlikte Galveston'a geldi. Cebinde on bir dolar vardı.

Bir defasında biri yöre gazetesinde, «Houston fazla büyük ve pis; hiçbir siyaseti, belli bir yönetimi ya da hükümeti olmayan bir köy» diye yazmıştı. «Houston kadar pis, pasaklı, serseri dolu başka bir yer bilmiyorum.» Aslında bu acımasız tanımlama 1896'da, yani Ash'ın üçüncü kez servet kazanmak için oraya gelmesinden otuz yıl önce ileri sürülmüştü. İki kez iflasın tadını tatmış olan genç adam son derece kuşkucuydu. Yeni biriyle karşılaştığı zaman her elinde beşer parmak kaldığından emin olmak için parmaklarını tekrar tekrar sayar olmuştuk. Tedbirli olmanın zamanıydı artık. Kent bir kasırgaya yakalanmıştı. Kentin merkezindeki köşebaşlarında petrol işletme hakları satılıyor, River Oaks'da büyük konaklar yükseliyor, Cadillac, Paccard marka arabalar tozlu, bozuk yolları dolduruyordu. Ama bunların nedenini bilen yoktu. Dünyanın büyük kentleri içinde Houston insana ilerisi için umut vermeyen, doğal kaynakları kıt bir yerdi. Meksika körfezinden elli mil içerde acımasızcasına düz bir bataklık üzerinde, kıyılarında su yılanlarının güneşlendiği çamurlu nehirlerin aktığı bir bölgedeydi. Yazın sıcaklar ekinleri kavururdu. Fazla petrol yoktu. En değerli varlığı, dünyanın bu köşesinde kendilerine bir kent kurmaya çalışan bir avuç kurnaz ve gözü pek insandı. Meksika Körfezi'nin sularının yaladığı bir düzine kadar doğal liman ve Houston'a çok yakın üç başka liman bulunmasına karşın, kentin ileri gelenleri körfezden Houston'a, elli mil içeriye doğru bir kanal açmak için, yüzyılın başlarında tahvil çıkarmaya başladılar. Bu gözükaralıkta Panama Kanalı'na yaklaşan bir projeydi. Ama doğulu işadamları böylesine tehlikeli bir işe para yatırmaya yanaşmayınca, Houstonlu bankerler kolları sıvayıp işe koyuldular. Tutucu Yanki'lerin canı cehennemeydi.

Houston'a gelişinin ilk haftasında Ash birinin, «insan burada, aklına koyar biraz da koşuşturursa on milyon dolar kazanabilir,» dediğini duydu. «Hiçbir şey yapmadan pinekleyen bile bir milyon kazanır.» Oysa Vanderbilt'in yardımcılığını yapmakla, Wall Street'in para babalarıyla vur patlasın çal oynasın eğlenceleriyle övün-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

mesine karşın, hiç kimse Ash Robinson'la, masaya para sürmedikçe işbirliği yapmaya yanaşmadı.

Rhea'ya, mobilyalı kiraladıkları evlerinin sıkıntılı havasında «Bugün kullanılmış araba satan bir yere girdim,» dedi. «Sen yanımda dur hele bak işler nasıl yoluna girecek.» Karısı başını neşeyle salladı. Çünkü Ash ile yaşadığı heyecanlı, geleceği belirsiz yaşamda, kapanan bir kapının ardından bir başkasının açılacağını öğrenmişti artık.

Anımsadığı kadarıyla Ash, «Müthiş bir satıcı»ydı. «Allah kahretsin, o elden düşme arabaları satıyordum!» diye anardı o günleri. «İki yıllık egzoz borusu yerlerde sürenen bir Packard'ı Napolyon'un altın arabası kadar çekici yapabiliyordum.» Araba satıcılığından konut işine geçti. Kentin güneyinde çıplak arazi parsellerini 250 dolara satan bir kuruluşa girmişti. Ash «Göz açıp kapayıncaya dek parsellenmiş bütün bir bölümü sattım,» diye anlatmaktan hoşlanırdı. Sonra bir şans eseri herkesin dilinde olan bir işe girdi: Petrol işine!

1930'da emlakçı barakasına bir yabancı geldi. Üzgün bir hali vardı. Ash Robinson'a mali durumunun bozuk olduğunu söyledi. Adam, Doğu Teksas'ta yarım dönümü bir dolara 640 dönümlük bir arazi kiralamıştı. Paranın ay sonunda ödenmesi gerekiyordu. Ödeme günü hızla yaklaşmaktaydı ama adamın meteliği yoktu. «Ne kadar paraya gereksinmen var?» diye sordu Ash. Cevap, «640 doların yarısına,» oldu.

Aslında son derece kuşkucu olmasına karşın Ash, adama parayı verip onunla yarı yarıya ortak oldu. Ve de bunu tümüyle aklından çıkardı. Üç ay sonra adam hayret edilecek kadar iyi haberlerle büroya heyecan içinde girdi. Bir petrol şirketi işletme hakkını dönümünü on dolara satın almak istiyordu! Ash Robinson kendini tutup hemen heyecanlanmadı. Tersine kuşkuları daha da çoğaldı. Yıllar sonra Ash, «Eğer dönümüne fazladan iki dolar vermiş olsalardı hakkımı hemen oracıkta sattardım,» diye anlattı. «Ama on dolar vermeye kalktıklarına göre, toprağın değeri bundan kat kat fazla olmalıydı. Satmaya yanaşmadım.» İki hafta sonra öneri yirmi beş dolara çıktı. Ash yine satmadı ama içgüdüleri mantığına savaş açıyordu. Ancak petrol şirketi ücreti

elli dolara çıkarınca, Ash payını satmaya razı oldu. Böylece 320 dolarlık bir yatırım karşılığında sekiz bin dolar kazanmış oluyordu.

Daha sonraki yıllarda Ash, «İşte o anda petrolcü oldum,» dedi.

İspanyol kralları on altıncı yüzyılda kâşiflerini Teksas'ı talan etmeye yollamazdan çok zaman önce toprak petrolle kaynıyordu. Kızılderililer bunu ilaç için, kano-larını ziftlemek için kullanıyorlardı. İlk kuyu 1866'da açıldı ama ancak otuz beş yıl sonra, 1901'de yılının Ocak ayında bir sabah yörenin doğal kaynaklarının zenginliği dünyanın dikkatini çekti. Spindletop kuyusunun, insan yapısı bir volkanın, Beaumont yakınlarındaki gökyüzüne on binlerce varil petrol fışkırtmasıydı bu. Keşif baş döndürücüydü. 1902'de yalnızca Spindletop kuyusu tek başına 17.5 milyon varil petrol verdi. Bu, bütün eyaletteki üretimin yüzde doksan dördünü oluşturuyordu.

Oysa Spindletop yalnızca birinci perdeydi. İkinci perde 1930'un bir ekim gününde, Teksas'ın doğusunda Turnertown adlı bir köyün yakınındaki kuru, çalılık bir toprakta açıldı. C.M. (Baba) Joiner adlı, orada burada petrol arayan biri, büyük petrol şirketlerinin jeologlarının çoktan kısır ilan ettikleri bir bölgeye para akıtmakta diretiyordu. Baba Joiner yörenin taşkafası sayılırdı. Ama sonunda yalnızca petrol bulmakla kalmayıp Spindletop'u solda sıfır bırakacak kadar zengin bir petrol bölgesini ortaya çıkardı. Ondan sonra da Rusk County'deki çiftlikleri satın almak için bir kovalamacadır başladı.

Ash Robinson bu kişilerin arasındaydı. Çantasına yüz dolarlık banknotları doldurarak Houston'un doğusundaki çam ormanlarına koştu. Birkaç dönüm toprağını kiraya vermeye razı olan çiftçi, çek almıyor, nakit para istiyordu. Bu işin hemen oracıkta halledilmesi gerekiyordu, çünkü bir anlık duraklama toprağı bir başkasına kaptırmaya yetip de artıyordu. Ash, çantasındaki 50.000 doları, daha bir ay öncesine dek gırtlaklarına kadar borç içinde çırpınan çiftçilere anında dağıtmaya hazır biriyle karşılaştığı gibi, kira üzerinde tartışmaya giren, fiyatı yükseltmeye kalkışan birinin oracıkta vu-

rularak öldürülmesine de tanık olmuştı. Durum öylesine çığgınlık derecesine varıyordu ki, Vali Ross Sterling 1931 Ağustosunda sıkıyönetim ilan edip petrol yataklarında düzeni sağlamaları için Ulusal Muhafızları yollamak zorunda kaldı.

Ash, petrolcölükte, «bağımsız petrolcü» denilen adamlardan biri oldu. Houston'daki petrol servetlerinin çoğu bu kişiler tarafından yapıldı. Birer asalak gibi çalışıyorlardı. Başarının iki şartı vardı: Her zaman uyanık, kulağı delik ve eli çabuk olmak. Ash Robinson iki bakımdan da ustaydı. 'Bağımsız petrolcü' Houston'da sabah kahvesini yudumlarken bir söylenti duyar, öğlende haritada bile görölmeyen ama büyük bir petrol şirketinin petrol aradığını duyduğu yere doğru yarış edencesine giderdi. Söylentiler sık sık boşa çıkardı. Bir keresinde Ash, büyük bir şirketin Fort Worth'ün batısında gizliden gizliye toprak satın aldığını duydu. «Hemen oraya koşup iki büyük toprak parçası satın aldım. Erken davranmıştım. Hafta sona ermeden burası vurguncularla kaynıyordu. Ama bir damla petrol çıkmadı. Kimse bir şey anlamıyordu. Çiftçilerden başka para kazanan olmadı. Belki de orada petrol olduğu söylentilerini çiftçiler çıkarmışlardı.»

Kuyu açmak hatırı sayılır bir para istiyordu... 1930'larda geçerli tutar 35.000 dolardı. Üstelik kuyuların yüzde yetmiş beşi kuru çıkıyordu. Büyük şirketler göze alabiliyorlardı bu tehlikeyi. Zaten ilk önce Kraliçe 1. Elizabeth'in ortaya attığı bir kurama göre davranıyorlardı. Kraliçe servet aramaya elli gemi yollamayı uygun görmüştü. Bunların yarısı amaca ulaşsa uğranılan zarara değer de artardı bile. Ash Robinson gibileri kuyu açtıramazlardı ama kârdan yararlanmak için başka bir yol buldular.

Ash, Houston Kulübünün erkekler tuvaletinde gizliden gizliye yapılan bir konuşma duysa... Yeni bir keşiften ya da Humble Şirketi jeologlarının umutvar olduğunu anlasa... Bilgiyi hemen bir yere yazardı. Bundan sonra kârın, eğer kâr edilirse, üçte birine ortak olmaya istekli kişilerle ilişki kurar, ondan sonra 'bağımsız petrolcü'nün görevi ceplerini mangırla doldurup petrol olduğu umulan toprakların sahibini aramaya çıkmak olurdu. Bağımsız petrolcü acele edip sözü geçen toprağı he-

men satın alamazdı. Böylesine bir davranış son derece tuzluya patlamakla kalmaz, aynı zamanda asıl petrol şirketini de kızdırırdı. O zaman şirket salt kötülük olsun diye söz konusu yerde kuyu açmaktan vazgeçerdi. Ash gibilerinin çalışma biçimiyle ilgili kurallar kesinleşmişti. Örneğin Ash, topraklarını daha önce, diyelim ki Texaco'ya kiralamış bir çiftçiye bulur, kentli tavırlarını bir yana atarak evinin önünde oturup sohbete koyulurdu onunla. Burada petrol olabilir. Olmayabilirdi de. Ama gerçekten onarılması gereken bu barakanın çatısına kara altının sağanak halinde boşanması olasıydı. Üstelik çiftçi böyle bir kumar oynamakla karısına ve çocuklarına daha iyi bir hayat sağlama şansını da kazanabilirdi. Bunun için de Ash Robinson'a hakkı olan işletme payının sekizde birini devretmesi yeterdi. Texaco petrol bulursa o zaman para sel gibi akacaktı, sekizde bir payın sözü bile olmazdı. Öte yandan petrol çıkmadığı takdirde çiftçi, Ash Robinson'un hemen oracıkta ödemeye hazır olduğu hatırı sayılır meblağı cebe atardı.

1930'ların ortalarında adam kandırmakta Ash'ın üstüne yoktu. Doğu ve Orta Teksas'ta onbinlerce dönüm toprağın maden işletme haklarını satın aldı. Dönem sona ermek üzereyken iki büyük yenilgiye uğradı. Birincisi banka hesabını hemen hemen sıfıra indirdi. İkincisi de onu nerdeyse eyalet hapishanesine yollayacaktı.

Ash Robinson hatırı sayılır servetini 1937'de, Corpus Christi yakınında Duval County'deki boş bir toprak şeridinden petrol fışkıracağı kumarına yatırarak tehlikeye attı. Humble petrol şirketi bölgenin bir bölümünde kuyular açarak yüz metreye kadar inmiş ama hiçbir şey bulamamıştı. Oysa Ash orada petrol olduğundan emindi. Elinde bir jeoloğun raporuyla, kaynağı kuşkulu bir harita vardı. Bunlar orada petrol bulunduğuna iman ediyor. direniyordu. Ama bir yıl sonra, tam 50.000 dolar harcadıktan sonra Ash üzüntüyle yanıldığını anladı. Üzerinden çok geçmeden başka bir bağımsız petrolcü gelip aynı yerde yalnızca doksan metre derinliğinde bir kuyu açtı. Ve de Ash'a çıkmamakta direnen petrolü buldu. Ash talihinin bu kötü cilvesinin üzerinde hiç durmadı. Çünkü kendini dolandırıcılık ve sahtekarlık gibi çok ciddi suçlara karşı savunuyordu o sıralarda.

Duval County'de bütün parasını yitirmişti. Öte yandan Louisiana'da kiraladığı 1.500 dönümlük maden işletme haklarını kötüye kullanmaya kalkışmıştı. Parasız kalınca, 5.000 dolar karşılığında birini haklarına ortak etti. Adama paraya geçici olarak gereksinimi olduğunu söylemişti. Bunu kanıtlamak için de yatırımcının önüne Humble şirketinin sözünü ettiği toprakta araştırma yaptığını ve petrol çıkma olasılığının büyük olduğunu gösteren raporu koydu. Üstüne, adama Humble şirketine maden işletme haklarını 750.000 dolara satmayı reddettiğini de söyledi. Yatırımcının ağzı bir karış açık kalmıştı. 5000 doları Ash'ın avucuna saydı. Karşılığında da söz verilen servetin on üçte biri onun olacaktı. Ama aylar geçip de topraktan hiçbir şey çıkmayınca Ash'ın yeni ortağı aldatıldığından kuşkulananmaya başladı. Küçük bir araştırma Humble şirketinin adı geçen toprakta hiçbir petrol izine rastlamadığı gibi, Ash'ın maden işletme haklarına bir milyon doların dörtte üçünü önermediği de ortaya çıktı. Başsavcıya şikayet bildirildi. Ash Robinson tutuklandı, sorguya çekildi, suçlu bulundu ve dolandırıcılıktan yedi yıla mahkum edildi.

O sırada Ash bunun doğru olmadığını, iftiraya uğradığını haykırdı. Yıllar sonra, «Sözü edilen kuyuya 230.000 dolar harcamıştım,» diye anlattı. «Beni tutukladıklarında 600 metredeydim. Sanırım ne olduğunu biliyorum. Benim gibi bağımsızlardan birçoğu, kendilerinden bilgi aşırın şirketlerce kandırıldılar.»

Ash hapishanede bir gün bile yatmadı. Davayı Yüksek Mahkemeye götürdü. Teksas Mahkemesi de, Houston'daki Başsavcılık Bürosunun yasal hatalarda bulunduğu sonucuna varıp davanın düşürülmesine karar verdi. Ash bu olaydan ders almış olmalıydı ama aldıysa bile hiçbir şey belli etmedi. Korsan pelerinini omzuna atmış, bu ona çok sevdiği «serseri kahraman» havası kazandırmıştı. Houston'ın ileri gelen kişilerinin çoğu aynı tehlike ve güç durumlara düşmüş, aynı vartaları atlatmışlardı. Ash Robinson'un yuvarlanması, kalkıp doğrulması, yeniden servet yapmak için ileriye atılması kimseyi şaşırtmadı. Yıl 1938'di. 1941'deyse Ash yeniden milyoner olmuştu bile.

Hepsinden önemlisi kızı Joan on yaşına girmiş, daha şimdiden emrindeki bütün kuyulardan fışkıran petrolden daha fazla ilgi ve dikkat istemeye başlamıştı. Kızı, Ash'ın dünyasının yüreğiydi. Hayatında yaptığı şeyler arasında özel bir yeri olan tek varlıktı. Onu kucağında tutmak, gülmesini seyretmek için Spindletop'un sekizde yedisini rahatlıkla elinden çıkarabilirdi.

3 JOAN OLIVE ROBINSON'UN DOĞUMUYLA İLGİLİ olaylar pek belirgin değildir. Doğum belgesi Austin'deki eyalet sicil dosyalarından kaybolup gitmişti. Doğumu yaptıran doktor 1975'te doksan yaşındaydı ve Joan'ın doğduğu 1931 şubat sabahını anımsamayı ya istemiyor, ya da anımsayamıyordu. Bütün bunların hiç önemi yok, ama babasının kızına tutkusunun ölçüsünü anlatmak bakımından bir dereceye kadar aydınlatıcı olabilir. Evet, Ash'la Joan'dan konuşulduğunda hep bu söz kullanılırdı: **Tutku.**

Joan Olive Robinson, Ash'ın doğup büyüdüğü kasaba olan Teksas'daki Eagle Lake yakınında bir hastanede, adı sanı bilinmeyen bir anne babadan, evlilik dışı doğan bir çocuktur. Bebek bir aylık olunca Fort Worth'daki Edna Gladney'in evine götürülmüş, oradan da Ash ve Rhea Robinson tarafından evlat edinilmiştir.

Kırk üç yıl sonra, 1974'ün sıcak bir öğlesinde bayan Rhea Robinson yerlisi olduğu Louisiana'nın hindiba kahvesini yudumlarken, yıllar öncesinin bu evlat edinme olayını anımsadı. Ya da kendi bildiği biçimde düşündü. Artık herkesin, arkadaş ve dostlarının Ana diye bildikleri Rhea Robinson yetmiş beş yaşındaydı. Gerçeklere pek bağlı kalamıyordu. Uzun yılların, ailesini mahveden olayların biçimlendirip değiştirdiği bir öyküydü bu. Güneyli güzel havasına hâlâ bir dereceye kadar sahipti: ama belleği tavanarasındaki bir sandıkta saklanan dantel bir gelinlik gibi soluk, tozlu ve bölük pörçüktü. Öykünün aşağıdaki biçimde yazılmasını istedi:

«Bey'le ben evleneli on yıl olmuştu. İyi, güzel bir evlilikti bu. Onunla hep mutlu oldum. Geçimimizi güç belâ sağladığımız günlerde bile asla kavga etmedik. Ge-

reksinme duyduğumuzda Ash daima para bulurdu. Tam umutsuzluğa düştüğüm bir sırada Ash cebinde kadife bir kutuyla çıkagelirdi. En ummadığınız zamanda Kadife Kutu içinde bir Pırlanta.

«Biliyor musunuz, çocuğum olmuyordu. Her zaman için kansızdım ben. Nedenin bu olduğunu düşünüyordum. Ama kaygılanmıyordum. Çünkü evliliğimiz öylesine güzeldi ki, daha mutlu olmak için kimseye gereksinmem yoktu. Yalnızca Ash için kaygılanıyordum. Bir bebek istiyordu... Küçük bir kız!.. Bu yüzden neden hamile kalmadığımı anlamak için doktora gittim. Ameliyatla küçük bir düzeltme yapılması gerektiğini söyledi. Korktum. Eve dönüp durumu Ash'a söylemek cesaretini buldum. Beni kollarına alıp, 'Seni zorlayacak değilim,' dedi. 'Sen karar ver.'»

Ameliyat yapıldı ama Bayan Robinson yine de hamile kalamadı. «Boş ver,» dedi Ash. Çocuksuz da yaşayabilirlerdi. Ama 1931'in başlarında, petrolden servetler yapmaya başladığı sırada Ash karısını alıp yemeğe götürdü. Sözcüklerini özenle seçerek konuştu. Edna Gladrey (1940'larda çevrilen **Blossoms in the Dust** adlı filmde bu kadını Greer Garson canlandıracaktı) adında biri, Fort Worth'da bir evlat edinme bürosu işletiyordu. Ash tüm ayrıntıların inceliklerle uygulandığını, bebeklerin başları derde giren iyi aile kızlarından olduğunu, Amerika'nın dört bir yanındaki en iyi ailelerin oradan evlat edindiklerini dinlemişti.

Bayan Robinson, «Bir an durakladım,» diye anımsadı o günleri. Giderek belirsizleşen belleğinden öyküyü istemeye istemeye çıkarıyordu. «Kocama kendi kanımızdan, canımızdan bir çocuk veremediğim için utanıyordum. Ona düşünmem gerektiğini söyledim.»

1931 Martının başlarında Bayan Robinson trenle 280 mil uzaktaki Fort Worth'a gitti. İşte öyküsü bu noktasında düzensizleşiyor. Bunu hoşgörülle karşılamak gerekir. Çünkü aradan geçen kırk yıl, insana anılarını istediği biçimde değiştirip süsleme olanağını verir. Ya da, bu daha da olası, Bayan Robinson o günlerin anısını kafasının bir yerine kilitlemiş, ancak arada sırada yalnız kaldığı zamanlarda anımsama yolunu tutmuştu. İnsan bir şeyi kendi kendine yeterince uzun bir süre ina-

narak söylerse, o zaman gerçekten olanla olması gerekeni birbirinden ayıramaz.

«Kendisi de evlat edinmek isteyen bir arkadaşımın Gladney Yuvasına gittim,» diye anımsadı Ana. «İçeri girdik. Çevremize bakındık. Bebekler ağlıyor, bağıırıyorlardı. Hiç ilgi duymadım. Arkadaşıma belki iyi günümde olmadığımı, bebeklerin hiçbirisinin beni sarmadığını söyledim. Bir küçük oğlan beni istedi. Kollarını bana doğru uzattı ama karar verip onu alamadım. Otelime döndüm. Eli boş dönmemin nedenini Ash'a nasıl anlatacağımı düşünüyordum.

«Ertesi sabah yola çıkmak için hazırlanırken beni Gladney Yuvasından arayıp dün görmediğim küçük bir kız olduğunu söylediler. Bebek üşütüp hastalandığından onu diğerlerinin arasına almamışlardı. Yuva'ya gittim ve dünyanın en güzel bebeğiyle karşıkarşıya geldim. Bebek bana bakıp güldü. Yanından bir an olsun ayrılmamı istemiyordu. Beni istiyordu! Onu aldım. Bizi tren istasyonuna Bay Gladney getirdi. 'Bu çocuğu kıskanıyorum,' dedi. 'Sizin yanınızda gerçekten sevillecek.' Kehanet doğru çıktı. Joan Olive Robinson gerçekten bir sevgi, şefkat dünyası içinde yaşadı. Annesinden yumuşak, dikkatli, sakın; Ash'dan güçlü, ezici, olağanüstü bir ilgi görüyordu. Bu sevgi yüzünden Joan'ın evlat edinilmesi öyküsünü fazla kurcalamak belki de acımasızca bir davranış olur; ama anlatılanlarda, göz yumulamayacak kadar çok hata var.

Edna Gladney Yuvası, evlat edinmek isteyen mistakbel iki anneyi asla aynı zamanda kabul etmez. Etmemiştir. Ne de Yuva, pazar yerinde malını satmak için ortalığa yayan bir satıcı gibi çocukları sergiler. Yuva daima en sıkı güvenlik önlemleri içinde çalışmış, evlenmemiş hamile anneler için kalacak bir yer sağlamış, onların bakım ve hastane harcamalarını karşılamış, bir bebeği, onu isteyen kişileri titizlikle inceledikten sonra evlatlığa vermeye razı olmuştur.

Joan Robinson evlat edinildiğini ancak pasaport çıkarmak için nüfus kâğıdı suretine gereksinme duyduğunda, on sekiz, on dokuz yaşlarında öğrendi. O zaman Ana gözyaşları içinde aile sırrını anlattı. «Anlamıyor musun, şekerim,» dedi Joan'a. «Onca bebeğin içinden benim

olması için seni seçtim.» Ondan sonra konu bir daha hiç açılmadı.

Joan otuz yaşını geçtiğinde, sonunda tüm evlat edinilmiş çocuklarda olduğu gibi, gerçek anne babasını merak etti. Gizlice bir özel dedektif tuttu. Adam aylarca yaptığı araştırmalardan sonra müşterisine Houston'daki büyük bir marketin park yerinde randevu verdi. Orada Joan'a yaptığı araştırmaların sonucunu bildirdi. Gerçek babası Ash Robinson, gerçek annesi de Houston'da bir büroda çalışan bir kadındı. Ash bu kadınla kendisine bir çocuk doğurması için anlaşmış (kanıtı yok), sonra da bebeği evlat edinmek için gerekli işlemleri yapmıştı.

Joan raporu dikkatle okuyup inceledikten sonra, kâğıtları küçük küçük parçalara ayırarak yırtıp yere attı. Diz çökerek hepsini çakmağıyla tutuşturdu. Alevler yükselince, «Keşke araştırma yaptırmasaydım,» diye mırıldandı. «Öz annemle babamın kimler oldukları umurumda bile değil. Annem anne, babam da baba. Ve de onları anlatamayacağım kadar çok seviyorum.» Sonra küllere bir tekme savurup Cadillac arabasına koştu.

Bir gün gelecek Ash'a, Joan'ın öz babası olup olmadığı tekrar tekrar sorulacaktı. O bu soruları, «Hayır, değilim,» diye yanıtladı. «Ama Joan çok iyi insanların çocuğuydu.» Artık Ash öylesine çok şeyi yalanlıyordu ki, söylediklerinden hangisinin doğru, hangisinin yalan olduğunu anlamak güçleşmişti.

1931'in o mutlu sabahında Ana trenden indiğinde, kendisini garda Ash Robinson kollarında sarı güller, yüzünde pırıl pırıl bir gülümsemeyle bekliyordu. Bebeği derhal karısının kollarından alıp havaya kaldırdı. «Evine hoşgeldin.» diye bağırdı. Kalabalık istasyondan onu bir zafer kupası gibi çıkardı.

O andan sonra da Joan, babasının kızı oldu. Ana Rheə Robinson, «Bebeği görmüyordum bile,» diye şaka ederdi. «Ash onu kollarımdan aldığı anda bebeği yitirdim. Minnacık bir bebeğe böylesine âşık olan başka bir erkek yoktur.» Ash kızının her şeyiyle ilgilenmekte ısrar ediyordu. Mamasını yediriyor, altını değiştiriyor, gezdiriyor, hatta onu alıp petrol aranılan yerlere götürüyordu. Bir elinde coğrafya haritaları, diğer elinde küçük

kızı Teksas'ın alacakaranlık akşamlarında evden çok uzaklarda oturuyor, emrindeki bir mühendisle bir kuyudan iyi petrol çıkıp çıkmadığını ya da toprağın katmanlarında petrolün çıkmasını önleyen anormalliklerin yüz yıllar önce nerelerde oluştuğunu tartışıyordu. Çiftçilerin eşleri kocalarına kızarmış tavuk getirmek için sık sık yanlarına geliyor ve kucığında bebekle oturan iriyarı kentli erkeğe gülüyor, ona yakınlık gösteriyorlardı. Çocuğa duyduğu, her halinden belli olan ışıltı ışıltı sevgiyi takdir etmekten de kendilerini alamıyorlardı.

Joan hayat dolu bir çocuktü. Sabah yatağından kalktığı andan, istemeye istemeye yatağına gireceğı son dakikaya kadar her anın hakkını vermeye çalışırdı. Ve bütün gün de babasını güldürmeyi bilirdi. Aslında hiç de neşeli bir kiğı değıldi Ash, ama Joan'ı görür görmez yüzü aydınlanırdı. Bir keresinde çocuk oyun bahçesinden koşarak gelip babasının kucığına zıpladı. Ciddi ciddi, «Sanırım beni bir güzel azarlaman gerek, baba,» dedi.

«Neden, şekerim? Kötü bir şey mi yaptın?»

Joan başını sallayarak, «Evet, baba,» dedi. «Billy'nin suratının ortasına bir yumruk attım.» Joan dört, Billy beş yaşındaydı.

Bir başka gün bir komşu kadın Joan'a Pazar Okuluna gitmesi gerektiğini söyledi. Çocuk kibar bir tavırla, «Hayır, efendim,» dedi. «Ben babamla cehenneme gitmek istiyorum.» Ash bunu duyunca gökgürültüsüne benzeyen kahkahalar atıp öyküyü bütün Teksas'a anlattı.

Joan bir kraliçe gibiydi evin içinde. Saldırgan bir kedi kolunu ısırır, Ash hemen uzman bir doktor çağırır, gerekirse konsültasyon yaptırdı. «Bu çocuk için her şeyin en iyisini istiyorum» derdi. Dadılar, özel okullar, dans öğretmenleri... Hepsi de Ash'ın gözünde yeterince üstün ve değerliyse işe alınırdı. 1934'lerde artık özel şoförlü bir Cadillac araba sahibi olacak kadar yükünü tutmuş bulunuyordu. Kızıyla arabaya binip gezmeye gitmekten, onun üç yaşının verdiği merakla keşiflerde bulunmasından büyük zevk alıyordu. Şoförünü de bu yüzden tutmuştu zaten. Direksiyona geçip dikkatini kızıyla yol arasında bölüştürmekten hoşlanmıyordu. Bir keresinde Houston'un güney ana caddesinde giderken Joan'ın dikkatini eğlence parkındaki midilliler çekti.

Kırk yıl sonra Ash, «O gün olanları çok iyi anımsıyorum,» diye anlattı. «Joanie midillilere binmek istediğini söyledi. Şoföre durmasını söyledim. Eğlence parkına girip Joanie'yi bir midillinin sırtına oturttum. Onun da öteki çocuklar gibi ağlamaya başlayacağını, midilli sırtında dolaşmaktan bıkip inmek isteyeceğini sanıyordum. Ama böyle olmadı. Joan bundan çok hoşlandı. At sevgisi böylece başladı. O gün öğleden sonra...»

Küçük bir çocuğun tüm yaşamı boyunca sürecektir bir şeyle ilk karşılaşması özel bir andır. Bu kadar erken yaşta böyle bir şey ender olur ama 1934'ün o gününde Joan Robinson atlara, Mozart'ın müziğe bağlandığı gibi bağlandı.

Artık her gün anaokulundaki derslerin bir an önce bitmesi, şoförün onu eğlence parkındaki midillilere götürmesi için sabırsızlanıyor, huysuzluk ediyordu. Arabanın arka koltuğunda oturan Joan, «Çabuk, çabuk,» diyordu şoföre. Altı hafta içinde yorgun, bıkkın Shetland midillilerinden birine koşu yolunda tırısı kalkmasını öğretmişti. Yöneticinin ağzı bir karış açık kalmış, diğer çocuklar korkmuşlardı. Yönetici Ash'a, «Siz bu çocuğa güzel bir at alsanız iyi edersiniz,» dedi.

Houston'ın Hermann Parkı'nın yakınında Skaggs adlı birinin işlettiği bir ahır vardı. Adam, çökük sırtında belki de on bin kadar Houstonlu çocuğu taşımış Dot adlı doru bir kısırağa sahipti. Sabırlı, uysal hayvan öylesine yorgundu ki, sonsuza dek, sırtüstü uzanıp yatmaya hazırdı her an. Ama Joan sırtına atlayınca Dot'un kulakları dikildi, yaşlı atın sağrılarından bir titreme geçti. Joan eğilip onun kulağına bir şeyler mırıldandı. Sonra ökçelerini hayvanın iki yanına sıkıca bastırdı. İkiisi ahırdan yıldırım gibi çıkıp ormana doğru gittiler.

Ash korkuyla, «Tanrım» diyerek küçük kızının peşinden koşmaya başladı. At kesinlikle çıldırmıştı. Çocuğu sırtından atacak, belki de altına alıp çiğneyecekti.

Skaggs, «Bir şey olmaz,» diye mırıldandı. Hiç korkmamış yalnızca şaşırmıştı.

Joan, bir tay gibi eşinen, soluyan Dot'la geri döndüğünde, babasına atı satın alması için yakarmaya başladı. Ash, «At satılık mı?» diye sordu.

Skaggs başını kaşıdı düşünceli düşünceli. Birden iyi bir at tüccarı oluvermişti. «Şey,» dedi. «Çok yetenekli, soylu bir hayvandır.»

Ash içtenliğini kanıtlamak ister gibi cebinden bir tomar banknot çıkararak, «Ne kadar istiyorsun?» diye sordu.

«Doğrusunu isterseniz Dot beş para etmez, bayım. Ama çocukların sevgilisidir. Bana bol bol para kazandırıyor.»

Anlaşamayacaklarını kabullenen Ash kızını elinden tutarak arabaya doğru yürüdü. Ama Skaggs'ın seslenmesiyle durdu. «Sanırım yüz elli dolara satarım.»

«Yüz elli dolar mı?» Ash kulaklarına inanamıyordu. «Buna soygunculuk derler.» Ama kızı ağlıyordu. Onu susturmak için Skaggs'ın eline istediği parayı saydı. Joan o anda bebeklerini depo etmek için Rice Otelini istese, Ash derhal ilgilenmesi için emlakçısına telefon ederdi.

Alışveriş yapılmıştı. Skaggs okşamak için ata yaklaştı. «Şanslı bir yaşlı atsin sen,» dedi. «Çocuklar seni bir hayli yordu. Artık bir parça dinlenebilirsin.»

Eğer Skaggs, Joan'ın, kendilerine at alması için balarına yakaran, alındıktan birkaç hafta sonra da ondan bikan diğer zengin çocukları gibi olduğunu düşündüyse hata etmişti. Koşarken açık kahverengi saçları arkasında dalgalanan cesur küçük kız atına âşık oldu. Dot da değişti. Sürekli iyi bakım, iyi gıda hayvanı âdeta gençleştirmişti. Çocuğa biniciliğin temel kurallarını öğretmesi için bir öğretmen tutuldu. Ama adam, ilk dersini almak için çocuğun getirdiği atı görünce yüzünü buruşturmaktan kendini alamadı. Joan bu bakışı farkettil. «Dot her şeyi yapar!» diye atıldı. Gerçekten de üç ay içinde Dot yürümeyi, tırısı kalkmayı, hatta eşkin gitmeyi bile öğrendi. Ama bütün bunları yalnızca Joan için yapıyor, sırtında başka bir binici istemiyordu.

Joan beş yaşında Dot'un sırtına oturabilmek için hâlâ bir binek merdiveninden yararlanırken, Houston «Fat Stock Show» ve Rodeo binicilik yarışmasına katıldı. On iki ve daha küçük yaşlardaki tüm kadın yarışmacılarla binicilik yeteneğini denemeye hazırdı. Anay-

la Baba onu vazgeçirmeye çalışılırsa da Joan diretti. Yarışmaya girecek ve kazanacaktı. Robinson'lar sokluklarını tutarak yarışmayı seyre başladılar. Kızları yirmi beş, Dot'sa altı yüz yetmiş beş kiloydu. Birlikte oluşturdıkları dengesizlik insanı büyülüyor, seyircinin bütün sevgisini üzerlerinde topluyordu. Yarışma boyunca Joan ilerde en belirgin niteliği haline gelecek olan o pırıl pırıl gülümsemesini yüzünden hiç eksik etmedi. Dot da küçük hanımının tüm emirlerini yerine getirdi. Sonuçlar ilan olduğunda Joan Robinson'a üçüncülük kurdelesinin verildiği anlaşıldı.

Ana, «Öylesine heyecanlanmıştık ki bayılacağız sanıyorduk,» diye anlattı o günü. «Ama Joan hayal kırıklığına uğramış, Baba da öfkelenmişti. İkisi de Joan'ı birincilik kurdelesine layık görüyorlardı.» O gece Joan beyaz kurdeleyi yatağının yanındaki duvara çiviledi. On iki yıl sonra özel bir okuldan mezun olup da Columbia kentindeki Stephan kız kolejine girdiğinde duvar yarışlarda kazandığı çoğunlukla mavi kurdeleler, raflar da gümüş kupalarla dolmuştu. 1951'de Ash, kızı üzerine bilgi isteyen bir gazeteye şöyle yazdı:

«Joan benden bir özet hazırlamamı istedi. Bu kadar basit işte... kızıma kalırsa. Size yetenekli küçük kızımı nasıl anlatayım bilmem ki?

İlk kurdelesini beş yaşındayken girdiği Houston Fat Show'da kazandı... Bir üçüncülük aldı. Yedi yaşına geldiğinde üç, beş tenpolu artistik bincilik yarışlarına giriyor, kazanıyordu! Size defterimden kopardığım bir resmini yolluyorum. (Lütfen, sonra bana geri yollayın. Çok önemlidir.) 1938'den 1945'e kadar girdiği hemen bütün yarışmalarda birincilik, ikincilik aldı. 1938'de (yedi yaşındayken) Baton Rouge'da siyah atı Midnite'la amatör beş hareketli yarışmayı birincilikle bitirdi. 1945'de Jackson kentinde 2000 dolarlık ödüllü kazandı. Peavine Rhythm Step adlı atına biniyordu. Bu atla Selma, New Orleans; Pensacola... gibi birçok yerde yarışlara katıldı. Atı bu yıl öldü.

Joan şarkı söyler, piyano çalar, okur, çalışır, kusursuz, harika bir çocuktur. Annesiyle ben ona

tapıyoruz. Joan'ın yanında geçen her an bir servettir. Hakkında bütün bildiklerim bu kadar... Saygılarımla.

Joan, on yaşındayken «Babam» konulu kompozisyonunda kısaca şöyle yazdı:

Babam kocaman ve güçlüdür. İstedğini yapmaktan hoşlanır. Gözlüklerini çıkardığında çok yakışıklı olur. Petrol aramak için çok gezmiştir. Bazen benimle ata biner ama ben kaçır onu yalnız bırakırım. O zaman babam korkar.

Babam bana hep komik öyküler anlatır, ben uyuyuncaya kadar yanımda oturur. Bazen uyandığımda onun hâlâ beni seyrettiğini görürüm. Babamın hep bir büyücü olduğunu düşünürdüm. Onu çok severim. Her istediğimi verir.

Genç bir kızın evinden ayrılıp koleje gitmesi normal olarak ailesiyle olan sıkı bağlarının kopması anlamına gelir. Ama Joan Robinson'un Houston'dan ayrılıp Stephens'e yazılması böyle olmadı. Annesiyle babası peşine takıldılar. Ash, kampusun bitişiğindeki otelde bir daire kiraladı ve Ana'yı Joan'a göz kulak olması için oraya yerleştirdi. Daha sonra şöyle anlattı: «Ana'nın otele yerleşmesinin bana şehirlerarası telefon faturalarını ödemekten daha ucuza geleceğini hesapladım.» Oysa gerçek, iki yaşlı kişi için Joan'ın bir güneş haline gelmesiydi. Ne Ash, ne de Rhea bu güneşin sıcaklığından uzakta yaşayamazlardı.

Stephens Kolejinde Joan sevilen, oldukça başarılı bir öğrenci oldu. Ama her gün öğleden sonra beraberinde getirdiği Song of Revelry adındaki atının yanına koşmaya daha çok ilgi gösteriyordu. Kolej eski geleneklere uyan, zengin genç hanımların atlarını da birlikte getirip kampusun ahırına yerleştirmelerine izin veren bir okuldu. Bir sınıf arkadaşı Joan'ı, «Kampusun en faal öğrencisiydi,» diye anımsıyor. Derslerden ahıra, oradan annesiyle babasının oteldeki dairelerine koşar, isteklerini yerine getirmeye çalışırdı. Daha sonra Houston'da Jo-

an'ın evli arkadaşlarından biri olan aynı sınıf arkadaşı, «Joan için hepimiz çok üzüldük,» diye anlattı. «Tümüyle annesiyle babasının etkisi altındaydı. Onlara sormadan bir daveti bile kabul edemezdi. Joan'da en çok dikkatimi çeken şey onun sevgiye, şefkate ne denli aç olduğuydu. Onca ilgiye karşın, annesiyle babasının dışında birinin sevgisini arıyordu.»

Joan kısa bir süre için artistliğe heveslendi. Bir kolej temsilindeki oyunu, pazar gazetelerinin kapaklarında çıkan resimleri bir MGM yıldız avcısının dikkatini çekti. Yolu Holywood'a düşerse bir deneme filmi yapmak için stüdyoya gelmesini önerdi. On sekiz yaşında olan Joan, June Allyson tipinde bir genç kızdı. Hemen heyecanla annesiyle babasına koştu.

Aldığı habere Ash Robinson hiç de sevinmedi. Tersine yüzü karardı. «Buna izin veremem, Joanie,» dedi. Sinema dünyasında pek çok «iyi kız» mahvolup gitmişti. Beverly Hills'in palmiye ağaçlarının gerisinde kötü niyetli tehlikeli erkekler pusuya yatmışlardı. Bunu konuşmak bile yersizdi.

Joan ısrar ettiyse de sonuç alamadı. Henüz babasına karşı çıkacak kadar güçlü değildi. Ne de babasının onu kendi başına hiçbir yere bırakmayacağını anlayacak kadar olgun.

Evlilikte bile yalnız kalamadı Joan.

Birbiri peşi sıra iki kez evlendi, ikisi de felaket oldu. Ash Robinson iki evlilikte de Olimpos Dağından şimşekler fırlatan bir Zeus gibi davrandı. İlk kocası Spike Benton adında New Orleanslı bir gençti. Aşkları Annapolis'te verilen Haziran Balosunda çiçeklendi. «İyi bir aileden,» dedi Ana kocasına. Büyükannesi Mardi Gras'ın kraliçesi seçilmiş. Kendisi denizci.» Ana, kızıyla birlikte Annapolis'e gitmiş, onu balo için giydirmiş, süslemiş, yakışıklı genç subay adaylarının gelip kızları almalarını seyretmiş, sonra da sabaha kadar oturarak Joan'ın Benton adlı gençle olan aşkını anlatmasını dinlemişti.

Ash Robinson ilişkinin giderek kiddileşmesini izledi. Kızının sevgilisi gelip ondan evlenmelerine izin vermesini istediğinde Baba düzmece bir iyi niyet gösterisinde bile bulunmadı. Joan'la Spike daha çok genç, çok

tecrübesiz, para bakımından ailelerine bağlı kişilerdi. Joan'ın atlarının masraflarını kim ödeyecekti? Bu çocuk böyle bir hobinin neye mal olduğu hakkında bir fikre sahip miydi? Kendisi Deniz Kuvvetleri uçaklarıyla dünyayı dolaşırken Joan ne yapacaktı? Böyle acele, ilerisini gerisini düşünmeden evlenilmezdi. Bir süre beklemeleri daha doğrudu. Spike Benton böyle bir sahnedan korkuyordu zaten. Ama düşmanın ne denli güçlü olduğunu hiç hesaba katmamıştı. Ash Robinson'un kızını bir başka erkeğe kaptırmaktansa canını vermeye hazır olduğu açıktı.

Joan babasını bir kenara çekip onunla özel olarak konuştu. Spike Benton'u seviyordu. Onu istiyordu. Doğaldı bu. Atlarından vazgeçecekti. Zaten atlar çocukluk tutkusuydu. Artık bir kadın olmuştu. Atlara gerek yoktu. Babasının onayını istiyordu.

Ash Robinson istemeye istemeye razı oldu. Aile albümünde bal rengi saçlı, kusursuz güzellikteki gelinle geleneksel korkuya kapılmış damadın düğün resimleri var. Ve de düzmece bir gülümsemeyle duran babanın.

Yeni evliler, Benton'ın uçuş eğitimi göreceği Florida'nın Pensacola kentine taşındılar. Ama uzun süre yalnız kalamadılar. Ash derhal petrol işinden «emekliye» ayrıldı. Oysa daha elli yaşında ve son derece sağlıklıydı. Kendini yorgun hissettiğini söylüyor, Pensacola'nın ikliminin iyi geleceğini ileri sürüyordu. Artık bir kenara çekilip dünyanın akışını izlemenin, arada sırada da yeni evlileri yoklamanın zamanı gelmişti. Robinson'lar böylece Pensacola'ya taşınıp kızlarına ancak birkaç dakika uzaklıktaki bir daireye yerleştiler. Çok geçmeden de Ash her yeni güne Joan'ı ziyaret edip onunla bir fincan kahve içmekle başlamanın gerekli olduğunu anladı. Bay ve Bayan Spike Benton'ın evliliklerinin altı ay sonra yıkılmasına hiç şaşmamak gerek. Ash Robinson'un emekliliğinin sona ermesine de.

İki numaralı damat Joan'ın çocukluğundan beri tanıdığı New Orleanslı genç bir avukattı. Cecil Burglass. Joan'ın atlara olan ilgi ve merakını da paylaşıyordu. Üstelik ailesi de, hiç olmazsa Ana için, son derece uygundu. Evlenme teklifi çekici olabilirdi.

Ama bu kez Ash yalnızca tedbirli olmakla kalmadı.

son derece hoşgörüsüz oldu. Yüzü mosmor kesildi. «Kessinlikle olamaz,» diye fırtına gibi gürledi. Kızının bir evliliğin yıkıntılarından diğerine koşmasına izin veremezdi. Üstelik Joan yasa karşısında henüz reşit değildi. Böyle bir evliliği yasaklıyordu!

Joan Robinson'la Cecil Burglass kaçıp bir sulh yargıcının karşısında evlendiler. Ash haberi duyunca karısına eşyaları toplamasını emretti. Bir süredir New Orleans'da oturuyorlardı. Dik başlı kızını hayatından sonsuza kadar çıkardığını ilan ederek Houston'a döndüler. Altı aydan daha kısa bir süre sonra Bay ve Bayan Cecil Burglass, boşanmak üzere ayrı yaşamaya başladılar. Robinson ailesi boşanma nedeni olarak, damatlarının zeki, yakışıklı, gelecek için umut verici olmasına karşın at yarışlarına da çok düşkün olduğunu ileri sürdü.

Bu ayrılığa yol açan başka bir neden vardı. Joan bunu yıllarca bir sır gibi sakladıktan sonra bir gün, hemen hemen on yıl sonra, bir kız arkadaşına açıldı:

«Artık buna gülebilirim,» dedi Joan. «Ama o sırada bana çok acayip gelmişti. Bir gece yarısı annem Houston'dan telefon etti. Babamın kalp krizi geçirdiğini, durumunun kritik olduğunu söyledi. Bana babam ölüm döşeginde yatıyormuş gibi gelmişti. Derhal eve koştum.»

Babasının ölüm döşegine ulaştığında yatakta kimse yoktu. Tersine Ash ayakta, dolaşıyordu. Eğer bir kalp krizi geçirmişse bile, iyileşme hızlı ve inanılmaz olmuştu. Ash kızından bir süre Houston'da kalmasını rica etti. Ona gereksinmesi vardı. Açığa vurulmayan gerçek, Joan'ın evliliğinin, yıkılması için pek az bir çabayı gerektirecek kadar yaralanmış olmasıydı.

Joan yine yıllar sonra bir arkadaşına, «Babam bana yeni bir Cadillac, bir vizon manto, bir pırlanta yüzük ve de istediğim bir atı satın alacağını vaat etti. Şöyle bir düşünüp, boş ver evliliğe dedim.»

Erkeklerle olan şansı, sevgisine daima güvenebileceği bir tek erkek dışında, kötü gitmişti Joan'ın. Tek dayanağı babasıydı. Joan Robinson eve döndü. Yirmi yaşındaydı.

4 JOAN ROBINSON'LA HOUSTON KENTİ, 1950'lerde, ülkenin çoğunluğu Eisenhower'ın bağrında halinden hoşnut uyuklarken, ikisi de genç, tutkulu, tedirgin, zengin ve fırtına gibiydiler. Kız da, kent de kişiliklerini belirginleştirmek istiyorlardı. İkisi de, kendilerine özgü hatalı yollarla bunu başardılar. Motor kapağının üzerinde bronzdan şaha kalkmış bir at süsü bulunan açık yeşil renkteki Cadillac arabada, vizon manto-sunu omuzlarına atmış, boynunda pırlantalar parlayan, saçlarını gümüş sarısına boyamış, dudakları alev kırmızı Joan Olive Robinson Benton Burglass yaşamaya başladı. Kentin ünlü kişilerinden biri oldu. Geceleri bulvarlarda dolaşıyor, gazetecilerin flaşları onu izliyordu. Gereksinimleri hem karmaşık, hem de basitti. Çevresini kahkaların sarmasını, dikkatin üzerinde olmasını ve başarısız iki evliliğin duygusal acılarını küllendirecek arkadaşlar istiyordu. Tümünü de buldu. Çünkü tecrübesiz bir köy delikanlısıyken petrol bulan ve bir gecede ağa olmaya çalışan bu kentte aynı eğilimleri paylaşan kişiler hiç de eksik değildi.

Aşırılığın ve görgüsüzlüğün hüküm sürdüğü, her ikisinin de alkışlandığı bir devirdi bu. Yoksul olan var mıydı? Bir petrolcü, toplantılardan birine bir yüz dolarlığı papyon kravat gibi takarak geldi. Gece ilerleyip kafayı bulunca da bunu en yakınındaki güzel kadına fırlattı. Bir ikincisini, üçüncüsünü taktı kravat diye. Bir diğeri Güney Fransa'daki Picasso'ya mektup yazarak on tablosunu satın almak istediğini belirtti. Renk, konu önemli değildi. Yalnızca karısının resim galerisinin duvarlarının ölçüsünü vermişti. Bir başka zenginin tuhaflıkları Houston için bile alışılmışın dışında sayıldı. Bu adam kona-

ğındaki raflarda tam tamına iki bin gümüş dolar bulunduyor, bunları zenci uşağına her gün parlattırıyordu. Sonra üstü açık arabasıyla kentin caddelerinde dolaşırken bu paraları avuç avuç çevresine saçıyor, kendisinden daha az şanslı olanların paraların üstüne atılmalarını Romalı bir soylu edasıyla izliyordu. Evin dışında bulunduğu sürede (konağın elli telefonu olduğunu bu arada belirtelim) raflar yine gümüş paralarla tika basa dolduruluyordu.

Ah, ne güzel bir karnavalıydı bu. Joan'ın dinleyip anlatacağı ne denli çok öykü vardı. Birbirlerine eşek şakası yapmaktan hoşlanan Bay A. ile Bay B. adlı petrolcülerin öykülerine gülmemek insanın elinde miydi? Sonunda Bay B. bir parça pahalıya patlamakla birlikte zaferi kazandı. Arkadaşı uzun bir Avrupa yolculuğuna çıktığı sırada, onun geniş arka bahçesine sahici bir dönme dolap yaptırdı. Ya zengin bir adamla karısının evini mahveden korkunç yangına ne demeli? Gazetenin yazdığına göre, evin hanımı sırtında vizon mantosuyla bahçeye fırlayıp yangını söndürmeye kalkışmıştı. Hemen ertesi gün gazeteye telefon eden hanımın sekreteri, mantonun vizon değil, **marten furs**(*) olduğunu söyleyerek yanlışlığı düzeltmişti. Paris'le New York arasında işleyen uçağa fazladan iki bilet alan milyonerin karısı da pek hoştu. Bu fazladan iki yer olmasa hanım, mücevherli tasmaları, çinçila kürkünden yelekleri olan birbirinin eşi iki kaniş köpeğini nereye oturturdu?

Houston üniversitesine bağışta bulunmak gibi daha akla yakın, Joseph McCarthy'nin Thomas Paine'le boy ölçüşecek biri olduğunda ısrar ederek akla daha az yakın işler yapan petrolcü H.R. Cullen 1954'te biyografisini yayınlattı. Pek okunmadığını görünce de sinirlenip kendi parasından 200.000 dolar harcayarak yaşam öyküsünün 100.000'den fazla baskısını, dünyanın sosyalist blok dışındaki ülkelerinin kütüphanelerine postalattı.

Başka biri, evinin makinelerle soğuttuğu bir bölümünde penguenleri canlı tutabilmek için 50.000 dolarını boşu boşuna harcamıştı.

Yine bir başkası, postacıyı, eversiz bindiği aslanların sırtında taşılıyordu. Kent çöplüğünde petrol buldular.

(*) *Zerdeve kürkü*

Kent cezaevinin çiftliğinde de. Houstonlı bir hanım Smithsonyan'dan «ÜMİT» elmasının satılık olup olmadığını öğrenmek istedi. Arsa fiyatları kara mayınları gibi patladı. Ana caddede arsaların inçi 2000 dolara satıldı. Gökdelenler, müthiş bir yer sarsıntısının oluşturduğu yarıklardan fırlayan volkanlar gibi yükseldiler. 1955'de gelen bir konuk, «Houston geçen yıl burada mıydı?» diye sordu. Ev sahibi arkadaşı, «Elbette,» diye yanıtladı soruyu. «Neden sordun?» Yeni gelen çevresinde tertemiz, kişiliksiz yükselen yapılara bakarak, «Çünkü,» dedi. «San-ki her şey daha geçen hafta yapılmış gibi görünüyor.» Gürültü yüzünden kentin merkezinde çalışmak çok güç oluyordu. Sekreterler öğle yemeğine çıktıklarında kulaklarına pamuk tıkıyorlardı. Buldozerler sıraya girip kiralanıyordu. Gazeteler kente sel gibi akın eden yeni gelenlerle röportajlar yapıyordu: «Neden Houston'a taşındınız?» diye soruyordu gazeteci 1955'de. New York'tan gelen kişi, «Çünkü,» diyordu. «Hâlâ her yanı açık olan tek yer burası. İnsan burada ciğerlerine temiz hava çekebiliyor.» Bu yanıtı verirken de Houston Kanalına bir mil uzakta duruyor. gece gündüz yanan, gökyüzüne kimyasal maddelerle dolu dumanlar fışkırtan havayı ciğerlerine çekmeye hazırlanıyordu. 1940'da 500.000 olan kentin nüfusu, 1960'da 1.250.000'e çıkmıştı. Bu Birleşik Devletler'de görülen en hızlı nüfus artışıydı. Kent nüfusu sonunda 1.000.000'u geçince, otomobillerin tamponlarına yapıştırılan çıkartmalarda «Milyondan Biriyim» sloganı okunmaya başladı. «M» günü olarak adlandırılan bu günün zamanını hesaplayan Houston Press gazetesinin genel yayın müdürü, bir çok kişinin önünde şöyle diyordu: «Doğrusu, bugün «D» gününden de büyük bir gün bizim için.» Bir nüfus planlamacısı duruma kaygıyla bakarak 2000 yılında Houston'ın dünyanın en büyük kenti olacağı kehanetinde bulundu. Başka bir araştırmaysa 1950 yılında Houston'ın üç yıl içinde verilen 500 milyon doları aşkın değerinde inşaat ruhsatlarıyla, ülkede birinci sırada yer aldığını ortaya koydu. «En iyisi. en büyüğü» sloganı hiç böylesine koro halinde söylenmemiştir o günlere dek. Eisenhower döneminin ekonomik durgunluğu Amerika'nın geri kalan bölümünü etkileyebilirdi ama Houston'ın ruhu bile duymuyordu bunu.

Bu yıllarda Houston'ın ciddi bir yanı da vardı doğrusu: Stokowski, Houston Senfoni Orkestrasını yönetiyor, De Bakey'le Cooley Houston'ın kalbini onarıyor, dünyanın ünlü bilimadamları Rice Enstitüsü'nde sessiz sedasız çalışıyor, kaliteli tiyatro oyunları sergileniyordu. Aslında çoğunluk Teksas Tıp Merkezinin ormanda yetişen mantarlardan daha hızla hastaneler kurmasından gurur duyuyordu ama Houstonlu birinin Hedy Lamarr'la evlenmesi, Mısırlı dansözle evlenen bir başkasının kadının göbeğine pırlantalar yerleştirip arkadaşlarını onun dansını seyretmeye çağırması milleti daha çok eğlendiriyordu. Houston ergenlik çağındaydı ve ona göre davranıyordu.

Joan Robinson, bar ve kulüplerde takılan Cafe-sosyetenin prensesi olmuştu. Bu yeni sosyetenin «eski toprak»lardan oluşan hemşehrileriyle arasındaki fark, ikincisi evinde kalıp bir kuşak öncesinden biriken dolarların üzerine otururken, birincisinin petrolden gelen yeni servetini ortalıkta sergilemesiydi. Hatta bu sosyetenin Houston'da doğuş belgesi bile vardı. 17 Mart 1969'da (Aziz Patrick Günü'nde) Glenn McCarthy adlı bir petrol arayıcısı Shamrock otelini açtı. Otel zevk bakımından Tac Mahal'le boy ölçüşmese bile harcanan para bakımından ona uyuyordu. Houston'ın merkezinden 5 mil uzaktaki on sekiz katlı yapının iç dekorasyonunda yeşilin altmış üç değişik tonu kullanılmış, 21 milyonluk otel bir çirkinlik anıtı olarak yükselmişti. Frank Lloyd Wright yapıyı görünce yıldırım çarpmışa dönerek, «Neden?» diye sormuş, sonra «Bir otomatik pikabın içine girmek nasıl olur çok merak ederdim,» diyecek kadar kendini toparlamıştı. Açılış gecesi 175 Hollywood yıldızı getirilmiş, verilen parti Kaligula'nın sarayındaki bir ziyafet kadar berbat geçmişti. James Dean'in McCarthy tipi bir petrolcüyü canlandırdığı, konuklarının arasında sızıp kaldığı **Devlerin Aşkı** filminde kullanılmış ünlü bir partiydi bu.

Ama yine de boş verin bütün bunlara. Houston'daki eğilim, eleştirilerin yabancılardan geldiğine inanma yolundaydı. Onlara karşıydılar, kendileri her şeyi daha iyi bilirdi. Shamrock; Waldoof ve Paris Ritz'in iki misli büyüğüydü. Houston'ın zenginlerinin ve sabahlara kadar eğlenenlerinin yeri idi.

Joan Robinson karargâhını oraya kurmuştu. «Dünyanın en büyük otel havuzunun kenarında güneşlenmek, Cork klüpte dansetmek, Cadillac arabasının yıkayıp beklediği garağa giderken hiç gereği yokken yüz dolarlık pullarla işlenmiş bir süveteri satın almak... Otelin en beğenilen müşterilerinden biriydi.

Kent hakkında ilgi çekici şeyler yazmak isteyen Houston gazeteleri, dedikodu yazarlarını, altından halılar üzerinde uçan güzel insanların dünyasıyla ilgili rüya gibi konular işlemeleri için isteklendiriyordu. Bu tür gazetelerden biri olan «Town Crier» Joan Robinson'u kutsallaştırmıştı. Joan'ın adının ve resminin altı ya da sekiz kez görüldüğü haftalar olurdu. Haber başlıkları da hep «Bir at yarışına uçuyor» ya da «Herkesin ona âşık olup hayranlık duyduğu Hollywood'un Mocambo kulübünden kente dönüyor,» veya «Petrolcü babasının armağanı bir pırlanta yüzüğü gösteriyor,» şeklinde olurdu.

Bunlardan bazı örnekler ve yazılar:

«Shamrock'taki güzel sarışın Joan Robinson'du. Sosyete güzeli flörtsüzdü ama etrafı kalabalıktı...»

«Shamrock'un solisti Dick Kreuger muhteşem Joan Robinson'la pazartesi gecesi birlikte çıktı... Joan petrolcü babasına gece geç döneceğini söylemeyi unutmuştu. Dick sabaha karşı 5'te Joan Robinson'u eve bıraktığında Ash Robinson'la karşılaştı. Ve o zaman... Vay, vay, vay...»

«Ünlü kişilerden notlar. Çapkın Eben Locher'le sarışın Joan Robinson'un gözlerinde yıldızlar şakıyordu...»

«Shamrock şarkıcısı Dick Kreuger bu günlerde havuz kenarında vücuduna güneş losyonu sürecektir kişilerden hiç yoksun kalmıyor. Bu işe bütün güzeller hevesli. Özellikle Joan Robinson...»

«Göz alıcı sosyete güzeli Joan Robinson, Fountain Lounge'de ilaç satıcısı Charley Wagner'le el eleydi. (Joan Robinson'un hayranlarının listesi nasıl da büyüyor, büyüyor...)»

«Joan Robinson dün gece çooooook şahane, çooooook zengin...»

Bunlar Scott Fitzgerald'ın hayal ettiği dünyanın gerçekten bir kendinden geçişle renklendiği yıllardı. Joan Robinson'a, Shamrock'un baş döndürücü trampeleninden tümüyle giyinik atlaması için kocaman bir şişe Don Pe-

rignon önerilmemiş miydi? Söylendiğine göre genç kadın öneriyi kabul etmemiş ama gece yarısı geri dönerek daha alçak bir yerden bir aşığının kollarında kimsenin bulunmadığı havuza atlamamış mıydı? Bir hayranının evlenme teklifi karşılığında verdiği pırlanta yüzüğü kabul eden, sonra nişanı bozup en yakın nehre koşup gösterişsiz mücevheri çamurlu sulara fırlatıp atan gerçekten Joan Robinson değil miydi? Shamrock'da bir kavalyenin, garsonun bahşiş tepsisine elli dolar koyunca Joan'ın yüzünün asıldığını, adam bahşişi birkaç yüz dolara çıkarınca Joan'ın ona yüz vermeye başladığını bilmeyen yoktu.

Yirmi yıl sonra en yakın arkadaşı Joan Jaworski. «Joan Shamrock'ta değilse, kesinlikle Troubador'da olurdu.» diye anımsadı. İki Joan'ı gazeteciler, «altın ikizler» ilan etmişlerdi. İkisi de ince yapılı, sarışın ve hayat doluydular. Güldükleri zaman oda kahkalarından titrerdi. İkisi de çocukluklarından beri atlara büyük sevgi besliyorlardı. Talih ikisini de zengin ve kendilerine tapan babalarla mükafatlandırmıştı... Joan Jaworski'nin babası 1974'te Watergate savcısı olacaktı...(*) İki baba da geceleri parlaklıklarını asla yitirmeyen, kaybolmayan kuyruklu yıldızlarla kenti süslemelerini sağlayacak paraya sahiptiler.

Asla uzakta olmayan, hep varolan bekçi köpeği, Ash Robinson'du. Kızının adı ne zaman bir gazete ya da dergide çıksa yazıyı hemen kesip omuzu hizasına yükselen defterlerin içine yerleştiriyordu. Joan'ın, kentin içkili ve yemekli kulüplerindeki aylık harcamalarını şakacı bir yakınmayla ödüyor, faturaları sanki ulusal borçlarmış gibi arada sırada çevresindekilere gösteriyordu. Oysa Joan babasının yaşama biçimine kızmadığını biliyordu. Meselenin özü, Joan'ın her gece bir başka erkeğin yatağına gitmemesi, eve dönmesiydi. Arada sırada Joan annesiyle babasını da gezmeye davet ediyordu. Özellikle Bayan Robinson böyle akşamlardan çok hoşlanıyordu. «Sık sık yaşamımdaki tek gerçek aşkın Joan olduğunu hissediyordum.» diye anlattı Ana. «Kızımla ne zaman yemeğe çıksak harika vakit geçiriyordum. Bana sevil-

(*) *Leon Jaworski.*

diğim, istendiğim duygusunu verirdi. Masanın karşı tarafından o pırıl pırıl gülümsemesiyle bakar, 'Eğleniyor musun, şekerim?' diye sorardı.»

Joan'ın yaşantısına okyanustaki akıntılar gibi girip çıkan erkekler, er geç Ash'ın dikkatini üzerlerinde toplarlardı. Kızının ilgisini çeken erkeklerin geçmişlerini. yaşantılarını araştırmaları için özel dedektifler tutmaktan asla kaçınmazdı. Gelen raporlardan birinde, Joan'ın sık sık birlikte görüldüğü «playboyun» bir homoseksüel olduğu ortaya çıktı. Ash bu konuda kızını uyarmanın gereğini duydu. Joan da o erkekle bir daha beraber görülmedi. Gazetelerde adı sık sık Joan'ınkiyle birlikte çıkan başka bir erkek yarı karamlık parkyerindeki arabasına giderken feci biçimde dövüldü. Adam bunun gerisinde Ash Robinson'un olduğundan daima kuşkulandı.

Gündüzleri Joan zamanının çoğunluğunu atlarıyla geçirirdi. Atları tanınmış bir bakıcının yönetiminde Tulsa'daki (Oklahoma) bir ahırda duruyordu. Joan bir yarışa katılmak istediğinde, uçakla yarışın yapıldığı yere gidiyor, atlar gayet lüks bir vagonla arkadan geliyorlardı. Houston'da beyaz yelesi ve kuyruklu bir atı vardı. Bunu kentin diğer süvari kadınları gibi Alameda Ahırlarında tutuyordu. Betty Dorris adlı at meraklısı bir hanım, «Harika, çılgınlık dolu yıllardı onlar,» diye anlattı. «Her gün ata biner, yarışırdık. Kadınlar polo takımımız vardı. Bir-birimizin canını çıkarırdık. Joan liderimizdi. Eğer kalkıp Everest Tepesine atlarla tırmanacağımızı söylese, hemen babalarımıza telefon edip bize Tibet için uçak bileti almalarını söylemeye hazırırdık.»

Joan'ın grubundaki genç kadınların yaşları yirmi civarında olmasına karşın, kırk yaşlarında bir başka kadın da çevrelerinde dolaşıyordu. Grubun ana kişilerinden değildi bu kadın. Çünkü yeterli niteliklere sahip bulunmuyordu. Ama atları seviyor, çok pahalı binici kıyafetleri giyiyor, bir ahır uşağı kadar küfürlü bir dille konuşuyordu. Lilla Paulus'u gruptan uzak tutan bir başka şey daha vardı. Söylendiğine göre kocası Claude Paulus bir müşterek bahisçiydi. Lilla, Alameda Ahırlarına küçük kızıyla sık sık geliyordu. Mary Josephine adlı bu cin gibi yaramaz kızda, Joan'ın yirmi yıl önce atlara duyduğu derin sevgi ve ilgi vardı. Arada sırada Joan yaptığı

işi bırakıp küçük kızın yanına gelir, ona binicilik üzerine bir iki öğütte bulunurdu. Lilla Paulus'un gözünden kaçmayan bir iyilik, incelikti bu. Bir gün gelecek Lilla Paulus'la kızı, Joan Robinson'un anlaşılmaz yaşam dramında en büyük rolü oynayacaklardı. Ama o sırada onlara pek önem veren yoktu.

Bu görkemli, gösterişli yıllarda Joan'ın çevresinde dolaşan erkeklerden yalnızca bir teki, hatırı sayılır bir süre genç kadına arkadaşlık etti. Joan, Travers Fell'e deli gibi aşık oldu. Betty Dorris'e göre, «Teksas'ın en göz kamaştırıcı orospu çocuğuydu,» Travers Fell. Oldukça soylu bir ailedendi. Ve de atları Joan'dan daha iyi tanıyor, daha çok seviyordu. Çok da içiyor, sarhoş olduğu zamanlarda yumruğunu meyhaneleri kırıp dökmek, sahiplerini dövmek için kullanıyordu. Cadillac'ı kentin içinde dehşet verici bir hızla dolaşırken, Travers Fell viski şişesini Coca Cola'ymış gibi başına diker, şoför koltuğunun altında daima bir 38'lik bulundururdu. Çevresinde efsanevi söylentiler dolaşmaya başlamıştı. Cesur, pervasız, örnek bir Teksaslıydı. Bir seferinde Joan'dan aldığı yirmi sentle bir yere telefon edip 100,000 dolarlık bir at satın almıştı.

Ash Robinson'a göre de beş para etmez herifin tekiydi.

Yirmi yıl sonra viskiden yüzü şişmiş, al al olmuş belleği anılarla karmakarışık olmuş bir Travers Fell, «Joan'la tanıştığımızda,» diye anlatıyordu. «İki mıknaş karşı karşıya gelmiş gibi oldu. Hiç kimse birbirine böylesine hızlı aşık olmamıştır. Yolumuzun üzerine çıksalar dağları yerinden oynatabilirdik. Alameda Ahırlarında karşılaştığımızda hayatımda önemli iki kadın vardı. Ama kırk sekiz saat içinde onların adlarını bile unuttum. Artık benim için Joan'dan başkası yoktu.»

Ash, kızının yaşamındaki yeni erkekten nefret etti. Joan onu babasının River Oak'da yaptırttığı yeni evlerine getirdiğinde, Ash nazik davranmak gereğini bile duymadı. Travers bir gün, «Gözlerindeki nefreti görebiliyordum,» diye anımsadı. «Çünkü Ash, kendisiyle benim aynı cinsten kişiler olduğumuzu anlamıştı. İkimiz de bir işi sonuna dek götüren erkeklerdendik. Yenilgiyi asla ka-

bul edemezdik. İhtiyar beni engellemek için elinden geleni yaptı. Çünkü Joan'ı elde ettiğim takdirde onun her şeyiyle benim olacağını biliyordu. Joan'ın babasından uzaklaşmak istediğini ama onu hem sevdiğini, hem de ondan korktuğunu hissettim. Ona, kıskanç ihtiyara neyin ne olduğunu anlatacağımı söyledim ama Joan, 'Babam bir çingiraklı yılan kadar tehlikeli olabilir,' diyerek beni uyardı.»

Öte yandan Alameda Ahırlarındakiler Joan'la Travers'in birbirlerine uygun bir çift olduklarını, Travers'in ilerde, annesiyle babası öldüğünde, her çeşit harcamaların üstesinden gelecek bir servete konacağını düşünüyorlardı. Joan, sevgilisini babasının gözünde yükseltmeye, onu sevdirmeye çalıştı ama boşuna. «Tanrı aşkına,» diye gürledi Ash. «Adamın bir işi bile yok. Erkek dediğin çalışmalı! Verimli olmalı!»

İlişki yıllarca sürdü. Joan açıktan açığa başka erkeklerle de dolaşıyor, adı gazetelerde başka erkeklerin adlarıyla birleştiriliyordu ama kalbinde yalnızca Travers vardı. Onunla gizlice at yarışlarında, dostlarının evlerinde buluşuyor, Travers'i durmadan, ne olursa olsun, yeter ki işe benzeyen bir iş tutması için sıkıştırıyor, babasının, istediği, sevdiği erkeğin pervasız, sorumsuz biri olmadığını görmesini istiyordu.

O sırada Joan'ın yaşantısında bir aşk daha vardı. Ash'in tam onayını alan ama ona oldukça pahalıya mal olan bir aşktı bu. San Antonio'daki sıradan bir at yarışında Joan'ın dikkatini Beloved Belinda adlı alaca kır bir at çekti. Tanınmamış bir kısrakla aygırın tayı olan Beloved Belinda'da olağanüstü bir hız vardı. Joan, «Bu at benim olmalı,» diye babasına yakardı. «Onu hayatımda hiçbir şeyi istemediğim kadar istiyorum.» Ash, soyu söpu belirsiz bir at için çok fazla sayılabilecek bir para, 27.000 dolar ödeyerek Beloved Belinda'yı satın aldı. Verilen paraya şaşıranlara da, «Küçük kızımın yüzüne bir bakın,» dedi. «Bu paraya değmez mi?»

Joan, atların kusursuzluğu ve soyluluğu üzerinde çok titiz bir kent olan Louisville (Kentucky)'deki önemli bir binicilik yarışına Beloved Belinda'yla girmeye karar verdi. Bunun için de gizli düşünceleri vardı. Joan normal olarak, at yarışları sosyetesinde kabullenilmiş bi-

linen siyah pantolon ceket ve şapka giyerdi hep. Ama bu kez yeni atına iltifat olsun diye Houston'daki terzi-sine **tam tamına** Belinda'nın rengine bir binici kıfafeti hazırlamasını söyledi. Şapka bile aynı renkte olacak, diye ısrar etti.

Joan, Louisville yarış alanına geldiğinde kimseye görünmeden giyinip sırtına bir pelerin aldı. Parkura en son çıkmak istiyordu. Bunu ayarlamıştı da. Spiker adını söylediğinde Joan atını bir an geri tutup herkesin merakını çekti. Sonra ikisi birlikte ileriye atıldılar. Gri renkte göz alıcı, son derece zarif bir çift oluşturuyor, herkesin dikkatini tıpkı iki üstün dansöz gibi, üzerlerinde tutuyorlardı. Birden ringde onlardan başka at ve binici kalmamış gibiydi. Öğle sonrası yarışmanın bitiminde Joan Robinson'la Beloved Belinda diğer yarışmacıları gölgede bırakmışlar, seyirciler onları coşkuyla alkışlamak için ayağa fırlamışlardı.

Bir gazeteci olayı şöyle yazdı: «Joan Robinson, Beloved Belinda'ya bindiğinde insanın içini sızlatacak kadar güzel bir görünüm ortaya çıkıyor. Bir şiir, bir vals, Rodin'in bir heykeli, Cézane'nin bir tablosu oluyorlar.» At gösterileri genellikle bundan anlamayanlar için zamanla sıkıcı bir hal alır. Normal olarak bir at gösterisi dört saat sürer ve atlarla binicilerin parkura girip çıkmaları, hakemlerin kartlarını işaretlemeleri uzun beklemelere yolaçar. Bir atın eşkin yürümesi, tırısı kalkmasından daha heyecan verici değildir. Ama Joan'la Beloved Belinda tam yedi yıl kasvetli bir dinsel törenin ortasına atılan havan fişegi gibiydiler. Joan'la, (tabii Ash'da) birinciliği almaya öylesine alışmışlardı ki kurdele mavi olmadığı zaman hakem onların gazabını üzerinde hissediyordu. Yargıcın biri, «Joan üçüncü olunca Ash canına okumuştur,» diye anımsadı. «Ona haklı bir yarışma yapıldığını, atın bir parça ağır hareket ettiğini söyledim. Ama Ash mesleğimin yüz karası olduğumu, atıcılık dünyasından atılmam gerektiğini bağırdı.»

Joan da babası derecesinde sinirleniyordu. Bir kere-sinde San Antonio'da kırmızı **ikincilik** kurdelesini hiçbir hoşnutluk işareti göstermeden alıp otele kurdeleyi tatsız, kötü haber veren bir telgrafmış gibi sallaya sallaya döndü. Eşyalarının taşınmasına yardım eden otel

görevlisi, «Gerçekten güzel bir kurdele, hanımefendi,» deyince Joan hışımla dönüp, «Hoşuna mı gitti?» diye atıldı. «Al senin olsun!» Ve de kurdeleyi adamın ayaklarının dibine fırlattı.

Ash hep kızının yanında, projektörlerin ışıklarının yetişemediği, seyircilerin kapkara silüetlerinin başladığı yerde oluyordu. Arada sırada projektörler onu yakaladığında yüzünü bu sevimli ışıklardan kaçırmazdı. Louisville, New York ya da her neredeyse, sonuçlar alındığında hemen telefona koşar, Houston gazetelerine kızının en son zaferini bildirirdi.

Noellerde kasa kasa viski, kocaman parfüm şişeleri yollayarak basına kur yapardı.

Joan 1953'ten 1958'e kadar Belinda'yla beş dünya şampiyonluğu kazandı. Ama özel yaşantısında değişen fazla bir şey yoktu. Travers Fell yine hiç değişmemişti. Herzaman olduğu ve olacağı gibiydi. Çok içki içen, tatlı hayatın kaygısız izleyicisi. Ash'ın koruduğu, para verdiği, eve girip de ön kapı kapanıncaya kadar gözlerini kırpmadığı Joan her gece bir başka eğlence yerine koşmayı sürdürdü. Bir başka yer ve zamanda Joan'la Travers belki iki aşık olarak yaşamlarını sürdürebilirlerdi. Belki de o zaman Joan'ın müziği daima vals olurdu.

Ama ölüm dansı çok erken başladı.

5 BU SONBAHAR AKŞAMINDA, YEMEK MASASIN' daki arkadaşlarından bıkkınlık duyan Joan'ın, Houston'ın zengin ya da zenginmiş gibi davranan kişilerinin masalarında dolaşan bakışları bir an lokantanın havasına kesinlikle aykırı, yabancı bir genç adama takıldı. Joan yabancıları gizliden incelemeye, ayaküstü onlarla ilgili biyografiler çizmeye bayılırdı. Bu adamın Cork Kulüpte ne işi var acaba? diye merak etti. Belki de yaşamının en büyük gecesini geçirmek için kente inmiş bir çiftçiydi. Waxahachie'den birinin yeğeni. Ya da bir petrol kuyusunda işe girmiş, patronu tarafından yemeğe getirilmiş bir kabadayıydı. Adamın elma gibi pembe pembe, adeta parlak yanakları, modası geçmiş bir elbisesi vardı. Gömleğinin yakası öylesine dardı ki boynu kabarmıştı. Halinde hangi yemekte hangi çatal bıçağı kullanacağını bilemeyen birinin havası vardı. Eğer bir bavulu varsa, kesinlikle kontraplaktı; ayağa kalksa pantolonunun, beyaz çoraplarını beş altı santim açıkta bıraktığı görülecekti. Gerçi o sırada aklına gelmedi ama genç adam, Travers Fell'e çok benziyordu. İkisi de, bir kadının bakışlarını çok uzaklardan yakalayan aynı çocuksu, sağlıklı yakışıklılığa sahiptiler.

Daha sonra Joan, kadınlar tuvaletine giderken yabancıнын Houston'ın en çekici çiftlerinden, Dr. Riley Foster'le eşi Maggie'nin masasında oturduğuna dikkat etti. Dr. Foster soylu bir ailesi olan ince yapılı, gaga burunlu bir kalp hastalıkları uzmanıydı. Karısı Maggie alışılmışın dışında bir güzelliğe sahip, dedikodu sayfalarında, «...Lauren Bacall'a benzeyen,» diye anlatılan bir kadındı. Joan onları iyi tanırdı. En iyi lokantaları, partileri şereflendiren gruptandılar. Masasına dönerken

Dr. Foster'le eşinin yanındaki şapşalın kim olduğunu anlama merakını yenemeyerek onların masasına uğradı.

Maggie Foster, gülümseyerek genç adamı tanıttı: «Dr. John Hill.»

Joan at gösterilerindeki gülümsemesini takınarak, «Merhaba,» dedi. Dr. John Hill uysal bir av köpeği gibi ayağa kalkıp Joan'ın elini heyecanla aşağı yukarı salladı. Hemen hemen bir seksen boyunda, geniş omuzlu, gür siyah saçlı, geniş, tertemiz yüzlü bir adamdı. Joan bu genç doktoru yakından tanımanın degeceğine karar verdi. Ancak Maggie Foster'in anlayacağı bir işaret çaktı. İki arkadaş kadınlar tuvaletine gittiler.

«Hakkında fazla bir bilgim yok,» dedi. Maggie. Birkaç akşam önce kocası hastaneden telefon etmiş, yemeğe genç bir stajyer doktor getireceğini söylemişti. Doktor, Houston'a yeni gelmişti, kimseyi tanımıyordu. Çok yalnızdı. Galiba Rio Grande Vadisindeki küçük taşra kentlerinden birindendi.

Bu tür erkeklerin kendisini ilgilendirdiğini, söyledi Joan.

«Kendi kendini kandırma,» diye yanıtladı Maggie. «Kapıyı açınca karşımda, belki de şimdiye dek gördüğüm en yakışıklı köylü vardı. 'Nasılsınız, bayan,' dedikten sonra Riley'in piyanosunu farkettiler. Oturup Mozart' tan bir sonat çalmaya başladı. Mozart'ın enfes bir sonatını!»

Joan makyajını tazeleyip gümüş rengi, at kuyruğu biçimindeki saçını taradı. Maggie bu sırada sinsice, Joan'ın saç modelini uygulaması için yaşının bir parça geçmiş olduğunu düşünüyordu. Joan'ın modaya hiç önem vermediğini de biliyordu, Maggie. Onca paraya karşın Joan'ın etekliğinin boyu da modaya hiç uygun değil, tümüyle tersiydi. Ve de Joan saçlarını herhalde bir kolej öğrencisi gibi böyle ensesinde toplayarak torunlarını dizlerinde hoplatacaktı.

«Sanırım onu istiyorum,» dedi Joan. «Lütfen ayarla, Maggie.»

Daha sonraki yıllarda John Hill, kendini, «Güney Teksas'ta öylesine küçük, öylesine köylü bir yerden gel-

diin ki, Houston'a varıncaya kadar bir Cadillac bile görmedim,» diye anlatarak bir dereceye kadar alçakgönüllülük göstermeye çalıştı. Oysa doğru değildi anlattığı. Çünkü onun fırlayıp çıktığı yer, Eyaletin en uç noktasında, bir yanında Meksika, diğerinde Körfez'in bulunduğu, Teksas'ın en bereketli toprakları sayılan Rio Grande Vadisindeydi. Burada üzüm ve portakaldan servetler kazanılıyordu. Nehri geçerek Meksika'dan gelen işçiler ucuza çalışıyorlardı. 1920'lerin ilk yıllarında doğudan buraya gelip yerleşenlerin başında John Hill'in annesiyle babası bulunuyordu. Birinci Dünya Savaşından hemen sonra, bakımsız bir tozlu yolundan başka ne adı, ne de sanı olmayan bir yere yerleşmişlerdi. Birkaç yıl içinde ortaya bir kasaba çıkmış, buraya yörenin emlakçisinin adını koyup, Ed Couch demişlerdi. Oysa bu adın umut verici bir havası yoktu, posta damgalarında da pek aptalca bir görünüşü vardı: Bunun üzerine iki adı birleştirip kasabaya Edcouch dediler.

Raymond Hill'le karısı Myra'nın sebze, pamuk, tahıl yetiştirdikleri, Rio Grande'den ucuz elektrik pompalarıyla çektikleri suyla suladıkları otuz dönümlük toprakları vardı. Onları ciddi, bir dereceye kadar da ticari bir evlilikti. Raymond Hill toprağı işlemekten, toprağı işlemek için kullandığı aletleri, makineleri onarmaktan daha fazla şey isteyen meraklı bir çiftçi, Myra'ysa güçlü, çok çalışan, Hristiyanlığa tutuculukla dindarlık arası bir ölçüde bağlı bulunan yontulmamış bir Amerikalı kadındı. Daha evliliklerinin başında bir anlaşmaya varmışlardı. Myra'da ikisine de yetecek kadar dindarlık vardı. Raymond'un kiliseye gitmesine gerek yoktu öyleyse, ilahiler söylemesine de. Myra'nın acımasız, buz gibi kışlarda ürünün gerektiği gibi olmamasından, üç çocuklarının doğumuna kadar her fırsatta söylemek gereğini duyduğu İncil'den alınma lafları dinlemek zorunda da değildi.

Hill çiftliği öylesine fazla ürün veriyordu ki, Raymond gerekenden fazlasını satmak için evinin önünden geçen yolun köşesinde küçük bir dükkan açmaya karar verdi. Meksikalı işçiler çok geçmeden öğle yemekleri için domates, tatlı biber, nehrin öteki yakasındaki, hâlâ sıcaktan kavrulan, sulama kanalları gibi bir nimetin henüz bahşedilmediği topraklardaki evlerine götürmek

için de patates, fasulye almak için uğramaya başladılar. Hill'ler çabucak genişlediler. Dükkanın mallarına işçi giysileri, tuhafiyeye eşyası, tohum ve çiftlik araç-gereçleri eklediler. Hill'in Köşesi diye tanınmaya başlayan yere, çok geçmeden bir demirci, berber, benzin pompası da eklendi. Myra'nın etkili ve yetenekli yönetimi altında bütün mal iki ayda bir yenileniyor, haftalık kazanç brüt 1,500 doları buluyordu.

John Hill 1931'de doğdu. Ablası Judy'yle bir yıl sonra dünyaya gelen küçük erkek kardeşi arasında ortanca çocuk oldu. Ama, çoğunlukla sessiz sedasız, kendilerine karşı güvensiz olan tüm ortanca çocuklara karşı, John Hill inatçı, despot bir kişiliğe sahipti. Yürümeye başladığı günlerdeki merakları ve enerjisi şaşılacak ölçüdeydi. Myra, iki oğluyla boğuşup bir de ev işleriyle uğraşmaktan yorgun düşmüştü. John'ın dolaştığı yerlerde nâsılsa tabaklar kırılıyor, lambalar yerlere düşüyordu. Bir seferinde de büyük radyo, içindeki bütün tüpleri çekip çıkarmak gereğini duyan üç yaşındaki John tarafından parça parça edilmişti. Sonunda Myra dayanamayıp zor kullanmaya karar verdi. Oğlunu özenle planlanmış bir bölgede dolaşıp oynayabilecek biçimde zincirle bağladı. John yola çıkmak istediğinde zincir onu geri çekiyordu.

İki kardeş birbirlerinden ayrılmaz oldular büyüdükçe. İkisi de makinelere bayılıyorlardı. Model uçakları, minyatür arabaları ve kimyasal deneyleri odalarına sığmaz olunca, Raymond Hill onlara evin bitişiğinde istedikleri gibi çalışabilecekleri bir küçük yer yaptı. Burada, tavandan teller ucunda model uçaklar sarkıyor, içerisi zambak ve çürümüş yumurta kokuyordu. Oğlanlar hem fizik yapı, hem de duygu yönünden birbirlerinden çok farklıydılar. John dışa dönük, heyecanlı, şişmanlamaya yatkındı. Julian'sa, tıpkı Lincoln'inkine benzeyen bir yüz ve gövde yapısıyla sakin, sessiz bir çocuktü. Öylesine ciddi bir hali vardı ki, açığa vurmamasına karşın, bir aile dostu çocuğun bir derdi olup olmadığını sık sık merak etmişti.

Myra disiplinci idi. Kocası Raymond sonu cezayla biten sevimsiz sahnelerden hiç hoşlanmazdı. Ya tarlalarda, ya da dükkanın tezgâhı gerisinde durmayı yeğler, arada bir ancak, «Annenizin dediğini yapın,» diye mırıldanmak-

tan öteye geçmezdi. Myra'nın disiplininin simgesi, yalnızca bir kez olanca gücüyle kullandığı, sonra da herkesin görebileceği bir yere astığı kırbaacıydı. Oğlanlar bir yaramazlığa kalkışsalar Myra'nın bütün yaptığı kırbaacı göstermek olurdu. O zaman ortalık süt liman kesilirdi.

Myra, ateşli bir biçimde dini öylesine hayatlarının bir parçası haline getirdi ki, çocuklar küçük yaşta bunu yemek içmek kadar doğal bir şey olarak düşünmeye başladılar. John daha iki yaşındayken annesi Pazar Okulu açtı. John koleje gittikten uzun zaman sonra bile bu haftalık dersleri sürdürdü. Verdiği din derslerinden gurur duyuyor, İncil'in yalnızca felsefesini ve ilahilerinin değil, bunlarla ilgili tarihsel, siyaset ve coğrafya bilgileri de veriyordu. Evde çocuklar yataklarını toplar, bulaşık yıkar ve kurularlarken İncil'den ayetler okurlardı. Alışveriş etmek için Harlingen'e giderlerken daima İncil'den alınma bilgileri çerçevesinde oyunlar oynarlardı arabada Myra oğullarından birine, «Sen İncil'den A ile başlayan bir ayet söyleyeceksin,» der, diğerine de, «Sen de peşinden B ile başlayan bir ayet,» diye eklerdi. Oğlanlar delikanlılık çağına geldiklerinde İncil'deki bütün bölümleri Tekvin'den başlayarak Vahiy Bölümüne; Adem'den başlayarak Hazreti İsa'ya kadar tüm şecereyi sayabilirlerdi.

Myra, «Din bir görev değil, mutluluktur,» demekten hoşlanırdı. «Bizim dinimiz, insanların doğru davranmaları için şeytanla korkutulduğu bir din de değildir. Bizimki Neşedir. Mutluluktur!»

İki oğlan da ciddi bir biçimde müzikle ilgilendiler. İşin tuhaf yanı, müzikle ilk tanışmaları, her çeşit müzik aletlerinin çalınmasını yasaklayan kilisede oldu. İsa Kilisesinde yalnızca insan sesine izin veriliyordu. Daha küçük yaşlarda Myra onlara, «Biz dudaklarımızla müzik yaparız,» demişti.

Aslında Myra inancını çocuklarına aşulamakta elinden geleni yapıyordu ama oğlanların kiliseden uzakta, kilise dışında müzik aletleri çalmalarına karşı çıkmadı. Tersine ikisini de piyano öğrenmeleri için isteklendirdi. Müzik yeteneğinin ailesinde doğuştan bulunduğunu ileri sürdü. Böylece üç çocuk da piyano dersleri aldılar. Myra onların belirli saatlerde piyano çalışmalarına özellikle dikkat etti. Bu konuda en çok çalışan John oldu. Bazan

hiç kalkmadan üç saat çalışır, sonra da düet çalışma zamanı gelince kalkar kendisinden daha az istekli olan küçük erkek kardeşini yakalayıp onu çeke çeke piyanonun başına getirirdi. Piyanodan başka trombon, boru, flavta çalmasını da öğrendi.

John müzikte öylesine ustalaşmıştı ki, daha iyi bir müzik programı uygulanan, bölgesinin dışındaki bir liseye nakledildi. İşte o zaman Myra tedirginleşmeye başladı. Yetenekli oğlunun bir orkestrada piyano çalmasını yeterli bulmuyor, hele onun müzik yaparak pekala ekmek parası kazanılabileceğini söylemesini anımsadıkça da afa kanlar basıyordu. Daha küçük yaşlardan beri Myra ona doktor olması için telkinde bulunuyordu. Myra, John'a da, Julian'a da, «Ailemde on tane doktor var,» diye hatırlatıyordu. «Eğer oğullarım da doktor olurlarsa öyle gururlanırım ki!»

Oysa John annesinin usandırıcı ısrarlarının etkisinde kalmıyordu. «Ne olmak istediğimi bilmiyorum,» dedi. «Henüz kararımı vermedim.» Abilene Hristiyan Kolejinde John, Fen bilimleri kurslarına girdi. Burada kusursuz denilecek kadar mükemmel bir kişinin, biyoloji öğretmeninin etkisinde kaldı. Ve de ikinci sınıfta annesine, dünyada en çok istediği hediyeği verdi: Doktor olmaya karar vermişti.

Küçük erkek kardeşi Julian da aynı karara varınca Myra Tanrısına coşkuyla şükranlar sundu. Bir anne hiç böylesine mutlu edilemezdi. İki yakışıklı erkek evlât, ikisi de kibar, ikisi de bilgili kültürlü, ikisi de müzisyen, ikisi de doktor olma yolunda. Kendi kendine, «Onlar soylu çocuklar,» diye düşünerek dualarını sürdürdü. «Tanrının birer armağanı.»

Kolejden iftiharla mezun olduktan sonra John, Houston'daki Baylor Tıp Koleji'ne kabul edildi. Burada dört yıllık öğrenimini tamamlayıp operatörlük stajına başladı. Kentte, 1950'nin ortalarında genç doktorların operatörlüğü seçmeleri beklenmedik bir şey değildi. Damarların tıkanmasıyla kan dolaşımının düzenini bozan kalp hastalıkları üzerindeki çalışmalarıyla dünyanın dikkatini üzerine çeken Louisianalı doktor Michael E. DeBakey'le yardımcısı, açık kalp ameliyatlarıyla üne kavuşmaya baş-

layan yetenekli doktor Denton Cooley'in ülkenin en büyük ameliyathanelerini barındıran hastaneler kurmaya çalışmaları, bu doktorların çektikleri ilgi, yarattıkları büyüleyici hava, yeni yetişme genç mezunların operatörlüğü yeğlemelerine yol açıyordu. Operatörlüğe öylesine büyük bir akın vardı ki, Houston'ı seven, oraya yerleşmek isteyen John Hill, vücudun bu bölümünde yapacağı çalışmalarda gereğinden fazla rakibi olacağını düşündü. Kalp hastalıkları cerrahları mantar gibi bitmeye başlamışlardı.

John Hill, diğer olasılıkları titizlikle inceledikten sonra stajyerliğinin üçüncü yılında estetik cerrahiye seçti. Bu karara varmasında çeşitli nedenler vardı. Birincisi gayet basitti: Para. Bir milyondan fazla nüfusu olan Houston'da yalnızca on tane estetik cerrah vardı. Yerli halka ek olarak, daha binlerce hasta, planlanan yeni hastaneler açıldıkça Teksas Tıp Merkezine sel gibi akacaklardı. Estetik cerrahinin de, tıbbın diğer dalları gibi gelişeceği kesindi. Houston zengin, yüzlerini çektirmek, gözlerinin altındaki torbaları aldırmaq için gereken parayı ödeyebilecek erkeklerle ve kadınlarla dolu bir kentti. Bu tür ameliyatlar normal olarak çok kısa sürede yapılabilir, usta bir operatör bir günde altı ya da sekiz ameliyata girip çıkabilirdi.

John Hill zengin olmak istiyordu. Para istiyordu Ocak ayında yağın bir yağmurdan sonra delice otu gibi dört bir yana yayılan kente bakıyor, oturduğu berbat yerin parasını ödemesine yardımcı olsun diye piyano çaldığı kulüplere gelen mücevherler içindeki insanları görüyordu. River Oaks'a gidiyor, hastaların stajyer doktor olarak ayda yüz dolardan bir parça fazla para karşılığı tedavi etmeye çalıştığı doktorların görkemli evlerine bakıyordu. Stajyer arkadaşlarından birine, «Benim memlekette bir doktor yılda 25,000 kazanabilir,» dedi. «Estetik ameliyat yapan bir doktorun en azından bu kadar kazanamamasına bir neden göremiyorum.»

Arkadaşı anlayışla başını salladı. John Hill haklıydı. Bu kadar para kazanılabiliyordu. Üstelik genç doktorlar arasında dolaşan söylentilere göre, DeBakey'le Cooley yılda yarımşar milyondan fazla kazanıyorlardı.

John'ın müzik çalışmalarını yürütmek için paraya gereksinmesi vardı. Çünkü Myra'nın daha yedi yaşında

piyano çalıştırmaya başladığı oğlunda mzık derin bir tutku haline gelmişti. Kentin yardımseverler hastanesinde bir kurşun yarasını dikerken doktor arkadaşına, «Aslında ben bir müzisyen olmalıydım,» dedi John Hill. «Gündüzleri doktorluk yapmak, geceleri mzık çalışmak istiyorum. Estetik cerrah olmak istememin nedeni, hastaların insanı gece yarıları, salt karınları ağrıyor diye çağırma-ya kalkışmamaları.» O sırada John'ın kulağı ameliyathanenin bir köşesinde çalan radyodan olanca gmbrtsyle yükselen bir piyano konertosundaydı.

Cerrahi bölümünde John Hill sevimli, hoş, yetenekli genç bir doktor olarak kabul ediliyordu ama güvenilir yanı güçlü değildi. Ondan daha kıdemli bir doktor, John'ın gerçekleri saptırdığı kanısına vardı. Bu da karaciğeri iflas etmiş yoksul bir ayyaşın hastaneye gelmesiyle oldu. Adamın midesi su toplamıştı.

Hastayı tedavi etmek için doktorun midede bir delik açıp sıvıyı çekmesi gerekiyordu. Sıradan bir ameliyattı. Tek tehlikeli yanı bağırsakların kesilip лдrc bakterilerin vcoda yayılma olasılığıydı.

John Hill de bunu yaptı. Sıvıyı çekerken bağırsaktaki dışkının da ortaya çıkmasına neden oldu. Bu John'ın neşterinin bağırsağı deldiği anlamına geliyordu. En iyi operatörlerin bile başına gelebilirdi. O zaman, hemen acil olarak bağırsağı dikme yoluna gidilirdi. Oysa John yle yapmadı. Suyu çekmeye devam etti. Sonra karnı di-kip yara yerini sargıladı. Hasta peritonit olup öldü. Otopside durum anlaşıldığında, John sorumlu doktorun karşısına çıkarıldı. Daha sonra bu operatör, «John Hill kendini savunmak için milyonlarca neden ileri sürdü,» dedi. «Onu ciddi biçimde azarladım. ylesine sevimli, içten bir hali vardı ki, bir tek hata yüzünden mesleğini mahvetmek istemedim.»

Öğrencileri doktor olarak yetiştirenler arasında, cerrahların uzmanlıklarını kişiliklerine uygun biçimde seçtikleri inancı vardır. Bir ortopedi cerrahı, tıbbın marangozudur... Geleneklere göre de, huysuz, geçimsiz, acelecı bir kişiliğe sahiptir. Hastane dışında ortopedistler çoğunlukla avcı, denizci ve açık hava insanlarıdır. Sinir hastalıkları uzmanları, hastalarına gerektiğinden fazla ilgi göstermezler. Daha doğrusu hiç kimseye yaklaşmaz-

lar. Soğukkanlı, az konuşan, duygusuz denilebilecek bir kişiliğe sahiptirler. Öte yandan kalp cerrahları fırtınalar kopartan bencil kişiliklere sahip; asistanlar, hastabakıcılar, stajyerlerle dolu, tekniolojinin en son buluşlarıyla bezenmiş ameliyathanede harikalar yaratmaya çalışan göz kamaştırıcı yıldızlardır. İşte mesleklerinin zevkini çıkaran, hayatlarını uçurumun kenarında yaşayan insanlar bunlardır.

Ya estetik cerrahlar? Yaradılış olarak duygulu, coşkulu birer sanat adamıdır. «Kaybolmuş ya da olmayan güzelliklerle uğraşan sanatkârlarız,» dedi bir estetik doktoru, Ulusal bir Tıp Kongresindeki konuşmasında; «dikişlerimiz gizlidir. Duygularımız da.» İşte John Hill bu kategoriye kusursuzca uyuyordu.

Maggie Foster verilen emre uyarak Joan Robinson'u akşam yemeğine çağırdı. Tabii John Hill'i de. Çift, birbirlerine ilgi duyan erkek ve kadınlarda olduğu gibi, başlangıçta çekingen sorular, konuşmalarla anlaştılar. John'la Joan'ın dansetmelerini izleyen Maggie, kendi kendine şöyle düşündü: Feci biçimde birbirlerine zıt bir çift. Bu iki insanın güzel olmaları dışında ortak hiçbir yanları yok. Joan zengin, şımarık, sıkıntıdan patlayan, yeni bir koca arayan bir kadın. Yalnızca gece kulüplerini ve atları bilir. Her şeyin parasını da babası öder. John Hill'se trombon çalmasını, dikiş atmasını bilen biri. Üstelik Joan'ın her «Allah kahretsin» demesinde (ki bu sık sık olurdu) yüzünü buruşturan bir ana kuzusu.

Joan geceyi neşeli, canlı tutmasını bildi. Boğuk, bir erkeğine benzeyen sesiyle gece yarısına kadar kahkahalar attı. Doğuştan tam bir Teksaslıydı... Bakarsınız bir an son derece kadınca davranmaya, bir dakika sonra da ancak erkeklere yakışır bir biçimde küfürler savurmaya başladılar. John Hill yıldırım çarpmışa dönmüştü. Maggie Foster'le yaptığı bir telefon konuşmasında «Joan tanıdığım en inanılmaz kız,» dedi.

Joan da telefondaydı. Eşine dostuna, «Harika bir yeni erkekle,» tanıştığı haberini yayıyordu. Açık konuşması, olmadık sorunları rahatlıkla sormasıyla tanınmış Cleo adındaki bir arkadaşı, «Ona daha önce iki kez evlenip boşandığını söyledin mi?» diye anlamlı anlamlı sordu.

Hayır. Joan söylememiştir. Ama işler ciddileşirse, elbette söyleyecekti. Üstelik Dr. John Hill'in bu duruma aşırı bir tepki göstermeyeceğinden de emindi. «Çok tatlı bir insan,» dedi arkadaşına. «Şu anda böylesine gereksinmem var.»

Genç doktorun yaşantısı birden büyük bir değişime uğradı. Birkaç hafta içinde, varlığından haberi bile olmadığı bir alemde dolaşır olmuştu... İlk özel buluşmalarında Joan onu evinden aldı, Cadillac'ın direksiyonunu genç adama devredip yemek yeyip rahat rahat konuşabilecekleri bir et lokantasına gitmelerini önerdi. Şef garson yemek listesini verdiğinde Joan, John'ın fiyatlara bakıp yüzünü buruşturduğunu farkettti. Makyajını tazelemek bahanesiyle masadan kalkıp John'a belli etmeden şef garsona hesabı postayla Ash'a yollamasını söyledi. Sonra masaya dönüp, «Burada yemek fiyatları felaket,» diye fısıldadı. «Ama ne istersen onu söyle.»

Aralarındaki ilişki gelişti. John yalandan da olsa atalara ilgi gösteriyor, Joan da Bach'ın müziğini kibar bir tavırla dinliyordu. Her gece yemeğe çıkıyor, kenar köşe yerlerde sandviç yiyor, tuvalet musluklarının altın kaplama olduğu Petrol Kulübüne gidiyor, Shamrock'da dans ediyorlardı. Bir seferinde Shamrock'daki masalarına gelen bir kuyumcu Joan'ın önüne bir avuç pırlantayı küçük taş parçalarıymış gibi saçıverdi. Konukların eski Romalıları taklit ettikleri çok lüks bir partide togalar giyip başlarına defne yaprağından taçlar taktılar. Sonbaharda bir hafta sonu, on bir değişik partiye katıldılar. Pazartesi günü şafak sökerken Galveston'daki bir kumsalda, Joan'ın başı flavta çalan John'ın kucağında yatıyorlardı. At yarışlarında gazetecilere poz veriyorlardı. Dedikodu yazarlarından biri, «Joan Robinson'un hayatındaki yeni erkek şanslı bir doktor değil mi?» diye yazıyordu. «Öyle, öyle... Diğer erkeklerin nasıl gözyaşları döktüklerine bakın hele.»

Başlangıçta Joan yeni keşfini babasından özenle gizledi. Ama Ash biliyordu. Hatta her şeyi onlar daha Cork Kulüpte ilk kez karşılaştıkları zaman öğrenmişti. Ve de hafta sona ermeden genç adam hakkında gerekli bütün bilgileri toplamıştı. Kızı, arkadaşlık etmekten hoşlandığını söylediği genç doktordan söz etmeye başladı-

ğında, nasılsa anlayış gösterdi. Kızmadı. Joan, sevdiği adamı evlenmeleri için Ash'dan izin almaya getirdiğinde tedbirli davranmış, daha önceden John'ı uyarmıştı: «Babam evlenmememiz için binlerce neden ileri sürecektir. Ama sen hiç ses çıkarmadan otur, dinle. Sonra ben işin icabına bakarım.»

Oysa hiç de Joan'ın dedikleri olmadı. Ash sevimli, anlayışlı ve meraklıydı. John Hill'in meslek hayatıyla ilgili sorular sordu, tanıdığı, saygı duyduğu doktorlardan konuştu, doktorluğun nasıl harika bir şey olabileceği üzerine fikirler yürüttü. Babası da doktordu. Üstelik kendisi de bir ara doktor olmayı düşünmüştü. John'ın stajının bitmesine ne kadar vardı?

Altı ya da yedi yıl, dedi John. Ash anlayışla başını salladı.

John Hill atlara ilgi duyuyor muydu acaba? Herhalde atların bu kızın hayatının ayrılmaz bir parçası olduğunun farkındaydı, değil mi?

John, hayır, dedi. Atlar hakkında hiç bir şey bilmiyordu ama öğrenirdi. Joan'ın zevklerini paylaşmak isterdi doğrusu.

Acaba John Hill kızını gerçekten seviyor muydu? O, Ash'ın hayatının en değerli parçasıydı.

Sevmenin de ötesinde, ona tapıyorum, dedi John.

O zaman Ash, «Öyleyse Ana'yla ben bir düğün töreni hazırlamalıyız,» dedi. Ağzından sanki bal akıyordu.

Mutlu çiftin peşinden bakan Ash Robinson'un, anlaşmanın bir dereceye kadar katlanabileceği ölçüde olduğunu düşünmesi gerekir. Joan yirmi altı yaşındaydı. Biriyle evlenmesi gerekiyorsa John Hill damat adaylarının en kötüsü sayılmazdı. Aksine Travers'den çok daha umut verici bir gençti. Ne de olsa cerrah olacaktı. Houston kenti de, cerrahlara özel ilgi gösteren bir yerd. Ash, parasına, soylu kanına ve kızının şöhretine karşın kentin eski, köklü ailelerinin arasına girememişti. Houston'ın en kibar, en tutucu kulüplerinden birine verdiği üyelik dilekçesi geri çevrilmişti. O sırada bunun hiç önemi olmadığını söylemişti ama için için çok üzülmüştü.

Üstelik Ash herhalde yeni damat adayının önünde uzun öğrenim yılları bulunduğunu, bunun bir takım özveriler ve dikkatli bir tutum isteyeceğini de düşünmüştü.

Joan gerçekten evlenmek istiyorsa, Ash onlara paraca yardımcı olabilirdi. Hatta yeni evlilere oturacakları bir yer bile önerebilirdi. Birisinin saraydan bozma evine tı-kışmalarına gerek yoktu. Yeni ve geniş evinin üst katın-da yeteri kadar boş oda vardı.

Bu gibi yardımlarla Joan'ı evde tutabilecekse, her şeye razıydı Ash.

Kandırılması, razı edilmesi en güç kişi Myra Hill oldu. John, ona değil evlenmek, bir kıza ilgi duyduğunu bile söylemekten çekiniyordu. Ama Myra da tıpkı Ash gibi her şeyi daha başından biliyordu. Hâlâ ağabeyinden kopamayan, onunla birlikte aynı pansiyonda kalan Julian, iki gencin tanışmasından birkaç gün sonra Ed-couch'a yolladığı mektupta, «John çok güzel bir kızla dolaşüyor,» diye yazmıştı. «Houston'da çok tanınmış, çok güzel ve tatlı bir kız. Üstelik ata binmesini de biliyor.»

Nişanlanmalarından önce Joan, sevdiği adama ilk iki evliliğini söylemişti. Şaşırmasına karşın John, eskiden olanların kendisini ilgilendirmeyeceğini belirtmişti. Ama haftalar haftası her şeyi annesine nasıl anlatacağını düşünerek kendi kendini yemişti. Myra Hill, boşanmanın kesinlikle karşısında olan bir kadındı. Onun inancına göre boşanma, ayyaşlık gibi, bir çocuğun ırzına geçme gibi feci bir şeydi. Belki Joan'ın bir kez evlenip boşandığını hazmedebilirdi ama ikisini? John ikincisini söylemeyi sonraya, evlenmelerinden sonraya bırakmaya karar verdi.

Yine de Myra evlenmeye şiddetle karşı koyup ciddi nedenler ileri sürdü. Oğlu çok gençti, stajını tamamlamasına yıllar vardı, parası sınırlıydı. Karısını nasıl geçindirecekti? Ya olduğu takdirde, çocuğunu? Hem de kürk-ler giyen, pırlantalar takan, atları olan bir sosyete kadınıydı eş olarak seçtiği. John, «Birbirimizi seviyoruz,» dedi. «Başaracağız.»

Düğünden bir hafta önce, Myra'yla Raymond Hill, Houston'a gitmek için Rio Vadisinden ayrılmaya hazırlanırken çiftliğe imzasız bir mektup geldi. Myra mektubu tekrar tekrar okuyarak onu aklına, İncil'de bir parçaymış gibi yerleştirdi. Mektubu yazan, ismini vermeyen kişi onun Joan Robinson'un bir değil iki kez evlenip boşandığını, Ash Robinson'un da sahtekarlık ve dolandırıcı-

cılıktan hapiste yattığını bilmesini istiyordu. Aslında ikinci suçlama doğru değildi ama Myra olağanüstü etkilendi. Kocasının çalıştığı tarlaya koştu.

Mektubu okuyup bitiren Raymond Hill, «Bunu kim yazmış?» diye sordu.

«Bilmem,» dedi karısı. «Ama oğlumuzun böyle bir duruma düşmesine izin veremeyiz. Tüm yaşamını mahvedebilir.»

Myra, kutsal bir savaşa katılıyormuş gibi, kararlaştırılan tarihten iki gün önce Houston'a ulaştı. Düğün öncesi eğlencelerinin, partilerinin verildiği hafta boyunca Myra hasta olduğunu ileri sürerek hiçbirine katılmadı. Oğlunu bu evlilikten vazgeçirmek için gerekli gücü toplamaya çalışıyordu. Henüz geç kalınmış sayılmazdı, ona göre. Hiç olmazsa, daha ileri bir tarihe at; diye diretiyordu. Bekle! Annenin hatırı için yap bunu. Her gece yattığında gözünü kırpmadan dua ediyor, Tanrısından bu birleşmeyi yıkması için güç diliyordu.

Yaşamı boyunca ilk kez John Hill annesine karşı çıktı. Düğün günü, tam bir hafta annesinin tüm çıkışlarına karşı koyduktan sonra, smokinini giymiş, papyon kravatını takıyordu ki odasına Myra girdi. Yüzü kireç gibi bembeyazdı. Artık dökecek gözyaşı kalmamıştı ama son bir kez yakardı: «İkinizin de yetiştirme biçimleriniz birbirinden çok farklı. İki ayrı dünyada yaşıyorsunuz.» Her zaman olduğu gibi, söylediklerinin etkisini vurgulamak için İncil'den ayetlere başvurdu: **Aralarında anlaşma olmayan iki kişi birlikte yürüyebilirler mi?**

«Ama biz anlaştık, anne. Birbirimizi sevdiğimiz, evlenmek istediğimiz üzerinde anlaştık.»

«Ama Joan'ın babası bir kafir!» diye bağırdı Myra. Üstüne üstlük Ash'ın Tanrıya yalnızca inanmamakla kalmayıp ona küfrettiğini de öğrenmişti. «Babanla, ben seni böyle bir felakete düşesin diye yetiştirmedik.»

Düğün törenine bir saat kala John Hill odanın içinde dolaşüyor, bu önemli günün annesinin saldırılarıyla lekelenmesine sinirleniyordu. Babasının yüzündeyse derin bir hüznün, düşünceli bir anlam belirmişti. Suskun bir kişiliği vardı Raymond Hill'in. John onun karısına karşı çıkmasını bekleyemezdi.

«Anne,» dedi. «Bu işin seni ilgilendirmediğini söy-

lemek zorundayım. Kararımı verdim. Artık çocuk değilim. Yirmi altı yaşımdayım!»

Oğlu ona asla karşı çıkmamış, böylesine sert konuşmamıştı. Myra eldivenlerini kıvrıp büktü. Kendini bir sandalyeye bırakarak. «O halde,» dedi. Sustu. «Sanırım düğüne katılacak durumda değilim.»

John öfkeyle atıldı. «Seni asla bağışlamayacağım, anne!»

Myra ağlamaya başladı. Dayanılmaz bir andı bu. Hiç umulmadığı halde Raymond Hill fikrini söyleyerek hepsini şaşırttı. Karısının güçsüz elini tutarak oğlunun-kiyle birleştirip onları barıştırmaya çalıştı. Sakin bir sesle, «Gideceğiz,» dedi. «Zaten acele etmemiz gerek. Geç bile kaldık.»

Joan Olive Robinson'la John Robert Hill 1957 Eylülünün pırıl pırıl güneşli bir öğleden sonrasında, Ash Robinson'un evinin havuz başında karı-koca ilan edildiler. Gazetelerin sosyete sayfaları düğünü tıpkı bir peri masalı gibi anlattılar. Gelin, pembe süsleri olan beyaz dantel tuvaleti. incili tacından beline kadar inen duvağı içinde çevresine neşe ve güzellik saçıyordu. Başlangıçta gelinliğinin tümüyle beyaz olmasını istemiş ama arkadaşı Joan Javorski üçüncü kez evlenen biri için bunun uygun olmayacağını ileri sürerek kararı değiştirtmişti. Damat kiralık smokini içinde hiç rahat değildi. Favorilerinin kulaklarının üstüne çıktığı yeni saç traşıyla, üzerinden atmaya çalıştığı köylü havasına büsbütün bürünmüştü. Ama eyalet panayırında binicilik ödülü kazanmışcasına mağrur ve güler yüzlüydü.

Myra Hill düğün resimleri çekilirken gülümsemeye çalıştı ama yüzünde kaygıdan başka bir şey yoktu. Ash Robinson, gelinin neşeli coşkulu babasıydı. Daha sonraki yıllarda Ash, daha başından evliliğin bir felaketle sonuçlanacağını bildiğini söyleyecekti: ama şimdi cömert, anlayışlı ve kibardı. Neden olmasındı? Harcamalarını kendisinin ödediği balayından sonra kızıyla, son damadı evinin üst katına yerleşeceklerdi. Ash ikisine de göz kulak olabilecekti. Gerektiğinde para yardımında da bulunacaktı.

6 ALTI YIL JOHN HILL'LE KARISI, ASH ROBINSON' un evinin üst katında oturdular. Başka doktorlar, stajyer doktorlara haftada kırk sekiz saat çalışmaları karşılığında ödenen aylık 164 dolarla karıları ve çocuklarıyla kıt kanaat geçinmeye çalışırlarken, John Hill' in durumu onlardan çok daha iyiydi. Ash Robinson'un parasıyla alınan ve Ash Robinson'un aşçısı tarafından hazırlanan yemekleri yiyordu. Balaylarından döner dönmeyen karısının mutfak işlerine alışkın olmadığını öğrenmişti. «Yumurta kaynatılabilir ve kuru fasulye pişirebilirim sanıyorum,» demişti Joan. «Ama hepsi o kadar.» İşine Ash Robinson'un verdiği arabayla gidiyor, araba bakıma sokulduğunda da kayınpederinin arabası onu hastaneye bırakıyor, iş günü sonunda da şoför gelip onu alıyordu. Böyle zamanlarda hastabakıcılar pencere-
relere üşüşüyor, ıslıklar çalıp el çırpıyor, yakışıklı genç doktor arabadan inerken, «Krala selam!» diye bağırı-
yorlardı.

Eğlence olarak, John'ın doktor arkadaşlarını çağırmasında diretilen büfeli akşam şölenleri ya da Houston Kulüpte saat onda gidilen yemekler vardı. Joan'ın varlığının gazetelerin dikkatini çekeceğini bilen emprezaryolar onları oyunların ilk gecelerine çağırıyorlardı. John Hill yaptığı evlilikle dedikodu sütunlarının kahramanı olmuştu. Adı gazetelerde öylesine düzenli ve sık okunmaya başlamıştı ki, ondan daha yaşlı ve kıdemli bir doktor John Hill'i bir kenara çekerek onu bir doktorun adının geçmesi gereken yerlerin **yalnızca** bilimsel bültenler, dergiler olması gerektiği üzerine uyardı. Eğer adını traş losyonu satan bir **erkek** manken **gibi** kullanmayı sürdürürse, bir açıklama **yapması** için disiplin ku-

rulunun karşısına çağırılması olasılığı doğacaktı. John gazetelerde reklam edilmek istemediğini, bunun kendi isteği dışında olduğunu ileri sürdü. O halde, bir fotoğrafının flaşını görünce saklanmaya bak, dedi yaşlı doktor. Sesinde kıskançlığa benzer bir şeyler de vardı.

Ve de başından, doktorla karısı kendi değişik yaşantılarını sürdürmeye başlamışlardı. Daha Meksika'da balaylarından yeni döndüklerinde Joan, bir düzine kadar ülkenin en büyük gösterilerine katılmak için hazırlıklar yapmaya başlamıştı bile. Bu Belinda'nın son yarışmalarından biri olacak. Atlanta, Lexington, Kansas City, Baton Rouge, New Orleans, Tulsa, Oklahoma City, San Francisco ve Houston'da, çevresi taze yaz gülleriyle süslü arenalarda yapılacak Haziran gösterilerine katılacaktı.

Bu gösteri yarışmalarının her birinde Joan, çarşambadan perşembeye kadar tam beş gün evden uzak kalıyor, kocası ona çok seyrek eşlik ediyordu. John'ın en geçerli nedeni hastanedeki işinden ayrılamamasıydı. Ama aslında, eline geçen tüm boş zamanlarını, bir ahırın çevresinde, karısının bir kurdele ve kupa daha kazanmasını bekleyerek geçirmeye niyetli olmamasıydı. Onun tutkusu müzikti. Pazar günü öğleden sonraları arkadaşlarıyla toplanıp müzik yapmaktan hoşlanıyordu. Genellikle piyano ya da flavyta çalıyordu. Punç içiyor, pastalar, çörekler yiyorlardı. Joan'ın verdiği, viskinin su gibi aktığı, üniformalı garsonların buzlar üzerinde havyar ikram ettiği, büfenin salam, kızarmış etle nerdeyse bel verdiği partilerden çok farklıydı bu toplantılar.

Karısının yarışmalara katıldığı ender zamanlarda John çoğunlukla bir polisiye kitap okurdu. Bir keresinde Robinson'lara ayrılmış locada uyuyakaldı. Bu durum Joan'a söylenince genç kadın gülümseyerek, «Önemi yok,» dedi. «John, Haydn'dan bir piyano parçası çaldığı sırada da ben uyuklamıştım.»

Flört ettikleri günlerde Joan, atlara olan merakının ne kadar çok zamanını aldığını anlatmıştı John'a. Erkeklerle olan ilişkilerinde hep yaptığı gibi, gösterilere son verebileceğini de söylemişti. «Önce sen gelirsin,» demişti John'a. «Eğer mutluluğumuzu bozacak bir şey çıkarsa onları hemen vazgeçerim.» John onu böyle bir karar vermekten vazgeçirdi: Kendisi nasıl müzikten vazgeçemez-

se o da atlarından uzak olamazdı. Gerçekte Joan'ın hem kocası, hem de babası onun binicilik dünyasındaki başarılarını, zaferlerini sürdürmesini istiyorlardı. Ash, kızının başarılarından babaca gurur duyuyor, üstelik yalnızca Houston'da değil, bütün Amerika'daki soylu, tanınmış kişilerle omuz omuza geliyordu. Kızının Louisiville ya da Atlanta'da yalnızca kendisiyle beraber olduğu bu günlere bayılıyordu. Böyle zamanlarda Joan'ı, onun artık adını taşıdığı erkekle paylaşmak zorunda kalmıyordu.

John Hill başarılı bir estetik cerrah olmak için yalnızca bir çift yetenekli ele, duvara asılacak şık çerçeveli diplomalara, can sıkıntısı ve baskıya karşı koyacak yeteneğe sahip olmanın yetmeyeceğini anlamıştı. Öyle hemen ortaya çıkıp bir muayenehane açtıktan sonra, zenginlerin kırıksıklıklarını düzelttirmeye gelmesini ya da bir doktor arkadaşın hastasını, çenesini yeniden yaptırmaya yollamasını bekleyemezdi. Estetik cerrahi doktorluğun diğer kollarına benzemiyordu. Bu işte tanınmak için doktorun dilden dile dolaşması, tedaviden memnun kalan bir hastanın, bir arkadaşına ondan söz etmesi gerekiyordu.

Yıllar sonra stajını tamamlayıp mesleğinde isim yaptığında John Hill bir tıp toplantısında yanında oturan hanımı lafa tuttu. Kadın estetik işinde yeni çalışmaya başlayan genç bir doktorun eşiydi. Genç kadın o gece John Hill'in söylediklerini asla unutmadı. Çünkü Hill meşekte garantili bir başarı formülü bulmuş gibiydi. Soğukkanlılıkla, bir tüccar gibi estetik cerrahide nasıl başarılı olunacağını ayrıntılarını saymıştı:

Önce iyi bir evlilik yapılmalı, özellikle bitmez tükenmez gibi görünen staj yıllarında, genç doktora maddi bakımdan yardımcı olabilecek biriyle. Kadının güzel olmasının da yararı dokunurdu. Çünkü öteki kadınlar ona bakacak, kocasının güzel yüzüne, dik göğüslerine bir katkıda bulunup bulunmadığını düşüneceklerdi.

İkincisi; karısını yardım derneklerinde, toplumsal kuruluşlarda çalışmaya isteklendirmeliydi. Yoksullar için para toplamaya, kulüpte briç oynamaya zorlamalıydı; onun arkadaş olduğu her zengin kadın ilerde müşteri olabilirdi.

Üçüncüsü, iyi yaşamak gerekiyordu. Bir Cadillac ara-

ba kullanmaktan, kentin en güzel muhitinde gösterişli bir evde oturmaktan kaçınmamalıydı. Hastalar böyle bir lüksü besleyecek viziteleri vermekten hiç kaygı duymazlardı. Aksine, doktorlarının bu durumundan memnun olur, onunla övünürlerdi.

Son olarak, reklamdan kaçınmamalıydı. Evet, bir doktorun kendisini reklam etmesi, gazetelere kur yapması doktorluk terbiyesine uygun düşmezdi ama Houston'da astronotlar kadar ünlü, kendilerine televizyon programlarında saat ayırtmak, **Time** dergisinin kapağında resimlerinin çıkmasını sağlamak için yardımcı tutan doktorlar bile vardı.

Genç doktorun karısı John Hill'i dikkatle dinledi. Ondan sonra Hill'in bu dikkate değer sınıflamalarını Joan Robinson'la evlenmesinden önce mi, sonra mı oluşturduğunu hep merak etti.

Beloved Belinda, 1959 Houston'ın Pin Oak at gösteri yarışmalarında tantanayla, görkemli bir biçimde emekliye ayrıldı. Gri renkli kısrak, kendisini amatör biniciler dünyasının en şerefli ve sevilen atı haline getiren bir meslek hayatını sona erdiriyordu. Pin Oak, hem yüksek sosyete, hem de Houston tıp çevrelerine yakından seslenen bir gösteriydi. Çünkü gösteriyi, kentin en tanınmış petrolcü ailesi olan Abercrombie'ler destekliyor, toplanan para çocuk bakımı ve tedavisinde dünyaca üne sahip Teksas Çocuk Hastanesine bırakılıyordu. Joan Robinson bu balenin rakipsiz Pavlova'sıydı. Her yıl yalnız kendisi on binlerce bilet satardı.

Atın son gösterisinin yapıldığı gece Joan Robinson, atının rengiyle kusursuzcasına kaynaşan gri binici kıyafetini son kez giydi.

Orkestranın gürültülü müziğinden sonra kısa bir sessizlik oldu. Ortalığı heyecanlı bir bekleyiş almıştı. Sonra projektörler çıkış kapısı üzerinde oynasırırlarken at ve binicisi arenaya son kez fırladılar. Işıkların altında at adeta bembeyaz, binicisi görünmez oluyordu. Çevreleri karanlıktı. İki zaman ve boşlukta uçar gibiydiler. Joan ağlamaya başladı. Gözyaşları gri ceketinin üzerine dökülüyordu. Ama önemi yoktu. Bu takımı bir daha asla giymeyecekti. Altı bin kişi ayağa kalkıp alkış tuttular. Ash Robinson binicilerin

ringe giriş kapısının yanında durmuş, çocukluğundan beri ağlamadığı biçimde ağlıyordu. Büyülenmiş, kendinden geçmişti. Seyircilerin bu atı kimin satın aldığını, bu kızı kimin yetiştirdiğini iyice bildiklerini umuyordu.

Joan son sekizli tenpoyu tamamladıktan sonra attan indi. Belinda'nın eyerini şefkatle çıkardıktan sonra yerine taze kırmızı güllerden yapılmış bir örtü koydu. Sonra hıçkırarak Beloved Belida'yı, arenanın içinde dolaştırdı. Orkestra, «Auld Lang Syne»ni çalıyordu. Ash Robinson'la karısının yanında duran bir seyis, «Abe Lincoln'e bile bu kadar güzel bir cenaze töreni yapılmamıştı,» diye mırıldandı.

Hepsi bittiğinde, Joan atını ahıra getirdi. Hayranları çevresini aldılar. Ash kızına sarılıp onu gururla öptü. Annesi de. Joan'ın bakışları kocasını aradı ama John Hill görünürde yoktu. Daha sonra onun bir koridorda, birkaç hafta sonraki müzik programını arkadaşlarıyla tartıştığını öğrendi. Joan derinden yaralanmıştı ama bir şey söylemedi. Bu kez sustu.

14 Haziran 1960'da, John Hill'in genel cerrahi stajının son yılında, karısı Joan, güç bir hamilelik döneminden sonra ilk çocuklarını, oğullarını doğurdu. Böbreklerindeki bir rahatsızlıktan ötürü hamileliğinin son ayını çok korkulu geçirmişti. Üstelik doğumda çekeceği sancılar da onu ürkütüyordu. Kocasını bir çocuk sahibi olacağından ötürü pek heyecan göstermiyordu. Çünkü önünde daha iki yıllık bir öğrenim süresi vardı. Üstelik hâlâ, ayda iki yüz dolardan daha az para kazanıyordu. Kızı, kocasının kaygılarını kendisine ilettiğinde Ash Robinson, «Onun babalığa hazır olup olmaması umurumda bile değil,» dedi. «Biz çok mutluyuz.» Ash kızını ve müstakbel torununu cömert bir diktatör gibi korudu. Gecenin ortasında Joan dondurma istese, almaya kocası değil, babası gidiyordu.

Bebeğin doğumu sırasında John çok heyecanlandı. Hastanede sakin, soğukkanlı biri olarak tanınmasına karşın doğum gerçekleştiğinde hastane koridorlarında, «Oğlum oldu,» diye bağıra bağıra koşarak hastabakıcılara ve hastalara bilgi verdi. Telefonu açıp hastanenin santral memurlarına bile haber verdi. Hastabakıcılardan biri onun

böylesine aşırı heyecanının düzmece olduğu kanısına kapıldı.

Oğlana, büyükbabasının şerefine, Robert Ashton Hill adı verildi. Ama daha bebek eve gelir gelmez kendisini Ash'in kollarında buldu. Büyükbaba sevincinden gülüyor, ağlıyordu. «Sana Boot diyeceğiz,» dedi. «Boot Hill.»

Ash, torunu için kesesinin ağzını daha da açtı. Bebek bezlerini, mama harcamalarını, oğlanın ilk yılında bir hayli uzun süren hastalıklı döneminde tuttukları hastabakıcının aylığını Ash'in çekleri karşılıyordu. Bebekken Joan için yaptıklarını, otuz yıl sonra torunu için yineliyordu şimdi. Annesi, oğlanın tek başına eyere oturabilecek duruma geldiğini sandığını söylediğinde Ash, Boot'a bir midilli satın alma planlarına başladı. Joan gülerек «Sen dünya tarihinin en çılgın dedesisin,» dedi. «Oğlumu tıpkı benim gibi şımartacaksın.»

Tıp fakültelerinde öğretmenlik yapan tanınmış doktorlar, öğrenim görmekte olan öğrencileri yalnızca çalışmalarını nasıl sürdürdüklerini, hastaları iyi tedavi edip etmediklerini anlamak için değil, kendilerine ortak olabilecek yetenekte bulunup bulunmadıklarını görebilmek için de özenli bir gözlem altında tutarlar. Dr. Nathan Roth, John'ı genel ve estetik cerrahi stajyerliği yaptığı altı yıl boyunca izledi. Uzaktan bakıldığında Roth, insanın içine ürküntü verecek kadar haşın görünüşlü, şişman bir adamdı. Ama dost olunduğunda da tatlı diline, çekiciliğine diyecek yoktu. Bir Yahudi hahamı gibi derin düşüncelere dalmaktan hoşlanırdı. Geleneksel olarak Houston doktorlarında ender görülen bir durumdu bu.

Öğrenimini New York'ta yaptığından Roth, Houston tıp dünyasında bir yabancı sayılıyordu. Aslında estetik cerrahi sanatında son derece yetenekli olmasına karşın, 1960'ların başlarında, mesleğinde ilerleyip zengin olmakta güçlük çekiyordu. Roth yakışıklı bir erkek değildi. Bu da harap olmuş yüzleri onaracak bir doktor için iyi bir nitelik sayılmıyordu. Üstelik doğuştan ya da evlilik yoluyla ipek çoraplıların dünyasına girme olanağını da bulmamıştı. Ve de Yahudiydi.

Daha sonraki yıllarda Roth, «John Hill'i eğitim programında farketdiğimde,» diye anlatacaktı; «Uzun boylu, geniş omuzlu, Houston'da tanımaya değecek herkesi tanıyan, ünlü bir River Oaks güzeliyle evli, yakışıklı bir erkek gördüm. Üstelik bu talihli genç adamın, kayınpederinin evinde oturduğunu, tüm faturaları kayınpederinin ödediğini de öğrendim. Ne iş!»

Roth, geleceği parlak genç operatörle karısını yemeğe çağırdı. Güzel bir masa hazırlayıp, kaliteli Fransız şarabı sundu. Evinin duvarlarında gelecekte büyük ün yapacak ressam ve heykeltıraşların eserleri vardı. Kütüphanesi tarih ve felsefeyle ilgili kitaplarla doluydu. Düzenli bir hayatı var gibiydi. Karısı Sheila kibar, çocukları saygılıydı. John Hill bütün bunlara dikkat etti. Roth da onu inceledi. Gece iki taraf için de tatlı, hoş bir biçimde ilerledi. John, kıdemli doktora karşı nazik ve saygılıydı.

Gece sona ermek üzereyken Roth, «Söyle bakalım banna,» dedi. «Neden Estetik cerrahiyi seçtin?»

John bir an soruyu düşündü. Vereceği cevabın önemli olduğunu biliyordu. Sonra, «Çünkü insanlara yardım etmek istiyorum,» dedi. «Ve de para kazanmak.»

Nathan Roth başını hoşnutlukla salladı. Aldığı yanıt istediği gibi yorumlanabilirdi.

Ondan sonraki birkaç gün içinde Roth, ortaklığa almayı düşündüğü kişi için kafasında hayali bir dosya hazırladı: İyi ve kötü yanlarını tarttı. Bir kere John Hill'in yakışıklılığı, çekiciliği, evlilik yoluyla bağlantıları, örnek Amerikalı tipi, bir çift eli (ameliyatta seri ve usta olduğunu kanıtlamıştı) lehineydi. Roth bütün bunları yüceltiyor, bir dereceye kadar da kısıkanıyordu. Ama öte yandan John Hill'in bilimsel araştırmalara gösterdiği ilgisizlikten de kaygılanıyordu. Hırslı pek çok genç doktor, Roth'un kendisi de dahil, daha okulda öğrenciyken tıp dergilerine yazılar yazmaya başlamışlardı. Üstelik John'da, Nathan'ın bir türlü parmağını basamadığı bir kaypaklık; ciddi konuşmalardan kaçma, bir konuyu gerektiği gibi kavramaya çalışmaktan çok, onun çevresinde dolaşmak gibi bir yüzeysellik vardı. Roth bir süre bunları düşünüp karar veremedi. Ama John Hill'in genç, istekli, belki de kendinden usta olanlardan ürken, büyümesi gereken bir genç olduğunu da kabullendi.

John'a ortaklık önermezden önce onunla iki gizli ve hassas konuyu konuşması gerekiyordu. Birincisi, John'ın küçük erkek kardeşi, yakında psikiyatrist olarak mesleğe atılacak olan Julian'dı. İki kardeşin daha sessiz, dünyası ağabeyinin başarılarıyla gölgelenmiş olanı, Julian, ince uzun boylu, yüzü hep tasa dolu bir gençti. Sanki her şeyi içine depo edip kapatıyor gibiydi. Roth, bir gün onun patlayıvermesinden kaygılanıyordu. Üstelik Julian, doktorların arasında dolaşan söylentilere göre, cinsel yönden de hedefini şaşırmıştı. Aslında Nathan Roth insanların özel yaşantılarına karışmayı hiç sevmezdi ama bir rezalet de kopabilirdi. Dikkatli davranmaya çalışarak konuyu John Hill'le konuştu. Asıl sözcüğü kullanma yerine, daha ince, karşısındakini incitmeyecek bir yol seçti: Acaba Julian Hill, kadından çok erkeklerle ilişkiye mi önem veriyordu?

John Hill başını salladı. Bunu, soruya olumlu bir yanıt vermek için değil, sorunun önemini anladığını belirtmek için yapmıştı. Böyle bir şeyin gerçeklik derecesini bilmiyordu? Evet, bu söylentileri kendisi de duymuştu ama o kadarla kalmıştı. Julian, iyi bir piyanistti. Müzik alanında pek çok arkadaşı vardı. Ama John'ın da vardı. Julian onun yalnızca en yakın dostu değil, aynı zamanda yetenekli bir doktor ve müzisyendi; ailesinin gurur kaynağıydı. Julian'ın analizlere katıldığını biliyordu ama bu, psikiyatristlerin hepsinin geçmek zorunda oldukları bir eğitim yöntemi idi. John konuşmasını, kardeşinin kişiliğindeki herhangi bir kusuru, eğer varsa, üstesinden gelebilecek yetenekte olduğunu söyleyerek, bitirdi.

Nathan Roth aldığı yanıtı beğendi. Çünkü sevgi dolu, iyi hazırlanmış bir konuşmaydı bu. Bu kez ikinci konuya, daha bir ustalıkla girdi: Buna kendi Yahudiliğinden, güçlü bir aile hayatına nasıl saygı duyduğundan, aile hayatındaki uyumluluğun bir erkeğin mesleğini olumlu yolda nasıl olağanüstü etkileyeceğinden başladı. Kentte, Ash Robinson'un evindeki durumun... yine gerekli sözcüğü araştırdı... pek hoş olmadığı söylentileri dolaşıyordu. Roth'un arkadaşlarından biri bir partide Ash Robinson'un, «İşte oğluna bir kutu mama bile almayan ünlü estetik cerrahımız John Hill geliyor,» dediğini duy-

muştı. Yine Ash Robinson'un, John'ın evin harcamalarına hiç katılmamasına karşın durmadan otomatik düzenli piyano bantları ve eski fonograf plakları alacak parayı pekâlâ bulduğunu söyleyerek yakındığı biliniyordu.

Roth kullanacağı sözcükleri özenle seçiyordu. John'a bir tek şartla ortaklık önerecekti: Genç doktor karısıyla oğlunu, kayınpederinin yanından alıp çıkacak, kendine bir ev kuracaktı. «İyi bir ortaklık, mutlu bir ortaklıktır.» dedi Roth. «Eğer kayınpederinin evinden taşınırsan, o da mutlu olur; sen de. Aranızdaki uçurum da kapanır.»

John da onunla aynı fikirdeydi, öneriyi gerçekten kabul etmek istiyordu. Ama kendisine bir ev satın alacak parası yoktu. Her ay kira verip parasını sokağa da atamazdı. O zaman Nathan Roth, bir ev için ilk ödenecek peşinat olan 15,000 doları vereceğini söyledi. Bu borcu John para kazanmaya başladıklarında ödeyecekti.

Kızıyla damadı evden çıkacaklarını söylediklerinde, Ash Robinson'un buna hiç sevinmemesine şaşmamak gerek. Joan'la oğlunu yakınında görmeye alışmıştı. Joan hemen, satın alacakları evin birkaç mil uzakta, arabayla buraya on dakikalık bir yerde olduğunu söyleyerek, babasını sakinleştirmeye çalıştı. Ash isterse her gün ziyaretine gelebilirdi. Kendisi de onlara öyle çok gelecekti ki, buradan hiç uzaklaşmamış gibi olacaktı. Üstelik ev Teksas Tıp Merkezine çok yakındı. Bu yüzden kocasının işine gidip gelmesi kolaylaşacaktı.

Joan, «John artık başının çaresine bakmalı,» dedi. «Ve ben onu seviyorum, baba.»

John Hill 1963'te Nathan Roth'la çalışmaya başladı. Doktor Roth bu olayı kutlamak için bir parti düzenleyip çeşitli doktorları, hastane yöneticilerini, genç çiftin arkadaşlarını davet etti.

Davet edilip de partiye katılmayan kişi John'ın kardeşi Julian oldu. Ağabeyinin bu umut verici ortaklığa katılmasından duyduğu hoşnutluğu belirtmesine karşın ince uzun boylu, düşünceli yüzlü müstakbel psikiyatrist, bir arkadaşının çatı katındaki odasına çıktı. Orada, belki ağabeyinin evlenmesine, baba olmasına ve gerçek tıp

dünyasına girmesine duyduğu anlaşılmaz, şiddetli kıskançlık yüzünden, belki görüştüğü bir genç adamla olan arkadaşlığının bozulmasına duyduğu üzüntüden, belki de beyninin karanlık bir köşesinden gelen emre uyarak yere bir battaniye serip uzandı. Ve bir kutu uyku ilacı içerek intihar etti.

Bu trajedinin birinci perdesiydi.

7 ARTIK JOHN ÇOK ÇALIŞIYORDU. YAŞAMI BİR jonklör gösterisiydi; bir düzine renkli, plak topun havaya fırlatıldığı bulanık bir dünya. Ve o topların yere düşüp parçalanmalarını engelleyecek kadar ustaca davrandı bir süre.

Kentin ünlü operatörlerinden biri, «Böylesine çok çalışan başka bir doktor görmedim,» diyecekti bir gün. Nathan Roth'da başlangıçta durumdan memnun kaldı. Üstelik genç doktor ortağının ilk ameliyatında önemli bir sorun çıkmasına karşın. Çenesi kırılan bir hasta gelmişti muayenahaneye. Her estetik cerrahın öğrendiği geleneksel yöntem, alt ve üst çeneye kırık kemik sarmaya mahsus ince tahta koymak, sonra bunları paslanmaz çelik tellerle bağlamak gibi alışılmış bir işlemdir. Alt çenede teller çenenin kendisine bağlanır ama üst çenede operatörün telleri takacağı delikler açması gerekir.

Roth, acemi bir otomobil teknisyeninin bir arabanın bujilerini değiştirmesi kadar sıradan olan bu işi John'a bıraktı. Ameliyat yolunda gitmiş gibiydi. Hasta hayatından memnun evine döndü. Ama birkaç hafta sonra gelerek üst çenedeki aşırı akıntıdan yakındı.

Hill muayenahanede yoktu. Hastayı Roth muayene etti. Görünürde hatalı bir durum yok gibiydi. Hastaya, akıntının zamanla kesileceğini söyledi Roth. Birkaç hafta sonra hasta doktora gidip rontgen çekirtti. Rontgenlerde, çenenin bağlanması sırasında ameliyat sırasında kırılan matkap ucunun üst çene kemiğine gömülmüş olduğu ortaya çıktı. Hasta öfkeden köpürerek Roth'ın odasına daldı. «Neden senin o genç ortağın bunu bana söylemedi?» Roth onu sakinleştirmeye, hayatının tehlikede olmadığını anlatmaya çalıştı. İsterse küçük bir ameliyatla durumu düzelteceğini de ekledi.

Roth, John'ı çağırıp açıklama istedi. Bir operatörün böyle bir şey yapması olacak iş değildi. Bu yüzden mahkemeye verilebilirlerdi. «Tanrım,» diye kükredi Roth. «Böyle bir şey her doktorun başına gelebilir. Ama hastaya durum söylenir ve...»

John Hill bu azarlamadan şaşkın bir durumdaydı. «Çok utanıyorum,» dedi. Bakışlarını yerden ayırmıyordu. «Mesleğe henüz başladığım bir sırada hatamı açığa vurmak istemedim.»

Roth öfkesine hakim olmaya çalıştı. Küçük bir hastaydı bu. Belki de hasta dava açmazdı. Üstelik Julian'ın ölümü duruma başka bir hava kazandırıyordu. En yakını yitirmiş birisinden kendisini işine vermesi beklenemezdi.

Hasta, yanlış tedaviden dava açtı ama John Hill'in şansı yolunda gitti. Daha dava başlamadan hasta bir sabah burnunu şiddetle hıncırdığında üst çenedeki matkap ucu çıktı. Dava düştü. Ama bir kez daha Nathan Roth'un kafasında yeni adamının yetenekleri üzerine bir kuşku belirdi.

Nathan Roth güzel sanatlar konusunda uzmandı. Kusursuz bir heykele sahip olabilmek için onun peşinden Uzak-Doğu'lara kadar giden bir Sydney Greenstreet filminin kahramanına benzerdi. Bürosu zevkli tablolar ve taş basması resimlerle doluydu. Ortağına benzemeye çalışan John Hill de bürosunu süslemeye koyuldu. Ama seçtiği parçalarda son derece zevksizdi. Sanki kendi kendine, ben başarılı bir doktorum, başarılı doktorlar da bürolarının duvarlarına resimler asarlar, o halde ben de tablolar satın alacağım, diyordu. Roth, John'ın zevkinin getirdiği şeyleri gördükçe tiksintiyle yüzünü buruşturuyordu... Kumsala vuran dalgaların, ucuz, yağlı boya görünüşleri, ne idüğü belirsiz kent manzaraları, boynuzların içinden taşan meyve resimleri...

Roth aynı zamanda, John'ın elindeki değerli sayılabilecek tek parçanın, Joan'ı Beloved Belinda'nın üzerinde gösteren nefis çerçeveli resmin, asılmadan yerde durduğuna da dikkat etti. John'ın kendisini böylesine berbat resimlerle kuşatıp karısınınkini yerde tozlanmaya bırakmasına şaşmaktan kendini alamadı.

John'ın muayenehanesine gelen sıradan bir hasta

duvarlardaki çirkinliklere dikkat bile etmezdi. Çünkü genç doktorun kendisi öylesine göz kamaştırıcıydı. Özellikle hasta etki altında kalabilen yaşlı bir kadınsa, John onu hemen kanepeye oturtup bir kadeh şarap sunar, müzikten, belki de Joan'ın gösteri yarışmalarındaki son başarısından konuşurlardı. Sonra John, çalışma masasının yanına koydurduğu piyanoda sinirleri yatıştırıcı bir Chopen sonatı çalardı. Sonunda da konuşma kadının gözlerinin altında oluşan sinir bozucu torbalara gelirdi. John baş parmağını bir tüy hafifliğiyle bu torbaların üzerinde gezdirir, sonra çabuk ve kolay bir ameliyatla torbaların, kırışıklıkların yok edileceğine ilişkin güvence verirdi kadına.

John hemen hemen söz verdiği her şeyi yerine getirebilirdi. Nathan Roth arada sırada onu gerektiğinden fazla şey vaat ettiği için eleştiriyordu. Ama John Hill kadınların gururlarına hitap ederek başarıya ulaşan ilk estetik cerrah olmadığı gibi ücretini ameliyattan önce peşin ve nakit isteyen ilk kişi değildi... Estetik cerrahide mucize bekleyen bir hastanın önceden bir çek yazması daha olasıydı.

John Hill ameliyatlarını törenle yapardı. Aslında ameliyathanelerde müzik çalınması duyulmadık bir şey değildi. Ünlü kalp cerrahı Denton Cooley, sık sık radyoyu açtırıp folk müziği, kovboy şarkıları dinlerdi ameliyat yaparken. Öte yandan Hill hastaneden hastaneye taşıyabileceği bir stereo sistem kurmuştu. Stereo'yu oparlörleri amplifikatörleriyle sterilize edilmiş bölgeden uzak bir köşeye kurdurur, klasik müzik kasetleri çalardı. Hastalarından biri, «Anımsadığım son şey, bu büyük doktorun üzerine eğildiği oldu,» dedi. «Her yer, çevremiz, Beethoven'ın müziğiyle gümbürdüyordu.»

Kentin dört bir yanındaki hastanelerin acil servislerini dolaşiyor, gece yarısı gelebilecek, onun yeteneklerine gereksinmesi olan bir hastaya kendisini çağırabileceklerini unutmadıklarından emin olmak için baş hemşirelere yaltaklanıyordu. Houston'dan millerce uzaktaki köy doktorlarının toplantıları dahil, küçükü büyüklü bütün tıp kongrelerine kolunda karısı olduğu halde katılıyordu. Teksas hapisaneleriyle temasa geçip, suçluları incelemeye ilgi duyduğunu, bunlar cezalarını çektikten

ya da affedildikten sonra yüzlerinde ameliyat yapabileceğini bildirdi. Bazıları hırsız ya da katil oluyorlar, di-yordu, çünkü kendilerini başka bir şey yapamayacak ka-dar çirkin buluyorlar. «Sanırım onlara yardımcı olabi-lirim. Dolayısıyla da topluma yararım dokunur.» Nathan Roth bunu duyunca kaşlarını kaldırdı. Ortağının başka-larının iyiliğini düşünerek bir takım özverilerde bulun-mak niyetinde olmadığından emindi. Ama John Hill, mah-kumların cezalarını tamamlayıp hapisten çıktıklarını, işe girdiklerini, işin onlara sigorta sağladığını, sigortanın da yara izleri ve tavsan dudağı gibi ameliyatların ücretini, belgeler gerektiği gibi doldurulursa rahatlıkla ödediğini düşünecek kadar kurnazdı.

Başka doktorların çocuklarına, eşlerine ya da kızkar-deşlerine sık sık parasız ameliyatlar yapıyordu. Bundan normal bir şey olamazdı. Genç, yeni işe atılmış bir dok-torun bir çevre edinmesi gerekliydi. Acayip olan şey John Hill'in bu konuda gösterdiği heyecan ve olağanüstü ça-lışmaydı. Tıp toplumunda, ellerinin hünerliliği; yüz, özellikle de el üzerindeki başarılı çalışmalarıyla tanınmış-tı. Houston kulübünde başarılı bir tenisçi olan bir hasta, sayfiyedeki evinde feci bir kaza geçirmişti. Odun keser-ken, elektrikli bıçkısı sağ elini hemen hemen ikiye biç-mişti. Bir seri ameliyatla John eli eski haline getirdi. Has-ta yeniden tenis oynamaya başlamakla kalmayıp kulü-bünün tek erkekler turnuvasında birinciliği de kazandı. John'ın hızlı gittiğini, hırsını mesleğinin zararına kul-landığını düşünenler de vardı. Hemşireler estetik ameliyat olmak için bekleyen ya da iyileşip kalkmak için yatakları dolduran bu boş, kendisini beğenmiş kadınlara açıktan açığa düşmanca davranmaya başlamışlardı bile. Onların işgal ettikleri yatakları gerçekten hasta olan kişilere verebileceklerini düşünüyorlardı haklı olarak.

Yıllar sonra Nathan Roth, John Hill'den acı ve sert bir dille sözetti. Artık bir zamanların umut verici orta-ğından öylesine nefret edip tiksiniyordu ki onun için, «Bence John Hill açgözlü bir doktordur,» demekten çe-kinmedi. «Çok sık ameliyat yapardı. Hastalarına dürüst davranmazdı. 'Her şey güzel olacak,' diye onlara güvence verirdi. Çoğunlukla da dedikleri çıkmazdı. Eğer biri bir araba kazasında yüzünü ön camın kırılmasıyla yarala-

diysa, John herşeyin eskisi gibi olacağını söylerdi. Üç ay sonra, eğer hasta alınan sonuçtan hoşnut kalmazsa John onu yine ameliyat ederdi. John Hill, hastayı hastanın üzerinde artık daha fazla çalışılamayacak kadar çok ameliyat eder ve de paralarını alırdı.»

Gerçi John mesleğinde bu kadar çok çalışıyordu ama müziği de bırakmış değildi. Sabahın beşinde hastanedeki hastalarını dolaşmak için değil, bürosunun sessizliğinde tubasını çalmak için yataktan fırlardı. Ona hayran olan bir hemşire de erkenden kalkar, John'a kahve, çörek, jambonlu sabah kahvaltısını hazırlardı. Randevu defterinde birisi hastalarına, diğeri müziğe ayrılmış iki sü-tunu vardı. Haftada en azından yirmi saatini müziğe ayırıyor, ders alıyor, içinde Houston Nefesli Çalgılar Dörtlüsü, çoğunlukla doktorlardan oluşan Müzik Dostları gibi toplulukların da bulunduğu gruplarda çalıyordu. Bunlardan başka, Houston Senfoni Orkestrasıyla operasının, hem müziği hem de doktorluğu içine aldığından «Kalpatış-ları» adını alan kuruluşun hamisiydi. Bu ikincisi tümüyle doktorlardan oluşan, ulusal Tıp Kongrelerinde, halk konserlerinde çalan bir orkestraydı.

Kalp damarları cerrahı Grady Hallman topluluğun kurucu Şefi ve Julian'ın ölümünden beri de John'ın en yakın arkadaşıydı. İki erkek 1947'te Teksas lisesinde okurken tanışmışlardı. İkisi de trombon çalıyor, resmi toplantılardan fırsat bulduklarında da birlikte düet yapıyorlardı. 1952'de yeniden Baylor Tıp Okulunda karşılaştılar. İkisi de birbirlerinin yalnızca müziğe devam etmekle kalmayıp doktor olmayı da seçmelerine çok sevindiler. Tıp öğrenimleri sırasında da iki yakın dost kalmakla beraber bu, «Gelecek perşembe toplanacağız,» ya da «Hadi bir Respighi çalalım,» gibi haberleşmelerden öteye gitmedi. Hallman, 1957'de askerdeyken bir mektup aldı John'dan: «Bir kızla tanıştım, onunla evlenmek üzereyim. Çok güzel bir kız. İnsanı etkileyeci bir kişiliği var.»

Bir müzik otoritesi olarak Hallman, John'ın yeteneklerini kulakları kendisinininki kadar duyarlı olmayanlardan daha az etkileyici buluyordu. Eski dostunu piyanoda ve tubada sıradan bir sanatçı olarak görüyordu. Aslında John Kalpatışları topluluğunu piyanisti olmak istemişti ama grubun yetenekli bir piyanisti vardı. O za-

man estetik cerrah topluluğun ilk tuba çalgıcısı oldu. Hallman onu aralarına almaktan memnundu. Çünkü tuba orkestranın nefesli sazlar bölümüne bir zenginlik kazandırmıştı.

İki doktorda ortaklaşa yanlar vardı. İkisi de küçük Teksas kasabalarından gelmişler, ikisi de Houston'ın toplumsal ve mesleki hayatında çabucak ilerlemişlerdi. Yine de Hallman başarıya ulaşmak için arkadaşından daha çok çalıştığı kanısındaydı. Stajyerliği sırasında ailesi portakal sandıklarından yapılmış eşyalar üzerinde oturup kalkmak zorunda kalmış, kendisi kızarmış patates ve börek yiye yiye vitaminsizlikten dili kıpkırmızı olmuştu. Bu sıkıntılı günleri John Hill'in Cadillac arabası, River Oaks'daki yaşantısıyla karşılaştırmaması olanaksızdı. Belki de bu durumun, John Hill'in bir bağlaşığa öylesine gereksinme duyacağı günlerde, Hallman'ın alacağı tutum üzerinde bir hayli etkisi olacaktı.

Görünüşte Joan Robinson, hareketli, canlı, örnek bir ev kadını ve anneydi. Randevu defteri yardımsevenler toplantıları, tiyatro ve gece kulüplerinin galalarıyla doluydu. Houston'da John Hill'i karısı yüzünden kıskananlar vardı. Çünkü Joan Hill, gazeteye verilecek tam sayfa reklamdan çok daha yararlıydı. Her salı günü Teksas Çocuk Hastanesinde gönüllü olarak çalışıyor, kolalı, pembeli beyazlı üniforması içinde koridorlarda koşuşturuyor, yüzünden o pırıl pırıl gülümsemesi hiç eksik olmuyordu. Doktor eşlerinin oluşturdukları kurumlara görevini bilen biri olarak katılıyor, onların verdikleri çaylara yemeklere gidiyor, kitap okuma günlerinde uyumadan oturmaya çalışıyordu. Ender rastlanan bir kişiliği vardı. Hem erkekler, hem de kadınlar tarafından sevilip takdir ediliyordu. Başından dört evlilik geçmiş, ona aşık bir doktor Joan'ı şöyle özetledi: «Kentin en dost, en tabii, en sevgi dolu ve sıcak kadınıydı. Söylediklerine aldırış etmez, bir sokak serserisi gibi küfretmesini de bilirdi. Ama onun küfürleri insana hiç kaba gelmezdi. Kocalarıyla flört etmesine, kolunu onların omuzuna atıp yanaklarından öpmesine karşın kadınlar için bir tehlike değildi. Başka kadınların onun bu davranışlarına kulak asmamalarının nedeni, Joan'ın, 'isterseniz varım,' gibi

vaatte asla bulunmamasıydı. John Hill'i sevdiği her halden belli olurdu. Son derece arzu verici bir kadındı ama onunla yatmaya çalışmak aklıma bile gelmedi.»

Joan modaya aldırış etmezdi. Kıyafetleri, yaşamları Vogue, Neiman-Marcus ve Christian Dior çevresinde dönen arkadaşları için bir ıstırap kaynağıydı. Eteklerinin boyu inatla uzun kaldı: Etekler çok kısaldıktan sonra bile. Woolworth'dan alınan doksan beş sentlik plâstik küpelerde hiçbir kusur bulmuyor, bir sosyete çayına Foley'in bodrum katından 9.98 dolara aldığı bir elbiseyi rathlıkla giyiyordu. John'ın kazancının yılda 100,000 dolara yükseldiği daha sonraki yıllarda kocası ona New York'taki bir elden düşme mal satan dükkandan aldığı bir vizon manto getirdi. Joan buna bayıldı ve bir şampiyonluk kupası gibi her yere taşıdı.

Kişiliği zevkini ya da zevksizliğini ortaya koyuyordu. Ve bu bakımdan şanslı sayılırdı. Çünkü asla yeteri kadar parası olmuyordu. John, Nathan Roth'un yanında çalışmaya başladığında mutfak masraflarını kendileri yapmak zorunda kalmışlardı. Evi yönetmek için Joan'a kocası ayda 100 dolar veriyordu. «Ayda yüz dolar! Alay ediyorsun!» diye şaşkınlığını belirtti Sheila Roth. Joan'la yemek yiyorlardı. Ama şaka etmiyorum, diye yineledi Joan. Mutfak masrafı, haftada bir kez gelen temizlikçi kadının parası, John'ın müzik toplantıları için yaptığı harcamaları karşılamakta bayağı güçlük çekiyordu. Sheila inanmazlıkla, «Çılgınlık bu,» dedi. Ama meraklı bir kadındı. Bir gün öğleden sonra Joan'ın çek defterinin çalışma masasının üzerinde açık durduğunu gördü. Karıştırmaktan kendini alamadı. Joan'ın aylık çek gerçekten, tam tamamına 100 dolardı. Ama yine her ay John'ın kendisine harcadığı paralar, eve verdiği paranın kat kat üstüne çıkıyordu.

Parasız kaldığında Joan, her zaman yaptığı ve yapacağı gibi, babasına başvuruyordu. Petrol aradığı günlerden kalma bir alışkanlıkla Ash elinde nakit para bulunmasından hoşlanırdı. Onluklardan, yirmiliklerden oluşan bir bin ya da iki bin doları evindeki kilitli çekmecede tutardı. Çekmecenin anahtarının nerede olduğunu bilen Joan'a, gerektiğinde bu paraya başvurabileceği hissettirilmişti. John ailenin paraca destekte bulun-

duğunun farkındaydı ama Joan ona bundan asla söz etmedi. Kocasının verdiği parayla evini yönetmek, sevdiği adamı memnun etmek istiyordu.

Bu durum Ash'ın da hoşuna gidiyordu. Böylece kızını daha sık görme olanağını buluyordu. Petrol işleri için kent dışına çıkmadığı zamanlarda sabahları Louisiana kahvesini içmek için kızına gidiyordu. Her sabah.

Beloved Belinda'nın emekliye ayrılmasından sonra Joan aynı renkte ve aynı yeteneklere sahip bir at asla bulamadı. Precision, Possession, Belle Destiny ve umut verici bir kısarak saydığı Major Maygar'a (Bu Belinda'nın kendi tayıydı) sahip oldu ama hiçbirinde Beloved Belinda'yla aralarındaki elektrikli anlaşma, kusursuzluk doğmadı. Joan, Belinda'nın damarlarında yarışma hırsı dolu, aynı soyluluğa sahip taylar doğuracağını ummuştu ama umduğunu bulamadı. Belinda sık sık düşük yapıyor, doğurduğu taylar sinirli ve inatçı oluyordu. Yalnızca Major Maygar yarışmalar kazandı ama bunu yetiştiricisinin ustalığına, Joan'ın kusursuz biniciliğine borçluydu. Bu konu üzerinde uzun uzun düşünen Joan sonunda bir karara varıp, bir sabah kahvelerini içerlerken babasına açtı. Houston yakınlarında at yetiştirebileceği küçük bir çiftlik satın alsa nasıl olurdu? Yetiştirici de orada yatıp kalkar, atlarla bütün gün meşgul olabilirdi. At çiftliğinin nasıl dünyaca tanınmış bir yer olacağını, klasik Amerikan binek atlarına adanacağını anlatırken yüzünü bir başka gülümseme, bir başka güzellik alıyordu. Ayrıca çocukların ders alacakları bir binici okulu da olacaktı. Böylece okuldan çiftliğin harcamalarının büyük bir bölümü sağlanacaktı.

Joan, Ash'ın ne cevap vereceğini anlamak için sustu. Yanıtı hemen aldı. «İşe başla. Bana iyi bir fikir gibi geldi.»

«Bir yer buldum bile,» dedi Joan. Çok heyecanlanmıştı. «Böyle bir yer var. Kentin batısında, iki dönümlük bir yer.»

Ash Robinson küçük çiftliği 25,000 dolar ödeyerek kızına aldı. Ama bir şartı vardı: Defterleri kendisi tutacak, çiftlik için gerekli kişileri işe yine kendisi alacak ya da atacaktı.

Çiftliğe, Rhea Robinson'un New Orleans'taki ata-

larının malikânesinin adı konup Chatsworth dendi. Joan hemen kolları sıvayıp parmaklıkları beyaza boyama-partisi, otları kesme partisi, çiçekler, sarmaşık gülleri ekme partileri düzenleyip arkadaşlarını yardıma çağırdı. 1965'in ilkbaharında Chatsworth, titizlikle, tertemiz bakılan, mis gibi kokan, otuz altı bölmeli ahır, kütüphane, uygun gösteri ringi ve kentle, kentin baskı dolu sıkışık havasını binlerce mil uzaktaymış gibi gösteren at gezinti yoluyla çok güzel bir yer olmuştu. Aslında çiftlik Joan'ın kentteki evine, Cadillac'la yirmi dakikalık uzaklıktaydı.

Joan Hill karısının yeni ilgisini hoşgörülle karşıladı. Böylece müzik çalışmalarını daha rahatlıkla sürdürebiliyordu. Evliliklerinin başında Joan onun fonograf plâklarına aşırı para harcadığını söyleyerek yakınmıştı. Şimdi para yüzünden bir tartışma çıktığı takdirde Chatsworth'u karısının başına kakabilirdi ama silahı yeterince keskin değildi. Çünkü çiftliğin harcamalarının çoğunluğu Ash'ın kesesinden çıkıyordu.

John, Chatsworth'a, karısıyla birlikte birkaç yüz doktor ve eşine verdikleri yıllık ilkbahar pikniği (bunun parası da Ash'tan çıkmıştı) dışında hemen hiç gitmedi. Piknik, Houston Tıp Dünyasında çok ünlüydü. John'a da mesleği yönünden yararlı oluyorcu. Gösteri ringine büyük bir çadır kurulmuş, üzeri ekose örtülü masalar hazırlanmıştı. Bira fıçılardan sel gibi akıyor, büyük ocaklarda etler kızarıyordu. Davetlileri, herkesin adlarını anımsamakta büyük bir yeteneğe sahip, en ekşi suratlı kişiyi bile güldürebilen Joan'la John karşılıyorlardı. Pikniğin hoşça vakit geçirtmesinin, John Hill'in mesleğine yararlı olmasının dışında bir de Chatsworth'u annelere babalara tanıtmaya gibi bir iyiliği de dokunuyordu. Hepsi de kızlarının oğullarının Joan kadar iyi ata binmeyi öğrenmelerinden yanaydılar. Ash da kendi yönünden işin tadını çıkarıyor, kızının yanında durarak birinin kendisinden yana işaret ederek, çiftliğin zengin kayınpezerini göstermesini gözünün ucuyla yakalıyor, bu özel anlarda mevkiinin gücünü hissediyordu.

John'ın gerçek düşünün kaynağı çocukluğuna dayanıyordu. Belki de Tanrıların, müziğin eşliği olmadan

öven seslerdi bu. Ya da ilk kez sahip olduğu radyoda, cumartesi öğleden sonraları San Antonio'daki bir istasyondan yayınlanan Metropolitan Operasını dinlemesinden doğuyordu.

1965 yılının bir günü eve döndüğünde Joan'a River Oaks'un göbeğindeki Kirby Drive'de satılık bir ev gördüğünü söyledi. Ev, 1561 no da, 1029'daki Ash'ın evinden birkaç blok uzaktaydı. Son sahipleri fırtınalı bir biçimde boşanmışlar, evi satmak istiyorlardı... Hem de en kısa zamanda.

Joan da, River Oaks'da oturabilecek güce sahip herkes gibi, bu evi biliyordu. Houston aristokrasisi 1920'lerde River Oaks'a yerleşmeye başlamış, Ima, Oveta Culp Hobby, Hugh Roy Cullen ve John Connally(*) gibi kente ilk gelip yerleşenlerin konaklarının toplandığı bir yer olmuştu. Kentin ağırbaşlı, sakın ve oturaklı yerinin sahipleriydi bunlar. Cadillac'ları zarif bir biçimde kıvrılan yolda arşidüklerin saltanat arabaları gibi dururdu. Kocamış meşe ve söğüt ağaçlarının oluşturduğu duvarın gerisinde yaşarlardı. Duvarlarına sarılı açalyalar her ilkbaharda kıpkırmızı bir ateş yağmuru içinde çiçeklenirlerdi. Ağaçtan bir manolya çiçeğı yere düşse, bahçıvan anında onu görür, hemen kaldırıp atardı.

John'ın bulduğu ev görkemli, köşe başındaki geniş bir arsa üzerindeydi. Ön cephesi klasik Güney mimarisine uygundu. Margaret Mitchell'in Rüzgâr Gibi Geçtisindeki Tara'nın bir eşiydi. Beyaz sütunlar ön ve çevreyi dolaşiyor, çam ve meşe ağaçları dört bir yanı kaplıyordu. Ev hem zarif, hem de mağrur, ünlü bloktaki diğer evlere göre de ters yöneydi. Joan önce, böyle bir evin parasal yönden alınmasının güçlüğüne düşündüğü gibi tek çocuklu bir aile için de fazla büyük buldu. Üstelik bütçeleri böyle bir yeri idare etmeye de yetmezdi.

Joan aynı zamanda Chatsworth'da bir çiftlik evi kurmayı da düşünüyordu. Ama kocası ateşli bir inandırıcı ve kandırıcıydı. Joan'ın annesiyle babasının kendilerine çok yakın olacaklarını, iki dakikalık uzaklıkta, o gösterilerle ilgili kent dışı yerlere gittiğinde Boot için bu durumun

(*) *Sonradan Teksas Valisi oldu.*

daha elverişli olacağını ileri sürdü. Üstelik böyle bir evin yükselmekte olan bir doktor için çok uygun olduğu kanısındaydı da. John'ın Edcouch'dan çıkıp Houston'da yükselmesi çabuk ve kolay olmuştu. Şimdi de tek bir sıçrayışla en üst noktaya çıkmak istiyordu.

Evin arka tarafında, yan sokaktan girilebilen, üzerinde de henüz tamamlanmamış, belki de hizmetçi bölümü olarak düşünülmüş bir oda vardı. Joan evi dolaştığında buna dikkat bile etmedi ama garajla üzerindeki oda John için çok önemliydi. Karısına bundan o sırada hiç söz etmedi. Çünkü düşünün gerçekleşmesi evin satın alınmasından sonra, birkaç yüz ameliyattan toplayacağı parayla olacaktı. Şimdi boş, olur olmaz şeylerin bulunduğu odada dururken zevkten iliklerine dek titriyordu. Bir gün, çok yakında, bu odanın ne olacağını biliyordu.

Böylece John'la Joan Hill büyük beyaz evi 95,000 dolara aldılar. Peşin para için Ash damadına 12,000 dolar borç vermişti. Aslında kızıyla torunu kendisine bu kadar yakın gelecek, aynı sokakta oturacaklar diye paranın hepsini de verebilirdi.

Evi Ash da biliyordu. Hatta yeni evini yaptırmazdan önce oraya kendisi de gidip bakmıştı. O sırada ev ona hem çok büyük, hem de çok görkemli görünmüştü. Üstelik evle ilgisi olarak mutsuzluk ve dehşet dolu, sevimsiz öyküler de dinlemişti. Eski sahiplerinin çirkin bir biçimde boşanmalarından başka, bir diğeri evin odalarından birinde kanserden ölmüş, yine bir diğeri en üst kata çıkmış beynine bir kurşun sıkıvermişti.

Ama bütün bunları Joan'la John'a anlatmadı Ash. Onlar genç, sağlıklıydılar. Hepsinden önemlisi, Joan yine onun yakınındaydı.

8 JOAN ROBINSON'U, JOHN HILL'LE TANIŞTIRAN kalp hastalıkları uzmanının karısı Maggie Foster haklı çıkmıştı. Uygunsuz bir çifttiler. Yaşamlarının dengesiizliğini hiçbir şey, ne ev, ne başarı, ne de çocuk bir düzene sokamazdı. Birbirlerinin karşısı olmaktan da öteydiler. Varlıklarını yönetme işine tümüyle değişik açıdan bakıyorlardı. Joan, dünyasına hiçbir gölgenin düşmediği, hiçbir şeyden kuşkulanmayan, açık, neşeli, sportmen bir yaradılışa sahipti. Gizlisi saklısı yoktu. Gerçekten de, telefonda ya da büyük evde her gün yaptığı çaykahve toplantılarında arkadaşlarına en gizli düşüncelerini bile anlatırdı. Kendine sakladığı tek sırrı, John'dan önce iki kez evlenmiş olmasıydı. Üzüldüğünden ya da utandığından yaşamının bu bölümünü gizliyordu. Öte yandan John onun tersine gecenin gizleyici karanlığından hoşlanan bir erkekti. Sıkı ağızlı, az konuşan, karısına da, dostlarına da açılmayan bir kişiliğe sahipti. Ruhunun acılarını açabileceği kimsesi yoktu. Dindardı. Katıydı, eğilmezdi. Komşu doktorlardan biri karısına, «John Hill'deki tuhaflık nedir, biliyor musun?» dedi. «John'ı ameliyathane gömleği olmadan ya da ceket ve kravatsız gördüğümü hatırlamıyorum. Görmüş olmam gerektiğini biliyorum. Çünkü havuzbaşı eğlenceleri için buraya geliyor. Sırtında açık yakalı spor bir gömlek, hat-ta mayo bile oluyor. Ama bence o hep ceketli ve kravatlı gibi.»

Joan grubunun öncüsü, başkanıydı hep. Yıllardan beri o ve öteki üç kadın arkadaşı her cuma gecesi briç oynarlardı. Oyun hep Joan'ın evinde olurdu. Maggie Foster ya da bir başka kadın ev sahipliği sırasının kendilerine geldiğinde diretseler Joan oyun saatini cuma öğ-

leden sonraya çevirir, herkesin kendi evine gelmesini isterdi. «Telefona yakın olmak isterdi,» diye anlattı Maggie Foster. «Kırk tarakta bezi vardı. Üstelik mübarek eviy-le de pek gururlanıyordu.»

Joan'la görüşmek çok zordu, telefonu her zaman meşgul çalardı. Bu sırada o bir çocuk hastanesine, hay-vanat bahçesine ya da hangi hayır kurumu için çalışı-yorsa ona bağışta bulunabilecek zengin iş adamlarından biriyle konuşuyor, kız arkadaşlarıyla dedikodu ediyor, hastanede olduğunu ya da hastalarını dolaşacağını söy-leyerek uzun süre ortadan kaybolan John'u arıyor olur-du. John'u 'daima iş elbisesi giyenler' kategorisine sokan komşu doktor, bir estetik cerrahın akşamları yedi sekiz saat hastaları dolaşmasına bir anlam veremezdi. Kendisi de doktordu. En meşgul bir doktorun bile, bu gibi iş-leri bir saatin içinde kolayca bitirebileceğini biliyordu. Ama bundan Joan'a asla söz etmedi.

John Hill tuhaf davranışlarda bulunan, anlaşılmaz bir tipti. Bir seferinde, yemeğe çıkmazdan önce birer ka-deh kokteyl içmek için evlerine bir karı-koca geldi. Jo-an onlara, kocasının hastaneden henüz dönmediğini, ama nerdeyse geleceğini söyledi. Yarım saat sonra John geldi, üstünü değiştirmek için yukarı çıktı. Aradan bir saat geçmiş, John aşağı inmemiştir. Joan, erkek konu-ğundan yukarı çıkıp John'a bakmasını rica etti. Birkaç dakika sonra adam başını sallayarak geri geldi. «Kocan banyo kapısının ardında cırılçıplak flavyta alıyor,» dedi.

Birlikte geçirdikleri zaman, yok denecek kadar azdı. John daha güneş doğarken evden fırlıyor, kapıları has-talara açılmazdan önce müzik çalışmak için bürosunun yolunu tutuyordu. Ancak karanlık iyiden iyiye çöktük-ten sonra eve dönüyordu. Boot Meksikalı aşçının hazır-ladığı yemeği tepsi içinde, yanında annesiyle yiyor; Jo-an, ortada görünmeyen kocasına duyduğu öfkeyi oğluna belli etmemeye çalışıyordu. Hill'lerin biraraya gelmeleri başkalarının toplantılarına gitmek zorunda kaldıklarında mümkün oluyordu. Sürekli geziyorlardı. River Oaks'lu bir hanım, «John'la Joan bana, hiç evde oturmayan kişi-ler olarak göründüler,» dedi.

Joan o açık yürekliliğiyle, «Allah kahretsin, kocamla sevişmeyi isterdim aslında,» dedi Camille Nichols adlı ar-

kadaşına. «O bakımdan da anlaşıyoruz. Bu yüzden de hiç evde durmuyoruz.» Başkalarının içinde, arkadaşlarıyla beraberken Joan sık sık kocasını iğneliyor ama John'da iğnelerin etine işlediğine dair hiçbir belirti görülüyordu. Lokantada yemek yerlerken kadın arkadaşlarından biri konuyu yakınmalarla açtığında, Joan, «Seks mi?» dedi. «Nedir o?» John da her zamanki gibi onu duymazlıktan geldi. Arada sırada karısına, bu konunun eve dönerlerken arabada konuşulmasının daha doğru olacağını anlatan buz gibi bakışlarla bakardı. Hill ailesi, çevrelerinde, herkesin ortasında kavga eden, genellikle Joan'ın kocasının ihmaliinden, soğukluğundan yakındığı bir çift olarak tanınmışlardı. John'ın buna yanıtı, anne babaların yaramazlık eden çocuklarına kullandıkları, sabırlı bir bakış olurdu. John azarlarını, dırdırlarını yalnız kaldıkları zamana saklardı. Karısına çok sigara ictiğini, ağzının leş gibi koktuğunu, yatakta bunun hiç de hoş olmadığını söyleyerek çıkışırdı. Joan sigarayı bırakmak için elinden geleni yaptı ama başaramadı. John sık sık ona, ahırdan döndüğünde kokulu banyolar yapmasına, parfümler sürmesine karşın at gibi koktuğunu da söylerdi.

Dostlarından biri, «Aralarında pişmiş makarna parçası kadar nazik ve kırılabılır bir ilişki vardı,» dedi sonra. «Ama nasılsa beraberdiler. Joan adamı seviyordu. Bütün kusurlarına karşın ona tapıyordu. Anladığım kadarıyla John da kendine sakladığı bir nedenden ötürü onunla evli kalmak istiyordu.»

İkisi de evlilik dışı ilişkilerin rahatlıkla kurulabileceği dünyalarda yaşıyorlardı. John, sıradan, gelip geçici maceraların yaşanabileceği hastane gibi bereketli topraklar üzerinde, Joan da renkli kişilerin arasında evden dört beş gün uzakta kalabiliyordu. Ama evliliklerinin ilk birkaç yılında ikisinin de böyle bir ilişkiye kalkıştığını gösteren hiçbir ipucu yoktu. Joan, tek erkeğin kadını olarak tanınmıştı. John da müziği ve hastaları arasında işi başından aşkın bir erkekti, kadın konusunda ufuklarını genişletecek zamanı yoktu.

John Hill gençliğinin dini olan İsa Kilisesini terketmedi. Bu da karısıyla arasında bazı çatışmalara neden oluyordu. Ne de olsa Joan, Ash'ın kızıydı. Babasının Kiliseye olan hoşnutsuzluğunun şimşekleri, fırtınaları için-

de yetişmiş, kilisenin insanları nasıl kısıtlayıp esir ettiğini öğrenmişti. Toplantılarda konuşma dinsel konulara dönüştüğünde Joan susar, John ise adeta canlanırdı. Çünkü bu yaşamının en etkili, en egemen güçlerinden biriydi. Küfür etmez, sigara içmez, içkiye çok az iltifat eder, her pazar sabahı kiliseye gider, sık sık da ilahileri yönetirdi. Joan ise ona arada sırada istemeyerek eşlik ederdi. Kilise dogmalarına inanmıyor ama bunların insana bir zararı dokunacağını da sanmıyordu. Eğer kiliseye gitmek kocasını tatmin ediyorsa o da gider, en ön sırada onun yanında otururdu. Bir seferinde kiliseye gitmelerinin altında doğru bir hareket olduğunu, oradakilerin bir çoğunun kocasının hastası olduğunu farkettti.

Nathan Roth'la John Hill arasındaki ortaklık, başlamasından üç yıl sonra büyük bir tatsızlıkla, mahkemede son buldu.

Daha başından beri Roth'ın yeni ortağı hakkında kuşku ve birikmiş bir hıncı vardı. Örneğin, John'ın hastaların dosyalarını tutuşu Roth'ı çılgına çeviriyordu. Bu konuda John bir felaketti: Kâğıtlar bürosunun koltuklarında, arabasının bagajında, ceplerine tıklı olarak karmakarışık dururdu. Roth şu ya da bu konuda aradığını hemen bulamayınca sinirlenirdi. Yaptıkları toplantılarda Roth ondan dosyalarını düzene sokmasını istiyor, John gerekeni yapacağını söylüyor ama birkaç ay sonra Hill'in çalışma masası, arabasının bagajı yine eski durumuna geliyor, dosyalanmamış kâğıtlarla dolup taşıyordu.

Bir de John'ın, «Yerime bakıver,» diye Roth'dan ameliyatlarına girmesini istemek gibi bir adeti vardı. Doktorlukta bilinen, yapılan bir şeydi bu. «Eğer bir ameliyatın ortasında benden yerini almamı istemesi için geçerli bir neden varsa,» diye kükredi Roth. «İsteğini memnuniyetle yerine getiririm. Ama neden bir oda müziği orkestrasıyla, bilmem hangi okulun mezuniyet töreninde çalmaksa bu neden mesleğin kurallarına uygun değil demektir.» Roth'ı sinirlendiren bir başka nokta, John'ın zengin müşteriler elde etmeye çalışmamasıydı. Evet, arada sırada Hill'in masasına zengin bir hasta yatıyordu ama çoğunluk sekreterler, müzisyen arkadaşlar ve o «Allah'ın belası» mahkumlardı. Başlangıçta Roth, yakışıklı orta-

ğıyla kenti avuçlarının içine alacaklarını hesaplamıştı. Ama parkyerinde Cadillac'lardan çok, Chevrolet'ler vardı.

Üstelik Roth, ortağının bürosunun duvarlarındaki zevksiz manzara resimlerini gördükçe yüzünü buruşturuyor, bir kadın hasta için, yarım saat bir sonatın çalındığı ya da telefonda ortağını bulabilmek için dört bir yanı arayıp durduğu zamanlarda, aklını kaçıracakmış gibi oluyordu. Başlangıçtaki anlaşmalarında John ilk yılın kârından yüzde on, ikinci yıl yüzde yirmi alacak, beşinci yıla girdiklerinde de kârı yarı yarıya paylaşacaklardı. 1967'de Roth, onu bürosuna çağırıp ortaklığı bozdu. Kazandığı her doların yarısını mesleğe aykırı ve güvenilmez bulduğu biriyle paylaşmaya hiç niyeti yoktu. Hill, derhal anlaşmanın kötüye kullanıldığı, ortağından alacaklı olduğu iddiasıyla bir dava açtı. İki estetik cerrah onları birbirine bağlayan azıcık saygı ve dostluğu da paramparça ettiler. Korkunç iki düşman oldular.

John Hill, Roth'la çalıştığı aynı Hermann İş Hanında görkemli, dayalı döşeli bir muayenehane açtı. Yeni yerinde beş hasta tedavi odası vardı. Tabii bir de müzik odası.

Yeni bağımsızlık, John Hill'de ani değişiklikler yaptı. Sıcak kanlı biri olup çıktı. Kendisiyle çalışmaktan zevk duyan bir çalışma grubu oluşturdu. Bürosunu daha da renklendirmek için kocası, kendisinin de tuba çaldığı Kalpatışları orkestrasının bir üyesi olan Frances Jonston'ı sekreter olarak aldı. Daha sonra sekreter durumu şöyle anlattı: «Son derece işlekti dükkanımız. John bir hayli yüklüydü. İnsangücünün dışında bir çalışma kapasitesi vardı. Ama bu işi kendi başına da yapabileceğini kanıtlamaya çalışıyordu.» Joan'ın arkadaşlarına açıktan açığa yakınmasına, kocasının son derece cimri olduğunu kendisine hiçbir zaman, hiçbir biçimde hediye almadığını söylemesine karşın John memurlarına karşı çok cömertti. Hastabakıcılara ayda 700 dolar veriyordu ki bu ortalama ücretin bir hayli üzerindeydi. Onların doğum günlerinde bizzat keten örtülü bir masa hazırlıyor, doğum günü pastası ısmarlıyor, Neiman-Marcus'tan bir hediye almayı da unutmuyordu. Adamlarından biri tatile çıkacak olsa Doktor Hill ona fazladan bir yüz dolarlık çek yazıyor, «Bunu yalnızca kendin için, bencilce harca,» diyordu. «Çocuklarına ya da evine ayırayım deme.»

Kendi başına çalışmaya başladığı ilk yılın sonunda John Hill brüt 160,000 dolar kazandı. Otuz yedi yaşında, mesleğe atılalı henüz beş yıl olmuş bir genç doktor için bu hiç de fena bir kazanç değildi.

Yıl, mali yönden parlak geçmişti ama bu, aynı zamanda John Hill'in yaşamının dağılmaya başladığı yıl da oldu.

Paranın su gibi akıp gelmeye başlaması, John'ın düşünüy gerçekleştirmeye kalkışmasına neden oldu. Bir akşam havadan sudan konuşur gibi Joan'a, evde bir müzik odası yapmayı düşündüğünü söyledi. «Zaten bir tane var ya,» dedi Joan. Oturma odasında bir piyano, yatak odasında teyp, hatta tuvaletin yanında, yerde, dizi dizi notalar vardı. Hayır, onun niyeti garajın üzerindeki tamamlanmamış hizmetçi bölümünü, müzik odası haline getirmekti. Duvarları ses geçirmez, akustik yönden kumsuz olacak, gayet hassas sesveren bir düzen yerleştirilecekti. Joan, «Bütün bunlar ne kadara mal olur?» diye ilgiyle sordu. Çünkü gelirlerinin çok mütevazî olduğunu sanıyordu. Kocasını muayenehanesini açmak için 30,000 dolar harcamış, bunu karşılamak için bankadan alınan borç henüz ödenmemişti. Gerçi John ona ayda 700 dolar vermeye başlamıştı ama Joan yine de bu parayla koca evi idare etmekte sıkıntı çekiyordu. Ne zaman bir parça daha para istese, John veremeyeceğini söylüyordu.

John dikkatli olmaya çalışarak hesapları yaptığını, «10,000 dolara patlayacağını,» söyledi. Joan, «Peki, 10,000 doları nerden bulacağız?» diye sordu. Kocasının cevabı, Ash Robinson'un evine doğru işaret etmek oldu.

Ash yardım etmeyi reddetti. Damadına artık borç para veremezdi. Zaten ev için gerekli peşin parayı ödebilmeleri için 12,000 dolar vermişti. Üstelik, müzik odası diye bir şey Ash'a aptallık gibi görünüyordu. Joan babasına yalvardı ama Ash razı olmadı. «Allah Kahretsin,» diye küfretti. «Kocana güneşi, mehtabı verdim. Şimdi de kalkmış yıldızları istiyor!» Buna çok sinirlenen John Hill, kayınpederinin ev üzerindeki ikinci ipoteğini kaldırarak, geriye kendisine 10,000 dolar bırakan bir banka kredisi aldı. Ama bu para düşündüğü müzik odasının halılarına bile yetmezdi.

John Hill bir ses mühendisi olan Louis Erath'a, «Rönesans Italyası'nda bile görülmemiş en iyi, en güzel müzik odasını istiyorum,» dedi. «Çocukluğumdan beri böyle bir oda yapmanın düşünüyordum. Kusursuz bir oda! Büyük, kaliteli müzik yapılabilecek, üstün şartlar altında müzik dinlenecek bir oda olacak bu! Para sorun değil. Tek hedef kusursuzluk olmalı.»

Erath bu meydan okumaya soluğunu tutarak başını salladı.

Estetik cerrahı, «İşi istediğim şeyi tam olarak uygulayabileceksen kabul et,» diye mühendisi uyardı.

Bu ilk buluşmadan çok zaman sonra Louis Erath. John Hill'in çıldırmış gibi bir hali olduğunu anımsıyacaktı.

9 «BELKİ», YARARSIZ DEĞİLSE DE NAZİK BİR sözcüktür. Ama 1968'in o kavurucu Ağustos gününde John Hill, oğlunu yaz kampından almaya gitmeseydi, belki de böyle şeyler olmayacak, belki de birçok kişinin hayatı yıkılıp mahvolmayacaktı. Aslında John Hill bu yolculuğa çıkmak istememişti. Yapılması gereken ameliyatlar, müzik odasıyla ilgili birkaç ustayla randevuları vardı. Üstelik kilisede çalacağı Mozart'ın parçasına çalışması gerekiyordu. Orta Teksas'ın dağlık bölgesindeki Rio Vista kampına gitmek planlarına dahil değildi. Çocuğu almak için Joan gidebilirdi.

Ama Joan yalnız gitmek istemiyordu. Boot bir babası olduğunun farkında bile değil, diye terslendi. John onu hiçbir yere götürmüyor, onunla top oynamıyor ya da diğer babaların yaptığı gibi birlikte balık tutmaya gitmiyordu. Çocuğun babasını gördüğü tek zaman, teftiş edilen bir asker gibi dimdik oturmak zorunda kaldığı o Allahın belası konserlerdi.

Hill'ler ilkbaharın başlarında çocuklarının bu yaz kampına katılıp katılmaması üzerinde de tartışmışlardı. Joan sekiz yaşındaki Boot'un kampa gitmek için çok küçük olduğunu ileri sürmüştü. Narin, ince yapılı, sessiz ve sakin bir çocuktü. Başkalarıyla arkadaşlık kurmakta güçlük çekiyordu. Annesinin insanları, kalabalığı seven yaradılışından çok az, babasının sertliğinden çok fazla şey almıştı. Ama John oğlunun dört haftalık kampa gitmesinde ısrar etmiş, bunun çocuğa her bakımdan iyi geleceğini ileri sürmüştü. Üstelik onun sınıfından kişiler böyle yapıyorlardı. İnsan, River Oaks gibi bir yerde oturursa, oğlunu böyle pahalı bir kampa yollamalıydı. Şimdi kampın son günü gelmiş, veliler çocuklarının yüzmelerini,

kanca kullanmalarını, beyzbol oynamalarını ok atmalarını seyretmeye davet edilmişlerdi.

Joan, «Boot için önemli bir gün bu,» dedi. «Sekiz yaşında bir çocuğun kendini ne denli yalnız hissedebileceğini düşünüyor musun?»

John, karısının, çocuğuyla ilgilenmediğini söylemesine kırılmıştı. Bunu şiddetle reddetti. Sonra Boot'un büyük, önemli günü için tüm hasta ve müzik randevularını iptal ederek iki gününü boş bıraktı.

O aynı gün, başka bir veli de çocuklarını almak için Houston'dan yola çıktı. Thunderbird'in direksiyonunda gelip de kampta dolaşmaya başladığında babaların çoğu. oğullarının kabinlerini incelemeyi bir an için bile olsa bırakıp ondan yana baktılar. Bir baba, John Hill'in yakınında oturan bir doktor, o anı çok iyi anımsıyor: «Daracık bir tişört ve bütün malını ortaya koyan pantolonu içinde bir kadın çıkageldi. Fevkalâde baştan çıkarıcı bir biçimde giyinmişti. Çocukların, gölün üzerine gerili ipte sallandıklarını görünce, o da aynısını yapmaya kalkıştı. Tabii göle düştü. Sudan çıktığında daha da baş döndürücü bir hal almıştı. İliklerine kadar ıslanmış, tam bir *femme fatale* olmuştu. Artık Rio Vista Kampının seks bombasıydı.»

Kadının adı Ann Kurth'du. O gün kırkıncı yaş gününe çok yakınlaşmış olmasına karşın, son derece seksi ve gösterişliydi. Yirmi yıl kadar önce Güney Metodist Üniversitesinin güzellik kraliçesi seçilmesinden sonra, kendini daha da güzelleştirmeye vermişti. Ona sık sık Elizabeth Taylor'a benzediğini söylerlerdi. Evet, benzerdi de: Kabartılıp spreyleneşmiş karga kanadı siyahlığında saçları, mora kaçan mavi boyayla irileştirilmiş gözleri vardı. Dolgun göğüslerine dikkati çekmek için bir ya da iki düğmesini kasten açık bırakırdı. Toplumsal kimliği de güçlüydü. Ünlü bir Houstonlı mimarın kızı olarak gerekli özel okullara gitmiş, kulübe rahatlıkla kabul edilmişti. Üç kez evlenip üç kez boşanmıştı. Kamptaki göle düştüğü bu günde artık dul ve üç oğlu olan bir kadındı. Ama hayranları eksik değildi.

John Hill'le Ann Kurth daha sonra, nasıl tanıştıkları, garip beraberliklerinin nasıl ilerlediği üzerine değı-

şik hikâyeler anlatacaklardı. John Hill açılış sahnesini Ann Kurth'un oynadığını iddia edecek, Ann Kurth ise onun, bir delikanlının şehvetiyle peşinden aç bir kurt gibi koştuğunu anlatacaktı. Herneyse, o gün John Hill oturduğu yemek masasından eğilerek Ann Kurth'la oğullarından birine gülümsedi. Neşeyle, «Adım John Hill,» dedi.

«Benimki de Ann Kurth. Bu da oğullarımdan, Grant. Sizin çocuklar da burada mı?»

Evet, kampta bir oğlu vardı, Robert adında sekiz yaşında bir çocuk. Şimdi herhalde annesiyle bir yerde atlara bakıyor olmalıydılar.

O öğleden sonra, bir Kızılderili gösterisi sırasında, Ann savaş naraları atan çocukları izlerken, yine John Hill'i gördü. Bu kez yanında platin sarısı saçlarını at kuyruğu biçiminde toplamış, göz alıcı bir kadın vardı. O zaman anladı Ann. Genç kadın Joan Robinson'du! Ann eşliğinde, Joan'dan önce, Stephens Kolejinde okumuştur. Sayısız ortak dostları vardı ama hiç tanışmamışlardı. Bakışlarını yine John'a çevirdi. Demek ünlü kraliçenin kocası buydu!

Kızılderili gösterisinden kısa sürede bıkan Ann, çocuklarını alarak gölün sessizliğine kaçtı. Bir kano bulup sırtlarını güneşe vererek göle açıldılar. Birkaç dakika sonra çocuklardan biri bir başka kanonun kendilerine yaklaşmakta olduğunu gördü. Kanoda bir tek kişi vardı.

Kanocu, «Merhaba çocuklar!» diye bağırdı. «Ben Dr. Hill'im.» John çocuklara ve annelerine neşeyle el sallayıp resimlerini çekmeye başladı. Kanonun içinde ayağa kalkmış dengesini bulmak için iki yana sallanıyordu.

Kano birden bir yana yatıp John Hill'i göle düşürdü. Ann Kurth kahkalarla gülüyordu. John Hill hiç bozuntuya vermeden kamerasını başının üzerinde tutup resim çekmeyi sürdürerek sudan çıktı. Ann Kurth olayı daha sonra şöyle anımsadı: «Gülmekten kırılıyorduk. Sonra adamın boğulmadığını, iyi olduğunu görünce elimizi sallayıp karaya döndük. Adam peşimizden geliyordu. Tepeden tırnağa ıslanmıştı. Bütün öğleden sonra o halde ortalıkta dolaştı. Millet ona deliymiş gibi bakıyordu. Ama o tümüyle bu bakışlara yabancı gibiydi. Al-dırış etmiyordu. Bütün istediği resimlerimizi çekmekti.»

Akşam üzeri, son vedalaşmalar yapılırken Ann kendini Joan Robinson Hill'in yanında buldu. Joan gülümseyerek, «Kocamı bulamıyorum,» diye mırıldandı.

Ann kendi kendine, «Benim yanımdan ayrılmazsan onu bulursun yavrum,» diye düşündü.

Daha hafta sona ermeden John Houston'da Ann Kurth'a telefon edip resimleri yaptırdığını, onları kendisine göstermek istediğini söyledi. Suyu düştüğünde, kamerasına bir zarar gelmemiştir.

«Pekala,» dedi. Ann. «Bu gece gelebilirsin.» Kendi kendine de, Dr. John Hill perdeyi kapamadan önce son bir sahne daha oynayalım, diye düşünüyordu.

Estetik cerrahı, Ann'in Houston'ın River Oaks sosyetesinden bir kademe aşağı sayılan Memoriad kesimindeki evine akşam saat yedide geldi. Ve de ertesi sabah şataak sökerken çıkabildi. O da hastanede bir ameliyatı olduğu için. Ameliyata girmezden önce Ann'i arayıp ona neşeli bir günaydın dedi. İki saat sonra, ameliyattan çıktığında yine aradı. Ann Kurth sersemlemiş gibiydi. Kendini bir maceraya kapılmış hissediyordu. Ertesi gün, başbaşa yemek yerlerken John, olağanüstü kartlarını masaya açtı. Ann bunu sonradan şöyle anlattı. «Bana, o andan itibaren kendimi Dr. John Hill'e ait saymamı söyledi.»

«Peki, ama karın?» diye sordu Ann. «O iş bitti,» dedi John. Ann bir arkadaşına, «John bana artık kurtulması gereken bir evliliğin tuzağına düşmüş olduğunu söyledi.» diye anlattı. «Joan'ın hayatı, tüm hayatı, atlardı. John'inki de müzik ve doktorluk. Bana durmadan, zevklerini paylaşacak biri olmadığından hayatının pek anlamsız olduğunu söylerdi.»

John Hill, yaşamını özenle planlayan bir erkekten çok, düşünmeden, birden harekete geçen birine benziyordu. Yıllar sonra, Ann Kurth'dan ölesiye nefret edecek olan John'ın annesi Myra Hill, oğluna bu kadında ne bulduğunu sordu. «Çok çekici kadın,» dedi John, «fiziksel olarak.»

Ağustosun sonlarında John'la Ann iki aşıkta arttık. Joan kent dışındaki bir gösteri yarışmasından döndüğünde tuvalet masasının üzerinde kocası tarafından bırakılmış kısa ve özlü bir not buldu: «Evliliğimiz iyi

gitmiyor. Kendimi bulmak için birkaç gün evden uzaklaşıyorum.»

Joan Hill mektuba inanmazlıkla baktı. Sonra telefona koşup kocasını aradı. Ameliyathanedeydi. Adını bıraktı. John onu aramadı. Joan yedi kez telefon etti. John yine aramadı.

Joan Robinson Hill birkaç gün, öfke ve gözyaşları içinde, haberi her gün sabah kahvesine gelen babasından gizledi. Sonunda kahve ibriğinin kaynamasını beklerken boşandı.

«Orospu çocuğu beni terketti,» dedi.

Ash içinin öfkeyle dolduğunu hissetti. Hiç kimse kızını terkedip gidemezdi. Neredeydi John?

Joan bilmiyordu.

Evet, efendim, dedi Ash, bu konuda bir şeyler yapılabilirdi. Özel bir dedektif John Hill'in yaşantısının ciğerini çıkarabilirdi. Hem de birkaç gün içinde.

Olmaz! Joan kocasının peşine bir dedektif takılmasını istemiyordu. Gizliden gizliye, kısa bir ayrılığın ikisine de iyi geleceğini, evliliklerini kurtarabileceğini düşünüyordu.

Ash kızını kollarına aldığı anda onun sessiz hıçkırıkları sarsıldığını hissetti. O anda damadı eline geçse bir kaşık suda boğardı.

Joan artık birine açılmıştı ya, haberi dört bir yana yaymaya başladı. Ağlayarak, küfrederek günün erken saatlerinde telefonun başına geçiyor, gece yarısına kadar arkadaşlarıyla konuşuyordu. En yakın dostu olan, aynı zamanda caddenin karşı tarafında oturan Vann Maxwell adındaki bir kadın, Joan'ın duygusal durumundan kaygılanmaya başladı. «Aklını kaçırmış gibi,» dedi doktor kocasına. «Ne yiyor, ne içiyor, ne de uyuyor. Eğer birisi telefon edip ona bir ansiklopedi satmaya kalksa ona ilk söyleyeceği şey kocasının kendisini terkettiği olacaktır.»

John iki haftalık bir sessizlikten sonra, bir gün birden karısına telefon etti. Hemen gayet resmi bir tavırla Joan'dan «durumu konuşmak» için randevu istedi. Öğle saatinde büyük evde buluşmayı kararlaştırdılar. Joan heyecanla Vann Maxwell'i arayıp ona «tetikte» durmasını söyledi. John'ın önereceği şeyi hemen onunla konuşmak isteyebilirdi Joan.

Tam ögle vakti Vann, kendini bir casus gibi hissederek evinin üst kat penceresinde durdu. Hill'lerin evinin önünde iki araba vardı. İlkinden John inip eve girdi. Peki, ikinci arabanın, mavi Ford'un sürücüsü kimdi? Vann görmek için çabaladı ama belirsiz bir gölgeden başka bir şey görünmüyordu. On dakika sonra John asık bir yüzle evden çıkıp ikinci arabaya işaret etti. Birlikte, peşpeşe çekip gittiler.

Vann hemen komşusunun aradı. Joan gözyaşları içindeydi. John'la buluşma daha başlamadan kavgayla sona ermişti. «Sanırım, John'ın arabasının arkasına parketmiş arabada bir kadın gördüm,» dedi Vann. «Birlikte gittiler. Belki peşlerine düşersek kadının kim olduğunu anlarız.»

Serüven heyecanıyla iki kadın, peşinde mavi bir Ford bulunan John'ın Cadillac'ının peşine düştüler. John'ın muayenehanesinin bulunduğu Tıp Merkezine kadar gittiler ama iki araba da görünürde yoktu. Üzülen Joan eve dönmek istedi. Evden birkaç blok uzakta, kırmızı bir trafik ışığında durduklarında, Vann çevresine şöyle bir baktıkça, genellikle zengin River Oaks sosyetesinin müşterisi olduğu ünlü Houston eczanesinin parkyerine gitti bakışları. «Tanrım,» diye mırıldandı. «Galiba gördüğüm araba bu.» Diğer arabaların arasında duran mavi Ford'u işaret etti. İki kişi, bir kadınla bir erkek, ön tarafta oturuyorlardı. Joan, «Oraya gir!» diye emretti.

Durumun ne denli güç olabileceğini düşünen Vann arkadaşının dediğini tedirginlik duyarak yerine getirdi. John Hill'in arabasından elli altmış metre uzakta bir yer bularak oraya parketti. Joan Hill başını ağır ağır çevirerek kocasına baktı. Onu bir kadınla suçüstü yakalamıştı. John Hill'in belirgin niteliği güç durumlarda aşırı biçimde terlemesiydi. Bir ameliyat sırasında işler ters gitse sıırıslıklam ter içinde kalır, hastabakıcılar durmadan onun alnını silerlerdi. Sonunda karısının bakışını hissederek başını çevirdiğinde yine terledi. Gömleği terden sırtına yapıştı.

Doktor bir an karısına baktı. Sonra başını sallayarak arabadan inip yaklaştı. Vann anlayış ve incelikle bir bahane ileri sürerek eczaneye doğru yürüdü. O anda arabanın arka tarafında bir sivrisinek olmayı ne kadar isterdi. Arabadan uzaklaşırken son duyduğu Joan'ın ko-

casına, «İlişki kurduğun kadın bu mu?» diye sorması oldu.

Eczanenin kapısından Vann, ikisinin heyecanlı konuşmalarına baktı. Klima yüzünden arabanın camı pusluydu. Onların yüzlerini göremiyordu. Sonra John arabadan fırladı. Ford'a dönüp kadınla birlikte gitti.

Vann hemen arabaya gitti. Soluk soluğa, «Ne dedi?» diye sordu.

Joan şaşkınlıktan şok geçiriyor gibiydi. «Kadının adı Ann Kurth,» dedi alçak sesle. «John başının dertte olduğunu söyledi. Bu kadının kocasıyla ilişkisi olduğunu, kendisine şantaj yapıldığını anlattı.»

«Kadının kocasıyla mı?» Vann de şaşırmıştı. «Doğru işittiğinden emin misin?»

Joan başını sallayarak, «İki kez yineledi,» dedi. «Ben şimdi ne yapacağım?»

Joan'ın posta kutusuna isimsiz mektuplar gelmeye başladı. John'ın, Ann Kurth'la açıkça birlikte yaşadığını, lokanta ve konserlerde birlikte görüldüklerini bildiriyorlardı. Bir tanesi de Ann Kurth'un, John'ın yaşamındaki tek kadın olmadığını, başkalarının da bulunduğunu ima ediyordu.

Ann Kurth'un arkadaşları arasında yaptığı soruşturmalardan sonra Joan, arkadaşı Vann'e rapor verdi: John, kadının kocasıyla ilişkisi olduğunu ileri sürmekle yalan söylemişti. «Bir kere artık kadının kocası bile yok. İkinci, John her akşam onun evinde kalıyor.»

Oyun başlamıştı. Önce Joan kocasını izlemesi için bir dedektif tuttu. Bir hafta sonra dedektifin raporu John Hill'in Ann Kurth'un evinde yaşadığını doğruluyordu. Kıskançlık ve merakla dolan Joan, rakibinin evinin çevresinde dolaşmaya, Ann'in gittiği süpermarketlerden alışveriş etmeye başladı. Bir seferinde Ann'in bir elbisenin provasını yaptığı bir mağazanın içine bile girdi. Joan onu tanımamış, tanımıyormuş gibi davrandı ama iki kadın arasında şiddetli bir gerilim vardı.

Bir gün öğleden sonra evinin penceresinde duran Ann Kurth, Joan'ın mavili beyazlı Cadillac'ıyla geçtiğini gördü. Birkaç dakika sonra da, kızından ayrı olarak incelemeler yapan Ash, siyah Lincoln'ünün direksiyonunda

geldi. Kurth'in evine bir göz atarak geçti. O gece Ann, John'a, «Tanrım,» dedi. «Mahallemizin gerçekten seviyesi yükselmeye başladı. Bütün gün evimin önünden geçen Cadillac'ları, Lincoln'leri görsen şaşarsın.» Macera kadına eğlenceli, bir parça da sinir bozucu geliyordu. Telefon gece yarısı çalmaya başlıyor, Ann açtığında karşısında kimseyi bulamıyordu. John, Ann'in telefonuna bir teyp koydu. Joan da kendisinininkine. Ama teypi iyi yerleştirememişti. Çalışmayınca küfürler savurdu. Öte yandan artık Ash'in telefonu da teypliydi.

Bir sabah Joan, karşı evdeki arkadaşı Vann'i çağırıp planını anlattı: «John Hill sahip olduğu her şeyi, tüm Allahın belâsı yaşamını, arabanın bagajında taşıyor. Bagajı açıp oradaki mektupları okumak istiyorum.» Vann buna şiddetle karşı koydu ama Joan'a dinletemedi. Sonunda Joan bagajı açıp içindekileri alırken ona gözcülük etmeye razı oldu.

Joan'ın talimatına göre Vann, John'ın muayenehanesinin bulunduğu Tıp Merkezinin bodrumundaki garaja giden kapının önünde duracak, her kapı açılışında Joan'a işaret verecekti. John'ın garaja inme olasılığı pek yoktu ama indiği takdirde Vann onu meşgul etmeye bakacaktı. Vann ağlayacak gibiydi. «Peki, onun garajında ne işim olduğunu nasıl açıklayacağım?»

Joan kocasının gösterişli Cadillac'ına koştu hemen. Kendisindeki anahtarlarla bagajını açtı. İçerisi kâğıtlar, notalar, mektuplar ve resimlerle doluydu. Bunları karıştırmaya, okumaya, bazılarını çantasına tıkıştırmaya başladı. Nöbet yerindeki Vann sinirli, diken üstündeydi. İşaret vermeyi unutuyordu hep. Kapı birkaç kez arabalarını almaya gelenlere açıldı. Bir sorun çıktığında ellerini mi çırpacak yoksa iki kez ıslık mı çalacaktı? Her kapı açılışında işaret vereceği yerde arkadaşının yanına koşuyor. «Yeter artık,» diye fısıldıyordu. «Gidelim buradan!» Ama Joan bagajın kapısını kapamıyordu. Yüzlerce kâğıdı incelemeden kapatamazdı.

Sonunda sinirleri laçka olan Vann, suç yerine gidip Joan'ı çeke çeke oradan uzaklaştırdı.

Başarılı hırsızlığının verdiği zafer duygusuyla Joan kocasının arabasından aldıklarını günlerce heyecanla inceledi. Yılan derisi ayakkabı ve çanta satan, çok pahalı

bir mağaza olan Sakowitz'in bir faturasını bulunca. «Orospu çocuğu, bana asla bir şey almadı!» diye bağırdı. Öte yandan yüz dolarlık, paraya çevrilmiş çekler, «bedelsiz» diye işaretlenmiş yedi ameliyat faturası, sonra adlarının yanında işaretler bulunan dokuz kadın ismin-den oluşan bir liste buldu. Ann Kurth'un adının yanında dört işaret vardı. Bunlardan John Hill'in on iki ya da on üç kadar başka kadınla da ilişkisi olduğu sonucunu çıkar-dı. Vann'e, «Kurth ve diğerleri»ne karşı dava açıp koca-sını ayartmakla suçlasam nasıl olur, diye sordu. Her şey gazetelere geçer, diye Vann onu uyardı. Öyle de olacaktı.

Haftalar geçip, eylülün sonlarına gelindiğinde Joan bir dereceye kadar sakinleşmişti. Yumuşak bir sesle ko-nuşuyor, arkadaşlarını filozofça karşılıyordu. Bu dönem-de, John'ın «yalnızca bir bunalım» geçirdiğini söylüyor-du. «Ne de olsa taşralının biri o,» diyordu. «Üstelik hep annesinin, İsa Kiliseninin etkisi altında kalmış. Hayatın-da ilk kez serbest kalıyor. Ben de dizginleri bir parça gevşetmeyi yeğledim.»

Sonra Ash'in tuttuğu bir özel dedektif, John'ın çap-kın bekarların yeri olarak tanınmış Post Oaks'da bir daire tuttuğu haberini getirdi. O zaman Joan'ın morali yeniden bozuldu. Bu, ayrılığın daha sürekli olacağı an-lamına geliyordu. Hemen apartmanın bulunduğu yere gitti. Kaldırımın kenarına parkedip genç erkeklerin spor arabaları içinde gelip gidişlerine baktı. Otuz yedi yaşın-da, birden kendini çok yaşlı ve istenmeyen biri gibi hissetti.

Joan eve döndüğünde kocasının arabasını park ye-rinde gördü. Sevinçle içeri koştuğunda John'ın notalarını bir bavula yerleştirdiğini gördü. Adam şaşırmış gibi bak-tı karısına. Sonra işine devam etti. Onun bu suskunluğuna sinirlenen Joan önce onu yaptıklarından utandırmaya çalıştı: Staj dönemini tamamlaması için babasının yap-tığı yardımları, ev ve arabalar için verdiği borç paraları, Boot için yapılan harcamaları sıraladı. «Bana bir fatura yolla.» dedi John. «Hepsini öderim.»

Joan öfkesine hakim olmaya çalıştı. Aşağıdan aldı. Eve dönmesi için ona yakardı. Tatminsizliğinin özü ne-redeydi? Joan'ın atları mı? Vazgeçerdi onlardan. Çiftliği satardı. Ne isterse yapacaktı. Bir oğulları vardı. Birlikte

on yıl yaşamışlardı. Bütün bunlar, Ann Kurth gibi biri için fırlatıp atılamayacak kadar değerliydi.

Durum çok daha karışık, diye yanıtladı John. Kendini kurtaramıyordu. Kendisi terketmek istese bile Ann Kurth onu bırakmazdı.

Joan üst kat penceresinde durup kocasının gidişine baktı. Artık geriye kalan tek çare Ann Kurth'la konuşmaktı. Uygur insanlar böyle yapar, diye kendi kendini kandırmaya çalıştı. Oturup herşeyi konuşurlar. Hemen arkadaşı Vann'i çağırıp son planını anlattı. Nasıl davranmalıydı? Nasıl bir ses tonuyla konuşmalıydı? Ne söylemeliydi?

Fikir Vann'in hiç hoşuna gitmedi. Kurth'un telefonunun teypli olduğu kesindi. Çünkü John elektronik aygıtlar konusunda gayet usta ve bilgiliydi. Joan'ın ağzından daha sonra pişman olacağı sözler çıkabilirdi. «Bırak sesimi banda alsın,» dedi Joan. «Sen de öteki telefonda beni dinler, söylediklerime tanık olursun.»

Vann istemeye istemeye öteki telefona geçti. Ve Joan, kocasını elinden alan kadına telefon etti. Daha sonra Vann bu konuşmayı şöyle anımsayacaktı:

«Bayan Kurth?»

«Evet.»

«Ben Joan Robinson Hill.»

Hattın karşı tarafında bir anlık bir sessizlik oldu. Sonra içten bir yanıt geldi: «Ah, evet. Çocuklarım burada çok gürültü yapıyorlar. Öbür telefona geçeyim. Bir dakika.»

Dinleme yerinden Vann eliyle telefonu kapatarak Joan'a seslendi: «Dikkatli ol! Kadın, kayıt aygıtı bulunan telefona gidiyor. Dikkat et!»

Ann Kurth konuşmayı hem nazik, hem de olumlu bir sesle sürdürdü. Sanki bu tür uygunsuz durumlara alışıkmiş gibi kendinden emin konuşuyordu.

Joan hemen durumu tümüyle bildiğini, kocasının yuvasına dönmek istediğini söyledi. Ama, kocasının kendisini Ann Kurth'un bırakmadığını söylediğini ilettili.

Ann tatlı bir sesle, «Aksine,» dedi. «John'a evine gitmesi, çocuğunu görmesi, sizinle konuşması için ben ısrar ettim. Sizinle konuşup bir karara varması gerekir. Bu gizli,

saklı durumdan ben de hoşlanmıyorum. John'ın size nasıl büyük bir saygı duyduğunun farkındayım.»

Bunu duyan Vann yüzünü buruşturdu. John'ın, karısına en küçük bir saygısı olmadığını biliyordu. Aksine Joan'dan hiç hoşlanmıyordu.

Joan bir iki şey söyledikten sonra telefonu şaşkınlıkla kapadı.

Vann konuşmanın zararlı olduğu duygusu içindeydi. Joan yenilmişti. «Sen bu kadınla boy ölçüşemezsin,» dedi Joan'a, «senden çok daha akıllı.»

«Bir şey daha var,» diye Vann onu uyardı. «Tehlikeli bir oyun oynuyorsun. Bütün bu gizli kapalı araştırmalar, takipler demek istiyorum. İnsanlar bundan çok daha az şey yüzünden büyük zarar görürler.»

Joan başını salladı. Ama hiçbir şey duymamış gibiydi. «Orospu çocuğunu seviyorum,» dedi. «Beni yaralayan da bu. Onu geri getirmek için ellerimin, dizlerimin üzerinde bütün Houston'ı dolaşabilirim.»

10 JOHN HILL, 1969'İN O KARMAKARIŞIK SONBA-
harında karısını pençesine alan hissizleştirici ü-
züntüye kapılmadı. Aksine, sanki onun durumun-
da bir erkek için uygun bir süsmüş gibi, yeni kadınla gurur
duyuyor gibiydi. Gayri meşru ilişkilere dalmasının başka
nedenleri üzerine de fikirler yürütülebilir. Her şeye karşın
Hill'in hayatı annesinin verdiği katı dinsel terbiyeyle bi-
çimlenerek duygusal yönden pek yoksul kalmıştı. Kadın-
larla cinsel ilişkide rahat değildi. Hatta bir seferinde Jo-
an'a da söylediği gibi, yirmi altı yaşında onunla evlendiği
zaman, hâlâ bakireydi. Yine John'ın söylediği, Joan'ın
da yakın bir arkadaşına anlattığı gibi cinsel ilişkilerden,
«gayri meşru ve ahlâka aykırı» olmadıkça zevk alamı-
yordu. Joan, «Ama doğal değil bu, John,» demişti. John
da aynı kanıdaydı ama yapısı böyleydi işte. «O halde
kendini düzeltmeye çalış,» dedi Joan. «Ben daima yanın-
da olacağım.»

Üstelik kırk yaşına, bir erkeğin romantik yetenekle-
rinin azaldığını hissettiği bir döneme giriyordu. Nedenle-
ri arasında en önemlisi, on bir yıl karısıyla kayınpederinin
malı haline gelmesi olabilirdi. John, zamanla Ash Robin-
son'dan nefret eder olmuştu. Onun servetinden, gücünden.
Joan'ı kontrolü altında tutmasından hoşlanmıyordu. Büt-
tün bu karmaşık duygular içinde John Hill, çoğu erkeğin
başını döndürecek bir kadınla dizginleri koparıp kaçtı.

Belki de bu konuda tecrübesiz olmasından ötürü de
gayet dikkatsiz ve tedbirsiz davrandı. Bir erkek eşinden
boşanmazdan önce hayatındaki yeni kadını, katı bir mal
bölüşmesi ve aşırı nafaka verme zorunluluğunda bırakıla-
cağı korkusuyla, gizli tutar. Oysa John böyle yapmadı. Ün-
lü bir Fransız lokantasında, Houston Chronicle'nin dediko-

du yazarı Maxine Mesinger'e, «yeni arkadaşım Ann Kurth.» diye sevgilisini tanıştırmayı kendine görev saydı. Yazar onun, Joan'dan ayrı yaşadığını duymuştu ama yine de doktorun Joan'ın yerini alan kadınla açıktan açığa yemeğe çıkmasına şaşırırmaktan kendini alamadı. «Bu adamda sağ duyu diye bir şey yok,» diye düşündü.

Kalpatışlarının 12 Ekim 1968'de İspanyol Balosu denilen bir yardım galasına, yanında göz alıcı siyah bir tuvalet giymiş olan Ann'le geldi. Çevresindekilere onu. «nişanlım,» diye tanıttı. Orkestradaki arkadaşlarının eşleri, ayıplayıcı biçimde dillerini şaklattılar. Tıp dünyasında John'ın yaptığı bilinmedik, olmadık bir şey değildi. Ama doktorlar arasında kayda geçmemiş bir kuralı vardı: Sevgilini yardım balolarına getirme.

Birkaç gün sonra John Hill, topluluğun şefi ve 1948'den beri arkadaşı olan kalp uzmanı Grady Hallman'dan bir telefon aldı. Hallman çekine çekine ona orkestradan çıkarıldığını söyledi.

Şaşkına dönen John bunun nedenini sordu. Hallman, tutucu, dindar bir kadın olan karısı Martha'nın böyle istediğini söyledi. Onu, diğer doktor eşleri de destekliyorlardı. Hiç olmazsa bu karışık durum düzelene kadar, dedi Hallman.

«Bu işte bir ikiyüzlülük var,» dedi John ama topluluktan da atılmıştı.

Yokluğu sırasında Kirby Drive'deki evin müzik odasında dekorasyon çalışmaları sürüyordu. Harcamalar felaket bir düzeye yükselmışti. Başlangıçtaki 10,000 dolar, yalnızca kontrat harcamalarının bir bölümünü ödemeye yetmişti. 1968 ekimine geldiklerinde John 75,000 dolar, dan fazla tutan çekler imzalamış bulunuyordu. Herhalde Joan'la evliliği ne biçimde biterse bitsin sonunda eve sahip olacağını düşünüyordu. Bazan geceleri yataкта Ann Kurth'a saatlerce akşamları vereceği müzik davetlerine nasıl başkanlık edeceğini anlatıyordu. Joan Sutherland'ı evinde şarkı söylemeye davet etmeyi, müzikle ilgili yardım dernekleri yararına tanesi 1,000 dolardan bilet satmayı planlıyordu.

John'ın düşlerinden biri de dünyanın en pahalı piyanosu olan bir Bösendorfer'e sahip olmaktı. Avusturya'da yapılan bu piyanodan yılda ancak yüz tane piyasaya

sürülebiliyordu. Çünkü el işiydi. Houston'daki bir müzikaletleri şirketinin satıcısı ve kendisi de tanınmış bir müzisyen olan Bill Knight, 1968'in sonlarında ona telefon ederek şirketinin bir Bösendorfer piyano sipariş etmeye hak kazandığını bildirdi. John hemen galeriye giderek bir Imperial Grand ısmarladı. Piyanonun listedeki fiyatı 15,000 dolardı. Avusturya'ya sipariş hemen verildi. Imperial Grand birkaç ay içinde teslim edilebilecekti.

Kasım ortalarında kapısı çalınan Joan, postacıdan mahkeme tarafından yollanmış bir boşanma davetiyesi aldı. Holdeki duvara dayanarak belgeyi alelacele gözden geçirdi. Sonra yukarı kata çıktı. Nerdeyse bayılmak üzereydi. Vann Maxwell'e, «Oturup kendimi toparlamak zorunda kaldım,» dedi sonra.

Suçlamalar ağır ve katıydı. Özellikle IV. paragrafta:

«... bütün bu zaman zarfında John Hill, davalı (Joan Olive Hill'le) yaşadı, dürüst davrandı, karısına karşı anlayışla, saygıyla hareket etti bu yüzden davalı tarafından ileri sürülecek ihmallerin, davranışların suçlusu olmaz. Davalı, davacıya iyilikle, özenle davranacağına dair yaptığı evlilik yeminini bozarak ona karşı ayrı yaşamaya başlayacakları zamana kadar ve ondan sonra katı, acımasız ve despotça hareket etmiştir. Davalının, davacıya davranışları öyle olmuştur ki bu şartlar altında aynı çatı altında yaşamaları olanaksız hale gelmiş...»

Joan belgeyi kadın arkadaşlarına gösterdi. «İnanabiliyor musunuz buna?» dedi. «Bu 'acımasız, katı ve despotça davranış' kim kime uyguladı acaba?»

Gün daha sona ermeden Joan aşağılatıcı belgeyi okumak için arkadaşlarının çoğuna telefon etmiş hepsi de, özellikle Vann, boşanma davasına itiraz etmemesini önermişlerdi. «Bence ayrılmanız çok daha iyi olur,» demişti Vann.

Ama Joan böyle bir şeye razı olamazdı. Otuz yedi yaşındaydı. Üçüncü kocasından ayrılacaktı. Gururu ve terkedilmenin verdiği korkunç duyguların burada önemli rolü vardı. Ama aslında asıl gerçek Joan'ın çapkın kocasını hâlâ sevmesiydi. Zaman kazanma düşüncesiyle hemen avukatlarıyla konuşup John'a boşanmaya razı

olmadığını belirten resmi bir mektup yolladı. Böylece, diye düşünüyordu, dava yıllarca sürer.

Ash Robinson'unsa daha açık ve seçik bir planı vardı.

9 aralıkta, kızının aleyhine boşanma davası açılmasından birkaç gün sonra, John Hill'in bekar apartmanına telefon etti. Ash bu evden ilerde Hill'in, «aşk yuvası,» diye sözedecekti.

John yüzü giderek karararak dikkatle dinledi onu. Telefonu kapadığında Ann Kurth'a durumda bir acayiplik olduğunu söyledi. İhtiyarın ne anlatmak istediğini pek iyi kavrayamamıştı. Yalnızca Boot'u yine görmek istiyorsa hemen Ash'in evine gitmesi gerektiği anlamını çıkarmıştı, o kadar.

«Çocuk merdivenlerden mi yuvarlanmış?» diye sordu Ann. Oysa John gitmişti bile. Arabasının lastiklerinden gacırtilar çıkartarak Joan'la evlendiği evin yolunu tuttu.

Konuşmalarının sinirli, gergin geçmiş olması gerekir. Daha sonra Ash, damadının pişman olduğunu, bağışlanmak, Joan'la yeniden beraber olmak için can attığını anlattı. Oysa John, çok acayip bir mektubu imzalaması için sözle zorlandığını iddia edecekti.

Ash'a göre, mektup yüzde yüz John Hill'in fikriydi. «Benim bütün yaptığım, onun söylediklerini kâğıda geçirmek oldu,» diye anlattı.

Ama mektup gerçekte yaşlı adam tarafından yazılmıştı. Pişmanlık duyan bir kocadan çok intikam peşinde koşan bir babanın ifadesini taşıyordu:

Bayan John Hill:

Sizden benimle barışmanızı ve suçlarımı bağışlamanızı istiyorum.

Eve dönmek, size iyi bir eş, Robert'e iyi bir baba olmak istiyorum.

İkinci bir ayrılma durumunda, neden ya da amaç ne olursa olsun 1561 Kirby Drive'deki evimiz üzerindeki bütün haklarımı size devredeceğim.

Evle ilgili bütün ödemeleri, borçlar bitene kadar yapacağım. Yine evle ilgili bütün vergileri, sigorta ücretlerini, tüm ipotekler kalkıncaya kadar

ödeyeceğim. Aynı yerin bakım harcamalarını da karşılayacağım.

Eve ve kendinize yapacağınız masraflar için size ayda 1,000 dolar verecek, ölümüm halinde 1561 Kirby Drive'deki ev üzerindeki tüm borçlara yetecek miktarda hayat sigortası poliçesi alacağım.

Hesabınıza hemen 7,000 dolar yatıracacağım.

Hali hazırda aleyhinizde ya da tarafınızdan açılmış ya da ileride açılacak herhangi bir davanın seyrini etkilemek amacıyla bu beyanlarda bulunmadığımı da açıkça ifade ederim.

John Robert Hill, Tıp doktoru
9 Aralık 1968

Ash belgeyi alıp John Hill'i uğurladı. Sonra kızına telefon açıp, «Eve geliyor,» dedi. «Tabii onu hâlâ istiyorsan.»

Mektubu imzaladığı sırada, John Hill'in kafasından çeşitli düşünceler geçmiş olmalı. Belki de Ash Robinson'un suyuna gidip, hukuken bunun hiçbir değeri olmadığını düşünerek, mektubu imzalamanın daha uygun olacağını düşünmüştü. Ya da Joan'a dönmediği takdirde müzik odasının tamamlandığını asla göremeyeceğini, Ash'in kızından, John Hill'i afaroz etmesini isteyeceğini anlamıştı. Belki de Ann Kurth'la olan ilişkisinden bıkmıştı. Çünkü kadın kendine özgü, olağanüstü isteklerde bulunmaya başlamıştı.

John daha Ann'le görülmeye başladığı zaman, son derece pahalı bir kadın seçtiğini ihbar eden isimsiz telefonlar gelmeye başlamıştı. Bürosunun yöneticisi Frances Johnston daha sonra durumu şöyle anlatacaktı: «Ann Kurth'un patronumun hayatına girmesinden sonra her şey feci halde değişti. İş hayatı cehenneme döndü.»

Birlikte yaşamaya başlamalarından sonra bir gün Ann, Bayan Johnston'ın masasının karşısına geçip John Hill'in gelir vergisi kayıtlarını görmek istediğini belirtti. Ann'in, Bayan Johnston'ın Joan'ın yakın ve sadık bir arkadaşı olduğundan haberi yoktu. Ann'e, «Bunları doktordan siz kendiniz isteyin,» dedi.

Ann düzenli ziyaretlere başlayıp gizli tutulan bazı

mali ayrıntılar üzerine sorular sorunca Dr. Hill'in bürosunu bir kargaşalık aldı. Hele Bayan Johnston'dan doktorun günlük ameliyat programının kopyalarını ve ameliyatlardan aldığı paraları bildirmesini isteyince, büro yöneticisi buna şiddetle itiraz etti. Hemen doktora giderek, «Bu büroyu o mu, ben mi yönetiyorum?» diye sordu. Ve de Joan'la yaptığı bir telefon konuşmasında, «Doktor, bazan saatlerce ortadan kayboluyor,» diye anlattı. «Nerede olduğunu kimse bilmiyor. Hastaları ve hayatı için kaygılanıyorum.»

Büyük bir hastaneye daha önce kararlaştırılmış iki ameliyat için gitmeyince baş hemşire çok kızıp ameliyathane saatini geciktiremeyeceğini, herkesin ameliyat için sıra beklediğini, eğer programına bağlı kalmayacaksa ameliyathaneyi boşuna boşuna meşgul etmemesi gerektiğini söyledi.

Kendisi de hemşire ve bir radyolojist'in eşi olan yakın bir arkadaşı, fena biçimde kestiği ayağı için Hill'in muayenehanesine gitti... Martini kedeğini düşürüp sonra da üstüne basmıştı. Adamları John Hill'i bulmak için kentin dört bir yanına telefon ederek zavallı kadına ıstırap dolu dört saat geçirttiler.

«Bizim John,» dedi bir meslektaş, «bir kaplanı kuyruğundan yakalamış bırakamıyor. Kadın onu her yöne döndürüyor ama serbest kalmasına asla razı olamaz.»

Ash Robinson'un istediği pişmanlık mektubunu imzaladıktan sonra John, babası tarafından uyarılar Joan'ın beklediği, birkaç blok ötedeki büyük eve gitti. Tam bir anlaşma olması için bir tek engel daha kalmıştı: Giyecek ve kişisel eşyaları. Bunlar Ann Kurth'un evindeydi. Ve de John oraya gidip eşyalarını almaya korkuyordu.

«Korkuyor musun?» diye sordu Joan. «Neden?»

«Hanım çok sinirli de.»

O zaman Joan, kocasına düşman bölgesine girebilmesi için renkli bir kişiliğe sahip, aynı zamanda aile dostu olan özel dedektif Clyde Wilson'a telefon etti. Kalın sesli, kavgacı, ağzından pürosunu hiç eksik etmeyen Wilson, John Ford'un filmlerinden çıkma bir tipti. Gerçekten de yalnız John Wayne'nin filmlerini seyretmeye giderdi. Bir keresinde hırsızlar tarafından musallat olu-

nan çamaşırları koruma görevini almıştı. Wilson'un bu işi çözüm yolu son derece alışılmışın dışında ve Teksasa bir şey oldu: Birkaç tane Houstonlı polis kiraladı. Bunlara amaşırlara yasa dışı yaklaşacak kişileri vurmaları emrini verdi. Bu arada da Houston yeraltı dünyasına ilerinden biri amaşırlardan birini bile çalmaya kalkışacak olsa canına okunacağı haberini yaydı. Çamaşır teknelerinin gerisinde eli tabancalı polisler olsun ya da olmasın hırsızlık dalgası hatırı sayılır biçimde azaldı.

Wilson, John Hill'le Anni Kurth'un evine gitmeye razı oldu. Ama oraya vardıklarında doktor, polise kapıyı çalmasını söyletti. Kendisi arabada bekleyecekti. Aşığıyla onun kayınpederi arasında geçenlerden habersiz olan Ann, Clyde Wilson'u kibarca karşıladı. Ama John'ın arabada oturduğunu görüp, Wilson da geliş nedenlerini anlatınca davranışları değişti. şaşırmıştı. Neler dönüyordu ortada? John, kendisi gelip durumu açıklamadığı takdirde, Wilson'a hiçbir şey vermeyecekti.

Hill istemeye istemeye arabadan inerek, bir gece önce Ann'i kollarında tuttuğu eve girdi. şimdi suskun ve asık suratlıydı. İki erkek elbiseleri, gömlekleri, i çamaşırlarını topladılar. Wilson, Ann'le John'ın yattıkları yatağın altında biri 45'lik, diğeri 38'lik iki tabanca buldu. Bunları aldı. Karyolanın yanında bütün telefonları kaydeden, sesle çalışan bir makine duruyordu. John bunu ve Ash'la karısının konuşmalarının bulunduğu kasetleri de aldı.

İki erkek evden alelacele ıkıldılar. Ann kanepede şaşkın ve sinirden çılgına dönmüş bir halde oturuyordu. Gözleri, bir ızgaradaki korlar gibi kıvılcımlar saçıyordu.

O akşam, başka bir çiftle birlikte, yeni açılmış, nl bir yer olan Patti'nin lokantasında yediler yemeklerini. Hedefine ulaşmamış sinirli bir kulüp şarkıcısı ve nl bir dul olan Patti Gordon'ın, yeteneklerine bir çıkış noktası bulmak için açtığı lokanta, müşterilerin divanlara, rahat koltuklara oturduğu, yumuşak ışıklarla aydınlatıldığı, zenci garsonların hizmet ettiği, oturma odası havası taşıyan bir yerdı. Kocasından ayrı yaşadı-

ğı sürede Joan buraya sık sık, bazan yalnız başına gelmişti.

Aslında pek yakın arkadaş olmamalarına karşın Joan, evliliğinin en gizli ayrıntılarını Patti'ye anlatmıştı. «Hep o Allahın belası müzik odası yüzünden,» dedi. «Yoksa John'ın ne bana, ne oğluna, ne de başka birine en küçük bir sevgisi yok. Keşke o odayı yaptırmaya hiç başlamasaydık.»

Noel ışıklarının yumuşak, titrek ışıklar saçtığı, mevsim yeşilliklerinin çevrelerini aldığı lokantada Joan Hill'le karısı şampanya kadehlerini birbirlerinin şerefine kaldırdılar. Kocasını geri döndü diye Joan mutlu, şefkatliydi. Beraberliğin sürekli olması için elinden geleni yapmaya da azmetmişti.

Oysa bardan onları izleyen Patti Gordon, John Hill'in davranışlarındaki içtenliksizliği görüyordu. Barmene, «John Hill'in bu barışmaya henüz alıştığını sanmıyorum,» dedi.

Barmen, «Siz buna **barışma** mı diyorsunuz?» diye atıldı. Hayretle kaşlarını kaldırmıştı. «Bana daha çok veda yemeği gibi görünüyor. Adamın karısına bakışlarına dikkat edin. Bütün gece bir tek kez olsun gülümsemedi bile.»

O gece geç vakit, John Hill'in koydurduğu, numarasını da yalnızca kendisinin bildiği Ann Kurth'un baş ucundaki telefon çaldı. Ann, telefona öfkeyle bakarak birkaç kez çalmasını bekledi. Sonra açtı.

«Merhaba, bebeğim.» John'dı arayan.

Ann patladı: «Ne yapıyorsun sen, anlamıyorum,» diye bağırdı. «Ama yaşamımın içine ettin. Üç aydır bana, beni sevdiğini söyleyen sen değil misin? Tanrı aşkına John, neler oluyor?»

John sanki hiçbir şey olmamış gibi konuştu. «Bu biçimde davrandığım için üzgünüm, Ann. Ama başka çarem yoktu.»

«Sana yalnızca şunu söyleyebilirim. Şok geçiriyorum.»

«Yarın birlikte yemek yiyelim. Herşeyi anlatacağım.»

1968 Noelinden iki gün önce John Hill, Joan Robinson Hill aleyhine açmış olduğu davadan vazgeçti. Joan bunu kutlamak için, arkadaşlarının gelip kendilerini görmelerini sağlayacak yemekli bir parti düzenledi. Vann Maxwell'e, «Sanırım evlilik yürüyecek,» dedi.

Noel sabahı John Hill, karısı ve oğluyla bir saat geçirdikten sonra, hastanedeki hastalarını dolaşmak için gitmek zorunda olduğunu söyledi. Ama gizlice, kentin batısındaki Katy Highway'e, Ann Kurth'la bir haftadır tatil yaptığı motele gitti. Ona tekrar tekrar Joan'la olan evliliğinin tehlikede olduğunu söyledi. Bu işi çözümlemek sandığından daha çok zaman alacaktı.

O sırada John'ın bir numarası Ann'in pek hoşuna gitti. Motele ilk geldiklerinde John deftere uydurma bir ad yazacağını söylemişti. Oysa Cadillac'ının plakasında adının baş harfleri yazılıydı: «JRH.» Bunlara uygun diye John, motel defteri-ne acayip bir ad yazdı. Meraklı kâtibin bakışları altında defteri, «Bay ve Bayan J. R. Hyde,» diye imzaladı.

Metresi, «Dr. Hill ve Bay Hyde,» (*) diyerek bir kahkaha attı. «Bu kadarı da fazla artık.»

(*) Stevenson'un ünlü korku romanı «Dr. Jekyll and Mr Hyde»ın kahramanlarına atfen.

11 JOAN KOCASINI BİR KEZ DAHA ELİNDEN kaçırmamak için kendini, kusurlarını düzeltme işine verdi. John'ın en baş suçlamalarından biri olduğu için sigarayı bırakmaya çabaladı. Üç kez gittiği bir hipnotizmacıdan hiçbir yarar görmedi. Sigaraya olan şiddetli özlemini bastıracakları vaadedilen sakinleştiriciler, ilaçlar aldı... Yine hiçbir yararı olmadı. İradesizliğine duyduğu tiksintiyle sigara paketini mutfak lava-boşuna atıp üzerine musluğu açtı. Sigaralar bir saat kadar orada sudan şişmiş bir halde durdular. Sonra Joan onları kurutmak, içilebilecek duruma getirmek için fırına koydu. Daha sonra, John'ın eve geleceği zamandan bir saat önce sigarayı kesmeye karar verdi. Bu süre içinde dişlerini fırçalıyor, antiseptik bir sıvıyla gargara yapıyor, naneli ağız spreyi kullanıyor, soluk temizleyici çikletler çiğniyordu. Vann Maxwell onun, bir akşam üstü sinirli sinirli oturup kocasını beklemesine, John'ın arabasının sesini duyduğunu sanarak son bir kez yukarı banyoya koşup ağzını gargara yapmasına, arabanın kocasının olmadığını anlayınca da, beklemesine yardımcı olsun diye bir sigara yakıp oturmasına, işlemin bu biçimde sürüp gitmesine tanık oldu. Kilosunu kırk dokuz buçukta tutmak için aldığı kalorileri büyük bir tutkuyla hesaplıyordu. Noel öncesi bir partide ev sahibesi onun incecik vücuduna dikkat ederek hangi perhizi uyguladığını sordu. Joan büyük bir gerçekçilikle, «Sinir perhizi, şekerim,» dedi.

Aynı toplantıda John Hill'in ortağının Ann Moore adındaki karısı da vardı. John, tıp eğitim programı süresinde, tıpkı Nathan Roth'un beş yıl kadar önce kendisi için yaptığı gibi, Dr. Jim Moore'u yakından izlemiş

ve onunla işbirliği yapmıştı. Ann More, kendini Houston'ın en gösterişli, dikkati çeken kadınlarından biri haline getirmek için elinden geleni yapmıştı. Onun yanında Ann Kurth pek sünepe kalırdı. Bayan Moore kimse de görülmeyen saç biçimleri uygular, ancak sahnede oyuncuların kullandığı kadar uzun takma kirpikler takar, mini etekler giyer, ellerine, kollarına, boynuna, kulaklarına parlak ışıklar altında kendisiyle konuşulmasını güçleştirecek derecede mücevher takardı. Bütün bunları, üstü açık Cadillac arabasında çevresine göstermeye de bayılırdı. Bir gün Joan, «Onun yanında kendimi büyükanne gibi hissediyorum,» dedi.

Yine de Joan, onu öğle yemeğine davet etti. Bir yardım projesini konuşurlarken Joan birden, «Kendimi yenilememe yardımcı ol, Ann,» dedi. «Bana güzellik öğütleri ver.» Ann başını salladı. Joan'ı anlıyordu. Zaten ayrı kaldıkları sürede bir gün John Hill'le konuşmuş, adam karısından uzaklaşmasına, «Joan'ın kadınlıkla ilişkisi olmamasının» neden olduğunu söylemişti. «Karımda kadınca hiçbir şey yok,» diye yakınmıştı John.

Ann üzüntülü arkadaşına, «Neden yüzünü, saç biçimini değiştirmiyorsun?» dedi. «Eteklerinin boyunu dizinin üzerine çıkarmakla başla işe. Bu at kuyruğu saç biçimi de sana on altı yaşındayken yakışıyordu ama şimdi kadınlar saçlarını düz ve uzun bırakıyorlar.» Joan önerileri düşündü. «Pekalâ,» dedi, «eteklerimi kısaltacağım. Ama otuz sekiz yıldır at kuyruğuyla dolaşıyorum. Bana uğur getirdi.» Sonra Ann Moore'nin özenle yapmış makyajını inceledi. Çekine çekine, «Bu Allahın belâsı kirpikleri nasıl takıyorsun?» diye sordu. Öğretmen gülümseyerek anlatmaya başladı.

John, 1969'un ilk haftalarında karısını mutlu etmek, onu her çeşit kuşkudan uzak tutmak, ağır isteklerde bulunan metresini idare etmek için elinden geleni yaptı. Bayağı zorlandı. Ann Kurth arada kalan aşığını bir karara varması için zorluyordu. «Ben mi, o mu?» diye baskı yapıyordu. «Kararını ver, doktor. Çünkü benim bekleyecek zamanım kalmadı.» Çevresine manastır duvarları çekip evli bir doktorun keyfine hizmet etmeye

hiç niyeti yoktu Ann'in. John'a, «Ben de kendi hayatımı yaşayacağım,» dediğini anımsıyordu. «Sen de seninkini yaşa... Bir karara vardığında oturup konuşuruz.»

14 Şubat 1969, 'Valentine Günü'nde (*) John, kocaman bir kutu çikolata ve üç çocuk için ayrı ayrı hediyelerle Ann'e gitti. Kendi karısına hiçbir hediye almamıştı. Kalp biçimindeki pastadan yedikten sonra John mutlulukla, «Yeni, küçük ailemi seviyorum,» dedi.

Bösendorfer marka piyano geldi ve müzik odasına yerleştirildi. John piyanoyu ilk gördüğünde, Vatikan'a yaklaşan bir hacı gibi, huşuyla karışık bir saygıya büründü. Üç metre uzunluğundaki görkemli piyano öylesine iyi bir tahtadan yapılmış, öylesine titizlikle cilalanmıştı ki, çevresine soylu bir ışıltı saçıyordu. Piyano satıcısı Bill Knight, «Andre Previn bir keresinde bir Bösendorfer piyanoyla karşılaşınca,» diye anlattı, «kendisini odaya kilitleyip saatlerce çalmış.»

Joan'ın zaten bir Yamaha marka piyanosu vardı. Şimdi düet için iki piyano yanyana konmuştu. İki erkek, doktor ve satıcı oturup tam bir saat çaldılar. Bill Knight daha sonra, «Acayip bir Sonattı bu,» diye anlattı. «Sanki merdivenlerden aşağı mermer bilyeler yuvarlanıyordu. Ama John parçayı iyi biliyor, benden daha iyi çaldığı için de gururlanıyor gibiydi.»

Müzik odası artık bitmek üzereydi. Ve de tek kelimeyle inanılmaz bir şeydi. Oraya girmek bile insanın soluğunu kesiyordu! Bir otelin balo salonu büyüklüğünde, yüksek çift tavanlı, sarı ve beyaz rengin bol bol kullanıldığı bir yerdi. Duvarlarda saten brokar kaplamalar vardı. Tavandan bakara kristalinden avizeler sarkıyordu. Şömine, bir Louisiana çiftlik evinden getirilmiş oyma mermerdendi. Üzerinde antika bir saatle, yaldızlı bir şamdan duruyordu. Döşemenin, piyanoların konulacağı ucu boş bırakılmış, diğer yerler kalın Çin halılarıyla kaplanmıştı. Konuklar Fransız stili kanepelere oturup müzik dinleyeceklerdi. Hafif bir dokunmayla açılan altın yaldızlı kaplamaların arkası, John'ın müzik aletleri koleksiyonunun, iki bin plağın, yüzlerce müzik kita-

(*) *Aşıklar Günü.*

bının yerleştirildiği anlaşılmaz bir biçimde yapılmış raflarla doluydu. Duvarlara toplam dört mil uzunluğunda tel çekilmiş, 108 oparlör yerleştirilmişti. Ses düzeni 20,000 dolardan fazlaya mal olmuştu... Amerika'nın en pahalı ses düzenlerinden biriydi. Bir düğmeye basınca tavandan aşağı bir sinema ekranı iniyordu. Gizli rafların birinde de John'ın komedi filmleri koleksiyonu vardı. W. C. Fields'in oynadığı tüm filmlere sahipti.

Bill Knight gidince John, garajın üzerindeki eski eşya odasından yarattığı şaheseri, içi heyecanla titreyerek dolaştı. Artık burası bir şatonun parçası sayılabilirdi. Burada bir kral yemek yiyebilirdi. Bir kraliyet balesi temsil verebilirdi. Büyük sesler, bir insanın yaratabileceği en kusursuz akustik düzen içinde konserler verebilirdi. Ve de John onlara dünyanın en pahalı piyanosunda eşlik edebilirdi. Gerçekten başarmıştı işte. Oda; ruhları büyük, kaliteli müzikle titreyebilen kişilerin dünyasında ün salacaktı. Odanın 100,000 dolara mal olmasının hiç önemi yoktu.

O anda Joan, iki kadın konuğuyla birden içeri girip şöminenin önünde alaycı bir tavırla diz çöktü. Sanki mihrabın önündeymiş gibi haç çıkardı. «Burası Tanrının odası,» dedi konuklarına. John bunu hiç de eğlendirici bulmadı.

Chatsworth Çiftliği asla Joan'ın umduğu duruma gelememişti. Orada, dünya şampiyonlukları kazanacak bir at doğmamış, bir avuç küçük zengin kızlarına biniçilik dersleri vermenin, onların atlarını barındırmanın ötesine gidememişti. Öğrenci bulmak konusunda zorluk çekilmiyordu. Çünkü Joan Robinson Hill toplum merdivenlerinde yükselmek isteyen anneler için hâlâ büyük çekiciliğini sürdürüyordu.

Suçun bir bölümü Ash'a aitti. Chatsworth'de birkaç yıl iyi bir at terbiyecisi çalışmıştı. Ama adam Ash Robinson'la geçinmekte güçlük çekmişti. Ne zaman çiftliğe yeni bir araç gereç alınacak olsa parayı Ash'dan zorla koparmak gerekmişti. Birkaç kez işten ayrılmış, sonra Joan'ın ısrarlarıyla geri dönmüştü adam. Sonunda 1967'de toptan çekip gitti. Ash'ın verdiği sözleri tutmamasına kızmıştı. O zamandan beri Chatsworth adamsız-

di. Joan haftada iki üç kere çiftliğe giderek elinden geleni yapmaya çalışmış ama kocasıyla olan anlaşmazlığı sırasında buna da zaman bulamamıştı.

Şimdi Baba Robinson, Çiftliği hepten satmaya niyetliydi. Binicilik dersleri, öğrencilerin atlarının bakımı yeterli parayı kazandırmıyordu. Joan ne yapacağını bilemiyordu. Chatsworth'a sınıksı sarılmak istiyordu. Çünkü bu, John'ın müzik odası gibi, onun da hayatının en büyük düşüydü. Chatsworth'da çok iş yapılabileceğini biliyor. atçılık dünyasında bir ad bırakmak istiyordu.

Böylece eski bir arkadaşı olan Diane Settegast'ı ahırları yönetmesi için tutmayı düşündü. Böylece bir süre için durumu idare edebilecekti. Gerçekçi, daha moda olmasından çok önce kendini kot pantolonla rahat hissedene, sözünü esirgemez bir kadın olan Diane Settegast otuz yaşlarında, göğüslerinin John Hill'in silisyum tedavisiyle büyütüldüğüyle övünmekten çekinmeyen ateşli bir Dallaslıydı. Eunice Woolen adında kırk yaşlarında başka bir kadınla aynı evi paylaşıyordu. İkisi de Hill'lerin evine sık sık gelirlerdi.

Diane Settegast atlar ve dresaj konusunda çok az bilgiye sahipti. Ama küçük canavarlara atlarının sırtından düşmemeyi öğretebilirdi. Bu arada Joan duruma başka bir çare bulmaya çalışacaktı. Ash'ın Chatsworth'u satmasını engelleyecek herhangi bir şey.

9 Mart 1969'da Diane'yle Eunice, Hill'lerin evinde bir iki gün kalmak ve iş önerisini konuşmak için geldiler. Daha arabadan henüz inmiş, bavulları hole taşınmıştı ki ev sahibesi onları gözlerinden öfke saçarak karşıladı. John'la tartıştığı telefon konuşmasını henüz bitirmişti. «Orospu çocuğu bütün gece eve gelmedi,» dedi arkadaşlarına. Boot'u Astrodome'daki araba yarışlarına götürmeye söz vermişti. Şimdi kalkmış gidemeyeceğini söylüyor. Yani oraya benim gitmem gerekiyor...»

Konuklar şaşırmışlardı. Çiftin başından geçenlerin dedikodusu Dallas'a kadar yayılmıştı. Ama şimdi John'la Joan'ın mutlu bir biçimde birleştikleri izlenimi içindeydiler.

«Babam da bir yere gitti,» diye konuşmasını sürdürdü Joan. Ash kızına Diane geldiğinde Houston'da olacağına söz vermiş ama sonra bir petrol işi için Florida'ya

gitmek zorunda kalmıştı. Joan'ın yaşamının bu noktasında işler pek yolunda gitmiyor gibiydi. Ama çok geçmeden bir şey hoşuna gitti. Yine eski neşeli, dedikodu etmekten hoşlanan, sıcak kanlı kişiliğine büründü. Arkadaşlarına evini göstermek için de sabırsızlanıyordu.

Konuklarına evi gezdirirken, «Bizim küçük Versay'ımızı gördünüz mü?» diye sordu. Onları büyük merdivenden çıkarıp bir tiyatronunkine benzeyen fuayesinden geçirip çift kanatlı kapılardan odaya soktu. Eunice, «Güzel Tanrım,» diye fısıldadı. Diane kendinden geçmiş bir halde durmuş altın yaldız, beyaz saten ve kristal karışımı dünyaya bakıyordu.

«Kaça maloldu?» diye Diane bilmek istedi.

«John bu konuda ağzını pek sıkı tutuyor,» dedi Joan. Ama yalnızca piyanonun nerdeyse odanın başlangıçta takdir edilen fiyatından daha fazla olduğunu biliyordu. «Üstelik orospu çocuğu ahırlardaki seyslere vermek için iki yüz dolar istesem itiraz ediyor.»

John Hill hastaneden, güneşin batmasından kısa bir süre sonra dönüp iki Dallaslı kadını içtenlikle selamladı. Evdeki gerginliği belli etmemeye çalıştı. Konuklarına, kentin kaliteli bir et lokantası olan Stables' de yemek yedirmeyi önerdi. Orada üç kadınla doktor istahla yemek yiyip çoğunlukla Chatsworth'dan, Diane'nin orada yapabileceğini umduğu şeylerden konuştular.

Diane, Joan'dan, babasının kendisine ne kadar aylık vereceğini bilip bilmediğini öğrenmek istedi. Joan bilmiyordu... Ama çiftlikte oturabileceği, kira ödemeyeceği bir ev vardı. Üstelik çocuklara vereceği binicilik derslerinden de komisyon alacaktı.

Birden, konuşmanın ortasında John Hill'in yanında taşıdığı küçük elektronik aygıttan 'bip bip sesleri geldi. Bürosuna telefon etmek için masadan kalktı. Döndüğünde, «Birkaç dakika için hastaneye gitmem gerek,» diye özür diledi. «Eve döndüğümde bir parça daha konuşur, pasta yeriz.» Diane henüz bitirdiği yemeği işaret ederek, pasta istemez gibilerinden elini salladı. John, «Ben gelene kadar acıkırız.» dedi.

O pazar akşamı John saat on birden sonra eve döndüğünde pek keyifliydi. Eunice'le Diane'nin yıllardır süren arkadaşlıklarını ne denli takdir ettiğini söyledi. Di-

ane bu iltifattan pek hoşlandı. Zaten göğüs ameliyatını hiç denecek bir ücretle yapmasından beri John'dan hoşlanırdı. Ameliyat öylesine başarılı olmuştu ki Diane yeni ölçülerini yalnızca söylemekle kalmaz arada sırada, eğer toplantı yeteri kadar eğlenceliyse, göğüslerini açıp gösterirdi de.

Bunu, birkaç ay önce Hill'lerin evinde de yapmış, John'la Joan arasında bilmeden üzücü bir tartışmaya neden olmuştu. John'ın müzik günlerinden birinde Joan'la Diane birlikte oturuyorlardı. Vann Maxwell de yanlarındaydı. Kadınlar Hill'lerin verandasında çalınan oda müziğinden bıkmışlardı. Topluluk havuz başında çalıyor, otuz kırk kişi kadar olan dinleyiciler de açılır kapanır sandalyelere oturmuş dinliyorlardı. Joan önce kendisinin sonra diğer kızların uyuklamakta olduklarını farkedince, «Bundan sonraki arada mutfağa geçelim,» diye fısıldadı.

Bach'ın müziğinden kaçanlar mutfakta toplanıp kadehlerine içki doldurdular. Diane Settegast yine bir muziplik düşünüyordu. Bir arkadaşı görkemli yeni göğüs ölçülerini kutlamak için ona bir çift striptizci püskülü armağan etmişti. Şimdi bunları takıp göstermenin tam zamanıydı. Diane bluzunun düğmelerini açıp püskülleri meme uçlarına taktı. Oda müziği grubu çalmasını sürdürürken Diane kendisini yalnızca flüt çalanın görebileceği pencerenin önüne gitti. Sonra on yedinci yüzyıl müziğinin temposuna uyarak bluzunu açıp kapamaya başladı. Etki öylesine gülünç ve baştan çıkarıcı oldu ki flüt çalan kişi çalmasını sürdüremedi. John Hill bu olayı son derece gülünç bulmuştu. Belki de söz konusu gösterinin konusu kendi büyüttüğü göğüsler olduğu için... Joan öylesine çok güldü ki oturduğu yerden yere yuvarlandı. Bir hafta sonra, bir aktör arkadaşının yardımıyla Joan da bir striptiz takımı edindi. Ve de bir gece kocası «Hastaları dolaşmaktan» döndüğünde stereo pikaba New Orleans caz müziği koyarak seksî oluşu bakımından Diane'ninkini bastıracak bir biçimde dansetmeye başladı. Joan vücuduyla gurur duyardı. Özenli bir perhiz ve Yoga sayesinde incecik ve baştan çıkarıcıydı. Göğüslerini avuçlayarak, «Bunları büyültmeye gerek yok, değil mi?» dedi gülerek.

John Hill oturduğu yerden kalkıp müziği kapadı. Karısına buz gibi bakışlarla bakarak, «Bu yaptığın ayıp,» dedi.

«Ama Diane yaptığında hiç de ayıp bulmadın. Gülmekten katıldın.»

«Diane benim karım değil.»

Diane'nın bu olaydan haberi yoktu. Eunice'nin de. Şimdi pazar gecesinin geç saatlerinde bu güzel odada, martın soğuk havasını ılıtan şöminenin karşısında oturlurlarken doktorla karısı garip evliliklerini başarıyla sürdürüyor gibiydiler. Joan kocasından tatlı bir dille konuşmuş, Ann Kurth'la olan macerasını, «aptalca bir şeydi ama bitti,» diye geçiştirmişti. Gece yarısına doğru John olanca neşesiyle ortaya çıktı. «Hadi şu pastaları yiyelim,» dedi. Konuk olduğu evlerde masanın hazırlanması ya da toplanması gibi işlere koşmaktan hoşlanan bir kadın olan Eunice Woolen, John'a yardım etmek için kalktı. Ama John başını sallayarak şöminenin önünde oturmasını işaret etti. «Bu benim ikramım,» dedi. «Siz kızlar konuşmanızı sürdürün.»

Çok geçmeden John, elinde, içinde dört küçük por-selen tabağın bulunduğu gümüş bir tepsiyle görüldü. Tabakların hepsine ayrı ayrı pasta konmuştu. Kadınlara kendi istediklerini vermedi. Sanki daha önceden siparişleri almış bir garson gibi onlara tabaklarını uzattı: Eunice çilekli bir pasta, Diane çikolatalı ekler(*) kendine içi kremalı bir pasta ve Joan'a da yine çikolatalı ekler verdi. Joan, kocasının içi kremalı pastasının hepsinin-kindenden daha çekici olduğunu ileri sürdü. «Ama sen çikolata seversin,» dedi John. «Sana bu yüzden ekler verdim.»

Pastalarını yerlerden John'ın elektronik aygıtından yine düdüğü sesi duyuldu. Telefona gitti. Birkaç dakika sonra döndüğünde gitmesi gerektiğini, acil bir durum olduğunu söyledi. Bu kez genç bir avukatın dudaklarını dikecekti. «Kim bu avukat?» diye sordu Joan. John adını bilmiyordu. Ama yapacağı iş birkaç dakikadan fazla sür-

(*) *Eclair* : Üstü çikolata kaplı, içi kremalı bir pasta türü.

mezdi. John gitti ve bütün gece dönmedi. Joan öfkeden çılgına döndü. Vann Maxwell'e telefon edip, «Yine çapkınlığa başladı,» dedi. «Artık dayanamayacağım.» Oysa ertesi gün öğlene doğru John telefon etti. Tepeden tırnağa özür kesilmişti. Avukatın dudağını ameliyat ederken sorunlar çıkmıştı. İşi ancak sabaha karşı bitmişti. Sabah saat yedide bir yüz çektirme ameliyatı olduğundan muayenehanesindeki kanepenin üzerinde yatmayı daha uygun görmüştü.

Salı akşamı üç kadın, Joan, Eunice ve Diane, doktor güya bürosunda çalışırken, gidip ızgara et yapan bir lokantada yemek yediler. Eve on otuzda döndüklerinde John müzik odasında idi. Stereo'nun sesi sonuna kadar açılmıştı. Onları görünce gülümseyerek doğruldu. Bir sürprizi olduğunu, oturup beklemelerini söyledi.

Çok geçmeden de yine bir tepsiye yerleştirdiği pastalarla geldi. Kadınlara, yine sanki önceden seçmişler gibi kendisinin istediği tabakları verdi. Joan'inki yine çikolatalı eklerdi. Bu kez Joan kocasının yediği içi kremalı pastaya kıskançlıkla bakarak, «Hadi pastalarımızı değişelim, John,» dedi. «İçki kremalı pastaları çok severim.»

John başını olumsuz sallayarak, «Benim de en sevdiğim pastadır,» dedi. «Üstelik yarısını yedim bile.»

Hafta gittikçe kötüleşmeye başlamıştı. Çarşamba günü Joan'la John bekar bir doktor arkadaşlarının verdiği partiye gittiler. Joan eve yalnız döndü. John yine acil bir vaka için hastaneye çağırılmıştı. Joan onu gece yarısına kadar bekledikten sonra kocasını bulmak için dört bir yana telefon etmeye başladı. Gideceğini söylediği Teşhis Kliniğinde onu bulamadılar. Bürosunda da yoktu. Joan sinirlenerek yattı.

Ertesi gün erkenden kalkan Joan, Boot'u okula yoldadıktan sonra Chatsworth'a gidip iki saat ata bindi. Kendini de atını da yordu. Seyislerden biri onun atına vurduğuna dikkat etti. Joan'ın yaşamı boyunca asla yapmadığı bir şeydi bu.

Eve döndüğünde yeni hizmetçileri, Eski Güney'den bir parça olan zenci kadın Effie Green, Dr. Hill'in telefon ettiğini, yemeğe kesinlikle geleceğini söylediğini ilettiler. Joan hemen anladı. Öfkesi birden mutluluğa dönüşüyordu. Hizmetçiye haşlama et, tatlı patetes böreği hazırlamasını

söyleyerek evin içinde dolaştı, Eunice'le Diane'e yemeği saat yedide allecek yiyeceklerini bildirdi. Saat beşte Joan saçlarını taratmak için berberine gitti. Döndüğünde birkaç hafta önce John'ın Ann Kurth'a verdiği hediyelere duyduğu öfkeyle satın aldığı yeni elbisesini giydi. Eunice'le Diane onun gecenin iyi geçmesi için ne kadar çabaladığına dikkat ederek, yemek biter bitmez odalarına çekilmeye karar verdiler.

Saat sekiz olmuştu. Ama John görünürde yoktu. Bir saat geç kalmıştı. Joan üzüntüyle konuklarına ve oğluna masaya oturmalarını söyledi. Özür dilemek için bir telefon etmek gereğini bile duymayan John olmaksızın yediler yemeklerini. Sonra birden arabasıyla geldi. Yine özürler ileri sürdü. Pasta almak için durduğundan geç kalmıştı.

Joan, «Pastalarından bıktım,» diye terslendi. «Seni bir saatten fazladır bekliyoruz.»

«Özür dilerim,» dedi John. Son dakikada yine acil bir iş çıkmıştı. Telefon edip durumu anlatacak vakti olmamıştı. Zaten yemek yiyemeyecekti. Biraz sonra bir arkadaşı piyanoda ona eşlik etmek için gelecekti. Joan'ın dudakları kısıldı. Yatmaya yine yalnız başına gitti.

Bu önemli haftanın cuma günü Hill'ler Houston'ın geleneksel şölenine gideceklerdi. Geyik, yaban domuzu hat-ta ayı eti ikram edilecek olan yemekten sonra Kalpatış-ları Orkestrası çalacaktı. Joan bu erkeksi, gürültülü gecede hep çok iyi vakit geçirir, eğlenirdi. Yıllardan beri gelirdi. Önceki yıl salonun en çekici erkekleriyle hiç oturmamacasına dansetmişti. Orkestradan ayrılma saatine kadar hiç durmadan çalmalarını rica etmişti.

Akşama doğru, evine yakın bir alışveriş merkezinde Joan bir doktorun eşi olan Bayan Dotty Oates'le karşılaştı. Arkadaşını ne zamandır görmemişti Bayan Oates. Joan'ın ne kadar iyi görüldüğünü sevinçle belirtti.

«Şekerim, harikasin!» dedi. Bayan Oates hemşireydi. Sanki bir hastaya ilacını alması için emrediyormuş gibi otoriter ve sert bir konuşması vardı. «Kalçaların incelmış ama göğüslerin yerinde. Bunu nasıl başarıyorsunuz?»

Joan işi şakaya vurarak «Çapkın bir kocanın dizginlerine hakim olmaya çalışarak,» dedi.

«Senin gibi bir kadının kocası evden hiç çıkmamalı,»

dedi Bayan Oates. Joan arabasına atlayıp giderken arkadaşları hâlâ Joan'ı aylardan beri ilk kez bu kadar iyi gördüğünü düşünüyordu.

Av şöleni yemeği hiç de Joan'ın umduğu gibi geçmedi. Bir kere yemeğe geç gidip, doktorun muayenehanesinin yönetimini Ann Kurth yüzünden bırakan Frances Johnston'un masasına oturdular. Joan az içiyordu. Çoğunlukla Frances'nin viski-soda bardağından bir iki yudum alıyordu. Daha bir hafta geçmeden bu durum da dikkati çekti. Joan yemeğini de yemiyor, geyik etini çatalıyla adeta gagalıyordu. Perhiz yapıyorum, diye açıkladı yanındakilere. Orkestra çalarken Frances, Joan'ın kocasını içten bir dikkatle izlediğine, yüzünde çeşitli duyguların gelip geçtiğine dikkat etti. Bakıyorsun bir an kocasına tapar gibi oluyor, sonra gözlerinde derin bir düşmanlık belirliyordu. Ama bu da çabucak siliniyor, yerini, bir anının, belki de mutlu bir dakikanın anısının etkisiyle şefkat alıyordu.

Orkestra konserini bitirince John flavtasını alıp masaya döndü. Karısıyla kendisinin gitmesi gerektiğini bildirdi. Dolaşması gereken hastaları vardı. Gruptaki doktorlardan biri saatine baktı. Nerdeyse on olmak üzereydi. Bu saatte hastaların çoğu uyurdu. Ama doktor ağzını açıp bir şey söylemedi.

Joan itiraz etmeye kalkıştı. Akşam daha yeni başlıyordu. Birazdan bir rock orkestrası çalmaya başlayacaktı. Gece yarısından sonraya kadar dansedilecekti. Kalmak istiyordu.

John, «Kalamayız,» dedi kesinlikle.

Joan, «Birkaç dakika daha, şekerim,» diye yakardı.

«Biliyorsun, hastaneye gitmek zorundayım.»

Frances Johnston ustaca araya girdi: «Sen neden bizimle kalmıyorsun, Joan? Seni eve bırakırız.»

Joan kocasına baktı. Bir an bakışları buluştu. Sonra Joan başını olumsuz sallayarak Frances'nin kulağına, «Onun dediklerini yapsam daha iyi olur,» diye fısıldadı. «Hâlâ bu evliliği yürütmeye çalışıyorum.»

Yolda Joan kocasına geç kalıp kalmayacağını sordu. John bilmiyordu. Belki geç kalabilir, belki de kalmazdı. O halde onu bekleyecekti Joan. Müzik odasında bir kadeh bir şey içerler, plak dinlerlerdi.

«Bekleme,» diye atıldı John. «Sanırım geç kalırım.»

O sırada araba evin önüne gelmişti. «Belki de bütün gece gelmezsin,» dedi Joan.

«Ne demek istiyorsun?»

«Bu hafta iki gece eve gelmedin. Eğer bu gece de dışarda kalacaksan zahmet edip eve dönme.»

Joan arabadan öfkeyle indi. Kocasını arabayı geri vitese takıp caddeye çıkarken Joan onun peşinden bağırdı. Komşuların da duyabileceği kadar yüksek sesle haykırdı: «Bitti, John! Karını, oğlunu, Allahın belası müzik odanı da kaybettin!»

Yanaklarından sıcak gözyaşları akarak koşa koşa eve girdi.

12 ERTESİ GÜN, CUMARTESİ GÜNÜ, JOAN ÖĞLE-den sonra saat dörde kadar yataktan kalkmadı. Eunice Woolen arkadaşının hiç adeti olmamasına karşın, bu kadar geç vakte kadar uyumasından iki kez kaygı duydu. Normal olarak Joan sabah saat yedide kalkıp Boot'u okula yollar, sonra da kendi işlerine bakardı. Joan'ın randevu defteri daima toplantılar, partiler, atlarla ilgili işler için dolu olurdu.

Öğle sıralarında Eunice, Joan'ın kapısını açarak sessizce içeri baktı. Arkadaşı iki kişilik büyük yatakta kıvrılmış uyuyor gibiydi. Öğleden sonra 2.30 sıralarında Eunice telaşlanacak bir durum olup olmadığını John Hill'den sordu. Joan kendini iyi hissetmiyor muydu? Böyle bir şey bilmiyordu John. Dün gece, hastaneden geç vakit döndüğünde Joan bir şeye sinirlenmiş gibiydi. Avşöleninde önemsiz, sudan bir nedenle tartışmışlardı. Bu yüzden karısına bir sakinleştirici vermişti. Joan'ın bu saatte kadar uyuması normaldi.

Sonra John anlamlı bir biçimde, «Siz ikiniz ne zaman gidiyorsunuz?» diye sordu.

«Ash Florida'dan döner dönmez. Onunla Chatsworth'taki işi görüşmemiz gerek.»

İki konuk zaten bir an önce gitmek istiyorlardı. Hafta pek tatsız geçmişti. Joan sinirli ve aksiydi. John sık sık ortadan kayboluyordu. Evde olduğu zamanlarda da karı koca birbirleriyle konuşmuyor, birbirlerini görmezlikten geliyorlardı. «İşin acayip tarafı,» dedi Diane, Eunice'e, «John hep benim kalmamı, kendisi hastalarına bakar, müzik çalışırken Joan'a arkadaşlık etmemi isterdi. Ama bu hafta bana istenmediğimi özellikle hissettirdi.»

Sonunda Joan yataktan kalkıp sersem sersem merdivenlerden indiğinde, günü yatakta geçirmekten utanç duyuyor gibiydi. Telefon çaldı. Joan cevap verdi. Bir arkadaşısı ona gelecek çarşamba günü yapılacak bir toplantıyı haber vermek istemişti. «Dünyanın en garip işini yaptım,» dedi Joan. «Bütün gün uyuyup evimde kalan iki arkadaşımı yalnız bıraktım.»

Joan arkadaşlarını mutfakta buldu. Kabalığı için onlardan özür diledi. «John dün gece bana bir ilaç verdi,» dedi. «Kendimden geçmişim.» Hem, kocası neredeydi? Diane ikinci kattaki müzik odasını işaret etti. Joan yorgun yorgun başını salladı. Eğer kocası hastalarının başında değilse, müzik odasında olurdu zaten. Adamın hayatı bu iki yer arasında geçiyordu. Joan kocasını aramaya gitti. Boot'u saç traşı olmaya götürceğine söz vermişti.

Hemen hemen bütün gün uyuduğu sırada, bir yığın telefon mesajı bırakılmıştı. Kocasını oğluyla birlikte kentten en ünlü erkek berberine yollayan Joan çalışma odasındaki koltuğa gömülerek bunlara cevap vermeye başladı. Gelecek hafta çeşitli yardım dernekleri için hazırlanmış beş toplantısı vardı. Ayın sonlarına doğru da Lexington, Kentucky'de yapılacak bir at gösteri yarışmasına katılmak için planlar yapıyordu. Hepsinden önce annesine telefon ederek babasının ertesi sabah Florida'dan döneceğini öğrendi. Ancak o zaman Diane Settegast'la çiftliğin durumunu konuşabileceklerdi.

Telefon konuşmalarından zamanın nasıl geçtiğini bilemedi Joan. Ama oğlu yeni saç traşıyla berberden döndüğünde saat 7'yi çoktan geçmişti. Joan gitmeleriyle gelmelerinin arasından iki saatten fazla zamanın geçmiş olduğunu farketti. Küçük oğlana, traşın neden bu kadar uzun sürdüğünü sordu. Boot tedirgin tedirgin kıvrandı. Annesinin sorusunu yanıtlamak istemediği belli oluyordu. Daha da meraklanan Joan çocuktan yanıt almaya çalıştı. Küçük oğlan, «Babam bir şey söylemeyeceğime söz verdirdi,» diyordu hep. Annesi, «Ama aramızda kalacak, baban bilmeyecek,» diye duruma bir oyun havası vermeye çalıştı.

Boot istemeye istemeye dilinin altındaki baklayı çıkardı. Berberden sonra babasının Joan'dan ayrı yaşadığı

sırada oturduğu eve gitmişlerdi. Çocuk, «Babam ordan bazı müzik plakları almak istedi,» diye mırıldandı.

Joan oğlunu öpüp televizyon izlemeye yolladı. Çocuk odadan çıkar çıkmaz da, «Allah kahretsin,» diye küfretti. Bağırması konuklarını odaya koşturdu. Artık bir süredir kuşkulandığı şeyin doğru olduğunu biliyordu. John, «Aşk Yuvasını» bırakmamıştı. Üstelik herif, oğlunu oraya götürmek yüzüzlüğünü de göstermişti. Belki de hâlâ Ann Kurth'la ya da başka bir kadınla yaşıyordu. John'ın son zamanlardaki davranışlarından bir anlam çıkmaya başlamıştı. Ortadan yok olmaları, suçlu bakışları. Joan o anda John'dan ve yalanlarından ölesiye nefret ediyordu. Babası yarın döndüğünde bu işi ona devredecekti. John'ın yazdığı pişmanlık mektubunun hiçbir etkisi olmamıştı. Babası ona ne yapılması gerektiğini söylerdi. Tek güvendiği erkekti babası.

Joan telefona koşup Vann Maxwell'i aradı. «Lütfen gel,» dedi. «Biriyle konuşmam gerek. Herşey dağılıp dökmeye başladı. Bütün gün uyudum, sinirli, yorgunum.»

Arkadaşının sesi öylesine perişan çıkmıştı ki Vann tüm işlerini bırakarak Hill'lerin evine koştu. Joan onu karşıladı. Müzik odasında briç oynayacaklarını bildirdi. Konukları için, müzik odasında bar olmadığından, duble viski hazırlayarak yukarı çıktılar. John odada plak çalıyor, duvarlara gömülü 108 tane oparlörü kontrol ediyordu.

Dört kadın, Joan, Vann, Diane ve Eunice, odanın bir ucunda briç oynamaya başladılar. Dokuz on metre ötelelerinde de John piyanoya dayanmış, başını saygılı bir havayla dik tutarak çalan müziği dinliyordu. Ses öylesine yüksekti ki insan çıldıracak gibi oluyordu. Diane'yle Eunice briç deklarasyonlarını duyurmak için bağırarak zorunda kaldıklarını farkettiler.

Joan'ın kendini oyuna vermediği açıktı. Daha başka, daha şiddetli, öfkeli bir oyun oynuyordu: John'dan kötü kötü sözeden cümlelere başlıyor, sonra bunları tamamlamadan bırakıyordu. Kocasının merakını çektiğinin farkındaydı. John giderek masaya bir parça daha yaklaşıyordu. Sonra Joan, «Pazartesi günü avukata gideceğim,» dedi. Öylesine yüksek sesle konuşmuştu ki, sözleri müziğin gümbürtüsü arasında bile duyuluyordu. «Aramızda her şey bitmiş sayılır.»

Bu savaş bölgesinin ortasında pek tedirginleşen Vann, Joan'dan sesini alçaltmasını istedi. «Seni duyabilir,» diye fısıldadı. «Bunu daha sonra konuşamaz mıyız?»

Joan, «Duymasını istiyorum,» diye bağırdı.

Vann, «O halde ben gidiyorum,» dedi.

Joan arkadaşından briç partisi bitene kadar kalmasını rica etti. Vann bir şart ileri sürdü. «Kocandan bu biçimde konuşmaktan vazgeçersen kalırım,» dedi. «John burada, bu odada. Bir şey söylemek istiyorsan hiç olmazsa yaz.»

Joan razı oldu. Onun dediği gibi öfke dolu notlar yazıp Vann'e uzatmaya başladı. Yaptığının kocası tarafından görülüp, onun dikkatini çekmesine de bakıyordu. Yazdıklarında Boot'un itirafı, John'ın ilgisizliği ve kötü davranışları anlatılıyordu.

Vann tedirgindi. Sahne acı vericiydi. Buradan gitmek, Joan'la diğer iki arkadaşı durumu kendi aralarında konuşsunlar istiyordu. John pikaba ağır, romantik, hüznünlü bir balad koydu. Joan birden bakışlarını pikaba sonra da kocasına çevirdi. Gözleri yaşlarla dolmuştu. Belki de bu flört ettikleri günlerden bir parçaydı.

Havadaki gerginlik dayanılır gibi değildi. Vann kalıp tualete gitti. Bu arada John gelip karısının sandalyesinin arkasında durmuştu. Diane çiftin dansetmesini önererek gerginliği bozdu.

Vann dönüp geldiğinde Joan'la John'ın dansetmekte olduklarını hayretle gördü. Pırıl pırıl cilalı parke döşemede ağır ağır dönüyorlardı. Joan'ın başı kocasının omuzuna gömülüydü. Akşamın acayip olaylarındaki bu ani değişmelerinden aşırı derecede etkilenen Vann odadan çıkıp evi terketti. Daha sonra Joan'ın perişan bir halde peşinden koşup araba yolunda durarak arkadaşına geri dönmesi için bağırdığını öğrenecekti.

Ash Robinson'un uçağı, pazar sabahı kahvaltı saatinde Houston'a indi. Her zaman yaptığı gibi Joan'a telefon ederek gelip kendisini almasını istedi. Diane Settegast telefona cevap verip kızının hâlâ uyuduğunu, «gribal,» bir durumunun olduğunu bildirdi. Önemi yok, dedi Ash. Bir taksiye atlar gelirdi.

Ash kente doğru yol alırken kızı uyanıp eski bir sa-

bahlıkla banyoya gitti. Yüzü solgun, midesi bulanır gibiydi. Ama mutlu, neşeli bir hali vardı. Kahve içerken konuklarına gece olanları anlattı.

Danstan sonra John onu yatak odasına çıkarmıştı. Diane'la Eunice kendi konuk odalarına giderlerken Joan iyi geceler dilemek için seslenmişti. Eunice açık kapıdan John'ın karısının başucunda durduğunu farketmişti «Joan kendini pek iyi hissetmiyor,» demişti John. «Sanırım bir iğneye gereksinmesi var.»

Eunice, «Onun iğneye değil, sana gereksinmesi var.» diye yanıtlamıştı. John Hill sanki aynı kanıdaymış gibi başını sallayıp kapıyı kapamıştı.

Şimdi, kahvesini yudumlar, tostundan isteksiz isteksiz bir iki lokma alırken Joan kapalı kapılar ardında olanları anlatmaya çok hevesliydi. «Beni çok mutlu etti,» dedi arkadaşlarına. «Bana tüm evlilik hayatımız boyunca söylemediği şeyler söyledi. Sanırım bundan sonra John la aramızda her şey yoluna girecek.»

Onu dinlerken Diane arkadaşının mutluluktan uçtuğuna dikkat etti.

Sonra Joan'ı bir mide bulantısı aldı. Yüzü bembeyaz oldu. Hemen banyoya koştu. Döndüğünde pek halsizdi «Kahvaltımı çıkardım,» dedi. «Sanırım gidip yatsam iyi olacak.»

Joan pazar gününün çoğunluğunu yatakta geçirdi John karısını birkaç kez muayene etti. Öğleden biraz sonra da eczaneye gidip ilaç alacağını bildirdi. Joan'a bir iğne yapmak istiyordu. Diane'dan bu arada karısına Koka Kola vermesini istedi. Joan Koka Kola'dan bir iki yudum aldı. Onu da hemen kustu.

Öğleden sonrasının geç saatlerinde Joan aşağı inip çalışma odasına geçti. Bir battaniyeye sarınıp oturdu. Çok üşüdüğünü, midesinin bulandığını söylüyordu. Kocasını elini onun alına koyup bir şeyi olmadığını, belki de bir virüs olduğunu ileri sürdü. Kendisinin de midesi bulanıyordu. Belki de onlara yedikleri bir şey dokunmuştu. Joan hemen önceki günlerde yediklerini düşündü. Yediği olağan dışı tek yemek, av şölenindeki geyik eti idi. Ondan da ancak bir iki lokma almıştı. Belki de yediği, her neyse ona iyi gelmemişti.

Gün boyunca telefon birkaç kez çaldı. Her seferinde

de John konuklardan önce davranarak telefona cevap verdi. Diane'nın cevap verdiği iki seferde, hattın öteki yanında bir kadın acayip bir sesle konuştu. Diane daha sonra bu sesin pek «düzmece», karşı taraftakinin sesini gizlemeye çalışır gibi bir hali olduğunu söyleyecekti. «Durmadan 'doktorla' konuşmak istediğinde ısrar eden tuhaf sesli bir kadındı,» dedi.

Akşama doğru saat altı sıralarında Ralph Liese adlı bir müzisyen geldi. John onu sevinçle karşıladı. Houston Senfoni Orkestrasının yöneticisi olan Liese, aynı zamanda kent okullarında gençlere konserler veren nefesli sazlar dördlüsünün de başkanıydı. John bu grupta tuba çalıyordu. Grubun yıldız sanatçısıydı. Tuba gençlerin hoşuna gidiyordu. Üstelik John onlarla iyi anlaşıyor, sazını gençlere tanıtıyordu. Salıya, iki gün sonra, Montrose Orta Okulunda verecekleri konserde John Hill solo yapacaktı. İki erkek müzik odasına geçtiler. John bir saat kadar solo parçasını çaldı. Liese ne kadar iyi çaldığını söyleyerek ona iltifat etti. John buna sevindi. Bütün hafta bu parçayı çalışmış, kusursuz hale getirmek istemişti.

Müzik faslı bitince Liese, Joan'ı sordu. Onun yanlarında bulunmaması dikkatini çekmişti. «Joan kendini pek iyi hissetmiyor,» dedi John. «Sanırım yattı.» Arkadaşını Meksika yemeği yemeye davet etti. Sonra döner yine müzik çalışırlardı.

«Hayır, teşekkür ederim,» dedi Liese. «Çalacağın parçayı çok iyi biliyorsun. Benim burada daha fazla zaman kaybetmeme gerek yok.»

John, oğlu ve iki konuk dışarıya yemek yemeye gittiler. Dönerken hasta Joan için portakal suyu aldılar.

Aralarında gergin bir hava esiyor, havadan sudan konuşmakta bile güçlük çekiyorlardı. Çünkü Diane daha önce Ash Robinson'la hiç de hoş olmayan bir yarım saat geçirmişti. Ash ona Chatsworth'u yönetmesi için ayda iki yüz dolar önermişti. Vereceği binicilik derslerinden de yüzde alacaktı. Diane önerinin gülünç denecek kadar az olduğunu söyleyerek itiraz etti. Ash da, Joan'ın çiftliğinin durmadan para yediğini, zaten bunun kızı için bir eğlence olmaktan öteye gitmediğini söyledi. «Vereceğiniz parayla geçinmenin imkanı yok,» dedi Diane. Konuşma böylece tatsız bir biçimde noktalandı. İki ka-

dın hemen ertesi gün yola çıkmak için hazırlanmaya başladılar.

Büyük eve döndüklerinde John meyve suyunu karısına götürüp içene kadar başında durdu. Sonra bir müzisyeni ziyaret etmesi gerektiğini söyleyerek özür diledi. Gece yarısından sonraya kadar dönmedi. Bu arada Joan birkaç kez kustu.

Pazartesi sabahı, 17 martta, Diane'le Eunice erkenden kalkıp eşyalarını topladılar. Trafik sıkışmadan yola çıkmak istiyorlardı. Diane, John'u mutfakta buldu. Hastaneye gitmek için evden çıkmak üzereydi. 7.30'da bir ameliyatı vardı. Joan nasıldı? John bütün gece hiç uyumamış, karısıyla ilgilenmişti. İşe giderken eczaneye uğrayacak Joan'a ilaç alacaktı. Hizmetçi Effie, onun yokluğunda Joan'a bakar, ilaçlarını içmesine göz kulak olurdu.

Diane, «Evet ama Joan'ın nesi var?» diye ısrar etti. «Bir virüs kapmış.»

İki arkadaş vedalaşmak için Joan'ın odasına gittiler. Joan, ağzının kuruduğunu söyleyerek su istedi. Eunice su getirmeye gittiğinde Diane ona, kalmalarını isteyip istemediğini sordu.

«Hayır,» dedi Joan. Bir şeye gereksindiğinde Effie vardı. Annesiyle babası da birkaç ev ötedeydiler. Babasının öylesine az para önermesine çok üzülmüştü. Ama şimdi bununla uğraşamayacak kadar halsizdi. Konuyu daha sonra konuşurlardı. İki kadın ev sahibelerini öperek yanından ayrıldılar.

Effie Green'le kocası Archie'nin, Hill ailesinin yanında çalışmaya başlamalarının üzerinden iki aydan daha az bir zaman geçmişti ama ailenin acayip havasına alışmışlardı. Effie doktor için sık sık yemek hazırlamış, sonra onun yemeğe gelmeyeceğini haber almıştı. Yemeği ısıtıcıda bırakıyor, ama ertesi sabah ona dokunulmamış olduğunu görüyordu. Sonunda doktorun bazı akşamlar eve gelmediğini ya da boğazına düşkün biri olmadığı sonucunu çıkardı. Ama hem doktor, hem de eşi ona iyi davranıyorlardı. Effie de onlara alışmıştı. Effie'yle kocası evin arka tarafındaki hizmetçi bölü-

münde kalıyorlardı ama hafta sonlarında kızlarının yanına gidiyor, pazartesi sabahı dönüyorlardı.

Dallaslı konukların gittiği pazartesi sabahı John Hill, Effie'ye hasta karısı için talimat verdi. «Bırak dinlensin,» dedi. «Onu rahatsız etme. Telefonla arandığında da konuşmasına izin verme.»

Evde Joan'la iki hizmetkarın bulunduğu sabah saatlerinde Ash kızını görmeye geldi. Effie ona hanımın uyuduğunu, kendini hâlâ iyi hissetmediğini söyledi. Ash kaşlarını çatarak daha sonra geleceğini belirtti. Kente inip simsarının bürosunda borsa fiyatlarına baktı, kira-lık yerlerinden birine uğradı.

Bu pazartesi sabahını Vann Maxwell arkadaşının telefon etmesini beklemekle geçirdi. Cumartesi gecesi oynadıkları briç partisinde Joan ona pazartesi günü boşanma davası açmak için avukatına gideceğini yazmıştı. Ölümü halinde John'a bir şey kalmaması için vasiyet-namesini de değiştirecekti. «Ben korkağın biriyim,» demişti Vann'e. «Senin de benimle gelmeni istiyorum.»

Öğlen olmuş hiçbir haber çıkmamıştı. O zaman Vann arkadaşına telefon etti. Effie'den bayan Hill'in dinlendiğini, kendisini pek iyi hissetmediğini öğrendi.

Bütün gün boyunca Effie, Joan'ın durmadan çalan telefonuna cevap verip hanımının hasta olduğunu, telefonda konuşamayacağını söyledi. Öğleden sonra Archie Green karısına yukardaki durumun «İyi görünmediğini» söyledi. Joan Hill onları şimdiye dek bir kez olsun çağır-mamış, bütün gün hiç sesi çıkmamıştı. «Sen yukarı çıkıp içeriye bir kulak versen iyi olur,» dedi Effie kocasına.

Birkaç dakika içinde dönen Archie, kapalı kapıların ardında herşeyin sessiz olduğunu söyledi. O zaman yukarıya Effie çıkıp yatak odasının kapısını yavaşça açtı. Böylece Dr. Hill'in karısını rahatsız etmemeleri emrine karşı gelmiş oluyordu. Joan uyanıktı. «Çok hastayım. Effie,» diye halsiz halsiz konuştu.

Effie, Dr. Hill'in nerdeyse geleceğini bildirdi. Sonra başını kaygılı kaygılı sallayarak aşağı indi.

Ertesi sabah, 18 mart salı günü, Boot'un kahvaltısını hazırlamakta olan Effie, Dr. Hill'in kendisini çağır-dığını duydu. Yaşlı Zenci kadın alelacele yukarı çıkıp

yatakodasına girdi. Perdeler kapalı, oda karanlıktı. Ya-
tağa oturup karısının başını kollarına almış olan Dr.
Hill'i güçlükle farkettil. «Effie, harekete geç, Joan'ın yap-
tığı pisliği temizle,» diye emretti John. Giyinmişti. Solo-
tuba çalacağı okula gitmek için hazırıldı.

Doktor daha sonra gelip karısına bakacağını söyle-
di. Son bir talimatı daha vardı: Joan'ın ilaçlarını içir.
Her şişenin üzerinde gerekli bilgi yazılıydı. Effie her
şeyi anladığını belirtmek için başını salladı. Sorulacak
soruları vardı ama Dr. Hill acele ediyordu gitmekte.
Effie'nin ağzını açmasına fırsat kalmadan doktor mer-
divenleri inip gitmişti bile.

Effie çevresini görebilmek için başucu lambasını
yaktı. Joan'ı kollarına alıp çevirdi. Altına iki beyaz hav-
lu sokulmuştu. Havluların altı pislik içindeydi. Belki de
ishalin sonucuydu bu. Effie'nin kan olduğunu tahmin
ettiği kırmızı benekler de vardı. Hizmetçi kadın telaş-
lanmıştı. Ona Bayan Hill, kendi pisliği içinde saatlerce
yatmış gibi geliyordu. Çünkü havlunun altındaki leke-
ler nerdeyse kurumuştu. Üstelik geceliği de önceki sa-
bahtan beri, Effie'nin onu son gördüğünden beri değiş-
tirilmemişti.

«Sizi bir güzel temizleyeceğim,» dedi hizmetçi ka-
dın. «Sizi bu halde bırakamam. Geceliğinizi çıkarıp sizi
yıkayacağım. Hadi, bana yardım edin, banyoya gide-
lim.»

Joan halsiz halsiz başını salladı. «Yanıyorum,» de-
di. «Burdan aşağım kavruluyor.» Boynunu işaret edi-
yordu.

Effie, «Neniz var?» diye sordu.

«Bilmiyorum. Yalnızca çok hastayım.»

Effie hanımının kollarını boynuna dolayıp onu ya-
rı taşıyıp yarı sürükleyerek banyoya götürdü. Bu sırada
Joan sendeledi. Tuvalet ulaşmazdan önce yine altına
yaptı. Effie ciddi biçimde telaşlıydı şimdi. Çünkü Ba-
yan Hill'in yüzünün morardığını görüyordu. Özellikle
burnu. Üstelik vücudu da adeta buz kesmişti.

Joan, «Ölmek istemiyorum,» diye soludu.

«Ölmeyeceksiniz,» dedi Effie. Joan'ın sırtından kir-
li geceliği çıkarıp vücudunu yıkadı. Sonra alelacele ya-
tağın çarşaflarını değiştirdi. Joan'ı yatırdı. Onun buz

gibi ellerini avuçlarına alıp ısıtmaya çalıştı. «Ölmeyeceksiniz,» diye yineledi. «Hadi birlikte dua edelim. Tanrı dualara cevap verir.»

«Peki,» dedi Joan. «Sen benim için dua et, Effie.»

Effie, hanımının hastalığı atlatması için Tanrı'dan yardım diledi. Sonra aşağı inip kocasına seslendi. «Bay Robinson'a haber ver,» dedi. «Hemen buraya gelsin.»

Archie söyleneni yaptı ama Robinson'ların evinden cevap çıkmadı. O zaman Effie, Dr. Hill'in muayenehanesini aradı. Doktorun muayenehanede olmadığı söylendi. «O halde,» dedi Effie, «ona hemen eve gelmesini bildirin.» Karısının çok hasta olduğunu, onun ilgisine gereksinme duyulduğunu, bildirmelerini söyledi. Sonra mutlak saatine baktı. Onu birkaç dakika geçiyordu.

O sırada John Hill, Montrose Orta Okulunda kendini çaldığı müziğe vermişti. Solo programı sona erdiğinde okul bürosundan bir memur ona bir mesaj verdi: «Bayan Hill çok hastaymış sizi istiyorlar.»

Oysa doktorun o sabah saat 11.30'da, günün ilk ameliyatıyla konseri arasına sıkıştırdığı başka bir randevusu vardı. Ann Kurth'la ayaküstü, yatıştırıcı bir kahvaltı etmek istiyordu. Metresi onu sıkıştırıyor, hayatında nasıl bir rol oynadığını, yerinin neresi olduğunu bilmek için acele ediyordu. John'ın, Ash'ın önüne sürdüğü pişmanlık mektubunu imzalamasının üzerinden geçen üç ay boyunca Ann Kurth, «Arka sokak macerası» dediği düzeye indirildiğini ileri sürüyordu. Bu durumdan bıkmıştı artık. Gölgelerin içinde dolaşmak istemiyordu.

Dallaslı kadınların evinde konuk olduğu hafta boyunca ve Joan'ın hastalandığı hafta sonunda, John sık sık evden çıkıp Ann'i ziyarete gidiyor, zaman kazanmaya çalışıyordu. Ann ona bir ultimatom çekmişti: Ya Joan'ı boşayıp onunla evlenecek, ya da Ann bu ilişkiyi kesip atacaktı. Bu salı sabahı ona bir cevap vereceğini söylemişti John.

Oysa John'ın dikkatini üzerinde toplaması gereken öyle çok konu vardı ki, okulun salonundan çıkıp da Ann'i kendisini bekler bulunca bayağı şaşırdı. Kadını kolumdan tutarak bir yan sokağa doğru çekti.

«Joan hasta,» dedi. «Korkarım bu sabah birlikte kahve içemeyeceğiz.»

«Peki, ne zaman konuşacağız, John? Kaçamak cevaplarından bıktım usandım.»

«Şu anda hiçbir şey bilmiyorum, Ann. Seni daha sonra ararım.» Ann'i öfke içinde bırakarak Cadillac'ına atlayıp on dakikalık yoldaki evine doğru gitti.

Boot Hill önceki geceyi büyükannesiyile büyükbabasının evinde geçirmişti. O salı sabahı Bayan Robinson ona kahvaltısını ettirdi. Ash da onu River Oaks ilkokuluna götürüp bıraktı. Boot ikinci sınıftaydı. Ondan sonra Ash, borsanın açılış fiyatlarına gidip baktı. On buçuk sıralarında eve döndüğünde karısı, Joan'ı ziyaret etmek istediğini, nasıl olduğunu merak ettiğini söyledi. Ash onu Hill'lerin evine bırakıp kendisi başka bir işinin peşine gitti.

Bayan Robinson'a kapıyı Archie Green açtı. Onu hastanın odasına çıkardı. John Hill kızının karyolasının başında durmuştu. Yüzünde kaygılı bir anlam vardı. «Onu hemen hastaneye kaldırsak iyi olacak, Anne,» dedi.

O ana kadar Bayan Robinson'un, kızının hastalığının bu denli ciddi olduğu üzerine hiç fikri yoktu. Daha sonra verdiği yazılı ifadede, «Haber beni şoke etti,» dedi. John, Joan'ın Sharpstown Hastanesine yatırılması için gerekli hazırlıkları yapmıştı. Joan'a orada çok iyi, bir kraliçe gibi bakacaklarını söylüyordu.

«Cankurtaran arabası gelecek mi?» diye sordu Bayan Robinson.

Hayır, gelmeyecekti. John onu hastaneye kendisi götürecekti.

Kızının, yeni ve henüz pek tanınmamış bir hastane olan Sharpstown'a götürülmesi o anda Bayan Robinson'un hiç tuhafına gitmemişti. Hill'lerin evine on beş dakika uzaklıkta, dünyanın en iyi hastanelerine, bilinen her çeşit teşhis olanaklarına sahip büyük Teksas Tıp Merkezi vardı. Ama John Hill karısını iki katı uzaklıktaki küçük bir banliyö hastanesine götürmeye hazırlanıyordu.

Rhea Robinson o acayip sabahı yeniden düşündüğünde olaylar yavaş çekimde olduğu gibi geçiyordu gözlerinin önünden. John Hill adeta tembel tembel karısının yataktan kalkmasına yardım etmişti. Effie bir sa-

bahlık bulmuş, Bayan Robinson beyaz çoraplar giydirmişti kızının ayaklarına. Grup yatak odasından çıkıp aşağı kıvrıla kıvrıla inen merdivenlerin başına gelince Effie Green, hanımının merdivenlerden inmesine yardım etmek için atılmıştı. Ama John Hill, «Hayır,» diye onu durdurdu. «Kendi başına yürüyebilir.» Sesi kesindi. Emir verir gibiydi. Sanki karısının hasta olduğunu kabul etmek istemiyordu. Daha sonra Effie, doktorun, karısının merdivenleri yalnız başına inmesini istemesini dehşet verici bulduğunu belirtti. Aslında o hanımı kucaklayıp aşağı taşımak istemişti.

John, karısının Cadillac'ın arka koltuğuna yerleştirilmesine yardım etti. Bayan Robinson Joan'ın bacaklarına bir örtü örttü. Tam yola çıkmak üzereyken Ash siyah Lincoln'üyle geldi. Arabasından inip kaygılı bir yüzle yaklaştı.

«Koca Tanrım!» diye kükredi. «Ne oldu bu çocuğa?»

John, Joan'ın durumunun ağırlaştığı haberini yineledi. Hastaneye yatırılmasının daha doğru olacağını düşünmüştü. «Özel bir bakıma» tabi tutulacağından Sharpstown hastanesini yeğlemişti.

Ash arka koltuğa eğilip kızını teselli etti. «Kendini nasıl hissediyorsun, şekerim?»

Joan belli belirsiz gülümsedi.

«Seninle gelmemi ister misin?»

«Ben gidiyorum,» dedi Ana.

Ondan sonra John arabayı çalıştırdı. Ash'ı araba yolunda kaygılı, üzüntülü bırakarak hareket ettiler.

Hill'lerin Kirby Drive'deki evlerinden hastaneye olan yol yaklaşık on bir mildi. Oraya gitmek kırk beş dakika aldı. Oysa bunun yarısı kadar bir zamanda Sharpstown'a rahatlıkla varılabilirdi. «Hiç yol almıyor gibiydik,» dedi Bayan Robinson daha sonra. «Bana hastaneye hiç varamayacağız gibi geldi. Sanki John Hill oraya gitmemizi istemiyordu.»

Yolda John klasik bir müzik bandını çalmaya başladı. Senfoninin sesi arabanın içini doldurdu. Bir ara Bayan Robinson damadına, «Şu Allahın belası müziği kapat, John,» diye seslendi. «Düşünemiyorum.»

Bayan Robinson bir yandan da kızına hep, «Nasıl-sın, yavrum?» diye soruyordu. Joan birkaç kez başını

salladı. Yarı yola gelmişlerdi ki, «Anne,» dedi. «Kör ol-
dum. Göremiyorum.»

Bayan Robinson damadına döndü. «Duydun mu? Nedir bunun anlamı?»

«Geçici olarak görme duyusunu kaybediyor,» dedi John. Umurunda değil gibiydi. Yine hastanenin uyarıldığını, acil servisin Joan için gerekli her şeyi hazırladığını yineledi.

Oysa hastanenin önüne geldiklerini Joan'ı içeri almak için acil servisten kimse fırlayıp gelmedi. Daha doğrusu, Joan Hill'in geldiğinden kimsenin haberi yok gibiydi. John Hill arabadan inip hastaneye girdi. Kayınvaldesi yıllar kadar uzun süren dakikalarda, birinin gelip kızına yardım etmesini bekledi. Sonunda John terlekleli bir sandalye süren bir hastabakıcıyla görüldü.

Joan arabanın arkasında doğrulup soluk almak için çabalarsken annesi, «Ah, Tanrım, acele edin!» diye yarıyordu. Joan özenle alınıp sandalyeye oturtuldu. Hastaneye götürüldü. Bayan Robinson daha sonra hastanenin, o sırada, acil servis bölümünün bulunmadığını öğrenecekti. Ne de hastaya her yönden bakım olanağı veren düzen vardı. 1969'da Sharpstown, bir doktorun da belirttiği gibi, «Doğum yapılabilecek, ya da kırık bir kolun tedavi görebileceği küçük, mütevazı bir hastaneydi.»

Hasta kadın, hastabakıcıların hastaneye kabul işlemlerine hemen başladıkları özel bir odaya alındı. Bayan Robinson'dan odadan çıkması istendi. O söyleneni yaparak koridorlardan birinde çaresizlik içinde bir saatten fazla bekledi. Dr. Hill de ortallardan kaybolmuştu. Bayan Robinson kendine bilgi verecek kimseyi bulamadı.

O sabah erken saatlerde John, Sharpstown'da dahiye mütehassısı olarak çalışan Walter Bertinot adındaki bir doktora telefon etmişti. Bertinot, Houston'ın dünya çapında ün salmış doktorlarından biri sayılmazdı. Üstelik Joan Robinson Hill'e hiç bakmamıştı. Aslında kadınla bir iki kez karşılaşmış, onda da ancak el sıkışmakla kalmıştı.

«Neden beni aradınız?» diye sordu. Dr. Bertinot. Joan Hill'i, belki de kocasının tedavi etmesinin ya da

hanımın özel doktorunun kendilerine daha yararlı olabileceğini ileri sürdü. John Hill'in yanıtı olağandışıydı. Joan'ın doktorlarla arasının pek iyi olmadığını ama bir keresinde Bertinot'tan övgüyle söz ettiğini belirtti. Karısını, doktorların en çekindikleri tip olan, problem hasta haline getirdi. Sessiz, sakın, renksiz, soğukkanlı bir doktor olan Bertinot sinirli bir kadını çok daha iyi tedavi edebilirdi.

Bertinot, «Belirtiler nedir?» diye sordu. İshal, kusma, baş dönmesi, diye ilgisizce saydı John. Sharpstown hastanesi doktoru hemen oracıkta Joan Hill'e mide ve barsak iltihabı teşhisi koydu. Ya da meslekten olmayanların mide gribi dedikleri hastalığa tutulmuştu. Bertinot, Houston'ın en ünlü kadınlarından birini tedavi etmesinin istenmesinden pek hoşlanmıştı. Ama durumun acil bir yanı yoktu. John Hill'in telefondaki sesi sakın ve telaşsızdı. Estetik cerrahın kayınvaldesine ve hizmetçisine dediği gibi acele edilmesini istemiyordu.

Joan'a hastanedeki yatağında ilk bakmaya gelen kişi tansiyonunu ölçen hemşire oldu. Kadın irkildi. Tansiyon, 60/40, hayret edilecek kadar düşüktü. Durum tehlikeliydi de.

Hemşire buna öylesine şaşırdı ki yanlış okuyup okumadığını anlamak için tansiyonu yeniden ölçtü. Yanılmamıştı. Hemen acil olarak, o sırada hastaneye bitişik ama bir blok ötedeki binada bulunan Dr. Bertinot'a haber verildi.

«Her şeyi bırakıp koştum,» diye anlattı Dr. Bertinot. «Hastanın başına geldim.»

Joan Hill'in yanına geldiğinde, kadın yatağında oturuyordu. Ateşi var gibiydi. Soluk almakta da güçlük çekiyordu. Ama hiç de şok geçiren bir hali yoktu. Oysa o kadar düşük bir tansiyonla olanaksızdı bu. Üstelik Joan ona adıyla hitap edip, «Walter,» dedi. Gülümsedi. Bütün bunlar çok tuhaftı. Doktor tansiyonu yükseltmek için hemen serum hazırlanmasını emretti. Böyle bir durumda tehlike, hastanın ölümle sonuçlanabilecek bir şokun içine sürüklenmesiydi. Hastabakıcılar gerekli hazırlıkları yaparlarken Dr. Bertinot, Joan'ın bundan önceki birkaç günü üzerinde durarak hastalığının durumunu inceledi. Kustuğunu, ishal olduğunu, genel olarak baş dön-

mesi ve başağrısından yakındığını öğrenince hemen, bir dizanteri ya da yemekten zehirlenme vakası olduğu teşhisini çıkardı.

Alışılmış, bilinen yöntemlere başvurarak hastanın idrar tahlilinin, kan muayenesinin ve dışkı kültürünün yapılmasını istedi. Çünkü Joan, gıda zehirlenmesine yol açacak bir şey yediyse dışkısından belli olurdu. Bu bakımdan hastası için telaşa yapıldığı yoktu. Ama başka şeyler telaşlandırıyordu. Tansiyonu şoka girmesini gerektirdiği halde Joan neden akli başında, sakın biri gibi davranıyordu? Şaşırان Dr. Bertinot, Dr. Lanza adında bir meslektaşını konsültasyona çağırdı. Profesyonel bir dansör olan ve tıbbiyede okumak için bir kulüpte dans numaraları yapmış olan Lanza stajını daha iki yıl önce tamamlamıştı. Gerçi iyi eğitim öğretim görmüştü ama o da Houston'ın en ünlü teşhis uzmanı değildi. Daha birkaç gün geçmeden John Hill'in neden karısı için Bertinot ve Lanza gibi ikinci sınıf doktorları yeğlediği, dünya çapında ün salmış, kentin öteki ucundaki doktorlara baş vurmadığı soruları sorulmaya başlanacaktı.

Bu, 18 Şubat 1969 gününün öğlesine doğru John Hill, Sharpstown'ın ameliyathanesinde bir yara izi üzerinde çalışıyor, bir yandan da ameliyathanenin bir köşesinden yükselen klasik müziği dinliyordu.

Verilen seruma karşın Joan'ın tansiyonu yükselmedi. O zaman Lr. Lanza'nın aklına, kadının vücudunun bir yerinde oluşan aşırı bakteriyel enfeksiyon sonucu kan zehirlenmesi şoku geçiriyor olması geldi. Ne de olsa hizmetçisi Effie Green'e, boynundan aşağıya kadar kavrulduğundan yakınmamış mıydı? Doktor, daha titiz kan kültürlerinin yapılmasını istedi. Ama bu işlemler de yetmiş iki saat gibi uzun bir zaman alırdı. Kan, jelatinimsi bir madde olan agar tabaklarına konur, bu ortamda, eğer varsa, bakteri büyürdü.

Akşama doğru, Joan'ın hastaneye yatmasından altı saat sonra, bir hastabakıcı Joan'ın vücuduna konulan sondadan idrar gelmediğini farkettiler. Bu bir böbrek rahatsızlığına işarettiler. İki doktor telaşlandılar. Serumun çoğaltılmasını emrettiler. Böylece böbreğin idrar çıkarmasını sağlayacaklarını umuyorlardı. Bütün bunlar olurken Ash Robinson başını kızının odasına uzatıp ona sa-

bahleyin sarı güller getirmeye söz verdi. Hastabakıcılar ona dışarı çıkmasını söyleyinceye kadar kızının odasında kaldı.

Akşam saat sekizden sonra Joan'ın durumu ciddileşti. Böbrekten idrar gelmesini sağlayamamışlardı. Ve de kandaki üre azot düzeyi yükselmişti. Tanınmış bir böbrek hastalıkları uzmanı olan Dr. Bernard Hicks çağrıldı. Doktorun ciddi bir böbrek rahatsızlığı teşhisi koymasına ancak birkaç dakikasını aldı.

Dr. Lanza, «Hastayı Metodist Hastanesine naklede lim mi?» diye sordu. Orada Dr. Michael DeBakey'in üne kavuşturduğu bir diyaliz aygıtı vardı. Doktorlar Joan'ın vücudundaki diğer tehdit edici konulara yönelirlerken, makine böbreğin görevini üstlenir, kanı temizlerdi.

«Hayır,» dedi Dr. Hicks. Kadın yerinden kıpırdatılmayacak kadar hastaydı. O bir peritonit diyalizi yapmaya çalışacaktı: Mideye bir tüple önce kan temizleyici bir sıvı verecek, sonra bunu ikinci bir tüple, osmotik basınçla çekecekti. İşlem tüm peritonit boşluğunu bir yapay böbrek haline getirecekti. Bunun bir diyaliz makinesi kadar iyi çalışma olasılığı vardı.

Dr. Walter Bertinot inanmazlıkla bakıyordu. On saat önce ona içtenlikle davranan bu kadının, şimdi, karısındaki kritik biçimde hasta olan aynı kadın olduğunu hayal bile edemiyordu.

Dr. Hicks, John Hill'in onayı olmadan periton diyalizine başlayamazdı. Nerdeydi Dr. Hill? Gün boyunca karısının odasına birkaç dakikalığına girip çıkmıştı ama şimdi evindeydi. Telefona cevap veren Effie Green gidip müzik odasında yalnız başına oturan patronuna haber verdi. Dr. Hill telaşla sokak kapısına giderken hizmetçiye, «Bayan Hill'i kaybedebiliriz,» dedi. «Çok hasta.»

Hastaneden gece saat 9.15'de telefon edilmesine karşın John karısının odasına ancak saat on bir sıralarında geldi. O sırada Joan kendindeydi. Hayret edilecek kadar bilinçliydi. Orada bulunan hastabakıcılardan biri Joan'ın kocasından yanında kalmasını, vücuduna bağlanan o tüplerden, borulardan korktuğunu söylediğini duydu. Doktor başını anlayışla sallayıp sandalyelerden

birini karyolanın yanına çekip oturdu. Bacaklarını kaldırıp başucu masasına dayadı.

Dr. Bertinot gece yarısından yarım saat sonra hastasını ziyaret etti. Hafif bir iyileşme değilse bile durumda daha kötüye gidiş de görmedi. Tansiyon bir parça yükselmiş, peritonit diyalizi görevini yapmaya başlamıştı. Şimdi vaka az ya da çok, böbrek hastalıkları uzmanı Dr. Hicks'e devredilmiş olduğundan Dr. Bertinot eve gidip bir parça uyumakta bir sakınca görmedi. «Ben biraz daha kalacağım,» dedi Dr. Lanza. «Sen git, Walter. Bir şey olursa sana haber veririm.»

Karısının bakımından görünüşte memnun gibi duran Dr. Hill geceyi hasta kayıt bürosundaki kanepede geçireceğini bildirdi.

19 mart sabahının saat 01.30'unda Dr. Lanza da evine gitti. Joan Hill, Dr. Hicks'le hemşirelerin bakımına bırakılmıştı. John Hill karısının yanağını okşayarak hemen koridorun sonundaki odada olduğunu söyledi. Artık bir kendine gelen, bir kendini kaybeden Joan hastabakıcıya kocasının rahatının sağlanmasını söyledi. Sonra vereceği parti için yiyecek listesini düşünmeye başladı. Peritonit diyalizi ıstırap verici bir işlemdi ama Joan'a acıyı duymaması için kuvvetli uyku ilaçları verilmişti.

Bir saat sonra hemşire Joan'ın hayat merkezlerinin ani bir kalp krizi geçirdiği işaretlerini verdiğine dikkat etti. Hemen kapıya koşup nöbetçi doktorun kalp krizini engelleyecek aygıtla gelmesini bildirdi. O sırada Joan başını yastıktan hafifçe kaldırıp nefes almak için soludu. «John!» dedi. Çaresizce çırpınıyordu nefes almak için. Sonra iç organlarından bir kan seli yükseldi, ağızdan boşanarak yastığı koyu kırmızıya boyadı.

Hastanenin bir başka bölümünde dalga geçmekte olan stajyer doktor Yama odaya hızla girip kalbe adrenalini verdi. Ama çok geç kalmıştı.

İstırap verici son bir kanamayla Joan Robinson Hill otuz sekiz yaşında ölmüştü.

John Hill'in acısı hastanenin şafak sökmezden önceki sessizliğini yırttı. «Hayır!» diye haykırdı estetik cerrahı. Hayır! Hayır! Hayır! Karısının odasına koşup deh-

şetle baktı... Joan'ın kan lekeleri içindeki şişmiş yüzünü, vücudunu gördü. Her yer kan içindeydi. İoleyerek ileri geri sallanmaya başladı. Eski arkadaşı hemşire Gail Wholey onu teselli etmek için bir şeyler mırıldandı. «An-nemi aramalıyım,» dedi John Hill birden. Doktor, Joan'ın annesiyle babasına haber vermezden önce neden kendi annesini düşünüyordu? Estetik cerrahı, hemşireye Dr. Jim Oates'ı arayıp hemen hastaneye gelmesini söylemesini de istedi. Dr. Oates'la, hemşire olan karısı Dotty, Hill'lerin evinden birkaç blok ötede oturuyorlardı. İki erkek sık sık piyanoda düet yaparlardı. Bir keresinde Metodist Kilisesinde çalmak için Mozart'ın bir sonatını tam altı ay birlikte çalışmışlardı.

Bayan Wholey, Oates'lerin evine telefon edip durumu anlattı: «Joan Hill öldü. John, Sharpstown Hastanesi-ne gelmenizi istiyor. Kendisi Joan'ın odasında.» Acele giyinen Oates'ler uykulu ve şaşkındılar. Hemen hastaneye gittiler. Bayan Oates'in aklına Joan'ın bir araba kazası geçirmiş olabileceği geldi. Ama olamazdı. Hemşire Joan Hill'in bir odada olduğunu söylemişti... Joan kazada ölmüş olsa onu acil servise alırlardı.

Küçük hastanenin arka kapısından girer girmez Dotty Oates John'ın hıçkırıklarını duydu. Feryatları binada yankılar çıkarıyordu. İkinci kattaki hastalar odalarının kapılarına gelmişler, nasıl bir felaket olduğunu anlamak istiyorlardı. John doktorların odasında öylesine ağılıyordu ki bayılacak gibiydi. Dotty Oates arkadaşının yanına gidip onu birkaç dakika kollarında tuttu. Bu arada John hıçkırıklar içinde Joan'ın ani hastalığını ve ölüşünü anlattı. «İnanamıyorum, Dotty,» dedi. «Benim güzel karım öldü. Neden?»

Sonunda Jim Oates sert bir sesle, «Tamam, John, kes artık,» dedi. «Yapılacak işler var.»

Bu arada Joan'ın doktorları Dr. Lanza'yla, Dr. Bertinot'a haber verilmiş, onlar da evlerinden gelmişlerdi. Hastane birden doktorlarla dolmuştu. Dotty Oates bir fırsatını bulup Joan'ın odasına girdi. Durumu daha sonra şöyle anlatacaktı: «Gördüklerime inanamadım. Önceki cuma, av şöleninden hemen önce, Joan Hill'i bir güzellik salonundan çıkarken görmüştüm. Onu hiç bu kadar iyi bulmamıştım. Ama şimdi, karşımdaki Joan

olamazdı. Hemşire olduğumdan, bir hastanın odasına girdiğimde tanıdığım biri çıkması sık sık olasıdır. Ama yataktaki kişinin Joan olduğunu bilmeseydim, onun arkadaşım olduğuna asla inanmazdım. Ödemden balon gibi şişmişti. Her yanı kan içindeydi. Yüzü ıstırapla kasılmıştı. Acılı, korkunç bir ölümle ölmüştü. Kanı yüzünü, yatak çarşafalarını kaplamıştı.»

Şimdi saat beşti. Joan iki saat önce ölmüştü ama vücudu yıkanıp temizlenmemişti. Oysa bunların yapılması bir hastane kuralıydı. Dotty Oates çok sinirlendi. Ve bir arkadaşın yapması gerekini yaptı. «Joan'ı yıkayıp temizledim. John içeri girip çıkıyor, karısının baş ucunda durup ağlayarak beni rahatsız ediyordu. Korkunç, dehşet verici bir sahneydi bu.»

Teksas eyaletinde yasa, hastaneye yatırılmasından sonraki yirmi dört saat içinde ölen hasta kim olursa olsun, ilçe adli tabibince otopsi yapılmasını gerektiriyordu. Ölüm vakalarını inceleyen ilçe adli tabibi, ölümün nedenini belirttiikten sonra tahnit edilip cenazenin kaldırılmasına izin verirdi. Bunu bütün doktorlar bilirdi. Ama Joan Robinson Hill'in ölüm vakasında cezaî müeyyidesi olan bu yasaya önem verilmedi ya da kasten uygulanmadı.

Doktorlar odasındaki konuşmaların ortasında, hastasının böyle birden ölümünden son derece sarsılmış bulunan Dr. Bertinot, John Hill'e, karısına otopsi yapılması gerektiğini hatırlattı.

John belli belirsiz, «Evet, elbette,» diye mırıldanarak meslektaşını onayladı. Dr. Bertinot, hastanenin pataloğu olan Dr. Arthur Morse'a telefon edip onu otopsi işlemini yapması için yatağından kaldırdı. Aynı anda John Hill arkadaşı Dr. Oates'ten Settegast-Kopf Cenaze Bürosuna telefon edip gerekli hazırlıkları yapmalarını söylemesini istedi. Bu noktada anlatılanlar karışıyor, olayların sıralanışı belirsizleşiyor. Ama kesin olan bir tek şey var: O da yasa dışı, şaşırtıcı bir işlemin çok aceleyle yapılmış olması.

O sisli sabahın 6.00'sından hemen sonra Sharsptown Hastanesinin arka kapısına bir Cadillac cenaze arabası geri geri yaklaşıp durdu. Üzeri keten bir çarşaf ile örtülü Joan Hill'in cesedini alıp Kirby Drive'deki, Hill'lerin

evinin birkaç blok ötesindeki kırmızı kiremitli, önü beyaz sütunlu cenaze salonuna getirdi. O karmakarışık, şaşkınlık dolu sabah, herkesin bir acelesi var gibiydi. Cenaze evinin memurlarından biri olan Bayan Verna Bee Cummings saat 6.40'da işine geldiğinde —Bayan Cummings çok düzenli ve dakik bir kişi olduğundan vakti çok iyi anımsıyor— hazırlık odasının kapısının üzerindeki ışığın yandığını gördü. Bu, içerde bir ölünün vücudunun tahnit edildiği anlamına geliyordu. Bayan Cummings günaydın demek için kapıyı açtı. Ve mermer masa üzerinde sarışın bir kadının yattığını gördü. Tahniti yapan Dick Chalk, «Bu masanın üzerinde yatanı tahmin etmen olanaksız,» dedi ona. «Joan Robinson Hill.»

Bayan Cummings kimden sözedildiğini anlayarak bir hayret ıslığı çaldı. Önemli, tanınmış bir addı bu. Demek ki görkemli bir cenaze töreni yapılacaktı.

Dr. Bertinot sabahın 4'üyle 6'sı arasındaki bir zamanda hastane pataloğu Dr. Morse'u evinde buldu. Dr. Morse zamanı tam olarak anımsayamıyordu. Çünkü yatağının baş ucunda saat yoktu. Yaptıkları konuşmadan bütün hatırladıkları Dr. Bertinot'un ona söyledikleriydi: (1) Joan Robinson Hill öldü. (2) Bir otopsi yapılmalı. (3) Cenaze Settegast-Kopf Cenaze Evine götürülüyor. (4) Ünlü kadının ölüm nedeni üzerine Dr. Bertinot, şiddetli bir enfeksiyon ve böbrek yetersizliğinden başka bir şey bilmiyor.

Patalog yatağından kalkıp, giyinip, bir an önce hastaneye gitmek için acele etmedi. Çünkü Joan Hill'in ölümüyle ilgili ayrıntılardan haberi yoktu. Dr. Bertinot'a, Joan Robinson Hill'in ne kadar zamandan beri hastanede yattığını sormayı unutmuş, bu yüzden de yasaların otopsiyi gerektirdiği yirmi dört saatlik süreyi geçirmiş olduğunu düşünmüştü. Üstelik hastanede henüz altı haftadır çalışıyordu. Daha önce çalıştığı Spring Branch Hastanesinde yirmi dört saat içinde ölen hastaların otopsilerinin yapılması kuralına katı bir biçimde uyulur, otopside bu işle görevli adli tabibin de bulunması istenirdi. Houston'da şiddet olaylarından ötürü öylesine çok kişi ölüyordu ki —1969'da Houston'da cinayet oranı dünyanın en yüksek olan kentlerinden biriydi— ölüm va-

kalarını inceleyen ilçe tabibiyle adamları işten başlarını alamıyorlardı. Adli tabip, yirmi dört saat kuralına giren ölümlerin otopsilerinin hastane patalogları tarafından yapılmasına izin vermek zorunda kalıyordu. Üstelik Dr. Morse, Dr. Bertinot'un, Dr. John Hill'in ya da hemşirelerden birinin adli tabibe haber vermiş olacaklarını da düşünmüştü ama hiç kimse yapmamıştı bunu.

Otopsinin cenaze bürosunda yapılması görülmedik bir şey değildi. O sırada Sharpstown Hastanesinin otopsi yapılacak düzeni yoktu. Dr. Morse cenaze evine gidip otopsiyi yapmaya almıştı.

Genç patalog kalktı, saat 7 sıralarında kahvaltısını edip, Settegast-Kopf Cenaze evinde Joan Robinson Hill'in ölüm nedenini anlamak için vücudunu açmaya hazırlandı. Fakat biri ondan önce davranmıştı.

Tahnitçi Chalk ise gece nöbetini saat 7'de bırakacaktı. Çalışmasına altıyı çeyrek gece başlayıp Joan'ın yüz organlarını düzene sokmak için birkaç dakika uğraştı. Çeneyi ve dudakları, yüze gülümser bir anlam vermek için kıvrıp büktü. Gülümsemenin kaybolmaması için yanaklara pamuk tıktırdı. Sonra dudakları kapatıp dikti. Eline keskin bir alet alıp bacağın uyluk kısmı atardamarında bir delik açıp buraya saydam bir tüp soktu. İkinci bir tüpü de içerdekileri dışarıya akıtması için ona bitişik damara yerleştirdi. Sonra pompaya basmaya başladı. Çok geçmeden birinci tüpten içeri tahnit sıvısı giderken, diğerinden vücuttaki bütün sıvılar akmaya başladı.

Kırk beş dakika içinde Joan Hill'in kanı, tüpten dışarıya, hemen yanındaki lavaboya akmış bulunuyordu. Sonra bunun üzerine dökülen suyla kan kentin lağım-larına akacaktı.

Patalog Morse saat 10 sıralarında cenaze evine geldiğinde Joan Hill'in tahnitlenmiş olduğunu görerek şaşırıldı. Mikroskobu için çok önemli olan kan ve diğer sıvılar ebediyen kaybedilmişti. Çıplak vücut mermer masanın üzerinde yatıyordu. On binlerce gazete resimlerinde gülümseyen sapsarı yanağa bir not bırakılmıştı: Otopsi için bekletin.

John Hill'in ağlamaları, sızlamalarıyla geçen kor-

kunç iki saat içinde, arkadaşı Jim Oates'in aklına son derece yerinde bir soru geldi: «Ana'yla Baba'ya haber verildi mi?» John başını kaldırıp olumsuz salladı. O halde hemen haber verilmeli, diye arkadaşı ısrar etti. Gazeteler böyle haberleri çabuk alırlardı. Joan ünlü bir kişiydi. Bir gazetenin uyanık bir polis muhabiri bilgi almak için Robinson'ların evine telefon edebilirdi. O zaman ihtiyarlar şok geçirebilirlerdi.

John razı oldu. Odada herkes onun bu işi yapmaktan kaçındığının farkındaydılar. Gerçekten de duayı kimin yapacağını, kent dışından hangi ağıtçıların çağrılması gerektiğini yüksek sesle düşünmeye başladı. Sonunda Jim Oates onu omuzlarından tutup sarstı. Gözlerinin içine bakarak, «Bu senin görevin, John,» dedi. «Bu yaşlı insanlara söylemek zorundasın. Eğer manevi destek istiyorsan Dotty'yle ben seninle geliriz.»

O sisli şafak vakti Robinson'ların evlerinin önünde John arabasının yanında durdu. Karısı ve oğluyla altı yıl oturduğu pas rengi eve korka korka yaklaştı. Elini uzatıp zile basacağı sırada bütün vücudundan ter boşandı. Yüzü adeta yıkanmış gibi ıslandı. Bir an öylece kaldı. Sonra zile bastı. Uyuyan evden birinin gelip olanları dinlemesini bekledi.

13

«JOAN'I KAYBETTİK,» DEDİ JOHN.

Ash Robinson bir an bir şey söylemedi. Soluğunu tutup karyolanın ucunda sessiz sedasız oturdu. Sonra kalkıp odanın içinde dolaşmaya başladı. Ağır gövdesi çıplak ayaklarının üzerinde sallanıyordu. Odanın dört bir köşesinden kızının resimleri ona gülümsemekteydi.

«Üzgünüm, Baba,» dedi John.

Dr. Jim Oates, «Doktorlar ellerinden geleni yaptılar,» diye söze karıştı. Dotty, yüzü gri bir renk almış, vücudunda hiç kemik yokmuş gibi yığılıp kalan Ana'ya sarılmıştı.

Neden sonra Ash konuştu. «Neden?» diye sordu. «Ah, bunun doğru olmadığını söyleyin bana.»

John, korkunç haberi başını sallayarak doğruladı.

«Ama dün akşam iyiydi,» dedi Baba. «Onu gördüm. Bana iyileşeceğini söylemişlerdi.»

Dr. Oates, Joan'ın nasıl iyileştirilmesi olanaksız biçimde böbreklerinden rahatsızlandığını anlatmaya başladı ama Ash onu dinlemiyor gibiydi. Oturma odasına gidip kendini en sevdiği koltuğuna bıraktı. İki doktor yaşlı adamın trajedinin üstesinden gelip gelemeyeceğini anlamak için ona dikkatle bakıyorlardı. Baba güçlü bir erkekti. Ash birden yerinden kalkıp Ana'nın yanına gitti. Ana yüzünü kocasının omuzuna gömüp hüngür hüngür ağlamaya başladı.

John, Jim Oates'in kulağına, gerektiğinde yaşlılara sakinleştirici bir ilaç verilmesini fısıldayarak yukarı çıktı. Stajyerliği sırasında Joan'la birlikte yattıkları odaya girip karyolaya uzandı. Uyuya kaldı.

Dr. Morse, Joan'ın otopsisine başladı. Acele etmesi gerekiyordu. Çünkü Robinson'ların evinden telefon edilmiş, Ash'in kızını görmek için sabırsızlandığı bildirilmişti.

Dr. Morse, mermer masa üzerinde yatan ölünün güzel, iyi beslenmiş bir genç kadına ait olduğunu hemen anladı. Ölüm belgesini okudu. Kadıncağız ancak otuz sekiz yaşındaydı. Sonra boyundan başlayarak vücudu açtı. Tıpkı kışlık bir mantonun fermuarını açar gibi yapmıştı. Ondan sonraki bir buçuk saat içinde doktor vücudun içindeki ana organları kesip çıkardı. Elinde tarttı. Küçük parçalar ayırdı. Bunları laboratuvarında mikroskop altında incelemek için plastik bir kutuya koydu. Pek çok vakalarda bir patalog kabaca bir incelemeye, (yani çıplak gözle) ölümün nedenini anlayabilirdi. Ama bu vakada şaşırtıcı bir şeyler vardı. Görünürde hiçbir tümör, dikkati çekecek bir damar tıkanıklığı yoktu. Yalnızca pankreas yumuşak, kırmızı ve lapa gibiydi. Dr. Morse'nin aklına kadının pankreas iltihabından ölmüş olabileceği geldi. Saat 11.30'da aletleriyle doku kutusunu toplayıp ölü kaldırıcısına işinin bittiğini haber verdi.

Maceralarının en ateşli günlerinde John Hill, metresi Ann Kurth'a «Page Boy», denilen pek çok doktorun muayenehaneleri ve çalıştıkları hastaneleriyle temas kurmak için kullandıkları bir haberleşme aygıtı vermişti. Ann Kurth'a bunu her zaman yanında taşımasını, gerektiğinde kendisini arayabilecek durumda olması için, istemişti. Bazan ameliyatlar arasında boş birkaç dakikası oluyordu. Onun sesini duymak isteyebilirdi.

Joan'ın ölüm haberinin hızla Houston'a yayıldığı sabah, Ann Kurth bir butikte elbise prova ediyordu. Aygıtının bip bip diye sesler çıkardığını duydu. Telefona gidip evi aradı. Hizmetçisi iki kişinin kendisini acil olarak aradığını bildirdi. Bir tanesi, şimdi bir berberde saçlarını yaptırtmakta olan Lou adında bir kız arkadaşı. diğeri de borsadaki simsarındandı. «İkisi de çok önemli olduğunu söylediler,» dedi hizmetçi. Ama John Hill'den hiç haber yoktu.

Ann önce güzellik salonundaki arkadaşı Lou'yu ara-

dı. Lou hemen esas konuya geçti. «Joan Hill'i duydu mu?»

«Neyi duydu mu?»

«Joan Hill öldü. Güzellik salonunda herkes bunu konuşuyor.»

«Şaka ediyorsun, Lou. Bir şaka bu.»

«Hayır, öldü. Radyo bile söyledi. John ne dedi?»

Ann telefona sınıksız sarılmıştı. Henüz haberi yeterince kavramış değildi. «Bilmiyorum,» diye mırıldandı. «Onunla dünden beri konuşmadım.» Hemen telefonu kapayıp evinin yolunu tuttu. Şaşkındı. John'la konuşmak istiyor ama onu nerede bulacağını bilemiyordu. Herhalde onu arayacaktı. Evde Dallas'tan gelen bir konuğu vardı. O da bu şoke edici haberin etkisi altındaydı. Ann telefonun yanında oturup beklemeye koyuldu. «Ah, Tanrım, neden telefon etmiyor?» dedi.

Joyce adlı konuğu onu neşelendirmeye çalıştı. «Bak,» dedi. «Artık engel kalmadı. John seni aramıyor diye kaygılanma. Tanrım, olanı anlamıyor musun, Ann? John'ın seninle evlenmek için karısından boşanmasına gerek kalmadı!»

Ann aptal aptal başını salladı.

Joan'ın arkadaşları, onun kendi evinde değil, Ash' inkinde toplanmaya başladılar. Öğleye kadar elli, güneşin batmasına yakın yüzden fazla kişi saygılarını sunmaya, başsağlığı dilemeye gelmişlerdi.

Öğle vakti cenaze evinden telefon ettiler. Joan'ın tabutunda ne giyeceğini öğrenmek istiyorlardı. Ona, ellerinde bulunan elbiselerden birini giydirdiler olur muydu? Telefona cevap veren Joan'ın arkadaşlarından Ann Lyons üzüntüden şaşkın bir haldeydi. Ne cevap vereceğini bilemedi. Çevresinde karar verecek kimse yok gibiydi. Ash bakışlarını karşısındaki duvara dikmiş, kendine özgü, yaklaşılamaz bir dünyanın içine girmişti. Ana sakinleştirici ilaçların ve viskinin etkisindeydi. Birinin gidip Boot'u okuldan alması gerekiyordu. Ama daha çocuğa annesinin öldüğü söylenmemişti. Bayan Lyons sıkıntı içinde, «Birinin bir şeyler yapması gerek!» dedi. John'ın muayenehanesinde çalışan hemşirenin yararlı olmaya çalıştığını görerek ona, yukarı çıkıp doktoru uyandırmasını söyledi.

Bir başka arkadaş, Joan'ı Stephens Kolejindeki günlerden beri tanıyan Yvonne Roper, Hill'lerin evine gidip arkadaşlarının mezara giderken giyebileceği bir şey bulup getirmek için gönüllü oldu. Cenaze kaldırıcısı bir tek şart koşmuştu: Ne tür bir elbise seçilirse seçilsin, yakasının otopsi kesiklerini kapamak için dik olması gerekiyordu.

Yvonne arkadaşının dolabını karıştırırken anılar üzerine bir sel gibi hücum ettiler. Bir gömlekle kot pantolon seçmek istedi. Çünkü Joan'ı o kıyafet içinde anımsıyordu; Chatsworth Çiftliğinde parmaklıkları beyaza boyaması, bir atın sırtına atlayıp otların üzerinde uçar gibi gitmesi, gülmesi, hayat ve umut dolu olması... Sonra bakışları Joan'ın iki önemli anda giydiği altın rengi brokar tuvalete gitti: Joan bunu, Dr. Michael DeBakey'le Dr. Denton Cooley'e saygılarını sunmak için gelen Güney Afrikalı kalp cerrahı Dr. Christian Barnard şerefine verilen partide, bir de John'la gittikleri operada giymişti. Joan'ın, «Bu elbiseyi giydiğim her seferde çok iyi vakit geçirdim,» dediğini anımsıyordu Yvonne. Ama bunun da hüznü veren bir yanı vardı. Joan tuvaleti, John'ın Ann Kurth'a son derece pahalı bir çift ayakkabıyla çanta aldığını ortaya çıkaran fatura geldiğinde, bundan tahrik olarak almıştı.

Yvonne, Robinson'ların evine telefon edip John'la konuştu. Elbise konusunda onayını aldı. Sonra elbiseyi cenaze evine götürüp arkadaşı son kez giydirilirken başında bekledi. Sonuçtan memnun oldu. Yerinde bir kıyafet seçmişti: Şık, pırıl pırıldı Joan şimdi. Daha sonra Yvonne'nin elbise seçimi eleştirilecek, Joan'a bir binici kıyafetinin daha uygun düşeceği söylenecekti.

Bu gibi fikirlere Yvonne, «Hayır,» diye karşılık verecekti. «Joan'ı çok iyi tanırdım. Gösterilerde onun ne denli sinirli, gergin olduğunu bilirdim. Joan öylesine heyecanlıydı ki sırtına ağırlar girerdi.»

Şimdi arkadaşının yanında dururken Yvonne'nin dikkatini onun elleri çekti; mum gibi renksiz, şişmiş ellerdi bunlar. Süssüzdüler. Hastanede çıkarıldığından nikâh yüzüğü bile yoktu. Yine John'a telefon etti. Karısının mücevher takmasını istiyor muydu? John'ın yanı-

tı açık ve kesindi. «Hayır,» dedi Yvonne'ye. «Elbise yeteri kadar süslü. Mücevher istemez.»

Ash Robinson'la damadı cenaze evine gidip beyaz kadife astarlı, mavi çelik modeli 3,700 dolarlık bir tabut seçtiler. Hem doktor, hem de yaşlı adam aşırı pahalı bir tabut seçmeyi gereksiz bulmuşlardı. «Joan tabut için 10,000 dolar harcamamızı istemezdi,» dedi. John da onu onayladı. Cenaze töreni iki gün sonra, cuma günü 21 Mart 1969'da yapılacaktı.

Akşam olduğunda Dr. Morse, ölüden aldığı doku parçalarının mikroskop altında incelenmesinin ilk çalışmalarını tamamlamıştı. Vaka hâlâ kaygı vericiliğini koruyordu. Ölümün kesin, açık bir nedeni yoktu. Gizemli bir iltihaplanma tüm vücudu kaplamıştı. Bunun kaynağı belli değildi. Eğer patalog kan ve vücudun diğer sıvılarını inceleme olanağını bulsa daha ilmi yargılara varabilecekti. Ama o cenaze evine gittiğinde ölünün içindeki bütün kan ve sıvı maddeler temizlenmiş, yerine tahnit edici ilaçlı su konmuştu. Elinde yeterli malzeme olmadığından ölümün pankreas iltihaplanmasından ileri geldiğine karar verdi. Gerçeğe yakın bir teşhiste bulunduğu kanısındaydı. Daha fazlası gelmezdi elinden. Dr. Bertinot'a telefon edip raporunu verdi. Bertinot da John Hill'e sonucu ilettili.

Ash Robinson haberi aldığıında, «Pankreas mı?» dedi. «O da nesi?» Başsağlığı dileğinde bulunmaya gelmiş doktorlardan biri yaşlı adamın yanına oturup hazmettirici sıvı salgılayan, insülin yapan küçük ama çok önemli bezi anlatmaya koyuldu. Eğer bu organ hastalanır ya da iltihaplanırsa insanı öldürebilirdi. Ama bu rahatsızlık genellikle Joan'dan daha yaşlı kişilerde görülür.

Ertesi gün, cenaze töreninin arefesinde, Diane Settegast'la arkadaşı Eunice Dallas'tan geldiklerinde, daha üç gün önce vedalaştıkları kadının ölüm haberiyle uğradıkları şok içindeydiler. Diane'yle Ash Robinson, Chatsworth Çiftliğinin yönetimi için önerilen para yüzünden birhayli tartışmışlardı ama şimdi Diane yaşlı anneyle babaya tepeden tırnağa anlayış, sevgi kesilmişti. Onlara başsağlığı diledikten sonra cadenin yukarsındaki büyük, sütunlu eve gitti. John Hill'e de başsağlığı dilemek istiyordu. Robinson-

lardaki trafik sıkışıklığına karşın burada parketmiş ancak üç, dört araba vardı. Sanki Houstonlular asıl kayba John'ın değil, Ash Robinson'un uğradığını içgüdüleriyle anlamış gibiydiler.

Diane'e kapıyı gözleri ağlamaktan şişmiş Effie açtı. Dr. Hill yukarda, müzik odasıındaydı. Konuklarla Effie öne düşüp onu götürmek istedi ama Diane odayı kendi başına pekâlâ bulabileceğini söyledi. Cumartesi geceki tatsız brîç oyununu henüz unutmamıştı. Daha beş gün önce Joan o odada oturup kocasını lanetlemiş, arkadaşlarına notlar yazıp uzatmış, sonra da kocasıyla dansetmişti. Ölüm onu nasıl da bu kadar çabuk pençesine almıştı?

Diane müzik odasının çift kanatlı kapılarını açtığında karanlığın içinde gülüşmelerle karşılaştı. Sinema ekranı tavandan çekilip indirilmiş, bir Laurel-Hardy komedi filmi oynatılıyordu. John, Diane'nın tanımadığı birkaç kişiyle kanepede oturuyordu. Boot Hill'le bir oyun arkadaşı yerde, kıkır kıkır gülüyorlardı. Matemli, üzüntü içinde biriyle karşılaşacağını sanan Diane, «John, bakıyorum çok iyi vakit geçiriyorsun,» dedi öfkeyle. Sonra merdivenlerden indi.

Ama daha hole gelmemişti ki John'ın merdivenlerden telaşla geldiğini duydu. Diane hışımla döndü. İşte bu sırada pek çok kişiye anlattığı bir konuşma geçti aralarında:

«Joan neden öldü, John?»

«Penkreas iltihaplanmasından. Ben hastalığın belirtilerini anlayamadım. Joan'a başka tedavi uyguluyordum.»

«Neden anlamadın? Sen öğrenimin sırasında bütün bu hastalıkların stajını yaptın. Parasını da Ash ödedi.»

«Bilemedim işte. Onun geri gelmesi için varımı yolumu vermeye hazırım... Senin gittiğin sabah Joan'a kendisini hastaneye kaldıracığımı söyledim. Ama gitmek istemedi. Hastaneler üzerine ne düşündüğünü bilirsin.»

«Hayır, John, bilmiyorum. Joan'ın hastaneler hakkındaki düşüncelerinden haberim yok.»

«Hiç sevmezdi. Onu merdivenlerden aşağı zorla indirdim.»

«O halde bir şey bilmek istiyorum. Eğer Joan hastaneye yatmasından birkaç saat sonra ölecek kadar hasta

idiyse, onu hastaneye kaldırma kararını neden bu kadar geç verdin? Çok acayip bir davranış bu, John. Anlamsız. Mantıksız.»

O akşam, daha sonra, Diane Settegast'ın Ash Robinson'ın evine gelip yaşlı adamın koltuğunun kenarına oturduğu izlendi. İkisi hemen hemen iki saat derin derin konuştular. Ash'ın yanak kaslarının sertleştiği, dudaklarının kısıldığı da dikkati çekti. Arada sırada başını sallayarak bütün anlatılanları dikkatle dinliyordu. Sonra birden oturduğu yerden fırlayıp başına geniş kenarlı kovboy şapkasını geçirdi. Yalnız başına gecenin karanlığına daldı.

21 Mart 1969 cuma günü öğlende Joan Robinson Hill'in cenaze töreni yapılacaktı. Bütün sabah boyunca törene katılmak için gelenler holde, verandada, çimenlerin üstünde portatif sandalyelerde oturur olmuşlardı. Yer kalmamıştı. Çiçekçilerin servis arabaları getirdikleri çiçekleri koyacak yer bulmakta güçlük çekiyorlardı. Amerika'nın dört bir yanından ama özellikle Güneyden gelen güller, karanfiller, menekşeler birbirine karışan kokularıyla her yanı kaplamışlardı. Bir çiçekçi, «Houston ya da New/Orleans'da bir tek gül kalmadı,» dedi. Bunu duyan Ash bir parça teselli bulur gibi oldu.

Kızının aniden ölmesini izleyen iki gün içinde Ash hemen hiç uyumamıştı. Geceleri telefon konuşmaları yapıyor, bütün gece açık olan kafeterya ya da kahvelerde doktorlarla, acil servis odalarının kapıları önünde hastabakıcılarla konuşuyor, koltuğunun altında içi gazetelerden kestiği kupürler, notlar yazdığı çizgili kâğıtlarla dolu bir büyük zarf taşıyordu. Cenaze töreninin yapılacağı günün sabahı daha şafak sökmezden önce Ash evinin yakınındaki One's-A-Meal kahvesine gidip oturdu. Tam iki saat birbiri peşisıra kahve içerek zarfın içindekileri okudu. Kahvenin devamlı müşterilerinden biri onun bir karara varmakta güçlük çeker gibi görüldüğüne dikkat etti.

Saat 9'da, Başsavcı yardımcısı McMaster, Harris County Adliye binasındaki bürosuna geldiğinde Ash Robinson adında birinin kendisini görmek için beklediğini bildirdiler. Kimdi bu adam?»

Joan Robinson Hill'in babası. Bu hafta ölen sosyete

kadını. Gazeteler hep bunu yazdılar. Cenaze töreni bu sabah yapılacak. Yaşlı adamın yanında Fred Parks var.

McMaster kendi kendine bir ısıklık çaldı. Durumda bir acayıklık vardı. Joan Robinson Hill'in babasının, kızının cenaze töreninin yapılacağı sabah Başsavcının odasında ne işi vardı? Hem de yanında kentin en saygı değer, eski avukatlarından biri olan Fred Parks'la? İçeri alın onları.

Ash doğrudan amacını anlattı. «Damadımın, biricik evladımı öldürdüğüne dair inandırıcı nedenim var.» Suçlama duygusal değil, insanın iliklerini dondurucuydu. Yaşlı adam idam hükmü okunan saydam bakışlarını savcının kine dikmişti. Ash hemen durumu anlatmaya başladı. Bunun provasını bütün gece yapmıştı. «Her şey bir parça inanılmaz gibi gelecek ama hepsi doğru.» Ash gerçekleri saymaya başladı:

— Kızı, sağlıklı bir kadındı. En huysuz atlara bile hükmeden üstün bir süvari idi.

— Kocası, estetik cerrahı John Hill'in getirdiği Fransız pastalarını yedikten hemen sonra hastalanmıştı. O sırada evlerinde kalan iki konuk acayip pasta servisine tanıklık edeceklerdi.

— Kızının ateşi çıkmış, kusmuş, ishal olmuştu. Ama kocası eve başka bir doktor çağırılmamış, odasına bir başkasının girmesine izin vermemişti.

— Neden sonra Dr. Hill, karısını çok iyi bakım göreceğini söylediği Sharpstown Hastanesine götürmüştü. Oysa Hastane, hastaya çok yönden bakım olanağı tanıyan bir bölüme sahip değildi. Üstelik kızının hastaneye getirileceğinden kimsenin haberi yoktu. Orada kızına hayatında hiç bakmamış bir doktor verilmişti.

— Kızı, hastaneye yatırılmasından yaklaşık on beş saat sonra ölmüş, bir otopsi yapılmadan hastaneden çıkarılıp tahnit masasına yatırılmıştı. Otopsi, ancak kan ve hayat sıvıları alınıp yerine tahnit ilacı konduktan sonra yapıldığında, ölüme pankreas iltihaplanmasının neden olduğu söylenmişti.

Ash, «Houston'ın en ünlü doktorlarıyla konuştum, kızımın pankreas iltihaplanmasından ölebileceğini sanmıyorlar,» diye ekledi.

McMaster suçlamayı dikkatle dinledi. Başlangıçta

yaşlı adamın, «Malum çatlaklardan biri ama bütün anlatacaklarının dinlenmesi, içindekilerini dökmesi gereken biri olduğunu,» düşünüyordu. Ama öykünün sonuna doğru rasgele olaylar aklını karıştırmaya başladı. Bunlar geçirilecek gibi şeyler değildi. Hele Fred Parks gibi bir avukatla gelmiş Ash Robinson gibi biri tarafından ileri sürülünce.

McMaster, «Tamam,» dedi. Sözcüklerini özenle seçerek, yalnızca gerektiğinde konuşan ince uzun boylu, kara kuru bir Teksaslıydı. «Durumu inceleyeceğim. Sizi gelecek hafta ararım.»

Ash ani bir telaşla başını salladı. Ellerini kaldırdı. «Hayır!» dedi. «O zaman çok geç olur. Otopsi memurunun tabut kapanmadan gelmesini istiyorum. Anlamıyor musunuz? John Hill'in istediği kızımın bir an önce gömülmesi.»

Yaşlı adam gözyaşları içinde, artık ne dediğini bilmez bir halde çıkıp gittiğinde McMaster hemen, Harris County'nin en saygı değer otopsi uzmanı Dr. Joseph Jachimzyk'e telefon etti. Jachimzyk 1950'lerin ortalarında görevde geldiğinde Houston'ın otopsi düzeni inanılmayacak kadar ilkeldi. Yasal ya da tıbbi yönden hiçbir öğrenim belgesi istemeyen sulh yargıçları vakaları resmen ölü ilan ediyorlardı. Jachimzyk'nin gelmesinden önce birçok cinayetler cahil yargıçlar tarafından gözden kaçırılmıştı. Bir seferinde Jachimzyk, «Birçok öldürücü kalp krizlerinin, göğüste meydana gelen ve keşfedilmemiş yaralanmalardan ileri geldiğine hiç kuşku yok,» demişti.

Dr. Jachimzyk, o cuma sabahı Savcılıktan arandığında Joan Robinson Hill'in ölümünün doğal ve sıradan olmadığının ilk belirtileri ortaya çıkmış bulunuyordu.

Dr. Jachimzyk, «Ne yapmamı istiyorsun?» diye sordu.

«Cenaze evine gidip ölüye bak,» dedi McMaster. Sonra önereceği şeyin dehşeti karşısında bir an durakladı, «Gerekiyorsa töreni durdur.»

«Yani herkese evlerine gitmelerini, bir başka gün gelmelerini söylemen gerekiyor,» dedi. Sinirlenmişti.

McMaster, «Yalnızca git bir bak, Joe,» diye onu sakinleştirmeye çalıştı.

Haklı olarak sinirlenen Dr. Jachimzyk telefonu çar-

parak kapattıktan sonra sekreterinden Joan Hill'in ölü-
müyle ilgili gazete kupürlerini bulmasını istedi. Sonra
Sharpstown Hastanesine telefon edip yönetici Stanley
Hill'le (John'la hiçbir akrabalığı yok) konuştu. Cenazenin
Settegast-Kopf'da olduğunu, hastanenin kendi pataloğu
Dr. Morse'un otopsiyi orada yaptığını öğrendi.

Dr. Jachimzyk, «Bu vakayı bana bildirmemekle Tek-
sas Eyaleti Adli Tıp Yasasının 49/25 sayılı maddesine ay-
kırı hareket ettiğinizi hatırlatabilir miyim?» dedi.

Hastane yöneticisi böyle bir şeyin bir daha kesinlik-
le olmayacağına söz verdi.

Jachimzyk telefonu kapadı. Saatine baktı. Ona ge-
liyordu. Yapılacak bir hayli işi vardı: Üç otopsi inceleme-
sine gidecek, bir düzineye yakın rapor yazacaktı. Her şe-
yi yüzüstü bırakıp, zengin bir işadınının kaprisine uya-
rak nasıl cenaze evine giderdi şimdi?

İçini çekerek Sharpstown Hastanesi pataloğu Dr
Morse'yi aradı. İlk bulgular, diye genç patalog bilgi ver-
di, şişmiş, kırmızılaşmış bir pankreas. Pankreas iltihabı
olabilir. Otopsi bundan başka, yemek borusunda kanama,
ciğerlerde ödem ve bir damla bile idrar bulunmayan id-
rar kesesi göstermişti. Vaka tümüyle şaşırtıcıydı ama
aşırı kuşku çekici bir durum yoktu. Ölüm nedeni mi?
Hâlâ bilinmiyordu.

«Sizde hangi dokular var?» diye sordu Dr. Jachimzyk.

Bir parça pankreas, dondurulmuş böbrek; karaciğer,
az miktarda da midede bulunanlar.

İdrar? Kan örnekleri? İkisinden de almalıydı. Hasta,
hastaneye yatırıldığında bunlar alınıp incelenirdi.

İncelenmişti. Ama hepsi işi bittiğinden atılmıştı.

İlçe adli tabibi sert bir dille Dr. Morse'den tüm ör-
neklerin, ve yazdığı raporun kendisine yollanmasını is-
tedi. Bir sorum daha var, dedi Dr. Jachimzyk. Nasıl olu-
yordu da bir doktorun ünlü karısının ölüsü otopsi ya-
pılmadan hastaneden alelacele çıkarılıp tahnit ediliyordu?

«Bilmiyorum,» dedi Dr. Morse. «Her şey başından
sonuna karışmış bir kere.»

Dr. Jachimzyk birkaç dakika tabutun yanında durup
Joan Hill'in pırıltılı saten giysisinin içinde kalan artığı-
na baktı. Arada sırada başını saygıyla önüne eğerek

oraya gelmiş bir arkadaştan başka bir şey olmadığını belli etmemeye çalışıyordu. Cenaze törenine daha bir saat olmasına karşın içerisi tıklım tıklım dolmaya başlamıştı bile. Belki de hiç kimse kısa boylu, gözlüklü, ciddi adama dikkat etmeyecek, kimse onun farkında bile olmayacaktı ama John Hill'in doktor arkadaşlarından biri onu gördü. Karısına, «Bu Dr. Joe,» dedi. «Burada ne işi var? Tabutun yanında neden bu kadar uzun zaman kaldı?» Doktorun karısı bakışlarını ünlü pataloğa çevirdi. Onun beyaz laboratuvar ayakkabılarını gördü. Dışarı çıkıp bir arkadaşına önemli haberi vermek için telefona gitti. Birkaç dakika sonra River Oaks, Eyalet Otopsi İnceleme memorandumun Joan Hill'in cesedine baktığı haberiyle çalkalanmaya başladı.

Dr. Jachimzyk, Morse'nin yaptığı otopside, kendisine de bir inceleme yapmak için yeterli malzemenin kaldığına seviniyordu. Tepeden tırnağa giyimli Joan Hill'i incelemiş, cenaze törenini durdurmamaya karar vermişti. Hiç kimsenin kendisini farketmediğinden emin olarak oradan sessiz sedasız ayrıldı.

John Hill'in üyesi bulunduğu İsa Kilisesinin Saygıdeğer Rahibi Pat Harrel, «İşte bir Yunan Trajedisi,» dedi. «Nadir, olağanüstü bir kişi insanın kontrolü altında bulunmayan olayların pençesine kurban düşüyor. Ama yalnızca acı çekmekle kalmıyor, karşı gelmeye çabalararak kaderi tanıyor. Bunda çok derin anlamlar vardır.

«Şu son birkaç gün içinde konuştuğum kişiler bana, içinde yaşadığı dünyanın tümüyle ötesinde yaşayan bir kişiyi anlattılar. Aslında insanlık onun gerisinde kalıyordu. Onu bizlerden ayıran bu nitelikler, hayran olduğumuz özellikler, hepimizde olmalı ama ne yazık ki yok.»

Peder Bay Harrell belki de yaşamı boyunca ilk kez böylesine kalabalık bir topluluğa hitap ediyordu. Kilisenin içi dolmuş, dışarda katlanan iskemlelerde oturanlar vardı. İki Houston Televizyon istasyonu temsilcilerini yollamışlardı. Radyo ve gazete muhabirleri de vardı. John Hill oğluyla birlikte oturuyordu. Alçak sesle hıçkırıyordu ama bunu hiç olmazsa yakınındakilerin duyabileceği biçimde yapıyordu. Ash Robinson'un dökecek gözyaşları yoktu. Yüzünden hiçbir şey okunmuyordu. Artık kapan-

mış olan kızının tabutundaydı bakışları. Dikkatini yalnızca bir tek kez başka tarafa çevirdiğine dikkat edildi. O da rahibin, Joan Hill'in genç ve yetenekli kocası John Hill'den söz ettiğinde oldu. Ash Robinson dönüp damadına sert sert baktı.

Rahibin övgüsü kısa ve Joan'a uygun oldu. Tüm arkadaşları din adamıyla aynı kanıdaydılar. Onda dört nitelik çok belirgindi, dedi peder. «Dostluğu... Toplumumuzun kapılarını daima kapalı tuttuğu, insanları kendilerine yaklaştırmadıkları bir dünyada Joan Hill'in davranışları özellikle dikkati çekiyordu bu bakımdan,» dedi. «Bağlılığı... Joan Hill insanlara bağlıydı. Başkalarının acılarını, dertlerini paylaşmaya, onlara yardımcı olmaya daima hazırdı. Kendi bencil kişiliğimizi yırtıp ortaya çıkarmayan bizler onun yaptıklarına hayretle bakmaktan kendimizi alamıyoruz. Joan Hill kendisinden veren bir insandı. Başkalarının yararına daima hayır işleriyle, hayır dernekleriyle uğraşırdı. İçtendi. Joan Hill'de ikiyüzlülük, gösteriş yoktu.

«Bir inanca sahip olacak kadar şanslı sayabileceğimiz bizler Joan Hill'in yaşamında çok daha derin anlamlar bulabiliriz. İncil'de ölüm için ileri sürülen mecazlardan biri de kula bir attır. Bu sizde bir çağrışım yapıyor değil mi? Bir gri at. Joan yaşamın geniş parkurunda, bir zarafet, incelik ve denge bırakarak gidecek kadar usta bir biniciydi.»

Küçük kilisenin dışı mezarlığa gidecek arabalara binenlerle doluydu. Ash Robinson'la karısı en öndeki Caddillac arabalarına binip kapıyı kapadılar. Yaşlı adam John Hill'in geldiğini görünce hemen şoföre, «Onun bu arabaya binmesini istemiyorum,» dedi. «Kapıları kilitli.» Ama John Hill yetişti. Kapıyı açarak Ana'yı yavaşça itip kendine yer açtı.

Chatsworth Çiftliğine yakın olan mezarlıkta Ash başını başka tarafa çevirip tabuta bakmadı. Aksine bakışlarını John Hill'in bitkin vücuduna dikmişti. Sonra hıçkıran karısını kolundan tutmuş arabasına giderken, ancak yakınındakilerin duyabileceği, esen soğuk mart rüzgarından daha ürpertici bir sesle yaşlı adam, «Eğer ya-salar orospu çocuğunun hakkından gelmezse, ben geleceğim,» dedi.

İKİNCİ KİTAP

JOHN

«...gördüm bir kula at
Ölüm'dü adı süvarisinin...»

14 BAŞSAVCI YARDIMCISI MCMASTER, KOLAY kolay telaşlanmayan, çok sabırlı bir insandı. Ama Joan Robinson Hill'in gömülmesinden iki hafta sonra bıkip usandı. Bir meslektaşına, «Allahın belası ihtiyar,» dedi. «Aklını kaçırdı.» Günde birkaç kez Ash Robinson ona telefon ediyor, bulduğu yeni ve zarar verici haberleri iletiyordu. Sonunda McMaster bu can sıkıcı kişiye, Dr. Jachimzyk raporunu verinceye kadar hiçbir şey yapılamayacağını söyledi. Yetkili bir doktor -Bertinot-kadının ölüm belgesini imzalamış, yetkili bir hastane pataloğu -Morse- otopsiyi yapmıştı. Artık yalnızca beklemek gerekiyordu.

Oysa Ash'ın yatıştırılması olanaksızdı: Tıpkı altında ateş yanan bir çaydanlık gibi. Kişisel kaybı muazzamdı. Ama aynı zamanda yaşlı, artık bir ayağı çukurda olan hayatına bambaşka bir heyecan girmişti: Çözümlemesi gereken bir Sır! Evi, Ash'ın önce kendi doktoru Ed Gouldin'i, sonra da John'la Joan Hill'in arkadaşları olan doktorları çağırdığı bir karargâh olmuştu. Kalp cerrahı Grady Hallman ilk gelenlerdendi. Jim Oates de bir diğeri. Hep birlikte Sharpstown Hastanesinin raporları, belgeleri üzerinde uzun uzun konuşup, durumu tartıştılar. Tıp adamları Joan'ın ölümünü acayip ve trajik bulmakla beraber, Dr. Jachimzyk'in raporu gelinceye dek bir şey yapmanın zararlı olacağı sonucuna vardılar.

Pekalâ. Ama Ash koltuğunda rahat rahat oturup adli tabibin tıp dünyasında fırtına yaratacağından emin olduğu raporunu bekleyemezdi. Bir gün gelip yararlı olacak belgeleri toplamayı yasaklayan bir yasa yoktu. Vaka üzerine güya bilgileri olan kişilere telefon etmeye başladı. Tüm söylenenleri çizgili kâğıt parçalarına yazıyordu.

Sonunda cepleri bunlarla dolup taşar oldu. Yemek masasının üzeri not defterleri, yalnızca kendisinin okuyabileceği biçimde yazılmış notlar, doktor raporlarıyla karmakarışıktı.

Dr. Jachimzyk'in raporunu beklerken Ash'in topladığı öykülerden bazıları şunlardı:

Joan'la sık sık briç oynayan genç bir kadın, «Cenaze töreninin yapıldığı günün gecesi,» diye anlattı, «başsağlığı dileklerinde bulunmak için John'ın evine gittim. John, Annesi, Boot, tanımadığı bazı doktorlarla eşleri oradaydılar. Oturup hep birlikte kahve içtik. Sonra diğerleri birer ikişer gittiler. Sonunda yalnızca benle John kaldık. Ben de gitmek için davrandım ama o bana evi göstermek istediğinde ısrar etti. O Allahın belası müzik odasına gittik; hayatımda gördüğüm en inanılmaz yerdi. Burasını daha önce de gördüğümü söyledim. Ama o odadaki araç gereçleri karıştırıyordu. Oturmamı ısrarla söyledi.

«Odanın ortasında dik arkalıklı bir sandalye vardı. John beni oraya oturttu: Ölü nokta. Sonra pikaba bir plak koydu. Duygusal bir parçaydı bu. Yine eve dönmek istediğimi belirttim. Ama beni orada otuz dakika tuttu. Dört bir yanımla, Allahın belası müzikle bangırdayıp duruyordu. John'ın ne yapmak istediğini anlayamadım.»

Hill'lerin evinin yakınında oturan bir psikiyatristten: «Cenazenin kaldırıldığı günün gecesi gittiğimde John yapayalnızdı. Hemen sigorta ve iş meselelerini konuşmaya başladı. Karısını yitirdiği için acı çekiyor gibi değildi. Aksine konuşurken gülümsüyordu. Joan'ın ölümü onu zerre kadar etkilememişti. Joan'ın hastalığını konuşmaktan çok bana müzik odasını göstermeye hevesliydi. Bay Ash, Joan'ın hastalığından **tek bir** sözcük bile etmedik! Benim için bunun nedeni çok basit. Karşımda ölüm döşeginde yatan karısını tek başına bırakan bir adam duruyordu. Bir doktor olarak bunu o da biliyordu!»

S. Luke Hastanesinde, doktorlar odasının önünden geçerken duyduklarını bir hastabakıcı şöyle anlattı: «Doktorlardan biri, 'John'ın karısından kurtulmak istediğinden hep kuşkulanıyordum,' dedi. 'Acaba ne verdi?' Bir başka doktor, 'Belki de aşırı dozajda insülin vermiştir,' diye yanıtladı. 'İnsülin vücudun doğal maddesidir. Asla anlaşılabilir.'»

Ve Joan'ın tabutu çevresinde siyah matem giysileri içinde toplanan River Oaks'lu birçok kadın da eklediler: «Hepimiz John'ın Joan'ı hastalığı sırasında ihmal etmesinin ne denli korkunç olduğunu konuştuk. Gerçekten cinayet bu, Baba. İhmal!»

Ash kendine özel bir hafiye tuttu. Bu kişi, kızının, John'ın eşyalarını Ann Kurth'dan gidip birlikte almaları için tuttuğu aynı hafiye, Clyde Wilson'dı. Wilson'ın Chatsworth Çiftliğine yakın arazisi vardı. Hill'lerin komşusu ve arkadaşı sayılırdı.

Görevi, Joan'ın yaşamının son haftasında evlerinde kalan Diane Settegast'la Eunice Woolen'dan yazılı açıklamalar almasıydı. «Anıları zayıflamaya başlamazdan önce bu kızlara bildiklerini yazdırmalıyız,» diye emretti. Wilson hemen, Diane'yla Eunice'in kaldıkları Chatsworth Çiftliğine gidip onları uyandırdı. Joan'ın ölümcül hastalığının başlamasına kadar geçen zamanda olanları ayrintılarına dek yazıp yazamayacaklarını sordu.

İki kadın buna heyecanla olumlu yanıt verdiler. Bütün gece göz kırpmadan oturup ayrı ayrı bütün bildiklerini yazdılar. İmzaladıktan sonra da ertesi sabah Wilson'ın posta kutusuna koydular. Böylece bir hayli tahrik edici, «Çikolatalı ekler kuramı» kâğıda dökülmüş oldu. Diane bunu Joan'ın toprağa verildiği günün gecesi Ash'ın kulağına fısıldamıştı. Başkalarına da söylemişti. Öyle ki, Zehirli Pasta Cinayeti River Oaks'u bir bulaşıcı hastalık gibi sarmıştı. Ash, iki kadının yazdıklarını teksir ettirerek, damadına karşı giderek şiddetlenen savaşta yanında olmalarını istediği kişilere dağıttı.

Ondan sonra Ash, Hill'lerin evinde çalışmış olan Effie Green ve kocası Archie'yle oturup konuştu. İkisi de ürkmüşlerdi. ikisi de geleneksel Güneyli tipine çok uyan bu beyaz adama yardım etmek istiyorlardı. Yaşamları boyunca başları yasalarla hiç derde girmemişti. Bu yüzden de Bay Ash'ın istediğini bir an önce yapıp bu işin içinden sıyrılmak istiyorlardı. Ash onları masaya oturup kendi hizmetçisi Carolyn'e kahve hazırlattı. Carolyn daha önce Hill'lerin evine gidip Effie'yle kocasından patronuna yardımcı olmalarını istemiş, onlara cesaret vermişti.

Ash, karı-kocayla birkaç dakika konuştuktan sonra aşağıdaki belgeyi yazıp kendisi daktilo etti:

Effie ve Archie Green, Joan'ın evinde çalışmaktadırlar. Effie Green'in ifadesi:

Effie, 26 Mart 1969 günü kendi isteğiyle benim evime geldi.

«Bay Robinson, ben dindar bir kadınıym. İyi bir insanın öldürülmesini gördükten sonra, bir şey söylemeden duramam. Bayan Hill gözlerimin önünde öldürüldü. Archie de aynı şeyi söyleyecektir.

«Bayan Hill, bütün hafta, ve benim izne çıktığım cumartesi günü gayet sağlıklıydı. Sonra pazartesi sabah erken saatlerde Dr. Hill bana, 'Bayan Hill hasta. Odasına girip ya da herhangi başka bir nedenle onu rahatsız etme,' dedi. Bir süre sonra Archie, 'Yukarda işler yolunda değil gibi,' dedi. 'Bayan Hill bütün gün bizi hiç çağırmadığı gibi, yukarda en küçük bir hareket de olmadı. Ne su istedi, ne de yiyecek. Sen yukarı çık da kapıya bir kulak ver.' Yukarı çıkıp kapıyı dinledim. Hiçbir şey duymadım. Sonra kapıyı açıp içeri baktım. Bayan Hill karyolasında yatıyordu. Ama beni gördü. 'Effie,' dedi. 'Öyle hastayım ki. Ölmek istemiyorum.'

«Hemen aşağı koşup Archie'ye anlattım. Archie bu işe karışmamamı, sonra başımın derde gireceğini söyledi. Hatta kapıyı bile açmamın doğru olmadığını ileri sürdü.

«Archie'yle bütün gece konuştuk. Evde bizden başka kimse yoktu. Bayan Hill yukarda yalnızdı. Dr. Hill sabahın 4'ünde geldi eve. Sabah saat 7'de de (salı günü) beni Bayan Hill'in odasına çağırdı. Gittim. Dr. Hill yatağın üzerine oturmuştu. Karısının yüzünü benden gizliyordu. Onun başını kolunun altına almıştı.

«Bana, 'Effie, hanımı temizle ve ona istediği kadar su ver,' dedi. Gitti. 7.30 sıralarında oldu bu. Ya da daha önce. Bayan Hill kahvesini içmedi. Uyuşmuş gibiydi. Kendinde değildi. Sonra, 'Effie,' dedi. 'Bana bulabildiğin kadar buz getir. İçim ya-

nıyor.' Örtüleri açtım. Yatak çöp tenekesi gibi kokuyordu. Her tarafı sulu dışkı ve kanla kaplanmıştı. Aybaşı zamanı değildi... Üstelik pislik kenarlarından kurumaya bile başlamıştı. Dr. Hill ıslaklığı bir parça olsun alsın diye karısının altına **havlular sokmuştu. Onu temizlemeye çalıştım.** Bayan Hill, 'Effie,' dedi. 'Beni banyoya götürebilir misin, bir dene.' Onu kaldırdım. Yemyeşil su ve kan akıttı. Yeniden yatağa yattı. Gözlerinin akı görünmeye başlamıştı. 'Ölmek' üzere olduğunu görüyordum.

«Dr. Hill'i buluncaya kadar aradım. Ona hemen eve gelmesi gerektiğini bildirdim. Saat 9.30 ya da 10 sıralarında gelip yukarı çıktı. Yarım saat sonra da Bayan Robinson geldi. Beni çağırıp Bayan Hill'i arabaya taşımama yardım etmemi istediler. Bayan Robinson ağlıyor, kızına ne olduğunu soruyordu. Bayan Hill annesine, 'Kör oldum, göremiyorum,' demişti.

«Onu aşağı indirdik. Dr. Hill hep karısının elinin üstünü oğuşturuyor, iğne yerlerini kaybetmeye çalışıyordu.

«Arabaya yastıklar koydum. Bayan Hill'i arka koltuğa yatırdık.»

Belge hemen Ash'ın kendi görüşlerini anlattığı bölüme geçiyordu.

«Effie'ye bütün bunları kendi el yazısıyla yazıp yazamayacağını sordum. Elbette yazacağını, Archie'nin de aynı şeyi yapacağını söyledi. 'Cinayeti ikimiz de gördük,' dedi. Effie yanımdan ayrılırken bana küçük bir ilaç şişesi gösterdi. 'Bakın,' dedi. Bunu bana Dr. Hill başımın ağrıdığını söylediğimde verdi. Ama bunları bana kimse içiremez. Bana ilaç şişesini verdiğinde Boot, 'Effie,' dedi. 'Sakın bu ilaçları içeyim deme. Sonra sen de annem gibi uyur, bir daha asla uyanamazsın.' Dr. Hill oğlunu kolundan tutup yukarı çıkardı ve dövdü.»

İfade burada son bulmuş gibi görünüyor. İmzasız ve yeminsiz olarak. Bu yüzden Ash bir ekleme yapmış: «Bun-

ları Effie'nin kendisi yazmadı. Hizmetçimden gidip onu görmesini istedim. Hizmetçim Carolyn, Effie'nin söylediklerinin çoğunluğunu dinledi.

Sonra Ash çeşitli eklemelerle Effie'nin ifadesini neden imzalamadığını anlatmaya çalıştı. «Effie, Archie'nin kendisine bunu imzaladığı takdirde başlarının derde gireceğini söylediğini ilettiler. Archie onun bana gelmesine engel oldu. Ama Effie dindar bir kadın. Bildiklerini anlatmak istiyor. Vicdanı onu rahatsız ediyor gibi.»

Şimdi bu belge elden ele dolaşıyordu. «Oku bunu!» diye Ash Başsavcı Yardımcısı McMaster'e emretti. Ama olaya yakın kişilerce bir şey oldukça acayip karşılandı. Effie de, Archie de, Dr. Hill'in yanında çalışmaya devam ettiler. Yaşlı kadın öldürülmekten korkuyorsa bu yaptığı gerçekten tuhaftı. Bu ifade ve hangi şartlar altında yazıldığı daha sonra titizlikle incelenecekti.

Dr. Jachimzyk'in raporu, Başsavcı Yardımcısı McMaster'in eline 1969 Martı sonunda geldi. Ash Robinson için yıkıcı bir hayal kırıklığı oldu. Sharpstown pataloğu Dr. Morse'nin bulgularını inceleyen sonra eldeki dokuları bir de kendisi inceleyen Dr. Jachimzyk çok şaşırtıcı bir sonuca varmıştı:

«Ölüm nedeni belki şiddetli sarılık hastalığı olabilir.» Adli tabibin çok sevdiği «**Belki,**» sözcüğü Ash'in oturma odasında toplananlarca yorumlandı: «**Belki** de John ya pastalara ya da Joan'a hastalığı sırasında verdiği ilaçlara ekzotik bir zehir katmıştı.»

Sharpstown Hastanesine yatırıldığında Joan'ın kan tahlili yapılmıştı. Dr. Jachimzyk, «Hayattayken alınan negatif kan kültüründe bakterilerle ilgili bir enfeksiyon görülmemiştir,» diyordu. Üstelik, «tahnitten sonra alınan mide muhtevası üzerinde yapılan inceleme negatif zehirlenme sonuçları vermiş, böylece dış etkenlere bağlanabilecek bir zehirli madde olasılığı da konu dışı kalmıştır.» Bu tümceler arsenik ya da benzeri zehirlerin kullanılmadığını gösteriyordu.

McMaster o sabah raporu alır almaz, «Harris County İlçesi Adli Tabibi kızınızın sarılıktan öldüğünü söylüyor,»

dedi Ash Robinson'a. «Bundan bir cinayet davası çıkarmak çok güç.»

Ash, uzman doktorlardan oluşan danışma grubunu yeniden topladı. Hepsi de Dr. Jachimzyk'in kararından kuşku duyuyorlardı.

Bir zamanlar John'ın en yakın arkadaşlarından biri olan Grady Hallman sarılık fikrini şiddetle reddetti. Joan'ın hastane raporunda sarılıkla ya da bilirubin fazlalığıyla ilgili bir not bulunmadığını hatırlattı. Bunlar sarılığı teşhis etmekte en önemli rol oynayan maddelerdi. Üstelik en şiddetli sarılığın bile iki üç gün içinde ölüme yol açması olanaksızdı. Joan'ın salı günü ölmesinden önceki cuma gecesi şölenine gelmesini, orada gayet canlı ve neşeli görünmesini akıldan çıkarmamak gerekirdi.

Dr. Dwight Nichols'la Dr. Ed Gouldin de onunla aynı kanıdaydılar. Hatta Gouldin, «Joan'ın sarılık olmadığına seferim üzerine bahse girerim,» dedi.

Doktorlar ve yaşlı adam rapor üzerinde, bir düzine kadar yeni senaryo hazırlayarak, gece yarısından sonraya kadar konuştular.

Bu kez Ash Robinson'un aklına dahiyane bir fikir geldi. Olanağı olsa, damadını mahvetmek için Başsavcının kendisini tutacaktı belki de. Böyle bir şey Houston'da bile yasa dışı sayıldığından, Ash buna yakın en iyi şeyi yaptı. Bir avukat olan, emekliye ayrıldıktan sonra kendi başına çalışmaya başlayan eski Başsavcı Frank Briscoe'yu tuttu. Şimdi elinde, duruşmaların havasını, büyük jüriyi, soruşturmaları avucunun içi gibi bilen biri vardı. Ash, onu neden avukatı olarak tuttuğu üzerinde dolambaçlı yollara sapmadı. Bunun nedenini ikisi de biliyorlardı. Frank Briscoe, Joan Robinson Hill'in ölümünü inceden inceye gözden geçirecek, Dr. John Hill'i kasten cinayet işlemekten suçlu bulabilmeleri için büyük Jürinin önüne yeterli deliller sürecekti.

Briscoe yakışıklı, saçları vaktinden önce ağarmış, çok temiz yüzlü bir erkekti. Yaşlı kadınlar ona, daha ilk karşılaşmalarında, güvenirlerdi. Savcılık yaptığı sırada jüri üyeleri bu tatlı bakışlı erkeğin kinle ölüm cezası isteyeceğine, istediğini de genellikle elde edeceğine asla inanmazlardı. Briscoe'nın, Ash'ın parasını almaya bir di-

reçeği yoktu. Ama bir tek konuda kaygılıydı. İnsan, zavallı kadının sarılıktan öldüğüne dair resmen rapor verilmesine karşın nasıl cinayet davası açılırdı?

Ash, sen git bunu Dr. Joe'ye sor, dedi. Yüzünde, bu konuda söylemeye cesaret edemeyeceğim kadar çok şey biliyorum gibi bir anlam vardı.

9 Nisan 1969'da Frank Briscoe, Harris İlçesi morguna gidip, iki otopsi arasında Dr. Jachimzyk'le konuştu. İki erkek eski arkadaşılar. Aralarında rahatlıkla konuşabilirlerdi. Doğrusunu istersen, dedi patalog, bu vakada cinayet davası açacak bir durum göremiyorum. Evet, John Hill'in karısına evde yaptığı tedavi biçimi sorgu konusu olabilirdi. Üstelik seçtiği hastane de olağandışıydı. Ama başka ne vardı?

«İnsan birine iğneyle sarılık aşılayabilir mi?» diye Briscoe merak etti.

«Elbette, olabilir,» dedi Dr. Jachimzyk. Joan'ın, ölmezden birkaç hafta önce gittiği Meksiko City'de kabuklu deniz hayvanları, hastaneye kaldırılmazdan bir hafta önce de Houston'daki bir partide salyangoz yediğini duymuştu. Belki de sarılığı bunlardan biri yapmıştı.

Briscoe ısrarla sordu: Bir doktor hastasına sarılık taşıyıcı bir çeşit mikrobu enjekte edebilir miydi?

«Her şey mümkündür,» dedi Dr. Jachimzyk. «Hatta insanlar, zehir verilerek de sarılık hastalığına yakalattırılabilir.»

Ama Dr. Jachimzyk bunu söyledikten hemen sonra başını sallayarak Joan Hill konusunda bunun saçma olduğunu belirtti. Joan'ın böbreklerinde ve karaciğerinde arsenik ve striknin gibi ağır zehirlere rastlanmamıştı. «Zehirlerle ilgili araştırmanın olumsuz çıktığını unutmamalısın,» dedi Dr. Jachimzyk. «Daha açık konuşmamı istersen, zehirin izine bile rastlamadık.»

Ana Robinson, nisanın ilk günlerinden bir akşam üstü ön kapıyı açtığında karşısında torunuyla damadını buldu. Hem üzülen, hem de sevinen yaşlı kadın onları içeri aldı. Boot için koka kola getirmeye gitti.

John Hill, kayınpederinin kaynatmakta olduğu kazanın çok iyi farkındaydı. Ne de olsa Ash ondan bir iki blok aşağıda oturuyordu. Son hafta içinde John arabasıyla

eve gelirken kayınpederinin evinin önünde arkadaşlarıyla meslektaşlarının arabalarının parketmiş olduklarını görüyordu. Üstelik mesleğiyle ilgili tehlikeli titreşimler de almaya başlamıştı. Bir kahvede görüldüğü zaman bir hemşire diğeriyle konuşmayı hemen kesiyor ya da ameliyata giderken selam verdiği stajyer doktorlar ona acayip acayip bakıyorlardı. Hatta başsağlığı dilemeye gelen komşular bile bir tuhaf davranmaya başlamışlardı.

Bu gece John Hill'in amacı barış yapmaktı. Ana Robinson torununu evin bir başka bölümüne götürerek iki erkeği yalnız bıraktı. Ash damadına soğuk bakışlarla bakıyordu.

Estetik cerrahı elini dostça uzattı. Ama yaşlı adam bu eli kasten görmezlikten geldi. Kabul etmedi. John yer gösterilmediği halde bir koltuğa oturdu. Tedirgindi. Ash da en sevdiği koltuğa gömülüp adeti olduğu gibi bacak bacak üstüne attı. Çevresi Joan'ın resimleriyle doluydu.

John, «Sizinle annemin iyi olup olmadığını görmeye geldim,» diye başladı. Belki bir akşam hep birlikte yemeğe giderlerdi.

Baba, söylenenle ilgisi olmayan bir şey söyledi: «İki otopsi de beni tatmin etmedi. Joan'ın mezardan çıkarılıp her şeyin gerektiği gibi yapılmasını istiyorum.»

John buna hemen itiraz etti. Karısının mezarının bozulmasını istemiyordu.

«O halde birbirimize söyleyecek hiçbir şeyimiz yok,» dedi Ash. Kalkıp kapıya doğru gitti.

«Böyle duygular beslediğinize üzgünüm,» dedi John. «Aile hayatımızı birlikte sürdürebileceğimizi umuyordum.» Oğlunu çağırdı. Ana çocuğu istemeye istemeye getirdi. Torununu artık pek sık göremeyeceğini biliyor gibiydi. Yaşlı kadının yüzünde kaybolmuş bir yaşamın hüznü dolu çizgileri vardı. Daha sonra, ikisi yatmaya hazırlanırken, «Orospu çocuğunu kovdum,» dedi Baba.

Ana başını salladı. O da küfürlü konuşmasını bilirdi. «Dikkat ettin mi, pezevenge?» dedi. Güneş gözlükleri takmıştı. Hem de gece vakti. Sanırım gözlerini görmemizi istemedi. Bir insanı gözleri ele verir.»

Ash bir şey söylemedi. O zaman Ana konuşmasını

süzdürdü. «Boot iyi görünüyordu, değil mi? Çok tatlı bir çocuk. Ona sarılmak, hep yanımda tutmak istedim.»

Yaşlı adam da aynı duygular içindeydi. Başını sallayıp yattı. Onun gözleri de onu ele verebilirdi şu anda. Çünkü bu gözler uğradığı kayıp ve öfkeyle doluydu. Joan ondan alınmıştı. Belki şimdi torununu da yitirecekti. Altın yılları değişiyor, kararıyordu.

Aradan daha iki ay geçmemişti ki, şaşırtıcı bir başka olay kızının intikamını almak için çabalayan Ash Robinson'a taptaze bir güç kazandırdı. Aslında yaşlı adam bunu duyduğunda gülümseyerek, «Şu işe bak hele,» dedi. Sevinçle ellerini oğuşturdu. Haziran ayındaydılar. Kemikleri ısınmaya başlamıştı.

15 CENAZE TÖRENİNDEN ON GÜN GİBİ ÇOK UZUN gelen bir süre sonra John telefon ettiğinde, Ann Kurth sakın konuşmaya çalıştı. «Evet, sesini duyduğuma sevindim. Hava ılık, değil mi? Joan için üzül-düm. Oğlan nasıl? Daha başka ne var ne yok?»

John, «Seninle konuşmalıyım,» dedi.

«Bütün bu zaman zarfında neler çektiğimi biliyor musun?» diye Ann öfkeyle atıldı. «Neler olup bittiğini bilmeden beklemek?»

John kısa talimatlar verdi. Beni Meyerland Alışveriş Merkezinde bekle. Oğlunu bir sinemaya bırakacaktı. Konuşacak iki saatleri olacaktı.

Doğuda yağmur bulutlarının toplandığı sıkıntılı bir öğleden sonraydı. Ann'in arabasında oturup pencereleri kapattılar. Klima aygıtı çalışıyordu. Ama yine de John kan ter içindeydi.

Ann, «Berbat bir halin var,» dedi. «Sen de mi sarılık oldun?» Otopsi inceleme memurunun verdiği karar gazetelerde yayınlanmıştı. John başını olumsuz salladı.

«Ben sarılık olacak mıyım?» diye sordu Ann. «Oğlanlara ve bana da globülün iğneleri yapılacak mı?»

«Hayır. Ne sana, ne de bana yapılmayacak. Bunu sen de biliyorsun.»

«İyi görünmüyorsun, John. Kendine bakmazsan iyi olacağın da yok. Robert iyi mi?» Ann çocuğu asla «Boot» diye çağırmaya alışamamıştı. Joan Hill'in ölümünden sonra da Ash'in ona verdiği takma ad asla kullanılmadı. Annesi öldüğü andan itibaren ona yalnızca Robert denildi.

Çocuk iyiydi. John'ın annesi Myra, Rio Grande Vadisinden gelmişti. Ev işlerini üstlenmişti. Ann başını salladı. Bunun ne anlama geldiğini biliyordu. John ona

annesinin elinde bir İncille nasıl evin içinde dolaştığını, odada kim varsa ona ayetler okuduğunu anlatmıştı.

John, ölen karısından söz etmek istediğini söyledi.

«Olmaz,» dedi Ann. «Her şey bitti. Bundan bana asla söz edilmemeli.»

«Yalnızca tabutunda, onu hiç görmediğim kadar güzel olduğunu söylemek istiyordum.»

Peki, Ash ve gece yarısı toplantıları nasıl gidiyor? diye sordu Ann. John, bundan hiç haberi yokmuş gibi omuz silkti. Ann'in anladığı kadarıyla Kirby Drive'deki Robinson'ların evinde olanlar John'ı hiç kaygılandırmıyordu. O gün öğleden sonra aklında kalan en canlı anı. John Hill'in onu kollarına alıp gayet alçak sesle, şefkat, sevgi dolu bir sesle, «Sana sarılmak istiyorum, bebeğim,» dediği oldu. «Tanrım, birine tutunmaya gereksinmem var.»

26 Mayıs'ta, ilk eşinin ölümünden iki buçuk aydan daha kısa bir süre sonra, John Hill, Ann Kurth'la evlenmek için gerekli izin belgesini çıkardı. Reklamdan kaçınmayı umarak Fort Bend İlçesi Adliyesine gittiler. Bir hafta sonra da, çocukları Six Flags Over Texas eğlence parkında dolaşırlarken estetik cerrahla metresi İsa'nın Kilisesine gidip evlendiler. Balayı gecesini eğlence parkındaki bir motelde, çocuklar mutlulukla yatakların üzerinde hoplayıp zıplar, televizyon programı üzerinde tartışırken, geçirdiler.

John Hill daha evlenme iznini çıkartır çıkartmaz Ash'in durumdan haberi olmuştu. Haber kaynağı bir dedikodu yazarıydı. Ona dolgunca bir bahşiş yolladı. Çifti izleyen dedektif onların kesinlikle evlendiği haberini getirince Ash görünüşte pek üzülmüş gibi davrandı. Aslında heyecandan içi kıpır kıpır ediyordu. Önce eski Başsavcı olan avukatı Briscoe'ya koştu. Bu yeni ve yıkıcı haberden gerektiğince yararlanmalıydı. Briscoe, konuyla ilgili herkes gibi, yaşlı adamdan bıkkınlık getirmeye başlamıştı ama bu durumda olaylarda gerçekten ilginç bir değişiklik olmuştu. Artık adamın amacının ne olduğu anlaşılmıştı. John geçen aralıkta bu aşk macerasını bitireceğini yazılı olarak belirtmiş, ama asla son vermemiş-

ti. Joan boşanmaya razı olmayınca da, **ondan** kurtulmanın çaresini arayıp bulmuştu.

Briscoe durumu böylesine berraklıkla görmüyordu. Başsavcılık bürosunda geçirdiği on yıl ona bir cinayet olayının çok nadir olarak kurdelelerle sarılıp özenle bağlanmış bir paket halinde ortaya çıkabileceğini öğretmişti. Çoğunlukla cinayetin gevşek iplerden oluştuğunu, ipler çekildiğinde ya bir tuzak çıktığını ya da iplerin düşüp ortaya geniş bir boşluk çıkardığını biliyordu.

Yine de John'ın kalkıp evlenmesi, eskiden emrinde çalışan bir avukat olan Başsavcı yardımcısı McMaster'e gitmesini sağlayacak kadar önemliydi.

McMaster siyasi hayatta başarıya ulaşmak isteyen hırslı bir savcıydı. Bu konuda eline bir fırsat geçtiğini daha Ash bürosuna ilk girdiği anda anlamıştı. Meslek hayatında bir dönüm noktasına geldiğini hissediyordu. River Oaks'da zengin, tanınmış avukatlar ve doktorlarla viskisini yudumlayan yaşlı adamın kendisine çok yararı dokunabilirdi.

McMaster eski patronuna, «Bu konuda neler düşünüyorsunuz?» diye sordu.

Briscoe'ya göre yeterince belirgin olmayan birkaç şey vardı. John Hill, Joan'la evli olduğu sırada tıpkı bir «av köpeği» gibi hareket etmiş, karısının ölümünden çok kısa bir süre sonra da ilişki kurmuş olduğu kadınla evlenmişti.

McMaster, sarılık hastalığıyla ilgili araştırmalar yaptığını itiraf etti. Veterans Administration Hastanesindeki bir gastroloji mütehasssından, birine iğneyle sarılık hastalığı mikrobunun verilebileceğini ama bunun hastayı böylesine çabuk ölüme götüremeyeceğini öğrenmişti. Genellikle sarılık hastalığının karaciğeri mahvedip ölüme neden olması aylar ya da yıllar alırdı.

Peki, ünlü Fransız pastalarına ne demeli? diye sordu Briscoe.

McMaster'in buna verilecek bir yanıtı yoktu. Bütün bildiği Dr. Jachimzyk'in verdiği raporun tüm zehir olasılıklarını saf dışı bıraktığıydı. Eğer hanımın kanı tahnit masasında alınıp temizlenmeseydi bu konuda daha çok bilgi edinilebilirdi.

Böylece McMaster, Briscoe'nin de onayıyla, yaşlı ada-

mı, kamu oyunu, meslek yönünden kendisinin duyduğu merakı gidermek, tatmin etmek için bir büyük jüri so-
ruşturmasına gitmeye karar verdi. Bu, 1969 yazının baş-
larında hemen hemen resmi sayılmayacak bir biçimde
yapıldı. Morse, Lanza, Bertinot ve vakayla ilgili diğer üç
Sharpstown doktoru ifade vermeye geldiler. Hiçbiri de,
'bir cinayet' olasılığının bulunabileceğini gösteren bir şey
söylemediler. Ash'ın oturma odasında Sherlock Holmes'ci-
lik oynayan Hallman, Gouldin gibi doktorlar da John Hill'
in karısı için seçtiği hastaneyi, onu hastaneye kaldır-
makta gösterdiği ihmali kuşkuyla karşıladıklarını ileri
sürdüler. John Hill'i ilk kez yanına alıp ortak yapan Nat-
han Roth onun kadın peşinde koşan bir çapkın olduğunu,
kadın hastalarını baştan çıkarmaya çalıştığını söyledi.
John Hill'in bir arkadaşı, bir gazete muhabirine, «Bu-
raya, John'ı suçlayan bir belge satın alacak kadar
nüfuzlu bir bunak ihtiyar yüzünden geldim,» dedi.

John Hill adliye binasında olanlardan elbette te-
dirgindi. Çıkarlarını korumak, kendisini temsil etmek için
bir avukat tutmaktan, böyle yaparsa suçu kabullenmiş
gibi olacağını düşünerek, kaçınmıştı. Aksine kendini her
zamanki gibi işine verdi. Bir yandan da meslek hayatın-
daki saygınlığını giderek kaybetmekte olduğunu çaresiz-
likle görüyordu. Ash Robinson, Harris İlçesi Tıp Merke-
zine bir mektup yazarak damadına karşı, «Ciddi suçla-
malarda» bulunmuş, «Bu kentte doktorluk yapmasına
izin verilmemesi gerektiğini söylemiş,» ve merkez yaşlı
adamı disiplin kurulu önünde konuşmaya davet etmişti.
Ama Ash verilen randevuya gitmedi. Öte yandan John,
Ash Robinson'la ilgili olarak arkadaşlarından her biri
daha kötüleyici, daha tehlikeli öyküler dinliyordu. Bir
öğleden sonra hastanede dolaşırken hemşirelerden biri
onu bir merdiven altına çekerek, Ash'ın VA hastanesin-
deki bir laboratuvar teknisyenine tanıklık etmesi için ya-
kardığını fısıldadı. Söylentilere göre yaşlı adam, teknis-
yene, büyük jüri önüne çıkıp VA laboratuvarından bir
çeşit zehir çaldığını ve bunu John'a verdiğini söyleme-
sinin karşılığında 25,000 dolar önermişti.

Bir başka doktor telefon ederek Ash'ın John Hill'in
hapisten kaçan suçluların yüzlerine estetik ameliyat ya-
parak, onların bir daha yakalanmamalarını sağladığını

söylediğini bildirdi. Bir üçüncü kişi, Ash'in herkese, John'in en azından on kadınla ilişki kurduğunu, bu ilişkileri aynı zamanda sürdürdüğünü anlattı. Bütün bunlar, ayrıca bir çok eski arkadaşının, özellikle Grady Hallman'ın, Ash'la işbirliği yapmaları onu gizliden gizliye üzüyordu.

Bütün bunlara John sabırla katlandı. Ama sonra Ash'in onun altı yıl önce küçük erkek kardeşi Julian'ı da öldürmüş olabileceğini ileri sürdüğünü duydu. İşte o zaman John harekete geçmek gerektiğine karar verdi. Ama bir avukat tutacağı yerde, «Onca insanın içinden» Clyde Wilson'a, daha önce Ash Robinson'un tutmuş olduğu özel dedektife telefon etti. Clyde Wilson her amaca hizmet eden biri gibiydi.

«Eğer sizin yerinizde olsam,» dedi Wilson. «Yalan testine tabi tutulmaya gönüllü olurum.»

«Neden?»

«Karınızın ölümüyle ilgili kuşku dolu bulutlar dolaşüyor havada. Kentte dolaşan söylentiler bir hayli kötü. Her şeyi bastırmanın, eski kayınpederinizle barış yapmanın en iyi yolu bu.»

Hill'in sesi gergindi şimdi: «Ama ben bir şeyden suçlu değilim. Karım öldü. Buna üzgünüm. Üstelik böyle bir deneye girişmem onu geri getirmez ki.»

«Tamam,» diye atıldı Wilson. Ama sular öylesine çamurlanmıştı ki, bunu temizlemenin en güzel yolu hemen harekete geçmekti. Doktor büyük jüriye gidip ifade veremeliydi.

Hill buna itiraz etmeye başladı. Böyle yaparsa Joan'ın ölümünde usulsüz bir şeylerin olduğunu kabul etmiş olacaktı. Büyük jüri önüne çıkarsa basın bayram eder, belki altı ay muayenehanesine bir tek hasta gelmezdi. İşleri zaten yolunda gitmemeye başlamıştı.

Yalan testine girmek için bu daha da güzel bir neden, dedi Wilson. Kaygılanma. Böyle bir test mahkemede geçerli sayılmaz.

Ne mahkemesi?

Yalnızca düşüncelerini söylüyordu, Wilson. Başsavcı yardımcısı McMaster'in de bulunacağı bu testte, savcılık olumlu bir karara varabilir, herşeyin yaşlı, kindar bir yaşlı adamın protestoları olduğunu kabul edebilirdi.

Birkaç gün sonra Hill özel dedektifi arayarak teste tabi olmayı kabul ettiğini söyledi. Ama bazı şartları vardı. Bir kere, standart yalan testini istemiyordu. Çünkü bu teste inancı yoktu. Sodyum Pentotal, (Hakikat serumu) denilen iğnenin yapılmasına razıydı. Sonra bu adliyede ya da bir karakolda değil, hastanede yapılmalıydı. Üstelik konuşmalar teybe alınmalıydı ki daha sonra tartışma konusu olabilecek ifadeler dinlenebilmeliydi. Son olarak da, iki taraf da bunun basından gizli tutulacağına yemin etmeliydiler.

Wilson durumu McMaster'e bildirdi. Anlaşma yapıldı. Haziranın başlarında bir öğleden sonra, ilk eşinin ölümünden üç ay, ikincisiyle evlenmesinden birkaç gün sonra John Hill, Sharpstown Hastanesinin küçük bir teşhis odasına geldi. Ash Robinson, bu hastanenin seçiminden hoşnut kalmamıştı. John Hill'in hastanenin hissedarlarından olduğunu öğrenmişti. Sharpstown'ın yöneticilerinden temizlik işçilerine kadar herkesin John Hill'i canla başla korumak için ellerinden geleni yapacaklarını ileri sürüyordu.

İlacı vermek için iki tarafın da (John'la savcılık bürosu) onayıyla Houston'ın tanınmış ve saygı değer anestezi uzmanı, Dr. Richard Smith seçildi. Ama doktor sodyum pantotali, ameliyatlar için on binlerce kez kullanmasına karşın, şimdi istenilen amaç için hiç uygulamamıştı. İlacın yararları kadar tehlikelerinin de çok iyi farkındaydı. Odaya geldiğinde yapılan hazırlıkların yetersizliğine olan hoşnutsuzluğunu hemen belirtti. Acil bir durum için elde hiçbir şey yoktu.

«Bu yaşamı tehdit edici bir işlemdir,» dedi. «Bir insana bu ilaçtan verildikten sonra geri çekilip eli kolu bağlı durulmaz.» Odaya istedikleri getirilmedikçe iğneyi yapmayacaktı. Hemen neler gerektiğinin listesini çıkardı: Kalbin düzensiz çalışmaya başlamasına karşı bir defibrilatörle kalp yetersizliği makinesi, nefes borusuna bakmak için bir aynalı alet, kalp atışlarının yavaşlaması durumunda şırıngaya çekilmiş, hemen kullanılmaya hazır atropin adlı ilaç, hepsinden önemlisi de pozitif basınçlı oksijen ve anestezi gazı.

Bütün bunlar hazırlanırken McMaster, doktorla John Hill'i yakından, dikkatle inceliyordu. Dr. Smith ge-

nellikle St. Luke Hastanesinde çalıştığı, John Hill de orada nadiren estetik ameliyat yaptığına göre aralarında meslektaş olmaktan öte bir bağ bulunamazdı. Yalan testini yönetmesi istendiğinde Dr. Smith hemen John Hill'i yalnızca tanımakla kalmayıp onun birkaç ameliyatında da anestezi uzmanı olarak çalıştığını belirtmiş, «belki de on, on beş ameliyatında bulundum... Ama son iki yıldır hiç birlikte çalışmadık,» demişti. McMaster'in şuraya buraya açtığı bir iki telefon, Dr. Smith'in dürüst bir doktor olduğunu, kimseyle işbirliği yapacak bir karaktere sahip olmadığını ortaya çıkarmıştı.

Şimdi, gerekli araç gereçlerin ve ilaçların hazırlanmasında böylesine titizlik gösteren Dr. Smith'in kimse-nin tarafını tutmadığından emindi McMaster. Öte yan-dan John Hill'i de ilk kez bu kadar yakından görmek olanağını buluyordu. Gerçi Dr. Hill onun tuttuğu tipten bir adam değildi. «Şımarık, zengin bir muhallebi çocuğu» diye düşündü McMaster. Ama yeteri kadar sevimli, ken-disini bekleyen sınavdan hiç çekinmiyormuş gibiydi.

Test, Dr. Smith'in, estetik cerrahının koluna bir se-rum borusu takıp bir damla su ve glikoz vermesiyle baş-ladı. Sonra John'a az miktarda Sodyum Pentotal verdi. McMaster'e, ilacın insana tatlı bir uyku hali verdiğini açıkladı. Üstelik insanın rahatça konuşmasını engelle-yecek korkuları da gideriyordu. «Bu ilacın etkisindeki kişi bilinçaltındakileri anlatır,» dedi Dr. Smith. «Kurama göre, bu ilaç yalanların cilasını siler.»

Anestolojiste, bu sonucu elde etmek için kişiye ne kadar Sodyum Pentotal verilmesi gerektiği sorulduğunda, «Hastaya göre değişir,» dedi doktor. «Birini öldürecek do-zajdaki ilaç, hiç başkasına yattığı yerden, 'Ne zaman başlıyoruz, doktor?' diye sordurtur. Fırtınalı sularda git-meye benzer bu. Bir bakarsın derin, bir bakarsın sığ su-lardasındır. Şöyle anlatsam daha iyi olur: Kişi bir an kendinden geçer, sonra birkaç dakika bilincine tümü-y-le hakim olur.»

McMaster onları büyülenmiş gibi izliyordu. T.C. Jo-nes adlı yardımcısı önceden hazırlanmış sorularla bek-liyordu. Özel dedektif Clyde Wilson teybini açıp çalışıp çalışmadığını anlamak için mikrofonuna üfledi. Herşey tamam olunca Dr. Smith sorguya başladı.

S. Kaç yaşındasınız, efendim?

C. Otuz sekiz.

S. Çocuklarınız var mı?

C. Evet, bir tane.

S. Adı nedir?

C. Robert.

S. Şimdi Başsavcı Bay McMaster konuşmaya başlayacak.

Smith bunu söyleyerek sorgu topunu, eline verilen güçten biraz tedirginlik duyduğundan, sorularına tutuk bir biçimde başlayan, McMaster'e attı. Muayene masasında kentin en ünlü genç doktorlarından biri yatıyordu. Tümüyle çaresiz, kendini savunamayacak bir durumdaydı. Onu gerçeği söylemek zorunda bırakmışlardı. McMaster kaygılarından silkinerek kurtuldu. Kayıtsızdı da. Hem de gerektiğinden **fazla** kayıtsız, diye hissetmeye başladı McMaster. Sanki bir kahvede karşılıklı birer fincan kahve içip sohbet ediyorlardı.

S. Joan Hill'le ne zaman evlendiniz?»

C. 1957'de.

S. Joan Hill ne zaman öldü?

C. Bin dokuz yüz altmış dokuzda.

S. Gününü anımsıyor musunuz?

C. 19 Mart.

S. Ya zamanını?

C. Sanırım sabahın dört buçuğu ya da dört kırk beşiydi.

McMaster bu yanıtı mimledi. Ölüm bundan bir saat önce olmuştu. John'un bunu bilmesi gerekirdi. Zamanı neden değiştirmişti? Dr. Smith ilacın miktarını hafifçe çoğalttı. Hastasını daha derin bir baygınlık durumuna soktu.

S. Karınız ilk kez ne zaman hastalandı, doktor?

C. Ölümünden önceki cuma ve cumartesi günlerini yatarak ya da cumartesi gününü tümüyle yatakta geçirdi.

Burada McMaster kendi kendine yine bir nokta koydu. Yaşamının son cuma gününde Joan Hill olabileceğince canlı, sağlıklıydı. Hatta Bayan Dotty Oates'den ne kadar güzel olduğu üzerine iltifat görmüş, av şöleninde neşesiyle herkesin dikkatini çekmişti. O günü evinde, yata kalka geçirmemişti.

John Hill iki dakika derin derin soluk aldıktan sonra konuyu daha geniş kapsamda anlatmaya koyuldu:

«...Hastalıkla ilgili bir şey olup olmadığını bilmiyorum ama bana bir parça acayip gelmişti... Kendisini iyi hissetmediğinden yakınmasından üç gün kadar önce müzik odamıza mobilya almak için çarşıya çıkmıştık. Ama ben buna tam olarak hastalık diyemem. Cumartesi gecesi bir hayli içmişti. Yatağa bir parça rahatsız yattı. Cumartesi günü, pazar sabahı demek istiyorum, kendini pek iyi hissetmiyordu. Günün büyük bir bölümünü yatakta geçirdi. Pazar öğleden sonra birkaç kez kustu. Kendini ishal olacakmış gibi hissettiğini söyledi. Devam edeyim mi?»

«Evet.»

«...Kendini ishal olacakmış gibi hissediyor ve öyle çok kusuyordu ki, kusması hiç geçmeyecek sanıyordu. Ağzına koyduğu her şeyi çıkaracakmış gibi hissettiğini söyledi. Bu yüzden ona Compazine yaptım. Bu, kusmayı durdurucu bir ilaçtır.»

S. İlacı enjeksiyonla mı verdiniz?»

C. Evet. Üzerinde de fazla durmadım. Zaten ilaç mide bulantılarına iyi gelmişti. Kusması kesildi. Daha doğrusu... Evet, pazar günü öğleden sonra üşüdüğünü söyledi. Pazar akşamı yine kusmaktan ishalden yakındı. Midesinde hiçbir şey durmuyordu. Ben de ona bir Compazine daha yaptım. Ama kuma, ishal sürdü. Hatta yatakta hayli büyük bir ishal vak'ası daha oldu.»

McMaster, Dr. Hill'in Compazine olduğunu iddia ettiği ilaçtan karısına iki kez verdiğini itiraf etmesini mimledi. Üstelik Hill'den aldığı yanıtların ezberlenmiş gibi çıktığı ilacın etkisindeki bir kişiden beklendiği gibi kısa ve özlü olmadığı da dikkatini çekmişti. Bazan bir hasta ilacın etkisiyle durmadan konuşur, konuşur, konuşurdu... Kısa araştırması sırasında McMaster bunları öğrenmişti. Ama orada öylece yatıp bile bile yalan söylemeyeceği de belirtilmişti. Dr. Smith hastasının bir dereceye kadar bilincine hâlâ sahip olduğunu hissetmişti. Sodyum Pentotal damlalarını artırdı.

S. Karınızın ateşine baktınız mı, doktor?

C. Hayır, termometrem yoktu. Ama ateşinin yükseldiğinin farkındaydım. Yine de bunu kesin olarak söy-

leyemem. (McMaster kendi kendine, **Sodyum Pentotal**'in etkisindeki biri 'kesin olarak söyleyemem?' diyebilir mi diye sordu.) Sanırım ertesi gün, pazartesi günü bir termometre edindik. Ateşine baktım. Sanırım sonra babası geldi. O da kızının ateşine baktı. Ateşinin ne kadar olduğunu şimdi anımsamıyorum ama bir iki derece yükseltti sanırım.

S. Pekala. Pazartesi sabahı, durumu nasıldı karınızın?

C. Pazartesi sabahı kendini hiç de iyi hissetmiyordu. Gece ishalden altına etmiş, birkaç kez kusmuştu. Ertesi sabah ateşi vardı. Ama ben onun hastalığının ciddi olmadığını düşünüyordum. Bir iltihaplanma olduğu, bir iki güne kadar iyileşeceği kanısındaydım.

S. Pazartesi günü hizmetçilerinize karınızı rahatsız etmemeleri, yanına gitmemeleri için talimat bıraktınız mı?

C. Ona arada sırada bakmalarını, kaygılandığımı, eczaneden ilaç alıp geleceğimi söyledim... Bir antibiyotik almayı düşünüyordum. Kapsül olarak. İshal için de bir şey aldım. Hizmetçiye kapsülleri hanımına içirmesini söyledim. O sırada bizde kalan konuk hanımlardan birine, hafta sonu için gelmişlerdi ama daha uzun kaldılar, karıma dikkat etmesini, onun için kaygılandığımı belirttim. Sonra muayenehaneme gittim.

S. Biz hâlâ aynı pazartesiden konuşuyoruz, değil mi?

C. Evet, efendim. Pazartesi gününden.

S. Sözüünü ettiğiniz konuk hanım kimdi?

C. Bayan Diane Settegast.

S. Bayan Settegast kaldı mı, gitti mi?

C. Hatırladığım kadarıyla gitti.

McMaster söylenenlerin Settegast'la arkadaşı Woolen'in ifadeleriyle çelişki oluşturdıklarını düşündü. Çünkü iki kadın verdikleri yazılı ifadede kalmayı önerdiklerini ama John'ın onları adeta kovar gibi gitmelerini söylediğini belirtmişlerdi.

S. Yine karınızın hastalığına dönelim, Doktor. İki Compazine iğnesini neresine yaptınız? Vücudun neresine?

C. Damara yaptım. Çünkü adeleye yapıldığında Compazine bir hayli rahatsız edicidir. Joan iğne yapılmasın-

dan çok korkar, nefret ederdi. Bu yüzden, iğneyi damara yapmamın daha uygun olacağını düşündüm.

S. Tam olarak nereden yaptınız?

C. Kolundan.

S. Kolun dirsekle bilek arasındaki yerinden mi?

C. Evet, efendim. Önkol damarından.

S. Hiç elinden iğne yaptınız mı?

C. Hayır yapmadım.

(Bu soru, Effie'nin ifadesinde doktoru, karısını hastaneye götürürken elini, özellikle parmak aralarını ovuşturduğunu gördüğünü söylemesi üzerine sorulmuştu.)

McMaster birden, doktorun Ann Kurth'la olan ilişkisine geçiverdi.

S. Geçen yıl bir süre karınızdan ayrı yaşadınız, değil mi Doktor?

C. Evet, efendim.

S. O sırada Ann Kurth'la mı ilişkiniz vardı?

C. Evet, efendim, tamam.

S. O sırada, onunla evlenecek miydiniz?

C. Evet, efendim.

S. Ama sonra Joan Hill'e döndünüz, tamam mı?

C. Evet.

S. Joan Hill'e döndüğünüzde Ann Kurth'u tümüyle bırakmış mıydınız, yoksa onu görmeyi sürdürüyor muydunuz?

C. Eve, Ann Kurth'la olan ilişkiyi tümüyle koparmak isteğiyle dönmüştüm ama Bayan Kurth'u da komşularına karşı güç bir durumda bırakmış olduğumun da farkındaydım. Bu yüzden, Joan'la yeniden barışmamızı izleyen yirmi dört saatten kırk sekiz saate ulaşan bir süreçte Ann Kurth'u bir iki kez ziyaret ettim.

McMaster yine birden Joan Hill'in son saatlerine döndü. John Hill onunla hiç sıkıntı çekmeden konu değiştiriyor, ikinci eşinden ölen karısına dönmekte hiçbir tedirginlik göstermiyordu.

S. Doktor, karınızın hastalığına dönelim. Pazartesi akşamı durumu nasıldı?

C. Joan'ın önemli bir hastalığı olduğunu hissediyordum artık. Ama öldürücü değil elbette. Ateşi vardı. Yatağında yatıyordu ve kendini iyi hissetmiyordu.

S. Bu sırada onunla aynı yatakta yatmıyordunuz, değil mi? Hastalığı sırasında?

C. Evet. Hastayken onunla aynı yatakta yattım.

(Daha sonra, Ash Robinson ifadenin bu bölümünü okuduğunda 'Allahın belası yalancı!' diyecekti. Joan'la sağlıklı olduğu zaman bile birlikte yatmıyordu. Yatak kızımın kusuğu ve dışkıyla doluyken nasıl yattı acaba?)

S. Salı sabahı durumu nasıldı?

C. Çok ciddileşmişti. Sabahın erken saatlerinde onu yeteri kadar iyi bulduğumdan bir okulda verilecek konsere gittim. Geri döndüğümde Joan kendini kaybetmişti. İsteği dışında onu Sharpstown Hastanesine götürdüm. Doktorlardan, ilaçlardan, iğnelerden nefret ederdi. Gitmek istemedi. Ama ben onu hastaneye götürebilmek için kolundan tutup merdivenlerden indirdim.

McMaster, doktorun pislik içindeki karısının yatağından kalkıp, kirlenen çarşafı temizlemesi için de hizmetçiye çağırıp bir konsere bulunmak için evden gitmesi üzerinde ısrarla durdu. Daha sonra, Başsavcılık odasında aldığı yanıtların tüyler ürpertici olduğunu söyleyecekti.

S. Hizmetçiye çağırdıktan sonra konsere gittiniz, tamam mı?

C. Evet... Gittim... Gece onunla yatmış, iyi olduğunu düşünmüştüm. Hizmetçiye hanımına ilaçlarını içirmesini, bol bol su vermesini söyledim, çünkü vücudu su kaybediyor gibiydi.

S. Doktor, bu sırada karınızın şok geçirdiği hiç aklınıza gelmedi mi? Salı sabahı, konsere gitmenizden önce?

C. Konsere gitmezden önce nabzına bakmıştım... (Burada, ilk kez, doktorun sözleri anlaşılmaz, belirsiz bir hal aldı. McMaster söylenenlerden bir anlam çıkaramadı.)

S. Ölümünden sonra, otopsi yapılmasını siz mi istediniz?

C. Evet. Ben istedim.

S. Otopsiyi Dr. Morse'un yapmasını siz mi önerdiniz?

C. Ben bu işle hastaneyi görevlendirdim.

S. Şimdi otopsi sonuçlarının ne olduğunu biliyor musunuz?

C. Hastalığın sarılık çıktığını duydum.

Bundan sonra, McMaster en önemli soruyu sordu:

S. Doktor, karınızın hastalığından önce ya da hastalığı sırasında onu hastalandırarak ya da hastalığını ilerletecek bir şey yedirdiniz ya da şırınga ettiniz mi?

Teybin tam olarak kaydedemediği bir fısıltıyla John ya «Buna cevap vermek zorunda mıyım, Clyde?» ya da, «Bunu yanıtlayacağım, Clyde,» gibi bir şeyler söyledi. Sonra cevap verdi: «Hayır, efendim.» Sesi titremiyordu. Kesindi.

S. Hiçbir biçimde.

C. Hayır, efendim.

Test bir saat sürdü. Bittiğinde Dr. Smith, estetik cerrahın masadan kalkabileceğini, çalışabileceğini söyledi... Ama çalışma gününün geri kalan bölümünü evine gidip dinlenmekle geçirse daha iyi ederdi. Önce hep birlikte bir kahveye gittiler. McMaster, Hill'in testin bitmesinden sevinç duyduğuna dikkat etti. Durmadan, «Sınavı geçtim mi?» diye soruyordu.

McMaster kendi kendine, «Herif, aşırı derecede hareketli,» diye düşündü.

Daha sonra hastanenin park yerinde Başsavcı yardımcısı T.C. Jones ve özel dedektif Clyde Wilson arabalarının yanında durup konuştular. Yardımcı Jones ilk konuşan oldu. «Sanırım doktor temiz,» dedi. «Testi başarıyla atlattı.» Genç araştırmacı doktorun masumiyetine inanmıştı.

McMaster başını olumsuz salladı. «Görünüşte öyle. Sanırım kendisine sorduğumuz her şeyin farkındaydı.»

Daha sonra anestoloji uzmanı Dr. Smith'e, John Hill'in ilacın etkisinde kalıp kalmadığı, yanıtlarının düzmece olup olmadığı üzerine sorular sorulacaktı.

«Bir insan Sodyum Pentotal'in etkisindeyken yalan söyleyebilir mi?»

«Tartışılabilir bir konu, bu,» dedi Dr. Smith. «Tıpta tartışılmaz diye bir şey yoktur. Yalanla doğru arasındaki farkı bilmeyen psikopat bir yalancı testin üstesinden gelebilir... John Hill, bu ilaçtan beklenen tüm özellikleri gösterdi. Bazen tümüyle kendinden geçip, bazan da bilinçliydi. O zaman ilacın dozunu artırdım. Hatta bir ara adamın soluk alıp vermeleri bile durdu. Ama bir parça oksijenle durumu düzelttim.»

Dr. Smith'in bu olayla ilgili söyleyeceği açık, kesin bir fikri vardı: «Saçma,» dedi. «Bütün bunlar çok saçma. John Hill masum.»

16 İLKBAHAR BÜYÜK JÜRİSİ, DÖNEMİNİ, JOAN Robinson Hill'in ölümüyle ilgili hiçbir harekete geçmeden kapadı. Başsavcı yardımcısı McMaster tanıklık eden kişileri dinlediği için büyük jüriye teşekkür etti. Ama dava açmak için bile bir şey yapmadı. Ölümle ilgili ayrıntılı olaylardan başka elde dişe dokunur hiçbir delil yoktu. Ash Robinson'un doktorlardan oluşan müttefikleri, John Hill'in hasta karısını tedavi ediş biçimini eleştiriyor, seçtiği hastaneyi de acayip karşıyorlardı. McMaster hakikat serumunun John Hill'in bilincini gerektiği gibi etkilediğinden de kuşkuluydu. «Ama bu adamı suçlayacak en küçük bir delil yok elimde,» diyordu son derece sinirlenen Ash Robinson'a. Yaşlı adam artık herkesçe bilinen suçlama fırtınalarıyla arkadaşlarına haykırıyordu:

«Hey Tanrım,» diyordu Ash, inancı olmadığını belirttiği Varlıkla bir anlaşma kurmuş gibi. «Bu herifi adaletin önüne getirmek için ne yapmak gerekiyor? Metresiyle evlenebilmek için kızımı öldürdü. Mesele bu kadar basit. Ortağı olduğu uzak bir hastaneye götürdü onu. Kimsenin adını bile duymadığı doktorları koydu başına. Anladığım kadarıyla bu doktorlardan biri kulüplerde dansörlük edermiş. Joan öldüğünde de onu hastaneden apar topar çıkarıp ölü kaldırıcısının masasına yatırdılar. Bütün bunlarda, bir insanı mahkum edebilecek bir delil kesinlikle bulunabilir.»

McMaster bunların hepsini daha önce de duymuştu. Hem de kaç kez. Yaşlı adamdan bıkkınlık getirmiş, paranın sağladığı gücü tiksintiyle karşılamaya başlamıştı. Savcı, paranın getirdiği güvenliği kısıkanıyordu ama şu sırada servete duyduğu düşmanlık daha üstün bası-

yordu. Ash'a, bana bir delil getirin adamı hemen tutuklayayım, dedi. Hiçbir büyük jüri tutuklama kararı çıkarmaz, hiçbir duruşma jürisi bir insanı sizin duygularınıza bakarak mahkûm etmez!

Ash, dönemini bitiren büyük jürinin başkanına telefon etti. Evine gelip büyük jürinin tutumunu kendisine özetlemesini istedi. Başkan, Birinci Presbiteryen Kilisesinin Rahibi olan Dr. Lancaster onu gece yarısı toplantılarından birinde zaten ziyaret etmişti. Bu durum adliye çevrelerince tehlikeli olarak nitelendirilmişti ama her gün jüri tartışmalarına başlamazdan önce başlarında durup Tanrıdan doğru yolu göstermesi için dua eden bir insandan nasıl kuşkulunılır, böyle biri nasıl eleştirilirdi?

Büyük Jüri dağıldığında Dr. Lancaster duygularını bir gazeteciye anlatmak niyetindeydi. Bunu yaptı da. «Elimize John Hill'i suçlayacak bir delil geçmedi,» dedi. «Bay Robinson'un uğradığı trajik kayıptan duyduğu üzüntüyü anlıyorum. Ama hiç kimse birini böyle bir üzüntü yüzünden cinayet işlemekle suçlayamaz.»

Alınan ifadelerde, «John Hill'in hiç de iyi bir koca olmadığı ortaya çıktı,» dedi Dr. Lancaster. «Ama çapkınlık etti diye kimse tutuklanamaz.»

Ve de saygıdeğer Bay Lancaster son olarak, Ash Robinson'un hiç dikkatini çekmeyen ama McMaster'ın aklına bir fikir getiren bir şey daha söyledi. «Evet, tıbbi yönden ihmal de var. Bunun için gerekli tanıkları dinledik,» dedi. «Ama karıyla kocayı ilgilendiren böyle bir şeyi nasıl ispatlayabiliriz ki? Bu son derece özel, ancak yasaların karışabileceği son derece nazik ve karışık bir durum.»

İhmal. McMaster sözcüğü sarı kâğıtlı notdefterine yazdı. Altını çizdi. Birkaç santim ötesine de, cinayet sözcüğünü karaladı. Öylesine yazıyordu işte. Sonra iki sözcüğü bir çizgiyle birleştirdi.

Haziranın sonlarına doğru Ash, avukatı Briscoe'nun bürosuna dalarak yeni bir plan ileri sürdü. Daha doğrusu eskiden düşünülen ama uygulanmayan bir fikri canlandırdı. Tıp danışmanlarından biri Joan Robinson'un ölüsünün çıkarılıp yeniden otopsi yapılmasıyla bir

şeyler bulunabileceğini ileri sürmüştü. Bu kez, diyordu Ash, dünyanın en iyi doktorlarını getireceğim.

Briscoe sinirlenmişti. Ne otopsi uzmanının raporu, ne yalan testi, ne büyük jürinin kararı, ne de başsavcının giderek gösterdiği ilgisizlik yaşlı adamı bir adım olsun geriletmemişti.

«Benim için bunu yapmanı istiyorum,» diye emretti Ash. «John Hill'e söyledim bile. Karısının mezarında rahatsız edilmesini istemediğini söyledi. Eh, işte ilk kez kızıma ilgi gösteriyor.»

Briscoe bu konudaki yasayı biliyordu. Ölünün mezardan çıkarılması için en yakın akrabasının, yani John Hill'in, iznine gerek vardı.

Ash görevini, ne yapılması gerektiğini çok iyi öğrenmişti. Mahkeme böyle bir istekte bulunabilirdi; Büyük jüri bunu gerekli görebilir, yargıç da kararı imzalayabilirdi. «Dünyanın en iyi pataloğunu istiyorum,» dedi. Ash. Mısır'da mı, İtalya'da mı yoksa aya giden bir feza gemisinde mi olur, umurumda bile değil. Onu istiyorum. Kızıma otopsi yapılmasını istiyorum, bana yanıtlar verilmesini istiyorum. Paranın önemi yok. Bütün her şeyin parasını ben ödeyeceğim!»

Briscoe bu yeni çıkışı, her işe burnunu sokan müvekkilinin heveslerinden biri olarak kabul etti. Ash Robinson yakında incelenecek başka bir şey bulacak, bunu unutup gidecekti tabii. Ama daha güneş doğmadan Briscoe'nun evdeki telefonu çalmaya, yaşlı adam önceden haber vermeden bürosuna gelmeye başlayınca Briscoe, Dr. Jachimzyk'ı arayıp ölüyü mezardan çıkarıp yeniden otopsi yapmakla neler elde edilebileceğini sordu.

Otopsi uzmanının kendini beğenmişliğini gözönüne alarak dikkatli davranıyordu. Çünkü hem tıp, hem de hukuk derecelerine sahip olan Dr. Jachimzyk, kendini her türlü eleştirinin üstünde görürdü. Bu yüzden Briscoe, Jachimzyk'e haber verilmezden çok önce bazı hataların yapılmış olabileceğini ileri sürdü.

Uzun meslek yaşamı boyunca Dr. Jachimzyk mezardan çıkarılan ölüler üzerinde pek çok otopsi yapmıştı. Bunlar gömüleli bazan sekiz hafta, bazan sekiz yıl olurdu. Bazan doktor öğrencilerine sekiz yıllık olanların henüz gömülmüşlerden çok daha iyi durumda oldukla-

rını anlatırdı. «Her şey tahnitçinin ustalığına, mezarın bulunduğu yere bağlıdır. Mezar sulak bir yerde ya da yüksek ve kuru bir toprakta olabilir. Bu konuda öylesine çeşitli olasılıklar vardır ki, ölüyü mezardan çıkarmanın, harcanacak zamana, çabaya ve ailenin üzüntüsüne değip değmeyeceği hiç belli olmaz.»

Briscoe, yapılacak otopside ne gibi bir bilgi edineleceğini anlamak istiyordu. Jachimzyk'in yanıtı ona öylesine sağduyulu geldi ki, Briscoe bunu raporuna olduğu gibi geçirdi: «Dr. Joe Jachimzyk, ölüyü mezardan çıkarmakla, belki vücudun alışılmamış bir yerinde iğne izleri, böyle bir izin çevresinde kimyasal bir maddenin kalıntılarının bulunma olasılığından başka bir şey elde edilemeyeceği kanısında. İlk otopside bulunmayan, anlaşılmayan bir şeyin ortaya çıkarılacağından kuşku duymaktadır...»

Briscoe bunu Ash Robinson'a yineledi. Joan'ın mezardan çıkarılma fikrinden vazgeçmesini önerdi. Ash buna, avukatını işten atmakla cevap verdi.

Bu duruma hiç de üzülmeyen Briscoe, «Ash, kızının ölümüne kafasını takmış,» dedi bir gazeteciye. «Böyle bir şey hayatımda görmedim.»

Kendine yardımcı arayan Ash, Cecil Haden adındaki zengin, römorkör ve petrol tankerleri sahibi eski bir dost buldu. Hatırı sayılır bir göbeği kapamak için gerilen serj elbisesi ve yeleği, pırıl pırıl parlayan siyah ayakkabıları, gözlükleri içinde Haden'e, dramatik bir oyunda, çiftçiye hayır diyen bir banker rolü verebilirdi. Houston kodamanlarının eskisi olan Haden, şirketinde bir de astronot çalıştırıyordu. Belki de bunu bürosunun duvarına çerçevelettiği bir dolarlık bir banknotu asabilmek için yapıyordu. Konuklarına, «Bu dolar aya gidip geldi,» diyordu. Cecil Haden, Joan Robinson Hill'in vafatiz babasıydı. Onu, Ash Robinson kadar çok severdi. Mezarıda vafatiz kızı için acı acı ağlamıştı.

Joan'ın ölümünden beri Haden, kırk yıllık arkadaşının en gizli sırlarını dinlemişti. Onun John Hill'i cezalandırmak için nasıl yanıp tutuştuğunun da farkındaydı. Hatta Ash'ın evinde doktorlarla yapılan toplantılara bile katılmış, onların verdiği tıbbi bilgileri dikkatle dinlemişti.

Şimdi eski dostu, John Hill'i suçlayacak bir delil bulamadığına, Joan'ın ölüsünü mezardan çıkarttırıp otopsi yaptıramadığına öylesine sinirlenmişti ki yüzü kıpkırmızı kesilmiş, susamış bir av köpeği gibi soluyordu. Cecil Haden, Ash'a sakinleşmesini, aklını başına toplamasını, tansiyonunu düşürmesini emretti.

Ash, sinirleniyorum, diye açıkladı. Çünkü avukat başsavcıya ölünün mezardan çıkarılması için hiçbir bas-kı yapmayacakmış.

Haden başını anlayışla salladı. Ash, bu ağır, üzücü hareketin amacına yararlı olacağından emin miydi?

«Elbette olacak,» dedi Ash. Eğer kızının vücudunu incelemek için dünyanın en iyi pataloğu Houston'a gelse, «korkak tavşanın nerelere saklanmak isteyeceğini göreceğiz,» dedi.

O halde, Haden'in eski arkadaşına verilecek çok değerli bir öğüdü vardı. Houston'daki öküzü harekete geçirmek için en iyi yol, güçlü bir avukatlık bürosuna başvurmaktı. Örneğin kendisinininkine: Vinson, Elkins, Weems, Searls ve Connally avukatlık bürosuna. Listede adı geçen son ortak John Connally'nin adı hükümet çevrelerinde büyük saygı görüyordu. Avukatlık bürosu Houston'ın bir gökdeleninin altı katını tümüyle işgal ediyordu. Emirlerinde çalışan 230 avukatıyla Amerika'nın en büyük ve en güçlü şirketlerinden biriydi. Buradaki en parlak kişi de Richard Keeton'du. «Bu çocuk yapılması gerekeni yapar,» dedi Cecil Haden.

İşi üzerine alan avukat Keeton, ölünün mezardan çıkarılabilmesi için yetkili kişi olan Teksas'ın, Harris ilçesi başsavcısı Carol Vance'in tutumunun ne olduğunu anlamak için bir iki soruşturma yaptı. İlçesindeki diğer başsavcılara karşın Vance ne gösterişli, ne de adının sürekli gazetelerde çıkmasını isteyen bir kendini beğenmişliğe sahipti. Duruşmalarda özellikle parlak bir savaşçı olmadığı da biliniyordu. Onun ustalığı yönetimdeydi. Zeki bir general gibi ateşe hangi kıdemsiz subayı atacağını çok iyi bilirdi.

1969 yazında başsavcı Vance, Joan Robinson Hill'in ölümüyle ilgili çalışmalardan bezginlik getirmiş bulunuyordu. Bütçesinden çok fazla harcama yapmış, zaman yitirmişti. Eğer bu kadın bir gemi kanal işçisinin kızı

ya da bir garaj teknisyeninin karısı olsa bürosu, otopsi memurunun verdiği rapordan sonra, bu işe bir saatini olsun ayırmazdı.

Öte yandan Vance'ın da siyasi bir takım amaçları vardı. Dolaşan söylentilere göre Vance, Teksas Eyaleti Başsavcısı olmak; sonra da valilik makamına geçmek istiyordu. Teksaslı seçmenleri etkileyen Protestan coşkusundan yoksun bulunan, renksiz, ince uzun yapılı oldukça zarif bir erkek sayılabilen Vance, genellikle dürüstlüğüne, bir yasa yöneticisi olarak yeteneklerine güvenmek zorundaydı. Bunlar bir kamu görevlisi için değerli şeylerdi ama siyasi hayatın üst kademelerine tırmanabilmesine yeterli olamazdı. Gizliden gizliye Hill davasının bitmesini istemesine karşın, yine de durumu canlı tutmanın yararlı olacağına karar vermişti. Bu yüzden de yardımcısı McMaster'in yaşlı adamla ilgilenmesine izin verdi.

Şimdi birdenbire işe Vinson, Elkins... gibi güçlü bir avukatlık firması karışmış, adamı Richard Keeton'ı bu işle görevlendirmişti. Bu yüzden Vance, soruşturmanın yürütülmesine göz yummak için iki neden daha bulmuştu. Bir kere bu son derece güçlü şirket, bir insana çok yüksek mevkiler sağlayabilirdi... İkincisi de Vance, eski Teksas valisi John Connally'nin himayesindeydi. Onu başsavcılığa Connally getirmişti. Bütün bunlar Ash Robinson'u avukatlarını seçmekte etkiledi mi, bilinmez ama gözünden kaçan pek bir şey olmadı.

Ash'ın pataloji dünyasındaki en büyük ismin: Birleşik Amerikanın adli tıbbındaki en kıdemli kişinin, otopsi odalarının kralı olarak bilinen, New York kenti otopsi şefi Dr. Milton Helpern olduğunu bulmakta gecikmedi. New York Times gazetesi bu kişi için, «O, gizemli ölümler üzerine herkesten çok şey bilir,» diye yazıyordu. Helpern'in bürosunun reklamcıları da ona, «Mikroskoplu Sherlock Holmes,» diyorlardı.

Dr. Helpern'in ünü ve başarıları öyle çoktu ki, bunlar sıralanmaya kalkışılrsa şaşılacak uzunlukta bir liste oluşurdu. Kırk yıllık meslek döneminde yalnızca kendisi yirmi bin otopsi yapmış, elli bin kadar otopsiyi de denetlemişti. İnceleme masasına kurşun yarasından ölen on binden fazla kişi yatmıştı. On ikinci yüzyılda bir İn-

giliz kralının, intihar halinde tahttaki hakkını koruyabilmek için başlattığı bu sanatta Dr. Helpern hiç kuşkusuz en ünlü uzmandı.

Bir keresinde Dr. Helpern bir gazeteciye, «Ben kim yaptığını değil, ne yaptığını araştırırım,» demişti. «Benim işim ölüm nedenini ortaya çıkarmak. Kimin yaptığını değil. Orası polisi ilgilendirir. Ama öldürülen bir kişi ya da dışardan bir etkenle ölen bir kişinin ölüm nedenini araştırmak hükümetin çok eski bir sorumluluğudur. Adaletin yerine getirilmesi için elden gelen yapılmalıdır. Eğer bir adli düzen istiyorsanız, biz bunun çok hassas bir parçasıyız.»

Ash, Dr. Helpern'le ilgili toplanabilecek ne kadar gazete kupürü varsa elde etti. Basının ilgisine hiçbir itirazı olmayan Dr. Helpern bu konuda çok zengindi. Bir tıp dergisinde çıkan uzun röportajında Dr. Helpern, üç binden fazla cinayet duruşmasında uzman tanık olarak dinlendiğinden söz ediyordu: «Dr. Helpern yalnızca cinayet suçuyla tutuklanan kişinin masumiyetini ya da suçluluğunu kanıtlamakla sorumlu kalmamış, büyük meblağlara ulaşan sigorta paralarının dağıtılmasında da onun tanıklığından yararlanılmıştır... Ölümün doğal mı, kaza mı ya da cinayet mi olduğu sigorta şirketlerini yakından ilgilendiren bir konudur.»

İkinci kupür, Dr. Helpern'in en ünlü vakalarından birini ele alıyordu: Dr. Carl Coppolino davası. Bayan Coppolino'yla kızının ölümü arasındaki paralel, Ash Robinson'un özellikle ilgisini çekiyordu. New Jerseyli bir anestezi uzmanı olan Coppolino'nun, kendisi gibi doktor olan karısı Florida'da ölmüştü. Ölüm nedeni resmen kalp krizi olarak saptanmıştı. Sonra Coppolino'nun, karısını ekzotik bir zehirle zehirlediği kuşkusu doğmuştu. Florida başsavcısı Dr. Helpern'den gelip durumu incelemesini istemişti. Yapılan otopside doktor sol kalçanın üst yanında, daha önce kimsenin dikkatini çekmemiş olan bir iğne yeri keşfetmişti... Üstelik otuz iki yaşındaki kadının vücudunda bir kalp rahatsızlığını gösterecek hiçbir belirtiye de rastlanmamıştı. Dr. Helpern altı aylık bir laboratuvar çalışmasından sonra, kalçada, iğnenin çevresinden alınan dokularda succinylcholine chloride —öldürücü bir madde— bulmuştu. Dr. Coppo-

lino'nuñ mahkûm olmasında Dr. Helpern'in tanıklığı en önemli rolü oynamıştı.

Cecil Haden, «Bu adam bana bir papacita gibi geldi,» dedi. «Onu çağıralım.»

Başsavcı Vance birden, Ash'ın emrindeki doktorlardan Joan Robinson Hill'in yeniden otopsi yapılmasına izin vermesi için mektuplar almaya başladı. Bütün harcamaları Ash Robinson karşılayacaktı. Buna Dr. Milton Helpern'in Manhattan'ın Bellevue Hastanesinden Houston'a geliş masrafı, mezar kazıcılarına verilecek 125 dolar da dahildi.

Dr. Helpern'e de mektuplar yazılıp şehirlerarası telefonlar açıldı. Bunun üzerine Dr. Helpern, Houston'daki meslektaşı Dr. Jachimzyk'i arayarak konuyla ilgili bilgi aldı. Sonra ölüm nedeni bakteriyel ilgili görüldüğüne göre, ölü alelacele tahnit edildiğinden önemli bir şeyler bulabileceğinden kuşkulu olduğunu baştan belirtti.

Sonunda, resmi bir görevliden davet aldığı takdirde yine de geleceğini söyledi. Helpern alacağı ücreti Ash Robinson'la özel olarak, gizlice konuştu. İki erkek bu paranın gizli tutulmasında anlaştılar. Houston'da, Ash'ın bu önemli kişiye hatırı sayılır bir ücret ödeyeceği söylentileri dolaşmaya başlamıştı. Dr. Jachimzyk bir meslektaşına, «altı rakamlı bir sayı,» duyduğundan söz etti. Bir gazeteci Ash'dan bu konuda açık konuşmasını istediğinde yaşlı adam yine de bir şey söylemeyi reddetti. Ama Dr. Helpern gibi birini Houston'a getirecek durumda olması gururunu okşuyordu.

Başsavcı Vance, konuyu başka bir büyük jüriye sunarak ölünün mezardan çıkarılıp otopsi yapılması için izin verip veremeyeceklerini öğrenmek istedi. Büyük Jüri, kendilerinden önceki jürinin elde ettiği bilgileri inceledi. Onlara, Ash Robinson'un bir mektubu da verildi. Ash'ın mektup kâğıdı olarak kendi antetli kâğıtlarını kullanmamış, üzerinde Chatsworth Çiftliğinde Joan'ı Beloved Belinda'nın sırtında gösteren, şimdiye dek çekilmiş en güzel ve canlı resimlerden biri olan tablonun bulunduğu kâğıda yazmıştı ricasını. Mektubu okumak için eline alan kişi, önce güzel kıza bakıyor, sonra alttaki korkunç mesajı okuyordu:

Kızıma yeniden otopsi yapılmasına izin vermeniz için on dakikanızı rica ediyorum. Dr. John Hill, kendine özgü nedenlerle bana bu izni vermekten kaçındı. Onun nedenlerinin, kızıma olan aşkı ya da duyguları olduğuna inanmam çok güç. Çünkü John Hill, Ann Kurth'u, kızımın ölümünden hemen sonra, karısıyla oturdukları eve getirdi. 5 haziranda evlenmelerine kadar orada kalmasına izin verdi.

... Joan'ın ölümünün nedenini öğrenmek istiyorum. Eğer neden, ilk başta söyledikleri gibi pankreas iltihaplanması ya da birçok tanınmış doktorun asla inanmadığı, sarılık hastalığı değilse, o halde kızımın ölüm nedeni nedir? Bu yüzden, sayısız doktordan dünyanın en yetenekli ve ünlü adli tıp pataloğunun kim olduğunu soruşturdum. Hepsi de New York'da bulunan Dr. Milton Helpern'in adını verdiler. Onunla hiç karşılaşmadım, onu hiç görmedim ama kendisini arayıp Büyük Jüri izin verdiği takdirde Houston'a gelip otopsi yapması için gerekli hazırlıkları yaptım. Kaslarda, organlarda ya da kemiklerde iz bırakmayacak, öldürücü bir zehir yoktur. Dr. Milton Helpern'in, eğer varsa, bunu bulacağına inanıyorum.

Bu konuda hiç kuşkusuz geniş söylentiler ve dedikodular var. Bütün bunları ortadan kaldırmak için elimizden geleni yapmalıyız. Sonra kim, doğruluğunu, dürüstlüğünü kanıtlayacak bir şeye itiraz edebilir?

Mektup Büyük Jüriyi acayip bir biçimde etkiledi. Ölünün mezardan çıkartılıp yeniden otopsi yapılmasına izin verdiler.

Bu haber, Dr. John Hill'in kulağına geldiği zaman, o hâlâ bir avukat tutmamıştı. Hemen, Nathan Roth'la olan ortaklıklarının bozulması sırasında mahkemede kendisini temsil eden genç avukat Don Fullenweider'i tuttu. Avukat, sokağın karşı tarafında, hemen John Hill'inkini gören bir evde oturuyordu. Büyük, beyaz sütlü evde olup bitenleri uzaktan uzağa izlemişti. Fullenweider, Ash Robinson'un büyük siyah Lincoln'üyle

evin çevresinde sık sık dolaştığını da görmüştü. Bir keresinde de küçük Robert Hill'in, Ash geçerken bahçede oynadığını, Ash'in durup çocuğa dikkatle baktığını, çocuğun onu görünce ürkmüş bir ceylan gibi eve kaçtığını da izlemişti. «Herhalde,» diye düşünmüştü Fullenweider. «John Hill oğlunun Ash Robinson'la konuşmasını istemiyor.»

Fullenweider, renkli, başarılı ve saldırgan bir ağırceza avukatı olan ortağı Richard Haynes'la konuşmanın akıllılık olacağına karar verdi. Richard Haynes kentte dürüst karakteriyle, herkesçe «Yarışatı» takma adıyla anılan biriydi. Bu ad ona, adliyede koşar gibi dolaşmasından, jüri üyelerine karşı hızlı hızlı konuşmasından ya da kazandığı duruşmaların soylu rekordan otürü verilmiş değildi. Bu takma ad, ta gençlik yıllarına dayanıyordu. Futbol oynarken sahada yan yan koşarak karşı takımın oyuncularını atlatmayı başarmıştı. Onu izleyen antrenör, «Oğlan kendini yarış atı sandı galiba,» demişti. Bu ad o günden sonra asla unutulmamıştı. Hele kısa boylu gençteki Napolyonvari kendini beğenmişlik, bir gün Başkan değilse bile vali olacağını düşünmesi, ona bu adla hitap etmeyi daha bir kesinleştirmişti. «Yarışatı», bir kampanya yürütmek için fena bir yardımcı değildi.

Yarışatı Haynes, kaygılı estetik cerrahıyla yaz ortalarında bir akşam üzeri Fullenweider'in evinde görüştü. John Hill bir avukata gereksinmesi olup olmadığını bilmediğini ama kayınpederinin davranışlarının artık onu rahatsız etmeye başladığını söyledi. «Nasılca kafasına kızının ölümünden benim sorumlu olduğumu takmış,» dedi. «Bunun derhal düzeltilmesini istiyorum.»

İki avukata artık hemen hemen herkesin öğrenmiş olduğu biçimde karısının hastalığını, hastaneye kaldırılmasını ve ani ölümünü anlattı. Yarışatı Haynes ona pastaları da, bir pişmanlık mektubu imzaladıktan sonra neden An Kurth'la böylesine acele evlenmiş olduğunu da sormadı. Akşamın bitiminde Yarışatı Haynes kulağını delik tutacağını, durumun ne yöne geliştiğini öğrenmeye çalışacağını söyledi.

«Daha da önemlisi,» dedi avukat. «Helpern'in ya-

nında durup otopsiyi izleyecek bir iki tanınmış doktor bul. Senin çıkarlarını savunacak birileri olsun. Ash'ın kendi doktorlarını ayarlayacağından hiç kuşkun olmasın.»

Ertesi gün John, Dr. Jachimzyk'i arayarak otopside, dost doktorları otopsi yapan kişiye yardımcı olmaları için bulundurmanın doğru olup olmayacağını sordu.

«Ben size ne yapmanız ya da ne yapmamanız gerektiğini söyleyecek durumda değilim,» dedi Dr. Jachimzyk. «Ama şu kadarını söyleyebilirim: Her şey sizin savunucu tıbbı mı yoksa saldırgan tıbbı mı inandığınıza bağlı.»

Kıyaslama açıktı... Ve de kaygı verici.

16 Ağustos 1969 gününün kapalı, rutubetli bir sabahında, Forest Park Batı Mezarlığında bir kürek, Joan Robinson Hill'in mezarının üstündeki toprakları alıp bir kenara attı. Çelik tabutun altına bir çatallı kaldırıcının kepçesinin gireceği kadar yer açtı. Settegast-Kopf Cenaze Evinden bir yetkili de vardı. Harris ilçesi büyük jürisinin verdiği karar uyarınca, tabutun üzerindeki topraklar süpürülüp tabut bir kez daha bir Cadillac cenaze arabasına koyularak Ben Taub Hastanesine götürüldü. Orada tabutu ünlü, üstün yetenekli doktorlar bekliyorlardı.

Dr. Milton Halpern, önceki akşam New York'tan uçakla gelmiş, Ash Robinson'la arkadaşı Cecil Haden tarafından karşılanıp Houston'ın en kibar otellerinden olan Warwick'e yerleştirilmişti. Bir zamanlar kırık döğük bir apartman olan bu otel, yeniden dekore etmesi için karısına açık çek yazan bir petrolcü tarafından satın alınmıştı. Kadın hemen Avrupa'ya uçmuş, antikalar, şato eşyaları, bitpazarlarında bulduklarını alıp gelmişti. Şimdi Warwick Oteli lüksü, gösterişi seven bir kentte en rağbet gören yerlerden biriydi. Kente gelen ünlü bir konuğa da en uygun düşeni.

Bodrum katındaki morgun önünde bir futbol maçındaki rakip oyuncular ya da ölümcül bir düellodaki tanıklar gibi, iki doktor ekibi duruyordu. Ash Robinson kendi doktorlarını göndermişti. Bunların içinde kalp hastalıkları cerrahı Grady Hallman, Ash'ın özel doktoru Ed Goudlin'le, doktor olmasına karşın Houston'da

doktorluk yapacak izni olmayan biri de vardı. Bu adam çok hırslı biriydi, üstelik Chatsworth Çiftliğini kiralamak istediğinden Ash'ın tarafını tutmayı uygun görmüştü.

John Hill'in takımı, gündemdeki işle daha ilgili olan doktorlardı. Otopsi konusunda staj yapmış, uzman kişiler içlerinde komşu Galveston'un adli tıp memuru olan Dr. Robert Bucklin'le Sharpstownlu iki doktor, Dr. Berti-not'la Dr. Morse de vardı.

İşe başlamadan önce Dr. Jachimzyk tarafından hepsine Amerika Birleşik Devletleri Anayasasına uyacaklarına dair yemin ettirildi. Ama bu yeminin Joan Robinson Hill'in otopsisıyla ne gibi bir ilgisi olduğunu kimse pek kestirememişti.

Üstelik John Hill'in suçluluğu ya da suçsuzluğu üzerinde bir karara varamayan McMaster de ordaydı. («Bir gün orospu çocuğunun karısını öldürdüğünden emin oluyorum,» demişti bir arkadaşına. «Ertesi gün hiç bir şeyden emin olamıyorum,») Doktorlardan başka, otopsi inceleme memurunun bürosundan araştırmacılar, morgdan, mezarlıktan temsilciler ve sekreterler de gelmişti. Kalabalık odaya girerlerken doktorlardan biri, «Ölü, masanın üzerinde yataktır,» diye bir de şaka yaptı.

Durumun inceliğini çok iyi kavramış ve ilk otopsinin doğurduğu sonuçlara hâlâ sinirlenmekten kendini alamayayan Dr. Jachimzyk herşeyin usulüne göre olmasına çabalıyordu. Dr. Helpern'i diğerlerine tanıtmadan önce ortaya bir protokol koydu. Günün tam, kayıtsız şartsız hâkimi. «ünlü konuğumuz, New York otopsi inceleme başmüfettişi Dr. Milton Helpern,»di. Dr. Helpern, tabutun açılmasını emredip otopsiye başlamasından, tabutun kapatılmasını isteyene kadar herşeye hâkim olacaktı. Dr. Jachimzyk'nın izni olmadan da kimse odaya giremez, kimse de çıkamazdı. Yemek molası da verilmeyecekti. «Eğer içinizden biri rahatsızlık hissederse,» diyerek Dr. Jachimzyk elini böyle bir durumda olabilecekleri anlatmaya çalışır biçimde salladı. «O zaman benim göstereceğim birinin eşliğinde dışarı çıkabilir.» Milton Helpern içeri girdi. Sevimli ama etkileyici bir hali vardı. Yıldız doktor olduğundan hiç kuşku yoktu. Başkalarının kenara çekilip yol verdikleri türden bir kişiydi. Dr. Jachimzyk'nın konuşmasını bitirdiği andan son-

ra duruma kesinlikle hakim oldu. Altmış yedi yaşındaki doktor, Joan Robinson Hill'in otopsisini yaparken geçen saatlerde bir kez olsun bir yorgunluk belirtisi göstermediği gibi, işin çirkinliği ve tiksindiriciliği karşısında da başını başka tarafa çevirmedi.

Otopsi masasının üzerine bir mikrofona yerleştirilmişti. Sekreterler Doktorun ağzından çıkacak her sözcüğü yazmaya hazırdılar. «Yapmak istediğim şey,» diye başladı. Helpern, «bulguları ve görüşleri yüksek sesle söyleyerek yazdırmaktır. Eğer içinizden biri bir fikir ileri sürmek, ister onaylamak, ister itiraz etmek için bir şey söylemek gereğini duyarsa, konuşmakta serbesttir. Bazan öyle olurki, patalog hiç konuşmadan sessiz sedasız çalışır, gözlemci de ses çıkarmadan bakar, sonra ikisinin raporlarını okuduğunuzda yaptıklarının aynı kişinin otopsi olduğunu inanamazsınız.»

Dr. Helpern konuşurken kentin üstünde bir fırtına patlak verdi. Dışarda şimşekler çaktı. Gözlemci doktorlardan biri daha sonra, «Günü sanki Edgar Allan Poe kaleme almıştı. Öylesine ürkütücü, gizemli bir gündü» diyecekti.

Dr. Helpern, doku ve örneklerden üç seri hazırlayacaktı... Bir seriyi kendisi New York'a götürecekti, ikincisini Dr. Jachimzyk'e bırakacak, üçüncüsü de John Hill'in çıkarılmasını gözetken doktorlara verilecekti. Grup anlayışla baş salladı. Dr. Helpern ellerini heyacanla çırpıyordu. Başlamaya hazırdı. «Cenaze Evinden Bay Todish'in bana bildirdiğine göre ölü mezarlıktan alınmıştır. Şimdi otopsi odasında bulunmaktadı. Tabut 6-6 çelikten, 20 geyçli, mavi renktedir. Tamam mı?»

Cenaze evi temsilcisi başıyla onayladı.

«Pekâlâ,» dedi Dr. Helpern. «Hadi girip başlayalım.»

Grup otopsi masası çevresinde yarım daire biçiminde toplandı. O an bütün gözler çelik tabuttaydı. Dr. Jachimzyk tabuta yaklaşıp elini onun soğuk, sert kabuğu üzerine koydu. Sonra morg memurundan bunun merhume Joan Oli ve Robinson Hill'in yasalara uygun tabutu olup olmadığını sordu. Gerçekten de onun tabutuydu. «Herhangi bir biçimde kırıldı ya da zarar gördü mü?» «Hayır, görmedi. Peki o halde, Harris İlçesi başsavcısının 11 Ağustos 1969 tarihli emrine uyarak tabutu açıyorum.» Tabutun kapağını tutan kancalar kolaylıkla açıldı. Üstteki tahta geri itildi.

Doktorlardan biri tabutun içine bir baktı. Sonra gözlerini kapatarak soluğunu tuttu. Joan'ı tanıyan, onu soylu, büyük atlarla şampiyonluklar kazanırken izlemiş olan bir diğeri başını başka tarafa çevirdi. Ölüm Joan'a dehşetini uygulamış, zamanın yaptığı temizlik işlemi yarıda kesilmişti.

Dr. Jachimzyk ölüye bakıp başını olumlu salladı. Altı ay önce cenaze evinde gördüğü ceset buydu. «Elbiseyi çok iyi hatırlıyorum,» dedi. Parmağını giysinin ısıltılı kumaşına dokundurdu. O zaman yardımcılar vücudu tabutundan dikkatle kaldırıp inceleme masasına koydular. Dr. Helpern sarı yaldızlı tuvaletin özenle kesilmesini istedi. Şimdi ölü önünde cırılçıplak yatıyordu.

Ama aklına takılan bir şey olmuştu. Yaşlı patalog dikkatini tabuta çevirdi. Parmağını beyaz saten astarlı tabutun bir bölümünde dolaştırdı. Dr. Jachimzyk'e yaklaşması için işaret etti. iki doktor tabuta doğru eğildiler

Dr. Jachimzyk başını hayretle salladı. Yardımcılardan birinin gelmesi için parmaklarını şaklattı.

Odada mırıltılar dolaştı. Ne oluyordu?

Dr. Helpern onların merakını giderdi. «Tabutun içinde çamur var,» dedi. Kurumuş çamur. Bu sabah tabutu çıkarmak için mezarı kazanların kazmalarından, küreklerinden gelmiş olmayacak kadar kurumuş bir çamur lekesi...

Dr. Jachimzyk, bundan çıkarılacak kesin sonuç, diye mırıldandı, tabutun daha önce açılmış olması. Bir başkası Joan Robinson Hill'in ebedi uykusunu bozmuştu bile.

17 «BU, YAKLAŞIK OTUZ İKİYLE KIRK YAŞLARI arasında yetişkin bir beyaz kadının vücudu,» diye Dr. Helpern yazdırdı. Tabutun daha önce açılmış olmasının nedenini niçinini incelemeyi başkalarına bırakarak otopsiye başlamıştı. O sabah topraktan çıkarılan bir Etrüsk vazosunu anlatan bir arkelog gibi duygusuz, kuru bir anlatımı vardı. Bıçağını eline almazdan önce bakışları ölünün üzerinde dolaştı.

Ölünün tümüyle durumu, beklenilenden daha iyi korunmuş olduğunu gösteriyordu. Gümüş sarısı saçlar hâlâ gür ve mezara giderken bile olduğu gibi at kuyruğu biçimindeydi. Yüz hatları, yanakları ve burnu kaplayan bol miktardaki kara küf dışında, genellikle eksiksiz sayılırdı. Kuruyan burun dağılmak üzereydi. Vücudu hemen hemen zarif denecek çizgilerle kaplamış siyahımsı yeşil küf, örümceklerin ağı gibi kolayca süpürülüp temizlendi. Bir el küfle kaplıydı. Diğeri tertemiz duruyordu. Tırnakların beyaz cilası, kuvvetli ışıkların altında parıl parıl parlıyordu. Etler her tarafında gevşemişti. Yakında kemiklerden ayrılıp yok olmaya mahkumdu.

«Parmaklar,» diye Dr. Helpern devam etti. «Nemini kaybetmiş, mumyalaşmış. Parmaklar bakımlı, uzun ve gevşek... Ellerin ve ayakların dokusu yumuşak. Çenenin aşağı bölümünde de cildin gevşediği görülüyor.» Dr. Helpern nabzına bakacakmış gibi ölünün sol bileğini tuttu. Bilekte hâlâ takılı duran bilezikten, «Joan R. Hill. No: 23709, Sharpstown Hastanesi,» diye okudu. Bu kimsenin çıkarmayı akıl etmediği, hastane kimlik bileziği idi.

«Vücutta Y-biçiminde sonra dikilmiş bir otopsi keşiği var... Dikiş yeri, üzerine yapıştırılan beyaz kâğıt şeritle gizlenmiş... Ayak tırnakları parlak kırmızıya boyalı

lı... Ayak ve bacakların derisi, yumuşamış dışzarın ayrılmasıyla gevşemişti... Ekstremitelerin ve arkasının alt ve üst dokuları gaz formasyonu ile çok gevşek... Sol kalçanın derisi üzerinde kızıl mavimsi yerler var... Anüs lekelenmiş bir pamukla tıkalı... Anüs çevresindeki dokular bir hayli yumuşak.»

Dr. Jachimzyk pataloğa yaklaşp konuşmak için boğazını temizledi. Odanın bir köşesinde birkaç dakika Settegast-Kopf Cenaze Evinin temsilcisiyle konuşmuştu. «Anladığım kadarıyla,» dedi «tabut gömülmesinden üç gün sonra açılmış. Merhumenin kocası John Hill gerekli izin belgesini almışmış. Karısının parmağından bir yüzüğü almakmış neden. Ya da başka bir mücevher parçası. Tamam mı, efendim?»

Cenaze işleri görevlisi, Bay Zernial adında biri, başını olumlu salladı. O mart günü hava yağmurluydu. Tabut açıldığında içi çamurlanmıştı herhalde. Durum tümüyle yasalara uygun, dedi Bay Zernial. Estetik cerrahı izni kent Sağlık Merkezinden almıştı. Tabutun mezardan çıkarılması sırasında John Hill'in yanında, mezarlığın bir temsilcisi bulunmuştu. John Hill karısının mezarı başında birkaç dakikadan fazla kalmamıştı. Olağandışı bir şey geçmemişti.

Ama şimdi, şaşırtıcı haber odadakilerin hayalgücünü çalıştırıyor, Ash Robinson'un temsilcileri olan iki doktor birbirlerine merakla bakıyorlardı. John Hill'in karısını öldürdüğü üzerine olan kuşklar kuvvetleniyordu. Ölüye bir kez daha bakıp bir yerinde onu mahkum edecek bir iğne izi olup olmadığını anlamaktan başka ne gibi bir nedenle mezarı yeniden açtırabilirdi ki? Ne de olsa bir estetik cerrahıydı o. Estetik cerrahlar yara izlerini, lekelerini silmekte usta olurlardı.

Dr. Helpern, vücuda dokunulmuşa benzer bir şey görmediğini söyleyerek milletin çeşitli biçimlerde şişirdikleri balonları patlattı. Otopsi kesikleri kapalı ve dokunulmamıştı. Herhangi bir numaranın dönüp dönmediğini anlayacak kadar ölü görmüşü o. «Devam edelim, beyler,» diyerek mırıldanmalara son verdi. Odadaki doktorlardan biri daha sonra, «John Hill'in suyu kaynadı,» diye düşündüğünü belirtecekti. «Her an Dr. Helpern'in duracağını, başını sallayıp acayip bir zehir bulduğunu

söyleyeceğini bekliyorduk. Yalnızca Amazon'daki bir kabilenin bildiği bir zehir...»

Ama öyle olmadı. Bir yarım saat daha patalog ölünün görünüşü ve durumu hakkında tekdüze bilgi vermeyi sürdürdü. «Göz kapakları çökük... Kafatasının ön bölümünde bir miktar kara küf var. Göz küreleri yumuşak. Çeneler küçük madeni çivilerle bağlanmış. Alt çene kolaylıkla hareket ediyor... Sol köprücük kemiğinin iç tarafındaki deride parşömene benzeyen bir kuruma var... Göğüsler küçük, sert, simetrik, doku iyice sertleşmiş...»

Kolda iğne yerleri olan noktalara dikkat etmişti. Ama Dr. Bertinot bunların serum iğnelerinin yerleri olduğunu belirtti. Dr. Helpern vücudu santim santim, beklenmedik bir yerdeki iğne deliğini bulmak için araştırdı. Bulabildiklerinin hepsi Sharpstown Hastanesi raporlarında adlandırılmıştı. Patalogun özenli araştırması odadaki doktorları bir hayli etkilemişti. Dr. Helpern, el tırnaklarını, ayak tırnaklarının altlarını inceledi. Yalnızca dirseklere çeyrek saatini verdi. Göz kürelerine dokundu. Kulakların içine, dile, kadınlık organına baktı. Bir iğnenin öldürücü zehirini akıtabileceği her yere baktı. Hayır, hayır, hayır. Dr. Helpern her seferinde başını olumsuz sallıyordu.

Sonra bıçağını alıp cesedi eski otopsi yerinden açtı. İçerde bol miktarda kahverengi renkte jölemsi bir sıvı ve karın boşluğunda tahnit sırasında konmuş pamuk vardı.

Dr. Helpern'in bıçağı ölüden küçük parçalar kesiyor, bunları hemen plastik torbalara koyan yardımcılara uzatıyordu. Bir yandan da yazdırmasını sürdürüyordu: «Karaciğer, akciğer, bir böbrek ve dalak ilk otopsi sırasında kesilmiş. Şimdi bunlar tahnitlenme sırasında kullanılan tanecikli bir bileşimle kaplı. Şimdi mideyi açıyorum, aynı zamanda açılmamış küçük ve büyük bağırsakları...»

Dr. Helpern sustu. Dudaklarını sarkıttı. Sanki bu halinden, «İşte karşımızda, belki de hazmettiği bir şeyden ölen bir kadın duruyor, ama ilk otopsiyi yapan kişi kadının bağırsaklarını açıp bakmamış bile,» dediği anlamı çıkıyordu. Dr. Helpern mideyi açınca boş, gri renkli, pis kokan organla karşı karşıya kaldı. Koku öylesine berbat-

tı ki, hemşirelerden biri havaya, kokuyu giderici bir sprey sıktı.

Midede dikkati çekecek bir şeyle karşılaşılmadı. Bağırsaklarda ve bağırsakların iç zarlarında da beklenmedik bir maddeyle karşılaşılmadı. Vücudun içi baştan aşağı lapa gibi sümüklü bir maddeyle kaplıydı. Zamanın ve doğanın güçlerinin oluşturduğu bir durumdu bu.

Göğüs boşluğuna gelen Dr. Helpern büyük şahdamalarında yaşlanma işleminin yürürlükte olduğunu gördü. Ama hemen hemen kırk yaşında olan bir kadın için bunda acayip karşılanacak bir şey yoktu. Soluk borusundaki kuşku çekici kara bir maddenin öldürücü soluk kesilmesinin sonucu olduğu anlaşıldı. Akciğerler mavimsi gri renkte, yumuşak, lapa gibiydi. Anormal bir şey değildi bu.

Patalog birkaç dakika orada olması gereken bir şeyi arıyormuş gibi göğüs boşluğunu karıştırdı. Sonra şaşkın şaşkın başını sallayarak elindeki bıçakla normal olarak kalbin bulunması gereken yeri işaret etti. Doktorlar görmek için uzandılar.

«Kalp yerinde yok, beyler,» dedi Dr. Helpern. Sonra ölü kaldıracısının kafatası kemiklerini yerinde tutmak için koyduğu kıskaçları çıkardıktan hemen sonra, günün gizemlerini daha da derinleştirecek bir şey söyledi. «Be-yin de yok.»

Dr. Jachimzyk çalışmaya ara verilmesini önerdi. Adamlarından birine ölünün başında beklemesini emrettikten sonra şaşkın gurubu sigara ve Koka Kola içmek için koridora çıkardı. «Hayatımda böyle şey görmedim,» dedi yanındakine. Sharpstown'un pataloğu Dr. Morse yanına yaklaşıp kendisiyle özel olarak konuşup konuşamayacağını sordu.

Yerinde olmayan kalbi açıklaması kolaydı. Otopsi yaptığı sırada, Dr. Morse, laboratuvarında incelemek için kalbi kesip almayı kararlaştırmıştı. Eğer bir hastanede, birinci sınıf bir patoloji laboratuvarında çalışıyor olsa, ölünün içine tahnit edici madde verilmeden otopsi yapabilme fırsatını yakalamış olsa, böyle davranmasına elbette hiç gerek yoktu. Kalpten alacağı birkaç parça ona

yeterdi. «Ama bu vakada geriye dönülemeyeceğini biliyordum... bu yüzden kalbi olduğu gibi aldım.»

Dr. Jachimzyk biraz tedirgin bir tavırla açıklamayı kabul etti. Bir pataloğun kalbi laboratuarda incelemek için alınması görülmemiş bir şey değildi ama bu durum, ölen kişinin en ünlü organı olmadan gömüldüğü haberi, ailesinden gizli tutulurdu. Kalbi incelemek için alan bir doktor bazan son anda, tabutun kapağı kapanmadan organı plastik bir torba içinde ölünün yanına koyuverirdi. Dr. Jachimzyk, «Bugünün hatası,» diye düşündü. «Aramızda bir diyalog kuramamızdan ileri geliyor.» Dr. Helpern'in, Joan'ın kalbini bulamayınca söyleyecek bir şey bulamaması onu çok güç durumda bırakmıştı.

Ya beyin? Belki Dr. Morse onu bu konuda da aydınlatırdı?

Evet. Doğrusunu isterseniz, beyin şu anda arabasının bagajındaydı. Dışarı çıkıp onu otopsi odasına getirebilirdi hemen. Dr. Jachimzyk, «Arabanızın bagajında mı?» dedi inanmazlıkla. Sharpstown pataloğu, şu sırada çeşitli patolojik örnekleri bir laboratuardan ötekine naklettiğini, Joan Robinson Hill'in beyninin de bunların arasında olduğunu açıkladı.

İlk otopsinin yapılışı sırasında beyni bütünüyle çıkarmayı yeğlemişti... Sıradan bir işlemdi bu. Çünkü beyni formalin denilen bir maddenin içine koymak istemişti. Bu madde, bir hafta ya da on gün içinde dokuları bir pataloğun istediği biçime getirir, incelemeyi kolaylaştırırdı. Böyle yapmazsa genellikle yumuşak ve lapa gibi olurdu beyin dokuları.

Dr. Morse, Dr. Helpern'le diğer doktorların bekledikleri otopsi odasına girdi. Elinde kadınların donmuş gıda maddelerini depo etmekte kullandıklarına benzer, beyaz plastikten bir kutu vardı. Kutuda da Joan Robinson Hill'in olduğunu iddia ettiği beyin. Dr. Helpern beyin parçalarını hemen incelemeye başladı. Bu arada Dr. Morse ölüm nedeni olarak yeni bir kuram ileri sürdü: Menenjit. Mikroskop altında, Dr. Helpern iltihaplı lekelere görecekti. Hele iltihaplı şişkinliklerin birinde yaklaşık yüzde elli oranında parçalı nüveli lökosit ve tek nüveli hücreler görmüştü. Doktor Helpern başını salladı. Ama bunu Dr. Morse'nin kuramını kabul ettiğini anlatmak için

yapmamıştı. Önce Pankreas iltihabı, sonra sarılık, şimdi de menenjit diyorlardı. Kendisi New York'taki laboratuvarında her şeyi ayrıntılarına dek incelemekten hiçbir şey söylemeyecekti. Dikkatini omuriliğe ve menenjlerine çevirdi. «Omurilik baştan sona hayli iyi korunmuş,» dedi.

Öğleden sonra saat 4.35'te, Dr. Helpern hem duygusal, hem de fizik yönden yorucu, yaklaşık yedi saatlik çalışmasını sona erdirdi. Bıçağını masaya bıraktı. Eğer doktorların bir diyeceği yoksa, eğer hiç kimse alçakça bir davranışın inançlarını araştırarak başka bir yer gösteremiyorsa ölüyü, yeniden gömülmesi için cenaze kaldırıcısına teslim edecekti.

İçinde resmen damgalı doku örneklerinin bulunduğu çantasını toplarken, morg görevlileri ölüye elbisesini yeniden giydirip tabutuna yatırma işine başladılar.

Hastaneden çıkarlarken doktorlardan biri, «Ne düşünüyorsun, Joe?» diye sordu Houston adli tabibine.

Dr. Jachimzyk, «Bence Murphy Yasasının(*) klasik bir örneği bu,» dedi. «Yanlışlık olasılığı bulunan her şeyde yanlışlık yapılmış.»

Dr. Helpern'i havaalanına Ash Robinson götürdü. Yolda otopsi üzerine bilgi almaya çalıştı. Patalog bu konuda konuşmakta isteksizlik gösteriyordu. Çünkü kendisini bu iş için tutmuş olan kin, intikam duygularıyla dolu olan babanın ateşli kişiliğini sezmıştı. Yine de beklenmedik iğne yerlerine rastlanmadığını, şimdiye kadar suç sayılabilecek bir şey bulunmadığını açıkladı. Ama asıl çalışma, asıl dedektiflik laboratuvarında, mikroskopunun altında olacaktı.

Sonra Dr. Helpern ona tabutun beyaz saten astarındaki kurumuş çamur lekesini anlattı. Mezar, Joan'ın gömülmesinden üç gün sonra yeniden açılmıştı.

Ash, koca Lincoln arabasının sağa sola kaymaması için direksiyona sımsıkı sarıldı. John Hill kızının tabutunu kimseye söylemeden neden açmıştı? Yaşlı adam öfkeyle, «Orospu çocuğu bana, karısının tabutunu kimsenin rahatsız etmesini istemediğini söylemişti,» dedi.

(*) *Bir şeyin aksi gideceği varsa, aksi gider.*

Yarışatı Haynes, müvekkilinden, karısının mezarına yaptığı gizli yolculuğun nedenini sordu. Tabut, gömülmesinden üç gün sonra neden yeniden açılmıştı? John Hill, hiç bozuntuya vermeden, önemli bir şey değil dedi. Evlilikleri sırasında Joan'a değerli bir yüzük armağan etmişti. Cenaze töreninden sonraki gün, ne kadar aradıysa bu yüzüğü bulamamış, sonunda yüzüğün karısının parmağında gömüldüğüne karar vermişti. Duygusal nedenlerden ötürü yüzüğü geri almak istemişti. Hepsi bu kadar. Ama yüzüğü ölünün parmağında da bulamamıştı. Aylar sonra bunu duyunca, Joan'a tabutunda giymesi için elbise seçen Yvonne'ın aklına John Hill'in emre benzer isteği geldi: Mücevher takmasın! Elbise yeterince parlak. Yvonne bir arkadaşına, «Kalbim deli gibi atmaya başladı,» dedi.

Joan'ın mezardan çıkarılıp Dr. Helpern tarafından otopsisinin yapılışı sırasında, John Hill hesabına orada bulunan doktorlardan biri, ertesi gün ona telefon ederek, «Sanırım her şey bir maskaralıktan ve zaman kaybından öte gitmedi,» dedi. «Helpern, şimdiye dek bilinenlerin dışında bir şey bulamadı. Umarım sıkıntıların sona ermiştir artık.»

John teşekkürlerini mırıldandı. Zaten böyle bir haber bekliyordu. Ama yine de bu telefona kadar, yaşamının dalgaların parça parça kopardığı bir kaya gibi dalgılıp gittiğini hissetmişti.

İlk ortağı onu terketmişti. Bu kez estetik cerrahı stajını henüz bitirmiş, yakışıklı bir genç doktor olan Dr. Jim Moore bir yıl önce ona istekle, heyecanla katılmıştı. Dr. Jim Moore yalnızca yetenekli bir estetik cerrah değildi. Aynı zamanda zengin müşterileri muayehaneye çekebilecek güçlü bir kişiliğe sahipti. Orta yaşlı kadınlar, gözlerinin altındaki torbaları aldırmaq için onun masasına yatmaktan ancak mutluluk duyarlardı. Şimdi de John'ın ona, Dr. Moore'un hastalar tarafından sevilmesi niteliğinin dışında ve üzerinde nedenlerden ötürü gereksinmesi vardı. Joan'ın ölümünün yarattığı kuşku kulu hava, çıkan söylentiler, dedikodular mesleğini etkilemişti. John bütün bunlar sona erene kadar Dr. Moore'un kendilerine yeterli parayı kazandıracağını umuyordu.

Büyük jüri soruşturması sırasında Dr. Moore birkaç kez John Hill'in bürosuna girip kapıyı sıkı sıkı kapattıktan sonra, ilişkilerinin tehlikeye düştüğünü söylemişti. «Buraya salt muayene olmak için gelmiyor hastalar, John,» dedi. «Aslında gösteriyi, bizi görmek için geliyorlar.» Jim Moore ortağının nasıl bir gerginlik içinde bulunduğunun farkındaydı. Bu yüzden de onun kendisine açılacağını, konuşacağını ummuştı. Oysa John yalnızca omuz silkmekle yetindi. Bu konuda yapabileceği hiçbir şey yoktu. Jim, «John benimle dertleşmiyor,» dedi karısına. «Başkasıyla da konuştuğunu sanmıyorum. Herşeyi nasıl böyle içinde tutup biriktiriyor, anlamıyorum.»

Zamanlarını yalnızca merak güdüsüyle gelenler yüzünden yitirmekle kalmıyorlardı. Telefonlar dinleniyor, telefonla tehdit ediliyorlardı. En olmadık zamanlarda Ann Kurth çıkagelip hastabakıcılara, hemşirelere emirler verip onları şaşırtıyor, eski hastalar onlarla olan ilişkilerini kesiyorlardı. Durum daha da kötüye gittiğinde Jim bir gün John'ı, muayene odalarının önündeki koridor-da durdurdu. «Hastalarım yüzüme acayip acayip bakmaya başladılar,» dedi. «Bunlara dayanamıyorum. Çok üzgünüm ama ortaklıktan ayrılıyorum ben.»

«Eğer ayrılırsan seni asla bağışlamam,» dedi John.

Daha sonra Jim bu davranışından suçluluk duyacaktı ama o sırada tek istediği bu durumdan sıyrılıp kurtulmaktı. En kısa zamanda. Bir gece yarısı hastalarıyla ilgili dosyalarını aldı. Tıpta skandallara yer yoktu. İmalara bile.

Bundan sonra John kendini, giderek yoğunlaşan bir biçimde söylentilerin, tehditlerin içinde buldu. Telefonla çeşitli biçimlerde rahatsız ediliyordu. Oğlunun okul müdürüne, Robert (Boot) Hill'in babasının bir katil olduğu, bu yüzden çocuklar üzerinde hiç de iyi bir etki yapmadığını anlatan biri telefon etmişti. Bir cilt hastalıkları doktoru John'ı arayarak, kayınperi Ash Robinson'un, onun telefon numarasını dört bir yana dağıttığını, numaranın sık sık aranması için ısrar ettiğini haber verdi. Yaşlı adamın, «John Hill'i gece yarısı arayın,» dediğini anlattı. «Ona baskı yapın. İtiraf etmesini sağlayın.» Harris İlçesi Hafif Suçlar Bölümüne adını vermeyen biri

John Hill'le yeni eşi Ann Kurth'un «Uygunsuz bir Ana-baba» olduklarını söylemişti. Hatta John'ın devam ettiği, yaşamına biçim vermiş olan İsa Kilisesinin rahibine bile telefon edilmiş, çatlak bir fısıltıyla, John Hill'in Tanrı'nın evine alınmasının diğer kilise üyelerine hareket olduğu söylenmişti.

İşte bu noktada John'ın öfkesi patladı. Dinine dil uzatılmasına gelemezdi. Ertesi pazar günü cemaatin önüne çıkıp konuşmak için izin istedi. Kilisenin yaşlılarından Jerry Ferguson adlı biri, daha sonra estetik cerrahının başına gelenlerden son derece perişan bir halde olduğunu anlattı. «Hepimizden Kilise'ye laf getirdiği için kendisini bağışlamamızı, bütün bunların olmasından üzüldüğünü, omuzlarındaki ağır yükü taşıyabilmek için Kilise'nin dualarına gereksinmesi olduğunu söyledi,» dedi.

Bu üzücü, ıstırap verici konuşma da Başsavcılık bürosunun kulağına gitti. Bir müfettiş kiliseyi telefonla aradı. Hayır, dendi adama, John Hill karısının ölümüyle ilgili bir itirafta bulunmadı. Yalnızca, İsa Kilisesi cemaatine leke süren herhangi biri gibi kürsüye çıkıp bu konuda bağışlanılmasını, kendisine yardımcı olunmasını istedi.

Eğer John Hill, ikinci eşinde huzuru bulsaydı skandalın yarattığı tedirginliğe katlanabilecekti. Ama John, Kirby Drive'deki kayınpederinin evine gidip kapısını çalsa, ancak bu kadar rahat görürdü. Ağustos sonunda artık bu duruma dayanamaz hale gelen doktor avukatlarına, «Beni çıldırtacak,» dedi. «Onunla evlenmekle hayatımın en büyük hatasını işledim.» Ondan sonra, hem sözcüklerle, hem de fiziksel olarak yapılan şiddet davranışlarını sıralamaya başladı. Ann, dedi, güçlü bir sağ yumruğa sahip. Bir kavga sırasında John'ın burnunu kırmış, John hemen hastaneye giderek bir ayna önünde burnunu tedavi etmişti. Bir başka gün, karısıyla yaptıkları kavgada kolları öylesine morarıp tırmık içinde kalmıştı ki, ameliyata çıkmak için uzun kollu bir doktor gömleği aramak zorunda kalmıştı. Ona acıyan bir hastabakıcıya, «Evdeki yeni kedi,» demişti. «O yaptı.»

Eğer John Hill'in, Joan Robinson'la yaptığı evlilik yanlış bir seçim, birbirine hiç uymayan iki insanın bir-

leşmesi olduysa, Ann Kurth'la evliliği de bir felaketti. Daha ilişkilerinin başından beri Ann Kurth, selefinin, John'ın yatağını paylaşmasını deliler gibi kıskanmıştı. Evlendikten sonra beyaz konakta Joan'la ilgili herşeyi silip atmak için elinden geleni yaptı. Daha sonra John'ın verdiği yeminli ifadede söylediği gibi, Tanrıların gazaba geldiği bir gece, Ann, kocasına hakaretler savurarak Joan'ın resimlerini yırtmış, gösterilerden kazandığı kupaları duvarlara çarpmış, bir bıçak kaparak gümüş tabakları, bardakları çizik çizik etmiş, mutfak penceresinin dışındaki taştan oyulmuş, dört nala giden atları gösteren duvar süsünün üzerine yağlı boya fırlatmıştı. Sonra bahçedeki kömür ızgarasında ateş yakarak Joan Robinson'la ilgili anıları içine atarak seyrine bakmıştı. «Çaresizdim,» dedi John, Yarışatı Haynes'e. «Şimdiye dek bir kadının, hiçbir kadının böyle davrandığını görmedim.»

Daha on ay önce Ann Kurth'un peşinden kimseyi umursamadan koşan, Camp Rio Vista'de onunla çocuklarının resmini çekerken göle düşen adam; bir motel defterine, «Bay Hyde,» diye imza atan, Kirby Drive'de en görkemli konaklardan birinin sahibi, görünüşte zengin ve atılgan genç estetik cerrahı, Ann Kurth'un hayallerini gerçekleştirecek biri çıkmamıştı. Ann, yasal olarak ikinci Bayan John Hill olduğunda, kocasının içine kapılık, gırtlığına kadar borç içinde, mesleğinde tehlikeli bir döneme gelmiş, avukatların, savcılığın, özel dedektiflerin ve Ash Robinson'un sıkı gözetimi altında biri olduğunu anlamıştı.

Joan'ın ölümünden sonra Myra Hill oğlunu teselli etmeye gelmişti. Houston'da iki yıl kaldı. Kayınvaldenin sert, dindar varlığı güç, anlaşmazlıklarla dolu bir evliliği destekleyip iyiye götürecek nitelikte olamazdı. İki kadın, iki ayrı dünyanın insanlarıydılar. Yıllar sonra Myra, «John'ın o kadınla o kadar zaman nasıl yaşayıp da aklını kaçırmadığını anlayamadım,» diyecekti. «Gece-leri gözümü kırpmadan oturur, kadının John'ı yaralamaması, ellerine bir zarar vermemesi için dua ederdim.»

Ekim 1969 sonlarında evlilik temelleri çatırdamaya başlamıştı. John avukatından boşanma davası açmasını istedi. Yarışatı Haynes böyle bir durumda doğacak tehlikeyi hemen gördü. Savcılık Joan Robinson Hill'in ölü-

müyle ilgili araştırmayı hâlâ sürdürülüyordu. Helpern'den henüz haber çıkmamıştı. Ünlü pataloğun mikroskopunun altında öldürücü iğne yerleri ya da zehirli bir doku bulup bulmadığı bilinmiyordu... Rapor gelinceye, Ash Robinson baskısını yumuşatıncaya kadar John Hill'in ikinci eşinden ayrılması tehlikeliydi.

Neden? diye sordu estetik cerrahı.

Yarışatı daha sonra müvekkilinin tutumunu, «Tipik duygusuz bir doktor gibiydi,» diye anlatacaktı. «Chicago büyüklüğünde bir karaciğer organına bakabilen ama sonra hiçbir duygusal tepki göstermeyen bir doktor.» Yarışatı oturup doktora hayatın gerçeklerini anlatmaya başladı.

Yarışatı Haynes müvekkiline, sanki bir jüri önünde konuşmuş gibi durumu bir bir sıraladı: Madde Bir: Eğer siyahlar giyerek hâlâ ilk karının matemini tutuyor, kadınlarla, anneni kiliseye götürmekten başka hiçbir ilişki kurmamış olsaydın seni savunmak çok daha kolaydı. Madde İki: İnanılmayacak kadar kısa bir sürede gidip Ann Kurth'la evlendin. Madde Üç: Eğer Ann Kurth yaşamını cehenneme çevirse de, buna **dayanamıyor** olsan da, senden yine de onunla evli kalmanı istiyorum.

John Hill yine sordu: Neden?

«John, eğer o kadından ayrılırsan gider Ash Robinson'la işbirliği yapar. Duruşmada tanıklık edip hakkında olmadık şey anlatır... İkinizin arasında olanları dünyaya yayar. Bunların doğru olup olmadığını kabul etmek jüriye kalır. Elindeki kozu başkasına kaptırma John. Ann Kurth dinamit gibi bir kadın. Çok da zeki. Senin için durumu daha da berbat bir hale getirebilir.»

Ama, dedi John Hill, Ann Kurth'u büyük jüri tanıklık etmek için çağırmıştı. Tanıklığı hiç de zarar verici olmadı. «Ann onlara aramızda evlilik dışı ilişki olduğunu, Joan'ın ölümü üzerine hiçbir şey bilmediğini söyledi ki, bunların ikisi de doğru.»

Dr. Jachimzyk, ikinci otopsi sonuçlarından elde ettiklerini bir raporla açıkladı. Ölümün nedeniyle ilgili ileri sürülen **üçüncü** fikirdi bu. Raporunda patalog birinci nedeni, karaciğer iltihaplanmasını, geri alıyordu. «Benim

fikrime göre Joan Robinson Hill birden oluşan ateşli bir enfeksiyon sonucu ölmüştür.

İlk otopsinin bakteriyolojik, virolojik, ve toksikolojik incelemelerin gereğince yapılması için yetersiz koşullarda yer almış olması ölümün kesin patolojik nedeninin saptanmasını olanaksızlaştırmıştı.

Raporu okuyan Yarışatı Haynes kendi kendine, «Bir başka deyişle, zavallı kadın bütün vücudunu kaplayan, iltihaplandıran bir mikrop yüzünden öldü,» diye düşündü. İnsanlar çeşitli mikroplardan çeşitli biçimlerde hastalanarak her gün ölüyorlardı. Bunun için karı ya da kocaları cinayet işlemekle suçlanmıyorlardı. Ama durun! Jachimzyk sözünü bitirmemiş. Bir fikir ileri sürüyor:

«Benim kanımca ölümün tam nedeni yalnızca mezar-
dan çıkarılan cesedin otopsisıyla anlaşılamaz. Bu ölümü
çevreleyen olağandışı olaylar, ölümün peşinden çıkan
kuşku dolu sorular ve hastanenin verdiği rapor yüzünden...
Bir büyük jüri soruşturması açılması düşünülmüş ve
önerilmiştir.»

Bu, ilk otopsi sonucundan üzüntü duyan, kendisinin üstüne New York'tan yıldız bir pataloğun çağrılarak işi düzeltmesinin istenmesinden sinirlenen bir kişinin tepkisiydi. Konuyla ilgili yapacak bir şeyi kalmadığını belirtiyor, durumu, karar vermeyi Halka bırakıyordu.

Otopside John Hill'i temsil eden pataloglar kendi buluşlarını ileri sürerek John Hill'i kutladılar. Hill takımının başkanı, Galveston İlçesi pataloğu olan kır sakallı Dr. Robert Bucklin kısa ve özlü bir rapor kaleme aldı: «Ölüm nedeninin kan zehirlenmesiyle ortaya çıkan, bir bakterinin neden olduğu menenjit olduğu kanısındayım.» Bucklin, ölüden alınan dokularda zehirlenme ya da ekzotik bir zehirle ilgili hiçbir şey bulamadığını da raporunda eklemişti. İki meslektaşı, güven ve saygı kazanmış diğer iki patalog da onunla aynı kanıdaydılar. Yalnızca mikroskop ve laboratuvar çalışmalarıyla sonuca varan üç tarafsız patalog, Joan Robinson Hill'in doğal nedenlerden öldüğü sonucuna varmışlardı.

Yine de bunlar Ash'i etkilemekten uzak kaldı. Bu adamları John Hill tutmuştu, değil mi? dedi yandaşlarına.

John Hill'in, bu gelişmeden sevinip sonuçları Houston **Chronicle** muhabirine açıklamasına şaşmamak gerek. Ash, eski damadının bu davranışından çılgına dönüp onun temel kuralları çiğnediğini ileri sürdü. «Dr. Helpern raporunu yollamadan kimsenin bir şey söylemeye hakkı yok,» dedi. Oysa Dr. Helpern otopsi sonuçlarını ne zaman bildirecekti? Joan'ın mezardan çıkarıldığı o fırtınalı, karanlık cumartesi gününün üzerinden dört ay geçmişti. Ash, en azından altı kez Helpern'in New York'taki bürosunu aramış, her seferinde de çalışmaların sürdüğünü öğrenmekten başka bir şey elde edememişti. Yaşlı adamın sabrı tükenmek üzereydi.

Ash'ı destekleyen doktorlardan biri, Joan'ın kaybolan, sonra da Sharpstown hastanesi pataloğu Dr. Morse tarafından, ölünün ikinci otopsisinde sırasında ortaya çıkarılan beyniyle ilgilenmeye başladı. O sırada Teksas'ta doktorluk yapmaya izin belgesi olmayan bu doktorun aklına, Joan'ın beyninde menenjit bulunduğuna göre, omurilikte de aynı hastalığın görülmesi gerektiği gelmişti. Beyinle, omurilik birbirleriyle yakından ilgiliydiler. Bu doktor, Teksas Üniversitesi Biomedikal İlimler Yüksek Okulunun nöroloji profesörü olan Dr. William S. Field'e başvurdu. Onu, Joan Hill'den alınan doku örneklerini incelemeye götürdü. Bir hafta sonra Dr. Field hazırladığı raporda beyinde, «hücresel iltihaplanma,» gördüğünü ama aynı duruma omurilikte rastlamadığını anlatıyordu.

«Bu inceleyicinin fikrine göre, omurilik, patalojik bir anormallik göstermemektedir. Hele beyinde gözlenen menenjitten burada eser bile yoktur. Bütün beyin bölümlerinde gözlenen, menenjite yolaçan hücre iltihaplanmasının, omurilikte de görülmemesi, bence, olanaksız, birbirine uymayan bir şeydir. Beyinde böylesine yaygın bir biçimde gelişmiş olan menenjitin omuriliği de içine alması gerekirdi. Bu yüzden bana verilen malzemenin aynı ve tek kişiye ait olduğundan kuşku duymaktayım.»

Nasıl da bu haber de Houston gazetelerinde yer aldı. Ash Robinson'un yandaşları tarafından verildiğine hiç kuşku yok. Joan Robinson Hill'in omuriliğinde menenjite rastlanmadığına göre, Dr. Morse'nin arabasının bagajından çıkarıp getirdiği beyin bir başka kadavraya aitti. Bir «hata» mı yapılmıştı?

John Hill bir kez daha avukatına giderek artık Ann Kurth'la yaşamasının olanaksızlığını anlattı. Ona bir an daha dayanamayacaktı. Ondan **ayrılmalıydı**. Birlikte oldukları her an John'a işkence oluyordu. Ann Kurth onun parasıyla malıyla öylesine ilgiliydi ki, çalışma saatlerinden sonra hemşire kılığına girerek bürosuna gidiyor, her şeyini karıştırıyordu. Daha da önemlisi, kentte ondan kötü bir biçimde konuşuyordu. John avukatına banda alınmış bir telefon konuşmasını dinletti. Bunda Ann, «Doktorluğu sıfıra indi artık,» diyordu. «Neredeyse vücuttaki sigilleri ve dövmeleleri çıkaracak kadar alçaldı.»

Yarışatı Haynes bir kez daha müvekkilinden, hiç olmazsa Joan Hill'in ölüm nedeninin soruşturması bite-ne kadar evli kalmasını rica etti. Karşı tarafta, ilk eşinin ölüm nedeniyle ilgili güçlü bir tıbbi ipucu yoktu. «Ellerindeki en iyi konu, senin karının sağlığında Ann Kurth'la ilişki kurman, onunla Joan'ın ölümünden sonra alelacele evlenmen... Şimdiyse evlenmeden de süratli bir biçimde boşanmaya kalkışıyorsun. Jüri, bir erkeğin elbise değiştirir gibi kadın değiştirmesini hiç de hoş karşılamaz.»

«Yani,» diye Yarışatı durumu özetledi. «Ann Kurth'la evli kalırsan, onun sana bir zararı dokunmaz. Onunla aynı çatı altında yaşa demiyorum. Ama yasal olarak evli kal. Çünkü cinayet suçuyla yargılanmaya başlarsak Ann Kurth aleyhimizde tanıklık edemez. Bir eşin kocası aleyhine tanıklık etmesi yasaklanmıştır...»

John Hill, avukatının ne demek istediğini çok iyi anlıyordu. Ama ona boyun eğmeyecekti. «Hayır, olmaz,» dedi. «Bana ne anlatmak istediğini çok iyi anlıyorum. Ama ben, yanlış kadınlarla evlenmekten başka bir suç işlemedim. Hayatımın daha fazla rezil edilmesine izin vermeyeceğim. Boşanma belgelerini doldur. O kadını hayatımdan çıkar.»

Avukat içini çekti. Böylece Yarışatının daha sonra dediği gibi «Kirby Drive'deki Savaş» başlamış oldu.

Eğer bir erkeğin yaşamından kibarca, yavaşca, bir ipin üzerinde bir sepet dolusu yumurta taşıyormuş gibi çıkarması gereken kadın varsa, o da Ann Kurth'du. Kadını, büyük evinden çıkarıp atmanın zor olacağını an-

layınca müzik odasından yoksun kalacağı için John kendinin evden taşınmasını aklına bile getirmeye dayanamıyordu. Avukatıyla birlikte taktik ve sağduyu bakımından bir hayli sakıncalı bir plan kurdular. Plana göre John, karısına birden büyük bir yakınlık göstermeye başlayacak, Louisiana'nın Hodges Gardens'ında hafta sonu geçirmeyi  nerecekti. Yolda John arabayı romantik, ağaçlıklı bir yerde, sanki karısına karşı duyduğu isteğe daha fazla dayanamıyormuş gibi parkedecek, onunla sevişecekti. Ondan sonra da kötü haberi verecekti: Ann Kurth'un daha sonra anlatacağı gibi, «Yarışatı Haynes John'a i isinin boşanması halinde müvekkilinin savunmasını daha iyi yapacağını söylemişti. Bütün bunlar olurken bir kamyon Kirby Drive'deki evin arka kapısına dayanmış, Ann Kurth'un bütün eşyalarını toplayarak Memoriae'daki evine götürmüştü bile. John, adamların içeri girmelerini sağlamak için Ann'in evinin pencere camlarından birini kırmıştı.

Ann dönüp de, kendisi sevilip okşanırken olup bitenleri anlayınca çılgına döndü. Derhal Ash Robinson'un evine gidip bütün bir  gleden sonrayı orada geçirdi. Birdenbire yaşlı adamın kan davasında, en yeni ve değerli kişi olmuştu.

Yarışatı Haynes'e, Ann Kurth'un yokluğu sırasında eve gelen hamallardan söz açıldığında, avukat biraz da yüzü kızarak, «Aslında iyi düşünülmüş bir taktik değildi,» diyecekti. «Ama şatoyu ancak bu biçimde kontrol altına alabilirdik. Söz gelişi yani.»

16 Aralık 1969'da John, ikinci eşi Ann Kurth aleyhine açtığı boşanma davasında yeminli ifade verdi. İkinci eşiyle ilgili şikayetlerini sıraladı. Bunun bir kopyası nasılsa resmi ellerden çıkıp River Oaks'un en güncel öyküsü oldu. Ev hanımlarından biri gülerek, «Zavallı John,» dedi. «Yağmurdan ka ayım derken doluya tutuldu.»

Soru: İddia ettiğinize göre Bayan Hill, size karşı aşırı acımasız davranmakta, birlikte yaşamanızı olanaksızlaştıracak kadar aşırı hareketlerde bulunmuştur. Bana bu davranışları anlatır mısınız?

Elbette anlatırdı John Hill: «Ann Kurth'ta ölen karıma karşı aşırı bir kıskançlık var. Sürekli onu söz konusu yapıp Joan'dan hiç de hoş olmayan biçimde konuşuyor, eski karıma her ne yaptıysam aynı şeyi daha aşırı biçimde kendisine de yapabileceğimi ileri sürüyor. Örneğin, ilk eşime aylık 700 dolar verirdim. Ann Kurth kendisine bin dolar verilmesinden yana. Joan'a ait ne varsa düzenli bir biçimde harap edip yırttı, yaktı. Ya da ona buna dağıttı. Joan'ın anısını sürekli kirletmeye, yık-maya çalıştı.»

«Üstelik,» diye estetik cerrahı devam etti. «Ann, bazı isteklerini yerine getirmediğim takdirde oğlumu alıp Ash Robinson'a götürmekle tehdit etti beni...» Kadının öfkesi muayenehanesine kadar uzanmıştı.» Ameliyat sırasında telefon edip benimle konuşmakta ısrar eder, sınırlarımı bozmak için elinden geleni yapardı. Bazan hastabakıcılardan, ameliyatın tam ortasında olduğumdan telefonu kapatmalarını isterdim. Ama o değişik adlar, ses tonları kullanarak yine de beni arardı. Meslek hayatımı, ameliyatlarımı güçleştirmek için elinden geleni ardına koymazdı. Örneğin ameliyattan önce aletlerimden birini bulamayacağım bir yere saklamak gibi... Ya da arabanın anahtarlarını alıp beni ameliyata geç bırakmak için vermemesi gibi... Gece uyumamam, ertesi günü sınırlı olmam için de çabalardı. Ben ertesi gün çalışamayacak kadar bitkin bir haldeyken o evde, akşam saldırılarına hazırlanmak için yatıp dinlenirdi.»

Avukatlardan biri, «Sizi geceleri ne yapıp da uyutmuyordu?» diye sordu.

«Sürekli konuşarak yapıyordu bunu. Uyumaya kalkıştığımda örtüyü üzerimden çekerti. O zaman gırtlak gırtlığa gelirdik adeta. Tırnaklarını etime gömer, saçımı çeker, yüzümü tokatlar, beni uyutmamak için ne mümkünse yapardı.»

Ann Kurth da ifade verdi. Kocasının soğuk, kaba, kavgacı, kendisine ve oğullarına karşı düşman gibi davrandığını iddia etti. Onu «altı, yedi kez» dövmüştü. İki kez de öldürmeye kalkışmıştı. Bu gibi iddialar ülkenin dört bir yanındaki avukatlara her gün anlatılmaktadır.

Ama bu durumda söylenenler, boşanma dışındaki başka konuları da ilgilendiriyordu. Ash Robinson yeminli ifadelerin metinlerini büyük bir ilgiyle okudu. Bazı önemli noktaların altını çizerek Ann Kurth'u kendisiyle görüşmeye çağırıldı.

John, avukatı Yarışatı Haynes'e, «Kimbilir neler kaynatıyorlar?» dedi. Avukat, «ben sana demiştim,» dememek için kendini güçlkle tuttu. Şu anda yıkılan evlilikten daha önemli şeyler vardı. Haynes, savcılıkta iyi noktalara yerleştirilmiş kaynaklarından, Joan Robinson Hill'in ölümüyle ilgili yeni bir tanığı dinlemek için üçüncü kez bir büyük jüri toplanabileceği haberini almıştı. Helpert'n raporunun gelmesi artık gün meselesiydi. Üstelik raporun sorun çıkaracağı imaları da ortalıkta dolaşıyordu.

18 1970 ŞUBATINDA, JOAN ROBINSON HILL'İN ölüm nedenini soruşturacak üçüncü büyük jüri toplandı. Gruptaki on iki sağlam, güvenilir kentli vatantaşın içinde, toplumun özellikle nüfuzlu bir kişisi de vardı. Bu kişi, ölen kadının vaftiz babası, at gösterilerinin hamisi, onun tabutunu taşıyanlardan biri, babasının kırk yıllık dostu, bazen de iş arkadaşı, zengin, iri yapılı Cecil Haden'in büyük jüriye seçilmesinde olağandışı, zararlı bir durum görmedi.

Yalnızca estetik cerrahı, avukatıyla konuşurken korkuya benzer bir şeyler hissetti. Haden'in büyük jüride oturmaya hakkı var mı? diye sordu John. Ash'in geceleri geç vakit toplanan yandaşlarından biriydi o. Bu garip çay partilerinin başlamasından beri Haden, yaşlı dostunu hiç yalnız bırakmamıştı. Joan'ın tabutunun mezardan çıkarılıp yeniden otopsiye verilmesi için elinden geleni yapan yine Cecil Haden olmuştu.

Yarışatı, müvekkilini sakinleştirdi. Davaya iki jüri bakmış, ama harekete geçecek hiçbir şey bulamamışlardı. Bildiği kadarıyla başsavcının elinde yeni bir ipucu da yoktu. Ve de davalı avukatının, adliyede olup bitenleri hemen hemen anında öğrenecek güvenilir kaynakları vardı. Haynes ona, Cecil Haden'in büyük jüriye nasıl katıldığını araştıracağına söz verdi. Tek bir telefon konuşması da her şeyi öğrenmesine yeterli oldu.

Teksas'ta büyük jürinin oluşturulması bir yargıcın, üç ya da beş üyeyi seçmesiyle başlar. Bu üyelerin toplumun en iyi ve dürüst tanınmış kişilerinden olması şarttır. Onlar da, yirmi büyük jüri üyesi gösterirler. Bunların içinden doksan günlük bir dönem için on iki büyük jüri üyesi seçilir. Bu on iki üye savcının, bir cinayet da-

vası açılabilmesi için yeterli bir çalışma yapmış olup olmadığına bakar. Büyük jüri, bir dava açılmasına, davanın reddedilmesine ya da hiçbir biçimde adli soruşturma yapılmaması konusunda oy kullanma hakkına sahiptir. Kendilerinden sonra toplanacak büyük jürinin konuyu incelemesine de karar verecek hakka sahiptir. Büyük jürinin olağanüstü gücü vardır. Bir konuyu, polis ve savcının dışında, kendisi incelemeyi de yeğ tutabilir. Kendi başına buyruk bir havaya bürünebilir ama neyse ki böyle bir şey seyrek olur. Teksas'ta büyük jüriler başsavcının itaatli oyuncakları, kimi ısırıkları söylendiyse, onu ısırın gruplardır.

Anlaşıldığına göre Cecil Haden'in büyük jüriye atanması salt bir raslantıdan ibaretti ama raslantı insanın başını döndürecek orandaydı. Bölge yargıcının büyük jüri üyelerini seçmeleri için ayırdığı beş komisyon üyesinden biri, Richard Kolb adında Vinson, Elkins, Weems, Searls, Connally örgütünün ortaklarından bir avukattı. Ash Robinson bu şirketin müvekkiliydi. Avukat Kolb'un bürosu, Ash Robinson'un davasına bakan genç avukat Richard Keeton'unakinin hemen yakınındaydı. Kolb daha sonra, Cecil Haden'in Doktor John Hill'in hareketlerini yargılayacağını asla aklına getirmediyi söyleyecekti... Son derece güvenilir ve dürüst bir avukat olan Kolb'ın sözlerinden kuşkuya düşmek kimsenin aklına gelmezdi.

Bütün jüri üyelerinin etmek zorunda oldukları yemin şöyledir: Her jüri üyesi, jüride konuşulanları dışarıya iletmemeye, kimsenin etkisinde kalıp, «kıskançlık, öfke ve kinle,» hareket etmemeye yemin edip söz verir. Ve de yemin şöyle devam eder: «Hiç kimseyi de sevgi, korku, şefkat dolayısıyla ya da mükâfat görmek umuduyla haklarından yoksun bırakmayacaksın.» Haden büyük jürideki koltuğuna kuruldu. Daha ilk oturumlardan başlayarak küllenmiş ateşi alevlendirmek için elinden geleni yapmaya koyuldu.

Yalnız Haden'in hakkını vermek gerekir ki, toplantılara özel bir ilgi duyduğunu hiç kimseden gizlemedi. «Jürideki arkadaşlara Ash Robinson'u kırk yıldır tanıdığımı anlattım,» diye belirtecekti sonra. «Ash'in çok sevgili dostum olduğunu söyledim. İnsanın belki altı ay görmeyeceği, ama karşılaştığı an, dostluklarını bıraktıkları

yerden sürdürebileceği türden bir arkadaş. Joan Robinson Hill'i de daha beşikten beri bildiğimi belirttim. Kimse-
nin suçlu ya da suçsuz olduğu üzerine önceden bir fik-
rimin ya da kararımın olmadığını anlattım. Olayı başın-
dan alıp ayrıntılarına dek incelemeyi, her şeye ilk ve
son olarak kesin bir açıklık getirmeyi önerdim.»

Jüri üyelerinden biri, bir kara derili, belki de Houston'
da insana nasıl baskı yapılacağını bildiğinden karşı dur-
du. Haden'in aşırı derecede peşin fikirli olduğunu ileri
sürdü.

«Belki de öyleyimdir,» dedi Haden. «Kendinizi Ash
Robinson'un yerine koyun. Karşınızda tek evladını yitir-
miş bir baba var. İyi, dürüst bir insan, aklını kaçırmak
üzere bulunan biri var. Vakayı ele almalı, bir karara var-
malıyız.»

Kara derili jüri üyesi onu onayladı. Haden'in taraf-
sızlığına inanmıştı. Joan Robinson Hill sorunu ve onun
nasıl öldüğü yeniden gündeme alındı.

Yarışatı Haynes kumar oynuyordu. Önce masaya
çok zayıf bir kart sürdü. Masadaki paraların hepsini ka-
zanmak niyetinde değildi. Yalnızca gazetelerin iç sayfa-
larında olsun bir haber çıkmasını, televizyonun akşam
haberlerinde bundan kısaca söz edilmesini istiyordu:
«Haynes, Hill Davasında Soruşturma Kurulu İstiyor.»
Joan Robinson Hill'in ölümü ve sonrası, skandallar, karı-
şık olaylar ve yanlış yaklaşımlarla öylesine karışmıştı ki,
adaletin yerine getirilmesini sağlayacak tek yol açık
oturum yapmaktı. Başsavcı Vance başını sabırla sal-
layarak böyle bir tribün gösterisini reddetti. Avukat-
ların ne zaman bol zamanları olsa açık oturum isterlerdi.
Ashında büyük jürinin yaptığı da buydu.

Haynes yılmadan ikinci elini oynadı... Ash Robin-
son aleyhine on milyonluk zarar ziyan davası açtı. Yaşlı
adamı, John Hill'i işlemediği bir suçtan mahkum ettirmek
için komplolar kurmakla suçluyor, estetik cerrahın top-
lumsal ve meslek yaşantılarının lekelenmesine; böylece
ciddi parasal zararlara uğramasına neden oluyordu. Ash
bunu duyunca bir ıslık çaldı beğeniyle. «On milyon dolar,»
dedi. «Bizim John sonunda büyük düşünüp, büyük hare-
ket etmeye başladı.»

Davanın güzel yanı, Yarışatıyla ortağı Fullenweider'e, kentten herhangi birini yeminli tanık olarak ifade vermeye çağırma olanağını sağlaması oldu. Ash Robinson, Noel'e kadar yeminli yazılı ifade verecek ya da avukatın sandalyelerinde oturmaktan poposu öylesine yorulacaktı ki, köpeklerini adliyeden geri çekme yolunu tutacaktı. Ya da Yarışatı böyle olacağını umuyordu.

Davetiyeleler yollandı: Ash'a, karısına, John Hill'e, Ash'a yardımcı olan doktorlara, Joan Hill'in ölümünden önceki günlerde Hill'lerde konuk olarak kalan iki Dallaslı kadına... Bu yöntem Yarışatına büyük jürinin neler ortaya çıkardığını anlama olanağını da veriyordu... Yani tanıklar duruşmaya davet edip onlara hep aynı tür soruları sormaları avukatın işine geliyordu. Çok geçmeden kırımızı ciltli defterler çoğalmaya, Haynes'in bürosundaki bir dolabı tıka basa doldurmaya başladı. Joan Robinson Hill davası, doktorlara, avukatlara, adliye muhabirlerine, stenograflara, özel dedektiflere, telefonlara dinleme aygıtı yerleştirenlerden teleskopik dürbünler satan şirketlere kadar herkese çıkar sağlayan bir sanayi biçimi olmaya başladı.

Başsavcı yardımcısı McMaster, Ash Robinson'un, kızının cenaze töreni sabahında bürosuna dalıp da gömülme işleminin durdurulmasını istediğinden beri dava konusunda habire tutum değiştirmişti. Başlangıçta olayın parıltısı gözünü almış, Cadillac arabaların, bilgilerine gereksinme duyduğu büyük konak sakinlerinin, hırslı herhangi bir savcı için gayet değerli olan güç ve nüfuzlarının etkisinde kalmıştı. Tarafsız doktorlarla, kimyagerlerle, hemşirelerle görüşerek, Teksas Tıp Merkezi Kütüphanesinde zehirlenmeye neden olan **salmonella**, **shigela**, **E. coli** bakterileri üzerine kitaplar okuyarak sıkıntılı saatler geçirmiş, John Hill'in karısının vücuduna herhangi bir mikrobu gizlice aşılayıp aşılayamayacağını anlamaya çalışmıştı. Evinin şöminesi önünde oturuyor, «Belki böyle yaptı, belki de şöyle yaptı...» diyerek çeşitli olasılıkları düşünüyordu. Ama bütün bunlar bir doktoru cezaevine yollamaya yeterli değildi.

1970 İlkbaharının başlarında bir gün McMaster, kızının mezardan çıkarılıp yeniden otopsi yapılmasını sağlayan Ash'ın yakını doktorlardan birine uğradı. Bu doktor

şatoya benzeyen kalın duvarlı bir konakta oturuyordu. Hatta taş döşemeli holde zırhlı bir şövalye nöbet tutuyordu. Burası bir cinayet olayını düşünüp geliştirmek için kusursuz bir ortama sahipti. McMaster kendini bir koltuğa bıraktı. Dava üzerinde bilmediği kalmamış, bir parça da bıkkınlık getirmişti. Milton Helpert'nin raporu altı ay gecikmişti. Belki de ünlü patalog araştırmalarında hiçbir şey bulamamış, olumsuz bir yanıt yollamaktan da çekiniyordu. Ya da bir şey bulmuştu da, üzerinde bir parça daha çalışmak istiyordu.

Ev sahibi doktor anlayışla başını salladı. Savcının yorgunluğunu, bıkkınlığını anlıyordu. O bile Ash Robinson'un abartılmış öfkesine hizmet etmekte olağanüstü fazla zaman harcandığı kanısındaydı.

McMaster bazan, Joan Hill'in hastalanıp öldüğünü kabul ediyordu. Doğal bir ölümdü bu: Herkesin başına gelebilecek türden.

Ev sahibi ortaya yeni bir kuram sürdü: Diyelim ki, Joan Hill midesini üşütüp hastalandı. John Hill ona bulantı kesici bir ilaç olan Compazine'le, ishali durdurucu Lomotil verdiğini söylemişti. Diyelim ki, ishal kesici yerine daha da yumuşatıcı Colace verdi. Joan Hill'in ishali şiddetlendi. Buna bir de idrarın fazlalaşmasını sağlayan bir ilaç eklediye? Hem de Joan'ı öldürecek oranlarda verdiyse?

McMaster ileri sürülen bu fikrin üzerinde durdu. Joan Hill'in hastaneye yatırıldığı sırada şok geçirmekte olduğu kesindi. Hastane yalnızca şokun ne tür olduğuna karar verememişti.

Doktor konuşmasına devam etti. Hatırladığına göre hastane doktorları Joan'a büyük dozlarda potasyum klorid vermişler, bu da kanda yüksek düzeyde potasyum artmasına neden olmuştu. Hem de öylesine fazla potasyum oluşmuştu ki, kalpte elektrolitik dengesizlik meydana gelmiş ve kalp durmuştu. Joan'ın hastanedeki potasyum düzeyi 7.4'tü. Oysa bunun normal olarak 4.5 olması gerekiyordu. Klorid düzeyi normal olarak 95 olmasına karşın Joan'da 116'ydı. Korkunç yükselmeler olmuş, dedi ev sahibi doktor. Belki de Joan Hill'i aslında bunlar öldürdü.

McMaster, «Ama bunlar Sharpstown doktorlarının onu öldürmek istedikleri anlamına gelmez, değil mi?» dedi.

«Elbette gelmez,» dedi doktor. Onlar, tehlikeli biçimde düşük olan tansiyonu ayarlamaya çalışıyorlardı.

Uzun sözün kısası, kadın hastaneye son derece hasta olarak yatırılmıştı. Doktorlar da ona gerektiğinden fazla potasyum klorid vermişlerdi. Joan Hill de bu yüzden ölmüştü. Üzücü bir şeydi bu ama büyük bir olasılıkla böyle olmuştu, diye savcı anlatılanları kısaca yineledi.

Doktor, evet, dedi ama bu yalnızca bir kuram.

Odada doktorlar savcıyı dinleyen bir konuk daha vardı. Söze karışıp bu kurama katılmadığını belirtti. Joan Robinson Hill büyük beyaz evinin yatakodasında hastalanıp yattığında, orada esir değildi. Başucundaki komodinin üzerinde telefon vardı. Telefonun telleri kesilmemişti. Ölmek üzere olduğunu anlasa istediği herhangi bir arkadaşına telefon edebilirdi... Birkaç blok aşağıda oturan anasıyla babasını arardı hiç olmazsa.

Doğru, dedi McMaster. Ama ya ne derece hasta olduğunun farkında değilse? Herkes üşütüp hastalanırdı. Mikrop ömrünü tamamlayıncaya kadar yataktan çıkılmazdı. Doktorlar ne derse o yapılırdı.

Bu vakada hastanın kocası doktordu.

Birden McMaster heyecanladı. Evsahibi de. «Cinayet birini yaptığı şeyle de gerçekleştirilebilir...» diye başladı doktor. Ama sözünü tamamlayamadı.

McMaster, «Yapmadığıyla da,» diye atıldı.

Büyük jüri, bir avukat, bir postacı, emekli bir öğretmen, bir tüccar, dört zenci gibi her sınıfı temsil edecek şekilde Houstonlılardan oluşuyordu. Hepsi de yaşamları boyunca cezayı gerektirecek hiçbir yanlış harekette, ah-laksızlıkta bulunmamış, kentin sayılan sevilen kişileri-ydi. İlk toplantılarında kendilerine emekli bir işadami olan Wayne Jones'i başkan seçtiler. Ama gizli toplantı yerinde kimin en etkili ve yetkili olduğundan hiçbirinin de kuşku-su yoktu. Bu kişi Cecil Haden'di. Milton Help-ern'in otopsi raporunu beklerlerken buna ek olarak başka bilgiler de toplayabilirlerdi. Eğer Help-ern'in raporu John Hill'i cinayet suçundan tutuklamaya yeterse o zaman asıl dava duruşması için başka bilgilere de gereksinme duyulacaktı. Haden, isterlerse, büyük jürinin savcılık bü-rosunun müfettişlerinden yararlanabileceğini anladı. Ama

şu sırada büyük bir gizlilik içinde hareket etmek gerekiyordu. Bunu, muhabirlerin kum gibi kaynadığı adliye binasında başarabilmek çok güçtü.

Onlardan önceki büyük jüri, «Araştırmalar için» kullanılmak üzere iki yüz dolar bırakmıştı. Ama bu para iyi bir özel dedektifin iki günlük ücretine bile yetmezdi. O zaman Cecil Haden, büyük jürinin çalışmalarına göz kulak olan Yargıç Wendell Odom'a gitti. «İki isteğim var, sayın Yargıç,» dedi. «Biz kendi özel müfettişlerimizi tutabilir, bu konuda kendi paramızı kullanabilir miyiz? Uygunsuz bir iş yapmak istemiyorum.»

O sırada yargıç görevi başındaydı. Haden'den bu konuyu düşünmesi gerektiğini söyledi. Wendell Odom'un da gelecek için bazı düşünceleri vardı: Teksas Ağır Ceza Temyiz Mahkemesine üye olmak istiyordu. Böylesine ünlü bir davada ani, gelişigüzel kararlar vermekten kaçınmalıydı. Haden'in amacı açıktı. Kendi parasını harcayarak tutacağı özel dedektiflerle John Hill'i mahkûm ettirecek bilgiler toplamak istiyordu. Haden'in arkasında da Ash Robinson vardı. Haden'in daha sonra anlatacağı gibi, yargıç Odom ertesi gün onu makamına çağırtmış, «İşini gör,» demişti. «Dualarım seninle beraber.»

Ash Robinson haberi alınca memnun oldu. Kızının ölümünün ilk yıldönümüydü. İkinci yıl bitmeden John Hill'i cinayet suçundan mahkeme karşısına çıkaracağından emindi.

Başsavcı Carol Vance, Hill konusunda olanlardan bir dereceye kadar tedirginlik duyuyordu. Şimdiye dek, bir cinayet işlendiğini ispatlamak için vergi ödeyen vatandaşların paralarından hatırı sayılır miktar boş yere harcanmıştı. Bu duruma bir son vermek gerekiyordu. Oysa yardımcısı McMaster yeniden ateşlenmişti. John Hill'in, ilk karısının ölümünden şu ya da bu biçimde sorumlu olduğunu düşünüyordu. Şu ya da bu biçimde davanın açılmasına çalışılması gerekliydi. Bu da zaman alacaktı elbette. Bunun için de özel para, Haden'in parası, kullanılıyordu. Kaygılanacak ne vardı ki?

Başsavcı bu konu üzerinde çok kaygılanıp sinirlenmiş olacak ki, beklenmedik bir adım attı. Efsanevi bir üne sahip olan yardımcısı Erwin (Ernie) Ernst'i çağırttı. Romantik, tıknaz yapılı, geveze denilebilecek kadar konuş-

kan, köylülere özgü sağlam bir sağduyuya sahip, filozof bir avukattı Ernst. Öte yandan eski Roma şairleri ve Yunan filozoflarıyla içtenlikle ilgilenirdi. Uzun meslek yaşamı boyunca yüzlerce katili elektrikli sandalyeye götürmüş ya da ömür boyu hapse mahkûm ettirmişti. Doğuştan şakacı bir kişiliğe sahipti. Meslektaşları arasında çok sevilirdi, hakkında anlatılanlar bir Noel ağacının süsleri gibi donatırdı onu. Bir keresinde, (belki de uydurmadır), Ernst, kendisini jüriye bakire olarak tanıtan bir genç kadının davasında kadının birden çok erkekle yatıp kalktığını kanıtlamak zorunda kalmıştı. O gün duruşma başlamazdan önce salonun ilk dört sırası genç, gürbüz erkeklerle doldu. Ernst'le, savunma avukatı arasında genç hanımın ününün dava için geçerli olup olmadığı üzerine bir tartışma çıktı. Yargıç geçerli olmadığını söyleyince Ernst genç erkeklere dönerek, «İlk dört sırada oturanlar gidebilirler,» dedi. «Artık size gereksinmem kalmadı.» Ne demek istediğini çok iyi anlatmıştı. Ülkenin en iyi, en keskin zekasına sahip bir cinayet avukatıydı. Herkes bir gün onun Bölge Başsavcısı olacağını ya da Temyiz Mahkemesine üye seçileceğini düşünüyordu. Oysa Ernst'de yükselmek için hırs yoktu. O daima baştan bir geride kalmayı yeğliyordu.

Bölge Başsavcısı Ernie Ernst'e, «Büyük jüri odasına girip John Hill davasında, zayıf tarafı tutmanı istiyorum,» dedi. Bu benzeri görülmemiş bir hareketti. Bir bölge Başsavcısı, yardımcılarından birini, diğer bir yardımcısının heyecanını dizginlemeye yolluyordu. Ama Houston'ın yetkili ve kuvvetli kişilerinin duruma el koymalarından Vance belirgin bir biçimde tedirgin olmuştu. «Davayı darmadağın edip çürütmeni istiyorum,» diye ekledi Ernie'ye. «İşin bittiğinde hâlâ John Hill davası diye bir şey kalırsa, o zaman duruma normal yollardan el konulur.» Vance, konuyla ilgili onur, peşin fikir ve intikam duygusundan başka bir şey yoksa, Ernst'in işin üstesinden geleceğini biliyordu. Ama gerçekten kuşku uyandırıcı, dava açılacak, duruşma jürisine sunulabilecek bir şeyler varsa o zaman Ernst işin üstüne üstüne gidecek, sonucu bir an önce almak için elinden geleni yapacaktı.

Kanıtları öğrenmek ve büyük jüri odasının havasına

alışmakla geçen ilk haftada Ernst iki grubun bulunduğuna dikkat etti. Birinci grup Cecil Haden'in başkanlığında, onun hemen yemen her dediğini, istediğini destekler durumdaydı. Eğer Haden, «Hadi özel dedektifimizi Joan Robinson Hill'in berberine yollayalım,» dese, jüri bunu hemen onaylamaya hazırdı. Onaylıyordu da. Ama etkisiz kalsa da onlara karşı koyan biri vardı. Bu kişi, Houston'a kuzeyden gelen, büyük bir petrol şirketinin personel servisinde sekreterlik yapan Carole Pinkett adında genç, çok güzel bir kara derili kadındı. İyi öğrenim yapmış olan Carole Pinkett, Cecil Haden'in her çaldığı müziğe uyarak dansetmeye hiç de niyetli değildi. Üstelik Ernst onun akli başında, işlek bir zekaya sahip olduğunu da anlamıştı. Haden ondan hoşlanmıyor, diğer jüri üyeleri de genç kadının çalışmaları sekteye vurduğunu sanıyorlardı. Ama Ernst kadından hoşlanmıştı. İlkbaharın ortalarındaydılar. Şimdiye kadar okuduğu, duyduğu, gördüğü hiçbir şey Ernst'e bir cinayet işlendiği kanısını vermemişti.

12 Mart 1970'de, Joan'ın öldüğü günden hemen hemen bir yıl sonra, John Hill'le Ann Kurth ayrıldılar. Yirmi dört saat içinde de Ann büyük jüri odasında oturup kendisini sokağa atan adamla ilgili hikayeler anlattı. Kadının atıp tutmalarını dinleyen Ernst'in aklına sahnede tek başına solo konser veren bir artist geldi. Ann Kurth'un sesi yükselip alçalıyor, eli boğazına, oradan göğsünü dolaşarak kucağına iniyordu. Kadın rolünü çok güzel oynuyordu. Ernst kendi kendine durmadan, «Bu kadının anlattıklarının ne kadarına inanılabilir?» diye soruyordu.

Ann Kurth büyük jüriye özellikle şunları anlattı:

(1) John Hill ilk eşini öldürmekle kalmayıp onu da, ikinci Bayan Hill'i de öldürmeye çalışmıştı. Üç kez.

(2) John'ın Sodyum Pentotal'le «Hakikat serumuyla» ifadesinin alınmasına büyük bir olasılıkla hile karışmıştı. Balayı için Dallas'a gittiklerinde John bir kütüphaneye uğrayıp ilaçla ilgili bilgi toplamış, buna karşı bir panzehir bulmaya çalışmıştı. Daha sonra, deneye tutulacağı sabah, Ann onun kendisine kalçadan iğne yaptığını görmüştü. Ann'e göre bu, Hakikat Serumunun etki-

sini azaltacak bir şeydi. Böylece soruları kafasında taratabilmiş, ona göre yanıtlar vermişti. Bu iddiayı duyduğunda anestezi uzmanı Dr. Richard Smith, «Saçma bu,» dedi. «John Hill damarlarına zemzem suyu şırınga etmiş olsa bile vız gelir. Adam ilacın etkisindeydi. Hiçbir panzehir, bir anestezi uzmanının ustalığına karşı koyamaz.»

Yine de Ann Kurth, kocasını zorba bir erkek olarak tanıtip başka iddialarda da bulunarak büyük jüri salonunda ilikleri ürperten buz gibi bir havanın esmesine neden oldu. Jüri üyelerinin onun ileri sürdüğü iddialar üzerinde soracak soruları vardı. Özellikle bir tanesi çok yerindeydi: Ann bütün bunları anlatmak için neden şimdiye kadar beklemişti? 1969'daki büyük jüri önüne çıktığında kocasının kendisine kötü davrandığı üzerine hiçbir şey söylememişti.

O sırada bunların hiçbiri olmamıştı, dedi Ann. Savcı yardımcısı McMaster, bir kadının kocası aleyhinde tanıklık edemeyeceğine işaret etti. Ann Kurth kocasından ayrılmış olduğuna göre artık rahatça konuşabilirdi. Jüri üyelerinden birinin bir başka sorusu vardı: Kurth'un tanıklığı asıl duruşma sırasında kullanılabilir miydi? Yoksa özel izin mi gerekiyordu? McMaster, bilmediğini söyleyerek dürüst bir yanıt verdi.

Myra Hill derhal oğlunun evine yeniden taşındı. John'ın ikinci eşinden ayrılmasına çok sevinmişti. «Şimdi her şey olup bitti,» dedi. «Anlat bakalım bu kadınla neden evlendin?»

John ona, Myra'nın asla unutamadığı bir yanıt verdi. Hatta Myra bunu bir kâğıt parçasına yazıp biriktirdiği gazete kupürlerinin, belgelerin arasına koydu.

«Eğer onunla evlenmeseydim,» dedi John. «Beni, Başsavcı yardımcısı McMaster'e gidip Joan'ı öldürmekle suçlayacağını söylemişti. Boşadığım takdirde de intihar edeceğini, geride ölümünden benim sorumlu olduğumu belirten bir mektup bırakacağını söyleyerek tehdit etmişti.»

Ernie Ernst, Ann Kurth'un verdiği ifadeye dayanarak bir cinayet davası açılmayacağı kanısındaydı. Yarışatı Haynes gibi güçlü, iyi bir savunma avukatı, kadının birin-

ci ve ikinci büyük jüri önünde değişik ifadeler verdiği, boşandığı kocasına düşman olduğu, zaten nafaka ve mal bölüşümünde aralarında anlaşmazlık bulunduğu üzerinde durarak durumu kendi çıkarlarına uydurmayı rahatlıkla başarırdı. Kurth'un tanıklığı yararlı olabilirdi ama kanıtlarla rahatlıkla da çürütülebilirdi.

1960 Nisanı geldiğinde McMaster, «Helpern'in otopsi raporu hangi cehennemde kaldı?» diye homurdandı. Büyük jüri çalışmasının son ayına girmişti.

Eğer bu jüri de bir şey yapamazsa dosya kesinlikle kapatılırdı. İşkence etmekle, dava açmak arasında ince bir çizgi vardır. Ernst sık sık parmaklığın ters yanına düşmekte olduklarını hissetmeye başlamıştı. Dr. Jachimzyk'i arayıp New York'taki patalogla temasa geçmesini istedi.

Genellikle kibar, sakın bir insan olan Milton Helpern, şehirlerarası telefonda oldukça sinirliydi. Evet, raporu daha yazıyordu. Hayır, henüz bitirememişti. Raporu John Hill'i elektrikli sandalyeye götürecektir bir şey de olmayacaktı. Rapor daha çok kadının ölümünü saran olayların eleştirisini yapan bir yazı olacaktı.

Cecil Haden'le Ash Robinson başka planlar kuruyorlardı. Büyük Jüri'nin zamanı tükenmek üzere olduğuna göre neden Milton Helpern'i buraya çağırıp raporunu kendisinin vermesini sağlamıyorlardı? Onun ağzından dinlerlerdi herşeyi. Fikirlerini McMaster'e açtılar. Savcı yardımcısı bundan hoşlanmıştı ama ünlü pataloğun yol masrafını karşılayacak paraları yoktu. Ama bu harcamaları bir başkası yüklenirse büyük jüri böyle ünlü ve güvenilir birini dinlemekten herhalde büyük zevk alırdı.

Ash Robinson çeki mutlulukla yazdı.

Dr. Helpern kente gizlice sokulup Warwick Otelinde Cecil Haden adına ayrılan daireye yerleştirildi. Sonra da gazetecilere görünmemek için Adliye binasına bodrum katındaki bir kapıdan sokuldu. Doktorun beraberinde onsekiz buçuk sayfalık otopsi raporu vardı. Ama rapor henüz tamamlanmamıştı. Bir cümlelerin ortasında öylece kesilip kalmıştı. Houston yolculuğu öylesine ani çıkmıştı ki, sekreteri raporu daktilo edip bitirme fırsatını bulamamıştı. Ama önemi yoktu. Dr. Helpern raporunu sözlü olarak, elindeki notlardan verebilirdi.

Dr. Helpern konuşmasının başlangıcında, «Bu ölüm, resmi inceleme için Adli Tabiplik bürosuna bildirilmiydi,» dedi. «Bu noktanın kesinlikle üzerinde durulması gerekir. Çünkü ölünün tahnit edilmesi ölüm nedeninin incelenmesinde ciddi engeller ortaya çıkarmış, mikrobiyolojik ve toksikolojik yönden olanaksız hale getirmiştir. Müzmin bir ishalin birdenbire başlaması, başdönmesi, kusma, şok, soluk almakta güçlük çekilmesi ve hastanın hastaneye yatırılmasından çok kısa bir süre sonra ölmesi gibi bütün belirtilerin nedenlerinin ortaya çıkarılması olanaksızlaşmıştır.» Helpern'in raporu, John Hill'in durumunu ilmi yönden çok az etkileyen olağanüstü bir belgeydi. Daha doğrusu Helpern, kentte estetik cerrahıyla ilgili söylentilerin pek çoğunu çürüğe çıkarıyordu.

Söylenti: John Hill gömülmesinden üç gün sonra karısının mezarını kaybolan bir yüzüğü bulmak için değil, başka bir nedenle açmıştır.

Helpern: «Merhumenin vücudunda, herhangi bir yerine dokunulduğunu gösteren bir işaret yoktur... Elbise çıkarıldığında (mezardan ölünün çıkarılmasıyla yapılan otopside) ilk otopside açılan ve sonra dikilen Y biçimindeki kesiğe dokunulmamıştır. Başka bir deyişle, vücudun yeniden açılmış ya da herhangi bir organın alınmış olduğunu gösteren hiçbir iz yoktur.»

Söylenti: John Hill karısına, vücudunun olağandışı bir yerine zehirli iğne yaptı... Parmak araları gibi... Hizmetçi Effie Green'in söylediği, Ash Robinson'un da dört bir yana yaydığı gibi... John Hill'in karısını hastaneye götürürken onun elini ovuşturduğu dikkati çekmiştir.

Helpern: «Özenli bir inceleme sonucu ellerde hiçbir iğne izine rastlanmamıştır.»

Söylenti: John Hill karısının beynini çalıp otopsi sırasında başka biriyle, menenjitli bir beyinle değiştirdi.

Helpern: «İlk otopsiyi yapan patalog (Dr. Morse) 1,020 gr ağırlığında, bozulmaması için ilaç içinde tutulmuş bir beyni bir plastik torbayla getirdi. Bunun, otopsi yaptığı sırada kadavradan aldığı beyin olduğunu söyledi... Beyinde menenjit ile ilgili bir şey bulunmadı. Ama mikroskop altında yapılan incelemede menenjit görüldü. Omurga kanalı açılıp omurilik alındı... Omurilik pek bo-

zulmamıştı. İlk bakışta omurilik ince zarındaki kırmızılıkların bir iltihaplanma olabileceği kuşkusunu doğurdu. O zaman menenjit incelemesi yapmak için tüm omurilik alındı. Boyundan bele kadar çeşitli düzeylerde örnekler hazırlandı. Örümcek zarının iç tarafında bir leke vardı. İncelendiğinde çok az miktarda lökosit görüldü. Omuriliğin bu bölümü ilk incelendiğinde normal gibi görünmüştü ama beyin zarlarının incelenmesinde ortaya parçalı nüveli lökosit ve tek nüveli lökosit çıktı... Omurilikteki bu iltihaplanma çok az, bir çok bölümlerde de yoktu... Beyinde iltihaplı bölgelerin bulunması, aynı kişinin beyninde ve omuriliğindeki çeşitli bölgelerde ortaya çıkabilirdi.

«Şiddetli menenjit vakalarında, belsuyunun iltihaplı durumu, omurilikten çok beyin zarındaki akut iltihaplanmadan ortaya çıkar. Bir çok otopsilerde... Omuriliği, beyindeki kadar şiddetli iltihaplanmalar göstermemiştir.»

Böylece Helpern «beyinlerin değiştirildiği» söylentilerini kesip atıyordu.

Üstelik Helpern ölüden aldığı dokular üzerinde yaptığı mikroskopik incelemelerde zehirlenmeyle ilgili bir duruma da rastlamamıştı. «Yemek borusu, mide, kalın ve ince bağırsak, karaciğer, böbreklerden alınan parçalar röntgen ve spektroskop kullanılarak geniş ve dikkatli bir biçimde incelenmiştir. Bu dokularda hiçbir zehir izine rastlanmamıştır. Kadavranın tahnit edilmesinden ötürü zehirle ilgili araştırmaların daha da öteye götürülmesi mümkün olmamıştır.»

«Otopsisi yapılan dokular üzerindeki kimyasal incelemeler de negatif çıkmıştır...»

Raporunun ilk on sayfasında Dr. Helpern mesleğiyle ilgili konular üzerinde duruyor, vücuttaki her bir organın nasıl ayrıntılarına dek incelendiğini, alınan sonuçları bildiriyordu. Sonra olağanüstü bir şey yaptı. Raporunun ortalarına doğru, eğer insan, Ash Robinson'a hizmetçi Effie Green'le Diane Settegast ve Eunice Woolen adlı iki Dallaslı kadının anlattıkları ateşli hikâyelere dayanarak hareket edildiği takdirde her şeyin nasıl olduğu ya da olabileceği üzerine birden bir senaryo çizdi. Bu ifadelerin hiçbirisi yeminli olarak verilmemiş, hatta noterde bi-

le onaylatılmamıştı. Helpern de bu kadınlarla görüşüp söylediklerinin doğruluk derecesini araştırmamıştı. Üstelik patalog, John Hill'in durumunu raporuna almamış, ne onunla konuşmuş, ne de hizmetçiyle iki konunun anlattıklarının doğurduğu zararlı sorulara yazılı yanıtlar vermesini istemişti. Bu raporun bir kopyasını okuyan Yarışatı Haynes okkalı bir küfür savurdu. Yalnızca öfkelenmekle kalmamış, inanmamıştı da. «Helpern yalnızca otopsi yapmak için çağrıldı,» dedi. «Başka bir şey için değil. Bir polis olarak hiç de güvenilir biri olduğunu sanmıyorum.»

Helpern'in raporu, korkunç derecede karışık, kötü yazılmış bir cinayet romanı gibiydi. Daha uygun olacağını düşünerek Joan Robinson Hill'den «merhume» diye sözetmesi, cümlelerini yalnızca anlaşılmaz biçime sokmakla kalmamış, istemeden gülünç bir nitelik de kazandırmıştı. Örnek: «Evde kalan konuklar ve merhumenin annesi, merhume, merhumenin annesi ve çocuğu için tavuk almaya gittiler. O sırada merhume içki içiyordu... Anlaşıldığına göre akşam saat 7'yle 11 arasında konuklarla merhume birkaç kadeh içmişlerdi.»

Rapor, belli belirsiz imalarla John Hill'i mahkûm etmeye çalışıyordu. Helpern'in raporunda şöyle parçalar vardı: «Sonra koca bir şey için yukarı çıktı. Ve de merhumeye bir 'iğne yapmak' için aşağı indi.» 'İğne yapmak'ı tırnak içerisine alarak sanki, «bir ilaç ya da başka bir şey vermiş olabilir,» demek istiyordu. Daha sonra Helpern, Joan Robinson Hill'in son gününe, 16 Mart 1969 pazar gününe atlıyordu. O günü şöyle özetlemişti:

«Pazar günü... merhume şiddetli kusma, ishal ve titremelerle hastaydı... Ateşi olması gerekirdi ama bundan hiç söz edilmemiş.» Böylece Helpern, o gün Joan Robinson Hill'in ateşi üzerine de dikkati çekiyordu.

Bundan sonra Helpern'in raporu, John Hill'in karısına ve konuklarına Fransız pastaları ikram edişini, Hill ailesinin pek iyi geçinemediklerini anlatıyor, hizmetçi Effie Green'in kirli yatak örtüleri üzerine söylediklerini yineliyordu.

Helpern'in raporunda Effie'nin doktoru bulunduğu yeri doğru söylememesi üzerine azarladığını belirtiyordu. «Hastaneden bir hemşire kocayı (Hill'i) aradı. Merhu-

menin durumunda değişiklik olduğunu, hemen hastaneye gelmesi gerektiğini bildirdi. Telefonda birkaç dakika sonra koca eve geldi. Effie ona, hastaneden gelip gelmediğini sordu. John Hill, 'Evet, ordan biraz önce ayrıldım,' dedi. Hizmetçi, 'Hayır, orada değildiniz,' dedi. 'Karıınız çok hastaymış. Hemen hastaneye gitmeniz isteniyor.'

John Hill'i böyle acımasız, hasta karısını bütün gece pis çarşaf lar içinde yatıran ilgisiz bir koca olarak gösterdikten sonra onu başka kadınlarla aldatmasına geçiyordu. «Hizmetçi kadın, merhumenin kendisine kocasının bir başka kadınla aylardan beri yaşadığını anlattığını belirtmiştir... Hizmetçi, 'Bayan Hill'in yalnızca hastalıktan ölmediğini,' hissetmişti... Hizmetçi, kocanın merhumeye iğne yaptığını asla görmediğini ama merhumenin elinde bir iğne yerini gördüğünü bildirmiştir. Çünkü kocanın karısının eilni ovuşturduğunu görerek bu kanıya kapılmıştır.»

Helpern'in otopsi raporu Effie'nin yürekleri sızlatan bir sözülle sona eriyordu: «Dr. Hill'den nefret etmiyorum. Yalnızca doğru hareket etmedi o. Yalnızca... Şey... Eğer bir koca doğru hareket etmez, karısına iyi davranmaz, ona bir köpek muamelesi yapmak isterse, kadın kocasına alçak gönüllü, iyi ve tatlı davranırsa, arada sevgi diye bir şey yoktur. Yalnızca... Ah, Tanrım... O, bütün bunlardan memnun olmasını bilemedi.»

Ve de Helpern birden bir pataloğun yasal alanına dönüyordu. «Ölüm nedeni üzerindeki düşünceler,» başlığı altında şöyle yazmıştı:

«Daha önce sağlıklı, atletik, fiziksel olarak hareketli, otuz sekiz yaşında, dokuz yaşında bir çocuk annesi olan merhume, başdönmesi, kusma, kontrol altına alınamayan bir ishal sonucu zayıf düşme, tedirginlik, tansiyon düşüklüğü sonucunda ölmüştür. Hastalığı 15 Mart 1969'da evinde başlamış, 18 martta yukarda sözü edilen arazlardan ötürü en kötü durumunu almıştır. Tıbbi tek yardımı estetik cerrahı olan kocasından görmüştür. Evde çok şiddetli hasta olmasına karşın 16 Mart pazar, 17 pazartesi günlerini yatağında geçirmiş, 18 salı günü de kocası onu bir cankurtaran ya da sedye gereksinmeden arabasıyla hastaneye kaldırmıştır. Merhume 18 mart günü saat sa-

bah 11.45'de Sharpstown Hastanesine kabul edilmiş, özel bir odaya yatırılarak Dr. Bertinot'nin bakımına verilmiştir. Merhume'nin vücudunun hiç de olumlu karşılamadığı bir tedavi altına alınmış, hastanın durumu daha da kötüye gitmiştir. Hastaneye yatırılmasından 16 saat sonra ölmüştür. Hastaneye alınırken hastalığı ishal olarak gösterilmiştir. Dr. Bertinot'ya göre, merhume kabuklu bir deniz hayvanı yedikten sonraki dört gün başdönmesinden, kusmadan ve ishalden yakınmıştır. Yine Dr. Bertinot'nin dediğine göre...»

Doktor Helpern'in raporu burada yarıda kalıyordu. Rapordan şaşkına dönen jüri üyelerinden Dr. Helpern özür diledi. New York'taki işlerinin çokluğundan raporun yazılmasını tamamlayamamıştı. Geri kalan bölümü New York'a döner dönmez yollayacaktı. Ama büyük jürinin çalışma süresi sona ermek üzereydi. Bu yüzden bulgularını onlara özetlemek istiyordu. Ama ölünün ilk otopsiden önce tahnit edildiğini asla akıldan çıkarmamak gerekiyordu. «Tahnitlenme işi bakteriyolojik çalışmaları engelleyen hatta toksikolojik çalışmalarla tümüyle ters düşen bir işlemdir,» dedi.

Dr. Helpern, daha önceki doktorların ileri sürdükleri ölüm nedenleri üzerinde kısaca durdu. Önce Sharpstown pataloğu Dr. Morse, pankreas iltihaplanması demişti. Dr. Helpern, «Ölüm nedeninin pankreas iltihaplanması olduğunu belirleyecek bir klinik ya da patolojik bir delili bulunamamıştır,» dedi kısaca. «Bu ilk pataloğun hatalı bir teşhisidir.» Harris İlçesi Başpataloğu Dr. Jachimzyk' in koyduğu sarılık teşhisi de yanlıştı. Ama karaciğer iltihaplanması kadar hatalı sayılmazdı. Karaciğerde büyük hasar vardı gerçekten, ama Helpern'e göre kaynağı bir virüs değil, merhumenin bütün vücudunu kaplayan bir iltihaplanmanın bir parçasıydı. Hill'in otopsi ekibinin ileri sürdüğü akut menenjit teşhisi, «hastada önemsiz sayılabilecek bir komplikasyon,» yaratmıştı. Asıl ölüm nedeni değildi. Dr. Helpern, Sharpstown doktorlarının merhume hastaneye yatar yatmaz uyguladıkları böbrek yetersizliği tedavisi üzerinde de durdu.

«Böbrekte mikroskop altında gözlenen akut nefrotik değişiklikler daha çok, asıl hastalıktan doğan kusma ve ishalin yarattığı tansiyon düşüklüğü ve şokla ilgilidir. Ve

de tansiyon düşüklüğünü, şoku gidermek için verilen yüksek dozajda serum ve çeşitli ilaçlarla hastalık daha da ilerlemiştir. Ne yazık ki hastanın elektrolitik dengesi bozulmuş kan dolaşımı yetersizliğine, idrar tutulmasına, metabolizmanın bozulmasına neden olmuştur.»

O halde Joan Robinson Hill'in ölüm nedeni neydi?

«Bir çeşit şiddetli iltihaplanma,» dedi Dr. Helpern. «Bunun nereden kaynaklandığına karar verecek durumda değilim.»

Jüri üyelerinden biri, bunun, Joan Robinson Hill'in yediği bir şeyden ileri gelip gelemeyeceğini sordu.

Helpern'in yanıtı tarafsız oldu: Mümkündür. Mümkün olmayabilirdi de.

Bir başka jüri üyesi, bu vakanın bir cinayet olduğunu düşünüp düşünmediğini sordu. «Eğer bir ölüm vakası resmi bir inceleme için hemen gerekli yere haber verilseydi,» dedi Dr. Helpern. «Bu ölüm bir cinayet sayılabilirdi belki de.»

Jüri üyelerinin başka soruları da vardı. Joan Hill'in evde kocası tarafından bakılmasının yeterli olduğunu düşünüyor muydu? Hastaneye kaldırılmakta çok mu geç kalınmıştı?

Helpern bu soruların yanıtlarını birkaç gün sonra New York'tan postaladığı raporunun son sayfalarında verdi. Her şeyden çok bu sayfalar John Hill'e karşı bir davanın açılmasını sağladı. «Evde tıbbi yönden yeterli biçimde bakılmaması, hastalığın teşhisi ve tedavisi için hastaneye geç gidilmesi vakanın ölümle sonuçlanmasına neden olmuştur.» Kurt sürüsü ulumaya, adliye sarayını kan kokusu sarmaya başladı.

19 HELPERN'İN OTOPSİ RAPORU HOUSTON TIP

dünyasını, yeni bilenmiş bir balta gibi ikiye ayırdı. Ash Robinson'a sadık olanlar raporu alkışlayıp, onayladılar. Kızının otopsisinde başında durmalarını istediği dört doktordan üçü hemen bir hizaya geldiler. «Bulgular ve sonuçlarla aynı kanıdayım,» diye yazdı Grady Hallman. Dahiliye mütehassısı, Ash Robinson'un bir seferinde evini ipotekten kurtardığı Ed Gouldin, «Ben tam bir uyum içindeyim,» dedi.

Öte yandan Ash'ın kendisini temsil etmesi için tuttuğu, tek öğrenim görmüş patalog olan Paul Radelat rapor aleyhinde fırtına gibi, gayet etkili bir mektup yazdı. Helpern'i raporuna hizmetçiyle iki konunun henüz kanıtlanmamış ifadelerini aldığı için iğnelemekle kalmayıp, doğruluk adına, neden John Hill'in kendisinden de birkaç sözün alınmadığını sordu.

Radelat istihza dolu bir anlatımla, «İnsan Helpern'in, o günlerin olaylarıyla hizmetçi ve iki konuk kadar yakından ilgiliymiş duygusuna kapılıyor,» diye yazdı, ve «O kötü günlerdeki kendi tepkilerini ve gözlemlerini de bir raporla bildirmesi gerektiğini düşünüyor.»

Patalog Radelat kendi mikroskop çalışmalarının Joan'ın, «doğal ama trajik, vakitsiz bir ölümle öldüğünü gösterdiğini,» ileri sürdü. «Benim fikrime göre,» diye yazdı. «Başlangıçta oldukça hafif sayılabilecek bir mide ve bağırsak iltihabı süratle ilerleyerek ve beklenmedik bir biçimde yemek borusu iltihaplanmasına dönüşmüştür... Ve de bütün vücudu kaplayan iltihaplanma merkezi sinir sistemini, karaciğeri sarmıştır.»

Başka bir deyişle bir mide üşütmesi, öldürücü kan zehirlenmesi halini almıştı.

«Joan Robinson Hill'den alınan dokuların incelenmesinde zehir, uyuşturucu ya da zarar verici diğer maddelerin hiçbirine rastlanmamıştır...

«Herkesin bildiği gibi, bir doktor olan John Hill, bütün doktorlarda olduğu gibi kendi ailesinin hastalıklarına, ıstıraplarına pek kulak asmamıştır. Tanrıya şükürler olsun ki, bu tutumun sonucu her zaman, John Hill vakasında olduğu gibi trajik bir durum yaratmaz. Belki de Joan Robinson Hill bir an önce hastaneye yatırılırdı iyileştirilebilirdi. Ama septik şok, en iyi doktorların ve ilaçların bulunduğu bir ortamda bile sonu ölümlle biten, birden ortaya çıkan bir durumdur.

«Belki de hastalığın seyrine alışık olmayan biri, Joan Hill'in hastalığının arazlarına daha hızlı tepki gösterirdi. Hastanelerin acil servisleri, oraya gereksiz yere koşup gelen böyle kişilerle doludur. Aslında John Hill'in doktor olması, karısının hastalığının ilk belirtilerini hafife almasına yol açmıştır. Ama bu, bu ölüm vakasından bir cinayet davası çıkarmaya yeterli değildir.»

Ash Robinson'un parasıyla tuttuğu bir pataloğun bütün bunları yazması! Üstelik Radelat mektuba ilaveten yaşlı adama çalışmaları için istediği 1,500 dolarlık faturayı da yolladı. Ash bir süre, sanki mektubun etkisini azaltacakmış gibi faturayı elinde sallayıp durdu. Ama kaygılanmasına gerek yoktu. Tahrik edici olmasına karşın, Radelat'ın mektubu büyük jüri tarafından pek içtenlikle karşılanmadı. Hatta, birkaç ay sonra bir jüri üyesi böyle bir mektup okuyup okumadığını bile anımsamadı. «Belki de bize verildi, belki de verilmedi,» dedi. «Okuyacak dağlar kadar belge vardı. Sanırım kararımız üzerinde o mektubun bir etkisi olmadı. Oldu mu?»

Birden Haynes kaygılanmaya başlamıştı. Hep bu işin saman alevi gibi parlayıp söneceğini, Ash'ın ilgisinin söneceğini, parasının biteceğini ya da daha akıllı birinin işe el koyacağını ummuştu. Şimdi Ernie Ernst'in bile Helpers raporunun etkisinde kaldığı haberleri geliyordu. Aslında Ernst üç aylık büyük jüri toplantıları boyunca bir cinayet işlendiğine kani olamamıştı. Ama Yarışatı onun adliye çevrelerinde, «Ben köpeğimin bile o biçimde ölmesine izin vermezdim,» dediğini duyunca müvekkilinin tehlikede olduğunu anladı.

Avukat estetik cerrahını çağırarak büyük jüri önüne çıkıp soruları yanıtlamasını söyledi. «Bu çok tehlikeli bir iştir,» diye avukat onu uyardı. «Oraya yanında bir danışmanın olmadan girersin. Jüri sana istediğini sormakta özgürdür. Hatta seni tuzağa düşürmeye bile çalışacak, belki bunu başaracaklardır da.»

«O halde bunun ne yararı var ki?» diye bilmek istedi John.

Yarışatı, «Belki hiçbir yararı yoktur,» diye yanıtladı. «Ama bazı jüri üyeleri gizlenecek hiçbir şeyin olmadığını anlayabilirler. Eğer on iki kişiden dördü böyle birkanı beslemeye başlarsa, o zaman hakkında hiçbir suçlama yapılamaz.» Oysa avukatın duyduklarına göre durum on bire birdi. Ama bunu müvekkiline söylemedi.

John derhal razı oldu. Çünkü artık Ash Robinson'un kafasında yalnızca intikam almaktan öte şeylerin bulunduğuna da inanmaya başlamıştı. Yaşlı adam onu cinayet suçundan mahkûm ettirerek torununun vasilliğini, dolayısıyla da kızının geniş mülkünü elde etmek istiyordu.

Joan gömüldükten sonra estetik cerrahı onun son vasiyetnamesinin bir kopyasını çıkarıp onaylatmaya vermişti. John'ın ölen karısının Chatsworth Çiftliğindeki hakkından, Ash'ın kızının üzerine yaptığı birkaç petrol ve gaz kontratından başka neleri olduğunu bilmiyordu.

Vasiyetnamede, «Eğer sevgili kocam John R. Hill'den önce ölürsem,» diye yazıyordu, « o zaman, ölümüm sırasında onun ve benim ortaklaşa sahip olduğumuz her şeyi ona devrediyorum.» Bütün kişisel malını, çiftliği, petrol hisselerinin oğluna verilmesini istiyordu. Vasiyetname 1962'de yazılıp avukatın dosyasına kaldırılmıştı. Joan'ın ölümünden sonra yapılan acele bir hesap mallarının değerinin 400,000 dolar civarında olduğunu göstermişti.

Oysa vasiyetnamenin şartları uygulanmaya konmazdan önce birden bir taş atıldı... Bilinen yönden geldi bu taş. Ash Robinson kendisinde kızı tarafından yazılmış yeni bir vasiyetnamenin bulunduğunu, eskisinin geçersiz olduğunu bildirdi. Yeni vasiyetnamede Joan kocasını müteliksiz bırakıyor, her şeyi Ash'ın hamiliğinde oğluna bırakıyordu. «Joan bu vasiyetnameyi John'la ayrı yaşadıkları 1968 sonbaharında yazdı,» dedi Ash Robinson. «Va-

siyetnameyi bir yere koyduğunu biliyordum. Neyse, bulmak güç olmadı. Okulla ilgili hatıralarını topladığı dosyanın içine koymuş.»

Yeni vasiyetname, tam anlamıyla acayipti. Beceriksizce daktilo edilmiş, heceleme hatalarıyla dolu, yasal terminolojiye uydurulmaya çalışılarak yazılmıştı. Tıpkı, John Hill'in 1968 aralığında karısına dönmezden önce imzaladığı pişmanlık mektubunun havasındaydı:

«Ben, sahip olduğum herşeyin, ya da üzerinde hakkım olan ya da olacak her şeyimi babam ASH ROBINSON'a bırakıyorum. Eğer babam, annem RHEA E. ROBINSON'dan önce ölürse, yukarda sözü edilen mallarımı anneme bırakıyorum. Onların kendi aralarında oğlum Robert Ashton Hill'e bakacaklarından eminim. Oğlumun babası Dr. John R. Hill'in, bu konudaki isteklerimle, oğlumu ilgilendiren işlerle hiçbir alıp vereceği olmamasını istiyorum. Dr. John R. Hill beni terketti, oğluyla ilgilenmedi ve onu üç ay boyunca hiç aramadı. Bu yüzden oğlunun çıkarlarını içtenlikle düşünceği kanısında değilim. Babam Ash Robinson'u, bu vasiyetnamenin uygulayıcısı tayin ediyorum.»

Vasiyetnamenin tarihi daktiloyle 2 Aralık 1968 olarak atılmıştı. Sonra birisi daha uygun olacağını düşünmüş olacak ki ayı Kasım olarak hemen altına el yazısıyla değiştirmişti. Tanıklar Ash'ın eski dostlarından iki kişiydi. «Joan R. Hill» imzası, 1962'de yazılan vasiyetnamedekinden belirgin bir değişiklik gösteriyordu. Özellikle «Joan»ın «J»si dikkati çekecek kadar farklı yazılmıştı. John Hill, «Öylesine aptalca bir sahtekarlık ki,» dedi. «İnsana gülünç geliyor.» Ash damadının bu fikrini duyunca öfkeden çılgına döndü. Vasiyetnamenin kızının arzusunu, dilini ve imzasını taşıdığını ileri sürdü. Vasiyetnamenin geçerliliği üzerinde yapılan bir toplantıda Ash, vasiyetnameyi kendi portatif daktilosunda kızı için yazdığını kabul etti. Ama bunun ötesinde hiçbir şeyle ilgisi olmadığını belirtti.

John Hill üç tane el yazısı uzmanı tuttu. Üç uzman da imzanın doğruluğu üzerinde kuşkularını belirttiler. O zaman Hill konuyu Bölge Başsavcısına götürerek bir soruşturma açılmasını istedi. Ama başsavcı zaten olası bir cinayet suçundan dolayı onunla ilgili soruşturma yaptı-

ğından vasiyetname sorununa fazla ilgi göstermedi. Öte yandan Ash, —hiç şaşmamak gerek— sözü edilen belgenin gerçek olduğunu söyleyecek bir uzman bulmuştu. Büyük jüri odasındaki koltuğundan doğrulan Cecil Haden bu konunun, asıl mesele olan, Joan'ın ölüm nedeni üzerinde bir karara varılınca dek bir kenarda bekletilmesini istedi. Savcılık öneriyi kabul etti.

Ve de şimdi John büyük jüri önüne çıkmadığı, karısının ölümünden suçlu olmadığını kanıtlamadıkça, yalnızca cinayet suçundan yargılanmakla kalmayacak, itham altında bulunan biri olarak vasiyetnamedeki haklarını da arayamayacak, belki oğlunun hamiliğini de kaybedecekti. Her şeyi Ash Robinson kazanacaktı. Yaşlı adam doktorun evinin önünden geçerek, siyah Lincoln'ünün penceresinden bir deri bir kemik kalmış yumruğunu çıkarıp bir zafer işaretiymiş gibi sallayarak bu umudunu açıkça belli ediyordu.

John Hill koyu renk bir elbise, tertemiz beyaz gömleğiyle büyük jüri önüne çıkıp, o doktorlara özgü tatsız havayla karşılarına oturdu: Sorularınızı bir an önce sorun, çünkü zamanım çok değerlidir benim, der gibiydi Sakin, bir parça da oradakilere bir lütufta bulunmuş gibi duruyordu. Daha önceki tanıkların büyük jüriye anlattıklarıyla çelişki oluşturan ifadelerde bulundu. Bunlar belki fazla önemli değildi ama jüri üyelerini tedirgin etmeye yetti.

McMaster'le Ernst, doktora bu büyük jüri önünde ifade vermek zorunda olmadığını, burada söyleyeceklerinin daha sonra olası bir cinayet davasında kullanılabileceğini, istemediği sorulara cevap vermeyebileceğini belirttiler. Bütün bunları düşünerek şimdi, on dakika ya da daha sonra kalkıp gidebilirdi. Kimsenin onu tutmaya yasal bir hakkı yoktu. John bütün bunları çok iyi anlıyordu. Devam edin.

Savcılar büyük bir tarafsızlık ve kibarlıkla doktoru, Joan'ın ölümünden önceki günlere götürdüler. Doktor, karısının yaşamındaki son cumartesi günü oğlunu berbere götürdüğünü, dönüşte de bekar evine uğradığını kesinlikle belirtti.

Ernst, «Bu, sizin bıraktığınız sanılan ev, değil mi?» diye sordu.

«Evet,» dedi doktor.

«Ve Joan ne yaptığınızı anlayınca... evi gizlice tutmayı sürdürdüğünüzü öğrenince... kavga ettiniz, değil mi?»

John Hill bunu başıyla onayladı.

Tanıklığının daha ilk dakikalarında yalancılığını ve kadın peşinde koşan bir erkek olduğunu kanıtlayan doktor oradan daha da aşağılara indi. Sözcükler dudaklarından rahatlıkla dökülüyordu. Duygusuzdu. Pişmanlık bile göstermiyordu. Yanıtları verirken kekelemiyor, gerekli sözcükleri araştırmıyordu. Onun durumunda bir başkası olsa sıkılır, kekelerdi. Ernst daha sonra, «Çok soğuk bir adamdı,» diye anımsayacaktı.

Ernst sorgusuna kendinden emin, rahat bir tavırla devam etti. «O cumartesi gecesi ne yediniz? Hep birlikte?»

«Bilmiyorum, efendim,» dedi John. «Hiç fikrim yok.»

Ernst şaşırmış gibi göründü. «Hiç o günlere dönüp üzerinde düşünmediniz mi? ‘Belki de karım gıda zehirlenmesinden öldü?’ diye merak etmediniz mi? Hiç aklınıza gelmedi mi? Bence düşünmeniz gerekirdi... Doktor olduğunuza göre.»

John buna şiddetle karşı koydu. «Asla aklıma gelmedi. Evet, karımın hastalığı, ölümü beni çok etkiledi ama kendime bir avukat tutmam gerektiğini bile düşünmedim. Ancak tabutun mezardan çıkarılıp yeniden otopsi yapılması üzerine, artık bir avukat tutmamın zamanının geldiğini anladım. Çünkü saklayacak bir şeyim yok diyordum. Karımın ölümünü izleyen, saran olaylar... üzerinde hiç durmadım çünkü. Bu yüzden belleğimde bir takım boşluklar var.»

Ernst ilerledi. «Joan’la paylaşmak için eve sık sık pasta getirmek adetinde miydiniz?»

«Evet. Zaten ben kendim pasta severim. Bu yüzden de fırsat buldukça eve pastayla dönerdim. Hele konuklarımız olursa bunu daha sık yinelerdim.»

«O hafta içinde hanımlara pasta getirdiğinizi anımsıyor musunuz?»

«Evet. Belki de iki üç kez getirmişimdir. Belki birkaç meyveli turta, bir iki çikolatalı ekler, içi bir tür beyaz kremayla dolu olanlardan.»

Ernst gülümsedi. Çoğunlukla konuşulması rahat, sevimli bir insandı. «Onu, dolayısıyla da kendinizi mutlu etmeye mi çalışıyordunuz?»

John bunu başıyla evetledi. «Bir hayli üzücü günler geçirmiştik. Şu ya da bu biçimde aramızda bir anlaşmanın doğacağını umuyordum.» Ama o cumartesi gecesi karısıyla arasında öfkeli konuşmaların geçtiğini anımsıyordu John. «Joan bir hayli içmişti, bir at çiftliğinin bakımı ve yönetimi üzerine ateşli, tartışmalı konuşmalar yapılıyordu.»

Ernst, «Hiç karınız şöyle konuşmalarda bulundu mu?» diye sordu. «Örneğin: Müzik odası için 100,000 dolar harcıyorsun da, atlarımı beslemek için ayda 75 dolar vermiyorsun? gibi sorular sordu mu?»

John bunu onayladı. «Söylemiş olabilir.»

«İkinizin arasında özel zevkleriniz yüzünden tartışma olur muydu?»

«Bir bakıma olurdu. Ama asla şiddetli bir hal almadı. Asıl sorun, yaptığımız işlerin bizi değişik yönlerle, değişik arkadaşlar edinmemize, değişik eğlenceleri yeğlememize yol açmasıydı. Bir süre, evime oldukça değişik bir ilave yapmam...»

Ernst hemen onun sözünü kesti. «'Benim evim' dediniz. Orası aynı zamanda karınızın ve çocuğunuzun da evi değil miydi?»

«Evet, elbette. Bu noktada bir ayırım yapmak istemedim,» dedi doktor ama Ernst onun açgözlülüğünü vurgulamış oluyordu.

John Hill, pazartesi sabahı iki Dallaslı kadından kalmalarını özellikle istediğini, ama onların Dallas'a dönmeyi yeğlediklerini belirtti. Oysa Diane Settegast'la Eunice Woolen büyük jüriye değişik bir ifade vermişler, arkadaşlarına bakmak için kalmak istedikleri halde doktorun buna gerek olmadığını söylediğini anlatmışlardı.

Bir tartışmalı ifade daha: John, pazartesi gecesini Joan'la aynı yatakta yatarak geçirdiğini ifade etti. Joan çok hastaydı. Sık sık yataktan kalkarak çarşafı değiştirmişti. Oysa Effie Green daha önce jüriye ne çarşafların, ne de bayan Hill'in geceliğinin onun cumartesi günü yatağa düşmesinden sonra değiştirilmediğini söylemişti. Üstelik Effie Green'ın hatırladığı kadarıyla o gece

eve hiç gelmemiş ya da şafak sökerken girmişti. Çünkü yemeği mutfakta dokunulmadan duruyordu. Araba sesi de duymamıştı.

Ernst'in bundan sonraki soruları —aldığı yanıtlar— jüriyi bir hayli tedirgin etti.

Ernst: «Eğer sizin hastanız olsaydım, size gelseydim, sizin akrabanız değilim, yatağa kakamı yapıyor, odanın dört bir yanına kusuyor olsaydım, ne yapardınız? Beni kendi halime mi bırakır yoksa hastaneye mi yollardınız?»

Hill: «Bu sizin evinizde nasıl bakıldığınıza bağlı... Eğer sorumluluk sahibi akrabalarınızın size gerektiği gibi baktıklarından emin olursam hastaneye kaldırmaya gerek görmezdim. Size kusmayı kesici bir ilaç verirdim. Ateşiniz varsa, uygun bir antibiyotik seçerdim.» Bunları jüri zaten biliyordu. Yani Doktor Hill'in karısı için bunları yaptığını.

«Evet,» diye Ernst devam etti. «Şimdi yalnızca merak ettiğim için soruyorum bunu, doktor. Belki de karınızı hastaneye kaldırmalıydınız ya da kaldırmanız gerekiyordu, değil mi? Hemen, acele olarak. Bunu hiç düşünmediniz mi?»

«Evet, haklısınız. Ama...»

Ernst başını salladı.

«Eğer hastalığın gelişme biçimini tahmin edebilseydim, onu herhalde hastaneye yatırırdım. Hem de kusmaya başlar başlamaz. Ama böyle bir davranış çok anormal olurdu. Herhangi bir doktora sorabilirsiniz. Ailesine dediğiniz biçimde davranan bir doktor tanımıyorum. Doktorlar böyle durumlarda, genellikle kendi ailelerinde yatak istirahati ve gerekli ilaçları verir, iyileşmeyi zamana bırakırlar... Doktorlukta psikolojinin önemli bir rolü vardır elbette... Şöyle anlatayım: Bir hasta gelir, sizden bir doktor gibi davranmanızı bekler. Hastanızın, kesinlikle hiçbir ilaç verilmeden iyileşebileceğini, zamanın her şeyi çözümleyeceğini bilseniz bile, yine de onlara bir reçete yazmak zorunda kalırsınız. Bunu sizden onlar beklerler. İyi bir doktor olmak için böyle davranmak gerekir.»

Ernst gülümsedi. «Bu konu da bir parça tartışılabilir, değil mi, doktor?»

Doktor Hill, jüri üyelerinin karısını hastaneye yatır-

ma önerisini ilk kez pazartesi günü yaptığını bilmelerini istiyordu. Karısının durumundan telaşlanmaya başlamıştı. Joan yediği, içtiği hiçbir şeyi içinde tutamıyordu. Vücut susuz kalmaya başlamıştı.

Jüri üyelerinden biri, «O halde neden onu hastaneye götürmediniz?» diye sordu.

John, «Hastaneye gitmemekte inat etti,» diyerek Effie Green'in iki Dallaslı kadının ve Ash Robinson'un ifadelerine ters düşen bir yanıt verdi. «Hastanelerden hiç hoşlanmazdı. 'Hastaneye gidersem bana iğne yaparlar' dedi. 'Beni evde sen tedavi et.' Ben de, 'Pekala,' dedim. 'Seni ben tedavi edeceğim ama bir şartım var. Her söylediğimi yapacaksın, su içeceksin ya da sulu maddeler alacaksın. Bunları yapmazsan seni hastaneye götürürüm.'»

John Hill'in en berbat yanıtları iki soruya verdikleri oldu: (1) Karısını Sharpstown Hastanesine yatırması, (2) bu hastaneyi seçiş nedeni. Doktor, karısını hastaneye götürürken evlerinin merdivenlerinden inmesine yardımcı olduğunu da ileri sürdü. Oysa Effie Green'le kocası, doktorun Joan'a aşağı kendi başına inmesini adeta emrettiğini söylemişlerdi jüriye.

McMaster, «Hastane seçiminde size yol gösteren düşünce neydi?» diye sordu.

«O sabah Sharpstown Hastanesinde, sanırım on bir otuz sıralarında, yapılacak bir ameliyatım vardı. Karıma yakın bir yerde olmak istedim. Üstelik dahiliye mütehas-sısı Dr. Bertinot'u da severdi. Bir keresinde, hastalandığı takdirde kendisine onun bakmasından hoşlanacağını da söylemişti.»

«Dr. Bertinot'un doktorluğunu siz de beğeniyor muydunuz?»

«Evet, yeteneklerine büyük saygım vardı. Joan'a iyi bakacağından emindim... Psikolojik yönden de...»

Jüri üyeleri bu ifadeyi, Dr. Bertinot'un kendilerine söyledikleriyle karşılaştırdılar: Dr. Bertinot, Dr. Hill'in karısını tedavi etmesini istediğinde çok şaşırılmıştı. Kadını şöyle böyle tanıyordu. Verilen büyük partilerde bir iki kez karşılaşmıştı. Aralarında asla bir yakınlaşma olmamıştı.

Her şeyden çok doktorun tutumu büyük jüri üyeleri üzerinde hiç de iyi bir etki bırakmıyordu. Orada bulunan

kadınlardan biri karısının trajik ölümünden konuşurken John'ın değil gözyaşı dökmek, gözlerinin bile nemlenmediğine dikkat etti. Avukatlar çoğunlukla, bir tanığın ne söylediğinin değil, bunu nasıl söylediğinin etkili ve önemli olduğunu bilirler. John Hill iki saat boyunca hayatının en kritik, ıstırap verici bir döneminde bulunan bir insandan çok, öğrencilerle dolu bir amfide ilginç bir tıp vakasını anlatan bir doktor gibiydi.

Jüri üyelerinden biri, «Kullandığınız, uyguladığınız yöntem üzerine herhangi bir pişmanlık duyduunuz mu?» diye sordu.

Estetik cerrahı, «Hayır,» diye atıldı. «Pişman değilim. Herhangi bir biçimde ihmalcilik etmedim. Sonucun değişeceğini hiç sanmıyorum... Ama hastalanır hastalanmaz onu hastaneye götürseydim konuyla ilgili böylesine yoğun bir eleştiri olmazdı elbette.»

Ernie Ernst tatmin olmamıştı. «Diyelim ki çok sevdiğiniz bir köpeğiniz var, hayvan hastalandı. Kusuyor, kakasını tutamıyor falan. Bu köpek için ne yapardınız? Oturup iyileşeceğini umarak bekler miydiniz? Yoksa onu bir veterinere mi götürürdünüz?»

John tuzığa düşmedi. «Onu elimden geldiğince tedavi etmeye çalışırdım. Ama durumunun kötüye gittiğini görünce de alıp bir veterinere götürürdüm elbette. Er ya da geç bunu yapardım.»

«Er ya da geç mi?»

«Evet,» John Hill'de şimdi doktorlara özgü o, «Biz her şeyi daha iyi biliriz,» havası vardı.

John Hill, Ann Kurth'un büyük jüri önüne çıkışıyla ilgili soruları bekliyordu. Sonunda bir tanesi soruldu.

Ernst, «Sodyum Pentatol testine tabi tutulmazdan önce testin yapısıyla ilgili bir araştırma yaptınız mı?» diye sordu.

«Evet, yaptım. O hafta sonunda Bayan Hill olan Bayan Ann Kurth'la beraber Dallas'a gidip çocukları 'Six Flags Over Teksas'a götürdük. Ve ben... Ne olduğunu bilmediğim bir teste, Sodyum Pentatol testine tabi tutulmayı kabul ettiğimi belirttim. Testin güvenilirliği üzerine hiçbir bilğim yoktu. Bunun bana bir zarar verip vermeyeceğini, yanlış anlaşılacak ya da yanlış yorumlanacak bir

şeyler söyleyebileceğimi düşünüyordum. Bu yüzden kütüphaneye gittim.»

«Bu incelemenizin sonunda, hakikat serumunun etkilerini giderecek bir ilaç olduğuna karar verdiniz mi, vermediniz mi?»

«Hayır, vermedim. Böyle bir şey olacağını sanmıyorum. Çünkü bu serumu size bir anestezi uzmanı uygular. Sizi uyutur. Siz de ya uyursunuz, ya da uyumazsınız. Buna da yalnızca anestezi doktoru karar verebilir.»

«Sodyum Pentatol testinden önce serumun etkisini azaltacak bir ilaç aldınız mı ya da size biri böyle bir ilaç verdi mi?»

John'ın yüzünde bu kuşkuların nerden geldiğini biliyorum gibilerinden tatsız bir anlam belirdi. «Hayır, böyle bir şey olmadı. Bayan Kurth, kendisinden boşanmaya kalkıştığım takdirde buraya gelip böyle bir şey söyleyeceğini ileri sürerek beni tehdit etmişti. Onun verdiği ifadeye güvenip güvenmeyeceğinizi bilmiyorum. Her neyse, ben ilacın etkisini azaltacak ya da yok edecek hiçbir şey almadım.»

«Test sırasında uyudunuz mu? İlacın etkisinde kaldınız mı?»

«Elbette. Ama durumum oldukça büyük değişkenlikler gösterdi. Bazan tümüyle bilinçliydim. Bazan da sorulan soruları bile anlamadım. Ama bu gibi durumları kesinlikle ancak anestezi uzmanı bilir. Çünkü tansiyonu, nabızı o kontrol altında tutar. Soluk alıp verişlerinizi, gözbebeklerinizi inceler.»

Carole Pinkett, doktorun ifadesini veriş sırasında arkasına dayanmış, herşeyi dikkatle dinlemişti. Bu adam üzerine bir karara varmaya çalışmıştı. Genç kadın için Doktor Hill bir parça fazla sakin, soğukkanlıydı. Yanıtları basmakalıptı. Zırhındaki tek çatlak aşırı terlemesi, alnında ter taneciklerinin toplanması, beyaz gömleğinin kolalı yakasının terden ıslanmasıydı.

Carole Pinkett ona karısını, son hastalığından önce kaç kez tedavi ettiğini sordu.

«Her hastalandığında,» diye yanıtladı Doktor. «Karımın, oğlumun ve Robinson ailesinin hastalıklarının tedavisinden ben sorumluydum.»

Ernie Ernst bu yanıtı önündeki sarı sayfalı notdefte-

rine yazdı. Carole Pinkett bilmeden günün en etkili ve anlamlı sorusunu sormuştu. Sonra büyük jürinin ya da doktorun kendisinin hiç değinmedikleri bir noktaya değindi. «Doktor, öldüğünde karınızı sevdiğinizi içtenlikle söyleyebilir misiniz?»

Bir an, bir anlık bir süre, John Hill şaşırır gibi oldu. Sonra, önceki yanıtlarındakinden daha az ölçülü bir sesle, «Evet,» diye başladı. «Karımı seviyordum... Aramızda cidden büyük ayrılıklar vardı. Joan'a olan sevgim, olağanüstü zeki, çok tatlı bir kişiliğe sahip, enerji dolu, kendini başkalarına sevdirmesini bilen birine duyduğum saygıdan kaynaklanıyordu.» Carole Pinkett, bir an, diye düşündü, doktor Hill kendine olan kontrolünü yitirip gerçek duygularını ortaya koyacak gibi oldu. Ama sonra kendini hemen toparlamış, evliliğini, sanki bir tıp dergisine layık bir konuymuş gibi anlatmaya başlamıştı.

«Onu seviyor muydunuz?» diye ısrar etti genç zenci kadın.

John bunu başıyla onayladı.

«Ona aşık mıydınız?»

«Ben de bunu anlatmaya...»

«Siz aşkı böyle mi tanımlarsınız?»

«Ona olan sevgimin niteliği artık yakıcı, romantik bir şey olmaktan çıkmıştı...»

Carole anladı. «Balayı sona mı ermişti?»

«Böyle de denilebilir... Her şey bitmişti.»

John Hill büyük jüri önüne çıkmaktan çok korkmuş, sıkıntı çekmişti ama şimdi bunu atlattığından büyük bir ferahlık hissediyordu. Yarışatı Haynes'e, soruların oldukça zor ama sağduyu çerçevesi içinde olduğunu anlattı. «Beni cinayet işlemekle suçlayacaklarını sanmıyorum,» diye ekledi. Siyasi yönden son derece tutucu olan John Hill'in Amerikan adalet düzenindeki yasal yöntemlere büyük inancı vardı. Bir keresinde, Joan'ın ölümünün yarattığı skandal onu pençesine almazdan önce, ACLU tarafından yapılan bir foruma, en ön sırada oturarak katılmış, liberal konuşmacıları iğneleyip durmuştu. Amerika'nın yalnızca katı, sağcı bir tutumla ayakta kalabileceğini söylerdi. Daha sonra verilen kokteylde bir ACLU üyesine, yoksulları, karaderilileri, Meksikalıları yasa önün-

de koruyanlar, geçmişte çektikleri yüzünden onlara yakınlık gösterenlerle beraber olamayacağını belirtti. Düzen tıkır tıkır işliyordu. Her isteyen bulunduğu mevkide yükselebilir, çevresindekilerin sevgisini ve saygısını toplayabilirdi. Her çeşit insan yasalardan adil, dürüst bir uygulama bekleyebilirdi.

Yarışatı Haynes böyle bir idealist değildi. Bütün avukatlar gibi düzenin görkemli olduğunu kabul ediyordu ama aynı zamanda ne denli kokuşmuş, çıldırtıcı, politikanın, gücün ve paranın etkisiyle eğilip bükülebileceğini de biliyordu. Ertesi gün, müvekkilinin büyük jüri önüne çıkışından bir gün sonra, haklı olduğunu bir kez daha anladı. Büyük jüri, normal doksan günlük dönemlerinin bir ay daha uzatılmasını istemişti. John Hill'in jüri önündeki durumu yeterince tatmin edici olsaydı, o zaman mesele hemen kapatılırdı. Yarışatı, Başsavcı yardımcısı McMaster'ı aradı. Bir yandan da basına müvekkilinin yalanı ortaya çıkaran aygıtta ifade vermek istediğini bildirdi. Çünkü Hakikat Serumunu testinin Ann Kurth'un ithamlarıyla lekелendiğini, doktorun yalnızca polis tarafından uygulanacak yalan makinesi testine tabi olacağını McMaster'e de anlattı.

«Mesele değil,» dedi McMaster. Yalnız John Hill'in testten kırk sekiz saat önce hapiste kalmayı kabul etmesi gerekiyordu. Orada sürekli denetim altında olacaktı. Böyle bir testte bir insan bol miktarda sakinleştirici ilaç aldığı taktirde sonuçlar tümüyle değişirdi. Yarışatı öneriyi derhal reddetti. Müvekkilinin iki gün iki gece hapiste kalmasına izin veremezdi. O zaman basın işe el atacak, kent gazetelerinin birinci sayfalarında haberler, resimler çıkacaktı.

İki başsavcı yardımcısı, Ernst'le McMaster birkaç gün izin alıp konuyu incelediler. Helpern raporunu yeniden okuyup, John Hill'in büyük jüri önünde söylediklerini incelediler. Ann Kurth'un ifadesini ve diğerlerini de. «Oroşpu çocuğunun karısının ölmesini istediğinden hiç kuş-kum yok,» dedi Ernst. «Sanırım onu öldürdü de. Ama onu taammüden adam öldürmekten suçlayacak bir delilimiz yok.»

Hukuk kütüphanesine kapanarak tam bir hafta John

Hill'i cinayet işlemekle suçlayacak bir yol, çare aradı. Yirmi yıldır bu işteydi, hiçbir şey onu John Hill davası kadar ilgilendirmemiş, heyecanlandırmamıştı. Başsavcı Carol Vance, onları çağırıp olan bitenleri öğrenmek istedi.

McMaster, «Bence John Hill cinayet suçundan tutuklanmalı,» dedi.

Ama cinayeti nasıl kanıtlayacağız? diye sordu Vance. Asıl sorun buydu. Bir sürü doktorun yaptığı bunca otopsiye karşın Joan Robinson Hill mezarında, ölüm nedeni anlaşılmadan yatıyordu. Yarışatı Haynes, ellerinde kesin bir delil olmadan kadının zehir verilerek öldürüldüğünü iddia ederlerse ortalığı birbirine katardı. Bu vakada spekülasyona yer yoktur diye Vance yardımcılarını uyardı. **Ne kanıtlanabilir?**

Ne kanıtlanabilir, diye düşündü McMaster. John Hill'in ilk eşiyle berbat bir evlilik hayatı yaşadığı, evlenmek istediği bir metresi olduğu, karısını bırakıp gittiği, bir mart kedisi gibi davranmayı bırakmadığı takdirde sevgili müzik odasından olacağını belirten, elini kolunu bağlayan bir pişmanlık belgesi imzaladığı, karısının hastalandığı, onu evde tedavi ettiği, hastalık kötüye gidince karısını uzak, tanınmamış bir hastaneye götürdüğü, kadının öldüğü, John Hill'in daha karısının kemikleri mezar-
da soğumadan metresiyle evlendiği kanıtlanabilirdi. Bütün kanıtlayabilecekleri bunlardı.

Bütün bunlardan başka, dedi Vance, yalnızca iki olasılık var. Ya John Hill karısını bile bile ölüme terketti ya da karısının hastalığında öylesine ihmalcilik etti ki onun bir an önce ölmesine neden oldu.

Ernie Ernst kütüphanede bir iki günlük daha işi olduğunu söyleyerek izin istedi. Gerçekleştirilmesi olası bir şey gelmişti aklına. Çok tehlikeliydi bu ama, «bizim herifi cinayet işlemekle suçlayacak bir çare bulabilirim belki de,» dedi Ernst.

20 1893'TE, YAŞLI, HİÇ EVLENMEMİŞ, KENDİSİNE bakmaktan aciz, hasta ve sakat halasıyla oturan genç bir kadın vardı. Yaşlı kadının durumu daha kötüye gidip ölüme yaklaştığında yeğen, «onunla oturmaya, yiyecek almak için onun parasından yararlanmaya devam etti. Ama halasına aldığı yiyeceklerden vermediği gibi, tıbbi yardıma da başvurmadı, onun hastalığını kimseye bildirmedi.»

1907'de bir erkek, yöredekiilerin dediği gibi, «Bir sefa hat âlemi» yaşamak için kız arkadaşıyla üç gün geçirdi. Birlikte geçirdikleri heyecanlı saatler sırasında kız öldürücü dozda morfin tableti aldı. Bunun bir rezalete neden olacağını düşünüp korkan adam, kızın midesini yıkayıp onu ölümden kurtaracak bir doktor çağırmaktan kaçındı.

1923'te bir erkekle karısı, kış ortasında bir meyhaneye eğlenmeye gittiler. Eve dönüşlerinde merdivenlerden ayağı kayıp düşen kadın gülererek burada bir parça dinleneceğini söyledi. Adam içeri girip yattı. Ertesi sabah uyandığında karısını karların içinde donup ölmüş buldu.

1935'te, çılgına dönmüş bir kadın nişanlısına kendisini pencereden atıp intihar edeceğini söyledi. Nişanlısı buna aldırmaz etmedi. Kadın kendini pencereden attı.

Ernie Ernst kendi kendine, kuramsal olarak bu zavallı kişilerin ortak yanı nedir, diye sordu... Ölmek üzere olan halasının parasını yiyen yeğen, metresi aşırı dozda morfin tableti alan ahlâksız adam, karısı karların içinde ebedi uykuya dalan düşüncesiz sarhoş, nişanlısının evini pencereden terkeden talihsiz genç kız arasında nasıl bir ilişki vardı? Hukuk kütüphanesindeki uzun çalışmalarından sonra Ernst bir zafer kazanmış gibi, «Hepsi de ihmal

yüzünden ölüme neden olmakla suçlandılar, her şey bu kadar basit,» dedi.

İhmal yüzünden ölüme neden olmak! Amerikan Cinayet Hukuku tarihinde, bu başlık altında sıralanabilecek yirmi kadar vaka vardı. «Kanıtlanması son derece güç,» diye kendi kendini uyardı. «Ve de temyizden sık sık geri döner.» Oysa ona göre Dr. John Hill'i ancak böyle bir şeyle suçlayabilirlerdi. Ernst durumu özetledi: «Yasa bu konuda gayet açık. Eğer bir kişiye karşı sorumlulukların varsa, bu sorumlulukları yerine getirmezsen, sonunda ölüm vakası olursa, o zaman cinayet işlemekle suçlanırsın.» Örneğin, arabanla Golden Gate köprüsünde gidiyorsun, birinin parmaklıklardan atlayıp intihar etmek üzere olduğunu görüyorsun, yasa senden durup o kişiyi parmaklıklardan geri çekmeni istemez. Ama bir erkeğin karısı arabadan atlayıp parmaklıklara tırmanır, aşağı atlamaya hazırlanırsa, o zaman yasa, o adamın bu ölümün önüne geçmesi için bir sorumluluğu olduğunu belirtir. Eğer karısının parmaklıklardan suya atlamasına izin verip göz yumarsa o zaman ihmalden ölüme neden olmakla suçlanır. McMaster büyülenmiş gibiydi. Bu, kendi düşündüklerine de uyuyordu ama daha güçlüydü.

«Bir doktor hastasına karşı sorumludur,» dedi Ernst. «Hele hasta olan karısıysa ona daha bir özen göstermesi gerekir.»

«Bu taammüden adam öldürmeye girer mi?» diye sordu McMaster.

«Sanırım.» Eğer John Hill'in ihmalden ve gerekli tıbbi yardımı yapmamaktan karısının ölümüne neden olduğu ortaya konursa bu onun karısını yatakta bıçaklaması gibi, birinci dereceden cinayet sayılır.

İki savcı yardımcısı buluşlarını patronları Carol Vance'a götürdüler. Carol Vance durumu oldukça beğendiğini belirtti. Bıkkın bıkkın, bunu büyük jüriye anlatın, dedi. Yasayı açıklayın. Karar vermelerini bekleyin.

Büyük jüri üyesi Carole Pinkett de yorgun ve bıkkın bir haldeydi. Kamu hizmetine atandığı ilk günde bu gizli salona getirdiği idealizm artık kalmamıştı. Kolejde siyasal bilgiler okumuş, devletin çalışma yöntemlerini incelemişti. Her şeyin olabildiğince dürüst ve düzenli çalıştığına inanmıştı. Oysa şimdi yasalara olan imanının saflığı

bozulmuş, lekelenmişti. Ernst'le McMaster'in eski hukuk kitaplarından çıkarıp getirdikleri, kulaklarına acayip gelen suçlamayı dinledi. Ne savcı yardımcılarının, ne de bazı jüri üyelerinin —özellikle Haden'in— gösterdikleri heyecan, coşku onu etkiliyordu. Çünkü artık hiçbir şey eskisi kadar umurunda değildi. Aptal aptal başını salladığını farketti. Dört aydır kafasını meşgul eden bazı olaylar ve sahneler şimdi ona daha anlaşılır şeyler gibi görünüyordu. Burada toplandıkları ilk günde dört karaderili jüri üyesi görünce bayağı sevinmişti. O sıralarda, 1970'de, bir ya da ikiden fazla karaderili üye seçimi çok nadir görülüyordu. Ne kadar güzel, diye düşünmüştü, karaderililerin büyük jüri hizmeti gibi basit ama güçlü bir şeyde sorumluluk yüklenmeleri ne harika! Ama haftalar geçtikçe John Hill konusu vicdanına işkence etmeye başlamış, Carole sinirlenip tedirginleşmişti. Artık dört karaderili üyenin bu oturuma, zayıf, köle gibi söz dinleyen kişileri istedikleri gibi oy kullanmaya daha kolayca razı edilebilecekleri için getirildiklerini düşünmeye başlamıştı.

Başka şeylerin de farkındaydı. Cecil Haden'in cömert bir baba rolüne geçmesi, jüri üyelerini elde etmeye çalışması, sandviç ve kızarmış piliç getirtmesi —ve hepsinin parasını kendisinin ödemekte ısrar edişi— Carole Pinkett'i kaygılandırmıştı. Haden'in sık sık kolunu bir jüri üyesinin omuzuna atarak toplantıdan çıktığına dikkat ediyordu. Bazan bu jüri üyesi, güçlü ve zengin bir beyaz adamın arkadaşlığını ve temasını asla hissetmemiş bir karaderili oluyordu. Jüri döneminin sonuna doğru Carole aklını tanıklara veremez olduğunu farketti. Bir tek düşünce onu yiyip bitiriyordu: «Ne söylersem söyleyeyim, ne yaparsam yapayım bir sahne hazırlanmış, oyun da ona göre oynanacak.» Bir kurama ya da savcı yardımcılarının inanılması güç fikirlerine itiraz etmeye kalkışsa, diğer üyelerden sözcüklere dökülmeyen mırıltıların yükseldiğini hissediyordu. Yavaş yavaş sözlerine değer verilmediğini, özgürlüğünü kötüye kullandığını düşündüklerini, tam bir Zenci gibi davranıldığını anlamaya başlamıştı.

John Hill hiç hoşuna gitmiyordu. İfade vermeye geldiğinde onu çok soğuk ve içinde bulunduğu duruma göre gerektiğinden fazla rahat biri olarak görmüştü. Ama

adamın başına gelenler hoşuna gitmiyordu. Diğer jüri üyelerine, «Savcılık bize ne önerdi?» diye sordu. «Bunun kanıtı nerde? Bu adamı nasıl suçlarız? Bize bütün anlatılanlar belli belirsiz şeyler... Çapkınlık eden bir koca, intikam almak isteyen bir baba. Üç otopside sonradan bile hâlâ ölüm nedenini bilmiyoruz!»

Başkan ona fikirleri için teşekkür ettikten sonra kararı gizli oya sundu. «Ne yararı var?» diye Carole Pinkett teslim oldu. «Yorgunum, herkes yorgun. Belki de herkes benim düşündüğüm gibi düşünüyor... Yani herşeyin canı cehenneme. Bu Joan Hill denilen kadının benim için hiçbir anlamı yok. Kocasını John Hill'in de. Adamın man-kemeye verilmesi, duruşma jürisinin önüne çıkarılması lehine oy kullanacağım. Bu doktorun ebediyen cezaevine kapatılıp kapatılmayacağına onlar karar versinler.»

Büyük jüri iki aleyhte, on lehte oyla davanın açılmasına karar verdi. Carole Pinkett suçlamaya karşı onu kimin desteklediğini asla öğrenemedi. Oyların sayılması sırasında yüzlerini dikkatle incelediği jüri üyelerinden hiçbiri ona dikkatle bakmadı ya da başını sallamadı. Önemi yoktu. Çünkü John Hill artık Teksas halkı tarafından karısının ihmali yüzünden ölümüne neden olmakla suçlanıyordu.

O gece Ash Robinson zafer çiğlikleri attı.

O gece Carole Pinkett hiç adeti olmadığı halde bardağına içki doldurup yalnız başına karanlık bir odada oturup davranışın iğrençliğini düşündü. Çok yorgun olmasına karşın uyuyamadı.

Yarışatı Haynes değerli suçlama belgesinin üstünü alta getirip ters tutarak, bir gazete muhabirine gösterdi. «Tersine çevrilince ne kadar anlaşılıyorsa, düz tutulunca da o kadar iyi anlaşılıyor,» dedi. Müvekkilinin tepkisinin kendisinininki gibi olduğunu, «Şok geçirdiğini, inanmadığını» söyledi. Tüm meslek yaşamı boyunca ceza hukukunda buna benzer bir belge okuduğunu hiç anımsamıyordu.

«Ama,» dedi Yarışatı iyimserlikle. «Bu büyük jüri bilmeden bize bir iyilikte bulundu. Belki de dava açılmaması uygun düşerdi. Ama Dr. Hill'in toplum içinde hakkı

olan yerini alması için böyle bir davanın açılması çok daha yerinde oldu.»

Suçlama belgesi kısıydı :

1969 martının 19'unda John R. Hill çalışma belgesi olan bir doktor ve Joan Hill'in kocasıydı ve ondan tıbbi bakımından sorumluydu... Adı geçen Joan Hill'in hayatı derhal yerinde bir tıbbi müdahale görmediği takdirde tehlikedeydi. Dr. John Hill bu durumu biliyordu. Ve adı geçen Dr. John Hill kendiliğinden, isteyerek, bilerek karısının zamanında hastaneye yatırılıp, gerekli tıbbi bakımın yapılmasını engelleyerek ölümüne neden oldu.

Ertetik cerrahı bu suçlamadan son derece sarsılmıştı ama Yarışatının tutumuyla soğukkanlılığını topladı. Üstelik artık hayatında ona huzur verecek yeni bir kaynak vardı. Adı Connie idi. Teksas eyaletinin onu karısını öldürmekle suçladığı gece Connie onun boynuna sarılıp daima yanında olacağına yemin etti... Her ne olursa olsun.

Connie Loesby, beyaz' tenli, sakın, bir başka yüzyıldan kalma elişi kakmalı akık taşına benzeyen kendi halinde, güzel bir kadındı. Parlak kahverengi saçlarını sık sık enseşinde yumuşak bir topuz biçiminde toplayarak bir kadife parçasıyla parlatılmış kocaman kara opal taşları gibi parlayan gözlerine dikkati çekerti. Bir erkekle onu anlatmak için «hanım hanımcık» ya da «soylu» sözcüklerini kullanabilirdi. John Hill'in kendisinden önce hayatına giren iki kadının tam zıddıydı. Oturma odalarında terbiyeli terbiyeli oturup karmaşık müzik dinlemek için yaratılmış gibiydi. Bu doğrudu da. Çünkü Connie Loesby'nin hayatına biçim veren, hükmeden şey müzikti.

Seattle'de doğup büyüyen Connie, piyano ve org çalan, kilise korosunu yöneten bir kadının kızıydı. Daha yedi yaşındayken piyano çalışmaya, bale dersleri almayla, on iki yaşında dinleyici karşısına çıkıp şarkı söylemeye başlamıştı. Sonra New Jersey'deki ünlü Westminster Koro Kolejinde okuyup Leonard Bernstein'in şefliğinde koroyla, «Missa Solemnis»i plağa okuyarak mü-

zik bölümünden birincilikle mezun olmuştu. Bir süre kendine operayı meslek olarak seçmeyi düşünmüş, Philadelphia'da bir opera grubuna katılmış, orada **La Bohème**, **Così fan tutte**, hatta **Madam Butterfly** gibi operalarda başrolü oynamıştı. Sesi, Cio Cio San'ın gerektirdiği ağır, dolgun dramatik hava için çok yumuşak ve tatlıydı ama kimono ve bantlarla çekikleştirilen gözleriyle çok güzel oluyordu. Philadelphia'da bir müzisyenle olan ilişkisi bözülünce Robert Shaw Coral grubuna katılarak Avrupa'yı dolaştı. Günlerini elinden geldiğince müzikle doldurarak tecrübesini arttırmaya çalıştı. Amerika'ya döndüğünde, müzik çalışmalarını ilerletmek için gerekli parayı sağlamak düşüncesiyle bir öğretmenlik aramaya başladı. Sonunda böyle bir işi Houston yakınındaki bir kolejde buldu. Kente çok az bir parayla geldi. Ve kentin yanlış kesiminde, berbat bir mobilyalı oda tuttu. Zatürre ve mide ışıütmesinden hastalandı. Altı aylık nekahat döneminde bir hırsız tüm giysilerini ve eşyalarını çaldı. Hiç de cesaret verici bir başlangıç yapmamıştı.

1969'un aralık ayının başlarında bir akşam Connie, St. Thomas Üniversitesindeki bir özel resitale katılarak harpsikord çalıp sonra da bir Scarlatti kantatı söyledi. bir arkadaşıyla da iki Purcell düeti yaptı. Kuliste, kendisini tebrik edenlerin arasında sıkışmış bir haldeyken, flütçü bir arkadaşı onu John Hill'le tanıştırmak için bir kenara çekti. John Hill adının Connie için hiçbir anlamı yoktu. Gazetelerin birinci sayfalarını okuyan bir kişi değildi. Bütün bildiği, otuzunda, yakışıklı sayılabilecek uzun boylu, çocukça saf bir görünüşü olan bir erkeğin mırıldanarak kendisini tebrik ettiğiydi. Adam oğlu Robert'i ona tanıttı... Çocukta da çekingen bir hal vardı. Babayla oğul gittiklerinde, kuliste mırıltılar dolaştı ama Connie bunun nedenini anlayamadı. Hatta bir kız arkadaşı zengin ve ünlü bir estetik cerrahın dikkatini çekmiş olduğunu söylediğinde, Connie ondan söz edildiğini hiç duymadığını, ölen karısını, adamın çevresinde dönen dedikoduları bilmediğini açıkça söyledi. John bir aracıyla onu pazar günü öğleden sonra evindeki müzik toplantısına davet ettiğinde, Connie hemen kabul etti. Daha sonra John Hill'e, «Önce, bir parça

korktum,» diyecekti. «Gelmek istemedim. Sonra korkularımı yenip geldim. Gelir gelmez de tüm kaygılarım sabun köpüğü gibi uçup gitti. Ortaklaşa zevkimiz müzikti ve müzikte tehlike diye bir şey yoktur.»

Connie birkaç ay süslü odadaki müzik toplantılarına katıldı. Beş on müzisyen birbirleri için müzik yapmaya toplanıyorlardı. Arada sırada John, kimsenin bilmediği ortaçağ müziğinden bir parçayı pikabında çalıyordu. Ya da Connie pırıl pırıl bir Alman halk şarkısı söylüyor ya da kente Houston Büyük Operasında temsil vermeye gelen bir konuk sanatçı Mozart ve Verdi'den parçalar çalıyordu. Bütün bunlardan sonra kristal kadehlerde punç içiyor, dereden tepeden konuşuyorlardı. John Hill havasını buluyor, görkemli müzik odasının efendisi, harika müziğin emprezaryosu oluyordu. Onun karısının ölümü yüzünden sorguya çekilmesini Connie'nin aklı almıyordu. Skandalla bu adamı pek bağdaştıramıyordu. Klasik müzik çalan radyo istasyonunu dinlerken, ara haberlerde spiker konuyla ilgili bir şey söyleyince, bir bağlantı kuruyordu ancak.

Bir gün John, Connie'yu arayıp «sana bir armağanım var,» dedi kekeliye kekeliye. O ana kadar aralarında dikkati çekecek bir yakınlaşma olmamıştı, hatta ikisi başbaşa kalıp bir şey bile konuşmamışlardı. John anlaşılmaz bir şeyler mırıldanıp durarak sonunda armağanı postalamasının mı yoksa yeni apartmanının kapısına mı bırakmasının daha doğru olacağını sordu. Connie onun armağanı kendisinin getirmek istediğini anlamıştı. Ama o da hayranı kadar utangaç bir insandı. Sonunda John, «Gerçekte kendim getirmek isterim.» dedi. O zaman Connie, «O halde getir,» diye atıldı. Rahatlamıştı.

Armağan, Connie'yle John'ın çok sevdikleri Elisabeth Schwarzkopf'un bir plağıydı. Connie bunu ucuz, portatif pikabına koyup çaldı. John çıkan yetersiz ses karşısında yüzünü buruşturmaktan kendini alamadı. Genç kadının ucuz piyanosu da dikkatini çekmişti. Connie'ye piyanonun kendisine küçük erkek kardeşi Julian'la birlikte düet çaldıkları piyanoyu anımsattığını söyledi. Müzikle ilgili geçmişlerinden, yaşamlarından konuştular.

John eve dönüp annesine ilginç yeni kızdaki söz edince Myra telaşlandı. Oğluna, yeni bir kadınla ortaklıkta görünmenin ne akıllıca, ne de sağgörülü bir davranış olacağını anlattı. İlk eşi gizemli bir biçimde ölmüş, ikinci eşi Ash Robinson'la birleşmiş, hakkında akıl almayacak dedikodular yapıyordu.

Böylece fırtına bulutları dağılıncaya kadar uygulayacakları bir çare buldular. Connie, Hill konağına, Robert'e müzik dersi vermeye gelecek, dersten sonra yemeğe kalacaktı. Sonra da evin efendisiyle, saatlerce klasik müzik dinleyecekleri müzik odasına kapanabilecekti. Haber Ash'ın dikkatini çekmekte geç kalmadı. 1970 ilkbaharında savcı yardımcılarına telefon ederek eski damadının koluna bir başka kadını taktığını haber verdi. «Adamın elinde dünya kadar kadın var,» dedi. «Kadınların yüzlerine ameliyat yapıyor onlar da ona bedava kendilerini veriyorlar.» Bu noktada yanıliyordu Ash. Çünkü Connie, bir estetik cerrahın bıçağına gerek duymayacak kadar güzeldi.

Birbirlerini tanıdıkları aylar boyunca Connie, John'da ilk eşinin ölümüyle ilgili sorular sormaktan kaçındı. Dava açılması için karar verilmesinden sonraki bir öğleden sonra John'ın sinirleri son derece gergindi. Connie konuyu açmaya karar verdi.

«Joan hakkında bilmek istediklerim var,» dedi.

John, sanki söyleyecek hiçbir şey yokmuş gibi salladı başını.

«Lütfen, John.»

John Hill omuz silkti. «İlk iki evliliğimde yanlış kişiler seçtim.»

«Nasıl yaşayabildin? Senin için çok güç olmalı.»

John bunu başıyla evetledi. «Çok güç günler yaşadım. Benim için önemli olan senin bana inanman. İnanıyor musun?»

«Evet.» Connie'nin yanıtı kesindi. Bu adamı tanıdığını, onun cinayetle hiçbir alıp vereceği olmayan ince ruhlu bir erkek olduğunu hissediyordu.

Birkaç hafta sonra bir akşam, John Hill, Connie'nin ocak başında bir tencereyi karıştırdığı mutfığa geldi. Onu kollarına alıp öptü, «Benimle evlenir misin?» dedi.

Connie elinden kaşığı bırakıp gülümsedi. «Elbette evlenirim. Ne zaman?»

«Sen ne zaman istersen.»

«Yarın?»

«Önce avukatlarıma sorsam daha iyi olur.»

Yarışatı Haynes'in elinde bir kâğıt vardı. John Hill ona üçüncü kez evlenmek istediğini söyleyince bu kâğıdı havaya attı. O halde balayının ilk gecesini gidip Huntsville'de geçirirsin, böylece eyalet cezaevine daha yakın olursun, diye onu uyardı. Aslında John Hill'in yaşlı, sevgili annesiyle, son derece çirkin, evli ameliyat hemşirelerinden başka kimseyle ortalıkta görünmemesi gerektiğini söyledi. John Hill onun ne demek istediğini anlayıp beklemeye karar verdi.

Yarışatı, basına öfkesini saçmasına, müvekkiline üzüntüsünü belirtmesine karşın için için sevinç duyuyordu. Masanın ortasındaki kumar parası heyecan verici bir çoğalma göstermişti. Pek çok ağır ceza avukatları mesleklerini durmadan sarhoşların, uyuşturucu madde alışkanlarının peşinde koşarak geçirirlerdi. Yargıçlar, bölge Başsavcılarıyla hazırladıkları senaryoları uygularlardı. Teksas, Amerika'nın diğer eyaletlerinden hiç de farklı değildi. Ağır ceza davalarının yüzde doksanının nasıl sonuçlanacağı önceden belirlenirdi.

Bu davayı düşündüğünde Haynes'in kalbi heyecanla atıyordu. Bir numaralı davaydı bu. Bir avukat, kurbanın gizemli bir biçimde öldüğü, sanığın ünlü bir meslek sahibi ve toplumun üst düzeylerinde bulunduğu ve gazetelerde manşetlere geçen gösteriş bakımından zengin böyle bir cinayet davasını ele geçirmek için bütün bir ömür boyu bekleyebilir, hatta böyle bir fırsatı ele geçiremeden de mezarı boylayabilirdi.

Daha şimdiden Yarışatı, bu 1970 yılında, artık seksen yaşında ve emekliye ayrılmak üzere bulunan dev ağır ceza avukatı Percy Foreman'ın yerini alacak veliaht olarak kabul edilmeye başlanmıştı. Haynes, karşı tarafın hilelerinin kokusunu almaya yetecek kadar hazırlığa sahip kurnaz, işlek zekalı, örnek bir ağır ceza avukatıydı. Ufak tefekliğine aykırı düşecek kadar da kendini beğenmişti. En başarılı kişilerin, kalp cerrahlarının, astro-

notların, petrolcülerin, adlarını gazete manşetlerinde görmekte hiçbir sakınca bulmadıkları Houston gibi bir kentte onun kendini beğenmişliği değerli ve takdir edilen bir özellikti. Üstelik, Yarışatı şakacı, çekici, yakışıklı ve yetenekli bir aktördü: Gerektiğinde öfke, sıkıntı, nefret ya da Tanrı'nın gazabını oynamakta hiç sıkıntı çekmezdi. Sık sık, «Her şeyimi temiz yaşamaya ve dua etmeye borçluyum,» derdi.

Yarışatını en iyi anlamanın yolu, ancak onun en ünlü davalarından birini anımsamakla olabilir... Çarmıha Geriime Vakası. Yarışatı Haynes, bir kadın yandaşlarını görülmemiş biçimde cezalandırmakla suçlanan, bir güney eyaletindeki motosikletli bir çeteyi savunmayı üzerine almıştı. Çete kadını bir ağaca çivilemişti. Yarışatı buna, «Bir Sopaya Çivilenen Piliç Davası» adını verdi. Öyküyü de çok güzel anlatmasını bilirdi: «Adları Şişko Frank, Örümcek, Süper Sincap, Çılgın John ve Uyuz olan müvekkillerim, Çetelerinden olan ama dünyanın en eski mesleğinin ilk kuralı olan şeyi yerine getirmediği için bu genç kadına kızıyorlardı. Yani kadın soygundan elde edilen parayı vermiyordu. Onu cezalandırmayı kararlaştırdılar. Ve bir ağaca çarmıha gerdiler. Kadın ölmedi, hatta feci bir biçimde de yaralanmadı. Ama kıyametler koptu. Aklıma, bir pezevenğin çalıştırdığı kadını sigarasıyla yakabileceği, jiletle dilim dilim edebileceği, hızla giden bir arabadan aşağı atabileceği ama kimsenin de kılının kıpırdamayacağı geldi. İnsanlar bu gibi olayları meslekle ilgili işler olarak görürler. Ama birini çarmıha gerince bütün güney eyaletleri ve kıyı şeridi ayağa kalkıyor.»

Savunmasını yapmak için Haynes, (1) sözü edilen kızın bu durumu bir dereceye kadar kendisinin yarattığından, (2) kurbanın babası önemli bir kişi olmasa ortaya böyle bir sorunun çıkmayacağından harekete geçti. «Jüriye, davanın kızın değil, babasının öfkesi yüzünden açıldığını söyledik. Zaten baba motosikletli çetelerden hoşlanmıyordu. Bu çocuklar onun eyaletinde bir süredir ortalığı gürültüye boğarak geziyorlardı. Hatta Şerif'in bürosuna girip ayaklarını onun masasına dayayarak oturmak cesaretini bile göstermişlerdi.»

Haynes, müvekkillerinin suçsuzluğunu kanıtladı.

Çarmıha gerilen kızın da şimdi, «Ellerindeki çarmıha gerilme izlerini göstererek barlarda dolaşüyor,» diye anlatmasını bitirdi. «Oldukça ünlü biri oldu.»

Bununla beraber Yarışatı Haynes duruşmanın bir yerinde, savunmasını pekiştirmenin gerekliliğini duydu. Jürinin, bir insanın elinin bir tahtaya çivilenmesindeki duygusal ve tarihsel çağrışımları bir kenara bırakmasını istiyordu. Alelacele bir doktor bularak ondan bir insanın eline çivi çakmanın ne dereceye kadar acı verici olduğunu gizlice öğrendi. Doktor bu işin ciddi ama insanın hayatını tehdit edici bir şey olmadığını söyledi. «Aslında,» diyerek Yarışatının elini tuttu. «Elde öyle yerler vardır ki çiviye elin sahibine hiçbir acı çekirtmeden rahatlıkla çakabilirsiniz.» Haynes'in aklına bir şey gelmişti. Heyecandan yerinde duramıyordu artık. Sahneyi kafasında geliştirmeye başladı. Duruşmanın son karar gününde, doktor arkadaşından eline lokal anestezi yapmasını, küçük kırmızı bir benek biçiminde işaret koymasını isteyecekti. Sonra, Jüri'ye konuşurken, bir ağaca çarmıha gerilmenin kadına sanıldığı kadar acı vermediğini ispatlamaya kalkışacak, çantasından çıkardığı bir çekiç ve çiviyle elini savunma masasına çivileyecekti! Broadway türü bir Çarmıha Gerilmeydi bu! Hukuk öğrencileri bu duruşmada yaptığı savunmayı yüzyıllarca konuşup tartışacaklardı.

Yarışatı sık sık, «Böyle bir gösteriye girdiğime hep pişman olmuşumdur,» derdi. «Çünkü savunmam çok güçlüydü. Böyle bir şeye gerek yoktu. Yine de, bir davada karşı tarafın tanığını sorguya çekerken, sorularımın öylesine parlak ve etkileyici olmasını isterim ki, adam benim müvekkilimin değil, **kendisinin** pis cinayeti işlediğini itiraf etsin ve sonra kollarıma yuvarlanıp kalp sektesinden ölsün.»

John Hill cinayet davasının bu kategoride bir dava olduğunu hissediyordu Yarışatı.

21 HEYECAN, ÖFKE İÇİNDE GEÇEN BİR YILDAN sonra, John Hill davasına bakılmaya başlandı. Ve de bu dönem içinde Yarışatı Haynes, Teksas eyaletinin müvekkiline karşı yanlış bir tutum içinde olduğuna iyiden iyiye inandı. «Böyle bir davayı kazanacaklarını hiç sanmıyorum,» dedi ortağı Fullenweider'e. Bu heyecan verici, tahrik edici davaya bakmak istiyordu ama Savcılığın davayı düşürmesi için de elinden geleni yaptı. İtirazını şöyle yapıyordu: Eğer John Hill bir öğretmen, bir banka memuru ya da sıradan bir vatandaş olsaydı ihmal yüzünden ölüme neden olmaktan suçlanmazdı. Eğer John Hill doktor olmasaydı, hem de sosyete sayfalarına geçen bir doktor; karşısında uluslararası üne sahip bir kadın ve Houston'ın en güçlü kişilerinin arkadaşı; kayınpederi de Ash olmasaydı, o zaman John Hill temize çıkar, çok uzun bir süre önce kendi haline bırakılırdı.

Savcı Yardımcıları, McMaster'le Ernst onun vaazlarına önem vermediler. Artık kendilerini davanın heyecanına kaptırmışlardı. İkisinin de meslekleriyle ilgili sorumluluklarının dışında, estetik cerrahının şu ya da bu biçimde karısının ölümünden suçlu olduğunu paylaştıkları özel nedenleri vardı. McMaster, bölge yargıçlığına geçmek istiyor, Hill davasının dikkati üzerine çekerek kendisine bu konuda yararlı olacağını düşünüyordu. Ernst emekliye ayrılıp küçük bir kentte öğretmenlik yapmak ve yazmak niyetindeydi. Bu cinayet davasının, meslek hayatı için doyurucu bir doruk noktası olacağını düşünüyordu!

Savunma, Cecil Haden'in müvekkilin aleyhinde dava açılmasında en önemli rolü oynadığı üzerinde de

durdu. «Bizim ağır ceza hukukunda, kocası cinayet işlemekle suçlanan bir merhumenin vaftiz babasının ve onun tabutu yanısıra giden birinin büyük jüri üyesi olmasını engelleyecek bir madde yoktur,» dedi Yarışatı ıg-neleyici bir ses tonuyla. «Yine de Temyiz Mahkemesinin bu durumu çok ilginç bulacağını sanıyorum.»

Ama savunma avukatı bunu bir süre için kendine saklamayı yeğledi. Daha sonra, savunma sırasında kullanabilirdi. Bunun yerine, Ağır Ceza Mahkemesine John Hill aleyhindeki suçlamaların son derece belirsiz olduğunu ileri sürdü. «İhmal yüzünden ölüme neden olmak» suçu eyalet ceza hukukunda bile kesin çizgilerle belirlenmiş olmadığı gibi, bununla ilgili bir ceza maddesi de yoktu. Yazılmış olsa bile, diye iddia etti Yarışatı, yasal bir görev olmadıkça kusurlu görülebilecek bir ihmal söz konusu değildi. «Suçlama, iki değişik görevin yerine getirilmediğini ileri sürüyor : Birincisi doktorluk görevi, ikincisi de kocalık görevi, ve de iki değişik ihmalkârlıkla suçluyor... Tedavinin şekli ve sözü edilen tedavinin zamanında yapılmaması... Davacının hangi konu üzerinde duracağını kesinlikle belirtmeden, savunmanın savunmasını yapması olanaksızlaşıyor. Daha başka bir deyişle,» diye Yarışatı sözünü tamamladı. «Savcılık bu kişiyi ya koca olarak ya da doktor olarak yargılamalı. İkisi bir arada olamaz.»

Savunma avukatı, daha da önemli bir husus olarak, suçlamanın Joan Hill'in ölüm nedenini belirtmediğini ileri sürdü. Hanım neden ölmüştü? Pankreas iltihaplanmasından mı? Menenjitten mi? Yoksa sarılıktan mı? Yine belgede John Hill'in nasıl bir tedavi uygulaması gerektiği de anlatılmamıştı. Yarışatı alaycı bir sesle, «Acaba doktor ne gibi bir tedavi biçimini uygulamakta ihmal gösterdi?» diye sordu.

Savcılık buna, içtihatlardan da örnekler göstererek oldukça süslü, duygusal bir biçimde karşılık verdi:

«Bir doktor ya da cerrah, ihmal yüzünden hastasının ölümüne neden olursa, cinayet işlemiş sayılır... Doktorluğun gerektiği gibi uygulanmamasından doğan ölümlerin birkaçı cinayet olarak tanımlanmıştır. Bu bakımdan suça yönelen ihmaller çoğunlukla kesin bir tanımlamadan uzaktır ve jürinin kararına bağlıdır... Jüri üyeleri,

hastanın güvenliğine aşırı biçimde ilgisiz davranan doktor ya da cerrahların söz konusu olduğu ölümlerde ihtimalin bulunduğu üzerinde anlaşmaya varmışlardı.

«Üstelik, davamızın konusu, karısını gerekli biçimde tedavi etmemiş bir kocadır... Dr. John Hill, ölen kişinin hem kocası, hem de doktorudur. Bir doktor olarak karısının gerekli tıbbi müdahaleyi görmesinden sorumludur. Koca olarak yasalara karşı sorumluluk sahibi olduğunu bilmektedir. Karısının hasta olduğunu, çaresiz bir durumda bulunduğunu biliyordu. Onun hastalığının ne olduğunun hiç önemi yok. Doktor olarak hastasını gerektiği gibi tedavi ettirmek zorunluluğundaydı. Bile bile gerekli tedaviyi yapmadığı, yaptırtmadığı gibi zamanında hastaneye de yatırmadı...»

Davaya bakacak olan Yargıç Fred Hooey, Yarışatının, savcılık iddianamesini iptal etmesi için yaptığı başvuruyu kabul etmedi. Duruşma jürisinin seçimine 16 Şubat 1971 günü başlamasını emretti. Joan Robinson Hill'in ikinci ölüm yıldönümünden üç gün önce. Başvurusunun reddedilmesine sinirlenen Yarışatı Haynes yine de kendine güvenini, davayı kazanacağına olan inancını yitirmemişti. Teksas Eyaleti John Hill'i mahkûm etmek için üç şeyi kanıtlamalıydı: (1) Çalışma izni olan bir tıp doktoru olduğu, (2) karısının tedavisini üzerine aldığı, (3) John Hill'in kasten karısını tedavi etmediği, onu zamanında hastaneye yatırmayarak ölümüne neden olduğu.

Sonunda, «1. maddeden başka kanıtlayacakları hiçbir şey yok,» diye karara vardı. Karı-koca ilişkilerinde tartışma kaldıracak şey 2.maddeydi. Gerektiğinde Yarışatı kentin ünlü doktorlarını tanık sandalyesine oturacak, onlara, eşleri hastalandığı zaman nasıl bir tedavi biçimi uygulayacaklarını soracaktı 3. maddenin daha da kaypak olduğunun farkındaydı. Kasıt! Eğer bir erkek kalabalık bir bar salonunda, «Silahımı alıp kadını araklayanı öldüreceğim,» dese, ve de dediğini yapsa, daha sonra taammüden adam öldürüldüğünü kanıtlamak güç olmazdı. «Ama Teksas Eyaleti, duruşma jürisini, John Hill gibi dindar, kıbar bir insanın karısını taammüden öldürdüğüne nasıl inandıracak?»

İki taraf da kütüphanelerde, doktorların, ilim adamlarının yanında yüzlerce sıkıntılı saat geçirerek zehir ve virüslerin bir insan vücuduna ne biçimlerde zarar yapabileceklerini anlamaya çalıştılar. Yarışatı Haynes, Joan Hill'e zehir verildiği iddiasını kolayca saf dışı bırakabileceğini anladı. Kadın hastalandıktan sonra çok uzun bir süre —dört gün— yaşamıştı. O halde kuvvetli bir zehir verildiği olasılığı ortadan kalkıyordu. Üstelik hastanede yapılan mikroskobik incelemeler de zehir olasılığını tümüyle ortadan kaldırıyordu. Kadın üzerinde otopsi yapan doktorlar, büyük patalog Dr. Helpers de dahil, kadının üzerinde, gizli bir yerinde bir iğne izi görmemiş, bulamamışlardı.

Öte yandan bakteri nedeniyle ölüm yalnızca bir olasılık değil, John Hill'in savunmasında en tehlikeli düşmandı. Joan Hill'in vücuduna bakteri aşılandığı kanıtlanamamıştı ama karşı taraf bu konu üzerinde ısrarla durabilir, jüriyi bunun yapılabileceğine, yapıldığına inandırabilirdi. Yarışatı bu yüzden kaygılanıyordu.

Kadının otopsisinde ortaya çıkan bulgular onun bakteriyel bir rahatsızlık geçirdiğini de ortaya koyabilirdi. Nefes borusu, karaciğer, dalak ve beyin zarı, normal olarak şiddetli bakteriyel enfeksiyonlarda rastlanan beyaz hücre toplanmaları göstermişti. Evet, Houston Adli Tabibi Dr. Jachimzyk daha ilk otopside bir bakteriyle ilgili enfeksiyonu, Joan'ın Sharpstown Hastanesine yatırılmasından hemen sonra yapılan kan tahlilinde bulunan negatif kan kültürü yüzünden geçersiz saymıştı. Ama Houston'ın, bu tür hastalıklar üzerine araştırma yapan en tanınmış doktorlarından biri buna itiraz etmişti. «Negatif kan kültürü olsa bile bakteriyel bir durumla sık sık karşılaşırız,» demişti. «Altı vakadan biri böyle çıkıyor.»

Bundan sonraki soru elbette, bakterinin Joan Hill'in vücuduna nasıl girdiği olacaktı. Özellikle öldürücü bir bakteri olan E. Koli, her insan vücudunda vardı. Bunlar, vücuda giren ya da vücut tarafından emilen zararlı organizmaları öldüren antikorları ürettiklerinden yararlı bakterilerdi. Üstelik bağırsakların da düzenli çalışmalarını sağlarlardı. Kolon'da yaşarlardı. Ve de orada kalmaları gerekliydi. Ama kolondan çıktıkları takdirde

kesinlikle öldürücü oluyorlardı. Ufacık bir dışkı parçası bile tümüyle bakteri dolu olurdu ve tehlikeliydi. Bazan bir doktor, ameliyat sırasında dikkatsiz davranıp bağırsak duvarını delince milyonlarca bakteri kana karışır, hastanın ölümüne neden olurdu. Görülmedik, duyulmadık bir şey değildi bu. John Hill de stajyerliği sırasında bir hastanın bu biçimde ölmesine neden olmuştu. Büyük Amerikan hastanelerinden birinde dokuz yıl içinde bu yüzden 860 hasta ölmüştü. Ne yazık ki, sevdiğini kaybetmenin acısı içinde olan hasta sahiplerine hastanın kan zehirlenmesi ve ameliyat sonrası komplikasyonlarından öldüğü söylenmişti.

Yarışatı kendi kendine, ama John Hill ameliyat yapmadı, diye hatırlattı mutlulukla.

Bakteriler vücuda başka biçimde, iğne yapılarak ya da sindirim yoluyla giriyordu. John Hill'in karısına hastalık yapan bir bakteriyi vermesi çok daha kolaydı. E. Koli bakterilerini, tıp öğrenimi yapan her öğrencinin bildiği agar tabağında üretir, sonra bunu bir sıvı içeceği, hatta karısına yedirdiği çikolatalı eklere katabilirdi. E. Koli'nin dikkati çekecek pis bir tadı ya da kokusu da yoktu. Ama birinin bu yüzden ölmesi için çok bol miktarda E. Koli alması gerekiyordu. Houston'daki Teksas Tıp Fakültesinde gönüllülere reçel içinde kaşık kaşık E. Koli verilmiş, sonuç bu kişilerin ishal olmalarından öte gitmemiştir. E. Koli yüzünden ölüme neden olmak için bakterinin kurbanı uzun bir süre devamlı verilmesi gerekiyordu. (Houston'da bir hemşire, kendine, kendi dışkısından aldığı bakterileri düzenli olarak enjekte ederek intihar etmişti.)

Peki ama bir hastaya öldürücü bakteriyi enjekte etmek nasıl oluyordu? İşte bu noktada Yarışatı çok az da olsa korkuya benzer bir şeyler hissediyordu. Vakayı salt merak güdüsüyle inceleyen Houstonlı tarafsız doktorlardan biri, cinayet üzerinde durulmak istenirse bu noktadan yola çıkılabileceğini belirtti. «John'ın bu işi, bakteriyi ağızdan vererek yaptığını sanmam. O zaman çok yüksek dozajda, kuvvetli bir zehire gereksinme olur. O zaman da John'ın bakteriyoloji üzerine sandığımızdan daha çok bilgi sahibi olduğu ortaya çıkar. Cerrahlar, bu konuda pek uzman değildirler, bildiğimiz kada-

rıyla da John Hill hiçbir araştırma laboratuvarının yanına bile yaklaşmadı. Zehir üretmek sanıldığı kadar güç bir iş değildir. Ama önce elinizdeki zehir olduğunu bilmeniz, bunun bulunduğunu bildiğiniz bir laboratuara gitmeniz ve almanız gerekir.»

Bu konularda uzman olan doktor cinayet romanları okumayı seven biriydi. John Hill'in bu işi isterse nasıl yapabileceği ya da yaptığı üzerine konuşmaya da hevesliydi: «John Hill'in karısını bu biçimde öldürdüğü üzerinde düşünürsek nasıl hareket etmiş olabileceğini size anlatabilirim. Diyelim ki, karısı Joan Hill şiddetli bir bağırsak ve mide iltihaplanmasından hastalandı. Bu yediği herhangi bir şeyden olabilir. Hastalık başladı. Şimdi kocası ondan kurtulmak istiyor ve bunu bir fırsat olarak kabul ediyor. Dallahlı iki kadın ve hizmetçi Effie onun karısına Compazine iğneleri yaptığını söylediler. John Hill, kapsüllerin içine istediği ilacı koyabilir. Hem de hiç kimsenin kuşkusunu çekmeden. Özellikle yüksek dozajda bakteri. **Herhangi** bir bakteri olabilir bu. Bunu yapmak için bakteriyoloji stajı görmeniz gerekmez. Bahçeye çıkar, bir köpeğin dışkısını alırsınız. Bunu John Hill midesinden ve bağırsaklarından hasta olan karısına şırınga eder. Ve de Joan Hill doktorların da gördüğü gibi hastalanır... Bütün vücudunu iltihap kaplar. Sonra ani, acele bir tahnitle ve vücut temizlenir, vücutta kuşku çekici hiçbir şey kalmaz.»

Ama dikkatinizi çekerim, diye uyardı doktor. Bunların hiçbirisi de kanıtlanamaz. Hepsi de polisiye bir romana konu olur ancak. Yarışatının dava dosyasına böyle hayal ürünü senaryoları sokmaya hiç de niyetli değildi. Başına gerçekten çorap örebilecek iki olasılık vardı: Effie Green ve Ann Kurth. Hizmetçi tanık sandalyesine oturup bir kez daha hanımını nasıl pislik içinde bulduğunu anlatacaktı. Yarışatı Effie'nin tanıklığını çürütmek için, John Hill'in o gece karısının yanında yatışına göre durumun Effie'nin söylediği kadar berbat olamayacağını ileri sürecekti. Müvekkili durumun kötüye gittiğini anlayamamıştı.

«Hastalığı şu biçimde yorumlayalım,» demeye hazırlanıyor Yarışatı. «Karşınızda evliliklerini en iyi ve en güzel biçimde sürdürmeyen bir karı-koca var. Evli-

likleri kopma noktasına gelip dayanmış. Joan Hill, kocasının bir başka kadınla olan ilişkisine doğal olarak üzölmüş durumda. John Hill de karısından bıkmış. Onun sigara içmesinden, içkiye düşkünlüğünden, temizlik kurallarına yeteri kadar uymamasından, herkesin içinde kendisini sürekli azarlayıp küçük düşürmesinden ve verdiği ilaçları almamasından yakınmakta. Karısı ishal olunca bunu yanlış yorumladı. Zaten çeşitli baskılar altındaydı... Yıkılmak üzere olan evliliği, oğluna olan sevgisi, Ann Kurth'dan gelen baskı, müzik odasıyla ilgili parasal sorunlar. Müvekkilim o gece, yataktaki durumu doğru kavrayamadı.»

Sonra Ann Kurth vardı.

Ann Kurth, Başsavcıyla, büyük jüriye ne anlatmıştı? Neyin tanıklığını yapacaktı? Fırtınalı kısa evlilikleri sırasında kocasıyla arasında geçen konuşmalar dava konusu olamazdı. Ama savunma avukatı, Ernie Ernst'in nedenli zeki ve kurnaz bir savcı yardımcısı olduğunu biliyordu. Ne yapıp edip Ann Kurth'u tanık sandalyesine oturtacak ve bereketli madenden istediğini çıkarmaya bakacaktı. Birkaç hafta önce Ann Kurth'un, eski kocasından nasıl korktuğu, John'ın bir araba kazası süsü vererek onu öldürmeye çalıştığı üzerine imalarda bulunduğunu duymuştu. Haynes bu konuyu biliyordu. Ama duruşma günü yaklaşınca onu karşısına alıp olayı anlatmasını istedi.

Anlatacak fazla bir şey yoktu, John'a göre. Ann'le, bir gece geç vakit, Chatsworth Çiftliği yakınında arabadaydılar. Bir kavgaya başlamışlardı. Ann direksiyonu yakalayınca araba köprünün ayaklarından birine çarpmıştı. İkisi de olaydan sarsılmış ama yaralanmamışlardı.

Yarışatı, «Hepsi bu kadar mı?» diye ısrar etti.

Müvekkili başını olumlu salladı. Avukat onun yakışıklı yüzüne dikkatle baktı. John Hill şimdiye dek rastladığı en soğukkanlı insandı. Aralarındaki avukat müvekkil ilişkisinin başlamasının üzerinden hemen hemen bir yıl geçmesine karşın, Yarışatı onu bir kez olsun sinirli ya da üzgün gördüğünü hatırlamıyordu. Ne bir telaş, ne de bir umutsuzluk. Son zamanlarda bir parça mutlu bir hali vardı. Ama bunun nedenini anlamak güç

değildi. Connie yalnızca John için değil, savunma avukatı için de paha biçilmez bir varlık haline gelmişti. Her hafta Haynes-Fullenweider bürosunda saatler saati çalışıp ifadeleri daktilo ediyor, katalog hazırlıyor, avukatlar gereksinme duyduklarında hemen bulabilsin diye milyonlarca sözcükten oluşmuş ifadeleri adeta ezberliyordu. Yarışatı, «Olâğanüstü bir kadın,» diye düşünüyordu. Kaderin acayip bir oyunu. John Hill iki kadından önce Connie'yle karşılaşmış, onunla evlenmeliydi. O zaman, şimdi evlerinde, müzik odalarında Bösendorfer piyanosunda Scarlatti çalışıyor, rahat, zarif, karşılıklı anlayış dolu bir hayat sürüyor olurlardı. Oysa John Hill gelecek hafta cinayet duruşmasına çıkacaktı. Connie de elleri karbon kâğıtlarından leke içinde bir avukatlık bürosunda çalışıyordu.

Ann Kurth'un boşanma davasında verdiği ifadede bir şey dikkatini çekmişti: Kurth'un avukatı ona, John Hill'in flört ettikleri sırada tuttuğu apartmanda hiç «Petri Tabağı» görüp görmediğini soruyordu.

Evet, gördüm, diye yanıtlamıştı Ann Kurth. Ama soru bu kadarla kalmış üzerinde durulmamıştı. Yarışatı ifadeyi, atladığı bir şey olup olmadığını anlamak için baştan sona yeniden okudu.

Sonra, «Petri Tabağı»nın anlamını araştırdı. Bunu bir tıp lügatında bulabilirdi: «Kapağı iyice kapanmayan daire biçiminde, camdan ya da plastikten yapılmış, deren olmayan, bakteri ve diğer mikro-organizmaları üretmekte kullanılan, Alman bakteriyocu R. J. Petri'ye atfen adlandırılan bir tabaktır.»

Yarışatı John Hill'i arayıp ona, Ann Kurth'un boşanma davası için verdiği ifadedeki tehlikeli, üzücü bölümü okudu. Bunun bir önemi var mı?

Cerrah bir anlık bir duraksamadan sonra, alçak ama etkili bir sesle, «Yok,» dedi.

22 HOUSTON, NABZI HIZLI ATAN VE CİNAYET DA-
vaalarının belirli bir tempoda gittiği bir kenttir. Bir
duruşmanın jürisinin seçilmesi nadiren bir iki günden
fazla sürer. Bir hafta kadar süren zamanda ifadeler alı-
nır. Ve de jüri karar vermek için bir günden fazla za-
man harcarsa, o zaman tartışmaların ölü merkezde top-
landığı üzerine kaygılar başlar. Teksaslılara özgü olan,
iş bir an önce bitirip unutmaya duygusu hep canlı kalmış-
tır. Houstonlı bir avukat, New York'ta altı ay süren bir
davanın haberini okuduğunda, inanmazlıkla başını sal-
lar.

İkinci günün sonunda, John Hill'i, karısı Joan'ı «İh-
mal yüzünden öldürme» davasında yargılayacak olan
on biri erkek, biri kadın jüri heyeti seçilmişti. İki taraf
da mahkemeye gelmiş, iki taraf da kendileri için nasıl
bir jürinin çıkarlarına uygun düşeceğini henüz kestire-
memişti. Savcılığın elindeki dosya, Ernie Ernst'in düşün-
me biçimine göre, duygulu, aldatmalı, kaybolan aşklı,
romantik bir pazar gazetesi öyküsü niteliğini taşıyordu.
Önce Ernst jüriye elinden geldiğince fazla kadın sok-
mayı düşündü. Çünkü her pazar kiliseye giden dindar
kadınların karısını aldatan bir kocaya yakınlık duyma-
yacaklarını hissediyordu. Sonra kadınların şu ya da bu
biçimde doktorlarına aşık olduklarını böyle davranırsa
hata edeceğine karar verdi. Daha sonra, «Kadınların ço-
ğu kafalarıyla değil, kıçlarıyla düşünür,» diyecekti. «On-
ların davalı masasındaki yakışıklı doktoru nemli gözler-
le izlemelerine izin veremezdim. Yakışıklı bir doktoru ne
pahasına olursa olsun mahkûm etmekten kaçınacaklar-
dır.» Jüri locasını, çok çalışmak zorunda kalan, ücretle-
rini almak için bir cuma gününden ötekini iple çeken,

girtlağına kadar borç içinde, hayatından pek memnun olmayan, doktorların hastalarından fazla para aldıklarını düşünen ve yakışıklı züppe doktorun belki de karısını öldürdüğünü düşünmeye eğilimli orta sınıftan beyaz erkeklerle doldurmanın daha doğru olacağına karar verdi.

Öte yandan, Yarışatı aksine kadın jüri üyesi **istiyordu**. O da, yalnızca kadınların Ann Kurth'un ifadesini gerektiği gibi değerlendirecekleri kanısındaydı. «Anah-tar tanık o.» diye düşünüyordu. «Sanırım tanık sandalyesine oturup adamım için korkunç bir şeyler söyleyecek. Jüri üyelerinin, bu kadının gerçek kişiliğini anlayabilecek türden kişiler olmasını sağlamalıyız. Bizim için ideal jüri, yirmi beşle, kırk beş yaşları arasında, John Hill'i değil Ann Kurth'u yargılayacak kadınlardan oluşmalı. Kadınlar, ırza geçmekten suçlanan biri aleyhinde tanıklık eden kadını kuşkuyla, eleştiriyle karşılarlar. Oysa erkekler böyle birini bir kalemde asmaya hazırdırlar.»

Savunma avukatı, çapkınlık eden bir doktorun arkasından ayıplamayla cık cık edecek ya da bu yüzden onu mahkûm edecek dindar kadınlar seçmek için telaş etmiyordu pek. Bir kere o müvekkilini son derece dindar bir doktor —baba— koca olarak tanıtacaktı. John'ın dine bağlılığı üzerine tanıklık edecek İsa Kilisesinin üyeleri vardı. Sonra, herkesin bildiği bazı gerçekleri de saklamayacaktı. Evet, evlilik yıkılmıştı. Karısıyla ayrılmayı düşünmüşlerdi. Joan elbette mutsuzdu ama John da mutlu sayılmazdı ki. Bu kentte her saat evlilikler çöküyor, karı kocalar birbirinden ayrılıyorlardı. Yarışatı, «Ama John Hill burada evliliğinin kötü gitmesi yüzünden yargılanmıyor,» diyecekti.

Yarışatının ortağı Don Fullenweider savunmanın, John Hill'in kalkıp karısının ölümünden birkaç hafta sonra metresiyle evlenmesi gibi çok zarar verici, kötü gerçeği nasıl geçiştireceğini düşünerek kaygılanıyordu. Yarışatı, «çok basit,» dedi, «John'ı tanık sandalyesine oturtur, ona, bu kadının hayatına nasıl girdiğini, Joan'ın ölümünden sonra da kendisini nasıl gerekli, hemen hemen vazgeçilmez biri durumuna koyduğunu anlattırırız. Ann Kurth onun ve oğlunun sağlığına ilgi gösteri-

yordu. Onun da oğlu için bir anneye gereksinmesi vardı. Ama kadın yeni yuvasına girdikten sonra gerçek kişiliğini ortaya koymuş, ondan sonra da John'ın hayatı cehenneme dönmüş ve ondan ayrılmaktan başka çare görememişti.»

Fullenweider, bu savunmada açık kapılar bulunduğunu belirtti.

Elbette olacak, dedi Haynes. Ama daha iyi bir şey ortaya sürersen bundan hemen yararlanmaya kalkarlar.

Eyalet jüri üyesi olabilecek kadınları seçtirmemek için elinden geleni yaptı. Yalnızca Houston bölge eğitim müdürlüklerinden birinin personel bölümünde çalışan bir kadın her türlü tehlikeyi göze alarak jüri üyesi olmayı kabul etti. Savunma, jüri üyeleri arasında genel olarak tıp mesleğine düşmanlığı olup olmayanları araştırmak zorundaydı. Bu yüzden jüri üyesi seçilebilecek kişilere dikkatli sorular sorarak aralarında karısı mide ülserinden teşhis konulup kanserden ölen biri olup olmadığını araştırdılar.

Sonunda jüri locasındaki tek kadının yanındaki yerlere seçilen on bir erkek, sanki TV'de bira reklâmına çıkacakmış gibi orta sınıftandı. İşleri forklift ustalığı, havalimanında taşıyıcılık, kimya fabrikası güvenlik görevliliği, boya şirketinde ustabaşılık, büyük bir süpermarkette yönetim yardımcılığı, ağır makine operatörlüğüydü. Yasalara saygı duyan işçi sınıfı. Onlardan zenginlerin maskaralıklarını anlamaları bekleniyordu. Savunma da, savcılığın ortaya koyduğu davanın ne denli zayıf, geçersiz olduğunu sezebilecekleri umudundaydı. Hepsinin de hayatı şiiirden, müzikten, hayatın eğlenceli yanından yoksun gibiydi... Artık sıkıntıdan patlayacakmış gibi görünen, tümüyle sağduyularıyla yaşayan kişilerdi bunlar. Yarışatı, onların davaya ilgi duyacaklarını umuyordu.

McMaster savcılık adına davayı açış konuşmasını yaptı. Jüri önünde, ince uzun yapısı, salonun en arka köşelerine dek uzanan gök gümbürtüsünü andıran sesiyle etkili bir hali vardı. Davayla ilgisi Joan Robinson Hill'in gömüldüğü sabah başlayan başsavcı yardımcısı, «Biz,» diye başladı. «3 Aralık 1968'de davalı John Hill tarafından açılan boşanma davasıyla ortaya bir takım so-

runların çıktığını kanıtlamak istiyoruz. Adı geçen dava... Joan Robinson Hill'in boşanmaya itiraz etmesiyle mahkemeye intikal etti.

«... Boşanma için yeterli nedenleri olmadığını, ısrar ettiği takdirde açılacak davada ortaya çıkacak olan evlilik dışı ilişkilerinin yaratacağı tepkiden çekinen Dr. John Hill, boşanmaktan vazgeçerek, Joan Hill'e dönmeye, bunun için de diğerleri arasında aşağıda sıralayacağım maddeleri içeren bir pişmanlık mektubunu imzalamaya razı oldu: (1) Joan Hill'in, kocasının geçmişteki günahlarını bağışlayacağı üzerine bir madde, (2) Gelecekte vuku bulacak bir ayrılık halinde, davalı Kirby Drive'deki evi Joan Hill'in üzerine yapacak, evle ilgili bütün borçları ve vergileri ödeyecek...

«... Evliliğine yasal yollardan son veremeyen davalı, istemediği karısından kurtulmak için bir takım planlar kurmaya başladı.»

Suçlamaları dinlerken Yarışatı dikkatle jüri üyelerini izliyor, hepsinin yüzlerini ayrı ayrı inceliyordu. Yirmi yıllık ağır ceza avukatlığı sırasında Yarışatı Haynes, duruşmanın başladığı açılış anlarında, jüri üyelerinin titişimleri yaydıklarına inanmıştı. Onların davalıya düşmanlık, öfke, bazan da nezaket hatta sevgi gösterdiklerine bile tanık olmuştu. Şimdi yanılmıyorsa bu jüri çoğunlukla John Hill'den yanaydı. Doktor yanında donmuş gibi oturuyordu. Yüzü kül rengini almıştı. O gece, Connie'yle annesine kendini günün olaylarıyla bağdaştıramadığını anlatacak, «kendi dışıma çıkıyor, orada bir başkasının oturduğunu görüyorum,» diyecekti.

McMaster savcılık iddianamesini okumayı sürdürdü. «Davalı Joan Hill'in oturduğu eve döndü. Ama evlilik dışı ilişkilerini de sürdürdü. Mart'ın 15 ve 16'sına rastlayan hafta sonunda Joan Hill'deki ilk hastalık belirtileri aşırı ishal ve kusmalarla başlayarak 17 Mart 1969 pazartesi gecesi yatağı kirletecek kadar ilerleyerek durumu tümüyle kontrolden çıktı.»

Burada Yarışatı itiraz etmek istedi. Çünkü, «tümüyle kontrolden çıktı» gibi beyanları savcılığın kanıtlamakta güçlük çekeceğini biliyordu. Sonra beklemeyi daha uygun gördü.

«Savcılık, davalının, Joan Hill'in görünürde doktoru

olarak 16 ile 18 Mart 1969 günleri arasında harekete geçtiğini kanıtlamak umudundadır...» Yarışatı «Görünürde doktoru olarak harekete geçtiği» tümcesini önündeki sarı sayfalı not defterine yazdı. Altını çizdi. Çok önemliydi bu. Karar verilmesi gereken, kanıtlanması gereken bir durumdu. John Hill karısının doktorluğunu hiç yapmış mıydı? Ya da yalnızca üzülen, kaygılanan bir koca gibi mi davranmıştı? Ama Joan Hill'i hastaneye. Sharpstown Hastanesine yatırdığı andan başlayarak doktorluk sorumluluğunu üstüne aldığı kesindi. Bu tartışma kaldırmazdı.

«Daha sonra Joan Hill'in 18 Mart 1969'da yarı şok halinde hastaneye kaldırıldığı ve hastaneye yatmasından on dört saat sonra da öldüğü kanıtlarla anlatılacaktır. Savcılık aynı zamanda Joan Hill'in cesedi üzerinde yapılan otopsilerde akut karaciğer iltihabı, akut menenjit, akut dalak iltihabı, akut yemek borusu iltihabı, ve erken akciğer ve nefes borusu iltihabı gibi teşhisler konduğunu da gösterecektir.

«Bundan başka, karısı Joan Hill'in durumunu anlayan davalı onun gerektiği gibi tedavi olmasını kasten engellemiş, ölmesi için Joan Hill'i hastaneye geç kaldırmıştır.»

John Hill bu suçlamalara karşı şaşkın şaşkın başını olumsuzca sallayıp duruyordu. Çoğunluğu kadın olan duruşmadaki dinleyiciler seks, üzüntü ve gözyaşlarıyla dolu öyküler anlatılacağını ummuşlar, Dr. John Hill'i görebilmek için çabalıyorlardı. Bazıları John Hill'in hiç de bir katile benzemediği konusunda Yarışatı Haynes'le aynı kanıdaydılar.

Savcılık, elle tutulup gözle görülebilen sağlam bir yol tutturma yerine, havadan sudan nedenleri sıralayarak davaya bakmaya başladı. İlk önce tanık kürsüsüne Joan'ın güzel karşı komşusu Bayan Vann Maxwell'i getirdiler. Bir zamanlar Joan'ın sırlarını açtığı, birlikte Ann Kurth'un peşinde koştukları, John Hill'in arabasının bagajını karıştırmaya gittikleri yakın dosttu o. Saçları bej ve gümüş rengi dalgalı, pahalı yağlar ve losyonlarla ovulduğu belli olan ince vücuduyla burjuva halkın, aristokrasiden beklediği tipte bir kadındı. Örümcek ağı

gibi incecik saf ipekten son moda bluzunun desenini bile Picasso çizmiş gibiydi. Eğer kendini savunmak için Joan Hill burada olsa, herhalde aynı klası ve zerafeti ortaya koyacaktı. Duruşma salonundaki kadınlar için, burada tartışma konusu olmanın ne denli feci bir şey olduğunu anlamak hiç de güç değildi.

Joan'ın ölümünden kısa bir süre sonra psikiyatrist kocasından ayrılmış olan Vann Maxwell'den, doktorla ilk eşi arasındaki bozulan ilişkilerinden söz etmesi istendi. Müzik odasındaki cumartesi gecesi briç partisinde Joan'ın bir kâğıda notlar yazıp uzatmasını anlatan Vann, «Joan nedenini anlamadığım bir biçimde birden ağlamaya başladı,» dedi. «'Yetti artık, böyle olmayacak, ona dayanamıyorum,' gibi bir şeyler söyledi.» Joan'ın pazartesi günü avukata gidip boşanma davası açmak istediğini de belirtti Vann. «Bu konuda en son söylediği şey... Benim kendisiyle avukata gidip gitmeyeceğimi sormak oldu.»

Yarışatı onu sorguya çekerken, «Size nasıl göründü o akşam?» diye sıradan bir şey sorar gibi sordu.

Bayan Maxwell, «Sağlığı yerinde gibiydi,» dedi buna. Önemli bir yanıttı bu. Çünkü savcılık makamı, cumartesi günü sağlığı yerinde, güçlü, sportmen bir genç kadın olan Joan Hill'in otuz altı saat sonra çaresiz, kirli yatağında yatmak zorunda kaldığını kanıtlama zorunda kalacaktı.

«Bayan Effie Green, Sayın Yargıç,» dedi McMaster. Mübaşir, son saatlerinde hanımının yanında olan yaşlı kadını içeri aldı. Ufak tefek, kuş gibi, mutfaklarda, tuvaletlerde güç şartlar altında çalışmaktan omuzları çökmüş, saçları bembeyaz, elindeki mendille ıslak gözlerini silip duran bir kadındı Effie. Yeryüzündeki hemen hemen yetmiş yıllık hayatında ilk kez mahkemeye çıkıyordu. Sanki gece yarısı bir mezarlıktan geçmesi istenmiş gibi korkak ve ürkekti. McMaster ona kibar ama resmi davranıyordu. Tıpkı üstün bir kişinin, kendinden küçük gördüğü kişiye davranışı gibi. Yarışatı bu durumu kurnazca aklında tuttu.

«Size, Bayan Hill'in hasta olduğunu söyleyen

oldu mu... Pazartesi günü demek istedim,» diye başladı McMaster.

Effie başını sallayarak, «Şimdi kimin söylediğini hatırlamıyorum...» diye yanıtladı. «Ama Bayan Hill'in hasta olduğu, odasına gitmemem gerektiğini birisi öğütledi.»

McMaster bu yanıtı herkesin içine sindirmesini bekledi. Jürinin, Joan Hill'in ciddi biçimde hasta olduğunu. ama hizmetçinin bile odasına girmesinin yasaklandığını anlaması çok önemliydi. O sırada Yarışatı Haynes'in beyninde bir çıtırtı oldu. Ortağı Fullenweider'den bir ifadedeki belli bir pasajı bulmasını fısıldayarak istedi. Savunma avukatları duruşma salonuna bütün bir tekerlekli dosya dolabı getirmişlerdi. Söylenen her şeyi düzelterek ya da kanıtlayacak durumdaydılar. Hiçbir davaya böylesine titizlikle hazırlanılmamıştır.

McMaster, «Bayan Hill Pazartesi günü sizi odasına hiç çağırdı mı?» diye sordu.

«Hayır, çağırmadı.»

Oturduğu yerde Yarışatı nerdeyse hoşnutlukla gülümseyecekti. Savcı yardımcısı ona yararlı olma yolunu tutmuştu. Bayan Hill çok hasta idiyse neden Effie'yi yardımına çağırmamıştı?

McMaster ertesi güne, Joan'ın Sharpstown Hastanesine kaldırıldığı salı gününe geçti. Effie'ye kahve yapması, portakal suyu hazırlaması söylenmişti. Bunları tepsiye koyup hanımına götürmesi istenmişti.

«Yatak odasına girdiğinizde... Bayan Hill yatakta mıydı?»

«Evet, yatakta yatıyordu.»

«Dr. Hill neredeydi?»

«O da yatakta, kendi tarafındaydı.»

İşte savunma avukatı için olumlu bir şey daha söylenmişti. John Hill anlatıldığı kadar ihmalci ve katil ruhlu idiyse, o pis yatakta işi neydi? Ama jüri henüz olayın tatsız bölümünü dinlememişti. John Hill'in gözleri tanık kadının üzerine yapışmış gibiydi. Jüri üyelerinden biri daha sonra doktorun zenci kadını ipnotize etmek istermiş gibi bir hali olduğunu söyleyecekti. «Bu adamdaki kadar soğuk gözlerle başka kimsede rastladım,» dedi jüri üyesi.

McMaster, anlatmasını sürdürmesi için Effie'ye, «Dr. Hill size yatak odasına gelmenizi söylediğinde ne dedi?» diye sordu.

«Bana, 'Effie, gel bu pisliği temizle,' dedi.»

«Neydi bu 'pislik'?»

Effie ifadesinin bu noktasında sanki kilisede, cemaatin önünde konuşuyormuş gibi gayet dikkatliydi.

«Banyoda, yerde kaka vardı.»

«Bunu bize anlatır mısınız? Durumda bir acayiplik gördünüz mü?»

«Sümük gibiydi... Rengi de yeşilimsi. Bunu pisliği temizlerken farkettim.»

Daha sonra Dr. Hill onu çağırmış, hanımına bakması için talimat vermişti. «Bayan Hill'e bakmamı, ilaçlarını vermemi, su içirmemi söyledi. Çay, koka kola, portakal suyu gibi şeyler.»

Yarışatı oturduğu yerde mutlu mutlu kıpırdandı. Doktor hiç de karısını ölüme «terketmiş» gibi görünmüyordu.

«İlaçlar neredeydi? Biliyor musunuz?»

«Bayan Hill'in başucundaki masanın üzerinde.»

Estetik cerrahı o ölümcül salı sabahı bir okulda tuba solosu yapmak için aceleyle gittikten sonra, Effie hasta hanımının yanına gitmişti. Bayan Hill yeniden tuvalete gitmek istemiş, giderlerken yine altına etmişti. Neredeyse yerlere yuvarlanacaktı. «Onu taşımak istedim ama bana, 'Effie, beni düşürmek mi istiyorsun?' dedi. 'Hayır,' dedim. 'Bana sıkı sıkı tutunun. Size içeriye götüreyim.»

Effie şimdi hanımının nasıl olduğunu, ne hissettiğini anlatmaya başlamıştı. Yarışatı itiraz etmek için yerinden fırladı. Effie Green bir tıp uzmanı değildi. Hanımının hastalığı üzerinde konuşmaya hakkı olamazdı. Yargıç Fred Hooey savcının soruşturmasına devam etmesini istedi. Şimdi kaygılıydı Yarışatı. Kaygısı tanığın söyleyeceklerinden çok duruşma salonunda, jüri üzerinde yaratacağı havadan ileri geliyordu. Effie okumamış, cahil bir kadın olmasına karşın, son derece güçlü bir tanıktı.

«Şimdi,» dedi McMaster. «Hanımınızın banyoya gitmesine yardım ettikten sonra... Bayan Hill yatağına kendi başına dönecek durumda mıydı? Değil miydi?»

Haynes yine yerinden fırladı. «Sayın Yargıç, durmadan itiraz etmekten nefret ediyorum ama dava vekili bu tanığı belirli bir takım şeyler söylemeye ve belli cevaplar vermeye itiyor.»

Yargıç başını hayır gibilerinden sallayarak, «İtiraz kabul edilmemiştir,» dedi.

«Ne dersiniz?» diye sordu McMaster.

«Hayır. Ona ben yardım ettim. Kendi başına yürüyecek halde değildi... Tam banyonun kapısına geldiğimizde yine altına etti... Onu yıkayıp temizledim. Duvara dayanmasını söyleyip bir havlu aldım. Islattım... Onu temizleyip yine yatağına taşıdım. Doğrusu bu: Doğruyu söylediğime Tanrı da tanıktır.»

Ya yatak, diye McMaster bilmek istedi. Yatakta alıılmışın dışında bir şey var mıydı? Effie her şeyi anımsayarak başını salladı. Yani, diye McMaster bilmek istedi, yatakta da dışkı var mıydı?

«Vardı. Hanımımın altına havlular konmuştu... Üç tane kadar. Çarşafın hemen üstündeki havlu bir hayli kirliydi. Ve üzerinde kan lekesi vardı.» Yarışatı titreşimlerin düşmanlığa dönüştüğünün müvekkiline kötü kötü bakıldığının farkındaydı. Sorgu sırası kendine geldiğinde hizmetçinin ifadesinin bu bölümünü belirsizleştirip etkisini azaltacağını biliyordu. Effie Green'i şaşırtacak, dışkının özelliğini soracaktı. Sert mi? Yumuşak mı? Sümük gibi mi? Gevşek mi? Rengi? Sen doktor musun, Effie? Yatağın iki saat önce kirletildiğini nereden biliyorsun? On iki saat mi? On dakika önce kirletilmiş olamaz mı? Çarşaflardakinin kan lekesi olduğundan emin misin? Suyun da çarşaflarda kan lekesine benzeyen pas lekeleri yaptığını biliyor musun, Effie? Hill'lerin yanında çalışmaya başlayalı iki üç ay olmuştu, değil mi, Effie? Bu çarşafların beyaz ve yeni olduklarını nereden biliyorsun, Effie? Eski ve pas lekeli olamazlar mı? Bütün bu soruları ve başkalarını soracaktı. Sonunda Effie'nin her şeyi arapsaçına çevireceğinden emindi. Yine de çok dikkatli davranması, jüriyi kendine düşman etmemesi gerektiğini biliyordu. Güney'de yaşlı zenciler bir dereceye kadar saygı görürlerdi.

Yarışatı Haynes, Effie'nin tanıklığını çürütmek için yirmiden fazla neden bulmuştu. Hepsi de aynı tema üze-

rinde çeşitlemelerdi: Effie Green kulak misafiri olduğu konuşmaları yineliyor, Joan Hill'in üzerinde tıbbi yargılarda bulunuyordu. Ama McMaster'in yanında, «Güney'in en hızlı hukuk silahşörü,» sayılan Ernie Ernst oturuyordu. Savunmanın itirazlarına yerinde, hemen, başarılı yanıtlar verdi. Bir örnek :

McMaster: «Joan Hill'in banyodan döndüğünde gördüğünüz şey... Gördüklerinize dayanarak... Hanımınızın durumu üzerine bir yargıya vardınız mı?»

Haynes : Buna itiraz ediyoruz. Bu sorunun yanıtı tümüyle önyargılı, tahrik edici, gerçeklere dayanmayan nitelikte olur.

Ernst : Şunu belirtmek isterim ki... Bu tanığın fikri, en önemli bir zamanda merhumenin durumu hakkında bize bilgi verecektir. Bayan Green'in, Joan Hill'in durumuyla ilgili fikirlerini almamız gerekir. Bayan Hill'in durumunu ve Bayan Green'in bu durumla ilgili düşüncelerini öğrenmeliyiz.

Yargıç Hooey : Tanığın soruyu yanıtlamasına izin veriyorum.

Yarışatı Haynes, Effie Green'i sorguya çekmek için kalktığında ona Güney'in geleneklerine göre son derece saygılı davrandı. Bütün sorularına, «Bayan Effie,» diye başlıyor, sesini asla yükseltmiyor, Güneyin çilesini çekmiş, belki de onu bağrında beslemiş olan bu kadına anasıymış gibi davranıyordu. Oysa amacı onu alabildiğine şaşırtıp bir tanık olarak geçerliliğini sıfıra indirmektir. İncelik isteyen bir işti bu. Ama Effie Green altmış dokuz yaşındaydı ve anımsadığı olaylar iki yıl önce olmuştu.

Bir kere Effie, Joan öldüğünde, onların yanında ne zamandan beri çalışıyor olduğunu anımsayamadı. İşe gireli üç ya da dört ay olduğunu «sandığını» söyledi. Yarışatı kibar bir tavırla, aslında altı ay olmuştu, diye onu düzeltti. Ama önemi yoktu elbette. Zaman çok çabuk geçiyordu. Şimdi, iki Dallaslı konuşun evden ayrıldıkları sabaha gelelim. Effie bildiklerini anlatmaya başladı. Bu kez pazartesiye salıya karıştırıyor, ya da tersini yapıyordu.

Yarışatı anlayış gösterdi. «Bu günleri karıştırmamanın ne denli güç olduğunu biliyorum,» dedi. Effie onun yardımını içtenlikle başını sallayarak kabullendi.

«Pazartesi sabahı eczaneden ilaç gönderildiğini hatırlıyor musunuz?»

«Hayır... Böyle bir şey hatırlamıyorum.»

Yarışatının yüzünde şaşırması gibi bir anlam belirdi. Masasının üzerindeki kâğıt yığınının baktıktan sonra, «Ama Bayan Effie,» dedi. «O pazartesi sabahı hanımınızın odasına çıktınız, değil mi? Bayan Hill'in sandalyede oturduğunu gördünüz?»

«Bayan Hill mi?»

«Evet.»

«Hayır. Ben böyle bir şey hatırlamıyorum.» Effie, Bayan Hill'i ölümünden bir gün önce görmemişti. Bu konuda kesin konuşuyordu.

Yarışatı durakladı. Aklına gelen bir şeyi uygulayıp uygulamamakta kararsızdı. Sonra yararı dokunacağına karar vererek masasından kalın bir dosya alıp açtı. Bu Effie'nin, Joan Hill'in ölümünden altı ay sonra verdiği yeminli ifadeydi. Bayan Effie kendisini sorguya çeken, o zamanki savcı yardımcısı Bay Briscoe'yi hatırlıyordu değil mi? Yaşlı kadın başını salladı. Hatırlıyordu.

Evet, dosyanın 11. sayfasında Bay Briscoe size şöyle bir soru sormuş: «O pazartesi günü, Bayan Hill'in odasına gidip onu gördünüz mü?» Ve de sizin yanıtınız: «Yukarı bir kez çıktım. Bayan Hill, 'Kahve istiyorum,' dedi. Büyük koltukta oturuyordu.»

Effie buna şiddetle başını sallayarak itiraz etti. «Bunu oraya birisi eklemiş olacak. Böyle bir şey söylemedim ben.»

«Yani buraya yanlış mı yazılmış, Bayan Effie?» diye Yarışatı düzmece bir şaşkınlıkla sordu. Ama bir yeminli ifadeydi. Yalan yere yemin etmenin cezası vardı.

Hizmetçi, «Pazartesi sabahı Bayan Hill'e kahve götürmedim,» diye ısrar etti.

Pekâlâ, **bu yanlışsa**, diye Yarışatı şaşkınlığını belirtmeye çalıştı, o zaman Bayan Effie'nin, Dr. John Hill'in hasta kadını o gün hiç rahatsız edilmemesi gerektiğini söylemesi ne dereceye kadar doğrudu? Yazılı ifadede Effie'nin iki yıl önce söylediklerini okudu: «... O pazartesi günü, Bayan Hill'in odasına çıktım, kapısını bir kez daha çaldım. Bu kadınlar, (konuklar), Bayan Hill'in dinlendiğini, rahatsız edilmemesinin doğru olacağını, söylediler.»

Effie başını şaşkın şaşkın salladı. «İki yıl önce oldu bütün bunlar.»

«Ama Bayan Hill'in ölümünden bir iki ay sonra ifadenize baş vuruldu, değil mi?»

«Evet.»

«O halde Bayan Effie, o sırada belleğiniz şimdiki-den çok daha güçlü idi. Öyle olması gerekir.»

«Bayan Hill öldüğünde çok üzülmüştüm. Fazla bir şey bilmiyordum.»

«O zaman bu iki Dallaslı konuğun size hastayı rahatsız etmemenizi söylediğine inanacağım.»

Effie bir yanıt bulmaya çalıştı. «Dediğim gibi... Kimin söylediğini anımsamıyorum. Onların söyleyip söylemediklerini bile. **Birisi** hastayı rahatsız etmememi söyledi. Ben söyleneni yaptım. Ona kahve falan götürmedim. Çünkü odasına hiç çıkamadım o gün.»

Yarışatı başını hoşnutlukla salladı. iki noktayı gerektiğince belirtmişti. Birincisi, yaşlı kadının belleğinin güvenilir olmadığını, önemli anları yeterince anımsamadığını ortaya koymuştu. İkincisi de, Joan'ı hasta odasında yalnız bırakma suçunu davalı kocanın omuzlarından alıp, belki de, iki Dallaslı kadına yüklemişti.

Bundan sonra avukat Avalon adlı eczanenin etiketini taşıyan, üzerinde, «Her tuvalete gidişten sonra bir çay kaşığı içilecek,» yazılı, 17 Mart 1969 tarihli Kaopectate şişesini çıkardı. Peşinden de savunma delili olarak bir kâfur-lu afyon tentürü şişesini ve üzerinde Mysteclin-F 250 mg yazılı etiket bulunan başka bir ilacı daha gösterdi. Eczane-nin defterinde Dr. Hill'in 17 mart sabahı saat sekizde telefon ettiği yazılıydı. Bu tarih Effie'nin ifadesiyle ters düşüyor, o gün eve ilaç gönderilmediğini söylemesini yalan çıkarıyordu. Ama yaşlı kadın, hastanın boşucu masasının üzerinde bir takım ilaçların bulunduğunu da ısrarla söylüyordu. Böylece Effie'nin pazartesi günü hastanın odasına girdiği kesinleşiyordu.

Bir soru daha, Bayan Effie. «Sanırım bugün istese, Dr. Hill'in yanında çalışmaya gidersiniz, değil mi?»

«Dr. Hill bana birşey yapmadı,» dedi Effie. «İsterse onun yanında çalışırım... Dr. Hill'i severim.»

Yarış atı gülümseyerek, halinden memnun, soruları burada kesmenin yerinde olacağını hissetti. Yerine oturdu.

Aynı anda McMaster yerinden fırlayarak Effie Green'-in yeminli ifadesinin tümünün sunulmasını istedi. Haynes'in bu ifadeden yalnızca kendisine çıkar sağlayacak bölümü okuması doğru değildi.

Yarışatı buna tam çeyrek saat itiraz etti. Çünkü jürinin bu belgeyi baştan sona kadar okumasının kesinlikle karşısındaydı. Aslında ifadede birbirini tutmaz yerler ve zıtlıklar vardı ama duygusal etkisi çok yıkıcı olurdu. Bir ifadeden bölümler alıp okumak başka, bunu jüriye tümüyle sunmak başka bir şeydi.

Yargıç Hooey, «Öneriyi kabul ediyorum,» dedi. McMaster'le Ernst'in keyifleri yerine gelmişti. Günün sonunda kazandıkları bu bir tek zafer, daha önceki tüm ifadelerden çok daha değerliydi.

O akşam Yarışatı Haynes adeti olduğu üzere, bürosunda toplanan, kendilerini deri koltuklara bırakıp viski yudumlarken duruşmanın yeniden gözden geçirilmesini pek seven genç avukat adaylarıyla durumu tartıştı. Böyle akşamlarda John Hill onları kısa bir süre dinledikten sonra oturduğu yerde uyukluyordu. Ertesi sabah erkenden hastalarının başına koşması gereken bir doktor olduğu imajını yaratmaya, sürdürmeye çalışıyordu. Aslında son iki yıldır hastaları bir hayli azalmıştı. 1968'de, Joan Hill'le evli olduğu yıl tam 168,000 dolar kazanmıştı. 1971 yılında bürüt kazancı bunun üçte biri bile değildi. Hatta doktorluğunun ilk yıllarında yaptığı gibi acil servisleri dolaşmaya, bir trafik kazasında parçalanmış bir yüz bulabilir miyim diye aranmaya bile başlamıştı.

Bu duruşmanın başlamasından haftalar önce, bir taşra doktorunun karısının burnuna, önemsiz, sıradan bir ameliyat yapacaktı. Ameliyattan yirmi dört saat önce kadın telefon edip ameliyattan vazgeçtiğini bildirmiş, John bunun nedenini ısrarla sorunca da, cinayet davasının sonuçlanmasını beklemenin daha doğru olacağı yanıtını almıştı. «Ama davanın benim doktorluk yeteneklerimle ne ilgisi var?» diye sorunca da kadın telefonu alelacele kapatmıştı. Beraat ettiğinde, ki edeceğinden emindi, başka bir yere gidecekti. Connie'yle oğlunu alıp başka bir kente yerleşecekti. Belki de Avrupa'ya. Belki de her gece La Scala'ya

gidebileceği Milano'ya yerleşirdi. Orada katılacağı bir oda müziği topluluğu bulabilme olasılığı da vardı.

John büroda uyuklarken Yarışatı genç hayranlarıyla o günkü duruşmanın analizini yapıyordu. En önemli soru suydı: Yarışatı neden, savcılığın ifadeyi bütünüyle jüriye sunma tehlikesi varken Effie Green'in eski ifadesine başvurmuştu?

Bu inceden inceye düşünülerek bulunmuş davranış, diye yanıtladı. Çünkü Effie Green'in belleğinin gerektiği gibi çalışmadığını göstermek zorundaydım. Bunu en iyi biçimde yapmanın yolu da, Joan'ın ölümünden hemen sonraki duygusal ve coşkulu günlerde verilen ifadeleri ortaya koymaktır. Yargıç Hooey'in bütün bir ifadenin duruşma dosyasına alınmasını istemesi büyük bir hata. Çünkü yasa, duruşma dosyasına yalnızca, «tanığın belleğinin iyi çalışmadığını gösteren belgeler alınır,» der.

«Allahın belası ifadenin tümü değil!» diye öfkelen-di Yarışatı. Yine de bu sevimsiz, tatsız karardan moral bozul-ğuna uğramış değildi. Aksine bundan yararlanılabilir-di de. Teksas'taki bir ağır ceza avukatının bir davayı ka-zanmasının iki yolu vardı: Birincisi jüri önünde son de-rece parlak bir oyun çıkarıp on iki erkekle kadının mü-vekkili lehinde oy vermelerini sağlamak, ikincisi de, da-ha tehlikeli, karmaşık olanı, duruşma dosyasını yakın-dan, dikkatle izlemek, Yüksek Mahkemede yararlı ola-cak noktalara parmak basabilecek ciddi hatalar bulmak-tı. Haynes böyle hatalara, «güvenlik poliçeleri,» derdi Listedeki en son ve en güvenilir «güvenlik poliçesi»de büyük jüri üyesi, John Hill aleyhinde dava açılmasında en önemli rolü oynamış olan Cecil Haden'di. Yalnızca bu kişi yüzünden bile müvekkilini beraat ettireceği umu-duna sıkı sıkı sarılıyordu.

Onu büyülenmiş gibi dinleyen genç avukatların ve avukat adaylarının başka soruları da vardı... Aslında Yarışatının yanında gece yarısına kadar kalmak istegin-deydiler. Ama savunma avukatı onlardan özür dileyip izin istedi. Yarın oldukça önemli bir gün olacaktı. John Hill'i sarsarak uyandırdı. Özel olarak görüşmeleri gere-kiyordu. Konu Ann Kurth'du.

23

DURUŞMA ALIŞILMAMIŞ BİR BİÇİMDE UZAYIP

da onuncu gününe geldiğinde, başsavcının adamları heyecanlanıyor ama bunu saklamaya çalışıyorlardı. McMaster, Effie Green'in tanıklığını kendilerine yararlı görüyor, jürinin duygusal yönden son derece etkile-necekleri ifade dosyasını incelediklerinde savcılığın John Hill'e duydukları hoşnutsuzluğu paylaşacağını umuyordu. Effie'ye Ash Robinson'un yaptığı baskıları hiç de yersiz bulmayacaktı.

Ernie Ernst daha çok Ann Kurth'un yapacağı tanıklıktan kaygı duyuyordu. İki nokta kafasını son derece meşgul ediyordu. Birincisi Yargıcın, onun tanık sandalyesine oturmasına izin verip vermeyeceğiydi. Çünkü Yarışatı bu konuda büyük bir itiraz kampanyası yürütüyordu. Savcılığın isteğine uyularak Ann Kurth'un tanıklık etmesine izin verildiği takdirde, kadının jüri üzerinde nasıl bir etki bırakacağı tartışma kaldırır bir konuydu. Ann Kurth'un anlatacakları elbette olağanüstü dramatik olacaktı... Bu da basının çok hoşuna gidecekti. Ama kadın eski kocasına karşı öylesine şiddetli bir nefret besliyordu ki, duyguları dudaklarından kimyasal bir reaksiyondaki dumanlar gibi dökülecekti. Üstelik Ann Kurth konuşurken öylesine el kol hareketleri yapıyor, öyle sözcükler kullanıyordu ki, insana sahneye çıkmış rol yapıyormuş gibi geliyordu. İşçi sınıfından gelen jüri üyeleri onun içtenliğine inanabilecekler miydi?

Ernst, hukuk kitaplarını araştırıp inceleyerek Ann Kurth'un tanıklık etmesini sağlayacak bir, «açık kapı,» bulmaya çalıştı. Diğer eyaletlerde olduğu gibi Teksas yasası da bir kadına, evlilikleri sırasında kocasıyla yaptıkları özel, içten konuşmaları gizli sayarak bunları mah-

kemede söylemesine izin vermiyordu. Ulusun yasaları evlilik bağlarını sağlamlaştırmak, elden geldiğince yürütmek amacındaydı. Üstelik bir kadın ayrıldığı kocası aleyhinde de olsa, aralarında geçen özel konuşmaları anlatarak, tanıklık edemezdi. Bunlar ayrıcalıkları olan konuşmalardı. Tam Ann Kurth'un tanıklık edemeyeceğine karar vereceği sırada Ernst bir yasanın iyice belirlenmemiş bir maddesine takıldı. Hemen Savcılık bürosundan eski meslektaşı ve arkadaşı olan Yargıç Hooey'in karşısına oturdu.

Ernst, bir kadının kocası aleyhine tanıklık etmesine izin verilen bir dava bulmuştu hukuk kitaplarında. Bu, adamın bir 'başka erkekle yaptığı kavgadan ötürü açılan dava sırasında olmuştı. İfadenin duruşma dosyasına alınmasına izin verilmiş ve onaylanmıştı. Çünkü sözü edilen koca, **karısını** döverken ona bir itirafta bulunmuştu. Ernst, «Anlaşıldığına göre,» dedi Yargıç Hooey'e, «Bu herif döve döve karısının canını çıkarmaya çalışırken ona, 'Ah, şekerim, sırası gelmişken söyleyeyim,' dedi herhalde. 'Ben şu kişiyi de aynen böyle dövmüştüm.'»

Yargıç Hooey, bunun, Ann Kurth'un eski kocası aleyhine tanıklık etmesiyle ne gibi bir ilişkisi olduğunu anlamak istedi.

Ernst yanıtladı: «Eğer evlilik sırasında erkek ya da kadın tarafından bir şiddet hareketinde bulunulursa, o zaman ayrıcalık durumu bu olayla ilgili olarak kaldırılabilir. John Hill ilk eşini öldürmekten yargılanıyor. Savcılık onun ikinci eşi Ann Kurth'a da kötü davrandığını sanıyor. Bu yüzden de Ann Kurth'un, eski kocasının **kendisini** de nasıl öldürmeye kalktığını anlatmasını istiyor. Tanıklık tümüyle bu olaya bağlı, bu olay çerçevesinde yapılacak.»

Yargıç Hooey isteği düşündü ve savcılığın durumunun belirsiz olduğunu sandığını söyledi. Tamam, dedi Ernst. Ama Ann Kurth onlar için çok gerekliydi. Kadının tanıklığı başlı başına bir «olay» olacaktı. Belki de John Hill, Ann Kurth'a, kavga ettikleri öfkeli bir anda, «hiç düşünmeden, tasarlamadan, o anın sinirli havası içinde» birşey söylemişti.

Yargıç, Ann Kurth'un tanıklık etmesine izin verdi.

Bir yandan da kadın tabu sayılacak konulara değinmeye kalkışırsa onu hemen susturabilirim, diye düşünüyordu. Ernst'in çevirdiği dolabı öğrenen Yarışatı derhal itiraza kalkıştı. Bir kadının kocası aleyhine tanıklık edemeyeceğini, bu kuralın tarihin en eski yasalarında bile geçerli olduğunu ileri sürdü. Yargıç Hooey sabırla dinledi onu. Ama fikrini değiştirmede.

Kırk yaşına yeni girmiş bir Ann Kurth tanık sandalyesine kendinden emin, herkese, hatta ondan birkaç metre ötede taş gibi anlamsız bir yüzle oturan, estetik cerrahı eski kocasına bile cömertçe gülümseyerek oturdu. Aslında Ann Kurth, John Hill'i kebab gibi doğramamak için kendini güç tutuyordu. Bej rengi yünlü etek-bluz ve mavi çoraplarını özenle seçmişti. Kıyafetinin pahalı türden olduğu hemen belli oluyordu. Yaşına göre bir parça da uygunsuz düşüyordu. Üstelik mini eteklerin on iki yaşından küçük kızlara göre olduğu kabul edilen bir kentti bu. Ama bacakları güzeldi Ann Kurth'un. Jürideki erkeklerin ona beğeniyle baktıklarını da görüyordu. Yarışatı ona dikkatle, bir parça da eğlenerek baktı. Ann Kurth kendisinin seksi ama yine de saygıya layık bir ev kadını olarak kabul edilmesini istiyordu. Savunma avukatı, savcılığın bu kadınla olan işini bir an önce bitirmesi için sabırsızlanıyordu Ann'le John arasındaki boşanma celselerinden birinde olanlardan sonra böyle bir anı yakalamak için beklemişti. O gün, ifadeler verildikten sonra Ann danseder gibi kapağa gitmiş, dışlerinin arasından Yarışatı Haynes'e küfür etmişti. Haynes kadının zekasını, bilgisini, gösterişli konuşmasını beğenmişti. Bunlara saygı duymuştu. Bugün, Yarışatı Haynes'in hukuk fakültesindeki öğrencilik yıllarından beri beklediği gün olacaktı.

Ann Kurth, saygı değer çocuklarını almak için gittikleri Camp Rio Vista'da John Hill'le nasıl karşılaştığını, sonra onun Houston'da da nasıl peşinden koştuğunu anlattı.

McMaster, «Bana, sizi ilgilendirdiği kadar Dr. John Hill'le olan ilişkinizin ne zaman aşka dönüştüğünü anlatır mısınız?» diye sordu. Duruşma salonundaki kadın dinleyiciler bunu bekliyorlardı.

Ann sakın bir sesle, «Üçüncü buluşmamızda bana,

içinde bulunduğu evlilik rezaletinden kurtulduğu anda kendisiyle evlenip evlenmeyeceğini sordu... Onunla aynı duygular içinde değildim. Yalnızca, düşüneceğimi söylemekle yetindim.»

«O sırada Dr. Hill'le belirli bir ilişki biçimi kurmuş muydunuz?»

«Evet.»

«Dr. Hill cana yakın bir erkek miydi?»

«Kesinlikle.»

«Onu yakışıklı buluyor muydunuz?»

«Şey...» Ann Kurth sanki anımsamak istermiş gibi karşısında oturan John Hill'e bakarak, «Tanıdığım bazı kişiler kadar yakışıklı sayılmaz ama... Çekici bir erkekti.»

«Peki, aranızdaki ilişki ne zaman aşka dönüştü?»

«Üç ya da dört buluşmadan sonra... Akşamları birlikte geçiriyorduk.»

«Dr. Hill'le aranızdaki ilişki fiziksel aşka da dönüştü, değil mi?»

«Evet.»

McMaster, davalıyla bu lüks, gösterişli sosyete kadını arasındaki yasa dışı ilişkiyi böylece belirttikten sonra Joan Hill'in ölümüne neden olan olayları saptamaya geçti.

«Lütfen, Dr. Hill'in Joan Hill'e olan duygularını anlatır mısınız?»

«Ondan nefret ediyordu. Onun yanında duramadığını, karısının teke gibi koktuğunu söylerdi. Bundan rahatsız oluyordu. Sigara kokusunu sevmiyordu.»

«Pekala. Siz sigara içer misiniz?»

«Hayır, içmem efendim.»

«Karısı için bu biçimde sık sık konuşur muydu? Yoksa yalnızca bir kere mi konuştu?»

«Bana böyle söylendiğinde, onu susturdum. Bana karısı aleyhinde konuşmasının hiç de güzel bir şey olmadığını, karısı böylesine kötüyse, onun artıklarını istemeyeceğimi belirttim.»

Burada itiraz edilecek güzel bir nokta çıkmıştı ortaya ama Yarışatı sustu. Olağanüstü bir şeylerin gerçekleştiğini hissediyordu. İşte karşısında sınırları tehlikeli bir biçimde aşmaya yakın bulunan bir tanık vardı. Savcılar bu tanığın dızginlerini ellerinde tutmuyorlardı.

Bütün avukatların yaptığı gibi sorulacak sorular, alınacak yanıtlar elbette tanıkla prova edilmişti. Hukuk fakültesinde öğrencilerin alınına şu kural adeta dövmeyle yazılırdı: Bir Tanığa Yanıtını Bilmediğin Bir Soru Sorma. Ama Yarışatı birden, Ann Kurth'un bu protokolle uyacak bir kadın olmadığını hissetmeye başlamıştı. Durum bayağı heyecanlandırıcı, büyüleyici bir hal almaya başlamıştı.

McMaster kadından, John Hill'in karısını terketmesini, bir bekar evi kiralamasını, 1968'in sonbahar aylarını ya bu evde ya da Ann'in Memorial'daki evinde geçirmesiyle ilgili bilgileri aldı.

«1968 ağustos, eylül, ekim, kasım, aralık aylarında John Hill'le **birlikte yaşadığınız** zamanlar oldu mu?»

An başını olumlu sallayarak, «**Sürekli** benim evimde kalıyordu,» dedi. Savunma masasında John Hill bir kâğıda öfkeyle bir şeyler karalayıp avukatının önüne koydu.

«Ama John Hill'in bekâr apartmanı hâlâ vardı, değil mi?»

«Evet.»

Acaba Bayan Kurth, 1969 martında bu bekâr apartmanında acayip bir şey görmüş müydü?

Duvarların içinde bir hayvan leşinin kokusunu alan, kokunun dayanılmaz hale gelmemesi için onu oradan çıkarmaya çabalayan biri gibi Haynes hemen yerinden fırladı. Tanığın tarihi kesinlikle saptaması gerektiğini belirtti. Bu savunmanın bir başka numarasıydı. Avukatlar, tanıkları, ne yaptıkları, ne gördükleri üzerine söylediklerinin tarihlerini ayından, gününden, saatinden hatta saniyesinden bile emin olarak konuşmalarını, bunu kesinlikle belirtmelerini isterlerdi. Böyle durumlarda tanıkların çoğunluğu şaşırır, kekeler, böylece tanıklıklarını lekelemiş olurlardı.

Oysa Ann Kurth hiç şaşırmadı. «1969'da Joan'ın ölümünü izleyen haftaydı. Salı ya da çarşamba günü olabilir.»

«Devam edin,» dedi McMaster. Tanığın soğukkanlılığı çok hoşuna gitmişti.

«Apartmana birlikte gittik. İkimizde de anahtar vardı. John, 'Bana sendeki anahtarı ver,' dedi. Çünkü

kendi anahtarını kaybetmişti. Bir yenisini yaptıracaktı. Ben de anahtarı verdim. Kapıyı açtıktan sonra anahtarımı geri almak için elimi uzattım. 'Artık bu anahtarın önemi kalmadı,' dedi. 'Çünkü kilidi değiştireceğim.' İçeri girdik. Ben banyoya geçtim. Lavabonun içinde petri tabakları duruyordu. İçlerinde kırmızı bir şeyler vardı...»

John Hill'in vücudu gerildi. Avukatına yaklaştı. «Yalan söylüyor,» diye fısıldadı. «Banyoda petri tabakları yoktu.» Yarışatı itiraz etmek için davrandı. Ann Kurth'un bunların petri tabakları olduğunu nerden bildiğini merak etmişti. Yıkanmamış kahve tabakları ya da çorba kaseleri de olabilirlerdi. «Petri tabağı» sıradan bir insanın bilebileceği sözcükler değildi. Ann Kurth'a bunu kim öğretmişti? Ash mi? McMaster mi? Ann Kurth kimya fakültesinde mi okumuştı? İtiraz etmekten vazgeçti. Zaten jüri onun söylediklerinden hiç etkilenmemişti. Yarışatı sırasını bekleyecekti.

«Tabaktaki sıvı mıydı yoksa sıvıya benzer bir şey miydi?»

«Pek iyi bakamadım. Çünkü Dr. Hill peşimden gelip, 'Bir deney yapacağım, buranın havasının sıcak kalması gerekiyor,' demişti. Bu yüzden de o taşınabilir lambayı almıştı. Lamba sürekli yanıyordu. Beni oradan çıkarıp kapıyı kapadı, ben de o sıralar pek üstünde durmadım.»

Anlatacak daha çok şey vardı. Aşığının banyosundan çıktıktan sonra Ann mutfağa gidip buzdolabını açmıştı. Dolapta bir kutu böğürtlenli pasta vardı. Oysa Ann böğürtlenli pastayı hiç sevmezdi. Bu yüzden Dr. Hill'e sınırlanmaktan kendini alamamıştı. Ama o sırada Dr. Hill peşinden mutfağa gelmiş, «Bu pastaları yeme,» demişti. «Hadi gel seninle Meksika yemekleri yemeğe gidelim.»

İşte Yarışatı buna itirazı gerekli gördü. İtiraz da etti ama kabul edilmedi. Karşısında tanık sandalyesine oturmaya hiçbir yasal hakkı olmayan bir kadın vardı. Haynes Temyiz Mahkemesinin, bu kadının tanıklığını kabul etmeyeceğinden emindi. Üstelik Ann Kurth yargıçlık makamının koyduğu sınırları aşıyordu. Şimdiye kadar anlattıklarında üçüncü bir kişinin de karıştığı bir olaydan asla söz etmemişti. Yarışatı müvekkilini tanık sandalyesine oturup, «petri tabaklarına, böğürtlenli

pastalara, «Hayır, binlerce kez hayır,» dedirtecekti. Ama bu hangi tarafın daha güvenilir bir etki bırakmasına bağlıydı. Yeniden, jüri locasında keskin bakışlı, zekalı birkaç kadının daha olmasını diledi.

Ann Kurth, John Hill'in 1968 aralığında karısına dönmesine karşın ilişkilerinin gizliden gizliye sürdüğünü anlattı.

McMaster sordu: «Dr. Hill'le gezmeye başladığınız günden onunla evlendiğiniz zamana kadar geçen sürede hiç size, sizinle evlenmeyeceğinden söz etti mi?»

«Asla!» Ann Kurth'un sesi tabanca gibi patladı. «Dr. Hill er geç benimle evleneceğinden kesinlikle emindi.»

Yarışatı önündeki deftere not aldı. Bu konuyu incelemesi ve geliştirmesi gerekiyordu. Çünkü müvekkili için zararlı bir ifadeydi. Yarışatı, jüri üyeleri içinde ayrı duruma düşmüş, evliliği iyi gitmeyen, Ann Kurth gibi bir kadını bekâr evinde tutmaya çalışan biri olup olmadığını merak etti.

McMaster, «Joan Hill'in ölümünden sonra» diye sorularına devam etti, «Dr. John Hill'le olan ilişkiniz bir hafta ya da on gün sonra sürekli bir hal aldı mı?»

Yarışatı sorunun, «İma edici ve anlamlı olduğunu,» ileri sürerek itiraz etti.

«İtiraz reddedilmiştir.» Yargıç yine savcılıktan yana karar vermişti. Duruşmayı izleyen basına göre de yargıç, savcılığın amacına olağanüstü hoşgörölü davranıyordu. Tiyatrovari bir iç çekiş ve bıkkınlıkla Yarışatı duruşmanın ertesi sabaha kadar tatil edilmesini istedi. Bu kadının duruşmadan atılması için gerekli hazırlıkları yapması gerekiyordu. Ann Kurth'un varlığı, Yarışatına göre, John Hill'in vatandaşlık haklarını barbarca ihlâl ediyordu. Üstelik kadın bütün bir öğleden sonra tanık sandalyesinde tutulmuş, onun tanık sandalyesinde oturmasına izin veren şartlar henüz açıklanmamıştı. Asıl konuya geçebilmek için jüri daha kaç tane böyle çerez cinsinden tanık dinleyecekti?

Ertesi sabah Yarışatı bütün bir saat boyunca yargıçla, bu cinayet davasında oynanan oyunun Anglo-Amerikan yasalarının tümüyle yasakladığı bir durum olduğunu tartıştı. Doktor-hasta, avukat-müvekkil, papaz-

günah çıkartan gibi tüm ayrıcalık tanınan ilişkiler içinde, karı-koca ilişkilerinin en kutsal olduğunu ileri sürdü. Üstelik Ann Kurth, «Güvenilir, inanılır bir tanık,» değildi.

«Reddedildi,» dedi yargıç Hooey. Ama sesinde bir tuhafılık vardı. Belki de yargıç da Ann Kurth'un tanıklığının duruşma dosyasına geçmesinin karşısındaydı. Ama artık tutumunu değiştirmesinin zamanı geçmişti.

Yarışatı, «O halde işlem hatası yüzünden duruşmanın hükümsüz sayılmasını isteyeceğim,» diyerek bakkal listesini andıran nedenler sıraladı.

Yargıç bunu da kabul etmedi. Ama, «Savcıdan, evlilik sırasında 'şiddet hareketinden' başka bir konuya dalmamasını isteyeceğim,» diyerek bir dereceye kadar anlayış gösterdi.

Oysa önüne atılan bu yiyecek artığı Yarışatını tatmin etmemişti. Ann Kurth'un tanıklığına tümüyle itiraz kaydı konmasını istedi.

Yargıç, «İtirazınız kalabilir,» diyerek konuyu daha sonraki bir tarihte toplanacak olan temyiz mahkemesine bırakmış oldu.

Ann Kurth'un bu duruşma jürisine söyledikleriyle, büyük jüri ve savcılığa anlattıkları başka başka şeylerdi. Esasta aynı ağır suçlamaları içeriyordu ama savcılar kadının abartmalı davranışları yüzünden anlattıklarının jüri tarafından içtenlikle kabul edileceğinden kuşkuluydular. Sayısız ifadelerinde Ann, «Şiddet Hareketi»ni, öylesine renklendirip, allandırıp pullandırmıştı ki, giderek gerçekliğini yitiriyordu.

Ann öyküsünü ilk kez Savcılık yetkilileri karşısında anlatmıştı. McMaster'le Ernst oturup onu dinlemişler, dinledikçe de şaşkınlıklarından ne diyeceklerini, yapacaklarını bilememişlerdi. Ann Kurth bir yol yapımındaki silindir gibi önüne çıkan her şeyi ezip geçmek ister gibiydi. Ertesi gün, estetik cerrahından ayrıldıktan sonra, büyük jüri önüne çıkıp şaşırtıcı açıklamalarda bulunmuştu. Olduğunu iddia ettiği şey şuydu:

29 Haziran 1969'da, evliliklerinin ilk ayında Ann'le John, 'Stables' adlı bir et lokantasında yemek yemişlerdi. İkisinin de keyfi yerinde değildi. Çünkü kızkardeşinin bir uçak kazasında ölmesinin yıl dönümüydü. Tesel-

li etmek için annesiyle babasının yanında olmamasına üzülmüyordu. John ise onun duygularına hiç aldırmış etmiyordu. Yemeklerini hiç konuşmadan yediler.

Bir ara John çatalını bırakarak, «Burada bana böyle meraklı meraklı bakmasalar,» dedi.

«Ne demek istedin?»

«Hastanede hastabakıcılar, hemşireler beni görünce duvar diplerinde toplanıyor, aralarında fısıldaşıyor, beni gösteriyorlar. Buradakiler de aynı davranıyorlar.»

Ann'in bakışları lokantanın içinde dolaştı. Daha sonra hatırladığına göre buna, 'Ah John,' diye karşılık vermişti. «Kimsenin sana baktığı yok. Onlar senin güzel karına bakıyor, onun ne denli mutlu olduğunu görüyorlar.»

John, «Hayır,» dedi. «Kuşkulu kuşkulu bana bakıyorlar. Bütün bunlardan bıktım, usandım. O hakikat serumu deneyine razı olduğumda her şeyin açıklık kazanacağını, milletin peşimi bırakacağını sanmıştım. Ama olmadı işte.»

Ann sakın bir tavırla konuştu: «Keşke test başka şartlar altında yapılsaydı.» Bir hafta önce, Sharpstown Hastanesine Sodyum Pentatol uygulaması için gitmezden önce kocasını banyoda kendisine kalçadan iğne yapmaya çalışırken görmüştü. O zaman John ona bunun bir vitamin iğnesi olduğunu, kendisine yardım etmesi gerektiğini söylemişti. Çocuklarından biri şeker hastası olduğundan Ann Kurth nasıl iğne yapılacağını biliyordu. Kocasına yardım etti. O gece evine döndüğünde John karısına test boyunca kendisini hiç kaybetmediğini, McMaster'ın bütün sorularını istediği gibi yanıtladığını söylemişti. O zaman Ann vitamin iğnesi denilen şeyin Sodyum Pentatol'ün etkisini azaltan bir ilaç olduğunu anlamıştı.

Şimdi kentin en ünlü lokantalarından birinde oturuyorlardı ve John ikinci eşine, «bağırmaya,» başlamıştı. «Bir daha böyle bir şey söyleyeyim deme! Bu konuyu burada açmaya nasıl cesaret edersin!» Daha sonra John hastaneye uğrayarak hastalarına bakmış, bu arada Ann onu parkyerinde beklemişti. Geri döndüğünde, hemen hemen bir saat sonra, John'ın öfkesi geçmiş gibiydi. Ann'e arabayla gezmelerini önerdi. Ağır, ağır, şöyle

giiftliklere, kırlara doğru gideceklerdi. Ann gidecekleri yere önem vermemişti. Çünkü evlendiği erkeğin kaprislerine alışmıştı artık. Beyaz Cadillac karanlıkta ileriye doğru ok gibi atıldı. Teypte bir klasik müzik çalıyordu. Bir saatten fazla, amaçsız, neresi olduğunu düşünmeden dolaştılar. Saat iki olmuştu. Belki de üç olmak üzereydi. Bir hafta önce John, oğluyla çıktıkları bir motosiklet gezisinde kaza geçirmiş, köprücük kemiğini kırmıştı. Acısını dindirmek için iğne yaptıırıyordu. Ann'in aklına bunca zaman araba kullanmaktan onun rahatsız olmuş olabileceği geldi. Direksiyona geçmeyi önerdi. Hayır! John'in sesi kesindi. Sürücü oydu. Onun sesini çıkarmadan oturması, müziği dinlemesi, yüzüne vuran geçe esintisine kendini bırakması gerekiyordu.

Ama Ann de yorgun, bir parça da sinirliydi. Lokantadaki sahne pek tatsız kaçmıştı. şimdi de, sabahın üçünde, otomobille gezinti yapıyorlardı. Eve dönmek istediğini belirterek dırdır etmeye başladılar. Çocuklarını merak ediyordu, yorgundu, banyo yapmak istiyordu, başı ağrır gibiydi. Ann'in isteklerini sessizlik karşıladı. Daha sonra, birden, John Hill'in yüzü 'maskeleşti.' çarpıldı. Sesi de bir acayıpti. Ann bunları anlatırken insanın aklına bir korku filmindeki canavarın biçim değiştirmesi geliyordu. Sonra John arabayı yavaşlatmıştı. Konuşurken Ann'in yüzüne bakmamıştı: «Gerçekten böyle olmasını istemezdim. Asla. Ama Joan benden ayrılmak istemedi. O zaman her çeşit insan dışkısı, hastalardan idrar, birinin boynundaki urdan irin alıp o petri tabaklarında işleyip hazırladım... Bunu ona pastayla yedirdim ama hiçbir şey olmadı. Sonra bir miktar ipeka içirdim. Joan içindekini dışındakini kustu... Cana yakın bir hali vardı... Benden kusmasını önlemem için bir şey yapmamı istedi... Ben de ona iğne yaptım. Ama ilacın içine hazırladığım bileşimi sıvı olarak kattım... İstedieğim oldu... Kendisine yardımcı olmamı, kendisini iyileştirmemi istiyordu hep... Sonunda her şey artık zamana kalmıştı... İnsanoğlunun bildiği her çeşit hastalık artık onda vardı...»

Ann, «midem bulanmaya, dehşetten başım dönme-ye başlamıştı,» diye yemin edecekti daha sonra. «Orada oturmuş, 'artık bu adamı görmek istemiyorum,' diye dü-

şünmeye başlamıştım. 'Bana dokunmasına izin veremem.' Sonra arabayı çakıllı yola sürdü. Tekerleklerin altında taşların iki yana saçıldığını duyuyordum. Farlar bir levhayı aydınlattı; 'Chatsworth Çiftliği.' Nasıl olduğunu bilmiyorum, Joan'ın çiftliğinin kapısına gelmiştik. Nerdeyse avaz avaz haykırarak haldeydim. 'Neredeyiz?' diye sordum.»

John arabayı geri vitesle takıp kente giden yola çıkarmak istedi. Başıyla Chatsworth yazılı levhayı göstererek, «Orada artık hayatta olmayan biri yaşırdı,» dedi. Ayağı gaza alabildiğine bastı. Cadillac yolun üstünde sarsılarak çılgınca ileri atıldı. Şimdi farlar, Houston'ı yaşlı bir çiftçinin yüzündeki kırışıklıklar gibi saran küçük köprülerden birini aydınlatıyordu.

Ve de John, «Sen de öleceksin!» dedi. Bunun üstüne John, Ann Kurth'un iddia ettiğine göre arabanın sağ tarafını, onun bulunduğu yanı köprüünün ayaklarına vurmaya kalkışmıştı. Ann avaz avaz haykırırken metalin betona çarpmasından doğan gürültü geceyi doldurmuş, arabanın yanı akordiyon gibi bükülmüştü. «Böyle oldu işte,» dedi McMaster'le Ernst'e. «Tanrıya şükürler olsun ki emniyet kemerimi bağlamamıştım. Hemen kendimi John'dan tarafa attım. Kemerini bağlamış olsaydım, çoktan ezilip ölmüştüm şimdi.»

Sonra, John Hill onun sapasağlam olduğunu görünce derin bir hayal kırıklığına uğramıştı, Ann'e göre. Anlatmasını şöyle sürdürdü: «Yüzünde korkunç bir anlama vardı. Elini cebine sokup bir enjektör çıkardı. Yeniden haykırdım: «John, niyetin nedir?» diye sordum. Üzerime bir canavar gibi geldi. İğneyi göğsüme batırmak istiyordu. Onunla mücadele ettim. Elindeki iğne arabanın döşemesine düştü. Ama o hiç telaşlanmadan bir iğne daha çıkardı. Ben hep, «Yapma John,» diye bağıryordum. «Tanrı aşkına, seni sevdiğimi bilmiyor musun?» Tam ikinci iğneyi saplayacağı sırada üzerimze bir arabanın farlarının ışığı düştü. John elindeki enjektörü pencereden çalıların içine fırlatıp attı. Peşimizdeki araba yaklaştı. John eliyle ağzımı kapatarak, «Sakin bir şey söyleyeyim deme, bebeğim,» diye beni uyardı. Araba yaklaşıp yanımızda durdu. İçinde bir kadınla, on beş, on altı yaşında görünen oğlu vardı. Arabadan inip yardıma

gereksinme duyup duymadığımızı anlamaya geldi. «İyi-yiz,» dedi John. «Karım biraz fazla korktu da. Bizi en yakın hastaneye kadar götürür müsünüz?» İyi kalpli ka-dın doktorla karısını hastaneye götürmüştü. «Sharps-town Hastanesi bulunduğumuz yere çok yakındı,» dedi Ann. «Ama sanırım John iki eşinin de orada ölmesi teh-likesini göze alamazdı. Bu yüzden Güneybatıdaki Memo-rial Baptist hastanesine gitti. Ertesi güne dek kendimi toparlayamadım.»

Ann Kurth dokuz ay sonra, 1970 martında, büyük öyküsünü anlatmak için savcılık bürosuna geldi. Ernie Ernst başlangıçta haklı olarak kuşkulandı. Onu soru yağmuruna tuttu.

Polis kazayı soruşturmuş muydu?

Evet, dedi Ann. Acil servisteki tedaviden sonra John kazanın olduğu yere gitmekte ısrar etmişti. Oraya gel-diklerinde polisler arabanın başındaydılar. John kendi-siyle karısını onlara tanıttıktan sonra direksiyon başın-da içinin geçtiğini, arabanın yanını köprü direklerine çarptığını söylemişti. Arabadan doktor çantasını, diğer belgeleri almak için gelmişti. Sonra Ann'i bir kenara çekerek arabanın tabanına düşmüş olan enjektörü bul-masını fısıldadı. Ann istenileni bulup çantasına atmıştı.

McMaster, peki, Ann Kurth bu polislere neden ba-sına gelenleri söylememişti? Hem de John Hill'in bir cinayet işlediğini öğrendikten sonra?

Korkmuştu, Ann. Canına kasteden bu adamla evli kalmaktan başka yapabileceği bir şey yoktu. Çocukları onun evindeydi. Üstelik John'ın oğlu onu kabullenmiş, ona «Anne» diyordu. Ann'in parası bankada, John'inkiy-le ortak hesaptaydı. John onu, olanlardan kimseye söz etmemesi için uyarmış, konuştuğu takdirde onu nerede olursa olsun bulacağını, intikamını alacağını söylemiş-ti. «Susacağıma yemin ettim,» dedi Ann. Bu onun tek kurtuluş yoluydu.

Enjektöre ne olmuştu? Neredeydi?

Şafak sökerken Kirby Drive'a geldiklerinde, Ann onu ön kapının yakınındaki yüksek otların içine attığını id-dia etti. Bunu gizlice yapmıştı. Ertesi sabah enjektörü attığı yerden almak için dışarı çıktığında bahçıvanın ot-

ları biçmiş olduğunu, görmüştü. Enjektör de ortada yoktu. Bulamamıştı.

Köprücük kemiği kırık, bir kolu askıda olan ve acısını dindirmek için kendine iğne yapan bir kişi, şiddetli bir arada çarpmasından sonra nasıl olur da cebinden aynı hızla iki iğne çıkarır ve bunları Ann'e yapmaya kalkışır.

Bilmiyordu, Ann. Ama kocasında inanılmaz bir güç vardı. O korkunç anda, diye ısrar etti, «John her şey yapabilirdi. Eğer o çocuklu kadın arabasıyla yanımıza gelmeseydi, ben şimdi burada olmazdım,» diye ekledi.

Peki ama, altı ay hayatına kasteden, onu feci biçimde tehdit eden adamla nasıl aynı çatı altında yaşayabilmişti?

Ann bir arkadaşına verdiği yanıtı onlara da yineledi: «O akşamdan sonra kendimi toparlayamadım. Birkaç gün içinde eriyip zayıfladım. Yemek yiyemiyordum. Uyuyamıyordum. Bütün gece gözümü kırpmadan yatıp ona bakıyordum. Ancak sabah o çıkıp hastaneye gittikten sonra gözlerimi kapamaya cesaret edebiliyordum. Korkunç bir oyun başlamıştı aramızda: Kim daha önce uyuyacaktı? Sanırım amfetamin alıyordu. Çünkü yanımda yatıp benim uyuya kalmamı bekliyordu sürekli. Benimle barışmaya da çalıştı elbette. Akşam yemeklerine çıkıyorduk. Bana çok tatlı davranıyordu. Böyle zamanlarda birden yanaklarımdan aşağı yaşlar akmaya başlardı. Gidecek bir yerim, kimsem yoktu. Havaalanına gidip kenti terketsem beni nasılsa bulurdu. Hiçbir şey yapamayacak kadar dehşet içindeydim.»

Ernie Ernst ona öyküsünü, iddialarını öylesine çok anlattırdı ki, bunu kendisi de noktasına, virgülüne dek öğrendi. Her şeyi didik didik etti. Jürinin inanmayacağı şeyleri çıkarmaya çalıştı. Sonunda John Hill'in insan dışkı ve iriniyle büyücü zehiri hazırladığını anlattığı bölümü çıkardı. Buna jürinin inanabileceğini sanmıyordu. Doğrusunu isterseniz, kendisi de pek inanmış sayılmazdı.

24 YÜZDE DOKSANINI KADINLARIN OLUŞTUR-
duğu bir dinleyici önünde ifade verişinin ikinci
gününde McMaster, «3 Haziran 1969 tarihinin sizin için
özel bir anlamı var mıdır?» diye Ann Kurth'a sordu.

«Evet, var.» Ann'in sesi sakın ve saygılıydı. Ernie
Ernst bakışlarını ondan ayırmıyordu. Duruşmaya gelir-
ken, sözcüklerini gereksiz hareketlerle renklendirmeye,
abartmaya çalışmaması için kadını uyardı. Öykü bu
haliyle yeteri kadar güçlüydü. Zaten Ann Kurth yalın,
kısık yanıtlar vereceğini söylemişti.

«O tarihte bir arabada mıydınız?»

«Evet, efendim.»

İşte başlıyor, diye düşündü Yarışatı. Bir gece önce
müvekkilini karşısına alıp onu uzun uzun sorguya çek-
mişti. Avukatın araba kazası üzerine bilmediği bir şey
var mıydı acaba? O geceden fırlayıp üzerlerine atılacak,
onları ısırabilecek gizli bir sözcük ya da hareket var
mıydı? John Hill her şeyi anlattığında ısrar etti. Ha-
tırladığı kadarıyla, tartışıyorlardı. Ann bağırp çağırma-
ya başlamış, arabanın direksiyonuna sarılmıştı. Bu yüz-
den de araba köprü'nün direğine çarpmıştı. «Ona bir
şey yapmaya, canını yakmaya çalışmıyordum,» demişti
John. «Kendi arabamı bir yere çarpmayı ve de yalnız-
ca onun yaralanmasını düşünecek kadar çılgın olamam
herhalde.» Avukat yine de ısrar etmiş, soru üzerine so-
ru sormuştu. Bir kere polis raporunda John Hill'in di-
reksiyonda uyuya kaldığını söylediği yazılıydı. Bir hata
mıydı bu? «O sırada böyle söylemek kolayıma gitti,» de-
mişti estetik cerrahı. «Üstelik bu kazada kimsenin canı
yanmadı.» Avukat, Ann Kurth senin aleyhinde dostum,

diye düşündü. Kim daha inandırıcıydı? Kimin yitirecek daha az şeyi vardı?

McMaster, «Yalnız mıydınız yoksa yanınızda biri var mıydı?» diye sordu.

«Biri vardı... Dr. John Hill,» dedi Ann.

«O gece bindiğiniz araba ne markaydı? Kimindi?»

«Onun arabasıydı... Sanırım 68 ya da 69 model bir Cadillac.»

Ann Kurth'un verdiği kısa, kesin yanıtlardan hoşlanan McMaster konuya daha da girmek için, «Şimdi.» dedi. «O tarihte, yani 30 Haziran 1969'da olay günün hangi saatinde geçti? Sabah, öğleden sonra, gece?»

«Sabahın erken saatlerinde... Gece yarısından sonra iki ya da üçte.»

«Bayan Kurth, o akşam ya da sabahın erken saatlerinde binmiş olduğunuz araba bir kaza geçirdi mi?»

Ann'in soruyu yanıtlamasına fırsat kalmadan Yarışatı ayağa fırlayarak, «İtiraz ediyorum, efendim,» dedi.

Oysa yargıç tanığın bundan önceki yanıtlarında ya da bu soruya vereceği yanıtta zararlı bir şey göremiyordu. «Buna mı itiraz ediyorsunuz?» diye biraz da hayretle sordu.

Haynes, «Onun tanıklığına olan itirazımızı yineleyebilir miyiz?» diye karşılık verdi. Bir parça tribün gösterisiydi bu. Çünkü Haynes Ann Kurth'un tanıklığının geçersizliğini belirtmek için iki dilekçe vermiş, hatta duruşmanın bu yüzden geçersiz olduğunu bile ileri sürmüştü. Böylece jürinin, tanığın geçersizliği üzerine kuşku duymalarını istiyordu. İtirazları hiç olmazsa bu bakımdan değerliydi.

Yargıç, «İtirazınız reddedildi,» dedi.

«Kabul ediyoruz, Sayın yargıç,» diye atıldı. Böylece dava raporuna bir «bit yeniği» sokmuş oluyordu. Şimdiye dek bu gibi pürüzler öylesine çok olmuştu dava dosyası bir ballı kek gibi benek benek olmuştu.

Ann kazayı anlatmaya başladı. «Arabayı Dr. Hill kullanıyordu. Dur işaretine geldiğimizde sert bir biçimde sağa dönüp köprüye çıktı. Arabanın benden tarafını köprünün direğine çarptırdı.»

«Pekala. Şimdi, araba köprüye çarpmazdan önce Dr. Hill size ne söylüyordu?»

Yarış atı Haynes yine ayağa fırladı. Soruşturma boyunca Ann Kurth'un her söylediğine itiraz edecekti. «Sayın yargıç, soru anlamlı ve ima dolu olduğu için itiraz ediyoruz,» dedi.

«İtirazınız reddedildi.» Yargıcın sesi sinirliydi.

Haynes, «Lütfen itirazımız kayda geçsin,» dedi.

Ann tanıklığına heyecanla devam etti: «Dr. Hill duruşmasına gelince sola baktı. **Korkunç** bir...»

Haynes buna elbette itiraz edecekti: «Soru, 'Kazadan hemen önce Dr. Hill size ne söylüyordu,' olduğundan buna itiraz edeceğim.»

Yargıç Hooey öne doğru eğilerek tanığa öğütte bulundu: «Yalnızca ne söylediğini anlatın. Nasıl olduğunu değil.»

Ann bakışlarını Dr. Hill'e çevirerek, «Artık hayatta olmayan biri orada oturuyordu,» dedi. Arabayı gerektiğinden daha hızlı olarak sağa döndürdü. 'Orada artık hayatta olmayan biri oturuyordu... Senin de sonun geldi.' deyip arabayı köprüye çarptı.»

McMaster bu sözlerin gereken etkiyi yapması için bir an bekledi. Ann güzel konuşmuştu. Sonra, «Şimdi,» dedi. «Bundan sonra sizi yine tehdit etti mi?»

«Evet, efendim.»

Yarışatı Haynes yorgun, bıkkın bir ifadeyle ayağa kalktı. Jüri üyelerine tanığın verdiği ifadenin ne denli saçma, düzmece olduğunu anlatmak ister gibiydi. «İtiraz ediyoruz.»

«Kabul edildi.»

Yarışatı daha fazlasını istiyordu. «Eğer bu konuda jüriye gerekli bilgi verilirse...»

Yargıç başını sallayarak, «Jüri bunu göz önünde bulundurmayacaktır.»

McMaster, «Peki,» dedi. «Dr. Hill sonra ne yaptı? Arabayı çarptıktan sonra?»

Ann sağ elini bir ceketin göğüs cebine sokup bir şey çıkarırmış gibi yaptı. Sesi şimdi olabildiğince gizem doluydu. «Cebinden bir şırınga çıkardı.»

Tanığının rol yaparmış gibi davrandığını gören

McMaster. «Açıklamalarda bulunmayın,» diye onu uyardı. «Yalnızca anlatın.»

Ceketinin göğüs cebinden bir şırınga çıkardı. Ben den yana dönüp iğneyi koluma sokmaya çalıştı... Eli titriyordu... Çok sinirliydi... Ben de korkunç kaza yüzünden bir hayli tedirgindim.»

«Şimdi, bu sırada arabanın durumu nasıldı? Köprünün neresindeydi?»

«Arabanın benim bulunduğum yanı köprünün beton direğine dayalıydı.»

«Arabadan inebilir miydiniz?»

«Yo, hayır, efendim. Benim bulunduğum taraf içine göçmüştü.»

«Şimdi, Dr. Hill elinde şırıngayla size döndüğü sırada, ona göre sizin nasıl oturduğunuzu jüriye anlatır mısınız?»

«Arabayı çok hızlı kullandığından elimden geldiğince Dr. Hill'den yana sokulmuştum. Ona çok yakın oturuyordum.»

«Cebinden şırıngayı çıkardığında da aynı durumda mıydınız?»

«Evet, efendim.»

«Şırıngayı çıkardığında ne yaptınız? Tepkiniz ne oldu?»

«Uzanıp elini tuttum. 'John...' dedim.»

Şaşırان Haynes, kadının anlattıklarının etkisini azaltmak amacıyla ayağa fırladı. John Hill'in Ann Kurth'a iğne yapmaya kalkıştığını ilk kez duyuyordu. Savunma masasında John Hill, Ann'in ithamına başını olumsuz sallamakla yetiniyordu. «İtirazlarımızın bu sözde soruşturmanın tümünü kapsadığını belirtmek isterim, efendim,» dedi Yarışatı.

Yargıç başını evet diye salladı. Davranışında savunma avukatını, yargıcın bir dereceye kadar tedirgin olduğunu düşünmeye iten bir şeyler vardı. Acaba Yargıç Hooey, savunmanın tutumunu benimsemeye başlamış, Ann Kurth'un eski kocası aleyhine yaptığı tanıklığın yalnızca yetersiz olmakla kalmayıp davranışının tanıklığına tehlikeli olabilecek bir renk kattığını mı düşünüyordu?

McMaster tanığa devam etmesini aceleyle söyledi.

İyi bir öykü yarıda kesilmemeliydi. Çünkü dinleyicinin ilgisi kaybolur, anlatılanın sürekliliği yok olurdu. Ann de anlatmasını sürdürmeye hevesliydi. İlk şırıngayı vurarak kocasının elinden düşürdükten sonra onun ikinci bir şırıngayı çıkardığını görmüştü!

«Peki, bununla ne yaptı?»

Ann oturduğu yerde öne doğru kayarak sesini coşkuyla yükseltti. «Bana iğne yapmaya çalıştı!»

Bir dakika, bir dakika, diye McMaster atıldı. Kocası doktordu onun. Araba kazası geçirmişlerdi. Ann Kurth, onun kendisini sakinleştirici bir iğne yapmadığından nasıl emin olabilirdi ki? Ya da tedavi etmek için. «Sizi tedavi etmeye mi çalışıyordunuz? Yoksa size zarar vermiye mi? Bunu biliyor muydunuz?»

«Evet, biliyordum.»

«Daha önce olan bir şey yüzünden mi?» diye sordu McMaster. Oysa böyle bir soru sorduğuna daha sonra çok pişman olacaktı.

«Evet...» Ann durakladı. Sonra herkesi şoke eden şeyi söyledi. «Bana Joan'ı iğne yaparak nasıl öldürdüğünü anlatmıştı. Onun...»

Salondan ortaklaşa bir hışırtı yükseldi. Yarışatı yerinden fırlayarak yargıcın yanına koşup bir *sotto voce*, jürinin duymayacağı biçimde bir konuşma istedi. Bu kadının tanıklığına inanılmaz, diye yılanın tıslamasına benzer bir sesle konuştu. Tanığın biraz önce söylediği önyargılı, değiştirilemeyecek, tahrik edici bir şeydi. O nedenle itiraz ederse etsin, dava dosyasına alınmamasını isterse istesin, bunları jüri üyeleri duyuyor ve etkisinde kalıyorlardı. Yarış atı davanın işlem hatası yüzünden düşmesini istiyordu.

Yargıç Hooey sakın bir sesle, «İtirazınız reddedildi,» dedi. Duruşmaya öğle tatili için ara verildiğini de bildirdi. Salondan çıkarken yüzünde kaygılı bir anlam vardı.

Öğle tatili sırasında savcı yardımcıları Ann'e, savunmanın onu sıkı bir biçimde sorguya çekeceklerini söyleyip uyardılar. Yarışatı onu ezmeye, yok etmeye çalışacaktı. Çevresinde gazete fotoğrafçılarının flaşları patlarken Ann Kurth tatlı tatlı gülümsüyordu. «Ben Yarışatını idare ederim,» diye onlara teminat verdi. Haynes'

den hep takma adıyla konuşuyor, onunla ilk karşılaşmasında ne denli hayal kırıklığına uğradığını anlatıyordu. «Yarışatı denilen bu adam hakkında anlatılanları duymuştum. Karşıma görkemli bir aygır çıkacak sandımdı. Ama içeriye bu ufacık, yerinde duramayan küçük adam girdi. Ne hayalkırıklığı!»

Duruşmanın başlamasından önce Yargıç Hooey, savcı yardımcılarını bürosunda topladı. Saat 1.30'du. Hooey yemek molası sırasında Kurth'un tanık olarak verdiği ifadeyi ve buna Bay Haynes'in yaptığı itirazları gözden geçirmişti. «İşlem hatası yüzünden davanın düşürülmesine karar verdiğini,» söyledi yargıç.

Birden her şey sona ermişti.

Başsavcının adamları çaresizlik ve umutsuzluk içinde yargıçtan kararını değiştirmesini istediler. McMaster, «Yalvardık, rica ettik, ağlayıp sızladık,» diye o anı anlattı. «Ama saygıdeğer yargıç kararlarını değiştirmediler.» Yargıç Hooey davanın birkaç ay sonra yeniden başlatılacağını, şimdilik savcı yardımcılarının diğer tanıklarından özür dilemekten başka yapacakları hiçbir şey olmadığını belirtti.

Bir gazete muhabiri bu sürpriz karar üzerine Ernie Ernst'in fikrini sorduğunda, «Çok basit,» yanıtını aldı. «Yargıç, bizi kapı dışarı etti.» Oysa iki savcı yardımcısı aralarında, yargıcın Ann Kurth'un ifadesinin tümüyle kabul edilebilir nitelikte olmadığını düşündüğünü konuşmuşlardı. Kurth'un, Dr. John Hill'in karısını iğne yaparak öldürdüğünü söylemesi büyük hata olmuştu.

O gece savcı yardımcılarını viski içtiler. Kafayı buldular. Ernie Ernst, Ann'in vurmasıyla John Hill'in elindeki şiringanın nasıl havaya uçtuğunun takildini yaptı. Kahkahalarla güldüler. Ama McMaster'in kahkahalarında yenilginin verdiği bir burukluk vardı. John Hill'in yeniden yargılanmasının, cinayet işlemekten hüküm giyme olasılığının çok azaldığını biliyordu. An Kurth onların en büyük silahlarıydı. Ama artık onun sözlerine kimse önem vermeyecek, anlatacakları gereken tepkiyi yapmayacaktı. McMaster artık doktorun, yaptığı şeyin, yaptığı herneyse, cezasını görmeyeceğinden emindi.

Birkaç blok ötedeki Haynes'le Fullenweider'in bürosunda bayram havası esiyordu. Gerçi kesin, belirgin

bir zafer kazanmış değillerdi ama yenik düşmüş de sayılmazlardı. Yarışatı, davanın işlem hatası yüzünden düşürülmesini, dava dosyasını herhangi bir biçimde yeniden işleme sokulmaması için istemişti. Öte yandan isteginin yerine getirilmesinden hayal kırıklığına uğramış da sayılmazdı. Bir cinayet davasının oluşmasında belirli bir uyum ve düzen uygulanır. Dava, bir işlem hatası yüzünden düşürüldüğünde kurulan bu düzen nadiren yeniden sağlanır. Birçok davalar bu yüzden bir kenara itilir, unutulmaya bırakılır.

Öte yandan John Hill sonuçtan hiç de memnun değildi. Duruşma salonundan çıktığında bir gazete muhabirine, «Davanın sonuna kadar yürütölüp bitirilmemesine çok üzüldüğünü,» söyledi. Çünkü bu durum tam iki yıldır onun ve çevresindekiler için büyük bir sıkıntı, üzüntü kaynağı olmuştu. O sırada yanından geçen iki jüri üyesi elini sıkarak ona iyi şanslar dilediler. Daha sonra, jüri üyelerinin kendi aralarında resmi olmayan bir oylama yaptıkları, sonunda doktoru o ana kadar ortaya konan suçlamalardan arındırmak yolundaki eğilimin çok kuvvetli olduğu söylendi. Bir jüri üyesi, Ann Kurth'un tanıklığının hiç de iyi karşılanmadığını ileri sürdü. Doktor Hill onu gerçekten öldürmeye kalkıştıysa, neden onunla bunca zaman evli kalıp aynı çatı altında yaşamıştı? Sonra bir insan birini arabanın yalnızca bir yanını köprüye çarptırarak öldürmeye çalışır mıydı? Böylece kendi hayatını da tehlikeye atmış olmaz mıydı?

Houston **Post** sabah gazetesi durumu şöyle özetledi: «Savcılığın bomba tanığı 40 yaşındaki dul bayan **Ann Kurth** davayı havaya uçurdu.»

Ash Robinson öfkeden çılgına dönmüştü. Dev bir gemi inşa etmiş, ama bunun daha çıktığı ilk yolculukta battığına tanık olmuştu. Bir arkadaşına dediği gibi, adaletin yerini bulması için yüz binlerce dolar harcamıştı. Şimdi tüm bu harcamalar, çabalar suya düşmüş oluyordu.

Ama davaya yeniden bakılacak, diye arkadaşı onu yatıştırmaya çalıştı. Çünkü Ash'in yüzündeki tikin yeniden başladığını, adamın başını şiddetle sarstığını görmüştü.

Ash, «İyi ederler,» diye salladı başını. «Bu davanın bir kenara atılıp unutulmasına izin vereceğimi sanmıyorsunuz. Bildiğin gibi ben bana ait olan şeylere son derece bağlı, sadık bir insanımdır, John Hill tek çocuğumla, sevgili kızım ile evlendi. Bu kente bir bisikletle, elinde eski püskü bir bavulla gelmişti. Ona bir Cadillac araba satın aldım. Tıbbiyeyi bitirmesini sağladım. Ona, karısının nikah yüzüğünü bile satın aldım. Hem de beş yüz dolara. Onu, mesleğinde kendisine yardımcı olacak kişilerle tanıştırdım. Muayenehane açtım. Onun şerefine partiler düzenledim. Kendi oğluma verebileceğim her şeyi verdim, her şeyi yaptım. Her şeyi... Oysa o benden hayatımın baharını, ışığını, dünyada benim için en sevgili olan varlığı aldı... Joan'ı aldı. Benim yerimde başkası olsa nasıl davranırdı acaba? Başka türlü hareket edebilir miydi? Bu adam cezasını çekene kadar yavaşlayamam, hasta olamam, hatta ölemem bile.»

Yarışatı Haynes, Ash'ı tanık sandalyesine oturtup onu birkaç dakika da olsa alevlerin üzerinde kavurma düşüncesini kafasından geçirmişti. Ama bunun kendileri için hesaplanmayacak kadar tehlikeli olabileceğinin de farkındaydı. Bir kere Ash Robinson'a, «Gerçeği söyleyecek,» biri olarak güvenemeyeceğinin farkındaydı. Bu yüzden onu tanık olarak çağırmaktan vazgeçmişti. Ama savunmasında Ash'dan sık sık söz edecek, bu davanın açılmasında onun intikamcı elinin ne büyük rol oynadığını sık sık belirtecek, savcılığı onu tanık sandalyesine getirmeye zorlayacaktı. Savcılık elbette buna yanaşmayacaktı. Ama o zaman da jüri üyeleri, «Neden bize Ash Robinson'u dinletmediler?» diye düşünecekti. Yarışatı, Ash Robinson üzerinde saatlerce konuşmaya karar vermişti. Yaşlı adamın nasıl intikam duygularıyla dolu olduğunu belirtecek tanıkları vardı. Hatta bir mezar kazıcısı, kızının mezarı başında duran Ash'ın, «Harcayacak milyonlarım var. Ve de harcayacağım... John Hill'i bu toprağın altına sokana kadar,» dediğini yinelemeye hazırdı.

On gün süren duruşma boyunca John Hill, Connie Loesby'nin mahkemeye gelmesini yasaklamıştı. Genç kadının belki de bu konuda en bilgili kişiydi. Bütün belge-

leri, ifadeleri, önergeleri, karşı önergeleri, özel dedektif raporlarını okumuş, davanın önemli kişilerinin konuşmalarını içeren gizli bantları dinlemişti. Nişanlısının eski kayınpederi aleyhine açtığı on milyon dolarlık binlerce sayfa tutan tazminat davasının çapraz endeksini çıkarmıştı. Ama John'ın duruşmada onun varlığından tedirgin olacağını da anlıyordu. Yarışatı, «Bu kız tüm belgeleri okuduktan, çöplüğün aitını üstüne getirdikter sonra da onu hâlâ seviyorsa, bu benim kanımca John Hill için iftihar edilecek bir şeydir,» dedi.

Artık duruşma sona ermişti. Yeniden başlaması da, yeniden başlarsa tabii, gelecekte düşünülecek bir konu olduğundan John Hill avukatından artık Connie'yle evlenip evlenemeyeceğini sordu. Yarışatı durumu dikkatle gözden geçirdi. Sonra, «Bunun duruşma başladığında aleyhine kullanılmayacağını söyleyemem,» dedi. «Öte yandan, şanslı adamsın doğrusu. Evlen onunla. İkinize de mutluluklar dilerim.»

Böylece John Hill üçüncü evliliğini haziran 1971'de, davanın düşmesinden dört ay sonra yaptı. Tören Connie'nin ailesinin oturduğu Seattle'de yapılacaktı. Hazırlıklar gizliden sürdürülüyordu. John gazete dedikodu sütunlarının her şey oldu bittiye gelmeden duyup dünyaya ilan etmelerini istemiyordu! Daha sonra Avrupa'ya gidecekler, Viyana, Paris ve Milano'da gerçek müziğin tadını çıkaracaklardı. Connie uçakla Seattle'e gitti. Bu arada John uzun tatilin ve yolculuğun hazırlıklarını tamamlamak için Houston'da kaldı.

İşlerini tamamlayıp yola çıkacağı sırada John'ın 25,000 dolar kredi çektiği banka, paranın ödenmesini istedi. Aslında bu parayı John avukatların ücretini ödemek, doktorluğunu sürdürebilmek için almıştı. Şehirlerarası telefonda John, Connie'ye, «Beş parasızım,» dedi. Nerdeyse ağlayacak haldeydi. Connie, tanıştıkları bir buçuk yıldan beri ilk kez nişanlısının sesinin titrediğine tanık oluyordu. John'ın kanıtlaması olanaksızdı ama borcun derhal ödenmesinin istenmesinde Ash Robinson'un parmağı olduğundan kuşkulanıyordu.

Connie sakın bir sesle, «Ne yapalım,» dedi. «Biz yine de evlenebiliriz, değil mi?»

«Elbette,» diye atıldı John. Ama Avrupa yolculuğu.

için para yoktu. «Çok utanıyorum,» dedi Connie'ye. «Seni hayal kırıklığına uğrattığının farkındayım.»

«Avrupa'ya başka zaman gideriz, John. La Scala bir yere kaçacak değil. Acele buraya gel. Seni seviyorum.» Evlenme töreninden önce haince bir şey daha yapıldı. Connie'nin annesiyle babasının adresine bir paket geldi. Bir kâğıda kaba bir yazıyla, «Belki bunlar sizi ilgilendirir,» diye yazılmıştı. Paket açılınca içinden, Joan'ın ölümü, soruşturma, John'ın aleyhine dava açılmasıyla ilgili tüm gazete kupürleri çıktı. John Hill'in bu paketi kimin yolladığı üzerine hiç kuşkusu yoktu elbette. Ama paket istenilen etkiyi yapmadı. John daha önce Connie'nin annesi ve babasıyla oturup konuşmuş, onların bütün sorularını bir bir yanıtlamıştı. Anneyle baba ona inanıyorlardı. Daha da önemlisi, kızlarının verdiği kararlara saygıları vardı. Eğer Connie bu adamı seviyorsa onu damatları olarak bağırklarına basmaya hazırdılar.

Törenden sonra yeni evli çift, altmış beş arkadaş ve akrabasının önünde birbirlerine sarıldılar. John içtenlikle karısına sevgisinden, mutluluğundan söz etti. İkisi de ağladılar. «Bu bizim başlangıcımız olsun,» dedi John Hill. Ve de bir kaç ay boyunca öyle de oldu... Müzikle, sevgi ve incelikle dolu bir dünyada yaşadılar.

25 ÇİFT, KUZEYBATIDAN KARI-KOCA OLARAK döndüklerinde Houston'ın dümdüz toprakları çatlamadığı gibi kimse de onları rahatsız etmedi. Zaten onlarla Ash Robinson'dan başka ilgilenen kalmamış gibiydi.

Yaşlı adam John Hill'in kadınlar koleksiyonuna kattığı son örneği arkadaşlarıyla konuşuyordu. Bu arada Harris ilçesi çocuk bürosuna imzasız bir mektup geldi. Ayrıca yapılan çeşitli telefonlarla da «Bir katil ve onun üçüncü karısıyla yaşamak zorunda bırakılan» çocuğun durumunun gözden geçirilmesi istendi. Ama bütün bunlardan bir sonuç çıkmadı.

Yarışatı Haynes, belki de yaşlı adamla bir anlaşma yapılabileceğini düşünmeye başlamıştı. Bir aracı yoluyla John Hill'in bir iyi niyet gösterisi olarak kayınpederi aleyhine açtığı on milyon dolarlık tazminat davasından vazgeçeceğini, Ash Robinson'a sevgili torununu görme hakkını tanıyacağı üzerine imalarda bulunmaya başladı. John Hill'in evinin çevresinde büyük siyah arabayla dolaşmaya, komşuların ödünü patlatmaya hiç gerek yoktu. Ash Robinson'un tek yapacağı şey savcılığa John Hill aleyhindeki suçlamalardan vazgeçtiğini bildirmesiydi. «İhtiyarın ağzından bu konuda bir tek sözcük olsun çıksa, savcılıkta herkesin rahat bir soluk alacağından eminim,» dedi Yarışatı. Ama Ash öneriyi kabul etmedi. «Ne münasebet,» diye atıldı. «Yoksa kızımın öldüğü unutuldu mu? John Hill'in bu cinayetin hesabını vermesini istiyorum.»

Duruşmaya, temmuz 1971'de yeniden bakılmasına karar verildi. Savunma avukatlarının itirazı üzerine ertelendi. Sonbahar geçti. Duruşma tarihi 1972 yazı olarak kararlaştırıldı. Ama bu tarih de ertelenip duruşma ka-

sım ayına bırakılınca Ash'ın sabrı tükendi. Çok öfkeliydi. Bu geciktirmenin John Hill adlı **başka bir** kişinin emriyle olduğu, bu siyaset adamının Teksas Eyaleti başsavcılığı seçimlerine aday olduğu söylentisi kulağına geldi. Bir arkadaşına Ash, «Bu adam adliyedeki arkadaşlarını toplayıp duruşmayı başka bir tarihe atmalarını rica etmiş,» dedi. «Çünkü adının seçmenler tarafından katil John Hill'le karıştırılmasını istemiyormuş.»

Yaşlı adam savcılık bürosunu telefon bombardımına tutarak duruşmanın yapılıp yapılmayacağını öğrenmeye çalışıyordu. Aldığı yanıt daima olumluydu ama aslında savcılıkta bu dansı sürdürmek için hiçbir heyecan kalmamıştı. Ernie Ernst uzun ve başarılı bir meslek hayatından sonra emekliye ayrılıyordu. Huntsville yakınlarında bir yere yerleşip hukuk dersleri verecekti. McMaster ağır ceza mahkemesine adaylığını koymuştu. Cecil Haden adayı, «Kusursuz bir yargıç olacak genç,» diye selamladı. McMaster, bu pahalı yarışa katılabilmek için yeterli parayı da buldu. Üzerinde adı yazılı kimlik kartlarını dağıtıyor, gazetelerden de yararlanıyordu.

Dava, savcılık bürolarında yaşlı ve istenmeyen bir akraba gibi görülüyor, iyi kalpli çocuklar bu konuda suçluluk duygusuna kapılmakla beraber yaşlı akrabayı bir huzur evine kapatıp orada bırakmayı istiyorlardı. Bunu hisseden Ash Robinson, sönmekte olan ateşi canlandırmak için elinden geleni yapıyordu. John Hill aleyhinde şimşekler çaktıracak itiraflarda bulunacak yeni bir tanık bulunduğunu bildirdi. Kendi yaptığı araştırma sonunda Sharpstown'da çalışan bir hastabakıcı bulmuştu. Kadın korktuğundan yalnızca papazla konuşmuştu. Bu haber nasılsa Ash'ın kulaklarına dek ulaşmıştı. «Bu hastabakıcı, John Hill'in Joan'a uygulanmak üzere iki zehirli hap verdiğini söyledi,» dedi. «Durumdan vicdanı öylesine rahatsız olmuş ki sonunda bunu birine anlatmak gereğini duymuş.» Oysa Ash bu hastabakıcının adını vermekten kaçınıyor, kadını koruması gerektiğini söylüyordu. Sonunda rapor savcılıktaki aslı astarı olmayan söylentiler dosyasına girdi. Orada kaldı.

Yarışatı Haynes'le Don Fullenweider tazminat davasını yaşlı adamın tepesinde bir Demokles'in kılıcı gibi tutmayı yeğlediler. Bir yandan müvekkillerinin intikam-

cı eski kayınpederinin yaptıklarının zararını parayla ödemesi gerektiğini düşünüyor, öte yandan davayı hızlandırmak için de parmaklarının ucunu bile kıpırdatmıyorlardı. Davanın yaşlı adamın yolunu kaplayan bir engel olarak çok daha etkili olduğu kanısındaydılar. Arada sırada avukatlar, depolarındaki dolaptan dışarlara taşan belgelere dalarak davayı gözden geçiriyor, her seferinde de yaşlı adamın düzenbazlığı, açıkgozlülüğü karşısında şaşırmaktan kendilerini alamıyorlardı

Çünkü Ash Robinson bu belgelerde gösterdiği yeminli ifadelerde yalan ve iftira ithamlarını ustalıkla siliş süpürüyordu. Kendinden yalnızca iyilik ve yardım gören, sonra da kızının ölümüne neden olan bir damada karşı kendini acılı bir baba gibi göstermeyi başarıyordu. Bir noktada, «Güzel Tanrım,» diye kükrüyordu. «Evladını seven bir insan başka türlü nasıl davranabilir? Belki de ben herkesin işine burnunu sokan biriyim. Ama böyle hareket etmesem, bu konuda hiçbir şey yapılamazdı.»

Yarışatı, yaşlı adamla yaptığı mücadeleden memnundu. Zaman zaman rakibinin sarı gözlerinde alaycı ışıltılar gördüğünü sanıyordu. Bürosuna Ash'la saatler saati yaptığı tartışmalarla dolu olarak coşkuyla dönüyordu. «Gerçekten inanılmaz bir insan,» diyordu Ash için. «Sakin onu küçümseyeyim deme. Bana bir timsahı anımsatıyor. Yaşlı. Kötü. Kalın derili. Orada güneşte oturmuş uyukladığını sanırsın. Ama kuyruğuna bir bas hart diye kafanı ısırp uçurduğunun resmidir!»

John'la Connie birlikte sessiz, doyurucu bir hayat kurdular. Connie, şan, piyano ve başka çalgı dersleri verilen Orfeus Müzik Okulunu açmıştı. John Hill, cinayet davasından önce doktorluğunun sıfıra indiğini görmüştü. Şimdi de randevu defteri eskisi gibi değildi. Ünlü bir dahiliye mütehasssısı ona dokunaklı bir mektup yazdı. Doktor mektubunda Joan'ın ölümü sırasında ondan suçlayıcı, kötü biçimde konuştuğunu açıklıyordu. «Sonra,» diye yazmıştı. «Belki de duymuşsunuzdur, karım evde hastalandı. Normal olarak ona iki aspirin almasını, bunlardan yarar görmediği takdirde muayenehanedeki hastabakıcıyı istetmesini söyledim. Ama sizin başınıza gelenlerden hepimiz ders aldık. Karımı Hermann Hasta-

nesine yatırdım. Bu işi tam da zamanında yapmışım. Karımın ciddi biçimde hasta olduğu ortaya çıktı. Ama şimdi iyileşiyor. Başınıza gelenlerden ötürü üzüldüğümü söylerken kentteki birçok kişiye de sözcülük etmiş olurum. Umarım sıkıntılarınız sona ermiştir.» Bundan sonraki altı hafta içinde doktor, John Hill'e iki hasta yolladı.

Connie Hill görevini bilen bir eş olarak hemen doktor eşlerinin kurduğu bir kulübe yazıldı. Aslında bu tür toplantılara katılacak, kulüplerde çalışacak kişilikte biri değildi. Ama davranışının kocasına yararı dokundu. John Hill'in Connie gibi zarif ve güzel bir kadının sevgisini kazanmış olması diğerlerinin takdirini uyandırdı. Bunların arasında İspanyol Balo'suna kolunda Ann Kurth'la gelmesini asla bağışlamamış olan doktor eşleri de vardı.

Yeni evli çift, davetlere fazla katılmıyorlardı. River Oaks'un yüksek sosyetesine henüz kabul edilmiş değillerdi. Yine de kentin konser salonlarındaki aralarda onları çevrelerinde yakışıklı gençlerle görmek mümkün oluyordu. Connie, kocasının mesleğiyle ilgili toplumsal ve siyasi okyanusun daha derinlerine dalmanın gerekip gerekmediğini düşünüyordu. Belki de bu koca evde doktorlar, hastane yöneticileri için daha sık toplantılar düzenlemeliydi? Ama John başını olumsuz salladı. İçinden bu davetlere hiç kimsenin gelmeyeceğinden korkuyordu. Üstelik doktorluk konusunda bir takım siyasi işlemlere girişmekten de bıkmıştı. «Hayır,» dedi. «İkimiz çok daha önemliyiz. Seninle beraber olduğum zaman bana oda doluymuş gibi geliyor.» En sevdikleri akşamlar, evde yalnız oldukları, beyaz, sarı karışımı müzik odasına kapandıkları zamandı. Sonunda oda, John'ın düşündüğü gibi kullanılıyordu... Soylu müziği çalıp dinlemek için yapılmış zarif bir yerd. Dinleyecekleri konseri muazzam koleksiyonundan kendisi seçiyor, sonra başı geriye atılmış, gözleri kapalı, büyük müziği içine sindire sindire dinliyordu karısıyla. İkisinin de en sevdiği parça hâlâ Schwarzkopf'un Strauss'dan söylediği **Four Last Songs**'dı. Ne John, ne de Connie, Alman ustasının son melankolik eserini söyleyen sopranonun kadife gibi sesinden bıkmıyorlardı. İkisi de en çok sevdikleri müziğin

gece, uyku, sonbaharın derinlikleri, yeniden doğuş gibi mecazları, yaklaşan ölümün simgelerini taşıdığını düşünmüyorlardı bile.

1972 eylülünde Las Vegas'ta bir ulusal estetik cerrahları toplantısı yapılacaktı. Hill'ler de toplantıya katılmak için hazırlık yapmaya başladılar. Ama önce, Connie'nin yeğenlerinden birinin evleneceği Seattle'a uğrayacaklardı. Törende Connie'yle John birlikte konser vereceklerdi. Artık on beş aylık evliydim ve John, Connie'nin ailesinin sevilen bir üyesi haline gelmişti. Özellikle kayınvaldesi ona bayılıyordu. Çünkü yaşlı kadın Hill'leri ziyarete geldiğinde John onu kendi hazırlayıp, banda aldığı bir fanfar'la (nefesli çalgıların hep birlikte çaldıkları coşkun bir parça) bir kraliçeymiş gibi karşılamıştı.

Üç gün süren düğün eğlenceleri mutluluk içinde geçti. John'la Connie düğünde nefis bir Vivaldi sonatı çaldılar. Sonra da Seattle havaalanına, ailenin sıcak bağrından, sevgisinden uzaklaşmanın verdiği hüznle geldiler.

Uçağa biniş kapısına doğru hızlı hızlı giderlerken Connie'nin gözüne uçuşla ilgili bir ilan çarptı: Las Vegas'a giderlerken uçak San Fransisko'ya uğrayacaktı. Aslında Connie düşünmeden hareket eden, kocasını ani isteklerle sıkan bir kadın değildi. Ama aklına çok güzel ve muzip bir fikir gelmişti. «Ah, John,» dedi. «San Fransisko'yu yıllardan beri görmedim. Orada inip bir gece kalalım. Ucuz bir otel bulup otobüse biner, karnımızı hamburgerle doyururuz. Ne kadar eğlenceli olur! Las Vegas'ta yokluğumuzu hissetmezler bile. Oraya bir gün geç gitmiş olacağız ama kimin umurunda ki!»

John düzmece bir tavırla kaşlarını çatı. Sonra yüzünü geniş, mutlu bir gülümseme aldı. Las Vegas umurunda bile değildi. San Fransisco'da herkesten uzak, gizli bir gün geçirmek onun da işine geliyordu.

Bir gece, dört geceye dönüştü... Avrupa'da yapamadıkları balayını yaşıyor gibiydiler. San Fransisko Operasında Connie, **Figaro'nun Düğünü'nü** yüksek sesle mırıldanmasını engellemek için John'ı dirseğiyle dürtmek zorunda kaldı. Blue Fox'da yemek yiyip tepelerde bacak

kasları ağrıyınca kadar yürüdüler, tramvaya binip Ghirardelli Meydanında omlet ısmarladılar, Golden Gate Park'da Norman Rockwell'in açık hava sergisini gezdiler, sonra da Fairmont'ta pahalı ama romantik bir odada kaldılar. Şampanya içtiler, güldüler ve seviştiler. Bu güzel kentteki son gecelerinde, dev bir yapının en üst katındaki barda Connie viskisini yudumlayarak kocaman bir güneşin denize düşüşünü, San Fransisco'nun mor ve kara perdelerle örtünüşünü ve onu gecenin içine taşıyışını izledi. Kendini gerçeklerin dışında gibi hissetmeye başlamıştı. Bütün bunlar olamayacak kadar güzeldi. Bir tiyatro sahnesi gibiydi. Birazdan biri gelip ışıkları söndürecek, büyüü bozacak, tiyatroyu kapatacaktı. Bir yerde elini tuttuğu, bakışlarını bakışlarına gömdüğü erkek cinayet işlemekle suçlanıyordu. Ama şimdi bütün bu çılgınlıklar yoktu. Şimdi başka hiç kimse, başka hiçbir yer yoktu.

Las Vegas'ta sarkık bıyıklı, kara, karışık saçlı, ince yapılı bir adam moteldeki karyolasının üzerine oturup Strip'teki bütün büyük otellere telefon etti. Dr. John Hill diye birini bulamadı. Sunturlu bir küfür savurdu. Yanındaki kız omuz silkti. Hill'in burada olması gerekiyordu. Adam Houston'ı arayıp konuştu. Karşı taraftaki kişi, evet, dedi. Hill, Las Vegas'taydı. Estetik Cerrahlar toplantısına katılacaktı. Adam sabırsızlıkla, «Ama Stardust'ta yok,» dedi. «Allah kahretsin!» O halde bul onu, diye emredildi karşı taraftan. Toplantının yapılacağı Stardust'ta yardımsever sekreter hanım elindeki doktorlar listesini gözden geçirdi. Dr. John Hill henüz gelmemişlerdi. Belki de geldiğini belirten imzayı atmayı ihmal etmişti. Bazı doktorlar böyle şeylere önem vermezlerdi. Belki de başka bir motelde ya da arkadaşlarıyla kalmayı yeğlemişti. Acaba onu arayan kişi, Dr. Hill geldiğinde haber vermeleri için adını bırakır mıydı? Hayır. Bıyıklı zayıf adam başını olumsuz salladı. Yanındaki kızı kolundan yakaladı. Günün geri kalan bölümünü kâğıt oynayarak geçirdiler. Paraları kalmayınca da kentten ayrıldılar. John Hill'le başka zaman karşılaşarlardı.

Las Vegas'tan Houston'a giden uçak, kentin estetik cerrahlarıyla doluydu. «Eğer düşersek,» diye düşündü John, «Houston'da estetik cerrahı diye bir şey kalmaz.» Vegas'tan yola çıktıklarında vakit öğleden sonrayı geçmişti. Eylül ayında Houston her zamankinden daha sıcak olurdu. Uçağın ön tarafında John Hill'i ilk kez yanına ortak olan Nathan Rorth oturuyordu. Büyük jüri karşısına çıkıp bir zamanlar kanadının altına aldığı kişi üzerine gayet zararlı bilgiler vermişti. İki erkek birbirlerinin can düşmanıydılar ama Connie arada sırada ona o pırıl pırıl, muzip, tatlı gülümsemesiyle gülümsüyordu. John karısının ne yaptığının farkındaydı. Ve ne olacağını bayağı merak ediyordu. Connie, onun baş düşmanını bile beş dakikada hizaya getirebilirdi. Diğer doktorlardan bazıları yanlarına uğrayıp onlara merhaba dediler. Las Vegas kumarhanelerinde kaybettikleri paralardan, oradaki kadınların göğüslerini büyültmek isteyip istemeyeceğinden konuştular.

«Onu yavaş yavaş bağışlıyorlar,» diye düşündü Connie. «Onu yavaş yavaş aralarına alıyorlar. Bunun da zamanı geldi artık!» Yıl sona ermeden kocasının meslektaşları arasına katılacağından emindi. Yolculuğun geri kalan bölümünde John uyukladı. Connie arada sırada onu dürtükleyerek kadınlar kulübünde yapacağı konuşmayı okudu. Konunun adı, **Viyana Düşler Kenti** idi.

Houston Havaalanından bindikleri takside Connie kocasına sokularak yolculuk için ona teşekkür etti. «Sensiz yeğenimin düğününe gidemezdim,» dedi. «San Francisco'yu da gezdiğimiz gibi gezemezdim.» Sonra başını John'ın omuzuna dayadı. Connie hayatından memnundu. Aklına kocasıyla aralarında, tanışmalarının üzerinden üç yıl geçmesine karşın en küçük bir kırıcı söz geçmediği geldi.

Davanın düşmesinden sonraki birkaç ay içinde birinin John'a zarar vermeye kalkışacağından korkmuştu. Gece geç vakitlerde evlerine hâlâ telefon ediliyordu. Ash siyah arabasıyla evlerinin önünden geçiyordu. Bir keresinde Connie erkenden yatmış, John'ın hastaneden dönmelerini beklerken uyuya kalmıştı. Gece saat birde aniden uyanıp da John'ı yanında göremeyince paniğe kapıldı. Dehşetle hastaneyi arayıp hastabakıcıdan doktoru

bulmasını istedi. Bundan sonraki çeyrek saat Connie'nin hayatının en korkunç anları oldu. Sonra telefon çaldı. Hastabakıcı estetik cerrahını bulmuştu. Dr. Hill, doktorlar odasındaki kanepenin üzerinde uyuya kalmıştı! Bundan başka da kaygılandırıcı hiçbir şey olmamıştı hayatlarında. Düzenli yaşıyorlardı. Ash Robinson'dan başka onlarla ilgilenen yok gibiydi.

Beyaz sütunlu konaklarına geldiklerinde Connie daha araba durmadan sıçrayarak indi. Üvey oğlu Robert'i bir an önce görmek, yolculuklarını anlatmak istiyordu ona. Oğlan on iki yaşındaydı. Yaşına göre de bir hayli uzun boyluydu. Annesinin ölümünü, babasının cinayetiyle suçlanmasını ruhsal yönden mucize denecek kadar zarar görmeden atlatmıştı. Connie'yi de çok seviyordu. Connie onun kendilerini görmeden rahat bir uyku uymayacağından emindi. John taksi şoförüne parasını öderken Connie kapının zilini çaldı. Sabırsızlıkla yüzünü kapının yan tarafındaki cama dayadı. Böylece yüzü cama yapışık bir durumda Robert'i güldüreceğini umuyordu. Ama kapıyı açmaya kimse gelmedi. Connie zili yeniden çaldı. Uzaktan uzağa kulağına televizyonun sesi gelir gibiydi. Robert bir kovboy filmine dalmış olsa bile John'ın annesi Myra'nın gelmesi gerekirdi.

Sonra sağında, camlı bölümden Connie birinin yaklaştığını gördü. Oturma odasından hole doğru geliyordu. Connie emin değildi ama gelenin üzerinde yeşil renkte bir kıyafet var gibiydi. Kendini gülmek için hazırladı. Çünkü Robert'in kıyafet değiştirerek onları eğlendirmek istediğini düşünüyordu. Ne giymişti üstüne? Yüzünü örten yeşil renkte acayip bir şey.

Ama içerdeki kişi yaklaştıkça Connie onun üvey oğlu olmadığını şimşek gibi çakan bir an içinde anladı. O halde John'ın annesiydi. Evde başka kimse yoktu. Ama Myra Hill başına neden yeşil bir kukuleta geçirmişti? Kapı açıldı. Connie gülerek, «Bu nedir?» dedi. Şakaya katılmak istiyordu. Sonra karşısındakinin Robert olmayacak kadar uzun boylu, babaanne olmayacak kadar da kısa olduğunu farkettil. Onun, bir şey söylemesi için bekledi. Ama karşısındaki kişi uzanıp Connie'nin tayyörünün altına glymiş olduğu krem rengi ipek bluzunun ucundan yakaladı. Parmaklar Connie'ye John'ın

hediyesi olan altın zincir kolyeyi de kavramıştı. Öfkeli bir seyis tarafından yönetilen bir at gibi Connie kapının önünden sert bir biçimde çekilip içeriye savruldu. Bağdırmaya kalkışacağı sırada karşısındakinin sağ elinde pırıl pırıl parlayan bir silah tuttuğunu farkettil. Tabanca saldırmaya hazırlanan bir yılan gibi ondan yana çevrilmişti.

Yabancı, «Bu bir soygundur,» dedi. Connie ancak o zaman yabancının erkek olduğunu anladı. Bütün bunlar beş saniye kadar kısa bir süre içinde olmuştu. Genç kadın taksinin gitmiş, John'ın arkasında durduğunu farkettil. Refleksleriyle adamın elinden kurtulmaya çalışırken John Hill harekete geçip Connie'yi yana itip hırsızın karşısına geçtil. «Bir dakika dur bakalım...» Connie hırsızın elinden kurtulmuştu şimdi. Çılgınlar gibi dışarıya, komşulardan birini yardıma çağırmaya koştu. Doğrudan caddeye çıkıp oradan geçen bir arabadan yardım istemekten, kurşunlara hedef olurum diye korkmuştu. Bahçeyi çevreleyen beyaz duvarlara vardığı sırada ilk kurşun sesini duydu. Sonra da ikincisini. Bağırarak, «düşe kalkan onlarinkinden iki ev aşağıdaki konağa ulaştı. Konağın kapısı açılırken, «Kocamı öldürüyorlar!» diye haykırdı. Connie polise, sonra da avukatı Fullenweider'e telefon edecek kadar kendini toparladı. Avukat hemen karşılarında, Kirby Drive'de oturuyordu. Connie'nin telefondaki perişan sesini duyar duymaz sokağa fırladı. Hill'lerin evine koştu. Polis arabalarının sirenleri yeni başlayan geceyi doldurmaya başlamıştı bile. Hava henüz kararıyordu.

Beyaz sütunlu evde gizemli bir sessizlik hüküm sürüyordu. Ön kapı aralıktı. Fullenweider kapıyı iterek açıp içeri girdi. Gözüne ilk çarpan şey, krizantemlerle dolu bir vazanın yere düşmüş, çiçeklerin parke döşemeye yayılmış olduğuydu. Sonra da, yaşamı boyunca zihninden atamadığı bir görünümle karşı karşıya geldi. Küçük Robert Hill babasının hareketsiz vücuduna doğru eğilmişti. Elleri ve ayakları bağlı olduğundan oğlan olduğu yerde zıplıyor, yanaklarından sel gibi yaşlar akıyordu. Dudaklarını kapatan bandın bir parçası açılmıştı. Tıpkı bir pakete benziyordu bu haliyle.

«Babamı öldürdüler!» diye bağırdı sonra. Onu ku-

cağına alıp teselli edici sözler mırıldanan genç avukat Robert'i komşuların toplanmakta olduğu çimenliğe çıkardı. Houston itfaiyesinden bir cankurtaran arabası hızla gelip durdu. Arabadan inen bir adam eve koştu. Avukat onu John Hill'in yanına götürdü. Estetik cerrahı yüzüstü, vücudunun alt tarafı holde, başı merdivenle inilen oturma odasına doğru sarkmış yatıyordu. Gelen memur ustaca, çabucak John Hill'in yaşayıp yaşamadığını anlamaya çalıştı. John Hill'i döndürdü. Don Fullenweider dehşetle soluğunu tuttu. Doktorun gözleri plasterle kapatılmıştı. Ağzıyla burnu da. Plasterin aralıklarından akan kan vücudu benek benek lekelemişti. Memur doğrularak, «Üzgünüm, bayım,» diye başını salladı. «Çok geç kaldık...»

Yaşamına hükmeden iki simgenin —sehpanın üstünde duran Beethoven heykeliyle sisler arasında, gri renkteki uzak ufka doğru dört nal giden atların çerçevesi tablosu— arasında John Hill ölmüştü.

26 HEPSİNİN DE SÖYLEYECEK BİR ŞEYLERİ vardı.

Yarışatı Haynes, «Allah kahretsin,» diye küfretti. «Böyle olacağını bilmem gerekirdi. Birkaç ay önce John Hill'in hayatının tehlikede olduğu söylentisi kulağıma çarpmıştı. Ama fazla önem vermedim. Bu işte insan sık sık tehdit edilir. John'a kendisini koruyacak birini tutmasını söylemiştim ama bunu yapmak için parası yoktu.»

John Hill geride beş para bırakmamıştı. Üç yıldan fazla süren bir skandala karşı kendini korumak, savunmak için elindekini avucundakini harcamış, üstelik bu yüzden meslek hayatı da bir hayli zarar görmüştü. Bir hesap çıkarıldığında 100,000 dolardan fazla borcu olduğu ortaya çıktı. Maliye vergi borcu olarak 60,000 dolar istiyordu. Ann Kurth, boşanma davası sonunda mal anlaşması üzerine ödenmemiş para için dava açmıştı. Bir müzik mağazası plak ve alet tamiri için 600 dolarlık bir fatura ortaya çıkarmıştı. Hatta banka hesabında ona bir tabut satın alacak kadar bile para yoktu. Joan Hill'in görkemli cenaze törenini hazırlayan Settegast-Kopf cenaze evi, Connie'ye, peşin para vermedikçe ona tabut satamayacaklarını bildirdiler. Genç kadın çaresizlik içinde durumu Don Fullenweider'e anlattı. John'ın kâğıtları arasında cenaze törenine yetecek miktarda bir sigorta poliçesi bulundu.

Fullenweider öfke ve çaresizlik içinde çırpınıyordu. «Bu adamın sıkıntıdan, güç durumdan kurtulması için yıllarca çalıştım,» dedi karısına. «Sonunda onu, müşterimi, arkadaşımı, karşı komşumu kanlar içinde ölü buldum.»

Yeni yargıç McMaster, böyle durumlarda Amerika'da ileri gelen kişilerin yaptığı gibi, bu şiddet hareketini kınayan bir demeç verdi. Ama daha sonra bir arkadaşına bu olayın onu hiç şaşırtmadığını belirtti. «John Hill 1968 aralığında Ash Robinson'un yazdığı mektubu imzalayıp sonra da buna aykırı hareket ettiğinde ölüm fermanını çıkartmış zaten,» dedi.

Küçük Robert Hill, memurların cenazeyi evden çıkarmalarını, ona hayat veren adamı muşamba torba içinde görünce ikinci üvey annesinin kollarına koşup başını onun göğsüne gömdü. «Babamız öldü,» dedi. «Şimdi biz onsuz ne yapacağız?» Gizli, yalnızca çok yakınlarının bulunduğu cenaze töreninde çocuk en önde, sırtı dimdik, on iki yaşındaki birinin duygularını yüzünde hiç belli etmeden yürüdü. Sakin sakin durarak annesinden sonra babasının da toprağa verilişini izledi. Üç yıl önce annesini gömmüştü.

Myra Hill ikinci ve son oğlunun yasını tuttu. İkisi de doktordu oğullarının. İkisi de müziğe meraklıydılar. İkisi de heba olup gitmişlerdi. Kendini dinine vererek Tanrı'dan güç kazanmaya çalıştı. Eğer oğlu için ağladıysa bile, bunu yalnız başınayken yaptı. Çünkü hiç kimse onun yüzünü gözyaşlarıyla ıslanmış görmedi. Tek yakınması oğlunun gömülmesinde bulunamaması oldu. Çünkü o sırada, cinayetten sonra, hastanede yatıyordu.

Cankurtaran arabasının memuru eve girip de John Hill'in ölüsünü bulduğunda Myra Hill bitişik odada elleri ayakları bağlı, ağzı bir bezle tıkalı yerde kıvranıp duruyordu. Silah seslerini, son can çekişme iniltilerini duymuş ama ağzındaki beze haykırmaktan başka bir şey yapamamıştı. Olanları ancak birkaç gün sonra anlatabilecek duruma geldi.

Myra Hill'in anlattıkları, polisin üzerinde çalışmasını sağlayan en iyi görgü tanığı öyküsü oldu:

Cinayetten bir gün önce, cumartesi öğleden sonra Hill'lerin evindeki telefon çalmış, buna Myra Hill cevap vermişti.

Bir erkek sesi, «Dr. Hill evde mi?» diye sordu.

«Hayır, yok,» diye karşılık verdi anne. «Kentte değil.»

«Ya, Ne zaman dönecek?»

«Yarın akşam. Siz Dr. Hill'in hastası mısınız?»

«Hayır, ama onunla mutlaka konuşmam gerek.»

Myra Hill'in daha sonra anımsadığı gibi adamın bir parça kaba bir sesi vardı. Onlara bu tür telefonlar sık sık yapılıyordu. Yeniden görülmeye başlayacak dava için yardımcı olmak isteyenler oluyordu. Belki bu adam da onlardan biriydi.

Myra Hill ona adını sordu.

«Gleason. James Gleason.»

«Bay Gleason. Dr. Hill yarın akşam saat yedi otuz sıralarında dönecek.» Yaşlı kadın nazık, yardımsever ve dindardı.

Ertesi gün, pazar günü, Myra Hill torununu sabah-tan kiliseye götürdü. Akşamüstü de. Sonra eve dönerlerken Robert ortaya bir fikir attı. «Hadi bir yere gidip vakit öldürelim,» dedi. «Eve önce babamla annem gel-sin. Bizi evde bulamayıp şaşırsınlar. Sonra biz üstlerine gidip onları şaşırtalım.»

Babanne güldü. «Olmaz,» diyerek öneriyi reddetti. «Geldiklerinde evde olmalıyız. Sen olsan boş bir eve dönmek ister miydin?»

Telefon yine çaldı. Arayan yine, «James Gleason»-dı. Bayan Hill, «Saat yedi buçuk sıralarında evde olacak,» dedi. Bay Gleason'a yardımcı olmaya çalışıyordu. Unutmamak için de adamın adını bir kâğıda yazdı.

Robert tedirgindi. Evin içinde dolaşıp duruyor, pencerelerden dışarıya bakıyordu. Yapılacak ev ödevi vardı ama defterleri kalemleri mutfak masasının üzerinde dokunulmadan duruyordu. Önce annesiyle babasının gelmesini bekliyordu. Birden Robert satranç oynamak istedi. Myra için'i çekti. Pek satranç bilmezdi. Ama belki de torununu meşgul eder, vakit geçirir diye razı oldu. Akşam yemeğini hazırlamaya niyetliydi. Sonra John'la Connie'nin uçakta yemek yemiş olabileceklerini düşündü. Torununu eğlendirmeyi yeğledi. Saate bir göz attı. Yediyi çeyrek geçiyordu. John Las Vegas havaalanından telefon etmiş, birkaç dakika geç kalacaklarını bildirmişti. Myra onları saat tam sekizde bekliyordu.

Birden kapı çaldı. Robert bir feryat atarak kapıya koştu. Myra da peşinden gitti. Çocuk elini kapının tok-

mağına uzattığı sırada, babaanne durumunda bir acayip-lik olduğunu hissetti. İçinde böyle bir duygu belirmişti. Çocuğa beklemesini söyleyeceği sırada Robert kapıyı ardına dek açtı.

Bir yabancı erkek anında içeri girip onlara meydan okur gibi durdu. Yetmiş yaşında olmasına karşın Myra'nın duyuları keskin, gözlemleri berraktı. Kalbi deliler gibi çarpıyordu ama yabancının görünüşünü asla unutamayacaktı. «... vahşi gözleri iri misketler gibiydi. Durmadan hareket halindeydiler. Sanki cilalanmış gibi de parlıyorlardı...» Kırmızımsı kahverengi bir peruk takmıştı sanki. Başını yeşilimsi bir şeyle örtmüştü. Ve de elinde, sanki sürülmüş bir tarladan aldığı bir taş parçasıymış gibi gelişigüzel tuttuğu bir tabanca vardı. Myra bir an bunun seramikten yapılmış, oyuncak bir tabanca olduğunu sandı. Ama adam silahı doğrultup Robert'e kaldırıncı çelikten yapılmış gerçek bir silah olduğunu anladı.

Myra sesinin titrememesine çalışarak. «Siz doktorun hastası mısınız?» diye sordu. Belki de bu hastaneden kaçmış delilerden biriydi. Çünkü bazı hastaların doktorlarına karşı hayali düşmanlıklar besledikleri, intikam almak için peşlerinden gittikleri üzerine öyküler dinlemişti.

Tabancalı adam başını hayır diye nazik bir biçimde salladı. Gençti, otuz yaşlarında vardı belki de. Sanki kendine hakim olamıyormuş gibi olduğu yerde sallanıyordu. «Hayır, bayan,» dedi. «Bu bir soygundur.» Bunu duyan Robert korkuyla soluğunu tutarak üst kat merdivenlerine doğru geriledi. Yüzü gerilmişti. Titriyordu. Çocuğun bağırmasından korkan adam atılıp onun ağzını eliyle kapadı. «Çıt çıkarayım deme,» diye emretti. «Sesini çıkarma. Ben de canını yakmam.» O anda Myra Hill ön kapının hâlâ açık olduğunu farkettil. Bahçeye koşup imdat diye bağırabilirdi. Dışardan arabalar geçiyordu. Hafta sonu tatiline gidenler evlerine dönüyorlardı. Ama kaçtığı takdirde torunu bu adamın elinde kalacaktı. Kendi kendisiyle karar vermek için mücadele ederken adam hızla dönüp kapıyı kapadı. Böylece yaşlı kadının eline geçen fırsat kaçmış oluyordu. Adam onu iterek yere düşürdü. Sesini çıkarmamasını söyledi. Myra

Hill'in düşerken ayakkabısı ayağından çıkmıştı. Bu kez ayakkabıyı silah olarak kullanıp kullanamayacağını, ne derece etkili bir silah olacağını düşünmeye başladı.

Ama Myra ayakkabıdan yararlanacak fırsatı da kaçırdı. Çünkü adam onu yerden kaldırıp yakındaki yemek odasına doğru itti. Çocuk da peşlerinden geldi. Myra onun dediklerini yapmanın daha iyi olacağına karar vermişti. Adam, «Yere otur,» deyince, söyleneni hemen yaptı. Şimdi silahlı adamın başındaki peruk ya da maskeye benzeyen şey açılmış, yüzü olduğu gibi ortaya çıkmıştı. İnce uzun, zalim bakışlı bir yüzü, bakımlı bıyıkları vardı. Saçları da bıyıkları da kapkara, yağlı gibiydi. Gözleri gizli bir ateşle yanıyordu sanki. Otuz yaşından büyüktü. Myra hemen onun fazla içki içen biri olduğunu anlamıştı. Adam bir an bitişikteki mutfığa giderek bir bıçakla geri geldi. Myra Hill hemen dua etmeye başlayarak torununa sarılıp onun gözlerini kapadı. Ama adam bıçağı bir kama gibi tutmuyordu. Cebinden kalın bir rulo plaster çıkarıp bunu uzun şeritler halinde kesmeye başladı. Sonra kestiği plasterlerle Robert'in ellerini, ayaklarını bağladı. Sonra da ağzına bir plaster yapıştırdı. Çocuk televizyonda izlediği buna benzer bir filmi anımsayarak dudaklarını hemen ıslattı. Böylece plaster dudaklarına gerektiği gibi yapışmayacaktı. Ama adam bunun farkında bile değildi. Robert sırrını kendine sakladı.

Sonra adam Myra Hill'in yün hırkasını omuzlarından çekip aldı. Mutfak bıçağıyla parçalamaya başladı. Myra, «Dünya seyahatine çıktığımda Hong Kong'dan aldığım canım hırkam elden gitti,» diye düşündü. O karışık, tehlikeli anda hırkası ona çok daha önemli gelmişti. Bu işe sesli itirazda bulunamadı. Çünkü adam kestiği parçaları ağzına tıkamıştı. Robert'inkine de koydu. İşini bitirince birden tepeden tırnağa iyiliksever, şefkat dolu bir insan kesildi. Diz çöküp Myra'ya, «Soluk alabiliyor musun?» diye sordu. Yaşlı kadının gözlerinin içine bakıyordu. Myra soruyu başıyla evetledi. Adam, «Emin misin?» diye ısrar etti. Myra yine başını salladı. Artık onun kendilerini öldürmeyi planlamadığını anlamıştı Myra. Ağzındaki tıkaç hafifçe kaydı. Yaşlı kadın bunu

fırsat bilip, «Dr. Hill nerdeyse gelir,» diye onu korkutmaya çalıştı.

Adam bunu bildiğini anlatır biçimde başını salladı. «Önemi yok,» dedi. «Onu bekliyorum zaten.» İşte Myra o zaman adamın işinin hırsızlık değil, oğluna zarar vermek olduğunu anlamıştı. Midesi bulanmaya başladı. Torununu iyiden iyiye ürkütmemek için cesur davranmaya çalışıyordu. Yine dua etmeye başladı. Gizemli, yıllar kadar uzun gelen beş dakika geçti. Adam oturma odasına geçmişti. Myra onun ne yaptığını göremiyordu. Sonra evin önünde bir araba sesi duyuldu. Arabadan inenlerin, neşeli, mutlu sesleri duyuldu. Zil! Myra ağzındaki tıkaca rağmen haykırıyordu. «John, içeri girme!» Adam yanlarına koşarak gelip yaşlı kadının boğazına zalimce vurdu. «Kes sesini!» diye yılan gibi tısladı. Çocuğun da kulağından yana bir tekme savurdu.

Sonra her şey süratle, insafsızca olup bitti. Myra, Connie'nin bağırdığını duydu. Ayak sesleri. Yere düşen vücutlar. John'ın homurtusu. İlk silah sesi! Sonra ikincisi! Sonra korkunç sessizlik. Çocuk ağzındaki tıkacı tükürerek çıkarıp mutfak telefonuna doğru hoplayarak yaklaştı. Harika bir mantık akımıyla santral memurunu arayıp yardım istedi. «Babamı vurdular. Hemen birini yollayın. Adres, Kirby Drive 1561.»

O arada biri içeri girip Myra'yı yerden kaldırıp ellerini ayaklarını çözüp ağzındaki tıkacı çıkardı. Cankurtaran görevlisi gelmiş John Hill'in yaralarını muayene ediyordu bile. Myra oğlunun at tablosunun altına, duvara dayatılmış, spor ceketinin çıkarılmış, göğsünün kan içinde olduğunu gördü. Krizantemler yerlere saçılmıştı.

Anne oğlunun yanına yaklaşp eğildi. Görevli, «Üzgünüm, efendim,» dedi Myra'ya. «Hayat belirtisi yok.»

Myra Hill bir koltuğa gidip oturdu. Yüzünü avuçları içine aldı. Ama ağlamadı. Acısını bir başka düşünce bölüyordu: Ash Robinson. Birkaç blok ötedeydi o. Oğlunun ölümünün kaynağı olduğundan kuşkulanıyordu. Kendi kendine, «Hemen şimdi oraya gitsem, Ash Robinson'u vursam... Etini kurşunlarla delik deşik etsem... sonra da evi ateşe versem... Oğlumu yeniden hayata döndüremem,» diye düşünüyordu.

Myra Hill'in orada öylece oturup adamın boğazına vurduğu yerden gelen sancıyı hissetmekten, artık onun ebediyen ulaşamayacağı bir yerde olan kanlı cesede bakmamaya çalışmaktan başka yapabileceği hiçbir şey yoktu.

Ann Kurth, Houston'dan taşınmıştı. Austin yakınlarındaki bir gölde, herkesten, her şeyden uzak bir ev tutmuştu. Üç oğluyla sessiz, sakin bir hayat yaşıyor, kentin çirkinliklerinden uzakta oluşundan mutluluk duyuyordu. Cinayet davası sırasında yaptığı tanıklık hiç de tatmin edici olmamıştı... Ash Robinson'un ona karşı alacağı tutumdan korkuyordu.

Bu eylül ayının pazar günü geç vakit, geceyarısına doğru telefonu çaldı. Telefon numarası rehberde yazılmamıştı. Telefonu açtığında karşıdan bildik bir ses konuştu. Yaşlı, çatlak, kimin olduğundan hiç kuşku duymadığı bir sestir bu. «Bizim John Hill'in başına gelenleri duydun mu?» dedi Ash Robinson. «Vurup öldürmüşler.»

Evet, dedi Ann. Gecenin son haberlerinde dinlemişti. Telefonu da birkaç kez çalmıştı... Houston'daki eski, yakın dostları, akrabaları aramıştı. Korkunç bir şeydi bu.

«Evet,» dedi Ash Robinson. «Korkunç bir şey. Haber vermek istemiştin de.»

Telefonu kaparken Ann titremekten kendini alamadı. Emin olamazdı ama yaşlı adamın sesinde hoşnutluğa, sevince benzer bir şeyler sezer gibiydi. Gecenin geri kalan bölümünü Ann Kurth çocuklarına sarılıp evin bütün ışıklarını yanık bırakarak geçirdi.

ÜÇÜNCÜ KİTAP

TAKİP VE YARGILAMA

«... gördüm bir kula at

Ölüm'dü adı süvarisinin

Ve ardınca geliyordu cehennem...»

VAHİY 6 : 8

27 PAZAR, HOUSTON'DA TEMBELLİKLE GEÇİRİlen, bir cinayetle nadiren lekelenen bir gündür. Öldürmeler, haftalık ücret çeklerinin ödendiği, bunların içki satan dükkanlarda, meyhanelerde seve seve paraya çevrildiği cuma akşam üzerleri korkunç bir hamleyle başlar, barların kapandığı, radyo istasyonlarının yitik aşkların acılarından, İncil'in coşkulu seslenişlerine dönüştüğü cumartesi gece yarısından birkaç saat sonrasına kadar devam eder. Geleneksel olarak, pazar öylesine huzur dolu bir gündür ki, polis cinayet masasında ancak iki görevli bulundurulur. Bir tanesi karakolda telefonlara cevap vermek için kalır. Günün şikayetleri çoğunlukla aylaklık eden, sarhoş kocalardan ötürüdür. Diğeri de arabasıyla devriye gezer.

Joe Gamino'yla Jerry Carpenter adlı polisler nöbetlerine 24 Eylül 1972 günü öğleden sonra saat dörtte başladılar. Üç saati soğuk hava düzeninin bulunduğu Plymouth arabalarında, akşam üzerinin sıkışık olmayan trafiği içinde dolaşarak, bir yandan da radyoya kulak vererek geçirdiler. Daha bir aydır birlikte çalıştıklarından aralarında, polisleri birbirine kan bağından daha sıkı yaklaştıran bir bağlılık yoktu. Aslında birbirleri üzerine pek az şey biliyorlardı. Çünkü ikisi de kendilerinden söz etmeyi seven tipler değildiler.

Joe Gamino ciddi, suskun, yüzünde sık sık hüznülü bir anlam bulunan bir polisti. Tıknaz yapılı, otuz yaşlarında, ailesindeki Meksikalı erkeklerin çoğunluğunda olduğu gibi şişmanlamaya meyilliydi. Dünyada kimsenin ona bir iyilikte bulunmayacağından emindi. Bu yüzden de dış dünyaya karşı kendine korunaklı bir perde germiş, kabuğuna çekilmişti. Tutukladığı kişilerce nazik,

centilmen bir kişi olarak tanınmıştı. Silahını bir kez olsun öfkeyle çektiği görölmemişti. Silahını kullanmaya kalkıştığı tek seferde de, bunu, birinin diğerini boğazlamasına engel olmak için yapmıştı, herhalde gerekseydi havaya ateş edecekti.

Houston'ın kenar mahallelerinde yetişmiş olan Joe Gamino okulu dokuzuncu sınıfta bırakıp birkaç yıl su boruları taşıyarak hayatını kazandı. Sonra Deniz Kuvvetlerine katıldı. Hawaii ve Japonya'da geçirdiği dört yıl yaşamının en doyurucu zamanı oldu. «Deniz Kuvvetleri bana sorumluluk nedir öğretti,» diyecekti sonra. «Öğrenim yapmış, tahsilli kişilerle beraberdim. Hatta kendime bir dereceye kadar saygı bile duymaya başladım.»

Askerlik görevinin sonlarına doğru girdiği lise denđi testte başarı gösteren Joe, Camp Pendleton'da bulunuyordu. Bu sırada karargâhta, Los Angeles Polis Birliğinden, denizcilerin kendilerine katılmalarını isteyen broşürler dağıtılmaya başlandı. Fikir Joe'nin hoşuna gitmişti. Sınırları, disiplini olan askerlik hayatında rahat etmişti. Üniforma giymek, bunun uyandırdığı güç, hayranlık daha da çekici geliyordu ona. Ama Kaliforniya'yı hiç sevmemişti. Houston'a dönerek polis olmak için müracaatta bulundu. «Çocukluğumda polis olacağımı aklıma bile getirmemiştim,» dedi sonra. «Benim için polisler çocukları korkutan, bıçaklanarak öldürölen kişilerin haberlerini getiren insanlardı.»

Devriye polisi olarak çalıştığı yedi yıl içinde Joe işinden çıldırarak kadar bıkmıştı. Öğrenmeye duyduğu istekle Houston Üniversitesinin gece kurslarına devam ediyor, on altı yaşındayken gazete okumaktan bile aciz olan bu adam polislik ilmi üzerinde derece almaya çalışıyordu. Bütün bu çabalara karşın işi ondan trafik cezası kesmenin, röntgencilerin peşine düşmenin dışında fazla bir şey istemiyordu. Çevresinde hep kırk - elli yaşlarında, hâlâ aynı işi yapan, emekliliklerini bekleyen kişiler vardı. Joe Gamino «Bu işte kaldığım takdirde, bir adım bile ilerleyemeyeceğim,» diye düşünerek dedektiflik sınavı için müracaatta bulundu. Bir ay, başkalarının öğrenmek için yıllarını verdiği cinayet soruşturması ve delil üzerine kendini harabedercesine çalıştı. Sınava hemen hemen üç yüz kişi katıldı. Joe Gamino on üçüncü-

l k gibi dikkati çekecek bir başarı kazandı. Mağrur ve mutlu bir halde mavi uniformasını,  rtından atıp sivil polis olarak çalışmaya başladı.

Boynundaki altın zincirden sarkan M ksika altın parası, genellikle kırmızı kiravat ve buna uygun gömlekleri yeğleyen giyim zevki, renkli gözlükleri, tatlı konuşmasıyla Jerry Carpenter, Joe Gamino'dan yüz seksen derece farklı bir kişiliğ  sahipti. Okumuş, kültürlü bir kişi gibi konuşmasını bildiğ  gibi kentin serserilerine nasıl davranılacağına da farkındaydı. Onların arasındayken avcıyla avlanan arasında bir fark kalmazdı. Ama bir evin cephesini inşa etmek bu işin en kolay yanındır. Jerry Carpenter de onca gösterişli, fiyakalı görünüşüne karşın özel yaşamında seyrek rastlanan acı ve üzüntüler gizleyen bir insandı.

O da Joe Gamino gibi aşırı dindar bir ailenin çocuğuydu. Ama onlarınki ilkel bir Tanrı d şk nl ğ yd .  ocukluğ , gen liğ  vaaz verilen çadırlarda geçmişti.

Evden uzaklaşmak, bir dereceye kadar özgürlüğüne kavuşmak için Jerry küçük yaşta, on sekiz yaşında evlendi. İki  ocuğ  oldu. Sinclair'in büyük rafinerisinde çalışıyordu. Kimyasal dumanlar içinde ölesiye çalışıyordu. Çok geçmeden bir esaretten kurtulayım derken bir ikincisinin içine düşmüş olduğ nu anlamıştı. «Bir insan ne kadar mutsuz olabilirse, o kadar mutsuzdum,» diye anlattı sonra Jerry. «Geleceğim yoktu. Daha yirmi bir yaşında dünyadan elimi eteğimi çekmiş gibiydim.» Evliliğ  yıkıldı. İşten de atıldı.

Jerry, Houston polis örgütüne hiç bir coşku ya da istek duymadan katıldı. Bu işe girmesinin tek nedeni acemi bir polis memurunun ayda dört yüz dolar kazanabilmesiydi. Bunun ek yararları da vardı. Üstelik tahsili olmayan, güçlü kuvvetli bir erkek için de bundan daha iyi bir iş olamazdı. Ama Jerry daha başından işini sevdi. Polisliğın sağladığı otorite onu hayatı boyunca ilk kez gururla doldurdu. Sonunda, «Ben önemli bir kişiym,» diyebiliyordu. İkinci kez evlendi. 1968 yılına kadar Jerry'nin hayatından hiçbir yakınmaşı olmadı. Sonra, bir yıldan daha kısa bir süre içinde annesi, büyükannesi ve kızlarından biri öldü.  ocuk altı ayda yedi kez hastaneye

yatmasına neden olan öldürücü kan kanserine yakalanmıştı. Jerry bu yüzden tüm parasını harcadığı gibi hemen hemen 30,000 dolar da borca girdi. Acılar iliklerine işlemişti ama bunu kimseye belli etmedi. Artık öfkesi burnunda biri olmuştu. Bu da onu tehlikeli bir biçimde sarsıyordu. Sokak kadınlarını, kumarbazları görevi gereği tutukluyordu ama işine eski heyecanını duyduğu yoktu. Çünkü polislerin zamanlarını daha iyi biçimde değerlendirmeleri gerektiğini hissediyor; insanların, toplumun anlayamayacağı nedenlerden ötürü suç işleyebileceklerini anlıyordu. Bir insanın hayatı kuralların, yasaların dar sınırları içinde sürüp gitmeyebilirdi. Çünkü anne-babalar, din ve hastalıklar masum çocukların kanına girebiliyordu.

Ama Jerry düşündüklerini kimseye açmadığı gibi meslektaşları da onu sağlam, güvenilir bir polis olması dışında bir yönüyle düşünmüyorlardı. Jerry Carpenter cinayet masasına geçtikten sonra ahlak zabıtasından bir arkadaşı ona, «Dün bir yaşlı orospuyu tutukladım,» dedi. «Senin adın geçti aramızda. Kadın, 'Jerry Carpenter!' dedi. 'Hey, o orospu çocuğu sapına kadar erkektir!'» Jerry, eleştiri niteliğindeki bu iltifatı gülümseyerek karşıladı.

Kasiyerin, merkezden arandıklarını salonun karşı tarafından bağırarak haber verdiğinde Jerry'nin sevdiği ama Joe Gamino'nun yemeklerin bayat olmasından yakındığı bir kafeteryada karınlarını doyuruyorlardı. Jerry telefona cevap verdi. Sonra yıldırım gibi arkadaşının yanına dönerek, «Maskeli birisi Dr. Hill'in evine girip onu vurmuş,» diye haber verdi.

İki dedektif o sırada kentin herhangi bir yerinde olabilirlerdi ama bir rastlantı sonucu Hill konağına beş dakikalık uzaklıkta bulunuyorlardı. Kirby Drive'deki eve sirenlerini öttürerek giderlerken ikisi de kafalarından ünlü davayı geçiriyorlardı. Houston Polis örgütü cinayet masası Joan Robinson Hill'in ölümüyle hiç ilgilenmemişti. Bu başından beri savcılığın işi olmuştu. Bir hastanede ortaya çıkan ölüm vakaları polisi ilgilendirmezdi. Bu yüzden de iki polisin bildikleri gazetelerde okuduklarına, mahkeme koridorlarında ağızdan ağıza

dolaşan söylentilere dayanıyordu. John Hill'in vurularak öldürülmesi onlar için şaşırtıcı bir sürpriz olduğu gibi hemen hemen beklenen bir şeydi de.

İki dedektif büyük beyaz eve geldiklerinde bir an şaşarmaktan kendilerini alamadılar. Houston'ın Kirby Drive gibi bulvarlarında cinayet işlenmezdi. Görkemli konaklar kurşunlarla delik deşik edilmiş cesetler barındırmazdı. Polis terminolojisine göre bu iyi bir adrestti. Zaten kentte Kirby Drive'den daha iyi bir muhit yoktu. Korkuyla karışık bir saygı içinde iki dedektif eve girdiler.

Jerry Carpenter işin içinde bir gangsterin parmağı olduğunu hemen anladı. Hem de profesyonel bir gangsterin. Bu, bir stereo teyp çalmak için eve girmiş, suçüstü yakalanmış bir uyuşturucu alışkanı birinin işi değildi. John Hill'in ağzını, burnunu, gözlerini kapatan plaster, Teksas yeraltı dünyasının çok geçerli uygulamalarından biriydi. Üç kez kurşunlanmasa bile John Hill soluksuz kalıp acımasız, korkunç bir biçimde de ölecekti. Duruma hakim olan iki dedektif emirler yağdırarak evi kapadılar. bahçede toplananları evlerine yolladılar, aralarında görev paylaşması yaptılar. Gamino, bölümünde olağanüstü yetenekli bir inceleme memuru olarak tanınırdı. Cinayet yerini, cesedin durumunu, onun kadar ayrıntılı inceleyecek, ipuçlarının peşinden onun gibi sabırla koşacak başka biri olamazdı. Joe Gamino üzerine düşeni yaparken, Jerry Carpenter de orada toplananlarla konuştu. Sonra isteri nöbeti geçiren Connie Hill'i dinledi, Myra'yı sorguya çekti. Ama yaşlı kadının boğazının ağrımaları yüzünden güçlükle konuştuğunu farkedince onu bırakıp Robert'i ele aldı. Çocuk oldukça sakindi. Katili yeterli denilebilecek bir biçimde anlattı. Hatta onun, «Dallaslı,» olabileceğini tahmin ettiğini bile söyledi.

«Bunu nerden çıkardın, evlât?» diye Carpenter tatlı bir sesle sordu.

«Çünkü tıpkı Don Meredith gibi konuşuyordu,» dedi çocuk. Carpenter güldü. Eski Dallas futbol yıldızı Meredith'in on binlerce diğer Teksaslıya benzeyen bir sesi vardı.

Akşam saat 8'den gece 2.30'a kadar dedektifler evde kalıp bütün odaları, dolapları çekmeceleri karıştırdılar.

Görkemli müzik odasında ağızları bir karış açık kaldı. Jerry Carpenter de müzisyendi. Polislerden oluşan Centurions dans orkestrasında çalışıyordu. Parmaklarını Bösendorfer marka piyanonun tuşlarında gezdiren bir buçuk yıllık maaşı böyle bir alete harcamanın nasıl olacağını düşündü. Onlar evde çalışırken, bu piyanoyu satın alan adam Harris County morgundaki mermer masanın üzerinde çırılçıplak yatıyor, Dr. Jachimzyk tarafından otopsis yapılıyordu. Cinayet yerine doktorun kendisi özellikle gelmişti. Bunu yapmasına gerek yoktu ama doktorun ilk karısının gelişigüzel yapılan otopsisinin yarattığı karışıklığı düşünerek bizzat ilgilenmesinin yerinde olacağına karar vermişti. Aradan ne kadar zaman geçmişti acaba? Dr. Jachimzyk, Joan Robinson Hill'in dosyasını çıkardı. Üç buçuk yıl olmuştu. Şimdi kocası aynı masada yatıyordu. Doktor, John Hill'in vücudundaki kurşunların yerlerini tespit etti: Birincisi bilekte, ikincisi omuzdaydı. İkisi de öldürücü yerlerde değildi ama üçüncü bir kurşun John Hill'in midesine saplanıp büyük orta damarı parçalamıştı. İç kanama ölüme neden olmuştu. Öldürücü kurşunu yedikten sonra ancak dört beş dakika yaşamış olmalıydı. Kanlı yerler ve çiziklerden Doktor John Hill'le katilin arasında şiddetli bir mücadelenin geçmiş olduğuna karar verdi.

Cinayet masası dedektifleri görkemli evden, cinayetin hırsızlık nedeniyle de işlenmiş olabileceğini düşünerek ayrıldılar. John Hill'in çantasıyla cüzdanı alınmıştı. Katil Connie'ye, «Bu bir soygundur,» demişti. Connie'nin anımsadığı kadarıyla kocasının üzerinde nakit olarak yedi ya da sekiz yüz dolar vardı. Evden başka bir şey alınmışa benzemiyordu. Dedektifler de katilin, holden, yemek odasından ve mutfaktan başka bir yere girmediğine karar vermişlerdi.

Joe Gamino, altı buçuk saat süren araştırmalarından sonra pek fazla bir şey elde edememişti: Robert'in katilin kendisini ve babaannesini bağlamakta kullandığını teşhis ettiği bir rulo plaster, kurbanın yüzünü kapatan plaster parçalarından birine yapışmış tek parmaklı işçi eldiveni, kapının girişinde 38'lik bir kurşun. Carpenter de dinlediklerinden katilin otuz kırk yaşları arasında, siyah uzun saçlı, hippimsi, Panço Villa bıyıklı.

gri ya da bej rengi pantolon, spor gömlek giymiş biri olduğunu çıkarmıştı. Myra Hill'in yabancının başında gördüğü, «yeşil bir şey»in açık yeşil renkte bir yastık kılıfı olduğu anlaşıldı. Kılıfa kaba göz delikleri açılmıştı. John Hill'in yanında, yerde duruyordu. Kılıfın etiketi hâlâ üzerindeydi ama nerden alındığını bulmak bir hayli güç olacaktı.

Estetik cerrahının ölümünden sonraki haftada Gamino'yla Carpenter gömleklerini değiştirme dışında evlerine nadiren giderek doksan altı saat süren bir araştırma yaptılar. Kentin tanınmış bir kişinin büyük konağında gizemli bir biçimde öldürülmesinin verdiği ilk heyecanın yerini kitaplara dayanan polis çalışmalarının yarattığı titizlik almıştı. Cinayetin işlendiği eve tekrar tekrar gittiler. Kuzey, güney, doğu ve batıda oturan komşuları sorguya çektiler. Silah seslerini duyan olmamıştı. Çünkü Hill konağı diğer evlere göre köşegen biçimde yapılmış, bahçenin gerilerindeydi. Üstelik katilin kaçışını da kimse farketmediği gibi çevrede kuşku uyandırıcı bir araba da görülmemişti. Carpenter, «Acayip bir durum bu,» dedi. Silahlı bir adam güpegündüz kentin en zengin evlerinin bulunduğu bir muhitte, bu evlerden birine giriyor, iki kişiyi sınıksız bağlıyor, bir üçüncüsüne saldırıp, dördüncüsünü öldürüyordu. Sonra da kimseye görünmeden, dikkati çekmeden çıkıp gidiyordu. Bu saatte komşular bahçelerinde güllerini sular, yabancı otları ayıklar, bisiklete biner, birbirlerini ziyarete giderlerdi. Ama dedektiflerin konuştuğu kişilerin hiç birisi de o sırada çevrede olağan dışı birini görmemişlerdi. «Siktirici bir hayaletle uğraşıyoruz,» dedi Carpenter.

Gamino, «Haklısın,» dedi. Polis laboratuvarından rapor da gelmişti. Hiçbir şey bulunamamıştı. Ne plasterde, ne tek parmaklı eldivende, ne de yastık kılıfında.

Kent halkının ortak dikkati kısa bir süre için de olsa Ash Robinson'un kiremit rengi evine çevrildi. Dedektifler onun kapısını çalmadıkları gibi telefonla da görüşmeye kalkışmadılar. Ash'ın evinin önünden ağır ağır geçerek, ölen doktorun evine yakınlığını ölçerek yalnızca düşündüler. Yaşlı adamın katil olması elbette olanaksızdı. Çünkü Myra, Robert ve Connie onu çok iyi

tanıyorlardı. Eğer sıradan bir vatandaş olsaydı dedektifler Ash'ı çoktan ziyaret eder, onu sorguya çekerlerdi. Ama Ash Robinson, Ash Robinson'du. Zengin, güçlü ve önemli bir kişiydi. Houston'da polis, kentin güçlü, önemli kişilerinin evlerine paldır küldür' giremezdi.

Ash, avukatının uyarısına karşın yalnızca bir kez bir beyanatta bulundu. Bir gazeteciye, eski damadının ölümüyle hiçbir ilgisi olmadığını söyledi. John Hill'in öldürülmesi aslında onun için büyük bir hayal kırıklığı olmuştu. Çünkü kızının ölümüyle ilgili duruşmaya neredeyse devam edilecekti. «Onu ölü görmektense binlerce kez sağ olmasını dilerdim,» dedi Ash.

Özel konuşmalarda, Houston Kulübündeki arkadaşları arasında, Ash yine ilgi, dikkat çeken biri olmuştu. Bunun tadını çıkarmasını da bildi. Damadının ölümüyle ilgili binlerce kuramı vardı elbette. Özel kaynaklardan duyduğuna göre John Hill vergiden kaçmak için büyük miktarlarda parayı Connie'nin ailesine veriyordu. «Bana Seattle'den çantasında 25,000 dolarla geldiğini anlattılar,» dedi Ash. «Bununla Yarışatına olan borcunu ödeyecekmiş. Belki de bu yüzden mücadele etti. Gazetelerin yazdığına göre katille arasında hatırı sayılır bir mücadele geçmiş.» Bu olasılık kabul edilmediği takdirde Ash'ın ileri sürecek başka iddiaları vardı. «John Hill'e düşman olan kocalar vardı. Karıları onun tarafından baştan çıkarılan erkekler.» Ve de yaşlı adam, estetik cerrahının giderek daha az müşteri gelmesi yüzünden aranan katillerin yüzlerine ameliyat yaptığını ileri sürüyordu. «Belki de bu gangsterlerden biri yeni yüzünü beğenmemiş, onu vurmıştır. Zaten onun ölümünü isteyen pek çok kişi vardı. Ama ben bir şey yapmadım. Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum. O sırada evde karımla televizyon izliyordum. Ben de herkes kadar şaşırdım.»

Ash'ın masum olduğunu iddia etmesinde bir tek şey inandırıcı oluyordu. Cinayetin Robert Hill'in, Ash'ın torununun gözleri önünde işlenmiş olmasıydı. «O adamı torunumun önünde öldürmesi için bir katil kiralayabileceğimi düşünebilir misiniz?» diyordu. «Torunuma zarar vermek ister miyim hiç?» Evet, akla yakındı bu. Çünkü yaşlı adamın uzaktan da olsa torununu çok sevdiğini herkes biliyordu.

Jerry Carpenter konuyu sokağa döktü. Kendisine istediği bilgileri toplayıp getiren muhbirleri vardı. Onlara çeşitli adlar verdiler. Bunların içinde kentin en ünlü müşterek bahisçisinin dul eşi Lilla Paulus'un da adı vardı. Muhbir, Lilla Paulus'un Dr. John Hill'in ölümüyle bir ilgisi olmadığını ileri sürdü. Ama kadının bu tür işleri yapanlarla ilişkisi vardı. Carpenter'ın elinde konuşulması gereken kişilerden oluşan uzun bir liste vardı şimdi. Bu listeye Lilla Paulus'unkini de ekledi. Listeyi cekeatinin göğüs cebinde taşıyordu. Sonra ortaya şaşırtıcı, dikkati çeken bir şey çıktı ve Carpenter listeyi yedi ay boyunca unutup gitti.

Bir FBI ressamı görevli olarak Houston'a gelmişti. Joe Gamino ondan Myra, Connie ve Robert'le konuşup katilin resmini çizip çizemeyeceğini sordu. Ressam büyük beyaz evin oturma odasında otururken dedektiflere merkezden bir telefon geldi. Hemen bir blok ötede oturan sekiz yaşında bir çocuk çalılar arasında oyuncığını ararken, Dr. John Hill'in kaybolan çantası sanılan bir çanta bulmuştu.

İki dedektif oflaya poflaya söylenen yere koştu. İlerden çocuk sesleri geliyordu. Gamino da, Carpenter de çocukların çantayla oynayıp katilin parmak izlerini silmelerinden kaygılanıyorlardı. Çantayı bulan, yaptığı keşiften gururlanan çocuk çantanın yerini işaret etti. Yarım düzine kadar çocuk da çevrede heyecanla hoplayıp zıplıyorlardı. Hepsi de çantayı ellemişler, okul sonrası kirli ellerinin, parmaklarının izlerini üzerinde bırakmışlardı. Çantanın içinden tıbbi belgelerden ve dokümanlardan başka bir şey çıkmadı. Joe Gamino hayal kırıklığı içinde raporunu yazarken Carpenter, doktorun cüzdanını arıyordu. Cüzdanın da katil tarafından burarlarda bir yere atılmış olması mümkündü.

Bakışları birkaç metre ötede, bir piponun sapına benzeyen, otların arasından uzanmış bir şeye çarptı. Bir gün önce şiddetli bir yağmur yağmıştı. Carpenter merakla eğilerek nesneyi aldı. Bu yağmurdan paslanmış, küt burunlu 38'lik bir tabancaydı. «Hey, Joe, galiba şansımız açıldı!» diye bağırdı Carpenter.

Eğer laboratuarda, John Hill'in evinde bulunan kurşunun bu tabancadan atıldığı kanıtlanırsa ellerine önem-

li bir delil geçmiş olacaktı. Gamino'yla Carpenter tam uç gün balistik raporunu heyecan içinde beklediler.

Balistik ilmi ABD Federal Mahkemesi tarafından 1924'te kabul edilmişti. Ve şimdilerde oylesine benimsenmiş, kabullenilmiş bir yöntemdi ki, savunma avukatları alınan sonuçlara artık hiç itirazda bulunmuyorlardı. Bazan bir avukat balistik uzmanını yetersizlikle sulayabilirdi ama ilmi asla.

Houston Polis rgt, ülkenin en kıdemli, bir du-ruşmada aldığı sonuçtan yüzde yüz emin olmadıkça tanıklık etmeyecek kadar gururlu ve inatçı Randy Sullivan adındaki teknisyene sahip olmakla vnebilirdi. Sık sık, «Yüzde doksana dokuz emin olduğum bir vakada tanıklık edip şöhretimi lekeleyemem,» derdi.

Randy Sullivan uç deney kurşununu paslanmış 38'liğe koyup yarım balya pamuk dolu çuvala ateş etti. Sonra kurşunlarını alarak Hill konağında bulunanın yanına birer birer koydu. Sonra onları mikroskobun altında inceledi. Kurşunların birbirine benzeyeceğinden nerdeyse emindi.

Gerçekten de benzerlikler vardı. Ama Sullivan için bunlar tabancanın John Hill'i öldürmek için kullanılan silah olduğunu ileri sürecek kadar kuvvetli değildi. Hayal kırıklığına uğramıştı. Haber dedektiflerin de canını sıkacaktı. Tam cinayet masasını arayıp Gamino'ya aldığı sonucu bildireceği sırada Sullivan yeniden bir test yapmaya karar verdi. Aklına bir şey gelmişti. Hill konağında bulunan kurşun, Amerika'nın dört bir yanındaki silah fabrikalarında yapılanlara benziyordu ama yine de az da olsa bunun makinede yapılmamış olması olasılığı vardı. Teksas'da kurşunların hâlâ elde yapıldığı gizli imalathaneler vardı. Sullivan el yapısı kurşunlardan buldu. 38'liği doldurup yine pamuk çuvalına ateş etti.

Bu kez el işi kurşunu mikroskobunun altına, John Hill'in cesedinin yakınında bulunanın yanına koyduğunda işaretlerin birbirini tuttuğunu gördü. Katil el yapısı kurşun kullanmıştı. Sullivan bundan yüzde yüz emindi. «Silah senin,» dedi Gamino'ya.

Tabancaların satışında bir tek zayıf nokta, yasa vardı. 1968'de, halkın siyasi cinayetlerden rktğ bir zamanda. Kongreden saklanabilen her çeşit silahı alan kişinin

eski bir mahkum, bir uyuşturucu madde alışkanı ya da deli olmadığı üzerine satıcının yanında yeminli bir belge doldurmasıyla ilgili ateşli silahlar yasası geçmişti. Bu belgeler ABD Adalet Bakanlığına yollanıyor, orada saklanıyordu. bu da polisin cinayet aleti silahı araması sırasında son derece değerli bir kaynak oluyordu. Yasanın zayıf tarafı, 1968'den önce satın alınan silahları kapsamamasıydı. Tabii, silah sahibinin silahı bir başkasına devretmesi de kayda geçmiyordu. Silahların alınabildiğini, satıldığını, ilk alınmalarından sonra düzinelerle el değiştirdiğini çok iyi bilen Joe Gamino yine de oturup telekse paslı 38'liğin tarifini ve seri numarasını yazdı. Bir saat kadar sonra Washington'dan yanıt geldi. Tabanca ilk kez 1969'da Longview'deki bir dükkandan Dr. Orrin Staves tarafından satın alınmıştı.

«Tanrım,» dedi Carpenter. «Bir doktor!»

28 DR. ORRİN STAVES BEKLEME ODAKINDA İKİ dedektifi görmekten hiç de memnun olmadı. Pas-
lı, küt burunlu 38'liğe küstah bir tavırla baktı ve evet, de-
di; silah onundu. Silahını buldukları için teşekkür etti
Doktor tıknaz yapılı, kâraderiliydi. Jerry Carpenter'in giy-
mekten pek hoşlanacağı türden parlak kumarbaz kıyafet-
lerine düşkün olduğu belliydi. Küt parmaklarından birinde
iri pırlanta bir yüzük parlıyordu. Gözleri koyu renk gözlük-
lerin gerisine gizlenmişti. Doğu Teksas'ın merkezindeki
küçük bir kentteki Zenciler mahallesinde başarılı bir klinik
sahibiydi. Onun dünyasında kazanılan para teşhir edil-
meliydi. Dr. Staves polislere, yılda 100.000 dolardan fazla
para kazandığını, birkaç arabası olduğunu ve bedensel
zevklerin tadını çıkardığını anlatmakta bir sakınca gör-
medi.

Eğlenceden hoşlanıyordu, uzun lafın kısası. Bunda
ne gibi bir acayiplik olabilirdi ki?

Yok elbette, dedi Carpenter. Ama bu tabanca ne o-
luyordu? Nasıl oluyordu da River Oaks'da bir çalılığın
'altında bulunuyordu?

Doktor, bir orospu çalmıştı onu, dedi. Bu açıklama
öylesine gelişi güzel, şaşırtıcı ve meydan okuyucuydu ki,
Carpenter gülmemek için dudaklarını ısırarak zorunda kal-
dı. Dürüst, iyi doktor çok şaşırtıcı, acayip bir duruma düş-
müştü, anlatacakları daha sonra araştırılabilirdi ama yine
de bunu polisle paylaşmak zorunda kalmak isterdi.

1972 yılının mart ya da şubat ayında, Dr. Staves Dal-
las-Fort Worth yöresinden iki beyaz orospuyla birlikte
olmuştu. Evindeki eğlenceden sonra doktor yorgunluktan
uyuklarken iki kadın ücretlerini onun arabalarından bi-
rini çalarak artırma yoluna gitmişlerdi. İçinde 2,100 dolar

bulunan bir çanta da bu sırada arabayla birlikte gitmişti. Uyandığında doktor haklı olarak bu duruma çok sinirlenmiş, 38'liğini kuşandıktan sonra bir uçak şirketine telefon edip kendisini Forth Worth'a götürmelerini istemişti. Orada kaçırılan değerli eşyalarının peşine düşecekti. Dr. Staves, tam yola çıkmaya hazırlanırken, diye anlatmasını sürdürdü, bir başka «eski dost» telefon etmişti. Dusty adında bir fahişe kentte bulunuyordu. doktorun onu evine konuk edecek havada olup olmadığını anlamak istemişti.

Gerçekten isterdi gelmesini. O sırada doktor bir dostun tesellisine muhtaçtı. Dusty hemen doktorun evine geldi. Onun kaşlarının çatıklığını düzeltti, sakinleşmesi için bir banyo yapmasını önerdi, o banyodayken de Forth Worth'a giderken yanına almayı düşündüğü tabancasını çaldı.

Jerry Carpenter, Dusty adını kafasındaki fahişe adları arasında araştırdı. Bu yolda çalışan yüzlerce kızın adını bilirdi ama Dusty diye birini anımsamıyordu.

Dusty kadının gerçek adı mıydı yoksa takma bir ad mıydı? Carpenter bilmek istiyordu.

Doktor omuz silkti. Dusty diye tanımişti onu, hep Dusty diye çağırırdı. Ama bir yararı dokunacaksa kadının gerçek adının Marcia McKittrick olduğuna inanması için yeterli nedenleri de vardı.

Carpenter'in bir sorusu daha kalmıştı. Acaba doktor Houston'da Dr. John Hill diye bir estetik cerrahı tanıyor muydu?

«Hayır,» dedi Staves açık ve seçik bir biçimde. «Bu adı hiç duymamıştı.»

Şimdi Jerry Carpenter hem keyifli, hem de bir dereceye kadar kaygılıydı. Teksas'taki fahişeliği herhangi bir polis kadar iyi bilirdi. Fuhuş hayatındaki merdivenin basamaklarını çok çabuk öğrenmişti. En alt basamakta gemici barlarında çalışan, önce eğlendirmekte sonra da yabancı gemicilerle düşüp kalkmakta usta olmuş acımasız, katı, yaşlı kadınlar vardı. Carpenter, «Öylesine kötü kadınlardır ki,» dedi Gamino'ya. «Onları kendi hallerine bırakmayı yeğleriz. Bir tanesini tutuklamak için altı tane çok güçlü erkeğe gereksinme vardır. Bu

da uğraşmaya değmez.» Merdivenin bir basamak yukarısında Houston'ın Ağır Ceza Mahkemesine bir blok uzakta her gün bir araya gelen sokak kızları vardır. Bunlar çoğunlukla karaderili ya da Meksika asıllı Amerikalı olan, Main Street'in kuzey ucundaki otellerde çalışan fahişelerdir.

Daha yukarda, büyük Teksas kentlerini ve bunlara komşu güneybatı eyaletlerini dolaşan gezgin fahişeler vardır. En tepede de çoğunluğu ev kadını olan, bir öğle sonrası randevusu için yüz dolardan başlayan ücretler isteyen **belle de jour**'lar (*) vardır. Bunlar, kongreler sırasında kentin büyük otellerinde çalışırlar.

Dr. Staves'in Marcia McKittrick üzerine anlattıklarına bakılırsa, kadın seyahat eden fahişelerdendi. Bu yüzden de en zor ele geçen türe dahildi. Yapılan kısa bir araştırma Marcia'nın bir yıl önce suç üstü yakalanarak tutuklandığını ortaya koydu. Marcia gibi gezginci bir fahişe çantasında çalışacağı otel ya da motellerin bir listesini taşırdı. Bir otelde en fazla iki hafta çalışırdı. İşi de otel yöneticisi ya da ondan sonra gelen görevli idare ederdi. Kadın günün yirmi dört saati odadan hiç çıkmadan müşterilere hizmet eder, para da yüzde kırkı kıza, yüzde altmışı otele kalacak biçimde paylaşıldı. Teksas'ın büyüklüğü ve bir kızın herhangi bir gün güneydoğudaki Port Arthur'dan yedi yüz mil kuzeydeki Amarillo'da ya da bir sekiz yüz mil batıdaki El Paso'da, Oklahoma, New Mexico hatta Las Vegas gibi daha da uzak bir yerde çalışabilmesi işi bir hayli güçleştiriyor. kedinin fareyle oynamasına benzetiyordu.

«Şimdi Marcia'yı arayacağız,» dedi Joe Gamino. Peşinden gidecekleri tek addı bu. İki dedektif de kadını bulmak için aylar harcayacaklarını, sonunda bulabilirlerse kadının silahı aldıktan hemen sonra rehine bıraktığını bir başka fahişeye verdiğini ya da Beaumont'daki bir motelin yatağı altında sakladığını öğreneceklerini biliyorlardı. Ya da silahı belirli zamanlarda kızın kaldığı otelleri dolaşıp payına düşeni toplayan pezevenğine verdiğini. Yine de, bütün bunlara karşın dedektiflerin çalışması gerekiyordu.

(*) *Gündüz kadını*

Jerry Carpenter'ın, Marcia McKittrick üzerine bilgi istediği haberi sokaklara yayıldı. Bir ay Jerry eski yerlerini, madamları, kumarhanelerdeki pezevenkleri, tanıdığı sokak kadınlarını dolaşarak bilgi toplamaya çalıştı. Polis dosyalarından dedektifler kızın bir resmini çıkartıp annesiyle babasının oturduğu Dallas'ın doğusundaki yeri buldular. Marcia McKittrick vesikalık resminde iri göğüs-lü, dişleri düzensiz bir kadındı. Siyah saçları kıvrılarak bir kuleyi andıracak biçimde tepesinde toplanmıştı. Houston'da tutuklandığında yirmi iki yaşında olduğu yazılıydı dosyasında. Dallas ve çevresinde bir iki küçük suçtan da polisle başı belaya girmişti. Uyuşturucu kullandığından kuş-kulanılıyordu. «Ben bu kıızı tanıyor gibiyim,» dedi Jerry Carpenter. «Belki de onu bir kez de ben enselemişimdir.» Resminde Marcia davet edilmediği bir partiye giden biri gibi hem korku dolu, hem de küstahtı. Carpenter bu yüz ifadesine yüzlerce kez rastlamıştı. Aslında o da aynı ifa-deyi arada sırada takınırdı.

Dedektifler, Dallas'ın yirmi mil doğusundaki kırsal bir yerleşme bölgesine gittiler. Eski, boyaları dökülen evler sık ağaçların arasına serpiştirilmişti. Büyükkanneler tahtaları çürümüş, eğri L'li grü tahtalarla döşenmiş verandalarında oturmuş gelip geçen yabancı arabaları dikkatle izliyorlardı. Marcia'nın ailesinin evinin önünde zambaklar tomurcuklanmaya çalışıyorlardı. Evin içindeki tek sanat eseri de duvara asılmış, üzerinde bir geyiğin çayırda otlamasını gösteren ucuz türden bir halıydı. Ev gösterişsiz eşyalarla döşenmişti ama temizdi. Marcia'nın annesi altmışını geçkin, şişman, yüzü vaktinden önce kırışıklıklarla dolmuş bir kadındı. Bir hastanede hastabakıcı yardımcılığı yapıyordu. Kızının kendilerine nasıl manevi bir yük olduğunu belirterek içini çekti. Evet, kızının bir sokak kadını olduğunu biliyordu. Hayır, nerede olduğu üzerine en küçük bir fikri yoktu. «Onu birkaç aydır görmedim,» dedi anne. Altı yaşlarında küçük, ince yüzlü, ürkek bir oğlan çocuğu verandanın parmaklığına oturmuş, oturma odasının yırtık tel kapısından içerde konuşulanları duymaya çalışıyordu. Yaşlı kadın sık sık yerinden kalkıp çocuğa dereye gitmesini, kerevides bulmasını söylüyordu. Bir ara, «Bu Marcia'nın oğlu,» diye fısıldadı dedektiflere. «Marcia onu çok sever. Doğum gün-

lerinde daima gelir.» Bir inşaat işçisi olan Marcia'nın babasının boynu, açık havada çalışmaktan kıpkırmızı olmuş, hindininkine benzemişti. O da kızının nerede olduğunu bilmiyordu.

«Aslında çok tatlı, sevecen bir kızdır, Marcia» dedi anne. «Yolun bir yerinde yanlış kişilerle arkadaş oldu. Bir keresinde bana, kendisini uyuşturucu maddelere alıştıran biriyle tanıştığını anlatmıştı. Ondan sonra Marcia asla eski Marcia olamadı.»

Anneyle baba, istemeye istemeye Marcia'nın onlara nasılsa söylediği erkek arkadaşlarından birkaçının adlarını verdiler. Carpenter bu adları hemen defterine not etti. Bu adların kendilerine yararlı olacağından hiç umudu yoktu. Marcia annesiyle babasına hayatının gerçeklerini olduğu gibi anlatmazdı herhalde. Hele arkadaşlarının asıl kimliklerini hiç vermezdi. Aslında Carpenter anneyle babanın anlattıklarından daha çok şey bildiklerinden kuşkulanıyordu.

Daha sonra Gamino'ya, «Bu yüzden onları hiç suçlamıyorum,» dedi. «İyi kalpli, çalışkan, dinine bağlı insanlar onlar. Kızlarını ellerinden geldiğince korumak hakları.» Oysa bu hiç polislerin geleneksel katı tutumu değildi. Ama Carpenter böyleydi işte. Yapabileceği tek şey yoksul kişileri umutsuz, çaresiz anlarında anlamak, onlara yakınlık göstermekti.

Birkaç gün içinde dedektifler. Marcia McKittrick' in Dallas dışında Clete adlı bir pezeveengin himayesinde olduğunu öğrendiler. Şimdi ekim ayının sonlarına gelmişlerdi. John Hill'in öldürülmesinin üzerinden bir ay geçmişti. Camino'yla Carpenter adam hakkında bir araştırma yaptılar ama hayal kırıklıkları büyük oldu. Clete, bir federal cezaevinde, eyaletlerarası hırsızlıktan hapis yatıyordu... Otomobil parçalarıyla dolu bir kamyonu soymaya kalkışmıştı. Üstelik Clete, Kirby Drive'deki vakadan çok uzun zaman önce hapse mahkum olmuştu. «Belki de Marcia serbest çalışıyordur,» dedi Gamino. Carpenter başını olumsuz sallayarak, «Bu kızların kazandıkları paraları verdikleri bir pezevenkleri vardır hep,» dedi. «Neden böyle yaptıklarını asla anlayamamışımdır. Ama pezevenksiz edemiyorlar işte.»

Acele bir araştırma Marcia'nın gerçekten yeni bir

adamı olduğunu ortaya çıkardı. Bu adam da Dallas dışındandı. Muhbir adamın adının Bobby Vandergriff olduğunu sandığını söyledi. Ya da Vanderslice'dı. Yani Van'lı bir şey. V ile başlayan acayip, uzun bir soyadı.

Yarım saat içinde, ABD'deki bütün büyük polis karakollarına, Kanada'ya, Meksika sınırındaki nöbetçilere bir arama emri yollandı. Bobby Vandergriff'le Marcia McKittrick, Houston cinayet masasınca aranıyorlardı. Eğer Carpenter, ikisinin bir ay içinde bulunup tutuklanacakları üzerine bahse girmiş olsaydı kaybederdi. Siyasi suçlardan kaçıp saklananlar, kendilerine sadık kişiler yüzünden daha uzun bir süre yakayı ele vermezler. Jerry bunu çok iyi biliyordu. Öte yandan fahişelerin ve pezevenklerin bu konuda daha ince, kurnaz tutumları vardı. Er geç bir yerde biri ya da diğeri tutuklanır, ülke çapında çalışan polis örgütü onları derhal Houston'a getirirdi.

Ama öyle olmadı. Haftalar aylara dönüştü. 1973'ün başlarında cinayet masası dedektifleri bir posta kutusunda gelmeyen bir mektubu arayan kişilere benzemişlerdi. Teksas'da binlerce mil katederek Marcia'yla Bobby soyadı-herneyse onu aradılar. Bir keresinde onları ele geçirecekmiş gibi oldular da. Batı Teksas'taki Lubbock kentinden bir rapor gelmişti. Yöre polisi Marcia'yı bir motelde görmüştü. Carpenter, «Yanından ayrılma,» diye emretti. «Ben hemen geliyorum.» İki dedektif gecenin içine dalarak, eyaletin bomboş bölgesindeki esneyen, terk edilmiş şosede son hızla gittiler. Lubbock'da motel odasına daldılar. Evet, içerde bir fahişeyle ürkmüş müşterisi vardı. Ama kadın Marcia değildi. Sonra anlaşıldığına göre Marcia yataktaki yerini bir arkadaşına devrederek Eati Teksas'ın bilmem neresine dalıp gitmişti bile.

John Hill'in öldürülmesinin üzerinden altı ay geçmiş ama soruşturma olumlu hiçbir sonuca varamamıştı. Marcia'yı bulamıyorlardı. Bobby'nin soyadını bile doğru dürüst bilmiyorlardı. İki dedektif yorgun, bıkkın ve vücutça hastaydılar. Bir arâ Carpenter sınır krizi geçirdiğini sanarak hastaneye yattı. Oysa hastalığı mide rahatsızlığı çıktı. Fazla hamburger, kızarmış patates yemekten, kahve içmekten sindirim sistemini bozmuştu. Üstlerinin, basın ve halkın baskısı altında sınırlı, öfkeli polisler olup çıkmışlardı. Vakayla ilgili araştırma-

ları, karakola sızan polis muhabirlerinden gizlemek, meslektaşlarının aldıkları sonuçların ne denli az olduğunu görmemeleri için arabalarının bagajında tutuyorlardı.

Bir gün öğleden sonra bir gazetede, «Hill'in katilini bulmak için en küçük bir ilerleme bile olmadı,» diye bir yazı okuyan Carpenter gazeteyi öfkeyle buruşturup duvara çarptı. «O orospuyu istiyorum,» dedi. Renkli gözlüklerinin gerisinde gözleri ateş saçıyordu. «Teksas'ın altını üstüne getirmek zorunda kalsam da, o Allahın belası orospuyu bulacağım!»

29 MARCIA HEP KAÇIYORDU. ÖZELLİKLE YASA'dan. Ama onun asıl kaçtığı, toplumun normal hayat diye koyduğu kısıtlamalardı. «İki şeye asla dayanamam,» derdi. «...Can sıkıntısı ve beklemek.» Parmaklığın öteki tarafına sıçrayanlar genellikle geriye bakıp yolun neresinde hata yaptıklarını görmekten, düşünmekten kaçınırlar. Ama Marcia öyle değildi. Sık sık, hatta iş elbiseleri içinde bir Las Vegas barında otururken bile, gözlerini kapatır, iç dünyasına dönerdi. Ancak bu biçimde bekleyebiliyordu... Örneğin karşı masada kumar oynayan ve kazanan müşteriyi beklerken ondan ne kadar para sızdırabileceğini hesaplarken...

Yaşamının ilk on üç yılı için söylenecek pek az şey vardı. Dokuz kardeşin altıncısıydı. Sakin, itaatli, ev işlerinde yardımcı, Baptist kilisesine düzenli giden, utan- gaç, birçok küçük kızlar gibi güzel olmayan bir kızdı. Doğrusunu söylemek gerekirse, Marcia sıradan, hali tavrı ve saçlarının rengi dikkati çekmeyen, fazla konuşmak- tan hoşlanmayan suskun bir çocuktü. Babası öylesine disiplinli ve her konuda Tanrı'nın gazabını ileri sürerek hareket eden bir erkekti ki, Marcia'nın anımsadığı kada- rıyla babasına kalsa onlar sokağa ancak rahibe kıyafe- tiyle ya da Baptist kilisesinin uygun gördüğü bir şeyle çıkabileceklerdi. Babaya karşın anneleri son derece yumu- şak huylu, Marcia'yı ev işlerinde çalıştırmak istemeyen bir kişiliğe sahipti. Ev işleri büyüklerin görevidir derdi. Marcia da büyüyecek, temizlenecek bir evi, besleyecek çocukları olacaktı. Tıpkı Tahitili yaşlı kadınların genç kızlara çıkıp kumlarda dansetmelerini, gelip geçen yılların bir gün onları da bir köşede oturtup seyirci yapacağını söylemeleri gibi o da Marcia'ya sık sık, «Henüz gençken

çık dışarı da arka avluda oyna,» derdi. Dallas'ın varoşlarındaki Mesquite'de Marcia umut verici bir öğrenciydi. Bazan sabahlara kadar ev ödevinin başında oturduğu olurdu. Annesi onu sabah kahvaltısı için uyandırmaya geldiğinde çocuğu çalışma başında bulurdu. «Her şeyin kusursuz olmasını isterdi Marcia,» diye anlattı anne. «Eğer A'dan daha az alırsa ağlar tepinirdi.»

Marcia okul korosuna, öğrenci birliğine, kızlar takımına katıldı. Vücudu hızla gelişti. Boyu bir ellinin üzerine pek az çıkmasına karşın göğüsleri iri, kalçaları dolgun ve yuvarlaktı. Arkadaşlarının kıskançlığını çekiyordu. O yıllarda görünümü lekeleyen tek kaynak sürekli çekişme halinde olduğu ablası Linda idi. Marcia onu kıskanıyordu. Çünkü Linda'nın kendinden daha güzel ve daha sevilen bir kız olduğunu hissediyordu. Bütün kavgalardan Marcia yenik çıkardı. Çünkü onda Linda'nın öfkesi, hırsı yoktu. Annesi, «Linda'dan uzak dur,» diyerek evin içinde huzuru sağlamaya çalışırdı. «O şeytan'la ya da bir sokak lambasıyla bile tartışmaya girebilir.»

Marcia on dört yaşına girdiğinde babası ailesini küçük kentin huzur dolu bağrından alıp Dallas'a getirdi. Marcia şimdi kendini yeni ve daha büyük bir okulda bulmuştu. «Ne yapacağımı bilemiyorum anne,» diye yakındı. «Mesquite'de sahip olduğum her şey benden alındı.» Bu değişiklik Marcia'nın hayatının dönüm noktası oldu. Tanıdığı çevreden koparılracasına uzaklaştırılması gelecekteki yaşantısını belirlemiş oldu. Marcia Dallas'daki okulunda kendisi gibi on dört yaşında, özelliği okuldan kaçmak olan başka bir kızla arkadaş oldu. Marcia'nın, okula gitmediği ilk gününde annesi merakla sokağa düşüp onu aradı ve kızını yeni arkadaşının evlerinin garajında sigara içerken buldu. Onu adeta kulağından tutup okula götürən anne hiç beklenmedik biçimde sertleşmişti. Derslerinde A almaktan başka bir şey düşünmeyen küçük kıza ne olmuştu?

«Bilmiyorum,» dedi Marcia. «Yalnızca, kimliğim, yaşantım hoşuma gitmiyor.»

«Daha on dört yaşındasın,» diye annesi onu azarladı. «Hayatın durduramayacağı kadar gençsin henüz.»

Marcia annesine hak verdi. Kesinlikle. Ondan sonraki birkaç ay içinde ne zaman bir gün, bazan da üç ya da

dört gün ortadan kayboldu, annesi onu aramaya çıkar, bulur, geri okula getirir ve Marcia'ya hep hak verirdi. Annesi haklıydı. Marcia pişman olur, utanır, bir daha böyle bir şey olmayacağına söz verirdi. Ama her şey yinelenirdi. «Bu çocuk,» diye içini çekerek annesi. «Okulun kapısına kadar götürdüm onu. İçeri girdi. Ama arka kapıdan gene kaçmış.»

Sonra Marcia'yla ablası Linda arasında, ablanın erkek arkadaşı üzerine bir tartışma koptu. Linda onu arkadaşını elinden almaya çalışmakla suçladı. İki kız kardeş günlerce birbirlerine bağırıp çağırıp tehditler savurdular.

Sonunda, 1964'te, on beş yaşına girmezden birkaç ay önce Marcia evini temelli terketti. Annesine dokunaklı bir mektup yazdı. «İçimde durduramadığım bir şey var. Artık okula gitmek istemiyorum. Kendi başıma yaşamaya karar verdim.» Oturduğu kentte bir Başkan'ın öldürülmesinden sonraki yıldır bu. Ülkenin gençlerinde bir kaynaşma kıpırdama başlamıştı. Ama Marcia'nın belirli bir siyasi heyecanı yoktu. Yalnızca kontrol altında tutamadığı bir kaçma hırsına sahipti.

Kilisedeki koroda tatlı tatlı ilahi söyleyen, Mesquite'teki okulunun kızlar takımında batonunu coşkuyla çeviren küçük kız birkaç hafta içinde «Walk on the Wild Side» şarkısının vahşi nağmelerine uyarak, seyircilerin alkışları, ısıkları arasında ödünc aldığı pullu elbiseyi üzerinden bir bir sıyrıyordu. Artık yeni bir adı vardı: Sindy. Tırtılın kelebeğe dönüşmesi, Marcia'nın evini terketmesinden sonra tanıştığı ilk erkek olan orta yaşlı, Dallaslı bir polis olan Cousin Morris sayesinde oldu. Teksas'ta on beş yaşındaki bir kızın ırzına geçmenin kesinlikle suç sayıldığını bilecek kadar akıllı bir adamdı Morris. Ama Marcia gibi bir süs eşyasını yanında tutmakta da bir sakınca görmedi. Marcia onu gençleştiriyor, güldürüyordu. Bir gece Morris himayesi altında tuttuğu genç kıızı, gayet iyi tanındığı Theater Lounge'ye götürdü. Lokalın sahibi Cousin Morris gibi değerli bir kişiyi sevinçle karşıladı. Yanındaki genç, yeni açmış bir çiçek gibi taze arkadaşını takdirle süzdü. «Böyle bir vücutla,» dedi. «Strip-tiz yapman gerekir.» Ne acayip, diye atıldı Marcia, ben de şimdi bunu düşünüyordum.

Gece kulübünün soyunma odasındaki bir sandığı karıştıran Marcia, sahne ışıklarında pırıl pırıl parlayacak binlerce pulla işlemeli, vücuduna sımsıkı oturan, zümrüt rengi bir elbise buldu. Yıllar sonra, «Sanki yaşamımın o anı için yıllardan beri prova etmiş gibiydim,» diye anımsayacaktı. «Bir an bile duraksamadım. Korkmadım. Ortaya çıkıp elbiselerimi üzerimden çıkardım. Müşteriler alkışlıyor, ıslık çalıyorlardı. Beni alkışlıyorlardı!»

Marcia'nın adı kulübün önündeki afişlere kırmızı harflerle yazıldı. Onunkiyile birlikte Vikki Joye ve Bubbles Cash gibi ünlü, kendini kabul ettirmiş yıldızların adları da vardı. On beş yaşında, yirmi yaşında olduğunu ileri sürerek sendikaya da girdi. Haftada 250 dolar kazanıyordu. Ayrıca temsilden sonra oturduğu, kristal kadehlerde şampanya içtiği müşterilerden aldığı bahşişler de vardı. Marcia kulübün bebeğiydi. Kendisinden yaşlı kadınlar ona annelik ediyorlardı. Kuliste oturuyor, değersiz ama yakışıklı erkeklerden, büyükannelere bırakılan çocuklardan konuşuyorlardı. Hamilelik en kaçınılması gereken düşmandı. Çünkü müşteriye gösterilmesi gereken yerlerde izler bırakılıyordu. Marcia her gece onların uyarılarını dinliyordu: «Erkeklerle eğlen; gez. Ama o şeyleriyle seni dürtmelerine izin verme. Sonra kendini Sears Roebuck'da bulaşık bezi satar bulursun.»

On altı yaşına yaklaşan Marcia yine de yasaklanan meyvelerin tatlarına bakmaya karar verdi. Bir gece eroini denedi. Şiddetle hastalandı. Birkaç kez sahneye çıkamadı. İşine devam edecek duruma gelince de bir daha eroin kullanmamaya kesinlikle yemin etti. Marihuana eroininden daha hafifti. Tanıdıkları, kulübe gelenler, Cousin Morris marihuanayı, bira kadar zararsız bir şeymiş gibi çekiyorlardı. Bir gün Marcia, «İşte ben bu insanların arasında büyüdüm,» diyecekti. «Onlar benim halalarım. teyzelerim, amcalarım, akrabalarımı. Benim ailemde on beş yaşındaki bütün kızlar marihuana içerler, diye düşünüyordum. Büyümenin bir parçasıydı bu.» Marcia arada sırada hamisinin evinde merakını uyandıran şeyler görüyordu. Bir keresinde bir adam kapıyı çalıp bir kutu kurşunla ip istemiş, Morris de bu isteği derhal yerine getirmişti. Öte yandan şöminenin üzerinde, mutfak rafında duran silahların çocuk oynacağı olmadığı da far-

kındaydı. Cousin Morris'in ekmek parasını kazanmak için ne yaptığını bir süre anlayamadı. Sonra sordu. «Şöyle diyelim,» diye Morris sözcüklerini özenle seçerek anlattı. «Kırk altı yaşındayım. Sosyal Sigorta kartına da asla sahip olamadım. Tamam mı?» Marcia, tamam, diye başını salladı. Bu dünya üzerine bilgisi fazla değildi. Bir: Soru sorma. İki: Dilini tut. «Geveze bir kişi» derdi Morris. «Dişlerinin dökülmesine neden olur.» Bu noktayı daha etkili bir biçime sokmak için yumruğunu sıkar, çocuk striptizciden yana şaka eder gibi sallardı.

On sekiz yaşında, yaşamın çılgın, ateşli yanlarına dair öğrenecek bir şeyi kalmamış olan bir arkadaşı Marcia'ya, arada sırada seks randevuları vererek fazladan para kazanabileceğini söyledi. Striptizci kendisine hamile kalmak üzerine söylenenleri yineleyerek öneriyi reddetti. Böyle bir şey henüz tomurcuklanma döneminde bulunan mesleğini mahvederdi. Adı, kulübün önündeki posterlerde daha üstlere çıkmaya başlamıştı. Arkadaşı bir kahkaha atarak bu tür işlerin kazançlı, hatta eğlenceli olduğunu, yalnızca bazı gerekli önlemlerin alınması gerektiğini ileri sürdü. Fort Worth'da bir araba alım satımcısı tanıdığını, adamın genç kızlardan çok hoşlandığını, iyi de para verdiğini belirtti.

Motel odasında ilk müşterisiyle karşı karşıya gelen Marcia pazarlığa nasıl girişeceğini bilmiyordu. Hizmetine karşılık yüksek bir ücret istemeye karar verdi. Marcia bileğindeki küçük pırlanta taşlı saate bakarak, «Ne kadar kalacaksınız bayım?» diye sordu. 1966 ilkbaharında bir gün, saat akşamın sekiziydi.

«Belki gece yarısına kadar,» dedi adam.

«O zaman dört yüz dolar vereceksiniz.»

«Dört yüz papel! Senin şeyin platinden mi yapılmış sanıyorsun?»

«Durum böyle, bayım. Saati yüz dolar.»

Marcia adamın cüzdanından dört yüz doları çıkarıp verdiğini hayretle gördü. Gerisi tıpkı arkadaşının dediği gibi kazançlı, eğlenceli oldu. Vücudunda bu işten hiç bir zararlı iz kalmadı. Bu durumlarda sık sık olduğu gibi Marcia müşterisiyle dost oldu, onun karısından boşanıp tekrar tekrar üç kez evlenmesine tanıklık etti. Ama bir daha asla yatmadılar. Meslektaş bir striptizci kıza, «Benim

erkekler üzerinde böyle bir etkim oluyor,» dedi. «Önce benimle yatıyor sonra beni evlat edinmeye kalkışıyorlar.»

Çok geçmeden küçük pırlanta taşlar irileşti. Marcia'nın blieğini, parmaklarını süslemeye başladı. Beş yüz dolarlık elbiseler giyiyor, Neiman-Marcus'dan Fransız etiketli kıyafetler satın alıyordu. Bir seferinde Cousin Morris'in pırıl pırıl Cadillac'ını alarak babasının evine gitti. Gözlerinde kara güneş gözlükleriyle çevrede çalımli çalımli dolaşarak, bir zamanlar tanıdığı —sanki aradan bin yıl geçmiş gibiydi— bacaklarında kot pantolonla evlerinin önünde oturmuş hâlâ futbol yıldızlarına duydukları aşkı, hayranlığı dile getiren arkadaşlarını gördü.

Arada sırada annesinin küçük evine de uğruyor, parfümler, mücevherler içinde yüzerek birkaç saat oturuyor, hayatının yolunda, umutla dolu olduğunu anlatıyordu. Giderken de eski masanın üzerine bir avuç yirmi dolarlığı, isteyerek ayrılıp uzaklaştığı aileye hemen hemen hakaret edercesine bırakıyordu. Ama geceleri onları özlediği, hatta ablasının bağırmalar, ağlamalarla dolu sinir nöbetlerini, kavgalarını bile arıyor, gözlerini kapadığında motel odasındaki yatağı, çocukluğunun ortası göçmüş seyyar karyolasına dönüşüyordu. Yıllar sonra, «Bazan kendimi bir başkasının hayatını yaşıyormuş gibi hissediyordum,» diye anlatacaktı. Bu kişi bazan hoşuma da gidiyordu. Bazan da ondan nefret ediyordum. İkisi de gerçek değildi aslında. Çünkü ben, ben değildim. Bir başkasıydım.

İlk hataya, elbette, bir erkek neden oldu. Sıradan bir erkek. Sosyal Sigorta kartına sahip Lee adında biri. Telefon şirketinde çalışıyordu. Ama güçlü kuvvetli, kovboy tipli, nazikti. Marcia'ya da adeta tapıyordu.

Daha ilişkileri henüz başlamıştı ki Marcia ona kendisiyle asla evlenmeyeceğini, ona çocuk da doğurmayaçağını söyledi. Ama zaten Lee'nin bütün istediği Marcia idi. Başka birşey umurunda değildi. Durumu böylece açıklamış olan Marcia çok geçmeden mide ağrılarından hastalanıp doktora gitti. Doktor midesinin zayıf olduğunu, bunun bir ülser başlangıcı sayılabileceğini söyledi. Öte yandan aybaşları da aksamıştı ama bunda kaygılanacak bir taraf toktu. Çünkü zaten düzenli değildi. Karnı büyümeye, müşteriler kalınlaşan beline iğneli laflar atmaya

başlayınca, henüz on sekiz yaşında bile olmayan Marcia altı aylık hamile olduğunu anladı. Mikey adını verdiği oğlunu güç bir doğumla dünyaya getiren Marcia sinir krizleri geçirmeye başladı. Hâlâ hamileliğin şişmanlığını taşıyan vücuduna umutsuzlukla bakıyor, artık boncuklu, pullu elbiseye sığamayacağını, sığsa bile, sahne ışıklarında elbisesini çıkardığında karnındaki kat kat etlerin müşterilerin midesini bulandıracaklarını düşünüyordu. Oğlunu göğsüne bastırarak günlerce ağladı. Lee'yi de yanından kovdu. Ama bebek maması ve bezlerinin ortaya çıkardığı güç ekonomik şartlar yüzünden Lee kısa zamanda geri çağrıldı. Bir yıl kadar bir aile gibi yaşadılar. Lee eve nadi:en seksen beş dolar haftalık getirebiliyordu. Bu da ne yemek pişirmesini, ne de ev işi yapmasını bilmeyen orta malı bir eş için çok azdı.

Cousin Morris, Marcia'ya hâlâ onun hamisi ve arkadaşası olduğunu söyledi. Ama Marcia ilk ziyaretinde Morris'in omuzundaki ekşi bebek kokusundan ötürü eski ilgisini yitirmiş olduğunu gördü. Onunla flört etmiş, takılmış olan diğerleri de ilgilerini ayak tırnaklarını penbeye boyamaktan başka sorumlulukları olmayan kızlara çevirmişlerdi. Birkaç ay Marcia, Lee'yi ucuz dairelerinden haftada en az iki kez kapı dışarı etti. Ama her seferinde de ona gereksinmesi olduğunu anladı. Lee, batmakta olan gemisini bağladığı bir iskele babasıydı. Sonra Marcia uyku ilaçlarını keşfetti. Bunları avuç dolusu içiyor, sinirleri yatıştıktan sonra da hiçbir şey umurunda olmuyordu, ne açtığı telefonların cevapsız kalması, ne de kaldığı kapıların açılmaması.

Oğlu Mikey'i Florida'da bir iş bulduğunu ileri sürerek anneşine bırakıp Lee'den ayrıldı. Sendika kartını yenilemek için bir iki numara çevirip uyuşturuculardan kurtularak vücudunun eski biçimini alması için çabaladı. Sonunda Tampa'da ekzotik dansöz olarak iş buldu. Orada başarılı olunca, güneye, Miami'ye geçti. Gaiety Tiyatrosunda, kurban edilmeye hazırlanan bir Tahitili Prenses olarak Sindy Shane yeniden doğdu. Sindy burada güçlü, kuvvetli, tepeden tırnağa sürdüğü yağlarla pırıl pırıl parlayan bir erkek yardımcıyla çalışıyordu. Bu kez tümüyle küçük aynalardan yapılmış bir elbiseyle sahneye çıkıyordu. Terzisine, «Binlerce prizmadan yaratılmışım gibi gö-

rünmek istiyorum,» demişti. «Seyirciyi büyülemem gerek... Kendimi de.» Açılış gecesinde, üç incecik ışık kurdelesini sahnenin karanlığını deldi. Ardındaki ağlayan, sızlanan borazan, «St. James Infirmary'yi» çalarken Marcia çevresine binlerce ışık saçarak dönmeye başladı. Önce bir kadının soluğunu tuttuğunu duydu. Sonra seyirci sahnenin, oyunun güzelliği karşısında alkış tutmaya başladılar. Marcia sonsuza kadar sahnenin ortasında kalmak, sonsuza kadar dönmek istiyordu. Tabii karanlıkta onu seyredecek biri oldukça.

Öte yandan Miami bir yaşlılar kentiydi. Hayranlarının takma dişlerini yatağın yanındaki bir bardağa koyduklarını görünce Marcia oradan kaçtı. Bir kez daha kaçıyordu. Bu sefer Kuzeye bir meslektaşının taşı toprağı altın dediği Rochester'e. İki arkadaş yolda bir rock müziği festivalinin haberini alıp yön değiştirdiler. 1969'un Ağustos ayı, Woodstock zamanıydı. Harika bir hafta boyunca Marcia, Catskills'in dalga dalga mısır tarlaları arasında dolaştı, akranlarından bilgiler aldı. Daha on dokuz yaşındaydı. Ve evini terkettiğinden beri ilk kez gerçekten kendi yaşında olan insanların arasına karışmıştı. Kendisi kadar tedirgin, doyumsuz olan başkaları da vardı demek. Bir el ona LSD ikram edince aldı. Bir başkası Meskalin verince, onu da aldı. Ne ikram edilirse kabul etti. Hiçbir şey aramayan, yalnızca müzik dinleyip yabancı leylak tarlalarında dansetmekten başka bir şey istemeyen yarım milyon gencin arasına karışmaktan kendini son derece mutlu hissediyor, başı dönüyordu. Çevresindekiler çırılçıplak soyunup göllerin buz gibi sularında yıkanmaya kalkıştıklarında Marcia onlara katılmıyordu. Kendisine katılması için yakaran bir delikanlıya, «Bu iş için bana para verirler, şekerim,» dedi. «Bir zamanlar soyunarak haftada 1500 dolar kazanırdım.»

Oğlan gülerek suya dalarken, «Yok canım,» dedi. «Ben olsam bir çeyrek bile vermezdim.»

Marcia, Rochester'e asla gitmedi. Parası bitmiş, binlerce aynalı kıyafetini de kaybetmişti. Yeniden Teksas'a dönerek yürümeye başlamış olan oğlunu yanına aldı. Woodstock ona sade, basit yaşama üzerine bilgi ve görgü kazandırmıştı. Florida Keys'de bir barakaya yerleşti. Kot pantolon giyiyor, Mikey kumların içinde çıplak koşuş-

turuyordu. Bulduğu kereste parçalarıyla evine eşyalar yaptı. Artık hayatını böyle yaşayacağını söylüyordu.

Oysa altı ay sonra, 1970'in ilk yarısına varmadan, Marcia yine Dallas'daydı. Oğlunu yine annesine bırakmıştı. Kazançlı bir iş bulma yolunda isteksiz bir davranışta bulunarak bir süre kredi müfettişi olarak çalıştı. Sonra ekmek parası kazanmak başarılı olmak için en iyi yolun daktilo yazmak olmadığını anlamıştı. Tümüyle fahişeliğe başladı. «Neden olmasın?» dedi eski bir striptizci arkadaşına. «Erkekler bu işi para vererek yapmak istiyorlar. Ben de onlara istediklerini satıyorum. Bundan daha akli başında bir düzen olamaz.» Marcia aradığı fırsatı her yerde bulan başarılı bir fahişe oldu. Bir gece arabasıyla evine dönerken, lastiği patlamış motorsikletine küfürler savuran biriyle karşılaştı. Durdu. Kafasında yardımcı olmaktan başka hiçbir düşünce bulunmadan -zaten ölesiye yorgundu- adama en yakın benzin istasyonuna gitmek isteyip istemediğini sordu. O sırada saat sabahın dördüydü. Saat dokuzda Marcia motorsikletlinin yatağından kalkarak onun verdiği 1.100 doları kabul etti. Oradan ayrılırken adamın motorunun lastiğinin yine hava kaçırdığına dikkat etmekten kendini alamadı.

Meslektaşları onun cesaretine hayran kalıyorlardı. Karşılarında yirmi yaşlarında, balık etinde, yuvarlak bebek yüzlü, koyu kahverengi gözlü, dişçiye binlerce dolar akıtmasına karşın hâlâ çarpık dişli, hatta yanakları da çiçek bozuğu lekeleriyle dolu bir kız vardı. Dişlerinin ve yanaklarındaki çopurluğun kızamıkçıktan ya da Washington'da kendisini tekerleklerinin arkasına bağlayıp çakıllı yolda yerlerde sürüyen, sonra da yanık sigaralarla işkence eden motorsikletli gençlerden oluşan bir grubun işi olduğunu anlatıyordu Marcia. Bunu anlatış biçimi yalnızca inandırıcı değil, aynı zamanda bir dereceye kadar romantik ve macera doluydu. Rakiplerinden biri, belki de Marcia akli bir karış havada olduğu için başarılı oluyor dedi. «O kız!» dedi bir başka fahişe. «Hep Tibet'e gitmekten, dağlara tırmanmaktan ya da Afrika'ya gitmekten, İmparatoriçe olmaktan söz eder.» Marcia'nın asıl tartışma kaldırmaz davranışı, Las Vegas'a gidişiydi. Oradaki ilk haftasında küçük bir kumarhanenin sahibiyle görüştü. Ona, yasalara uygun bir iş aradığını söyledi. Bu

konuda ne yapabilirdi? İskanbil kâğıtlarının uçar gibi dağıtıldığı masalardan birine göz atan Marcia, «Yirmi-bir dağıtırım,» dedi. Önceden hiçbir tecrübesi olmadığı halde genç kadın kulübün en sevilen kâğıt dağıtıcısı oldu. Müşteriler onu öylesine tutuyorlardı ki, birkaç ay içinde işten bıkip ayrılmaya kalkıştığında kulüp sahibi ona kalması için yakardı. «Yapamam,» dedi Marcia. «Sağolun ama artık gitme zamanı geldi.» Strip'e gidip Cleopatra's Barge'deki barın en göze çarpan yerinde oturdu. Ve de bir hafta içinde yaptığı hizmetlerin karşılığında 10,000 dolar kazandı. Hemen kentin en ünlü mağazasına giderek en hayret verici kıyafeti satın aldı... Bu, belden yukarısında çaprazlama iki kurdeleden başka bir şey bulunmayan kahverengi kadife bir pantolundu. Ek olarak deve kuşu tüylü bir pelerini vardı. Pelerin Marcia'nın hoşuna gitmediği takdirde, 67,000 dolar kazandırdığı için kendisine hayran bir müşterinin hediye ettiği çinçila mantoyu giyebilirdi. Ne de olsa Marcia oyun boyunca, tam on altı saat, yanında durarak ona uğur getirmişti.

Bir yıl sonra, içinde Las Vegas'ın kazandırdığı zenginliklerle dolu sekiz bavulla Marcia Dallas'a döndü. Oğluna, ailesine çeşit çeşit hediyeler almıştı. Kumar masasında Dean Martin'le yanyana durduğunu, Raquel Welch'le tanıştığını anlatıyordu çevresindekilere. Annesi, «Çok güzel,» dedi. Bir yandan da kızının bu mevkiye ulaşabilmek için ne yaptığını merak ediyor ama sormak istemiyordu.

Birkaç ay içinde Marcia yeniden uyuşturuculara alıştı. Onların kölesi oldu. Küçük, kırmızı hapları öylesine gereksiniyordu ki, çok geçmeden dolabından deve kuşu tüyleri, çinçila manto kayboldu. Mücevher kutusundaki pırlanta yüzükle zümrüt küpeler de gitti. «İflas ettim,» dedi oğlunun babası Lee'ye. «Korkuyorum da.» Ve de Lee onu yanına aldı elbette. Ama kaynakları Marcia'nın gereksinmelerini karşılamaktan uzaktı. 25 Mart 1971'de ikisi birden Dallas polisi tarafından karşılıksız çek kullanmaktan tutuklandılar. Çekler sahte değildi. Yalnızca bankadaki hesaplarının üzerinden para çekmişlerdi. Bankaya 1,500 dolar borçları vardı. Bunu ödeyecek durumda değildiler. Marcia'nın yeraltı dünyasında ona yardımcı olabilecek kimse kalmamıştı. Cousin Morris, çok yüksek

oynadığı bir poker partisinde öldürülmüştü. Geriye onlara yardım edecek yalnızca Marcia'nın annesi kalıyordu. Böylece yaşlı kadın ayaklarını sürüye sürüye bütün Dallas'ı dolaşarak karşılıksız sahte çekleri bankalardan, tuhafiyeye mağazalarından topladı. O zaman bile polis sonuçtan memnun kalmayınca anne bir avukat tutmak zorunda kaldı. Eski savcı yardımcılarında Charles Caperton adında sarışın, çocuk yüzlü bir avukat tuttu. Caperton'ın duruşmalarda giyip kendi halinde jüri üyelerini etkilemeye çalıştığı, posta siparişiyle satın aldığı bir takım elbisesiyle pırlanta yüzüğünü de takarak giydiği, modaya uygun kumaş ve biçimde bir ikinci takımı vardı. Avukat Caperton savcılığın, karşılıksız çekleri unutmaları için elinden geleni yaptı ve başardı da. Çünkü birinin bu çeklerin varlığının farkına varması için aradan yıllar geçebilirdi. Bu arada da Marcia'yla Lee kendilerine yepyeni bir hayat kurarlardı.

İki yıldan fazla bir zamandır, daha ilk karşılaştıkları haftadan beri Lee kendisiyle evlenmesi için Marcia'yı sıkıştırıyor, Marcia da hep reddediyordu. «Tek bir yere, bir insana bağlanıp oturamam,» diyordu. «Her kaçışımda perişan olursun.»

Marcia'nın annesiye başka türlü düşünüyordu. Kızının küçük oğlunu, suç işlemeye eğilimli bir annenin elinden alacak ve yasal olarak babası sayılan kişiye verecek olan Dallas İlçesi Çocuk Esirgeme Derneği'ne kaptıracağından korkuyordu. Marcia bu derneğin çocukları annelerine vermeyi yeğlediklerini, hele geri planda gerektiğinde çocuğa bakıp onu besleyecek bir büyükannenin bulunmasını olumlu karşıladıklarını biliyordu. İşte Marcia, oğlunun babasıyla evlenmeyi reddederek keyfinin istediği gibi yaşamayı sürdürdüğü gibi, Denver'e, Las Vegas'a da sık sık gidip gelmeye başladı. Hatta bir seferinde Pire'deki bir meyhanede kendisine levrek yedirip şarap içiren, şarap kadehlerini yere atıp kırmayı öğreten bir zengin dostunun eşliğinde Yunanistan'a bile gitti. Gittiği gibi birden eve dönüyor, oğlunu kollarına alıp öpücüklere boğuyor. ona çeşitli armağanlar getiriyor ve sonra yine gecenin karanlığında kaybolup gidiyordu... Yalnız başına.

Marcia, daha on beş yaşındayken striptizci olarak çalışmaya başladığından beri Dallas'ın yeraltı dünyası-

nın kişilerini tanıyordu. Bunlardan biri olan pezevenk ve hırsız Clete bir gece Marcia'yla görüştü. Clete'e göre, Marcia için hayatın gerçekleri belliydi. Genç kadın yirmi iki yaşındaydı artık. Polisçe üç kez tutuklanmıştı. Birincisinde duman çekmekten, ikincisinde karşılıksız çek kullanmaktan, üçüncüsünde de hırsızlıktan... Bunların üçü de çok önemli suçlar değildi ama Dallas'ın polisleri katı, acımasız ve hiçbir eşyi unutmayan soğuk kişilerdi. Dallas'da çalışmaması daha iyi olacaktı. Seyahat ederek belirli otellerde bir ya da iki haftalığına iş tutması akıllıca olacaktı. Bu konuda Clete ona yardımcı olacaktı. Elinde, Teksas, Oklahoma, Arizona, Arkansas ve New Mexico gibi yerlerde çalışabileceği otellerin, motellerin listesi vardı. Bu işte para konusu kesin çizgilerle belirtilmişti. Bir kız müşterisinden yüz dolar aldığı takdirde bunun kırk dolarını çalıştığı yere veriyordu. Kalan altmış doların yarısı da o kızın pezevenğine verilecekti. Böylece asıl işi, yüz dolarlık işi yapan kıza otuz dolar kalacaktı. Ama durum tartışma götürmezdi. Bunu Marcia anlamıştı. Öte yandan, diye önerdi Clete, Teksas'taki ileri gelen randevuevlerinden birine de yerleşebilirsin. Bunların bir tanesi Teksarkana yakınlarında, diğeri de La Grange merkez eyalet çiftçilik komününün hemen dışındaydı. Ama bu evler çalıştırdıkları kızlar üzerinde sert, sıkı bir disiplin uyguluyorlar, onlara altı aylık bir çalışma süresi içinde nadiren bir günlük izin hakkı tanınırdı.

Marcia başını şiddetle sallayarak, «Olmaz,» dedi. «Teksarkana yakınındaki evden söz edildiğini duydum. Orayı işleten yaşlı kadın kızların canına okuyormuş. Ben orada bir gün bile kalamam.»

O halde, diye Clete elini geniş bir daire çizerek salladı, Marcia'nın seyahat etmesinden başka çare kalmıyordu.

Evet, Marcia bir kez olsun deneyecekti bunu. Karar vermesinde en önemli etken, Clete'nin gerçeği söylediğine inanmasıydı. Marcia onu striptizci olarak çalışmaya başladığı günlerden beri tanıyordu. Clete bir gece Cousin Morris'le kulübe gelmiş, Marcia da bu güçlü yapılı, geniş omuzlu, Gary Cooper'a benzeyen erkeğe hayran olmuştu. Daha sonra aralarında kısa süren bir ilişki olmuştu. Marcia kendi kendine oğlunun babasının Clete olabileceğini

bile düşünüyordu. Ama bundan kimseye söz etmemiştir. Parmaklarında pırlanta yüzüklerin parladığı, sırtında kürk mantoyla dolaştığı parlak günlerinden birinde bu çok beğendiği erkeğe sürekli birlikte olmalarını bile önermişti. Clete öneriyi gülererek karşılamıştı. Ama bu küçültücü, alaycı bir gülme değildi. «Kendine bir baksana,» dedi sevdiği erkek. «Parmaklarında taşlar pırıl pırıl parlıyor, Cadillac araban var, dünyaya sahipsin. Bana bağlanıp da ne yapacaksın? Ben senin başına dert olurum.»

Marcia gezginci fahişeliği kusursuzca öğrendi. Çalışma düzeni basitti. Diyelim ki, El Paso'da bir motel yöneticisi var. Marcia bu adama telefon ediyor, «Adım Dusty,» diyordu. «Birkaç haftalık bir randevu istiyorum.»

Karşı taraf daima, «Ne gibi bir randevu?» diye sordu.

O zaman Marcia, «Ben aşk satarım,» diyordu. «Böyle bir randevu istiyorum.»

Eğer aradığı yer daha önce çalıştığı, onu bilen bir yer değilse adam hiçbir şey anlamamış gibi yapar, hatta öfkelenir gibi de yapardı. Marcia sabırlı davranır, sonunda da işler yoluna girerdi. Hele Clete gibi birinin adını verince akan sular dururdu.

Motel yöneticisi daima, onun herhangi bir baskın sırasında polisçe arandığı bir suçu olup olmadığını, işin içinden para cezasıyla kurtulup kurtulamayacağını öğrenmek isterdi. Marcia bu alanda çalışan bir kızın serserilik suçundan ceza görmeye razı olmaması halinde kazancının yüzde kırkbeşinin motel yöneticisine gideceğini çok iyi biliyordu. Polisten gizlenmesi için yüzde beş harcama da vardı.

Seyahat ederek çalışma, Las Vegas'ta bir hafta içinde 10,000 dolar kazanan bir kız için düşüş sayılırdı. Ama Marcia kendini çabuk toparladı. Haftada kendisine en azından beş yüz dolar kalıyordu. Bu tür çalışma için Houston en iyi yerdı. İyiliği çalışma yerlerinin bakımlı ya da konforlu olmasından ötürü değildi. Aslında Houston'daki otel ve moteller kentin dış mahallelerinde, koridorları idrar kokan yerlerdi. Ama burada her yerden daha çok para kazanılıyordu. 1971'de Astrodom'da yapılan bir toplantı sırasında Marcia beş günde elli altı müşteri kabul ederek 6,000 dolar kazandı. Sonra Dallas'

dan Clete'yi arayarak günde 11,2 kişiyle yatarak rekor kırdığını, bir parça dinlenmesi gerektiğini bildirdi. «Seni suçlamıyorum,» dedi Clete. Zaten bir arkadaşıyla o da Houston'a gelecekti. Lilla'nın evinde buluşurlardı.

Marcia, Lilla Paulus'un, Houston'un Batı Üniversitesi bölümündeki rahat evinde sık sık birkaç gün kalırdı. Yeraltı dünyasındaki arkadaşları yoluyla Lilla'nın elli yaşlarında konuksever bir kadın olduğunu öğrenmişti. Tek katlı evin çevredekilerden belirgin bir farkı yoktu. Ama içeri girince, Marcia'nın bir sosyal yardım görevlisine söylediği gibi, «Yirmi dört saat hiç durmadan devam eden eğlence ve kumar,» vardı. Lilla çıkık elmacık kemikli ve kendisine ürkmüş bir vahşi hayvan görünümü veren iri gözlü, bir zamanların sayılı güzellerindendi. Yakın zamanda ölen, ünlü, önemli bir müşterek bahisçi ve arka odalarında kumar oynanan «Kardeşlik Kulübünün» sahibi Claude sayesinde fotoğrafları ve özgeçmişleri polis dosyalarına giren kadın ve erkeklerle tanışmıştı. Kendisi, fahişelikten ve müşterek bahis soruşturmasından daha önemsiz sayılabilecek bir dosyaya sahipti. Ama artık kentteki istediği her kiliseye girebilir, trajik bir aşk macerası yüzünden evde kalmış bir yaşlı öğretmen gibi kabul edilebilirdi. Marcia, ince, kibar görünüşlü Lilla'nın şimdiye kadar tanıdığı bütün fahişelerden çok daha iyi küfredebilmesine şaşmaktan kendini alamazdı. Lilla Paulus üzerinde daima inci kabzalı bir küçük tabanca taşıyor, kileri her zaman her çeşit içki ve uyuşturucuyla dolu olurdu. Bütün bunlar, Lilla'nın ilerleyen yıllara duyduğu korkudan ve yalnızlıktan ötürü sağladığı birer panzehirdi. Kapı her çalındığında diye anımsadı Marcia, «İçerdekiler derhal silahlarını çeker, kapı öyle açılırdı.»

1971 ortalarında, tarih kesin değildi, çünkü Marcia yine kendini uyuşturuculara vermişti, Clete daha önce sözünü ettiği arkadaşıyla geldi. Aralarında tanıştırma töreni yapılmadı. Çünkü Marcia bu çocuğu yıllar önce Dallas'dan tanıyordu. O sırada adamı; rastladığı en yakışıklı, çekici erkeklerden biri saymıştı. Ama aralarında sevgi ve düşmanlıkla karışık bir ilgi doğmuştu. Aradan geçen yıllar boyunca Marcia onu bilardo oynarken ya da arka odalarda karışık işler çevirirken görmüştü. Adamın ol-

dukça başarılı bir hırsız olduğunu, ucuz, kahverengi eldiven ve yüz maskesiyle çalıştığını biliyordu.

Adamın adı da Bobby Vandiver'di. «Eğer bana bir şey olursa,» demişti Clete. «Ben işlerimi düzeltene kadar sana Bobby göz kulak olur.»

Aradan daha bir ay geçmemişti ki, Clete bir Güney eyaletinde kamyonu soyarken yakalandı ve on beş yıla mahkum oldu. Marcia da onun en iyi arkadaşının kollarındaydı artık. Evet, Clete için gözyaşı döktü ama Bobby Vandiver onu teselli etti. Son derece esprili bir erkekti. Daha doğrusu, Marcia'nın şimdiye kadar tanıdığı en komik adamdı. Üstelik karanlıkta onun kulağına olmadık şeyleri fısıldarken Bobby Vandiver tıpkı Don Meredith'e benziyordu.

30 BOBBY VANDİVER, ADI, GRİ EVLERDE OTURAN, yaz güneşinin sebzeleri kurutmaması, kış rüzgarının da toprağın çok değerli üst tabakasını alıp gitmemesi için dua eden sıkıntılı, kasvetli çiftçilerden oluşan, toplumla ters düşen Teksas'ın Venüs kentinde doğup büyümüştü. Depresyon döneminde dünyaya gelen Bobby, zaman zaman çiftçilik eden, yakınlarındaki Dallas'a yumurta, pilinç taşıyan bir kamyon şöforünün ikinci çocuğu, tek oğluydu. Annesi bir tek tavukla bütün bir haftanın yemeğini çıkarır, hafta sonunda tencerede tavuğun kemiklerinden başka kaynatacak bir şeyi kalmazdı. Ama aile babanın sabah şafak sökerken başlayıp gece yarılarna kadar süren çılgınca çalışmasından ötürü dayandı. Aile Metodist kilisesindendi. Baba son derece dürüst bir insandı. Çocukları onun bu doğruluğuyla alay eder, «Babam trafikte kırmızı ışığı bir atlasa gider karakola teslim olur,» derlerdi. Babası öylesine çok çalışıyor, öylesine az gülüyordu ki, yüzü Venüs'ün toprağına benzemeye başlamıştı. İnce, gri renkli, buruşuktu. Bobby babasını hem sayar, hem de ondan korkardı. Ama aralarında hiçbir dostça ilişki yoktu. Çoğunlukla birbirlerinden uzak durmaya bakarlardı. Bobby yaşamının ilk yıllarını yalnız geçirdi. En iyi arkadaşları kitaplardı. Jules Verne, Mark Twain en sevdiği yazarlardı. Bir de köpekleri vardı. Her zaman bir köpeğı olmuştı. Genellikle küçük efendilerinden başka kimseye aldırış etmeyen köpekler. Bu köpeklerin hepsi de ana şosede, araba altlarında kalarak öldüler. Bobby de her seferinde kendi başına yanına yaklaşanları küfürle kovarak cenaze törenleri hazırlar, şosede Dallas'a doğru son hızla giden arabalara lanetler savururdu.

En iyi anlaştığı, konuşabildiği kişi kızkardeşi Virginia'ydı. Kendisinden iki yaş büyük olan ablasına parlak, canlı kızıl kumral saçlarından ötürü, «Red,»(*) lakabını takmıştı. Bobby'le Red, genellikle kapısını kilitledikleri banyoda yere oturup «konferanslar» düzenlemeye başladılar. Bir abla olarak Virginia, kardeşinin acayip düşüncelerine ve davranışlarına anlayışlı, hoşgörülü davranıyordu. Bobby ona, «En çok seni seviyorum,» diyordu. «Beni olduğum gibi kabul ediyor, eleştirmeye kalkışmıyorsun.»

Bobby yakındaki bir gölden topladıklarını ya da bir derginin arka sayfasındaki kuponla satın aldığı 22'lik tüfeğiyle vurduğu güvercinleri getirdiğinde, ablası Red'in ilgisini ve dikkatini istiyordu. Delikanlı Venüs'ün kırılarında dolaşıp, pamuk tarlalarında koşarak ince bedenini güçlendirdi. Aile 1940 sonlarında Dallas'a taşındığında Bobby'nin hayatı sıradan bir düzene oturdu. İzcilikte başarı armağanları aldı. Red'in zincirli bileziğini atletizmde kazandığı küçük, altın ayakkabılarla doldurdu. Lisede Bobby'nin geleceği umutlu görünüyordu. Sınıfının başkanı, yıldız atlet, başarılı bir öğrenciydi. Kızlar konusunda da son derece başarılıydı. Hepsi de telefonlarının başında oturup, onun kendilerini aramasını bekliyorlardı. Okul müdürü onun mezuniyet yıllığını, «Bobby V.'ye: Başarılı bir öğrenci, iyi bir atlet,» diye imzaladı. «Hayatta yerin daima en yüksekte olmalı.» Ama en yakın arkadaşının yazdıkları bir dereceye kadar üzücüydü: «21 yaşına kadar yaşarsa, mucize sayacağım.»

Arkadaşı bunu otomobillerle olan macerası yüzünden yazmıştı. Binip de rezil etmediği araba yok gibiydi. Bu türden ilk olay Red'in evlendiği gece oldu. Ablası on sekiz, Bobby on altı yaşındaydı. Ve de ablasının koca olarak seçtiği erkeğe son derece karşıydı. Hatta Red gelinliğini giyip hazırlanırken odasına çıkıp ona bu işten vazgeçmesini bile söyledi. «Bu işin sonu yok,» dedi. Red kardeşini öpüp bir başka erkekle evlenmesinin ona olan sevgisini azaltmayacağını belirtti. Bobby bardak bardak şampanya içtiği törenden sonra yeni evlileri tebrik etmeye bile yanaşmadan dışarı çıkıp babasının arabasına at-

ladı. Partinin kahkahaları arasında bile duyulacak kadar gacırttı, gucurtu çıkartarak sokaktan çıktı. Böyle son hızla giderken trafik polisinin dikkatini çekti. Şimdi polis peşine takılmıştı. Bobby de bunun farkındaydı ama durmuyor gaz pedalına sonuna dek basıyor, kaldırımdan kaldırıma atlayıp, çimenlerin üzerinden geçerek, arabalara yandan sürterek, çılgıncasına sağ dönüşler yaparak, peşine takılan bir düzineye yakın polis arabasına gülerek gidiyordu. Sonunda sol dönüş yapmasından başka çare kalmayan bir noktaya geldi. Ama bunu yapacağı yerde arabayı dosdoğru duvara bindirdi. Arabanın üzerine kiremit parçaları, sıvalar yağmur gibi yağdı. Bobby'ye sevinç, coşku dolu çığlıklar atıyordu.

Olayı aşırı şampanya içmesine verdi. Ama Red onun evlenmesine kızarak böyle davrandığını biliyordu. Bobby böyle bir nedeni kesinlikle reddetti ama ablasının bir yıl sonra evliliği tıpkı kehanette bulunduğu gibi yıkılınca aralarında eski ilişkiler yeniden başladı.

Bobby'nin babası Dallas'ta iyi bir kamyonculuk işi kurdu. Kazancı üç yeni Oldsmobile almaya yeterliydi. Bobby üçünü de bir yere çarpıp ezdi. O zaman baba Vandiver oğlunu arabaları kullanmaktan men etti. Bu sefer Bobby bulabildiği işlerde çalışarak topladığı parayla, bir de bir yatırım şirketinin mucize denilecek biçimde yardımcı olmaya kalkmasıyla bir Thunderbird almayı kararlaştırdı. Telefonda ablasına, «Pembe bir araba,» diye haber verdi. «Dünyada bundan daha güzel bir şey olamaz!» Ama daha alım satım belgelerindeki mürekkep henüz kurumamıştı ki Bobby, yakın kız arkadaşı Carlene'le yakındaki Mountain Creek'e piknik yapmaya gitti. Orada Bobby duygusal yönden daha fazla tatmin olmak istediğini ileri sürünce kavga ettiler. Carlene ne yaptığı ya da yapacağı belli olmayan bir erkekle ileri gitmek istemediğini söyledi. Bobby surat astı. Eve dönerlerken Thunderbird adeta uçuyordu. Çok geçmeden trafik polisi peşlerine takıldı. Carlene'nin durması için attığı feryatlar lastiklerin çıkardığı seslere karışıyordu. Trafik polisi, araba bir telefon direğine çarpıp bıçakla kesilmiş gibi ikiye ayrılıp hendeğe yuvarlandıktan sonra yetişebildi. Bobby kanlar içinde çığlıklar atarak doğruldu. Çünkü arabadaki arkadaşlarının öldüğünden, ya da ölmek

üzere olduklarından emindi. Ama yalnızca kendisi yara-
lanmış, diğerleri arabadan dışarıya fırlamışlardı. Dallas
Metodist Hastanesinde on yedi yaşındaki güçlü kuvvetli
delikanlının alnındaki derin yarayı dikebilmek için ona
deli gömleği giydirmek zorunda kaldılar. «Bırakın be-
ni!» diye bağıırıyordu Bobby. «Ben istemeden kimse bana
dokunamaz!»

Yara birkaç ay sonra iyileştiğinde alnında bir iz kal-
dı. Bu ona serseri bir anlam kazandırmıştı. Ablası bir
keresinde onu aynada yüzünü incelerken yakaladı.

Bir insanın hayatının geçmiş yıllarını düşünmek ol-
dukça önemli bir şeydir. Bunu yaşayan bile bu konuda
çok titiz olmalıdır. Bobby Vandiver'in hayatının dönüm
noktası, Marcia McKittrick'in striptiz yıldızı olmak için
evden kaçtığı günkü kadar açık, belirgindir. Bobby mezu-
niyet gününden hemen sonra, kendisinden hamile oldu-
ğunu söyleyen Betty Sue'yla evlendi. Betty Sue rahat,
serbest bir kızdı. Bobby de bu yüzden çocuğun babasının
kendisi olduğundan pek emin değildi. «Ama olabilirim
de,» dedi babasına. Oğlunun daha on yedi yaşında evlenip
kendisinin yirmi yıl önce yaptığı gibi boş, verimsiz bir
hayata kurban olmasından korkan Baba Vandiver bu
evlenmeye karşı koydu. Kaybolan düşlerden, Venüs'ün
rüzgarlarından daha acımasız olan gerçeklerden konu-
şturtu oğluna. Onları dinleyen Red, bu iki kişi arasında bu
tür konuşma yapılabileceğine inanamıyor, büyülenmiş
gibi duruyordu. Şimdi oturup saatlerce konuşuyorlardı.
Yaşlı adam, delikanlıya yapacağı yüksek tahsilin onu çok
ileriye götüreceğini anlatıyordu. Daha şimdiden onun
atletizmdeki başarılarıyla ilgilenen bir kolej ona burs
vermeyi düşünüyordu.

«Koleje gitmek isterim,» dedi Bobby «Belki de gi-
derim. İşlerimi yoluna koymam gerek.»

Sonra baba, eğer oğlu kızı yüzde yüz hamile bırak-
tığından emin değilse onu bir doktora götürmesini söy-
ledi. Doktor masrafını kendisi verecekti. «Böylesi, yanlış
nedenlerden ötürü evlenmekten daha ucuza mal olur.»

Belki babası karşı koyduğu, belki olgun sayılmayacak
on yedi yaşın verdiği bir olgunlukla, belki de baba olmayı
pek çekici bulduğundan Bobby, Betty Sue'yla evlendi. Ve
de karısı evlenmelerinin üzerinden bir ay geçmeden onu

çarşıya tampon almaya yolladı. Böylece kocasına, hamilelik konusunda yanılmış olduğunu anlatmaya çalışıyordu. Ama sahtekârlıkla kurulan evliliğin ilk yılında, Betty'le Bobby'nin bir oğlan çocukları oldu. Bobby çalıştığı yükleme iskelesinde gururlu bir baba edasıyla arkadaşlarına puro ikram ediyordu. Bundan altı ay sonra Betty Sue, Carlos adında biriyle kaçıp Bobby'den boşandı. Ona mektupla hayatta asla ilerlemeyecek bir yük işçisiyle yaşamak istemediğini, çocuğunun babası gibi sandıkları kamyonlara yükleyecek bir işçi olmaması için elinden geleni yapacağını bildirdi.

Bobby birkaç ay oğlunu düzenli ziyaret etti. Ona futbol topları, beyzbol eldivenleri götürüyor, onunla oynuyordu. Sonra, babalık sorumluluklarını birden bıraktı. Oğlu Davey'i bir daha oğlan iki yaşına gelinceye kadar görmedi. Bunun nedenini yalnızca Red biliyor, ya da tahmin ediyordu. Kardeşi, küçük çocuğun babasının nasıl bir kişi olmaya başladığını görmeden büyümesinin çok daha iyi olacağını düşünüyordu.

Betty Sue'nun acı veren gidişinden sonra Bobby, Kuzey Dallas'ın bir moto-restoranına takılmaya başladı. Bu gibi yerler henüz yıkanıp parlatılmış arabaları içinde dolaşan gençleri, boş bakışlı yeni yetişme kızları, uyuşturucu satanları, fahişeleri mıkнатıs gibi çekiyordu. Arabalara servis yapan kadınlar kırmızılı beyazlı bando önünde caka satarak yürüyen kızların kıyafetlerini, iç gıcıklayıcı baldırlarını ortaya koyan beyaz çizmeler giiyorlardı. Bu garson kızların başı, heykel gibi vücutlu, siyah saçlı, mora çalan mavi gözlü, esmer, bir erkek gibi küfredilen Maudeen'di. Maudeen müşterilere yalnızca çizburgerle bira getirmekle kalmıyor, çalışma saatlerinden sonra da müşterilerle iş tutuyordu. Genç kadın, babası itikatla hastalığı iyi eden dindar bir kişi olduğu için «Vaiz» denilen bir pezevenğin himayesinde çalışıyordu. Bobby, Maudeen'e umutsuzcasına aşık oldu. Ama istekleri cevapsız kaldı. Genç yaşında ilk kez reddediliyordu Bobby. Bir kadın ona kesinlikle ilgisiz kalıyordu. Maudeen'in bütün yaptığı Bobby'nin çocukça ısrarlarına gülmek oluyordu. «Biraz büyüyünceye kadar bekle, şekerim,» diyordu. «Birinci ligde oynayabilmen için elindekinden daha büyük

bir beyzbol sopasına gereksinmen var.» Ama Maudeen yavaş yavaş, yine de bir parça uzak durarak Bobby'yi yanına davet etmeye başladı. Vaiz de yanlarında oluyordu.

Bobby'nin ablası Red, Maudeen adlı harika yaratık üzerine bitmez tükenmez övgüler duymaya başlayınca, derhal lokantaya gidip kardeşinin yeni hazinesini bir güzel inceledi. Sonra çevrede kısa, özlü bir soruşturma yaptı. Maudeen'le Vaiz'in küçük çapta hırsızlık yapıp, uyuşturucu satan, beş para etmez kişiler olduklarını öğrenmesi uzun zaman almadı. Bu kez kehanette bulunma sırası Red'indi. «Bu kız başına dert açacak Bobby,» dedi. Ama Bobby bunu omuz silkerek geçiştirdi. «Ben de böyle bir derde düşmek istiyorum zaten,» diye karşılık verdi.

Maudeen nasılsa küçük bir baskı makinesi edinmişti. Çok geçmeden Vaiz'le birlikte şirketlerin maaş çeklerini taklit eden bir yol keşfettiler. Bunları basıyor, sonra Dallas dışına çıkararak sahte kimlik kartlarıyla bozduruyorlardı. Bir üçüncü kişiye gereksinimleri vardı. Hem şoförlük etmesi hem de cuma akşam üzerlerine kadar sahte maaş çeklerinin yeterince bozdurulmasına yardım etmesi için. Vaiz'e göre cuma akşam üzerleri binlerce maaş çekinin bozdurulduğu zamandı. Üstelik çekin sahte olup olmadığı ancak pazartesi günü kontrol edilebilirdi. O zamana kadar onlar cepleri dolu olarak Dallas'a dönmüş olurlardı.

Beş ay çalışmalar yolunda gitti. Tıpkı Vaiz'in dediği gibi. Asla doksán dokuz dolardan fazla çek basmıyorlardı. Daha fazlasının karşı tarafın dikkatini çekmesinden korkuyorlardı. Bobby'yle saçları bigudili Maudeen, karı-kocaymış gibi davranıyor, Maudeen çocukların aklıtan kıvrandıklarını ileri sürerek çekin bir an önce bozulmasını istiyordu. Oğlunun halinde tavrında bir değişiklik olduğunu ilk farkedenden baba Vandiver oldu. Bobby hâlâ Dallas'da, ailesinin yanında kalıyordu. Eskiden yükleme iskelesinde gayet düzenli bir çalışma karnesine sahip olmasına karşın şimdi işçibaşı ondan yakınmalarda bulunmaya başlamıştı. Bobby işine geç geldiği gibi bazan hiç gelmediği de oluyordu. Özellikle balık avına gittiğini ileri sürdüğü hafta sonlarından sonra. Vandiver oğlunu karşısına alıp konuştu. Bobby kendinden söz etmeyi reddetti. Başını sallayarak evden çıkıp gitti.

1961 kışında Maudeen'le Bobby, Vaiz'in üç sahte çekini Birmingham ve Alabama bakkaliyelerinde başarıyla bozdurdular. Ama beşinci dükkanda polis kulübesinden çıkıp onları tutukladı. Bobby de, Maudeen de daha yirmi iki yaşlarındaydılar. Maudeen hemen bütün suçu Bobby'nin üzerine atarak bu işe zorlandığını, istenileni yapmadığı takdirde kötü şeyler olacağıyla da tehdit edildiğini ileri sürdü. Vaiz, Dallas'dan tüydü. Oğlunun tutuklanma haberini alan baba Vandiver yaşamı boyunca biriktirdiği paraları Bobby'nin kefalet ve avukat parası olarak harcadı. Bobby de, Maudeen de suçlu bulundular ve üçer yıl gözaltında tutulmalarına karar alındı. Çünkü bu ikisinin de işledikleri ilk suçtu.

Daha Dallas'a yeni dönmüştü ki, Maudeen bir mağazadan ucuz bir bilezik çalarak yasaları bir kez daha çiğnedi. Alabama'ya, cezasını çekmeye yollandı. Oradaki hücrelerinden Bobby'ye uzun, pişmanlığını anlatan mektuplar yazmaya başladı. Ancak demirparmaklıkların gerisine düşünce Bobby'yi ne kadar sevdiğini anlamıştı. Bu itiraf- lar karşısında duygulanan Bobby bir otobüse atlayarak Doğu Teksas'ın çam ormanlarından, Louisiana ve Mississippi'den geçip Alabama cezaevine yorgun, bitkin bir halde vardı ama hayallerinin kadınıyla yeniden buluşacağı anı iple çekiyordu.

Maudeen demir parmaklığın gerisindeki sıraya tutuk, çekingen adımlarla gelip oturdu. Zayıflamıştı. Bakışları bomboştu. Gözlerini kucağında kavuşturduğu ellerinden ayırmıyordu. Altı ay içinde dindar bir kadın olmuştu. Bobby'ye İncil'den seçtiği sözleri iletliyordu. Sonra onu dünya nimetlerine düşkün olmakla suçladı. «Ama mektuplarında beni sevdiğini yazıyordun,» diye yakardı Bobby. Maudeen başını hayır diye sallayarak bakışlarını ondan kaçırdı. «O Tanrı'yı bulmamdan önceydi. Buradan çıktığımda senin gibilerini asla görmek istemiyorum,» dedi.

Bobby üzüntüyle otobüse atlayıp Dallas'a döndü. Maudeen'i unutmaya çalıştı. Maudeen hapisten çıktığında Nebraska'ya gitti. Orada bir bankacıyla evlenerek kilise ve toplum işlerinde, hayırsever uğraşlarda önde gelen kişilerden biri oldu. Bobby'yse bir hırsız.

Teksas'ın büyük kentlerinde suç oranı, ulusal suç istatistiklerinde en ön sıraları tutar. Buna neden, böy-

le işlerin ne yazık ki geçerli bir yaşam biçimi sayıldığı zenci ve Meksikalı asıllı nüfusun kalabalık olmasından ötürüydü. Dallas, Teksas'ın suç işleme oranı en yüksek olan kentiydi. Burası yalnızca azınlıkların oluşturduğu gettolara sahip olmakla kalmıyor, geleneksel olarak silah bulundurma hakkını da sürdürüyordu. Ayrıca, bir gazete muhabirinin «Dixie Mafia» (*) adını taktığı önemli bir hırsızlar ve katiller grubunun da gayri-resmî karargâhı durumundaydı. Bu adın takıldığı kişiler kahkahayla güldüler ama ad da yapışıp kaldı üstlerine. Dallas'ta örgütlü bir yeraltı şebekesi yoktu. Ne de Sicilya doğumlu Mafia'yla birarada tutan bir kan yeminleri. Dallas bölgesindeki birkaç yüz kanun kaçağını birbirine bağlayan tek şey, aynı şeyin peşinde koşmanın ortaya çıkardığı arkadaşlıktı. Bir avuç barda toplanıp vurgunlarıyla, peşlerine taktıkları kadınlarla övünürler, birbirlerine tiyö verirler, yararlı tavsiyelerde bulunurlardı. Yaptıkları işler hırsızlık, kasa açma, uyuşturucu madde kaçakçılığı ve pezevenklikti. Ama kendi hesaplarına çalışan pek çok kanun kaçağının kiraya verilecek silahları vardı. Bunları sık sık birbirleri üzerinde de kullanırlardı. 1965'ten 1972'ye kadar süren yedi yıllık dönemde otuz kişi kendi meslektaşları tarafından ya da polisle yaptıkları çatışma sırasında öldüler.

Bir gece, bir Doğu Dallas kumarhanesinde Bobby' den —o sırada yirmi bir yaşındaydı— otuz-kırk yaşları arasında dört kişiye katılması istendi. Dört kişinin planı, bir doktorun bürosuna girip, söylendiğine göre para ve morfinle dolu olan kasasını almaktı. Kendilerinden daha güçlü birine gereksinimleri vardı. Bobby hâlâ bir koşucunun vücuduna sahip olmasına karşın ağır sandıkları kaldırmaktan ileri gelen güçlü pazulara sahipti. Bu konuda yapacağı tek şey bahçede durup gözcülük etmek, sonra da kasanın kamyonu taşınmasında yardımcı olmaktı. Ona en azından 3,000 dolar vereceklerdi. İşin yapılacağı gece Bobby hem soğuktan, hem de heyecandan tirtir titriyordu. İşler, dokuz yüz kiloluk kasayı kaldırıp kamyonu taşıma sırası gelinceye kadar yolunda

(*) *Dixie Mafia : Güneyli Mafiası*

gitti. Buz gibi ocak gecesinin soğuşuyla elleri adeta hissizleşen Bobby kasayı tutamayıp yere düşürdü. Eliyle ayağı kasanın ağırlığı altında ezildi. Bobby acıyla ferat edince komşulardan birini uyandırdı. Odalardan birinin ışığı yandı. Köpekler havlamaya başlayınca sinirlenip ürken hırsızlar yeni, beceriksiz yardımcılarına küfürler savurarak arabalarına atlayıp kaçtılar.

Ertesi sabah Bobby ablasına telefon ederek sargı bezi ve ilaç getirmesini istedi. Bir buzdolabını taşırken sakarlık edip dolabı ayağına düşürdüm, diye yalan söyledi. Red gelince de baklayı ağzından çıkardı. Red, «Evet,» diye içini çekti. «Ayağını kırmışsın. Bir doktor çağırmam gerekiyor.» «Olmaz! Hayır!» diye Bobby ablasıyla tartışırken kapı vuruldu. Eşikte iki polis duruyordu. Bobby Vandiver'i hırsızlık suçundan tutukladılar. Dava, Dallas yeraltı dünyasının tarihinde ünlü ve gülererek anlatılan bir olay oldu.

Bobby kasayı düşürdüğünde, kasa ayağının üzerine doğru inerken elini de ezmişti. Polis kaldırımın üzerinde açılmadan duran kasayı incelemeye geldiğinde, üzerinde Bobby'nin yalnızca parmak izlerini değil, parmağından kopan et parçasını da bulmuştu. Hiçbir acemi hırsız, polise kendisini bulması için böylesine yardımcı olmamıştır.

Dava sonuca vardırılıp hüküm verilmezden önce yalnız kalabildikleri bir sırada Red, «Neden?» diye sordu sakın bir sesle. «Seni eleştirmek istemiyorum, Bobby. Bunu yapmayacağımı sana çok uzun bir zaman önce belirtmiştim. Ama bana bu yaptığının nedenini anlatırsan seni daha iyi anlayacağımı sanıyorum.» Red konuşurken parmağıyla yanağındaki ıslaklığı sildi. Bunu yaparken, kardeşinin sporcu yaşantısından kalma bileziğindeki andaçlar şingırdadılar. Bobby'nin bu soruya verilecek gerçek, yerinde bir yanıtı yoktu. Belki sıkılıyordu da ondan yapmıştı. Plan heyecan verici görünmüştü. Öyleydi de. «Allahın belası şey ayağıma düşünceye kadar her şey son derece heyecanlıydı Red. Üstelik bu işi tek başıma yapıyordum. Kendi kararımla. Kendine kabahat bulma.»

Red başını salladı. Anlamaya çalıştı. Daha sonra

babasına, «Belki de kendi başına hareket edip, başının çaresine bakmak istedi,» dedi. «Belki de onun büyümesine izin vermedik biz. Evet, şimdi gerçekten çocukluktan kurtulup bir erkek oldu.» Yaklaşan karar gününün etkisini azaltmaya çalışıyordu. «Sanırım birkaç aylık bir hüküm giyer, baba. Böylece arabasını bir elektrik direğine çarpmayacağından emin oluruz.»

Yargıcın önünde Bobby, acemi haliyle bile dilini tutup sessizce kararın verilmesini bekledi. Yeraltı dünyasının yasasına uyarak suç ortaklarının adlarını vermekten kaçındı. Herkesin soygunu yalnızca kendisinin düşünüp, kendisinin gerçekleştirmeye çalıştığına inanmasını sağlamaya baktı. Yargıç alaycı bir sesle, «Gerçekten olağanüstü bir insan olmalısın sen,» dedi. «Kocaman, onca ağır bir kasayı tek başına taşıyabilecek bir insana sık sık rastlanmaz. İki yıldan beş yıla kadar.» Hemen hemen boş duruşma salonunda duyulabilecek biçimde inleyen tek kişi Bobby'nin babasıydı. Adamcağızın yüzü bembeyaz olmuştu. İstirabı ölümden beterdi. Oğlu mahkûmiyetleri kesinleşen diğerleriyle birlikte zincire vurulup götürülürken baba hüngür hüngür ağlıyordu. Bundan sonraki iki yıl baba Vandiver, her iki haftada bir eyalet cezaevine olan 250 millik yolu teperek oğlunu ziyarete gidip birbirleriyle diyalog kuramadıkları yılların acısını çıkarmaya çalıştı. Hatta fotoğrafçıdan, kolunu oğlunun omuzuna atarak, bir resmini çekmesini bile istedi. Bobby hapishanenin beyaz iş elbisesini giymişti. Baba bu resmi, sanki hiçbir utanç duymuyormuş, yalnızca sevgi besliyormuş gibi, aile albümünün en baş köşesine yapıştırdı.

Bobby cezaevinden sağlıklı, güneşten bakır gibi yanmış, coşku içinde çıktı. Red onu hiç böylesine sevimli görmemişti. Daha yirmi beş yaşına bile girmemiş olan kardeşi son derece yakışıklı ve güçlü kuvvetli bir erkek olmuştu. Onunla birlikte Doğu Dallas'taki bara gitti. Kadınlar Bobby'nin çevresini aldılar. Sanki zaferle savaştan dönen bir kahramandı Bobby. Bir kahramanın hakettiği öpücükleri alıyordu.

Red, eve dönüşünü kutladıkları bu ilk gecede, onu bir an kenara çekip, «Namuslu olacak mısın?» diye sordu.

«Belki de. Belki de olmam. Ama sana bir tek şey söyleyeceğim, Red. Bir daha sefere yakalanmayacağım.»

Bobby Vandiver bir süre yasalara uygun işler yaptı. Ailece yemek yedikleri bir gece Bobby çinçila besleyip yetiştireceğini söyleyince yaşlı Vandiver tezelden gidip garajını bir düzine pahalı ve huysuz hayvanlarla doldurdu. Bobby cezaevi kütüphanesinde bu konu üzerine kitaplar okuyup bilgi edindiğini söylemişti. Gerçekten de bir süre kendini bu işe verdi. Hatta TV'nin pazar sabahı programında bu konuda bir «uzman» olarak çıkıp konuştu bile. Ama işine olan ilgisi birkaç ay içinde sönüp bitti. Red'e, «Bu hayvanların bok kokusunu çekmekten bıktım,» dedi. «Üstelik benim istediğim zaman da çiftleşmiyorlar.» Sonra inanılmaz bir biçimde. hırsızlara karşı alarm düzeni kurucusu olarak çalışmaya başladı. Alarm düzeni koyduğu yerlere gece geri dönüyor, kasanın ya da evin içindeki değerli eşyaları çalıyordu. Dallas polisi onu hırsızlık araç-gereçleri bulundurmadan bir kez daha tutukladığında gülmekten, şaşkınlık geçirmekten kendilerini alamadılar. Polislerden biri, «Bobby,» dedi. «Elimizdeki en dürüst hırsızlardan biri. Yaptıklarını asla inkâr yoluna gitmiyor. İtiraflarını da neşeyle yapıyor.»

İkinci hapisane hayatı on sekiz ay sürdü. Sonra bir kez daha iyi davranışlarından ötürü serbest bırakıldı. «Cezaevinde daima en iyi yönünü gösteriyorsun,» dedi Red. Bu kez kardeşindeki en belirgin değişiklik çocukluğunun dinine sırt çevirmiş olmasıydı. Bir zamanlar kiliseye düzenli gidişlerinden dolayı seramik bir hediye kazanmış olan Bobby ablasından yanında bir daha Tanrı'dan ya da dinden söz etmemesini istedi. Arabasında giderken radyo dinsel bir programa başlasa o derhal düğmeyi başka bir istasyona çeviriyordu. Kiliselerin önünden geçerken çirkin, açık saçık işaretler yapıyordu. Uzak bir akrabanın cenaze töreninde yanında duran yaşlı bir kadın, «Her şey Tanrı'nın işi,» dediğinde Bobby ona dönüp herkesin duyabileceği bir sesle, «Tanrının bu işle hiçbir ilgisi yok,» diye atıldı. «Adam öldü işte. Öldü!»

Bu durum, hâlâ çocukluğunun pazar ayinlerine bağlı olan Red'i kaygılandırıyordu. Ama yine de kardeşinin

duygularına karışmaktan kaçınıyordu. Aralarındaki ilişkinin hoşgörü dışında eleştiriyi kaldıracak niteliği yoktu. Bobby otuz yaşına girdiğinde Red onun bir hırsız olduğunu bile ağzına alıp sorgu sual etmedi. Ah, evet, Bobby zaman zaman iş bulup çalışıyor, kamp araç ge-releri, kullanılmış araba satmak gibi bir şeyler yapıyordu. Ama bunlar polisin gözünü boyamak içindi. alıyordu Bobby. Kendisine ait olmayan değerli eşyaları, paraları çalıyordu. Hatta bu konuda bir felsefe sahibi bile olmuştu. Birlikte bira içtikleri bir gün ablasına, «şiddet kullanmıyorum,» dedi. «Hatta silah bile taşımıyorum. Her şey orada benim almam için duruyor. Silaha gerek yok ki. Çaldığım eşya zaten sigortalı. Mal sahibinin zarararı gideriliyor. Kimsenin zararlı çıktığı yok ki.»

Bobby ona arada sırada yaptığı işlerden bahsediyordu ama tehlikelerine ya da sağladığı çıkarlara pek değinmiyordu. Hırsızlığın günlük tehlikelerini, hedef aldığı evin bir odasındaki ışığın s nmesini çalılar arasına gizlenip soğuktan titreyerek nasıl beklediğini ya da havlamaya başlayan köpekleri susturmaya çalıştığını anlatıyordu. Bir seferinde köpek sanılıp da az kalsın nasıl öldürüleceğinden sözetti.   meslektaşıyla arabayla girilen bir açık hava sinemasının cumartesi suaresinden sonra kasasını soymayı kararlaştırmışlardı. Bobby ilk hırsızlığında parmak izi bırakıp yakalandığını unutmadığından kahverengi pamuklu eldiven giymeyi, yüzünü hem saklamak, hem de hep yakındığı soğuktan  ş memek için ski maskesi takmayı adet edinmişti. Sinemanın bürosunda diğerleri kasayı açmaya çalışırlarken o bir gürültü duymuş, bir gelen olup olmadığını anlamak için dört ayak üstü pencereye yaklaşmıştı. Pencereden dönerken bir tahta kutuya çarpıp devirdi. Diğer hırsızlardan biri hızla dönünce kahverengi penelere ve bir bekçi köpeğinin burnuna benzeyen bir şeyle karşılaşıp içgüdüsel olarak ateş etti. Bobby, «Benim, aptal!» diye tısladı.

Red yeniden evlendi. Bu kez Bobby'nin pek hoşlandığı bir uçak yapım işçisiyle. Red'in bu evlilikten d n-yaya gelen kızıyla oğlu Bobby'nin en sevdiği varlıklar oldu. Ablasının hayatından bazan haftalarca çıkıp gidiyor, sonra tepeden inme ortaya ıkıveriyordu. Her geli-

şinde de ablasının ailesine hediyeler getiriyordu: Örneğin oğlan için bir kovboy kıyafeti, küçük kız için de damla taşı biçiminde pırlanta taşlı bir kolye. O zaman Red bunların parasının nerden sağlandığını çok iyi biliyordu. Bir seferinde Bobby ona, «Sana ne alabilirim, Red?» diye sordu. «Ne istediğini bilmiyorum ki.»

«Benim bütün istediğim senin dürüst, namuslu bir hayat yaşaman.»

«Çok fazla şey istiyorsun. Sana bunu satın alamam.»

Çoğu kez, Red ailesi için akşam yemeğini hazırladığında, çocuklarını boş yere çağırır, peşlerinden gittiğinde onları Bobby'yle top, frizbi, bayrak yarışı oynar ya da dev bir yaşlı ağacın dallarına tırmanırken bulurdu. Bobby çocukları adeta büyülemişti. Sonunda ailesini tekrar tekrar ısıtmaktan fazla pişmiş yemeğin başına topladığında Red, «Sen eğitmen olmalıydın,» derdi.

«Daha başka şeyler de olabilirdin, abla. Ama böyleyim ben işte. Başka türlü de olamam artık. Patatesleri versene.»

Bobby'de hemen her konuda rahatlıkla konuşabilme yeteneği vardı. Çocuklarla sekiz yaşında olabiliyor, telefonla siyasi düşüncelerini sorarak anket yapan birine bilgili, yerinde yanıtlar veriyor, yeraltı dünyasından meslektaşlarıyla hepsinden daha iyi argo konuşuyordu. Ailede bir yanı felçli bunamış bir yaşlı kadın akrabaya anlayış gösteren tek kişi oydu. Yaşlı kadın ailesinden kişileri sıkıyordu ama Bobby koltuğunun yanında oturup onunla saatlerce konuşarak, felçli kadının bazan arkadaşı, bazan torunu, bazan da sevgilisi olarak tatlı tatlı saatlerce sohbet edecek zamanı buluyordu.

1965'in birkaç haftasını Bobby, kızkardeşinin Dallas dışındaki evinde geçirdi. Nadiren dışarı çıkıyordu. Aile hayatını özlemiş gibiydi. Red'in çocuklarının tadını çıkarıyor, yemek pişiriyor, çimenleri sürüyor, televizyon seyredirken oturduğu yerde uyuya kalıyordu. Red onun telefonda alçak sesle konuşmasına, yapılan bazı önerileri reddetmesine sık sık tanık oluyordu. İçinde bir umut ışığı uyanır gibi oluyordu. Kardeşi yerine getirilmemiş bir gereksinimle mücadele halindeydi. Belki de,

diye düşünüyordu Red, öteki yaşantı sona ermişti. Ya da ölü noktaya gelmişti. Hatta Bobby'yi iş ilanları sayfasını incelerken bile yakaladı. Ama bir gün eski bir arkadaşı telefon edip kendisini bir partiden almasını istedi. Arabası çalışmamıştı. Şafak sökmezden önceki gri-likte Bobby ablasına Dallas cezaevinden telefon etti. Uyuşturucu madde bulundurmaktan tutuklanmıştı. Anlattığına göre parti verilen eve daha adımını henüz atmıştı ki polis içeri dalmış, onu alıp karakola götürmüştü. «Bence bir tuzaktı bu,» dedi. «Ben içeri girerken herkes çıkıyordu. Üzerimde hiçbir şey yoktu.» Red'in aklına birden kardeşinin telefonla önerilen bazı işleri geri çevirmesi geldi. Belki de biri bu biçimde Bobby'den intikam almak istemişti.

Daha önce iki kez tutuklanıp hapiste yatmış olması Bobby'ye, sürekli suç işlemesi yüzünden ömür boyu hapis cezasına çarptırılma tehlikesini getirmişti. Teksas yasaları böyleydi. Huntsville'de altı yıl ağır ceza çekmeye razı oldu. Ve de üzüntüyle Teksas eyaletine en azından beş yılını vermek için Dallas'dan gitti. Ablasına, «Diğer iki cezayı hak etmiştim,» dedi. «Ama burada işlenen suç benim değil, bana karşı.» Bu konuda tek teselli bulduğu nokta babasının artık ölmüş olmasıydı. «Pazar günleri onun ağlamasına dayanamazdım doğrusu.»

Vandiver aile albümüne yeni fotoğraflar eklendi. Bunlardan biri Bobby'yi resim çizme tahtası başında yeni keşfettiği bir tekne modeli çizerken gösteriyordu... Huntsville'de cezaevine yeni bir bölümün eklenmesine de yardımcı olmuştu. Bir diğer resimde de sırtında cezaevinin çizgili pijamalarıyla yıllık rodeo gösterisine katılıyordu. Bu festival her ekim ayının dört sıcak pazar günü öğleden sonraları yapılır, özgür dünyadan, mahkumların kemiklerini kırma pahasına da olsa yarışa katılmalarını izlemeye seyirciler gelirdi. En çok sevilen yarışmalardan biri de bir vahşi Brahman boğasının boynuzları arasına bağlanan, içinde yirmi beş dolar bulunan keseyi alına yarıştıydı. Boynuzları arasındaki torbayla hayvan serbest bırakılır, torbayı alabileceklerini düşünecek kadar aptal olan mahkumlar da yarışarlardı. Bir yıl bu yarışmayı Bobby kazanmıştı. Aile albümünde onun para torbasını zaferle başının üzerinde tutuşunu

gösteren bir fotoğraf vardı. Ama ertesi yıl torbayı almadığı gibi hayvanın boynuzlarını da midesine yemişti.

İyi hal ve hareketten, cezaevi memurları arasında sevilen bir kişi durumuna gelmesinden ötürü Bobby üç yıldan daha kısa bir süre sonra, 1970'de, serbest bırakıldı. Otuz bir yaşındaydı. Hemen hemen yaşamının dörtte biri hapiste geçmişti. Cezaevinden üçüncü dönüşü hiç de diğerlerindeki gibi bir bayram havası taşımadı. Şimdi Bobby küskün, suskundu. Ablasıyla konuşmaktan bile kaçınıyordu.

Bobby pezevenklik yapmaya başladı. Himayesindeki ilk kız on dokuz yaşında bir deri bir kemik olan, meskalin alarak saatlerce kafayı bulan Reena idi. Reena ona bayılıyor, bir kenenin bir köpeğe yapışması gibi ona sarılıyordu. Bobby'nin ne zaman paraya gereksinmesi olsa Reena bir iki gün ortadan kayboluyor, sonra uyuşturucu ve şarap için yeterli parayla geri dönüp geliyordu. Çok geçmeden başka kızlar da çalıştırmaya başladı. Mesleği arkadaşı Clete'den öğreniyordu. Reena bir süre daha himayesinde kaldı ama kız meskalinden LSD'ye geçince Bobby onu yanından uzaklaştırdı. Daha sonra Bobby onun bir akıl hastanesine kapatıldığını, orada kurtarıcısını arayan Mary Magdalena rolü oynadığını duydu.

Bobby kendi hesabına çalışacak kızlar bulmakta hiç de güçlük çekmiyordu. Ama hiç de iyi bir pezevenk değildi. Eğer fahişelerden biri ondan para kaçırarak olsa, diğer pezevenklerin yaptığı gibi kadını dövmüyordu. Dövmüyordu. «Ben kadınlara el kaldırmaya alışık değilim,» diyordu Red'e. Saçlarını uzatmıştı. Bıyık da bırakmıştı. Red onun bir serseri gibi görüldüğüne dikkatini çekti. Sanki Bobby cezaevlerinde yitirdiği yılları telafi etmek istermiş gibi genç ve modaya uygun biri gibi görünmeye çalışıyordu. Oysa başka kadınlar Red'in fikrinde değildiler. Bobby'nin hayatı kadınlarla doluydu. Bir zamanlar arabalara yemek servisi yapan, tövbe etmiş garsonu Maudeen bile Nebraska'daki aile hayatını terkedip gelmiş, Bobby'nin yanında bir süre kalmıştı. Çocukluk sevgilisi, pembe Thunderbid arabasıyla kaza yapmasına neden olan Carlene yeniden ortaya çıktı. Bobby'yi bir ço-

cuk doğurdu. Sonra herkes için daha iyi olacağını hissederek bebeği alıp ortadan kayboldu.

1971 yazında, bir Dallas gece kulübünde Bobby, yanında kısa boylu, saçları kuaförden yeni çıkmış, gözleri aşırı boyalı ve takma kirpikli bir kadınla oturuyordu. Genç kadın, onu bin dolarlık banknotlar, çinçila kürklerle boğan erkeklerle, binlerce küçük aynadan yapılmış elbisesiyle sahnede yarattığı sansasyondan söz ederek masada kimseye konuşma fırsatı vermiyordu. Orada bulunan Red bu kadından hiç hoşlanmadı. Ona göre Marcia McKittrick palavracının tekiydi. Bunu kardeşine de söyledi.

Bobby omuz silkerek, «Kaygılanma,» dedi. «O yanımda çalışan kadınlardan biri yalnızca.»

Bir süre için Marcia yeraltı dünyasının bir araya geldiği toplantılarda Bobby'nin yanında oturdu. Sonra yerini Vicki aldı. Bobby kızkardeşine, «Bu küçük bir kız,» dedi. «Saçı uzun aklı kısalardan.» Bir dereceye kadar doğruydı bu. Vicki'nin uzun uzun bacakları, Bobby'e tepeden bakan bir seksen boyu vardı. Vücudu da sopa gibiydi. Saçları kızılımsıydı. Az konuşurdu. Bobby, yeraltı dünyasına özgü dille konuşmaya başladığında Vicki bilgiç bilgiç başını sallardı ama Red onun söylenenlerden hiçbir şey anlamadığından emindi. Bobby o sırada Ermenice de konuşsa farketmezdi. Vicki üç kez hapse girip çıkmış bu eski mahkuma adeta tapıyor, Bobby de onun saflığında dokunaklı bir şeyler buluyordu. Yıllar önce Bobby'le Red anne babalarının Venüs'teki çiftlik evinin banyosunda oturup aşktan konuştuklarında Bobby, «Aşk diye bir şey yoktur,» demişti. «İnsanlar yalnızca ellerinden geldikince aşık olmuş gibi davranıyorlar. O kadar.» Daha sonra Red ikinci kocası olacak erkekle karşılaştığında hapisteki kardeşine, «Sonunda aşkı bulduk galiba,» diye yazmıştı. «Belki de aşk diye bir şey var.»

Şimdi aşık olma sırası Bobby'deydi. Utana çekine kızkardeşine Vicki'ye aşık olduğunu anlattı. «Aşk konusunda söylediklerimi anımsıyor musun, Red?» dedi. «Evet, artık yanıldığımı anlıyorum.» Aşkla birlikte sorumluluklar da geldi. Vicki'nin ilk evliliğinden iki ço-

cuğu vardı. Bobby onları sevinçle bağrına bastı. Hep birlikte Red'in zaten kalabalık, küçük evine yerleştiler. Red, artık otuz iki yaşına girmiş olan kardeşindeki olgunluğa öylesine sevindi ki aile için yerlere yatak yaptı. Bir fabrikadaki işine gitmek için sabahları yarım saat daha erken kalkmaya başladı. Kardeşine, «Sana orada bir iş bulabilirim,» dedi. «Ayağını bir at, sonrası kolay...»

Bobby, kardeşinin nasıl bir işten sözettğini anlamak istedi.

Red açıkça, «Yükleme yerinde çalışabilirsin,» dedi. Kaba güç isteyen, en zor işti bu. Ama Bobby namuslu bir işe girerek hapisanede geçen yıllarının yarattığı kötü lekeyi pekala silebilirdi.

Bobby, düşüneceğini bildirdi. Hatta iş için dilekçe verecek kadar bir dönüş de yaptı. Ama bir gün telefon çaldı. Bobby fısıltıyla konuştu. Birkaç gün ortadan kaybolduktan sonra Red'in evine bir karış sakallı, perişan bir halde döndü. Elinde ski maskesi vardı. Bunu öfkeyle bir köşeye fırlatarak, «Neye el atsam başaramıyorum,» dedi. «Vicki'nin çocuklarına süt alacak parayı bile kazanamıyorum.» Bütün istediğim, dedi, kadını ve çocuklarımla sakin bir hayat yaşamamı, eski defterleri silmemi sağlayacak kadar bir para elde etmek. Daha birkaç hafta. Bobby evden çıkıp çıkıp gitti. Her seferinde de eve daha umutsuz ve perişan bir halde döndü. Bir kere sinde Red onun, koltuklarının yayları dışarı fırlamış arabasına sanki hayatının ve umutsuzluğunun anıtıymış gibi baktığını gördü. Evden uzun bir süre ayrılışı sırasında Vicki'nin kokteyl garsonu olarak işe girmiş olmasından utanç duyuyor, kadın eve her para getirişinde yerin dibine geçmek istiyordu.

Sonra Vicki hamile kaldı. Güç bir hamilelikti bu. Yatakta yatmadığı takdirde bebeğini düşürme olasılığı vardı. Üstelik yoksullara parasız bakan ilçe hastanesi yerine uzman bir kadın hastalıkları doktoruna gitmesi gerekiyordu. Tazelenen bir çalışma hırsıyla Bobby geceleri kızkardeşinin çarşaflarını, kazaklarını alarak gece parası kazanmak için fırlayıp gidiyordu. Ama sonuç aldığı yoktu. Hatta fahişeleri bile onu bırakmışlardı. Vicki'ye bağlanması, işlerinin temeli olan Baba-aşık ilişki-

sini öldürmüştü. Ablasına, «Artık erkekten bile sayılmam,» dedi.

Sonra Houston'dan bir telefon geldi. Red duymasın diye Bobby ona arkasını dönerek konuştu. Telefonu kapattığında hem heyecanlı, hem de üzgün, kaygılı gibiydi. Ön kapıya yöneldi. Sonra dönüp bir tür kadercilikle, «Eğer ölürsem,» dedi. «Beni bir hendeğe fırlatıp at.»

«Böyle konuşma.»

«Ölüm sendur, abla. Yolun sonu. Cesedimin başında bir vaizin Tanrı'dan sözler mırıldanmasını istemiyorum. Eğer bir rahip getirirsen öbür dünyadan geri döner seni rahat bırakmam.»

Red bu kötü düşünceleri kafasından atmaya çalışarak, «Nereye gidiyorsun?» diye sordu.

«Houston'a.»

«Vicki'yi de götüreceksin?»

Bobby başını olumsuz salladı. Fazla açıklama yapacak zaman yoktu. Red'e, kendisine para kazandıracak, belki de erkekliğini geri verecek bir iş için Houston'a gitmesini söylemekle yetindi.

81 BİR GÜN OLAYLAR YETKİLİLERCE İNCELENİP sıraya sokulacağı gibi, 1972 yazında Marcia Mc-Kittrick, Lilla Paulus'un evinde kalıyordu. Bir öğleden sonra banyo küvetinde, köpükler içinde keyif ederken içeriye Lilla girip küvetin yanına oturdu. Ve de bir «iş» konusu anlattı. Acaba Marcia'nın yeni arkadaşı bu işi üstlenir miydi?

Marcia, «Onun böyle bir iş yapacağını sanmam,» dediğini anımsadı daha sonra. «Ama kendisiyle konuşurum bir.»

Marcia, Lilla'nın neden söz ettiğini çok iyi biliyordu. Evde ne zamandır fısıltıyla konuşulan, birinin para karşılığında öldürülme işi olduğuna kulak misafirliği etmişti. Birkaç aydır iş üzerinde konuşuluyordu. Bobby'i görüp de söylediğinde genç adam öneriyi hemen reddetti. Adam öldürmek ona göre bir iş değildi. Zaten asla şiddete başvurmamıştı şimdiye dek. Daha önceki gün bilardo oynarken on papel kaybetmesine sinirlenmiş; bilardo sopasını hırsla vurunca uç kısmı kopmuş, rakibin yanağına saplanmıştı. Önemsiz bir yaralanma olmasına karşın arkadaşını bir doktora götürmekte ısrar etmişti.

Üstelik, Bobby'nin arkadaşlardan duyduğu kadarıyla bu iş tehlikelerle doluydu. En azından iki usta katil işi incelemiş, sonra da reddetmişlerdi. Silahıyla onla elli arasında kişiyi taramış olmakla ünlü bir profesyonel fedai işin güçlüklerini Bobby'e bir bir anlattı. Hedef bir doktordu. Adam zamanının çoğunluğunu Houston'daki Hermann Professional Building'de geçiriyordu. Burası çalışma saatlerinde, park yerlerinde, lobilerde; eczanelerde, koridorlarda dolaşan, girip çıkan yüzlerce kişiyle dolu oluyordu. Üstelik doktor, karısı, oğlu ve hizmetçile-

riyle kentin tanınmış bir yöresindeki çevresi bahçeli büyük bir evde oturuyordu. Burası özel güvenlik muhafızlarıyla ve bekçi köpekleriyle korunan zenginler yatağı River Oaks'dı. «Gece oradan bir parça yavaş geçmeye kalksan on saniye geçmeden telsizli bir arabadan orada ne işin olduğu sorulur,» diye fedai Bobby'i uyardı.

Bu iş için sözü edilen para 5,000 dolardı. 1,000 doları peşin, gerisi iş tamamlandıktan sonra verilecekti. «Böyle bir iş için para çok az,» diye yakındı Bobby. Belki de bir kez Lilla'yla konuşmada yarar var, diye atıldı Marcia. Hayır. Bobby işi kabul etmeyecekti. Kendisinden tecrübesi, bilgisi olmayan bir iş yapması istenilen biri gibi tedirginlik ve korku içindeydi.

O akşam Vicki'yi sormak için Dallas'daki kızkardeşine telefon etti. «Vicki bebeği düşürebilir,» diye Red onu uyardı. «Oldukça fazla kanaması var.»

Ertesi gün Bobby, normal olarak insan öldürmediğini söyledi Marcia'ya. «Ama çaresizim. İş kabul ediyorum.»

İçerde doktorun cansız yattığı büyük, beyaz, sütunlu evden telaşla, dikkatsizce, gençliğinin verdiği tüm hızla koşarak kaçtı. Hiç olmazsa orospu çocuğu öldü diye düşünüyordu. Durmadan Bobby'nin üzerine saldırmış, saldırmıştı. Venüs'teki çiftlikte vurduğu serçeler hep dallarından anında, sessiz sedasız düşerlerdi. Ama doktor, Bobby'nin tabancasında kurşun kalmayınca ya dek üzerine gelmişti. Kafası bir isteri nöbetindeymiş gibi çalışıyordu. Korku ve heyecandan nerdeyse avaz avaz haykırarak halde düzenli çimenlerin üzerinden, bunlar sanki pamuk çuvallarıymış gibi atladı. Görkemli Tudor, Fransız sayfiye evleri tipindeki konakların arasından geçti. Muazzam meşe ağaçları dallarını, onu yakalayıp hapsedmek istermiş gibi uzatıyorlardı. Marcia'nın çantasındaki kırmızı haplara şimdi öylesine gereksinmesi vardı ki. Damarları, kabaran, bir nabız gibi atan kanla çatlayacak gibiydi. Yüzünde bile kan lekesi vardı... Kanın yapışkan ıslaklığını hissediyordu... Bu kanın kendisinin mi, yoksa doktorun mu olduğunu bilmiyordu. Kanı sil-di, elini rüzgarlığının cebinde kuruttu. Aynı anda da eli hâlâ sıcaklığını yitirmemiş olan tabancaya değmişti.

Öteki elinde Lilla'nın dediğine göre, doktorun Seattle' den Houston'a getirdiği nakit 15,000 ya da 25,000 doların bulunduğu çanta vardı. Sekiz yüz papel! Doktorun cüzdanından bu kadar para çıkmıştı. Öteki büyük çantadaysa kâğıtlardan, tıbbi broşürlerden başka bir şey yoktu. Bir polis arabası, gecenin sessizliğini sireninden çıkardığı feryatlarla bozarak son hızla gelip, lastiklerinden gıcırtilar kopartarak durdu. Bobby hemen başını eğdi. Yüzünü kimsenin görmemesi gerekiyordu. Kafası kırmızı hapların etkisiyle dönüyor olmasına karşın mavi bir denizde kırmızı bir şamandıra kadar dikkati çekeceğinin farkındaydı. Bir eve yaklaşıp sırtını duvara dayadı. Tirtir titriyordu. İlerde bir evi çevreleyen kalın, sık çalılıklar vardı. Oraya koştu. İçgüdüsel olarak evrak çantasını çalıların arasına atıp ayağıyla içine doğru itti. Bir kaç adım ötede de tabancayı attı. Üzerine ayağıyla toprak itti. Daha sonra bunu yaptığına binlerce kez pişman olacaktı ama o anda ona yalnızca korku hükmediyordu. Çantadan ve silahtan kurtulması gerekiyordu. Çünkü gece polis arabalarının siren sesleriyle dolmuştu.

Artık öldürdüğü adamla ilgili bağlardan kurtulmuştu. Şimdi Kirby Drive levhasını aranıyordu. Aslında Marcia'yla buralarda en azından on iki kez dolaşmışlardı. Çevreyi öğrenmek için. Bobby yörenin girdisini çıkışını kızkardeşinin yüzü kadar iyi bildiğini sanıyordu. Ama şimdi, bu umutsuz, perişan kaçıışı sokakları döndöndürüyor, dolaştırıyor, sanki birer çıkmaz sokak haline getiriyordu. Özenle provasını yaptıkları plana göre Bobby Kirby Drive'den, Marcia'nın kendisini bekleyeceği yer olan birkaç blok güneydeki House of Pies'a sakin sakin yürüyerek gidecekti. Marcia, umumi telefona yakın bir yerde bekleyeceğine söz vermişti. İşler yolunda gitmediği, Bobby telefon etmek zorunda kaldığında onu arayabilecekti. Ama Bobby, Kirby'i bir türlü bulamıyordu! İlerde bir adamın bahçesinde çalıştığını gören Bobby adımlarını yavaşlatıp yüzüne sakin bir anlam verdi. Adama Kirby Drive'in ne yanda olduğunu sordu. Adam gülümseyerek yolu işaret etti. Bu Manhattan'ın ortasında oturan birinin Beşinci Cadde'nin ne taraf-ta olduğunu sormasına benziyordu.

Bobby yeniden koşmaya başladı. İlerde iki yöne gidip gelen arabalarla trafiğın sıkışık olduğı bir cadde görüyordu. Bir sokak levhası arandı. Güney Shephard Drive! Kûfürler savurarak bir blok apartmana doğru koşup doktorun cûzdanını çöp tenekelerinden birine attı. Cûzdanı, iç gözlerine bakacak, kredi kartı olup olmadığını araştıracak kadar bir zaman yanında tutmaya karar vermişti ama artık buna vakti kalmamıştı. Shephard boyunca kendisini bir koşucu olarak düşünüp başkalarının da aynı şeyi sanmasını umarak koştu. Bir kavşağı gelince Batı Gray levhasını okudu. Ve umumi telefon levhasını görünce sevinçle yerinde zıpladı. House of Pies'i çevirip bekledi. Zil iki kez çaldıktan sonra Marcia'nın sesi duyuldu. «Bir karışılık oldu,» dedi Bobby. «şimdi Batı Way'deki bir marketin önündeyim.» Marcia caddenin adını yineledi. Sonra aradan on dakika gibi bitmez tükenmez bir zaman geçti. Bobby telefon kulübesinin içinde kûfürler savuruyor, Marcia'yı geldiğı an elleriyle boğacağına yeminler ediyordu. Tabii gelirse. Aslında bulunduğı yer Marcia'ya ancak iki dakika uzaklıktaydı. Ama Marcia gelmemişti işte. Belki de korkak orospu kaçmıştı. Her zaman dediğı gibi belki de Tibet'e gitmişti. Birden Marcia arabayı kaldırıma yaklaştırıp kornayı sanki neşeyle öttürdü. Bobby kendini arabanın içine atıp eğildi. Oldu, dedi. Doktoru öldürmüştü. Adamın cûzdanından sekiz yüz dolar çıkmıştı. Herifi öldürmeye niyeti yoktu ama durmadan üstüne üstüne gelmişti. «Hiç durmuyordu!» diye soludu Bobby.

Sonra Marcia'nın kolunu yakalayarak, «Nerede kaldın, kaltak.» diye bağırdı. «Neden geciktin?» Marcia onun bu çıkışına gülümsemekten kendini alamadı. O da Bobby gibi isteriye varacak derecede heyecanlıydı.

Kendini savunmak için, «Sokak adını yanlış söylemişsin!» dedi. «Batı Way dedin. Ama Batı Gray'miş!»

Marcia çılğınlar gibi birkaç kez yolu kaybederek, yasa dışı dönüşler yaparak, hatta bir seferinde nerdeyse hendeğı yuvarlanmasına ramak kalarak Lilla Paulus'un evine döndüğünü anımsıyordu. Bobby yerde ayaklarının dibinde yatıyor, kendini geri zekalı bir fahişenin eline bıraktığı için kûfürler savuruyordu. Birbirlerine bağırıp

çağırmaktan iki dakikalık yol üç katı uzun bir zaman almıştı. Marcia'nın daha sonra anımsayacağı gibi Lilla onları her azmanki sakın, soğukkanlı yüzünde gergin, sinirli bir anlamla bekliyordu. Yolda gelirlerken Marcia yaptıkları işin kötülüğü, alçaklığı üzerinde durup düşünmemişti. Ama Lilla'yı birden, kendinden umulmadık bir korkuyla dolu bir halde görünce Marcia midesinde bir şeylerin düğümlendiğini hissetti. Banyoya koşup kusmaya çalıştı.

Bobby sert bir sesle, «Evet,» dedi. «Yaptım işte.» Bu bildiriyle vaka daha bir geçerlilik kazanmış gibiydi. Bobby hemen banyoya geçerek, kusmaya çalışan, öğüten Marcia'ya aldırış etmeden bıyıklarını kesmeye başladı. Daha sonra, aylar sonra, Marcia o geceyi ayrıntılarına dek anımsayamayacaktı. Ama zaman zaman aklına gelen bölümler vardı ki onu kahkahalarla güldürüyordu.

Marcia daha sonra Lilla'nın evin içinde telaşla dolaştığını, kendisini bu işe bağlayacak ipuçlarını ortadan kaldırdığını anımsayacaktı: Gazete kupürleri, Onun, Marcia'nın ve Bobby'nin birlikte poz verdikleri bir resmi bile. Daha sonra Lilla'nın küçük bir tahta sandığı açıp Bobby'e para saydığını iyi anımsıyordu; 5,000 dolar. Bobby bu paranın 1,500 dolarını hemen orada Lilla'ya vermişti: 500 dolar harcamalar, 1,000 dolar da ona bu işi bulduğu içindi. Marcia, Bobby'nin kalan 3,500 doları cebine tıktıktan sonra elini sanki para mikropluymuş gibi birden çektiğini görmüştü.

John Hill'in öldürüldüğü haberini televizyonun akşam 10 haberlerinde dinlediğini anımsayabiliyordu Marcia. Televizyonun önünde oturanlar büyülenmiş gibi olmuşlardı. Hatırlayabildiği kadarıyla Lilla yerinden fırlayıp istenmeyen konuklarına gitmeleri için baskı yapmaya, söylenmeye başlamıştı. Marcia arabanın bagajına valizini atıp kapağı çarparak kapadı. Bobby gitmeye hazır olunca da arabanın anahtarlarını bulamadı. Marcia onları arabanın bagajına kilitlemişti! Bobby bir saat kadar bir kol demiriyle bagajı açmaya çalıştı. Lilla telaştan yerinde duramıyor, olmadık kötü kehanetlerde bulunuyordu. Bir ara Lilla bagaja arka koltuktan girile-

bileceğini söyledi. İnce, yaşlı vücudunu kıvrıp bükerek bagaja girdi. Ama bu kez ne bagajın kapısını açabiliyor, ne de oradan çıkabiliyordu. Şimdi fırına benzer bir hücreye tıkilıp kalmıştı. Bagaja deliler gibi yumruklar savuruyordu. Marcia isteri nöbetleri içinde kaldırıma yığılmış, her an bir polis arabasının gelip kendilerini tutuklayacağından korkuyordu. Sonunda Bobby bagajı açabildi. Lilla dışarı çıktı. Onlar yola düzöldüler.

Marcia, Dallas'a olan yolculuktan, uzun gece boyunca kovboy müziği çalan radyodan başka bir şey anımsamıyordu. Bobby'nin ilk yaptığı bir berber arkadaşına gidip saçlarını boyatmak oldu; Marcia da oğlunu görmeye gidip onun okuma kitabından parçalar okumasını dinledi. Akşama doğru Bobby'le buluştuğunda katılırcasına gülmekten kendini alamadı. Bobby'nin saçlarını açma işlemi bir felaketle sonuçlanmıştı. Dört kez uygulanan renk açıcı genç adamın saçlarını pembemsi portakal rengine çevirmişti. O sırada saçlarını parlak kırmızı bir renge boyamış olan Marcia'yla yanyana durduklarında dikkati çekmemelerine olanak yoktu. Bobby öfkeyle, «Gülme bana,» dedi. Ama Marcia kendine hakim olamıyordu. Sonunda ikisi birden kahkahalardan kırılarak yerlerde yuvarlanmaya başladılar. Önceki gecenin gerginliği bir dereceye kadar yumuşamıştı.

Bir süre için ayrılmaya karar verdiler. Sarı bir peruk takan Bobby kızkardeşinin evine gitti. Daha eve girer girmez Red, korkunç bir şeylerin olduğunu anlamıştı. Bobby duygularını gizlemekte asla usta bir insan değildi. Yatağın üzerine uzanıp boş bakışlarını tavana dikti. Ne uyuyabiliyor, ne de yemek yiyebiliyordu. Red gelip onun yanına oturdu. Kardeşine nasıl yardımcı olacağını bilemiyordu.

Sonunda Bobby, «Benimle konuş, Red,» diye yakardı.

«İstiyorum. Ama ne diyeceğimi bilmiyorum.»

«Beynim bana acı veriyor, Red. Durdur onu.»

Red onun alnına sevgiyle dokundu.

Bir hafta sonra Houston gazetelerinde Gamino'yla Carpenter'in cinayetin işlendiği alet olan tabancayı, Dr. John Hill'in evinin yakınlarında buldukları haberi çıktı. Haberi öğrenen Bobby hemen kızkardeşinin iş yerine telefon ederek bir süre için gitmek zorunda olduğunu söy-

ledi. «Vicki'ye haber yollayacağımı söyle. Sana herşeyi sonra anlatırım.»

Marcia'yı bulduğunda kadın eroin çekmişti. Havalarda uçar gibiydi. On beş yaşında bir kez denemesinden sonra ikinci defa eroin çekiyordu. Bobby onu kendine getirmek için yüzünü tokatladı. «Bunsuz da başımız yeteri kadar dertte,» dedi. «Yine neden başladın?»

«Tabancanı çiçek tarhında bulmuşlar,» dedi Marcia. «Bana tam zamanı gibi geldi.»

«**Benim** tabancam mı? Onu zenci doktordan alan sensin.»

Marcia kıkır kıkır güldü. Artık ne farkedirdi ki?

3,500 dolarla Bobby, 1970 model sarılı beyazlı bir Lincoln Continental satın aldı. Kaliforniya'ya yapacakları yolculuk için bu hem dikkati çekmeyen, hem de benzin darlığında ekonomik sayılacak bir arabaydı. Kuzey Hollywood'a gidip orada mobilyalı bir kat kiraladılar. Bir kaç hafta evden hiç çıkmadılar. Televizyon seyredip konserve yiyecekler yediler. Sonunda paraları bitince Bobby işiyle ilgili birine telefon etti. Kahverengi pamuklu eldivenler ve ski maskesi satın alınca Marcia karşı koydu. «Sen aklını kaçırmışsın,» dedi. «Sen buraları bilmezsin. Üstelik Los Angeles polisi de çok acımasızdır. Yakalandığın anda işin bitik demektir.» Bobby, onun giderek artan eroin gereksinmesine anlamlı bir biçimde değindi. Marcia artık günde üç kez eroin iğnesi yapmaya başlamıştı. Hatta Bobby bile, alışmak korkusu olmadan kullanabileceğinde ısrar ederek eroin konusunda ona katılmıştı. Eğer onun dediği gibi paraya gereksinimleri varsa, dedi Marcia, çıkıp çalışır, bir gece içinde ondan daha tehlikesiz biçimde kazanç sağlayabilirdi. Bobby reddetti. İlişkileri karışık ve derindi. Bobby, Marcia'ya aşık olduğunu asla açıkça söylemediği gibi, sürgünde ona bağlandığı üzerine de pek bir şey anlatmayacaktı. Ama fahişelik etmesine izin veremezdi. Marcia onun himayesinde çalışırken, Bobby'nin üzücü ama dokunaklı bazı davranışlarını anımsıyordu. Marcia, onun başlıca kazanç kaynağı olmuş ama Bobby her fırsatta araya girmişti. Bir keresinde Marcia'nın işini bırakacağını umarak randevu defterini yakmış, bir seferinde de

Marcia'nın Kuzey Teksas'ta çalıştığı motele ahlak zabıtası gibi girerek fuhuşa son verilmezse moteli tepeden tırnağa yakacağını söylemişti. Marcia'nın kuşkulandığı gibi, Bobby'nin ona acayip, anlatılması güç bir bağlılığı vardı.

Yeniden kavga edip dövüşmemek için —birlikte geçirdikleri aylar boyunca sık sık kavga etmişler, bunların izi ikisinin de üzerinde kalmıştı— Marcia içini çekip sustu. Bobby'e gidip işini yapmasını söylemekle yetindi. Ertesi gün Bobby 750 dolar ve üç renkli televizyon alıcısıyla döndü. Los Angeles çok zengindi, Bobby'e göre. Hollywood tepeleri vadilere, çıkmaz sokaklara gizlenmiş zengin evleriyle doluydu. Ev sahipleri çıkıp gittikten sonra güpegündüz bile soyulabilirdi. Çok geçmeden Bobby'nin bir banka soygununa katıldığını itiraf ettiği gün geldi. 50,000 dolar elde etmişlerdi. Marcia ellerini çırpı. Ama Bobby onu sakın olması için uyardı. Para henüz cebine girmemişti. Paylaştırılıyordu. Onun payı da gelecekti. Ama asla gelmedi. Ortakları ortadan kaybolup gitmişlerdi.

Marcia arada sırada annesinin Dallas yakınlarındaki evine telefon edip oğlu üzerine bilgi alıyordu. Bir keresinde küçük çocukla da konuştu. Telefonu kapadığında ağlıyordu. Bobby bu gözyaşlarının nedenini bilmek istedi. Marcia, «Oğlum,» dedi. «Bütün okulda, birinci sınıfları merasimde temsil etmeye o seçilmiş. Sınıfının en çalışkan öğrencisi.» Marcia bir eroin iğnesinden sonra uyuşturucunun sisleri arasında birkaç gün kendinden geçti. Kendine geldiğinde Bobby gitmişti. Hemen bir hafta kadar ortada görünmedi. Bobby'nin yokluğunda Marcia'nın içini dehşet almaya başlamıştı. Houston polislerinin adını öğrendiğinden, tabancanın izinin bulunduğundan, zenci doktorla bile gidip konuşulduğundan kuşkulanıyordu. Artık Bobby olmadığına göre kaçacak parası da yoktu. Ama cebinde bir iki dolarla bir gün dönüp gelince Marcia, «Sen, bu pis, ucuz evde oturup sana ne oldu diye meraklanmanın ne demek olduğunu biliyor musun?» diye bağırdı ona. «Hollywood cezaevinde de olabiliirdin! İnsan çıldıracak gibi oluyor!»

Bobby'nin yanıtı kapıyı vurarak çıkıp gitmek oldu. Marcia onun peşinden, «Döndüğünde burada olmayaca-

ğım.» diye haykırdı. «Evet, olacaksın!» diye aynı biçimde bağırdı. Bobby. «Elbiselerini kilitledim.» Marcia dolaba koşup tokmağına sarıldı. Dolaba yepyeni bir kilit takılmıştı. Çıplak bir halde oturup küfretmeye, ağlamaya koyuldu.

Birkaç sabah sonra Bobby bir iş için dışarı çıktığında Marcia o uyurken cebinden çaldığı beş dolarla bir taksi tutup Hollywood-Burbank Havaalanına gitti. Orada Las Vegas'taki bir kadın simsarı arkadaşına ödemeli telefon etti. Adam ona hemen, telgrafla bir uçak bileti yolladı. Sparks adlı bir zenci olan kadın simsarı onu McCarran Havaalanında karşıladı. Marcia'nın perişan hali karşısında üzüntüsünü belirtti. Genç kadının saçları karmakarışık, yüzü solgun, vücudu gıdasızlıktan incecikti. «Bana bir saat tanı,» dedi Marcia. «Sende iş elbisesi var mı?»

Akşama doğru Marcia, şeker pembesi pantolon takımıyla Caesar's Place otelinde bulunan Cleopatra's Barge barında, eski yerinde oturuyordu. Daha oraya geleli on dakika olmamıştı ki yanına orta yaşlı bir müşteri gelip oturdu. Bir saat sonra Marcia onunla birlikte bir seks matinesi için Palm Springs'e uçuyordu. Akşam yemeği sıralarında 800 dolarla tekrar Las Vegas'a dönmüştü bile. Haftanın sonunda 6,000 dolar kazanmış bulunuyordu. Los Angeles'teki Bobby'e telefon ederek, «Sen hırsızlığına devam et,» dedi. «Bu da senin alışkanlığın. Ama benden, bir kenarda oturup senin yaşadığını mı, öldüğünü mü merak ederek beklememi isteme.»

«Hangi cehennemdesin sen?» diye bilmek istedi Bobby.

«Yaşıyorum, bebek. Yaşıyorum.»

Oysa kasımın sonlarına doğru Marcia çaresizlik, umutsuzluk içindeydi. Her kapı açılışında, her telefon çalışında kalbi deli gibi çarpıyordu. Yolda yürürken hem arkasına, hem de önüne bakar olmuştı. Üstelik her adımda. Araba giderken bakışlarını dikiz aynasından ayıramıyordu. John Hill'in öldürülmesinin üzerinden iki ay geçmişti. Genç kadın tüm Teksas'ın onun peşine düşen polislerle kaydığını biliyordu. Oturduğu evin dört bir yanına binlerce dolar oraya buraya atılmıştı. Dolabında pahalı, gösterişli bir düzineye yakın elbisesi, çan-

tasında en iyi kaliteden eroin, uyku hapları ve amfetaminler vardı. Ama onun istediği bunlar değildi. Bobby Vandiver'e lanetler savurdu. Bobby'i, onun düşük bıyıklarını, oğlunu özlüyor, takvimin yapraklarını on beş yaşında olduğu yıllara çevirmek istiyordu. Şükran Günü arefesini ağlayarak geçirdi. Aynada makyajının sihirli dereler halinde akışına baktı. Sonra bütün parasını toplayıp Desert Inn'e gitti. Yirmi Bir masalarından birkaç dolarla kalktı. Kendine bir oda kiraladı. Yatağın üzerine oturup yetmiş iki tane küçük kırmızı uyku hapını yastığın çevresine sıraladı. Sonra hiç acele etmeden, tıpkı bir törendeymiş gibi hepsini bir bir çiğnedi. Koluna iki gram eroin iğnesi yaptı. Sonra tüm uyuşturucu kullananlarda olduğu gibi bir an aklı başına gelen Marcia, bu sahneyi seyirci karşısında oynamayı ne kadar istediğini düşündü. Binlerce aynadan oluşan elbisesi neredeydi? Sahnede o kıyafetle döner sonra seyircileri, veda edişinin güçlülüğü, güzelliği içinde bırakarak yere düşerdi. Onların alkışları duyduğu son sesler olurdu. Sendeleyerek, adımlarını doğru atabilmek için bir parça kendini toparlamaya çalışarak odadan çıkıp asansöre binerek otel lobisine indi. Kumarhane çılgın bir renk ve ışık cümbüşü içinde bir karnaval yeri gibiydi. Marcia bir aynada son kez kendini gördü. Gördüğü bir aptal kadındı.

Ondan sonra halıların üzerine yuvarlandı. «Allah kahretsin,» diye mırıldanarak gelecekte kendini bekleyen her neyse, ona bıraktı.

32 BOBBY, LAS VEGAS'TAKİ HASTANE YATAĞIN-
da Marcia'nın başında durarak ona yardımcı ol-
mak istermiş gibi gülümsedi. Sarı peruğunu atmıştı
Bobby. Saçları yine koyulaşıyordu. Bıyığı da yerli yerin-
deydi. Bir kez daha John Hill'in yaşamının son saatin-
deki gibiydi. «Merhaba,» dedi. «Bunu da atlattın. Benim-
le gelmeye hazır mısın artık?»

Marcia kollarını uzatıp Bobby'i göğsüne çekti. «Be-
ni bu pis hastaneden çıkar,» diye ağlamaya başladı.
«Durmadan geliyor, ölmediğim, yaşadığım için ne ka-
dar şanslı olduğumu söylüyorlar. Ölmemi istiyor gibi bir
halleri var.» Doktorlar zehiri çıkarmak için midesine bo-
ru soktuklarından ağzı ve yemek borusu ağrıyordu.

Yeraltı dünyasından bir arkadaşın verdiği Palm
Springs'deki eve gittiler. Yolda Bobby ona başarısız sona-
eren intihar olayını ayrıntılarıyla anlattı: «Desert Inn'
de yıllardan beri görülmeyen bir atraksiyon düzenlemiş-
sin, Marcia. Sirenler çalmış, cankurtaran arabaları gel-
miş, kadınlar avaz avaz feryat etmişler. Sıkıntılı geçebi-
lecek bir öğleden sonrayı gerçekten canlandırıp renklen-
dirmişsin.»

Başka bir haber de Teksas'tan hiç haber olmama-
sıydı. Bobby, Lilla'yı şehirlerarası telefonda aramış
ama kadın telefonu yüzüne kapamıştı. Cinayet haberi
gazetelerin ön sayfasında yazmıyordu artık.

Bobby'nin planı, birkaç ay burada gizlenmek, şura-
dan buradan para toplamak, sahte pasaport sağlayan
San Fransisco'daki bir örgüt için yine sahte kimlik bel-
geleri elde etmeye çalışmaktı. Ondan sonra Marcia kü-
reyi döndürür, durdurmak için parmağını dokundurdu-

ğu yer her neresiyse oraya giderlerdi. Halinden memnun, kendini güvenlikte hisseden Marcia, Bobby'e sokuldu. Artık hiçbir şeyin önemi yoktu. Dün olan, yarın olacaklar umurunda bile değildi.

Palm Springs'de Marcia gücünü kuvvetini toparladı ve gecikmiş de olsa bir Şükran Günü yemeği hazırlayacağını bildirdi. Marcia'yı bir konserve kutusunu bile açmakta güçlük çekerken görmüş olan Bobby için bu şaşırtıcı bir haberdir. Ama dilini tuttu. Bekledi. Marcia bütün bir gün, hindinin içinden çıkan tarife, yemek kitaplarına bakarak, bir yandan da neşeyle şarkı söyleyerek hazırlığını yaptı. En büyük hatası hindiye tepe aşığı, düzensiz ısıtılan bir fırında pişirmeye kalkışması oldu. Günün sonunda hindi fırından altın rengi kızarmış olarak değil sert, kuru ve gri bir renkte çıktı. Bobby kahkahalarla gülünce Marcia hindiye kapıp öfke içinde onun üzerine fırlattı. Bobby de ona. Bir süre gülünç bir futbol oyunu oynadılar. Sonunda Marcia hayvanı yüzme havuzuna fırlatıp Bobby'i de peşinden itti. İşte, dört bir yanda harıl harıl aranan katille metresi, yaşlıların, zenginlerin ve canı sıkılanların güneşli kentinde bir gün daha geçirdiler.

Noel, ıstırap dolu bir gün oldu. Marcia, ilk kez Noel'i oğlundan uzakta geçiriyordu. Annesinin Dallas dışındaki evine telefon ederek oğluyla konuştu. «Annen iyi, şekerim. Burada bir süre çalışmak zorundayım. Eve döndüğümde birlikte Six Flags'e gideriz.» Küçük oğlan anesiyle Dallas'la Fort Worth arasındaki eğlence parkında geçirdiği günü hiç unutmamıştı.

Bobby kızkardeşini aradığında kısa konuştu. Telefonu üzüntüyle kapadı. Vicki düşük yapmış, oğlunu kaybetmişti. Bobby birkaç uyuşturucu alıp radyodan dökülen ilahiler kasvetli odayı doldururken günün geri kalan bölümünü kendinden geçmiş bir halde bitirdi.

1973 ocağında, yeniden Los Angeles'e gelmiş olan Marcia tedirginleşti. Bobby'i bırakıp kaçtı. Cinayetin üzerinden dört ay geçmişti. Bobby yine hırsız meslektaşlarıyla çalışıyor, girdiği tehlikeli işler Marcia'yı ürkütüyordu. Dallas'daki bir arkadaşından iki Houstonlı

dedektifin araştırmalarına müthiş bir hız verdiklerini duymuştu. Fahişeleri yataklarından kaldırıyor, muhbirleri sıkıştırıyorlardı. Bobby'le olan ilişkisi kötüye gidiyordu Marcia'nın. Onun öfkesine, huysuzluklarına, ayak-kabıllarını, yüzüklerini çıkarıp kendisiyle güreş etmeye kalkışmasına dayanamaz olmuştu. Bobby hep bir kadına asla vuramayacağını söylerdi ama Marcia'yla bayağı greşiyordu. Marcia ona her gün bir parça daha aşık oluyor ya da her gün bir parça daha gereksinme duyuyordu. Ama Bobby onun anlayamadığı, uyamadığı gçlerin etkisi altındaydı. «Artık sana dayanamıyorum,» diye bağırınca Bobby tıpkı bir balodalarmış gibi eğilerek ona kapıyı gösterdi.

Allelacele Las Vegas'a giden Marcia, Strip Otel'de tezgahını kurup yeniden zenci kadın simsarı Sparks'la anlaştı. Adamın evi her çeşit uyuşturucu maddelerle dolu bir hazineydi adeta. Ama Marcia birkaç hafta içinde ateş, mide bulantısı ve uşmeyle hasta düştü. Gözlerinin akı sararınca kara sarılık olduğunu anladı... Kirli iç-neyle eroin şırınga etmenin sonucuydu bu. Kendi kendine, «Eğer leceksem, annemin evinde lmeliyim,» dedi. Feci biçimde hasta olarak uçağa atlayıp evine döndü. Annesinin kollarına yığılıp kaldı. O gece oğluna dokunmaktan, ona hastalık mikrobi vermekten korkarak küçük oğlana odanın karşı tarafında oturup kendisine okuma kitabından parçalar okumasını söyledi. Sonunda mutlu olarak uyuya kaldı.

Marcia hastaneye, hatta annesinin hastabakıcı yardımcısı olarak çalıştığı yere bile gitmekten kaçındı. Uyuşturucuya alışkanlığı ortaya çıkarsa işe polişin el koyacağını biliyordu. Eskisi gibi odasında yatmakta ısrar etti. Evin önünden her araba geçişinde doğrulup bakıyordu. Birkaç hafta içinde yüzündeki ve gözlerindeki sarılık çekildi. Marcia gç kazanmaya başladığını hissediyordu. Annesine her şeyi anlatmak istiyor ama bunun için gerekli cesareti kendinde bulamıyordu. Yaşlı kadın yalnızca kızının Houston polisi tarafından arandığını biliyor, ama bunun nedenini anlamıyordu. Marcia kendini deliler gibi ev işlerine vermişti. Yerleri fırçalıyor, camları siliyor, eşyaların yerlerini değiştiriyor, iyece iyileşiş çalışmaya başladığında yeni mobilyalar ala-

cağına söz veriyordu. Sonra, eve geldiği gibi apansız, Batı Teksas'da bir iş bulduğunu mırıldanarak çıkıp gitti. Annesi itiraz etti ama Marcia kaybolmuştu bile.

Marcia bir süre Batı Teksas'daki motellerde, bir iki gün San Angelo'da kalarak, oradan Lubbock ya da Odesa'ya geçerek, yaşadı. Bir gün annesine telefon etti. Yaşlı kadının kaygılandırıcı haberleri vardı. Houston cinayet masası dedektifleri gelmişler, Marcia'nın kendileriyle temasa geçmediği takdirde yeraltı dünyasının bazı kişilerince öldürüleceğini söylemişlerdi.

«Hiç olmazsa onları ara da ne istediklerini öğren,» dedi annesi.

Marcia, «Ben onların ne istediklerini biliyorum,» diye karşılık verdi. Hemen telefonu kapadı. Eşyalarını toplayıp otobüs durağına koştu. Bir saate kadar Gaminio'yla Carpenter'in motele geleceklerinden, yatağında başka bir fahişeyi bulunca küfürler savuracaklarından haberi bile yoktu.

Nisanın başlarında Marcia oğlunun doğum günü için Dallas'a döndü. Doğum günü arefesinde, Marcia hediye paketlerini hazırlarken telefon çaldı. Bobby'di arayan. Hâlâ Los Angeles'de olduğunu, onun kendisine dönmeye hazır olup olmadığını öğrenmek için telefon ettiğini söyledi.

«Sen gerçekten çıldırmışsın, Bobby. Birlikte olamayız. İnsanın tek başına mutsuz olmasının, biriyle birlikte mutsuz olmaktan daha kolay olduğunu anlamıyor musun? Aramızda hiçbir şey kalmadı artık.»

Bobby ısrar etti. Sesinde uzaktan arayan bir kişinin o bir dereceye kadar çatlak tonu yoktu. Marcia kuşkulandı. «Sen nerdesin?» diye öğrenmek istedi.

«Los Angeles'de.»

«Sana inanmıyorum, Bobby.»

«Neden?»

«Çünkü yanıt vermeden önce durakladın. Bu da senin yalan söylediğin anlamına gelir.»

Bobby güldü. Teslim olmuştu. «Doğrusunu istersen, Los Angeles'den binyediyüz mil kadar uzaktayım.»

Marcia hem şaşırmış, hem de sınırlanmıştı. «O hal-

de sen şu anda Dallas'dasın. Artık aklını kaçırdığını biliyorum. Çık git hayatımdan!»

Ertesi gün doğum partisinden sonra çocuklar mide-leri pasta ve dondurmayla dolu evlerine gidince Marcia arabasına atlayıp akşam yemeği için alışverişe çıktı. O arada da annesine telefon edip başka bir şey isteyip istemediğini sordu. Annesi heyecanla konuştu. Marcia'nın evden çıkmasından on dakika sonra Teksas polisine ait bir araba eve gelmiş, Marcia'nın nerede olduğunu öğrenmek istemişti. Hatta Marcia'nın kızkardeşi Linda'yı o sanarak tutuklayıp götürmüşlerdi. «Seni istiyorlar şekerim. Ne oldu? Tanrı aşkına, bana olanları anlat.»

Marcia panik içinde bir motele koşup bir odaya yerleşti. Sakinleşmeye çalışıyordu. Yüzlerce çözüm yolu düşünüyor ama bunların hepsinde de Bobby bulunuyordu. Ona gereksinmesi vardı. Bobby'i nasıl bulacağını biliyordu. Kara gözlükler ve bir peruk takarak ertesi gün öğleden sonra Boyalı Ördek barına gitti. Marcia daha sandalyeye yeni oturmuştu ki Bobby çıkageldi. «Merhaba,» dedi. «Buraya sık sık gelir misin?»

Marcia suyunun kaynamaya başladığından söz etti. Ama Bobby omuz silkti. Yeni bir şey yok muydu? En iyisi Marcia'nın motelinde buluşup herşeyi enine boyuna konuşmaktı. Marcia başını inanmazlıkla salladı. Teksas eyaleti tümüyle onun aleyhine dönmüşken, Bobby'nin tek istediği cinsel zevkini tatmin etmektir. «Eğer yeniden bir araya geleceğimizi zannediyorsan, bunu aklından tümüyle çıkar, Bobby,» dedi. «Ben burdan gidiyorum. Dallas ikimiz için de kötü bir yer.»

Houston polislerinin artık Bobby'nin soyadını da öğrendikleri duyulmuştu. Bunu onlara bir muhbir bildirmişti.

«Heyecanlanma bakalım,» dedi Bobby. «Nereye gitmeyi düşünüyorsun?»

«İstediğim her yere gidebilirim,» dedi Marcia. Eski kabadayılığını takınmıştı. Denver'deki bir kadın simsarı ona para yollardı. Atlanta'daki bir müşterisi ona istediği an özel uçağını tahsis edebilirdi. Ona yardım etmek için koşturacak uzun bir erkek listesi vardı. Marcia bunları sıralarken Bobby'nin yüzünün karardığını, öfkeli olduğunu

görüyordu. Sonunda genç adam oturduğu yerden kalktı. «O halde artık bana gereksinmen yok,» dedi. Viskisini Marcia'nın yüzüne fırlatarak çıkıp gitti. Marcia bir havlu bulup yüzünü silmek için Bobby'nin gözden kaybolmasını bekledi. Havluyu yüzüne tutup doyasıya ağladı.

Bobby, kızkardeşinin evinde saklanarak Dallas'da birkaç hafta kaldı. Red hâlâ durumun ne derece umutsuz olduğunu bilmiyordu. Bobby kendisini ailesinin güvenliği içine bırakmıştı. Red yatağın altından onun için hazırladıkları Noel armağanı paketleri çıkarınca Bobby çok duygulandı. Düşük yaptıktan sonra Vicki yakındaki bir apartmana taşınmıştı. Bobby bazı geceler orada kalıyordu. Ama artık zayıf sessiz kızla aralarında, Vicki'nin çocuğunu kaybettiği sırada yanında olmamasından doğan bir tedirginlik vardı. Bobby'nin Marcia'yla karşılaştığı öğleden sonra Dallas polisi Vicki'yi tutuklayıp sorguya çekmek için merkeze götürdüler. Vicki onlara hiçbir şey söylemedi. Polisler Bobby'i aramak için Red'in evinin önünden de geçtiler.

Bobby panik içinde normal olarak güvenebileceği bir arkadaşını aradı. Saklanacak bir yere gereksinmesi vardı. Bu arkadaşın, Dallas yakınında, Little Elm Rezervuarı denilen göl kıyısında bir yeri vardı. Yılın bu mevsiminde orası تنها olurdu. Orada Bobby'i kimse bulamazdı. Bobby, kaçarken yanına Sherry adlı, kolları iğne izleri içinde, arada sırada fahişe olarak çalışan bir kadını da aldı. Sherry ona tapardı. Severdi. Hiç olmazsa Bobby'i yalnız bırakmamış olacaktı.

Teksas Emniyet Müdürlüğünün Dallas şubesinden Yüzbaşı Joe Murphy, bir muhbirden bilgi edinmişti. Bobby adlı bir züppe Dallas yakınındaki bir göl evine sığınmıştı. Söylendiğine göre soyadı bilinmeyen bu Bobby, Houston tarafından cinayet suçuyla aranıyordu. Arada önemli hiçbir bağlantı kurmadan Yüzbaşı Murphy görevi gereği Houston'ı aradı. Bir cinayet meselesini aydınlatmak için Bobby adında birini arıyorlar mıydı? Jerry Carpenter telefonu kapıp, «Eğer o, Bobby Vandiver'se elbette arıyoruz,» dedi. «Acaba bu Bobby denilen kişiyi tanıyan var mıydı?»

Yüzbaşı Murphy'nin bu konuda hiç fikri yoktu. Dallas polisine telefon edip içlerinde Bobby Wayne Vandiver'i tanıyan olup olmadığını sordu. Brooklyn doğumlu, New Yorklu şivesini asla yitirmemiş olan teğmen A.M. Eberhardt elbette tanıdığını söyledi. Bobby'i işlediği ilk suçta o tutuklamıştı. «Çaldığı kasayı ayağına düştürdüğünde tutuklamıştım,» diye anımsadı Eberhardt.

Haber, Houston'daki Carpenter'e iletildi. Aslında Bobby'i kendisi tutuklamak istiyordu ama Dallas'a gitmekle yitirilecek zamanı da hesaba katmak gerekiyordu. «Gidip herifi tutuklayın,» dedi. «Ama ona cinayet üzerine hiçbir şey söylemeyin. Eskiden işlediği bir hırsızlık suçu için sorguya çekileceğini anlatın.»

Bu doğruyduda da. Bobby 1972'de hırsızlık araç-gereçleri bulundurmaktan tutuklanmış ama suçlamayı yanıtlamak için duruşmaya asla çıkmamıştı. Tutuklama emri çıkarmak için bundan yararlanmak gayet uygundu.

Gün kurşuni renginde ve serindi. Rüzgâr Dallas'ın kuzeyindeki gölün suları üzerinde köpükler oluşturunca. Bobby su alan eski deniz yatağına uzanmıştı. Sherry ise kafayı bulmuştu. Bir kırmızı biber konservesini açmaya başlamış, sonra kulübedeki tencerenin bir gün önceden kalan yemekle hâlâ pis olduğunu görünce bunu yıkamanın çok yorucu bir iş olacağını düşünmüş olacak ki vazgeçmiş, bulaşık taşının dibine, yere çökerek bir sinema dergisini, inleyip titreyerek, yeniden uyuşturucu isteyerek okumaya başlamıştı. Bobby onun dışarı çıkmasını istememişti. Çünkü bir gün önce kabinler arasında kuşkuyla birinin dolaştığını görmüştü.

Sonra Bobby pencereden baktı ve onların geldiğini gördü. Sekiz kişiydiler. Hepsi de silahlarını çekmişlerdi. Hatta birinin elinde bir makineli bile vardı. Çizmeli ayaklarını yere sanki Güney Pasifik adasının ormanlarındaymış gibi, toprağı iki yana attırarak basıyordu. Bobby binlerce yıl öncesinden geliyor gibi görünen teğmen Eberhardt'ı hemen tanıdı. Üzüntüyle gülümsedi. Kapı çalınınca yastığının altından tabancasını alıp kıza alçak sesle, «Kapıyı aç,» dedi.

Polisler ellerindeki silahlarla içeri daldılar. Üzerinde yalnız kot pantolon bulunan Bobby doğrulup ellerini

havaya kaldırarak teslim oldu. Yüzbaşı Murphy, 38'liği hemen farkederek, diğerleri tutuklunun ellerine ve çıplak ayaklarına kelepçeleri geçirirken, o da tabancayı kapar gibi aldı.

«Houston'da seninle konuşmak istiyorlar, Bobby,» dedi Teğmen Eberhardt. «Nasılsın?»

Kente giderlerken Bobby, tutuklanmasını güçleştirecek bir şeyler yapmayı bir an düşündüğüne işaret etti. Bununla, silahlı çatışma çıkabileceğini anlatmaya çalışıyordu. «Ama benim bir deri bir kemik kızın yaralanmasından korktum.»

Şimdi kıran kırana bir final başlamıştı; Gamino'yla Carpenter bir köşede, Bobby kendi köşesindeydi. Her iki taraf da bir iki günü birbirlerini tartmakla, arada sırada küçük saldırılarda bulunarak, geri çekilerek, geçirdiler. Polisler, anayasaya harfi harfine uyarak tutukluya eski hırsızlık-araç-gereçlerini bulundurmak suçundan yakalandığını, bu dördüncü suç işlemesi olduğundan en büyük cezayı görebileceğini anlattılar. Bobby ömür boyu hapse mahkum olabilirdi. Böyle bir durumda kefaletle serbest bırakılma diye bir şey söz konusu değildi. Bu yüzden de Bobby ellerinden kurtulamayacaktı. Bir avukat tutmaya hakkı olduğu belirtildiyse de Bobby, «Ben kendi işime bakarım,» diyerek öneriyi reddetti. Dedektifler bir profesyonelle karşı karşıya bulunduklarını, onu herhangi bir biçimde tuzığa düşüremeyeceklerini biliyorlardı. Arada şiddetli bir rekabet vardı. İki taraf da henüz birbirinin gücünü anlamamıştı. Soruşturmanın ikinci gününe dek Dr. John Hill'in öldürülmesi olayı ağza bile alınmadı.

Hemen hemen tatlı bir dille soruşturmayı yürüten Jerry Carpenter birden, «24 Eylül 1972'de Dr. John Hill'i burada, Houston'da öldürdün mü?» diye sordu.

Bobby, hayretle karışık bir masumiyet içinde suçlamayı reddetti. Böyle korkunç bir olaydan haberi olmadığı gibi o tarihte Houston'da bile değildi. Evet, çok iyi anımsıyordu. O sırada Dallas'daydı. Akrabaları, arkadaşları bu konuda ona tanıklık edebilirlerdi.

«O halde,» dedi Carpenter. «Katili tanıyabilecek ki-

şilerin önüne çıkmaya itiraz etmezsin sanırım.» Bobby'nin böyle bir şeye itirazı yoktu.

Sabahleyin Connie Hill yedi erkeğin yüzlerini inceledi. Ama onu bluzundan yakalayan, kocasını öldüren Bobby'yi, o kişi olarak gösteremedi. «Özür dilerim,» dedi Joe Gamino'ya. «Onu ancak bir saniye kadar görebildim. Sonra elinden kurtulup kaçtım.» O zaman, yedi ay önce, Bobby'nin yüzünde bir ski maskesi bulamadığı için yeşil yastık kılıfından bir maske vardı. Connie'nin başarısızlığı Jerry Carpenter'ı bir an hayal kırıklığına uğrattı. Ama öğleden sonra, bir polis oyununa katılmaktan adeta büyülenen çocuk; Robert Hill, sıraya dizilen mahkûmları dikkatle inceledi. Yedi kişinin içinden iki kişiyi olası katil olarak gösterdi. Bunlardan biri Bobby Vandiver'di. Akşam Myra Hill hemen kararını verdi. Dudaklarını kısarak dedektiflere, «İşte bu adamdı,» dedi. «Hiç kuş-kum yok.»

Bu lanetleyici haber Bobby'e iletildi ama o hiç kaygılanmadı. «O kadın aklını kaçırmış,» dedi. «Kaçık bir kadına karşı kendimi nasıl savunabilirim ki.»

Joe Gamino filozofça davranarak bu gibi durumlarda tanık olduğu olaylardan konuşmaya başladı. Konuyu kişileştirmiyor, böyle durumlarda polise yardımcı olup da işi ucuz atlatanlardan söz ediyordu. «Şimdi burda önemli olan şey, bize ilk kez kimin yardımcı olacağı,» dedi. «Eğer Marcia'yı bulursak, o da bize olan bitenleri anlatırsa, durum senin için çok kötü olur, Bobby.»

«Hem de,» diye Carpenter söze karıştı. «Marcia McKittrick nerede?» Bobby bu isimde bir kadını tanıdığını reddetti. «Hadi, hadi, Bobby,» diye Carpenter ısrar etti. «Onunla çalıştığını biliyoruz. Marcia'nın silahı zenci doktordan aldığını da. Sen de silahı Marcia'dan alıp John Hill'i öldürdün.»

Evet, kadın simsarlığı konusunda bir parça bilgiye sahip olduğunu kabul edebilirdi Bobby. Ama bu isimde bir kadın tanımıyordu. Bobby'nin Marcia'yı tanımadığını söylemesi, pis mavi renkli duvarlı, kasvetli, masa diye bir fiçinin kullanıldığı sorgu odasının ağır havasında asılı gibi kaldı. Carpenter birkaç dakika düşündü. Aklına bir fikir gelmişti. Güç bir işti bu. Birden kalem çıkarak masanın üzerine birbirinden onar santim aralık-

larla iki nokta koydu. Şimdi şekiller çizerek konferans veren bir profesör gibiydi. İlk noktayı işaret ederek Bobby'e, «Bu sensin,» dedi. Kalemmini ikinci noktaya doğru kaydırarak, «Bu da Dr. John Hill.» Yavaş yavaş, havadaki gizemi çoğaltmaya çalışarak iki noktanın arasına iki nokta daha koydu. Bobby dediği ilk noktayla adlandırmadığı ikinci nokta arasına bir çizgi çizdi. «Bu Marcia McKittrick,» dedi. Sonra kalemi dördüncü nokta üzerinde bir an durdu. Sonra kalemmini üzerine bastırarak noktayı keskinleştirdi. Ve kafasının bir köşesinde duran adı çekip çıkardı. «Bu da Lilla Paulus.» Kelemini, bir sayı bilmesinin tamamlayan bir çocuk gibi dolaştırarak noktaları birbirine bağladı.

Bobby masanın üzerine bakakaldı. Soluğunu bırakarak, «Vay canına,» dedi. «Onun adını biliyorsunuz.»

Carpenter, yüzü oynadığı kumarı açığa vurmaması için dua ederek başını salladı. Soruşturma sırasında Bayan Lilla Paulus'un adı birkaç kez geçmişti. İlk kez, cinayetin işlenmesinden bir hafta sonra. Arada sırada mantar gibi bittiği olmuştur. Carpenter, Marcia'nın zaman zaman orada kaldığını biliyordu. Ama bu ad, birçok adın arasında bir taneydi. Bir blöf, tehlikeli bir blöf yaparak Lilla Paulus'un adını noktalardan birine vermişti. Daha sonra Carpenter, blöfünün görülmesine yardımcı olan kaderine şükranlar yağıdıracaktı.

«Neden bize her şeyi anlatmıyorsun, Bobby?»

Bobby uzun bir süre konuşmadan oturdu. Bakışları noktaların üzerindeydi. Sonra kapıyı açtı. Ama yalnızca araladı. «Eğer konuşursam,» dedi. «Size ne kadarı gerekli?»

Joe Gamino, «Hepsi,» dedi.

«Ya ben her şeyi bilmiyorsam?» Böylece olayla ilgili adları tanımadığını belirtmek istiyordu.

«O zaman Baş Savcıyla konuşmam gerekir,» dedi dedektif.

Yine sessizlik. İki dedektif, Bobby'nin kendi kendisiyle mücadele halinde olduğunun farkındaydılar. İstirap çekiyordu. Gamino anlayışla konuşmaya başladı: Bir insanın tüm hayatını hapiste geçirmesine değer miydi, eğer o cinayete ilgili tek kişi değilse? Değer mi, Bobby?

Bobby yorgundu, uyumak istiyordu. Birkaç saat sonra, Bobby polis spor salonunda duş aldı, çevresinde mavi üniformalıların dolaştığı polis kafeteryasında sıkıntı içinde bir iki kraker yedi ve baş savcıyla konuşmak istediğini bildirdi.

Bob Bennett elindeki işi hemen bırakarak Harris County adliye binasından birkaç blok ötedeki Houston kent cezaevine geldi. Bennett otuzunun ortalarında, kısa boylu, hırslı, bir dereceye kadar hükümet binasının kubbeli odalarını süsleyen ciddi yağlı boya tablolaradaki kişilere benzeyen bir savcıydı. Onda on dokuzuncu yüzyıl senatörlerinin havası vardı. Hem yasal yönlerden yardımcı olduğu, hem de adliyenin sıkı sansürünü yumuşatıp bir davanın açılması ya da düşürülmesi konusunda yasanın inceliklerini kendilerine anlattığı için polis merkezinde sevilen bir kişiydi Bennett. Resimli kitaplarıdakine benzeyen bir karısıyla çocukları vardı. Öte yandan katillerle, hırsızlarla anlaşmaya çalışmanın ne kadar tiksindirici bir iş olduğunu belki de onun kadar bilen, hisseden yoktu. Aslında Bennett'in savcılıktaki görevi, Houston bir Mafia ailesi bulunmayan en büyük Amerikan kenti olmasına karşın, örgütlenmiş suçla ilgiliydi. John Hill cinayetinin geçmişi üzerinde çok az bilgisi vardı. Ama bunun, kendisinden öncekilerin de anladığı gibi, büyük çıkarlar sağlayacak bir dava olacağını da biliyordu. Bu davada başarılı olunduğu takdirde insan ilerde baş savcılığa adaylığını bile koyabilirdi. Öte yandan Bennett bunun mayınlarla döşeli, çok tehlikeli bir dava olacağını da farkındaydı. Gamino'yla Carpenter telefonda ona Hill cinayetindeki anahtar kişiyi ellerinde bulundurduklarını söylemişlerdi. Eğer bu işe başkaları da karışmışsa, çok dikkatle, ustalıkla hareket etmek gerekiyordu.

İki erkek, savcıyla katil, adlarından, yetişme tarzlarına kadar pek çok noktada ortaklaşa özellikler taşıyorlardı. Aynı adı paylaşıyorlardı. İkisi de kırsal bölgelerde yetişmişlerdi. Bennett küçük bir Louisiana kentinde, bir petrol işçisinin oğlu olarak dünyaya gelmiş, polis soruşturma odasındaki kişi gibi sporda gösterdiği hırs ve ustalıkla bir hayli başarılı olmuştu. Bir Tulane Üniversitesi futbol menejeri onun oyununu görmeye gelmiş, böy-

lesine ufak tefek (Bennett yalnızca bir yetmiş dört boyundaydı) birine burs verilmesi fikrine kahkahalarla gülmüştü. Bennett ailesinde liseden sonra daha yüksek okula giden kişi olmakla kalmıyor, içinde bulunduğu toplumsal sınırların da dışına çıkıyordu. O ve Bobby Vandiver oturup saatlerce nasıl saman balyalandığından, futbolda elde edilen sonuçlardan, Doğu Teksas göllerindeki geniş ağızlı levreklerden ya da daha dokunaklı bir biçimde, köklerinin neden böylesine birbirine aykırı olduğundan uzun uzun konuşabilirlerdi ama şimdi konu bu değildi.

Bobby, itiraf ettiği takdirde gözaltında tutulmak ya da geçici olarak tutuklanma gibi bir cezanın uygulanabileceği düşüncesindeydi. Bennett başını sallayarak bunu derhal saf dışı bıraktı. «Hapiste yatmadan bu işten kurtulamazsın,» dedi. Cezanı çekeceksin. Burada konuşacağımız, anlaşıcağımız noktaları üstlerimle konuşmam gerektiğini de bilmelisin... Dava yargıca sunulduğunda, o seni ömür boyu hapse de mahkum edebilir. Ama sen bu tür işleri benim kadar iyi bilirsin. Anlatmama gerek yok...» Bennett cümlesini havada bıraktı ama Bobby bunu başını sallayarak bitirdi. İkisi de ceza vermekte yargıçların genellikle savcılığın önerilerine uyduklarını biliyorlardı.

Ne kadar yerim? diye Bobby bilmek istedi. Vicki'den, ona olan aşkından söz etmişti. Jerry Carpenter'e kadınların hayatını rezil ettiklerini anlatmıştı. Bu işin bir an önce bitmesinden, Vicki'yle evlenip ortadan kaybolmaktan başka bir şey istemiyordu artık.

Bennett bu soruyu bekliyordu, yanıtını hazırlamıştı. «On iki yıl,» dedi. Cömert bir öneriydi bu. Bobby bu cezayı çekip çıkabilirdi. Hatta iyi davranıştan hapiste en az iki, en fazla beş yıl kalma olasılığı bile vardı. Eğer birinin canını sıkmazsa hapiste on iki yıl da kalmazdı. İki dedektif, savcı yardımcısının önerisine şaşırmışlardı. O sırada Teksas'da marihuana bulundurmaktan otuz yıl hapis cezası yiyenler vardı. Oysa Bennett durumu başka türlü yorumluyordu. «Bobby Vandiver'in bir maşa gibi kullanıldığını anlamıştım,» diyecekti sonra. «Evet, çok kötü bir şey yapmıştı. Toplumun güvenliğini sarsıcı bir vakaydı bu. Ama onu bu iş için kiralamanın da aynı derecede kötü olduğunu düşündüm. Ondan yararlanılmıştı. Onu bu işe

bulaştıranları istiyordum. Eğer yalnızca Bobby'nin üzerine yüklensek, diğerlerini asla ele geçiremezdik.»

Bobby önerinin üzerinde düşündü, cezanın daha aza indirilmesini istedi ama Bennett reddetti. Bakışlarında bir umut ışığı bile yoktu. «Seninle bu konuda pazarlık edecek değilim, Bobby,» dedi.

Öğleden sonranın geç vakitlerine doğru Bobby, Dallas'daki kızkardeşini telefonla arayıp başının dertte olduğunu ama kendisine iyi davrandıklarını söyledi. Red ona bir avukat tutması için ısrar etti. Bobby razı olmadı. Burada yaptığı konuşmalarından, anlaşmalardan memnundu. Avukata gerek yoktu. Sonra birbiri ardına zincirleme sigara yakıp söndürerek bir süre düşündü. Artık buz gibi olmuş kahvesini içtikten sonra arkasına dayanıp gözlerini kapadı. Joe Gamino onu kaygıyla izliyordu. Bobby'nin karar vermekte güçlük çektiğini, son düşmanla çarpıştığını biliyordu. Bu düşman, diğerlerinin adını verdiği takdirde yeraltı dünyasının sessizlik yasasını bozmuş olacaktı: Arkadaşlarını ele verecekti. Böylece polislerin işi bitip de, Bobby hapse düştüğünde Huntsville Cezaevindeki karanlık, uzak bir gecede bir tornavidanın kalbini deşmesi hiç de güç olmayacaktı. Bir cinayet masası dedektifi için bu ince uzun boylu, perişan, hayatı kaymış, ama yine de sevimli cana yakın genç adamı böyle bir olasılıktan korumak kolay değildi.

Bir süre sonra Bobby, «Evet,» dedi. «Sanırım size her şeyi anlatmanın zamanı geldi, arkadaşlar.»

«Öyle mi?» diye sordu Jerry Carpenter.

«Evet. Şimdi, nereden başlamamı istiyorsunuz?»

33 GÜNDÜZLE GECE ARASINDA BİR FARK BIRAK-
mayan sonraki altı gün boyunca dedektifler her
şeyi olduğu gibi anlatan Bobby'i dinlediler, sorular sordular. Avlananla avlayanlar için dış dünya diye bir şey kalmamıştı. Bobby, Marcia'yla tanışmasını, onunla fahişe-pezevenk ilişkisini, Lilla Paulus'un konukseverliğinde geçirilen akşamları, John Hill'i öldürmek için ileri sürülen anlaşmayı, planların hazırlanmasını, doktoru bulmak için Las Vegas'a yapılan yolculuğu; cinayet gecesini, Kaliforniya'ya kaçıışı anlattı. Bob Bennett sık sık geliyor, sessiz sedasız dinliyor, arada bir etkili bir soru soruyor, tutuklunun Anayasal haklarının, bir gün gelip davanın Anayasa Mahkemesi mihrabında paramparça edilmemesi için, korunulup korunmadığına dikkat ediyordu. Savcı yardımcısı birkaç kez Bobby'ye bir avukat tutmaya hakkı olduğunu anımsattıysa da Bobby daima reddetti. Dış dünyadan konuştuğu tek kişi kızkardeşi Red'di. Red'e durumunun ne derece kötü olduğunu açıklamıyor ama onunla konuşmak Bobby'i rahatlatıyordu.

Otoritenin ve yasaların üç temsilcisi de dikkati üzerinde toplayan, tedirgin genç adamdan hoşlanıyorlardı. Anlattığı öykü gerçektir, acıydı. Pişmanlık belirtmiyordu. İşte her şey böyle oldu diyordu... Bir oldu-bittiden ibaretti her şey.

«Ağustos 1972'nin ortalarında bir gün Lilla'yla konuşuyorduk,» dedi Bobby ifadesinde. «5,000 dolarlık bir iş olduğunu, bununla ilgilenip ilgilenmeyeceğimi sordu. Ona, normal olarak böyle bir öneriye 'Hayır,' diyeceğimi söyledim. Ama yolsuzdum. Bir düşünecektim. Bu ilk konuşmamızda hiçbir ad söylenmedi. Bir hafta sonra onu aradım. Bana işi bir başkasının üstlendiğini söyledi. Ama

yine ad vermedi. Ağustosun son haftasında Houston'daydım. Lilla'ya gittim. Lilla, 'öteki kişilerin' işi geri çevirdiklerini anlattı. Yine bana önerdi. Ben de ne yapabileceğimi düşünemediğimi söyledim. Bana işin ayrıntılarını işte o zaman anlattı.

«İş, karısını öldüren bir doktorla ilgiliydi. Kadının babası damadının öldürülmesini istiyordu. Doktorun adı John Hill'di. Bir estetik cerrahıydı. Bu doktor bir oda kiralamış, bunun banyosunda ürettiği bir virüsü karısının yediği tatlıya enjekte etmişti. Lilla'nın doktorun karısının adını söyleyip söylemediğini anımsamıyorum. Anımsadığım kadarıyla ondan hep, 'doktorun ilk karısı' diye konuştu. Dr. Hill'in öldürülmesini isteyen kişiden de 'Benimki' ya da 'ihtiyar' diye. Aynı zamanda ihtiyar, doktorun evindeki diğer kişilerin başına gelecekleri de düşünmüyor, yalnızca küçük oğlanın korunmasını istiyordu. Bir ara onunla birlikte Kirby Drive'la Brentwood'un köşesine gittik. Lilla bana doktorun evini gösterdi. Sonra doktorun muayenehanesinin bulunduğu yere gittik. Garaja girdik. Lilla bana burada doktorun arabasını parkettiği yeri gösterdi. Bu arada da işi başkalarının üstlenmek istediklerini, ama doktorun belirli çalışma saatleri ve günleri olmadığı için sonra reddettiklerini anlattı. Bu işin birkaç yıldır yapılmasının istendiğini de ekledi... İş için önerilen para Lilla'daydı. İhtiyar bu paraları küçük parçalar halinde oradan buradan toplayıp vermişti. Bu yüzden paraların kaynağının bulunmasına olanak yoktu.

«12 ya da 13 eylül sıralarında Marcia doktora telefon ederek bir randevu için görüştü. Randevunun akşamın ne kadar geç saatlerinde verilebileceğini öğrenmek istedi. Ama doktorun on bir gün kadar kentte olamayacağını söylediler... Las Vegas'taki bir toplantıya katılacakmış. Marcia, Las Vegas'ı aradı. Orada bir estetik cerrahları toplantısı yapılacağını, Dr. Hill'in Stardust Otelinde yer ayırtmış olduğunu öğrendi. O zaman işin Las Vegas'ta yapılmasına, orada vakaya hırsızlık süsü verilmesinin daha kolay olacağına karar verildi.

«Lilla bana bir resim verip bunun Dr. Hill olduğunu söyledi. Ama resmin ne zaman çekildiğini bilmiyordu.

Marcia'yla birlikte Las Vegas'a gittik. Doktoru otelde ve toplantı yerinde aradık ama bulamadık. Sanırım toplantı 18 eylülde başlamıştı. 23 eylüle kadar orada kaldık. Bu arada bir umumi telefonda Lilla'yı sık sık arıyorduk. Sonunda Lilla, ihtiyardan doktorun Seattle'a gittiğini, Houston'a pazar günü döneceğini öğrendiğini bildirdi. Toplantı bitmek üzereydi. Biz de Houston'a dönmeye karar verdik. Dönüşümüzde Lilla'yla durumu yeniden konuştuk. Pazar günü ihtiyar Lilla'yı sık sık aradı. Lilla bize, doktorun 15,000 ya da 30,000 dolarla döneceğinden 'ihtiyarın' emin olduğunu anlattı. 'İhtiyar' bunu ya kendi muhasebecisinden, ya doktorunkinden ya da aileye yakın birinden öğrenmişti. Dr. Hill'in getirdiği para sanıldığına göre avukatına verilecekti. Çünkü kasım ayında duruşması başlayacaktı. 'İhtiyar' Lilla'yı aradığı bir seferde ona doktorun ev telefon numarasını verdi. Dr. Hill'in evini arayıp adımın James Gleason olduğunu söyledim. Bir kadın sesi bana doktorun akşam saat 7.30-8.00 arası döneceğini söyledi.

«O zaman Marcia havaalanına telefon edip doktorun bindiği uçak numarasını ve geliş saatini öğrendi. Sanırım saat 6.30 sıralarında oldu bu. Ben doktorun evine saat 7.00'de gittim. Marcia, beyaz, 1967 model bir Oldsmobile kullanıyordu. Garajın yanına kadar girdi. Ben arabadan inip ön kapıya yaklaştım.»

Bobby eve nasıl girip Myra Hill'le torununu bağladığını anlattıktan sonra cinayete geldi:

«... Başıma bir yastık kılıfı geçirdim. Kılıfı Lilla Paulus'un evinden almıştım. Doktorla karısı geldiler. Kapıyı çaldılar. Durmadan çalışıyorlardı. Kadın yüzünü cama dayamış içerisini görmeye çalışıyordu. Gidip kapıyı açıp onları içeri aldım. Karşımda sanki ben bir şaka yapıyor muyum gibi duruyorlardı. Sol elimle uzanıp kadının ceketinin ucundan tuttum. Sağ elimde silahım vardı. 'Gel,' dedim. 'Bu bir soygundur.' Kadın kurtulup elimden kaçtı. Doktor, 'Orospu çocuğu' ya da buna benzer bir şey söyledi. Silahıma sarılıp başımdan yastık kılıfını çekmeye çalıştı. Adeta güreş ediyorduk. Sonra yastık kılıfını başımdan çıkarmayı başardı. Yüzüne bir yumruk indirdim.

«Tabancamı ona çevirip, 'Dur!' dedim. Ama o üze-

rime üzerime geldi. Silahımı ateşledim. Birkaç adım geriye sendeledi. Sonra beni yeniden yakalamaya çalıştı. Tekrar ateş ettim. Yere düştü, sonra doğruldu. Onu vurup düşürdüm. Üçüncü kez ateş ettim ama sanırım kurşun tavana saplandı. Yüzüne birkaç kez vurdum. Kalkmaması için dizimi göğsüne dayadım. Ama artık doğrulmaya çalışmıyordu. Ceplerini aradım. Arka pantolon cebinden cüzdanını aldım. Sonra da ağzını, gözlerini kapatacak biçimde bantla yapıştırdım...»

Dedektifler ve savcı yardımcısı Bennett itirafın Jüri düzeninin ortaya çıkarabileceği her çeşit baskıya karşı koyabilecek kadar sağlam olduğu inancındaydılar. Ama dava, cinayete karışan diğerlerini —Marcia, Lilla ve 'İhtiyarı'— da içerecekse Bobby'nin anlattıklarından daha fazlasına gereksinme vardı. Teksas'da bir cinayet olayındaki suç ortaklarıyla ilgili güçlü bir yasa vardır. Jüri, bir sanığı, suç ortaklarının tanıklıklarına göre mahkum edemez. Hatta tanıkların doğruyu söylediklerine inansa bile. Tanıklık, suç ortaklarının tanıklıkları dışında bir delille desteklenmelidir.

Marcia bulunduğu takdirde, o zaman cinayet aleti genç kadını mahkum edecek, destekleyici bir delil olacaktı. Ama Lilla Paulus bambaşka bir konuydu. Bobby, başına geçirdiği yastık kılıfını onun çamaşır dolabından aldığını söylemişti. Ama aradan altı ay geçmişti. Bu arada Lilla Paulus'un yastık kılıfının eşini ortadan kaldırmış olması olasıydı. Ama yine de kadının evini aramakta yarar vardı. Belki de herşeyi şöminede yaktığı gece küçük de olsa ortada bir delil bırakmış olabilirdi.

Bu arada Ash Robinson, 'Benim adam' ya da 'ihtiyar'dan başka kişilik kazanmamış, belirsiz bir biçimde anılmaktan öteye gitmiyordu. Lilla'yla konuşmaları sırasında Bobby ondan adıyla söz edildiğini hiç duymamıştı.

İki dedektif konu üzerinde tekrar tekrar Bobby'i soruya çekip ifadesini banda aldılar. Böylece Lilla ya da Ash Robinson'un cinayete ilgileri olduğunu gösterecek bir şeyler yakalamak istiyorlardı. Telefon konuşmalarıyla işe başladılar. Southwestern Bell Telefon Şirketinden

Paulus'un numarasına yapılan şehirlerarası telefon konuşmalarının bantlarını aldılar.

«Eylül 16'da,» dedi Gamino. «Seattle'deki Western Airlines acentasına telefon edilmiş. Paulus'un telefonundan. Bunun ne hakkında olduğu üzerine bir fikrin var mı?»

«Evet. Dr. Hill'in uçakta yer ayırtıp ayırtmadığını öğrenmek için telefon edildi. Doktorun Las Vegas ya da Seattle'de olması gerekiyordu.»

«Kim telefon etti? Sen mi, Marcia mı?»

«Sanırım Marcia telefon etti.»

«Yine Paulus'tan Air West aranmış.»

«Aynı nedenle,» dedi Bobby. Air West'le Western. Seattle'den Las Vegas'a uçak kaldıran tek şirkettir.»

Gamino elindeki listeye bakarak kaşlarını çattı. «Burada San Fransisco'daki Hilton oteline yapılmış bir telefon konuşması da var,» dedi.

Bobby acı acı gülümseyerek, «Onu ben San Fransisco'daki bir iş arkadaşımı aramak için yaptım,» dedi. «Kendisi peruk ticareti yapar da.»

15 ve 16 eylül günlerinde Las Vegas'taki Stardust Oteline iki defa telefon edilmişti.

Bobby yine başını sallayarak iki konuşmayı da anımsadığını belirtti. «Dr. Hill'in hastabakıcısını ya da sekreterini arayıp doktorun Las Vegas'ta toplantıda olması gerektiğini öğrenmiştik. 15 ve 16 eylül tarihlerinde doktorun otelde yer ayırtıp ayırtmadığını, oraya gelip gelmediğini anlamak için telefon açtık.»

Jerry Carpenter meslektaşının omuzunun üzerinden listeye göz attı. Bir telefon konuşması dikkatini çekmişti. «Burada Atlanta Stadyumuyla bir konuşma yapılmış olduğu yazılı. Sanırım bir futbol takımı. Bu Marcia'nın numaralarından biri mi sence?»

Bobby, «Evet,» diye onu onayladı. «Marcia'nın Birleşik Devletler'de hiçbir kadının bilemeyeceği, yapamayacağı numaraları vardır.»

«Nasıl yapıyor bunu?» diye sordu Carpenter. Elinde Marcia'nın saçları darmadağınık, göz kapakları yarı kapalı; yüzündeki çopurların iyice görüldüğü bir vesikalık resmi vardı.

«Onun için hiç de güç değil. Marcia Birleşik Devlet-

lerin dört bir yanındaki dostlarını arar, onları, tatlı tatlı konuşarak kandırıp kendisine uçak bileti yollamalarını sağlar, ama asla gitmezdi. Çantası her an, istediği zaman kullanabileceği uçak biletleriyle dolu olurdu.»

Peki, Marcia'yı şu anda bulmak istese, Bobby onu nerede arardı acaba? Caesar's Place otelinde. Las Vegas'ta. Marcia'nın bürosu orasıdır. Eğer barda oturmuyorsa, kumar masalarına bakın.»

Fahişeler konusunda en azından Bobby kadar tecrübesi olduğuna inanan Carpenter, Marcia'nın hiç de akıllı bir kadın olmadığı kanısındaydı. Özellikle elindeki resimden çıkarıyordu bu sonucu.

«Ama ona haksızlık etmiş olursunuz,» diye atıldı Bobby. «Doğrusu işini iyi becerir.»

Gamino, «Peki, bu yüzündekiler yara izi değil mi?» diye söze karıştı.

«Evet, öyle,» dedi Bobby. «Alnında da yara izleri vardır. Bana bazı **bandidos** (haydutlar)ın motosikletleriyle üstüne geldiklerini, onu çakıllı yolda sürüklediklerini, taşların yüzüne battığını anlatmıştı. Daha doğrusu **her yerine**. O ve bir arkadaşı Washington'un zenciler mahallesindelermiş. Birkaç zenci onları yakalamış, sigarayla yakmışlar. Bir çeşit tecavüzmüş bu.»

Carpenter, Marcia'nın ülkenin başkentinde bir avuç zenci tarafından saldırıya uğramasına gülümsemekten kendini alamadı. Marcia'yı tanımıyordu ama bu masala da inanmamıştı.

«Gerçekten böyle olup olmadığını bilmiyorum,» dedi Bobby. Bu olay Timbaktu'da bir av partisi sırasında da olabilir... Marcia'nın hayali güçlüdür.»

«Hiç bir randevuevinde sürekli çalıştı mı?»

«Sanırım. Ama bu ona göre olmadığından çabuk bırakmış. Belirli saatlerde yatıp kalkmak, izne çıkmak Marcia'nın dayanabileceği bir hayat değildir. O daima serbest olmak ister.»

Carpenter, «Onu son kez ne zaman gördün?» diye sordu.

«Dallas'da. Birkaç hafta önce gördüm. Ama önceki gün bir arkadaşım bana onun Las Vegas'ta olduğunu, bir hayli de para kazandığını söyledi. Gecede 1,500 do-

lar. Marcia'yı yine görecekmiş. Bana ona söyleyecek bir şeyim olup olmadığını sordu. Ben de ona, 'Marcia'ya yoluna devam etmesini, Moğolistan'a bir uçak bileti için de yeteri kadar para kazanmasını önerdiğimi bildirmesini,' istedim.»

Öte yandan Bobby'nin, Lilla Paulus hakkında anlatacak fazla bir şeyi yoktu. Kadın işini kendi başına yönetiyordu. Ölen kocasından yeteri kadar para kalmıştı. Herkesin dilini tutmasını, az konuşmasını isterdi.

«Eğer size bir şey anlatmaya kalksa,» dedi Bobby. «Asla ad vermezdi.»

«Ama para kazanma biçimine bakılırsa, kimseden söz etmemesi acayip değil mi?»

«Dilini tutmasını iyi bilir. Bir çok işte parmağı vardır. Sanırım kocası ona bir hayli bir şey bırakmış.» Bobby sustu. Sonra Carpenter'ın öğrenmek istediğinin ne olduğunu anlayarak, «Lilla işiyle ilgili kişilerden daima, 'Benimkiler' diye konuşurdu,» dedi.

«Tamam,» dedi Gamino. «Dün verdiğin ifadenin bir yerinde, Lilla'nın sana, '5,000 dolar kazanmak ister misin?' diye sorduğunu söylemişsin. Bize de işin, adı 'ihtiyar' diye geçen biri tarafından verildiğini anlattın.»

«Tamam.»

«O halde, bu kişinin kim olduğunu biliyor muydun?»

«Evet. Lilla, 'ihtiyarın' doktorun ilk karısının babası olduğunu söylemişti.»

Gamino hoşnutlukla gülümsemek için kendini tuttu. İtirafıta bulunan katilin ağzına laf vermek istemiyordu. Ama soruşturma sırasında bir iki kez Bobby adın «Ash» olduğunu söylemişti. «Peki, bu adı nereden biliyordu?»

«Bunu daha sonra öğrendim,» diye anlattı Bobby «Ama bir raslantıyla... Sanırım Marcia söyledi. İhtiyarla karşılaşmıştı ya da kim olduğunu biliyordu. 'Ash' adının söylendiğini duydum ama bunu Lilla söylemedi. Bütün bildiğim, 'Ash' denilen kişinin kentin zengin ve tanınmış kişilerinden biri olduğuydu.»

Gamino, «Peki, onun soyadını biliyor musun?» dedi. «Daha sonra öğrendin mi?»

«Hayır.»

«Bugüne kadar öğrenmedin mi?» diye Gamino ısrar etti.

Birden Bobby, «Soyadı Robinson, değil mi?» dedi.

Gamino heyecanla, «Bunu nasıl öğrendin?» diye atıldı.

Bobby, başparmağıyla Carpenter'ı göstererek, «Sanırım Jerry söylemişti,» dedi. Gamino üzüntüyle inledi. Carpenter de duruma açıklık kazandıracak bir fırsatı kaçırdıklarının farkındaydı. Belki de Bobby bunu bir gazetedede okumuştur.

Bobby, «Ben hiç gazete okumam,» diye atıldı. «Bütün bildiğim, Lilla'nın işin bitiminde ihtiyarın sözünü tutup tutmayacağı hakkında kaygılı oluşuydu. Yaşlı bir adamdı o. Üstelik yarı deliydi de. Hiçbir şey umurunda değildi. Yaşayacağı kadar yaşamıştı artık. Dilini tutmayabilirdi doğrusu.»

Gamino, cinayetten önceki günler üzerinde ısrarla durdu. «Lilla seni arabasıyla götürüp doktorun evini gösterdi mi?»

«Evet. Benim arabamla gittik.» Bobby hep niyetinin cinayet işlemek olmadığını, yalnızca soygun yapmayı düşündüğünü vurgulamak istiyordu. «Daha önce de dediğim gibi, işi sonuna kadar götürmeyecektim.»

Carpenter bunu daha önce de dinlemişti ama bir kez daha dinlemesinde sakınca yoktu. Yeter ki Bobby bunun yanı sıra başka şeyler de anlatsındı.

«Önce, ihtiyarın ortaya koyduğu paranın bir bölümünü almak istiyordum... Hill'in evine girmeyi kabul ettiğimde de onun Seattle'den getirdiğini söyledikleri parayı almaya niyetlenmişim.»

Carpenter, «Parayı Lilla'nın ihtiyardan almış olduğunu biliyor muydun?» diye sordu.

«Evet. Ondan bu parayı çalmayı planlıyordum. Doktoru öldürme konusunda asla ciddi değildim. Zaten böyle bir şey düşünseydim, şimdi 5,000 dolar için burada oturuyor olmazdım.»

Carpenter büyük, sarı bir zarftan kalın bir yığın fotoğraf çıkarıp Bobby'e uzattı. Hepsinde de John Hill'in ölüm halindeki mide bulandırıcı renkli resimleri vardı. Bobby duygularını hiç açığa vurmadan, sanki bir sayfide çekilmiş fotoğraflara bakıyormuş gibi hepsini bir

bir inceledi. «Eğer üzerime gelmeseydi, bugün yaşıyor olurdu,» dedi sonra. «Bugün bile neden durmadan bana saldırdığını anlamıyorum. O sırada, bunu, belki de üzerinde fazla para var ondan yapıyor, diye düşünmüştüm.»

«Ona üç kez ateş ettin,» dedi Carpenter. Ama yalnızca bir tanesi öldürücü oldu. Kurşun...»

Bobby bunu başını sallayarak onayladı. «Evet, ilk kurşun,» dedi.

«İkincisi omuza saplandı.» Carpenter resimde kanlar içindeki doktorun gömleğindeki kanlı lekeyi gösterdi.

«İkinci kurşunda yere düştü. Ama yine kalktı... Sonra...» Bobby'nin sesi hafifleyip fısıltı halini aldı. Sonra mideye saplanan kurşunu işaret ederek, «Neden hep üstüme üstüme geldi?» diye sordu.

Carpenter, «Belki de seni yakalamak istiyordu,» dedi.

Bobby kuru bir sesle, «Ben elinde bir 38'lik bulunan birini durdurabileceğimi asla düşünmedim,» dedi.

Soruşturmanın dokuzuncu günü Bobby, Lilla Paulus aleyhinde dava açılmasını sağlayacak son derece önemli bir şey hatırladı. Gamino, Dr. John Hill'le ilgili işi konuştukları sırada yanlarında başka birinin ya da birilerinin hiç bulunup bulunmadığını sormuştu.

Bobby birkaç dakika düşündükten sonra yavaş yavaş başını evet diye salladı. «Olabilir,» dedi. «Bir seferinde, Lilla bana işle ilgili ayrıntıları anlatırken odada Mart adındaki kadın simsarı vardı sanırım.»

Ve de Bobby'nin anımsadığına göre şu anda North Carolina cezaevinde yatıyordu. Eğer Mart, Bobby Vandiver'le Lilla Paulus arasında John Hill'i öldürme planı üzerinde konuşma yapıldığına tanıklık ederse, o zaman bu, suçortağı olmayan biri tarafından yapılmış destekleyici bir tanıklık sayılırdı. Soruşturmayı keserek iki dekteifle Bob Bennett Kuzey Carolina'nın Raleigh kentine uçup eyaletin cezaevi olan ortaçağ stili kalesine girdiler. Hırsızlıktan henüz hapse girmiş olan Mart, Houstonlu yasa adamlarını karşısında görmekten hiç hoşlanmamıştı. Birkaç ay önce Kuzey Carolina polisi tarafından tutuklandığında onlara Houston'da işlenen bir cinayetle ilgili bilgisi olduğunu söylemişti. Bu bilgiyi, cezasının azaltılması şartıyla verebileceğini belirtmişti.

Oysa şimdi polislere hiçbir şey söylemiyordu. Evet, Lilla Paulus'la Bobby Vandiver arasındaki bir konuşmaya tanık olmuştu. Bir doktoru öldürmek konusundaydı bu. Ama hayır, bu ifadesinin altını imzalayamaz ya da duruşmaya tanık olarak çıkamazdı. Gamino'yla Carpenter'e, «Artık bana ne gibi bir yararınız dokunur ki?» dedi. Mart, iki Houstonlı dedektifin onca baskılarına, söz vermelerine karşın, kendisini bu Kuzey Carolina cezaevinden çıkarmak için hiçbir şey yapamayacaklarını bilecek kadar bilgili ve tecrübeliydi.

Dedektiflerle savcı yardımcısı istedikleri destekleyici delili bulmuşlardı ama bu, duruşmada kabul edilmeyeceği gibi, yazmaya bile değmezdi.

Bob Bennett davayı büyük jüri önüne çıkarmazdan önce Ash Robinson'a bir tuzak hazırladı. Meselenin ahlaki yönü tartışılabilirdi ama olayların tarihinin ışığında prensipler, ikinci planda kalıyordu. Bennett bürodaki telefonuna bir dinleme aracı takarak Bobby Vandiver'den Ash Robinson'u aramasını istedi. Konuşma kısa ve sert oldu.

«Bay Robinson? Ben Bobby Vandiver. Sizin için bir iş yapmıştım.»

Birkaç dakika süren bir duraklamadan sonra yaşlı adam tek bir sözcük söyledi: «Evet.» Ama bu, kendisini arayanın söylediğini kabul eden bir, «evet» değil. «Ne istiyorsun, anlat da olsun bitsin,» diyen türden bir «evet»ti.

«Lilla'yla görüşmem gerek, Bay Robinson. Çok önemli.» Bobby kendisine söylendiği gibi konuşuyordu. «Onu bulamıyorum. Nerede olduğunu biliyor musunuz?»

Yine dakikalar süren bir duraklama oldu. Sonunda yine hiçbir yardımda bulunmayan bir yanıt verildi: «Hayır. Lilla'yı altı aydır görmedim. Onunla nasıl temas geçileceğini de bilmiyorum.» Ash Robinson telefonu kapadı. Yemi yutmamıştı.

25 Nisan 1973'te gizlice toplanan büyük jüri otuz üç yaşındaki Bobby Vandiver'le yirmi üç yaşındaki Marcia McKittrick'i kasıtlı adam öldürmekten, elli dört yaşındaki Lilla Paulus'u da suç ortaklığı yapmaktan suçlu bul-

du. Savcı yardımcısı Bob Bennett, Ash Robinson hakkındaki bir suçlamayı büyük jürinin oylamasına sunmaktan kaçındı. Çünkü Joan Hill'in babası aleyhine henüz bir dosya hazırlanmış değildi. Aslında Lilla Paulus hakkındaki suç dosyası soğanın zarı kadar inceydi. Ama Marcia tutuklanır tutuklanmaz bu konuda daha sağlam deliller elde edeceklerini umuyorlardı.

Joe Gamino, Lilla Paulus'un oturduğu sakin mahalleyi gözaltında tutuyordu. Aslında Lilla'nın sık sık evinden başka yerde, bir aşk macerası yaşıyora benzeyen Meyers'le kaldığını biliyordu. Büyük jürinin toplanıp karara vardığı sırada, aralarında yanına tabancasını da alarak katılan Bob Bennett olduğu halde dokuz yasa adamı Meyers'in evine gittiler. Jerry Carpenter'de Birleşik Devletler askerlerinin Güney Vietnam'da kullandıkları türden bir AR15 Colt tüfek vardı. Evde Lilla Paulus çalışma odasındaki televizyonun önünde oturmuştu. Kalıp ön kapıyı açtı. Gördüğü ilk şey, Carpenter'in elindeki ürkütücü, uzun namlulu tüfek oldu. Duyduğu ilk şey de Carpenter'in kendisine yasal haklarını hatırlatması. Lilla Paulus hemen hemen saygıya benzeyen bir duruşla dinledi. Tıpkı ev ödevi üzerinde konuşan bir öğrencisini dinleyen öğretmene benziyordu. Gerçekten de, mahallesinin hırsız-polislik oynayan çocukları tarafından çevresi alınmış sevimli, kır saçlı bir yaşlı kadından daha tehlikeli bir hali yoktu. Birazdan sinirlenmiş gibi yaparak ellerini çırpacak, kendisine eza edenlere hazırladığı kekleri, bisküvileri almak için mutfığa geçecekti. Sonra Carpenter onun bileklerine kelepçeleri geçirip polis evi ararken sessiz sedasız oturmasını istedi. Evde bir parça marihuanayla, iki dolu silahdan başka bir şey bulunamadı. Lilla Paulus'u, John Hill'in öldürülmesine bağlayacak hiçbir şey yoktu. Lilla Paulus daha sonra, «Korkmuştum,» diye anlatacaktı. «Jerry Carpenter, hemen silaha sarılmadığım için kendisini hayal kırıklığına uğrattığımı söyledi. Beni hemen oracıkta vurmak istemiş.»

Lilla Paulus hemen bir polis arabasına bindirilip Bobby Vandiver'in cinayet planlarının hazırlandığını iddia ettiği Underwood Caddesindeki evine götürüldü. Yol-
da Bob Bennett hemen Lilla'nın evini aramalarına izin

verdiğini belirten bir kağıt karalamış, kadından bunu imzalamasını istemişti. İmzalamadığı takdirde mahkemeden arama emri çıkarması hiç de zor olmayacaktı. O ana kadar Lilla polisin neden ilgisini çektiğinin farkında bile değildi. «Niçin?» diye sordu. «Beni niçin tutukladınız?»

Bennett, «Anlatın,» dedi.

Jerry Carpenter, «Dr. John Hill'in öldürülmesi yüzünden tutuklandın,» dedi.

«Kimin?» Lilla Paulus insanı inandırıcı biçimde bu adı hiç duymamış gibi davranıyordu.

«Dr. John Hill'i.»

«Benimle alay ediyorsunuz galiba.» Sonra Bennett'in uzattığı belgeyi imzaladı. Sonra bunu bileklerinin kelepçelerden sızladığı, polisten ve silahlarından korktuğu için yaptığını söylecekti.

Jerry Carpenter'le adamları yeşil yastık yüzünün eşini bulamadılar ama arka odada ellerine bazı ilginç kağıt parçaları geçti. Bunlardan biri, bir iskambil oyununun fişiydi. Kaybedilen ya da kazanılan puanlar yazılmıştı. Bunların altında da bir ad vardı: «Dusty.» İkincisi, Marcia McKittrick'in zaman zaman çalıştığı bir randevu otelinin fişiydi. Bunlara ek olarak da çeşitli uçak şirketlerinin uçuş programları vardı. Üçüncü kağıt, Bay ve Bayan C.N. Paulus adına yazılmış boş bir çekti. Bunun arkasına, «Ash'a, mahkemeye çağırmaya çalıştıklarını söylemeniz iyi olur Anne,» diye anlaşılması güç bir not karalanmıştı. Lilla'nın el çantasının dibinde üzerinde 523-3746 telefon numarası yazılı bir kağıt parçası bulundu.

Mutfak çekmecesinde 6 Ağustos 1972'de Marcia McKittrick tarafından yazılmış bir mektup bulundu. Mektup postalanmamıştı. Üstelik cinayete ışık tutacak bir yanı da yoktu ama Lilla Paulus'un randevuevi işlettiğini belirtecek türdendi.

O gece haber yayılıp da şaşkın gazete muhabirleri bir Dallashlı hırsızla, bir kaçak fahişenin ve kentin iyi bir kesiminde oturan saygıdeğer bir dul kadının Dr. John Hill'in öldürülmesiyle ne gibi bir ilişkileri olduğunu öğrenmeye çalışırlarken Bob Bennett, Carpenter ve Gamino bir blöf daha yapmayı kararlaştırdılar. Hiç ha-

ber vermeden Ash Robinson'u ziyarete gideceklerdi. Estetik cerrahının ölümünden beri yasa ilk kez yaşlı adamın kapısını çalmış olacaktı. Bennett, olayların ani gelişmelerinden Ash Robinson'un telaşlanacağını, ağzından bir şey kaçıracağını ya da kendinden, güvenliğinden çok emin olduğu için evinin aranmasına izin vereceğini umuyordu. Polisin onu sorguya çekmeye yasal hakkı olmadığı gibi evini de arayamazdı. Ama onları, yaşlı adamı ziyaret etmekten alıkoyacak bir şey yoktu.

Gece yarısına doğru üç adam Kirby Drive'dan Robinson konağına doğru arabalarını sürdüler. John Hill'in vurularak öldürüldüğü beyaz evin önünden geçerken Bennett her yerin pırıl pırıl aydınlatılmış olduğunu gördü. Sanki içerde bir parti veriliyordu. Oysa ışıklar doktorun ölümünden beri her gece yakılıyordu. Connie Hill öldürülen kocasının evinde kalmayı, onun oğluna bakmayı, müzik odasında onun sevdiği parçaları çalarak kocasına olan saygısını belirtmeyi yeğlemişti.

Ash Robinson pijamalı ama aklı başındaydı. Kapıyı açtığında kendini kentin en sayılan, en zenginlerinin oturduğu yerin saygıdeğer bir üyesi olarak göstermişti. Ama polisin gece yarısına bu kadar yakın bir zamanda, hiç haber vermeden gelmesine duyduğu rahatsızlığı da gizlemiyordu. Yine de üç adamı oturma odasına davet etti. Kendisi de en çok sevdiği yere, kızı Joan'ın resimleriyle dolu köşedeki koltuğuna yerleşti.

Joe Gamino kekeleyerek konuşmaya başladı: «Arkadaşınız Lilla Paulus'u, John Hill'in katli olayından ötürü tutukladığımızı bilmenizi istiyoruz.» Karşısında kinden bir yanıt bekledi. Gelmeyince konuşmasını sürdürdü. «... Ve de biz bu işin içinde sizin de parmağınız olduğu kanısındayız.»

Yaşlı adam, sanki rakibinin ürkütülüp kaçırılmış kuşlar üzerine işitilmemiş bir bahse girerek büyük para kazanmaya çalıştığını biliyormuş gibi hemen hemen nesheli bir ifadeyle oturuyordu. Derin bir sessizlik içinde geçen uzun bir süre sonra, buz gibi bakışları, odadaki üç erkek üzerinde ayrı ayrı dolaştıktan sonra yaşlı adam başını hayır diye sallayarak, «Benim bu konuda bir şey bilmeme olanak yok, çocuklar,» dedi.

Bob Bennett, yaşlı adamın koltuğunun yanındaki

masada büyük jüri kararını ve Lilla Paulus'un tutuklanmasını haber veren gazete kupürünün özenle kesilmiş, durduğunu gördü. «Bu konuda bir şey bilmiyorsanız, Bay Robinson,» dedi. «Bu gazete kupürlerinin yanınızda ne işi var?»

Ash kupürleri aldı, karıştırdı, tekrar masaya bıraktı. «Damadım hakkında çıkan bütün yazılar beni ilgilendirir,» dedi. «O piç kızımı öldürmüştü!»

Konukların her birinin soracakları sorular vardı. Ama Ash emredercesine doğrularak esnedi. Kapıyı işaret etti. «Yanımda avukatım olmadıkça sizinle daha fazla konuşacağımı sanmıyorum, beyler,» dedi. «Ve de size, hakkımda söyleyecekleriniz üzerine gayet dikkatli olmanızı özellikle hatırlatırım.»

Gece yarısı haklarında bir iftira davasının açılacağı imasını bırakarak, hayal kırıklığına uğramış üç yasa adamı evden çıktılar. Ash peşlerinden kapıyı çarparak kapadı. Daire biçimi araba yolundan çıkarlarken Bennett yaşlı adamın bakışlarının kapı deliğinden alev alev kendilerini izlediğini hissedebiliyordu. Jerry Carpenter günün özetini çıkardı: «Amma serinkanlı bu ihtiyar herif be.»

34 MARCIA, HOUSTON'DA OLANLARI HEMEN ÖĞrenmedi. Onu rahatsız eden başka bir şey vardı. Dişi. Dişi öylesine ağrıyor, zonkluyordu ki ne kadar aspirin alırsa alsın, çantasındaki diğer gizli, suç ögesi uyuşturucular, bir fayda etmiyordu. Batı Teksas'taki kapandığı motéle gelen müşterilerle ilgilenemiyordu. 1973 eylülünün sonlarına doğru Dallas'a geldi. Burada güvendiği, çocukluk günlerinin dışçisine gitmek istiyordu. Dişçi dişini doldurduktan sonra, Marcia dudakları novokainden hâlâ şişmiş ve uyuşmuş bir halde eve telefon edip annesinin ve yuvasının sevgisini, rahatlığını hissetmek istedi.

«Dinle beni,» dedi annesi. «Hemen bir gazete al oku. Seninle Bobby'nin resimleri gazetelerin birinci sayfasında. Hemen bir umumi telefona gidip avukata telefon et. Charles Caperton'a. Tanrı aşkına, hayatın boyunca bir kez olsun beni dinle.»

Marcia bir köşe başına koşup akşam gazetesi aldı. Bobby'yle kendisinin polis tarafından çekilen resimleri gazetenin en belirgin yerini almıştı. Bir gün önce Houston'da, Dr. John Hill'in öldürülmesiyle ilgili iddianame büyük jüriden çıkmıştı. Marcia'nın ilk yapmak istediği şey kaçmak oldu. Ama Las Vegas'a ya da Los Angeles'e kalkacak ilk uçağı öğrenmek için bir uçak şirketine telefon ederken bile durumunun umutsuzluğunun ve çaresizliğinin farkındaydı. Gazete, Bobby'nin Houston cezaevinde olduğunu yazıyordu. O halde polis ondan şu ya da bu biçimde bilgi almış olmalıydı. Yoksa hakkındaki iddianame asla çıkartılamazdı. Telefonu bırakıp kulübenin bir köşesine çöktü. Kendi kendine, «Ne yapacağım ben şimdi?» diyordu. «Anne-anne-anne, çok korkuyorum.»

Dallas bölge savcılığı eski yardımcılarından, şimdi bile hâlâ adliyenin küflü dosyalarından birinde karara bağlanmadan bekleyen karşılıksız çek suçlamalarında Marcia'nın savunmasını yapan Charles Caperton onun telefonunu alıp Marcia'yı sakinleştirmeye çalıştı. Ağlamayı bırak, dedi. Bu Houston'da çıkartılan bir iddianameydi yalnızca. Mahkumiyet kararı verilmemişti. Goree (Kadınlar cezaevi)'de yatağını hazırlamıyorlar daha. Bunun içinden yüzlerce çıkış yolu var. Ama önce, diye Caperton karar verdi, Houston polisiyle görüşeceklerdi. Aklına gelen taktığı pek beğenen Caperton yanında korkuyla titreyen Marcia olduğu halde Harris County adliyesine gidip cinayet suçuyla ülkenin en çok aranan kadınını teslim etti. Bir eliyle Bayan McKittrick'in avukatı olduğunu belirten belgeyi imzalarken diğeriyle de yargıcın bu iş için kararlaştırdığı 15,000 dolarlık kefaleti veriyordu. Marcia'nın annesiyle babası kızlarını hapisten kurtarmak için evlerini ipotek etmişlerdi. Marcia Houston'a geldiği gibi süratle bir uçağa atlayıp Dallas'ın yolunu tuttu. Onu Teksas eyaletinde fellik fellik arayan iki dedektifi yine atlatmıştı. Hatta Gamino Marcia'yla ilgili belgelere bir de not ekleyerek şerife vermişti. Bunda. Marcia McKittrick teslim olduğu, biri tarafından teslim edildiği ya da adliyede görüldüğü takdirde kentin cinayet masasından Joe Gamino ile Jerry Carpenter'e günün hangi saatinde olursa olsun telefon edilmesi isteniyordu! Ama kırmızı mürekkeple yazılan bu rica gözden kaçmıştı işte. Carpenter, Marcia'nın tereyağdan kıl çeker gibi ellerinden kaçırıldığını anlayınca bir saat oradan oraya, tıpkı panayırda birinciliği kaybetmiş bir köylü çocuğu gibi küfrederek dolaştı.

Charles Caperton müvekkiline gidip hayatını istediği gibi yaşamasını, başını belaya sokmamasını, kendisiyle sürekli temasta bulunmasını, herşeyin üstünde dilini tutmasını söyledi. «Charles Caperton'dan başka kimseyle konuşmayacaksın!» dedi. «Ne erkek arkadaşınla, ne de annenle. Hele bir yasa temsilcisiyle asla!» Hiçbir polis memuruna şu gün ya da saatte nerede olduğunu söylemek zorunluluğunda değildi.

Houston'da Bob Bennett yıldız tanığı Bobby Vandiver'in hayatını düzene koydu. Onun kendilerine yardımcı olmasını bir eyalet sırrı olarak saklayacaklardı. Bennett, «Eğer itirafıta bulunduğu duyulursa,» dedi Jerry Carpenter'e, «Onu mahvedeceklerinden emin olabilirsiniz.» Yasa adamları Bobby'nin ellerinden kaçmayacağından emindiler. İtirafını imzaladığı gün Bobby onlara, «Bu işin bitmesi beni sevindirecektir,» dedi. «Saklanıp gizlenmekten bıktım artık.»

Vicki'nin Dallas'dan gelip Bobby'nin tansiyonunu normal düzeyde tutmasına karar verildi. Çünkü genç adamın kadınına gereksinmesi vardı. Bob Bennett ona bir motelde daire kiraladı. Bunun kirasını Savcılık bürosu ödedi. Vicki için de bir deniz mahsulleri lokantasında garsonluk işi buldular. Bennett Başsavcılık bürosundaki gizli bir ödeneğe el atarak Bobby'ye birkaç yüz dolarlık bir cep harçlığı bile verdi. Bobby'nin duruşmalarını ayarlaması için göstermelik bir avukat tutuldu. Avukat oynanan oyunun farkındaydı. Senaryoya göre hareket edecekti. Bobby suçlu olduğunu kabul edecek, on iki yıl yiyecek, sonra da Lilla Paulus'la Marcia aleyhinde tanıklık edecekti. Yaz mevsimi başladığında Bob Bennett kendini ve davasını güvende hissediyordu.

Olayların aldığı biçim acaba Ash Robinson üzerinde nasıl bir etki yaptı? Ash bir arkadaşına, damadını öldürmekle suçlanan kişilerin niteliklerine hiç şaşmadığını söylemişti. Üç kez hüküm giymiş bir hırsız, bir fahişe, eski bir müşterek bahişçinin dul karısı... Bunlar John Hill'in kötü yolda gittiğine dair beslediği inancını haklı çıkarıyorlardı. «Bana arkadaşını söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim, derler,» dedi Ash. Aslında bu lâf biraz karışıkta ama uygun görmüştü bu duruma.

Gazetelerin hiçbirisi en çok sorulan soruların yanıtlarını veremiyordu: Eğer bu üç kişi, John Hill'i öldürmeyi planladılarsa, nedeni neydi? Amaçları neydi? Para? Yoksa doktoru öldürmek için kiralandılar mı? Öyleyse, kim tarafından? Ash tarafından mı? Kamunun gözünde Ash Robinson en önde gelen kişiydi. Henüz halkın ilgisini yitirmemişti. Bir bankada çek bozdurmak ya da Houston Kulübünün garajındaki Lincoln arabasının

getirilmesi için beklediğinde gelip geçenlerin kendisine bakarak fısıldaştıklarını görüyordu. Gizliden gizliye yapılan dedikodular onu rahatsız etmiyordu. Çünkü herkesten ayrı tutulmak, tanınmak hoşuna gidiyordu. Yine de Ash Robinson'un, bu üç kişi cinayet işlemekle suçlandıkları gece, hiç haber vermeden evine gelen küstah genç savcının bürosunda neler döndüğünü merak etmiş olması gerekir. Kentin en güçlü avukatlık şirketinden olan avukatı Richard Keeton adliyyede olup bitenlerle ilgileniyordu ama şimdiye dek yaşlı adamı tehlikeye atacak hiçbir şey duymamıştı. Yine de Ash, yaz sıcaklığının küçük bir yangın çıkarabileceğini hesaplayarak bir yangın söndürücü hazırlamanın yerinde olacağına karar verdi.

Böylece 1973'ün bir haziran günü Ash Robinson bir yalan bulma firmasının New York bürosunda kendini poligraf aygıtına teslim etti. Yasa uygulayıcı kişilerden hiç kimse yoktu. İki saat makineye bağlanarak yapılan deneyden sonra Ash eline altı imzalı bir belge aldı:

«Davis Ashton Robinson, incelenmek için bu poligrafı kendiliğinden geldi.

Makinenin görevi, Bay Ash Robinson'un, Dr. John Hill'in öldürülmesinde hiçbir rol oynamadığı gibi, vicdanen de rahat olup olmadığını saptamaktır.

Daha önce Bay Robinson'un damadı olan Dr. Hill Teksas'ın Houston kentindeki evinde 24 Eylül 1972 tarihinde öldürülmüştü. Bu cinayete ilgili üç kişi tutuklandı.

Bu davayla ilgili gerçekler aygıtı Bay Robinson'un avukatı olan Bay Richard P. Keeton tarafından sunuldu.

Deneyden önceki görüşmede Bay Robinson, bu işe kendi isteğiyle katıldığını belirten bir belgenin iki kopyasını imzaladı. Kopyanın biri elde edilen rapora eklenmiştir. İkincisi de bizim dosyalarımıza konmuştur.

Yalanı ortaya çıkarma makinesinde, aşağıdaki sorular sorulduğunda Bay Robinson'un doğruyu söylediğine dair kesin belirtiler elde edilmiştir:

1. Geçen ekim ayının birinde Dr. John Hill'i kimin öldürdüğünü kesin olarak biliyor muydunuz? Cevap: Hayır.

2. Dr. John Hill'in öldürülmesi olayını siz mi hazırladınız? Cevap: Hayır.

3. Geçen 24 eylül akşamı, saat 7.30 sıralarında Hill konağına silahlı birinin gireceğini biliyor muydunuz? Cevap: Hayır.

4. Tutuklanan bu üç kişiye Dr. John Hill'i öldürmeleri için para vereceğinizi vaadettiniz mi? Cevap: Hayır.

5. Şimdi bana Dr. John Hill'in ölümüyle ilgili bildiklerinizi doğru olarak anlattınız mı? Cevap: Evet.

Yalan uzmanımızın fikrine göre Bay Robinson yukarda listesi çıkarılmış sorulara doğru cevaplar vermiştir.»

Avukat Keeton'ın, müvekkiline aldıkları raporu gizli tutmasını söylemesine karşın Ash birkaç arkadaşıyla, eski büyük jüri üyesi Cecil Haden'e bundan söz etmekten kendini alamadı. Çok geçmeden istediği oldu: Haber Bob Bennett'in kulağına gitti. Bennett kahkahalarla gülmek için kendini güç tuttu. «Mademki böylesine masumdu,» dedi. «Neden ta New York'lara kadar gitmeye gerek gördü? Herşeyi gizlice yaptırdı? Biz onu burada sorguya çekmekten büyük mutluluk duyardık. Hatta onu evinden arabayla aldırırdık.»

Gamino ile Carpenter, Marcia McKittrick'i soruşturma odasına alıp bir iki çift laf edebilmek için çabalarını artırdılar. Dedektiflerin, Lilla Paulus aleyhindeki bilgileri güçlendirmek için ona gereksinimleri vardı. Hatta Ash'ın kendisi hakkında da. Bobby Vandiver bir konuşmasında «belki» de «Ash» adını Marcia'dan duymuş olabileceğini söylemişti. Ona göre Marcia ihtiyarla oturup konuşmuş da olabilirdi. Dedektiflerin fahişeyi sorguya çekmeye hakları yoktu ama bir dereceye kadar sıkıştırmakta da sakınca görmüyorlardı. 1973'ün coşku dolu altı haftası boyunca Marcia kendini Keystone Kops yarışmasının bir numaralı kişisi gibi hissetti. Charles

Caperton'a, «Teksas'daki bütün polisler benim bir hata yapmamı bekliyorlar,» diye yakındı. 14 Haziran'da Dalaslı atılğan avukat, yetkililerin müvekkilini «rahatsız» etmekten vazgeçmeleri için bir dilekçe verdi. «Bu barışı ve huzuru sağlamakla görevli memurların davranışları tümüyle hayret verici, rezilce bir şey,» diye yazdı. «Müvekkilimin susmaya hakkı vardır. Teksas eyaletinin tüm gücünün onu korkutmak için seferber olmasına izin vermem.» Caperton özellikle polisin Marcia'nın ailesini, gece yarılarından sonra telefonlar ederek, bellerinde taşıdıkları silahları göstererek evlerine giderek müvekkiliyle konuşmaya çalışmaları üzerinde durdu. «17 mayısta,» diye suçladı Caperton, «Teksas Eyalet polisini temsil eden iki silahlı kişi Bayan McKittrick'in annesiyle babasının evini işgal edip onları tehdit ederek, kızlarıyla nasıl olsa şu ya da bu biçimde konuşacaklarını söylediler. Bayan Kittrick'in yeri hakkında yalan söylemelerinden bıktıklarını belirttiler. Ertesi gün kendilerini yine Teksas Eyalet Polisi olarak tanıtan altı silahlı kişi aynı davranışı yinelediler.» Caperton'u asıl tiksindiren şey Başsavcı yardımcısı Bob Bennett'in, Harris ilçesi adliyesindeki sözde davranışydı. 25 Mayıs'da Marcia Houston'a gelip «suçlu olmadığını» belirtmişti. Kısa görüşme sona erdikten sonra o ve avukatı salondan çıkmak için davrandılar. Caperton'a göre, savcı yardımcısı Bob Bennett, sanki ne zamandır Marcia'nın peşindeymiş gibi yüzü kıpkırmızı, soluk soluğa koşmuş, hem bir takım pazarlıklar yapmaya, hem de tehditler savurmaya başlamıştı. Caperton, Bennett'in müvekkiline şunları söylediğini dilekçesinde belirtti:

«Caperton size, Ash Robinson aleyhinde tanıklık ettiğiniz takdirde kişisel dokunulmazlık sağlayacağımı söyledi mi? Onu mahkum edip etmememiz umurunda bile değil. Yalnızca hakkında dava açılın yeter. Robinson zaten yaşlı bir adam. Duruşmasına başlamamızdan önce ölüp gidebilir. Eğer bunu yapmazsan, büyük jüriden seni, şehirlerarası telefon konuşmalarının ücretini ödemediğin için cezalandırmalarını isteyeceğim gibi bu cina-yet davasında en önemli rolü oynadığını da belirtip en ağır hükmü giymeni sağlayacağım.» Bobby Vandiver

soruşturma sırasında Marcia'nın telefon konuşmaları için sahte telefon kredi kartı kullandığını söylemişti.

Hemen ertesi gün, diye Marcia iddia etti, Houston Uluslararası Hava Limanından bir uçağa binerken iki kişi yanında belirivermiş, onu kollarından yakalayarak Teksas Eyalet Polisinden olduklarını söylemiş, kendilerine Marcia'yı sorguya çekmek için getirmeleri istendiğini ileri sürmüşlerdi. Marcia düzmece kişilerle mücadele edip ellerinden kurtulmuş, koşa koşa lobiye, oradan yürüyen merdivenlerle metroya geçmiş ve bir telefon kulübesi bulduğunda da hemen Charles Caperton'u aramıştı. Gidiş gelişleriyle beklenmedik biçimde ilgilenilmesi yüzünden, kendisiyle konuşmak isteyenlerden kurtulmak için bir manastıra kapanması gerekecekti. Ama 12 haziran günü eroin gereksinmesini karşılamak için Marcia, Lubbock motelde göründü. Artık eroin için günde iki yüz doları bulması lazımdı. Bunu bir iki müşteriden sağlayacağını düşünüyordu. Aynı gün bir muhbir bir çift Lubbocklu dedektife Marcia'nın bulunduğu yeri haber verdi. Marcia'yı tutuklayıp Houston'da sevinçten ağzı kulaklarına varan Jerry Carpenter'e haber verdiler.

Polisler telefonu Marcia'ya uzattılar. Genç kadın yalnızca, «Merhaba, Jerry Carpenter,» dedi. Houston'da, hattın öteki ucundaki cinayet masası dedektifinin içini bir heyecan dalgası kapladı. Marcia vardı! Gerçekti! John Hill'in öldürülmesine yardım eden fahişe bir telefon kablosuyla ona bağlıydı artık.

Daha sonra Marcia, avukatının verdiği dilekçede, Jerry Carpenter'ın kendisini onun «himayesinde» Houston'a gelmesi için zorladığını, fahişeliğini ahlak polisinden hiçbir korku duymadan sürdüreceğine söz verdiğini anlatacaktı. Buna karşılık Marcia, Hill davasında ona yardımcı olacaktı. Öneriler Marcia'yı kandıramayınca, Houstonlu polis güya sinirlenmiş, sahte telefon kredi kartı kullandığı için onu cezalandıracağını ileri sürmüştü. Konuşma boyunca Carpenter, Marcia'nın avukatına küfürler savurmuş, onun Ash Robinson'la anlaşacağını, yaşlı adamın özgürlüğünü korumak için Marcia'yı feda edeceğini söylemişti.

Bu rahatsız edici konuşmalar beni asla korkutmadı, dedi Marcia. Bütün istediği rahat bırakılmak, Dallas'-

daki avukatıyla görüşmekti. Carpenter'le daha fazla konuşmayı reddetti. Lubbocklu polis, Houston'daki meslektaşından emirler aldı: «Kızı bir uçağa bindirip Houston'a yolla. Biz burada işin icabına bakarız.» Marcia, Houston'a giden uçağa bindirildi. Ama uçak Austin'de mola veriyordu. Genç kadın burada uçaktan inip kaçtı. Yarım saat sonra uçak onsuz Houston'a indiğinde, öfke-den çılgına dönen Jerry Carpenter jeti elleriyle paramparça edecek gibiydi.

Charles Caperton verdiği dilekçede, bütün bunlar Bayan McKittrick için zararlı, yasalara aykırı oluyor, dedi. Yargıçtan, Teksas eyaletindeki tüm yasa uygulayıcılarına —Teksas Eyalet Polisinin şefinden, düdük öttüren trafik polisine kadar herkese— Marcia McKitt-rick'i rahatsız etmemelerini emretmesini istedi. Harris Adliyesinde, savcı yardımcılarından hiçbirisi buna benzer bir belge görmemişlerdi.

Houston motelinde «Taylor» adıyla kalan Bobby Vandiver için hayat sıkıcı olmaya başlamıştı. Tek yaptığı iş bütün gün yatıp televizyondaki gündüz programlarını izlemek ve Vicki'nin lokantadaki işinden dönmesini beklemektir. Yanında savcılığın adamı olmadan odadan çıkması yasaklanmıştı. Onun yakınmasını dinleyen Bennett, Bobby'nin sevdiği kadının sırtından geçinmekten utanç duyduğunu hissetti. John Hill'i öldürmekten görülecek davası 1973 eylülünde başlayacaktı. Haziranın başlarında Bobby, savcı yardımcısından kendisine bir iyilikte bulunmasını rica etti.

Vicki'nin ilk kocası iki çocuğunun vekaletini üzerine almaya çalışıyordu. Vicki'nin bu iş için Dallas'a gitmesi şarttı. «Kadıncağız çocuklarını babalarına kaptıracığından çok korkuyor,» dedi. Acaba koruyucusu, Bobby'nin Vicki'yle birlikte Dallas'a gitmesine, bu üzücü mesele çözüme kavuşurken onun yanında bulunmasına izin verir miydi? «Kaygılanma, kaçmam, Bob,» dedi. «Artık beni iyice tanıdığınızı sanıyorum. Yalnızca ileride Vicki'yle birlikte olabilmek için şu sorunların açığa kavuşmasını istiyorum. O kadar.»

Bennett bir süre karar veremedi. Kaygısı Bobby'nin

kaçacağını düşünmesinden değildi. Yeraltı dünyasının onun polisle işbirliği yaptığını öğrenmiş olmasındandı. Onu, son yıllarda otuzdan fazla meslektaşının öldürüldüğü bir kente tek başına yollamak insanın uykularını kaçirtacak bir şeydi. Hayır. Çok tehlikeli olurdu. Bobby yakardı. Zaten orada fazla kalmayacaktı ki. En fazla birkaç gün. Kızkardeşi Red'in yanında kalırdı. Dürüst bir kızdı o. Hatta Bennett isterse gider Dallas polisine de görünürdü.

Bennett istemeye istemeye izin verdi. Ve de Bobby birkaç gün sonra ona Dallas'dan telefon etti. İş uzamıştı. Şimdi Vicki'nin Dallas'da oturması, çocukları için uygun bir yuva hazırlaması gerekiyordu. Çocuklara yardım derneği bu konuda ısrar ediyordu. Kızkardeşi Red, Vicki'ye evinde yer vermiş; hatta Bobby'ye de çatı onarımı gibi bir iş bulmuştu.

«Başın belaya girmiyor ya?» diye sordu Bennett.

«Hayır. Dikkat ediyorum kendime.» Dallas'da hiç kimse durumunu, yani Houston'daki anlaşmasını bilmiyordu. Yalnızca bir cinayet suçundan tutuklandığı, sonra da kefaleten serbest bırakıldığı sanılıyordu. Hatta yeraltı dünyasından bir iki arkadaşı onu aramış, başının bu biçimde derde girmesinden duydukları üzüntüyü belirtmişlerdi. Bennet aldığı haberlerden memnun, Bobby'nin duruşmanın başlayacağı tarih olan eylüle kadar Dallas'da kalmasına izin verdi.

Bobby'i arayanlardan biri Marcia'ydı. Kadının sesi telefonda pek boğuk geliyordu. Bobby onun eroinle kafayı bulmuş olduğunu anladı. Şimdi Marcia, el altından uyuşturucu satabilmek için yasalara uygun bir küçük iş kurmayı başaran yeraltı kişilerinden biriyle yaşıyordu. Bobby, Vicki'yle beraber olduğunu söyleyince Marcia haykırmaya başladı. Bobby onun bu kıskançlık gösterisinin ortasında telefonu kapadı. Telefon yeniden çaldığında açmadı. Marcia'yla işi bitmişti.

1973 haziranının sonlarına doğru Marcia, saatlerinin çoğunluğunu eroinin sağladığı rahatlık içinde geçiriyordu. Yeni patronu Claude huysuz, geçimsiz, şişman, kalın enseli, uyuşturucu maddelere karşı mantığa aykırı düşen

bir tutum içindeydi. Uyuşturucuları başkalarına satmak hoşuna gidiyordu ama yalnızca kendisi kullanmamakla kalmıyor, Marcia'nın da kendisini uyuşturucunun elleri- ne bırakmasına sövüp sayıyordu. Claude her gün işine gitmek için Dallas banliyösündeki rahat evinden çıktığında, Marcia onun gizli uyuşturucu madde deposunu bulmak için ortalığın altını üstüne getiriyordu. Artık eroine doymaz bir hale gelmişti. Bazen sekiz gram gibi tehlikeli olabilecek miktarlar alıyordu. Günleri hep aynı biçimde geçiyordu: iğnesini yapıyor, uzanıyor, uyuşturucu etkisini yitirince, daha aramak için kalkıyordu. 21 eylülde, Claude'la evde ilaç diye bir şey bırakmadığı için avaz avaz kavga ettikten sonra evden sallanarak çıktı. Claude'nin Chrysler arabasını, bir pırlanta yüzüğünü ve imalat şirketinin ücret çeklerini çalmıştı. Otuz dakika sonra, elleri titreyip vücudu kasılarak yol kıyısındaki bir banka patronunun çeklerinden birine acemice attığı imzayla 475 dolarlık bir çek bozdururken yakalandı. Tutuklandı. Houston cinayet masasına hemen bir teleks çekilerek yılın kadınının Dallas cezaevinde olduğu bildirildi. O sırada evinde bulunan Jerry Carpenter'in keyfine diyecek yoktu. Bennett'e, «Marcia'yı aramak için eyaletin altını üstüne getirdik,» dedi. «Kadın gidip kendi kendini tutuklattı, baksana.»

Gamino'yla Carpenter 260 mili üç saatte alarak sonunda Marcia McKittrick'le yüz yüze geldiler. Kadın acınacak haldeydi. Uyuşturucu almadığı, daha doğrusu gerekli süreyi geçirdiği için kusmuş, kusmuğu bluzunun üzerinde kurumuştu. Çağrısına karşılık vermediği için avukatı Caperton'a öfkeliydi. Korkuyordu. Houston'a gidip bu işe bir son vermeye razı oldu. Hemen hemen bir yıldan beri Jerry Carpenter kafasında avıyla ilgili bir resim çizmişti. Buna göre Marcia McKittrick Büyücü Salome'yle Sihirbaz Houdini karışımı bir insandı. Ama şimdi başı kucağında uyurken Carpenter onu inceliyordu. Kendi kendine, «Zavallı, uyuşturucu tiryakisi bir sokak kadını bu,» diye düşündü. Onun gibi yüzlercesini bilirdi. Hepsi de, yüzlerindeki makyaj silinip temizlendiğinde aynı mahzun gözlere sahiptiler.

Daha sonra duruşmalar sırasında, fahişenin kendisine uyuşturucu vaadedildiği için itirafta bulunduğu ileri sürülecekti. Jerry Carpenter ona istediğini vereceğini söyleyerek konuşturmuştu. Charles Caperton, «Bu küçük kız o haldeyken II. Dünya Savaşının başladığını bile itiraf ederdi,» diye ısrar etti. Buna yanıt olarak Jerry Carpenter, Marcia'yı konuşturmak için hiçbir şey vaatmediğine yemin etti. Onu ancak itirafını yaptıktan sonra, kentteki bir kliniğe muayene ve tedavi edilmesi için götürmüştü. 1973 eylül sabahı Houston kenti uykusundan uyanırken Marcia McKittrick, daha önce Bobby Vandiver'in dokuz gününü geçirdiği polis merkezindeki soruşturma odasında, Dr. John Hill'in öldürülmesinde oynadığı rolü anlatıyordu. Bobby'nin anlattıklarını süsleyip beslemekle kalmayıp işin içine Lilla Paulus'u da sokup Ash Robinson'un boynuna ince de olsa bir ip geçirdi.

Marcia McKittrick'in itirafının en önemli yeri şuydu:

1972 yazının başlarında Lilla Paulus'un evinde kalıyordum. Saçları seyrelmiş tıknaz yapılı, 70 yaşlarında bir erkek bana Ash Robinson olarak tanıtıldı. Lilla bana onun kızıyla kendi kızının diresaj gösterilerinde birlikte ata bindiklerini anlattı. Ash Robinson'la tanıştırılmamdan kısa bir süre sonra Lilla bana bir iş karşılığında yaşlı adamın onun için yapmayacağı şeyin olmadığını söyledi. Yaz boyunca Ash Robinson, Lilla'nın evine üç ya da dört kez geldi. Ben de oradaydım. Bu sırada yaşlı adam bana torununu velayeti altına almak istediğini anlatırdı. Bunu öyle bir biçimde söylemişti ki, torununa sahip olmasının tek yolu ancak John Hill'in ölmesi ya da kızını öldürmekten mahkum olması sayesinde gerçekleşebilirdi. Yaz ayları boyunca Lilla onunla iki ya da üç kez buluşmaya gitti. Ash'le Ben Taub Hastanesinin karşısındaki park yerinde buluşuyordu. Ben her seferinde Lilla'nın arabasında kalırdım. Lilla ise onunla, yakında bir yerde ya da onun büyük siyah arabasında otururdu. Her seferinde de Ash'ın ona para verdiğini görürdüm. Ama paranın miktarını anlayacak kadar yakınlarında değildim. Ash benimle her konuşmasında toru-

nunu yanına almayı ne kadar çok isteğini, kızını öldüren Hill'in ne kadar kötü bir insan olduğunu anlatırdı. Hill davasının işlem hatasından düşürülmüş olmasına da üzülmüyordu. Onun kafasında, kızını Dr. John Hill'in kasten öldürdüğü kesindi.

Marcia. Ash'in daha sonra Hill konağının alt kat planını ve olaylarla ilgili yazıların bulunduğu bir tomur da gazete kupürü getirdiğine yemin etti.

Dr. Hill'in öldürüldüğü gün (dedi Marcia itirafında) Ash siyah arabasıyla Lilla'nın evine geldi. Ash'in çoğunlukla ellilik yüzlük halinde olan nakit 7.000 doları sayıp Lilla'ya verdiğini gördüm. Hatırlayabildiğim kadarıyla, Ash parayı saydıktan sonra, «Bu işi halleder», dedi.

Marcia'nın anlattıkları uzunluk yönünden değilse bile ayrıntılarıyla Bobby'nin yaptığı açıklamalara uygun düşüyordu. Bunlar yalnızca ikisinin bilebilecekleri şeylerdi. Üstelik Marcia, Vandiver'in polise anlattıklarından habersizdi. Dedektiflerle Bob Bennett itirafnamenin duruşmaya çıkarılabileceğinden, inanılır, güvenilir olduğundan emindiler.

Kayda geçmeyen bir şey vardı: Çünkü bunu Marcia dedikodu kabilinden söylemişti. Ona göre Lilla, cinayeti finanse edebilmek için Ash'den 25.000 dolar almıştı. «Bobby yalnızca 5.000 dolar alıp bunun 1.500'ini geri Lilla'ya verdiğine göre, Lilla bu işten bayağı karlı çıktı,» dedi Marcia.

Akşam üzeri, patronunun evinden çalınmış bir arabayla çıkışından hemen hemen yirmi dört saat sonra Marcia. Harris ilçesi cezaevinin revirinde, iki uyku hapı almış, uyuyordu. Ancak bir hafta sonra tam olarak kendine gelebildi. Charles Caperton'u görmek istediğini, yaptığı itirafın tümüyle yanlış olduğunu, baskı altında alındığını ileri sürdü.

Bobby Vandiver, cinayet davası için Houston'a döneceği Eylül ayına kadar Dallas'da sessiz, sakin bir hayat yaşadı. Ve de Adliyede sabahleyin hangi davalara

bakılacağıının ilan edilmesinden çeyrek saat önce elinde dış fırçasıyla Bob Bennett'in bürosuna geldi. Rolünü oynamaya, hemen o gün öğleden sonra cezaevine girmeye hazırdı. Öylesine azimli, rolünün öylesine bilincindeydi ki Bob Bennett ona davanın yedi ay sonraya, yani Nisan ayına bırakıldığını söylemekten bayağı üzüntü duydu. Bobby, Marcia ve Lilla'yla birlikte suçlandığından, iki kadının avukatları savunmalarını hazırlayabilmek için daha zaman istemişlerdi.

Bennett, «Çok üzgünüm,» dedi. «Ne kadar azimli olduğumu görüyorum.»

Bobby tedirgin tedirgin kımıldadı. O halde, gerisin geriye Dallas'a dönmek istiyordu. Artık yaşamının her günü onun için ayrı bir değer taşıyordu. Kalan saatlerini Vicki, onun çocukları ve Red'le değerlendirmekten yanaydı. Savcı yardımcısı ise bunu doğru bulmuyordu. Her sabah uyanıp da son on yılın en önemli cinayet davasının baş oyuncusunun 260 mil uzakta, her çeşit güvenlik ve korunmadan uzak yaşadığını düşünmek hiç de huzur verici olmuyordu. «Dönmene izin veremem,» dedi Bennett. «Sanırım burada kalsan daha iyi olacak. Seni bir parça daha serbest bırakırız. Kent içinde dolaşabilirsin.»

Unutulmaz bir an için Bobby'nin gözlerinde vahşi bir bakış belirdi. Şimdiye dek hiç böylesine köşeye sıkışmış, ürkmüş bir hayvan gibi görünmemiştir. Daima rahat, kendinden emindi. Bennett onun kafasında bir öneri arayıp bulmasını izledi. Sonunda buldu da. Bennett'in savcılıktaki görevinin örgütlenmiş suçlarla ilgili olduğunu ileri sürdü. Dallas'a dönmesine izin verildiği takdirde, Bobby orada çocukların arasında dolaşıp araştırmalar yapabiliirdi. Buradaki bazı ünlü Mafya adlarını tanıyordu. Daha baskalarını, onların Houston'dakilerle olan ilişkilerini öğrenebilirdi.

Bennett hemen başını dehşetle sallayarak, «Sakın böyle bir şey yapma, Bobby,» diye atıldı. «Tanrı aşkına yapma. Sana bir zarar gelebilir. Oysa en önemli tanışım olarak bana gereklisin sen. Şimdi bu cinayet davası kadar önemli hiçbir şey olamaz.»

«O halde,» diye Bobby pazarlık etti. «Eğer, 'bu kişilerden' uzak duracağıma söz verirsem... Dallas'a dönebilir miyim?»

Bennett bir süre mırın kırın etti.

«Lütfen.» Bu, Bobby'nin asla ağzına almadığı bir sözcüktü.

Bennett ayağa kalkarak başını, 'Tamam'diye salladı. «Pekala, git bakalım, Bobby. Ama her hafta arayacaksın beni. Ödemeli ara!»

Altı aydır Harris İlçesi cezaevinde için için kaynayan Marcia McKittrick sıkılmaya başlamış, cildinin rengi yemek tabağını dolduran patates püresine dönmüştü. Dallas'da hırsızlık ve sahte çek kullanmaktan tutuklandığı için 15,000 dolarlık kefaletle serbest bırakılma kararı kaldırılmıştı. Üstüne üstlük Dallas savcılığı, çok eskiden olan karşılıksız çek dosyasını da yeniden ele almıştı. Avukatı Caperton onun için en emin yerin cezaevi olduğu kanısındaydı. Çünkü yeraltı dünyasının kişilerinin Marcia'nın itirafta bulunduğunu öğrenmeleri hiç de iyi olmazdı. 1974 Nisanında Marcia cezaevinin bodrum katında günsüz güneşsiz, düzenli çıkıp yürüyecek bir avludan bile yoksun bir halde bulunuyordu. Caperton'dan hakkındaki bütün suçlamaları bir araya toplayıp koparabileceği en hafif hükümle işi sonuçlandırmasını istedi... Cinayet dışındakileri elbette... Sonra da bu davaları görmesini istedi. «Hepinizin gelip beni ziyaret edebileceğiniz Goree Kadınlar Hapishanesinde olmayı yeğlerim,» dedi avukatına. «O zaman Mikey'i de görebilirim.» Sekiz yaşındaki oğlunu görmek için adeta çıldırıyordu.

Eyalet cezaevindeki kadın tutuklulardan Marcia, Huntsville'deki Goree Kadınlar Hapishanesinin dünyanın en kötü yeri olmadığını öğrenmişti. Yiyecekler oldukça iyi, eğlence olanakları idare eder derecedeydi. Çalışma hayatı güçlü ama o da insanı başka şeyler düşünmekten alıkouyordu. Marcia kendi kendine, «Eğer hemen bir şeyler yapmazsam,» diye düşündü. «Bana deli ceketini giydirmelerine dek avaz avaz, durmadan haykırmaya başlayacağım.»

Caperton Dallas'da, Marcia için cömert bir hüküm anlaşması yaptı. İki yıl eyalet hapishanesinde kalacaktı genç kadın. Ama Houston cezaevinde geçirdiği süre bundan çıkarılacaktı. Caperton, hal ve gidişine dikkat etmesini öğüt-

leyerek onu, hemen çok sevdiği bir işe atandığı eyalet hapisanesine yolladı... Eyalet üniformalarının yapıldığı fabrikaya resepsiyon memuru olmuştu. Aynalardan yapılan kıyafetleri, Las Vegas'taki yeşil çuha masalarda zar atan Dean Martin'in yanında duruşuyla ilgili canlı anıları onu hapisane toplumu içinde çabucak sevilen bir kişi durumuna getirdi. Mahkum kadınların hiçbiri ona, merdivenin en yüksek basamaklarına tırmandıktan sonra şimdi neden en alt basamağa inmiş olduğunu soracak kadar kaba ve duygusuz değildi.

10 Nisan 1974'te, Bob Bennett'in Harris İlçesi Adliyesinin beşinci katındaki karmakarışık bürosunun telefonu çaldı. Hatta bildik bir ses vardı. «Ben Bobby V.»

«Merhabâ, Bobby.» dedi Bennett. «Gelecek pazartesi başlıyoruz.»

«Biliyorum. Bu kez gerçekten başlayacak, değil mi?»

«Öyle görünüyor. Sen burada olacaksın, değil mi?»

«Biliyorsun.»

«Dış fırçanı da getir. İyi misin?»

«Eh, iyiyim işte. Gelecek pazartesi için pek mutluyum diyemem. Ama iyiyim.» Artık iki dost olan Bobby'le savcı yardımcısı birbirlerine iyi günler dileyerek telefonu kapadılar. Bennett birkaç dakika kaygılanmaktan kendini alamadı. Emin değildi ama yıldız tanığının sesinde bir keyifsizlik sezer gibi olmuştu. Ama, diye Bennett kendi kendini rahat ettirmeye çalıştı. Bobby geleceğini söyledi ya. Kesinlikle gelecektir. Çünkü şimdiye dek sözünden döndüğü görülmedi.

Duruşmanın kararlaştırıldığı gibi başlayacağı pazartesi günü Jerry Carpenter erkenden kalkarak giyindi. Evdeki telefonunun başına oturup Bobby'nin kendisini Houston havaalanından aramasını beklemeye koyuldu. Bobby kente iner inmez onu araradı hep. Cinayet masası dedektifinin ona şoförlük etmekten kaçındığı ya da yakındığı yoktu. Ama telefon eden olmadı. Saat 9.00'da Jerry Carpenter duruşma listesinin okunacağı salonda oturmuş, salonun arka tarafındaki kapı her açıldığında dönüp bakıyor, Bobby'nin ince uzun vücudunun salınarak içeri girmesini umuyordu. Aradan yarım saat geçip de Bobby or-

talıkta görünmeyince, savcı yardımcısı güya bürosunda bir şey unuttuğu için özür dileyen bir şeyler mırıldanarak salondan çıktı. Tanığının Adliye binasının koridorlarında yolunu yitirmiş olabileceğini düşünüyordu. Bennett bir saat parmaklarıyla masasının üzerinde trampet çalarak, telefonuna, büronun kapısına bakarak bekledi. Sonunda Adliye kâtibi yargıcın sabırsızlanmaya başladığını bildirdince Bennett duruşma salonuna ne diyeceğini bilemeden, şaşkın bir durumda döndü. Lilla Paulus'u şimdi, eyaletin en ünlü cinayet Avukatlarından Percy Foreman temsil ediyordu. Bu güçlü, koca devin karşısına geçip eyaletin yıldız tanığının gelmediğini açıklamak çok küçültücü bir şey olacaktı. Tanrıya şükürler olsun ki o sabah talih Bennett'ten yanaydı. Percy Foreman, müvekkilinin rahim kanserinden rahatsız, ölüme mahkum bir kadın olduğunu, duruşmanın sıkıntılarına katlanabilmesi için zamana gereksinme duyduğunu, bu yüzden duruşmanın ertelenmesini istediğini bildirdi.

Bayan Paulus'un rahatsızlığı Bennett'i hiç etkilememişti. Savcılık bürosunda geçirdiği on yıl boyunca savunma avukatlarının duruşmaları ertelemek için müvekkillerinin kalp krizi geçirdiklerini, ölümcül hasta olduklarını uydurduklarını çok görmüştü. Percy Foreman'ın ünlü taktiği idi bu: Arada geçen zamanda anılar zayıflar. tanıklar ortadan kaybolur, davaya duyulan heyecan sönardı. Bennett duruşmanın ertelenmesine üzüldüğünü anlatır itirazlarda bulunmaktan geri kalmazdı. Bunca zaman çalışmış, hazırlanmıştı. Yargıç duruşmanın sonbahara bırakılmasına karar verdi.

Bennett duruşma salonundan adeta uçar gibi çıkarak, Bobby Vandiver'i bulmak için bir telefon maratonuna girdi. Eğer yıldız tanığı kaçıyorrsa hemen tutuklanabilmesi için 15,000 dolarlık kefaletin kaldırılmasını emretti. Vicki'nin annesiyle babasından, kızlarıyla Bobby'nin bir gece önce, Houston'daki duruşma için Dallas yöresinden ayrıldıklarını öğrendi. Bennett kendi kendine, «Tanrı yardımcım olsun,» diye düşündü. «Bobby bir yerde bir hendeğin dibinde yatıyordur şimdi. Birisi onu vurdu sanırım.»

Sonra da Bobby'nin kızkardeşi Red'i aradı. Genç kadının söyleyecek fazla bir şeyi yoktu. Erkek kardeşi Vic-

ki'yle birlikte Dallas'tan gitmişti. Bildiği bu kadardı.

Savcı yardımcısı, «Buraya, duruşmaya mı gelecekti?» diye ısrar edip bir şeyler öğrenmeye çalıştı.

«Sanırım. Kafası bir parça karışıklı.» Konuşmanın sonunda Bennett nasılsa Bobby'nin güvenlikte olduğunu, ölmediğini, yalnızca ortadan kaybolduğunu anladı. Suyun kıyısına kadar gitmiş ama atlamamıştı. Bobby kaçıyordu. Dr. John Hill'in öldürülmesinin intikamını almak için eyalet savcılığı tarafından açılan dava karmakarışık olmuştu.

Red her şeyi görmüş, anlamıştı. Erkek kardeşinin banyo aynasında kaşlarını çatarak yüzündeki kırıksıklıkları saymasına dikkat etmişti. Bobby'nin bir kez daha hapiste geçireceği yılların hesabını yaptığını biliyordu. Vicki'yi yeniden kollarına alabilmesi için aradan on iki yılın geçmesi gerekecekti. Üstelik Vicki'nin kendini bunca zaman beklemeyeceğinden de korkuyordu. Vicki bekleyeceğine yemin etmiş, «Hayatıma başka bir erkek asla girmeyecek.» demişti. Genç kadının bu sadakatı da Bobby'i rahatsız ediyordu. Çünkü henüz yirmi yaşında bile olmayan bu çocuk-kadının omuzlarına yükleyeceği sıkıntılardan kendisini suçlu hissedeceğini biliyordu.

Bir gece geç vakit, ev derin bir sessizliğe gömüldüğü sırada Red oturma odasından fısıltılar duydu. Birinin televizyonu açık bıraktığını sanarak parmaklarının ucuna basa basa kapatmaya gitti. Ama orada kardeşini ağlar buldu. Bobby onun ıstırabına tanık olmasına sinirlenmişti. Red, «Konuşmak ister misin?» diye sordu.

Bobby başını öte yana çevirerek, «Hayır,» dedi. «Konuşmak istemiyorum. Bütün istediğim doğru dürüst bir hayat. Buna da asla sahip olamadım.»

Çok geçmeden bir kadın doktoru Vicki'ye üzücü haberini verdi: Genç kadın, Bobby'nin çocuğunu taşıdığı güç hamilelik sırasında, sonra da bebeği düşürmesinden doğan sonuçlar yüzünden bir rahim ameliyatı geçirmek zorundaydı. Bunu Bobby'e söyleyince, genç adam üzüntüden kahroldu. Yumruğunu mutfak duvarına indirerek, «Çok üzgünüm, bebeğim,» dedi. Marcia'yla firarda oldukları sırada Vicki'nin bebeğini düşürmesinden

kendini sorumlu bulmakla kalmıyor, ameliyat için gerekli parasının olmamasını da kendi hatası olarak kabul ediyordu.

Red bütün bunları biliyor, ama hiçbirini kardeşine yardımcı olan savcıya söylemiyordu. Bobby'nin yattığı odada birden ortaya çıkan kahverengi pamuklu kumaştan işçi eldivenlerinden de söz edemediği gibi, kardeşinin gece yarısını geçen saatlerde ya da şafak sökerken soğuktan yine buz gibi olmuş döndüğünü de anlatamıyordu.

Houston'daki cinayet davasının başlayacağı günün arifesi olan pazar akşamı Vicki'yle Bobby eşyalarını toplayıp, Bobby'nin J.G. Sheridan sahta adını kullanarak 300 dolara satın aldığı eski, sarı Ford arabaya yüklediler. Bobby kızkardeşini öperek vedalaştı. Gitmekte acele eder gibi bir hali vardı. «Houston'a mı gidiyorsun?» diye sordu Red. Çünkü kardeşinin nasıl bir ıstırap içinde olduğunu görüyordu.

«Bilmiyorum Red,» dedi Bobby. «Belki de gitmem. O işe dayanabileceğimi sanmıyorum. Hiç olmazsa şimdilik.» Ekzosundan dumanlar çıkararak, otuz beş yaşındaki Bobby Vandiver'in mutsuz yaşamındaki tek malı olan eski Ford Dallas'dan yola çıktı.

35 EĞER ON ERKEK SIRAYA GİRSE İÇLERİNDEN en az dikkat çekenini herhalde John Raymer olurdu. İçtiği ya da öfkelenildiği zaman kızaran ablak yüzü, tepesinde seyrelmiş saçlarıyla Raymer kaynatılmış lop yumurtaya benziyordu. Birkaç kilo daha alsa, kuma her vurulduğunda zıplayan lastik oyuncaklar gibi tostoparlak bir şey olacaktı. 1974 İlkbaharında hemen hemen yarım yüzyıl yaşlıydı John Raymer. Yer yuvarlağının üzerinde belirgin bir iz bırakmadığının da farkındaydı. Yıllar yılı süren akşam lisesinden diploma alma çabaları bile büyük bir şiir yazmak ya da insanlarla olan ilişkisini daha bir ışıklandırmak için değildi. Tyler Eyalet Kolejinden diplomasını alabildiği takdirde, kırk dokuz yaşında tarihe geçecek yangınlar çıkaracağını ummuyordu. John Raymer'in tüm istediği, daha iyi para kazandıracak bir iş bulmak, diploma isteyen bir hükümet dairesinde çalışmaktı. Fazladan bir yüz doları kullanacak yerleri vardı: Ya çocuklarının ya da torunlarının ellerine birkaç dolar sıkıştırır, geri kalanını da tek düşkünlüğü olan, kendisini Doğu Teksas'ın hareketsiz, derin göllerinde dolaştıran teknesine harcardı. John Raymer görüş ufukları dar bir küçük kasaba insanıydı. Kendisini Tanrı'dan korkan, dürüst, görevini istediği gibi yerine getiren bir polis çavuşu sayardı. Başka türlü olmasına da olanak yoktu.

Teksas'ın, toprağın derinliklerine inip oradan petrol bulma heyecanıyla kaynayıp coştığı 1930'larda herkes Longview'ün dünyanın en büyük kentlerinden biri olacağını söylemişti. Longview, Doğu Teksas'ın petrol bölgesinin merkeziydi. İnsanlar yüz yıllık çevre içinde

ıçki satan dükkanların bulunduğu tek yerde çamurların içinde sürüne sürüne geliyorlardı. Marsilya'dan gelen çok boyalı, Marie Claude adlı bir fahiş, bir kabadayının kucasına fırlatıp attığı bir paket petrol işletme hakkı beigelelerini yerinde kullanarak 640,000 dolar kazanıp zengin olmuş, Paris'e dönerek orada Le Lone Star adlı bir gece kulübü açmıştı. Ama Longview asla söylendiğı gibi gelişip büyümedi. Houston, Dallas ve Fort Worth zenginleri, yeni zengin olanları kendilerine çekmişlerdi. John Raymer 1960'ın ortalarında polise katıldığında Longview'in nüfusu 50,000'de kalmış bulunuyordu. Ama gençliğin şiddet dolu yaşantılarının izleri kalmış, Longview, Dallas-Fort Worth'la Louisiana'nın Shreveport'unu birbirine bağlayan I-20 karayolunda başlıca dinlenme yeri haline gelmişti. Aynı zamanda bir süre için gizlenip sessiz sakin bir hayat yaşamak isteyen ünlü yasa dışı kişilerin de sığınağı olmuştu. Dokuz yıllık polisliğı sırasında avuş Raymer, Dallas'ın birçok kötü adamını Longview'den kovmuş, kent sınırının hemen dışındaki Sabine nehrinin dönemecinde bulunan yerden mantar gibi biten ucuz kafeteryalar ve otellerden gözünü ayırmamaya dikkat etmişti. Eğer çevrede bir fahiş ya da hırsız görünüşlü biri belirse, bunların kentte bir iki gün kalmasına göz yumardı. Kalış süresinin uzadığını görürse, John Raymer pılı pırtılarını toplayıp bir an önce gitmelerini söylemek için yeterli nedeni bulmakta gecikmezdi. Çünkü Raymer yüzünü buruşturduğunda herkes ona itaat edilmesi gerektiğini anlayıverirdi. Tartışmaya girişilecek polislerden değildi.

Lise diploması almak için çalıştığından, Raymer kim senin istemediğı 23.00-07.00 nöbetini almayı yeğliyordu. 18 Nisan 1974 gününün gece yarısı, kentte yabancı bir arabanın ortaya çıktığına dikkat etti. Dallas plakalı, sarı renkte, eski bir Ford araba. Arabanın daha önce adı Charlotte's Grill olan Continental Cafe'nin önünde park edilmiş olmasından başka dikkati çekecek bir yanı yoktu. Continental Cafe hamburger yağı, bira kokan bir yerdi. I-20 karayolunun kıyısında olduğundan Cafe'ye gece geç vakit karnı acıkan yolcular gelir, sık sık da John Raymer'in kentten bir an önce gitmelerini istediğı kişileri barındırırdı. Sarı Ford, Continental'ın önünde

birkaç gün daha durunca, Raymer arabanın sahibi hakkında bilgi toplamaya girişti. Arabasını yakın bir yere parketti. Bir süre bekleyişten sonra sarı Ford'a otuz yaşlarında yorgun görünümlü, kot pantolonlu, sarkık bıyıklı, bir parça hippie kılıklı ince uzun boylu birinin bindiğini gördü. Raymer adamın kendisini «J.C.» diye tanıttığını, iyi bir bilardo oyuncusu olduğunu, uzun boylu, sessiz, yeni garson kadın Vicki'nin de dostu bulunduğunu öğrendi. Evet, çok iyi, diye düşündü Raymer. Ama «J.C.»nin Longview'ye (1) uyuşturucu satmak, (2) yasa dışı bir iş için beklemek, (3) kadın simsarlığı yapmak, (4) saklanmak gibi nedenlerden biri için geldiğine, maaşının yarısını feda etmek pahasına da olsa bahse girebilirdi. Ertesi akşam Raymer, sıradan bir müşteri gibi Cafe'ye girdi... Zaten kahve içmek için sık sık uğrardı... Oturup bir zenciyle bilardo oynayan «J.C.»yi izlemeye başladı. Akşam karanlık bastıktan sonra bir zencinin ortalarda dolaşması hâlâ alışılmamış bir olaydı. Longview ırk ayrırimına son derece dikkat eden, tutucu bir yerdi.

İnce yapılı erkeğin bir parça ani hareketlerle oynamasından ve gözlerinin aklarının kanlı olmasından Raymer onun bir uyuşturucu alışkanı olduğu sonucunu çıkardı. Belki de bu alışkanlıktan kurtulmaya çalışıyordu. Polis kahvesini yudumlarken yeni garson kadın Vicki yaklaşıp, «J.C.»ye sarıldı. Raymer kendi kendine, «İlişkileri fazla sürmez,» diye düşündü. «Bu herifler, bu kızları kullanılmış arabalar gibi değiştirirler.»

Neşeli, portakal rengi bir güneşin başını doğudaki çam ormanlarından çıkardığı sırada Raymer nöbetine son vermeden sarı Ford için bir araştırma yaptı. Austin'deki Motorlu Araçlar Bölümünden arabanın alışı belgesini imzalayan kişinin kimliğini sordu. Üç dakika sonra bilgisayar yanıtı verdi: J.C. Sheridan; Viva caddesi, Mesquite, Teksas... Dallas'da bir banliyöydü bu. «Tamam,» diye düşündü Raymer. «Şimdi bir adım daha atalım.» Austin'deki Teksas Cinayet Danışma Merkezinden bu adda bir kişi olup olmadığını sordu. Bilgisayar bu adda kayıtlı pek çok kişi olduğunu ama hiçbirinin de doğum ya da buna benzer bilgilerinin olmadığını bildirdi. Kesin, somut bir bilgi edinmenin olanağı yoktu.

Raymer birkaç gün işin ucunu bıraktı ama her gece sarı Ford'un Cafe'nin önünde parkettiğini görüyordu. Gündüzün kendisi yatıp uyuduğunda diğer polis arkadaşı arabanın bölgedeki çeşitli ucuz otelleri dolaştığına dikkat etmişti. Sonra Raymer bir muhbirinden ilginç ve kaygılandırıcı bir bilgi aldı. İnce yapılı adam aslında, «J.C. Sheridan,» değildi. Ona, «Bobby» de deniliyordu. Continental Cafe'deki söylentilere göre adamın Mesquite'de başı büyük bir derde girmişti. Üstelik üzerinde silah da taşıyordu.

Bu kadarı yeterdi. Raymer adı-her-neyse, o adamı hemen o akşam sorguya çekecekti. Eğer üzerinde gerçekten silah varsa, bu eyalet hapisanesinde iki yıldan beş yıla hapis yatmayı gerektiren bir suç sayılıyordu. Eyaletin barlarındaki ölüm oranının yüksekliği karşısında Teksas eyaleti son zamanlarda, bira, şarap ya da viski satan yerlerde silah taşınmasını yasaklayan bir yasa çıkarmıştı.

11 Mayıs 1974'ün gürültülü bir cumartesi gecesi Raymer kendisine destek olsun diye yanına bir meslektaşını da alarak Continental Cafe'ye gitti. Kalabalık barda bir tabureye oturup başını kaşıyacak bile vakti olmayan Vicki'den bir fincan kahve aldı. Cafe'nin kapısındaki bir kargaşalık Raymer'in kulağına çalındı. Dönüp baktığında kavgacı bir sarhoşun diğer polisin içeri girmesini engellediğini gördü. Hemen başını çevirip bilar-do masasına baktı. «Bobby» ya da «J.C. Sheridan» dos-doğru ona dönmüş, bakışlarını sigara dumanlarının üzerinden ona dikmişti. Bir anlık bir şaşkınlık, korku dolu bakıştan sonra ince yapılı adam bilar-do ıstakasını bırakıp karanlık arka odaya, birkaç kişinin kumar oynadığı masaya yöneldi. Sanki yabancı Raymer'in neden orada olduğunu anlamış gibiydi. John Raymer içini çekti. Cafe çok kalabalıktı. Eğer silahlar çekilecek olsa birçok kişinin canı yanardı. En iyisi bu işi başka bir akşama bırakmaktı. Ne de olsa Longview'e yerleşecek gibi görünüyordu.

Hafta sonu geçti. Pazartesi günü öğleden sonra geç saatlerde John Raymer tedirgin bir uykudan uyanmak üzereyken yatağının baş ucundaki telefon çalmaya baş-

ladı. Tanımadığı bir ses adını bağırdı. Genç, kaba bir sestti bu. Yeni muhbirin sesi. Adam, «Raymer,» dedi. «Şu peşine düştüğün yabancı var ya... Sanırım onun asıl adı Vannerman. Bobby Vannerman.»

«Bir dakika,» dedi Raymer. Başucu masasının üzerindeki kalemle deftere uzandı. «Adı nasıl heceliyorsun? V-a-n-n-e-r-m-a-n diye mi?»

«Tamam.» Adını vermeyen kişi telefonu kapadı.

Bu gece Raymer, Sorguya Çekme Tekniği adlı psikoloji kursunun son dersine girmeyi planlıyordu. Ama sınavı girmiş, bir B almıştı. Son dersin bir veda partisi niteliğinde olacağını düşünerek dersi asmayı kararlaştırdı. «Bobby Vannerman»ın peşine düşmesi daha iyi olacaktı. Sarı Ford araba oraya kayıtlı olduğu için Mesquite Polis Merkezine adamın adını ve yapısını bildirdi: «Beyaz, 35 yaşlarında, bir yetmiş boyunda, yetmiş kilo ağırlığında, siyah saçlı, kahverengi gözlü.» Teleksin başında bir saat kadar yanıt bekledi. Ama alamadı. Artık görevinin başına dönmesi gerekiyordu. Raymer «Bir haber alırsan bana bildir,» dedi karakoldaki memura.

Aradan on dakika geçmemişti ki Raymer arabasındaki telsizden arandı. Bir umumi telefona gitmesi istendi. Polislerin araba telsizlerinde konuşulanları kentteki birçok kişi alıcılarıyla dinleyebiliyordu. Raymer istenileni yerine getirdi. «Senin Vannerman, Bobby Wayne Vandiver'miş,» dedi karakoldaki memur. «Sarı Ford arabanın kayıt belgesindeki adres kızkardeşinin evine ait. Houston'da da bir cinayet davası yüzünden aranıyor. Görüldüğü yerde tutuklanması için emir çıkartılmış.» Mesquite'den gelen haberde cinayetin niteliği üzerine hiçbir şey bildirilmemişti. Bu yüzden Raymer rapora olağanüstü bir ilgi göstermedi. Onun yapacağı şey kentine gelen bir kaçakla ilgilenmesiydi.

O sırada Raymer, karakolla, Continental'ın hemen karşısındaki telefon kulübesinden konuşuyordu. Bobby Vandiver'in orada bیلardo oynadığını görebiliyordu. «Sanırım gidip onu tutuklamam gerekecek,» dedi. Ama daha telefonu kapamadan karakoldaki telekse bir başka haber daha geldi:

MESQUİTE'DAN LONGVIEW'e,

Txo5 71600 11:42 CDT

Konu: Bobby Wayne Vandiver

Vandiver vakası : 2-13-74'te söz konusu kişi DWI ve ehliyetsiz araba kullanmaktan Mesquite cezaevinde yattı. Ve de kendisini tutuklamaya kalkışacak polisi öldüreceğini söyledi. Eğer bu konunun incelenmesi isteniyorsa Mesquite polisi Duckworth ya da Westphal'le temasa geçin. Çavuş Warren.

Raymer aldığı haberi sindirmeye çalışarak. «O halde bana bir yardımcı yollayın,» dedi. Bir sivil polis Continental Café'ye dikkati çekmeden girebilirdi. Eğer Vandiver'de silah varsa, sivil giyimli bir memur ona daha kolay yaklaşırdı. Raymer onun gerisinde, destek olmak için silahını çekmiş beklerdi.

Oysa Longview'in tek sivil polisi o gece bir soygun olayını inceleme görevini üstlenmişti. Onca aramalardan sonra ancak Bill Martin adında, yirmi iki yaşındaki ace mi bir polis memuru bulundu. O da üniformalıydı. Çavuş Raymer'le Continental'ın aşağısındaki sokakta buluşmayı kararlaştırdılar. Acemi, genç polisin yüzünde saklamaya çalıştığı korkunun tüm izleri okunuyordu. Raymer hemen planını değiştirdi: Çocuğun işini kolaylaştıracaktı.

Her şey süratle yapılmalıydı; hızlı, seri. Duraksanmamalıydı. Raymer, «Sen Café'nin arkasına geçip arabayı parket,» diye ona emretti. «Ben seni kapının girişinde bekleyeceğim. Gecenin bu saatinde kahve içmek için oraya uğramama alışıklar. Senin, birkaç adım gerimde olduğuna karar verir vermez, ben içeri gireceğim, dosdoğru sanığa yaklaşıp onu tutuklayacağım. Bir sorun çıktığı takdirde sen bana yardım etmeye hazır olacaksın. Tamam mı?» Genç polis başını salladı. Savaş alanındaki bu ilk görevi onu büyülemiş gibiydi.

Vicki, altı saattir müşterilere peynirli köfte, kızarmış tavuk taşımaktan yorulmuştu. Ayakları, sırtı ağrıyordu. Birkaç dakika çalmaya, gidip tuvalette oturmaya karar verdi. Bir de sigara içer, dinlenirdi. Tuvalete giderken

bilardo masasında bir zenciyle oyun oynayan Bobby'nin yanına gidip boynuna sarıldı. Bobby onu itti. Hazırladığı vuruşa engel oluyordu Vicki. Genç kadın bir parça eğilerek, «Hey, bebeğim,» dedi. «Tabanca görünüyor.» Bobby beline baktı. 38'liği pantolon kemerinin dışına çıkmıştı biraz. Simsiyah başı masanın üzerine sarkan lambanın ışığında parlıyordu. «Teşekkürler, küçükhanım,» diyerek Bobby tabancasını itti. Vicki yoluna devam etti.

Raymer, üniformalı genç polis memurunun Café'nin girişine doğru yavaş yavaş yürüdüğünü görünce kapıyı itip içeri girdi. Gülen, canlı yüzler ona bakıp alelacele önlerindeki içki ve kahve bardaklarına döndü. Konuşmalar kesildi. Diğer garson kız Netta Joe, Raymer'in yanına geldi. «Ne istiyorsun, John Raymer?» diye sordu. Ota yaşlı memur, kendini birden çok yaşlı biri gibi hissetmeye başlamıştı. Café'dekiler genç, güçlü, sarhoş ve tehlikeliydiler. Bunu Raymer iliklerine dek hissediyordu. Bilardo masasından yana işaret ederek, «Şurada bilardo oynayan çocukla konuşmak istiyorum,» dedi. Sonra elini tabanca kemerine doğru götürüp, kılıfın tokasını açtı sonra her şey otuz saniyeden daha kısa bir süre içinde olup bitti.

Raymer hiç çekinmeden, tavandan inen lambanın Bobby Vandiver'in ince gövdesinin ancak yarısını aydınlatabildiği bilardo masasına doğru yürüdü. Bobby'nin elinde bir istaka vardı. Raymer'in sözleri bilincine ulaştığında masanın yeşil kadifesi üzerine eğilmiş vuruşa hazırlanıyordu.

Memur, «Bobby?» dedi. Şimdi silahını çekmişti.

Bobby geriye doğru sıçradı. Belki de asıl adının kullanılması onu şaşırtmıştı. Café'de Vicki'den başka herkes onu «J.C.» diye biliyordu.

«Ne?» diye bağırdı. Sesi yüksek ve ince çıkmıştı. Bu tek sözcükle elindeki istakayı yere düşürdü. Polisin elindeki silahı gören rakibi duvara doğru gerilemişti.

İki erkek, polisle kaçak birbirlerinden bir metre arayla karşılıklı duruyorlardı. Aralarında Raymer'in, Bobby'nin midesine çevirmiş olduğu silahı vardı. Bobby sol elini uzatıp polisin silahını tuttu. Almaya çalıştı. Aynı zamanda sağ eliyle de kendi silahını çekmişti. John

Raymer bunu görünce hiç duraklamadı. Ateş etti. Doğrudan doğruya hedefe. Ama silahı hâlâ Bobby'nin avucundaydı. Kurşun yere, oradan da zikzaklar çizerek tavana gidip tahtalara gömüldü. Patlama tabancanın namlusunu öylesine ısıtmış, barut dumanları ağzını burnunu öylesine yakmıştı ki Bobby, polisin silahını bir an için bıraktı. Raymer artık serbest kalan silahını ikinci kez ateşledi. Kurşun Bobby'nin göğsüne, parçalayarak gömüldü.

Bobby boş bir çuval gibi yere çöktü. Kollarını yalvarır gibi polise uzatarak onu da beraberinde çekti. İki erkek şimdi korkunç bir sarılmayla yerdeydiler. İlk kurşun sesinde Vicki tuvaletten koşarak çıkmıştı. Şimdi Bobby yerde kıvranıyordu. Sonra hareketsiz kaldı. Vicki ona koşup kendini üzerine attı. Polis celladını şiddetle itti. Bobby'nin yüzünü tutup gözlerinden öptü. Sanki kendi canını vermek istermiş gibi ona bütün vücuduyla abanıyordu. Ama buna gerek yoktu. Her şey bitmişti. Vicki başını kaldırıp bir ana hayvan gibi uludu.

Bobby'nin gözlerini açmaya çalıştığında, kirpikleri yeniden sonsuza dek kapanınca, «Bobby'i öldürdün!» diye bağırdı.

Raymer dehşetle geri çekildi. Bilardo masasına dayandı. Daha önce hiç kimseyi öldürmemişti. Bobby'nin cansız elinde hâlâ sımsıkı tuttuğu silahı göstererek, «Elindekini görüyorsunuz, değil mi?» dedi. Sesi bir jüri heyetinin duyacağı kadar yüksek perdedendi. Bu kalabalıktan kendisini desteklemelerini istiyordu. Cankurtaran arabası geldiğinde Vicki aşığını bırakmadı. Adamlar omuz silktiler. Sedyeye ikisini birden yatırıp, ölen adamla onun yasını tutan kadını tek vücutmuş gibi alıp götürdüler.

Continental Café'deki olayın haberi ancak ertesi sabah öğrenildi. Bu konuda kısa bir haber Amerikan Haberler Seravisine ulaştı. Bir muhabir Bob Bennett'i bulmak için Harris ilçesi Adliyesine koştu. Bir başka davanın duruşmasına girmiş olan savcı yardımcısı haberi inanmazlıkla okudu. Tekrar tekrar okudu. Yargıçtan duruşmaya kısa bir ara verilmesini rica etti. Longview'le,

emin olmak için yaptığı bir telefon konuşmasından sonra haber kâğıdını buruşturup duvara fırlattı. Öfkeliydi... Cinayet davası rezil olmuş, belki de mahvolmuştu. Öte yandan içinde acayip bir üzüntü de vardı. Jerry Carpenter'e, «Ondan hoşlanmıştım,» dedi. «Bobby Vandiver'in yapmış olduğu her şeyin hatalı olduğunu biliyorum ama keratayı sevmiştim.»

Bennett'in aklına Bobby'nin yeraltı dünyasından biri tarafından öldürülmüş olabileceği de geldi, elbette. Eyaletin yıldız tanığının mezarı boylamasıyla pek çok kişi yatağında daha rahat uyuyabilecekti. Ama soruşturma yapıp, John Raymer'in basit, sade öyküsü dinlenildiğinde bunun olanaksızlığı ortaya çıktı. Bir Teksaslı polisin, «parayla» adam öldürebileceği düşünülemezdi. Raymer yalnızca dürüst bir memur değil, aynı zamanda bir büyükbaba, kilisesine bağlı dindar bir vatandaştı. Hatta Bobby'i tutuklamaya gittiğinde bir meslektaşını da yanına alması onu bütün suçlamalardan kurtarıyordu. Eğer bir yasa adamı para karşılığında birini öldürmek istiyorsa, bunu yaparken yanına bir yardımcı almaz, hele işini müşterilerle dolu bir Café'de uygulamaya hiç yanaşmazdı.

Raymer, Bob Bennett'e, «Bobby Wayne Vandiver'in kim olduğunu ancak ertesi gün öğrendim,» dedi. «Benim için bir kanun kaçağından başka biri değildi. Bana silah çekmeseydi onu öldürmezdim.»

Yine de bir nokta John Raymer'i rahatsız ediyordu. Bobby Vandiver'in, Continental Café'de bir polise silah çekmesi kadar aptalca bir davranış olamazdı. Otuz saniye polis memurunun kafasında bulanık bir leke gibiydi. Ama Bobby'nin bir ölüm bileti almak istediği düşüncesini kafasından atamıyordu. Kanun kaçağının, «Ne?» sözcüğünden daha başka şeyler de söylemesini ne kadar isterdi Raymer. Hatta bu tek sözcüğü söyleyen ses, ona telefon edip Continental'daki adamın asıl adının «Bobby Vannerman» olduğunu söyleyen muhbirinkine çok benziyordu. Raymer, hayal gücüne dayanan düşünceler içinde olduğunun farkındaydı. Ama elinde değildi. Bobby kendi kendinin muhbirliğini yapmış olabilir miydi? John Raymer'i kendisini öldürmesini için bir alet olarak kullanabilir miydi? John Raymer bunların yanıtını asla ve-

remeyecekti. Sorular üzerinde uzun bir süre kafa yorup üzüldü. Özellikle gözüne uyku girmeyen gündüz saatlerinde.

Bobby'nin kızkardeşi onların Longview'de olduklarını biliyordu. Bobby'le Vicki'nin duruşma tarihinden bir gün önce evinden çıkıp gitmelerinin üzerinden bir ay geçmiş, hiçbir haber çıkmamıştı. Ama bir gün, Mayıs ayının başlarında Vicki telefon etti. «Bobby'le ben Longview'deyiz,» dedi. «İyiyiz. Saat be saat yaşıyoruz ama hiç olmazsa beraberiz,» Red, Bobby'le de konuşmak istedi. Bir an süreni bir fısıltılı konuşmadan sonra Vicki'nin sesi hatta yeniden duyuldu. Bobby'i bulamamıştı. «Anlıyorum,» dedi Red. Kardeşini çok iyi tanıyordu. Başarısızlığını simgeleyen kaçışa yeniden başladığı için utanıyordu. Red yalnızca, «Bobby'e, kendisini sevdiğimi söyle. Vicki,» dedi. «Gereksindiğinde ben daima buradayım. Unutmasın.»

Şimdi de kardeşinin cenaze törenini hazırlıyordu. Onun yıllar boyunca birkaç kez, öldüğünde dinsel tören istemediğini söylemesini anımsıyordu. Ama anneleri, oğlunun, hayatının temiz, genç yılları boyunca inandığı Tanrıya hiçbir saygı göstermeden gömülmesi karşısında perişan olurdu. Birkaç din adamıyla konuştuktan sonra Red duruma bir çözüm yolu buldu. Peder, Kutsal Kitaptan hiçbir aktarma yapmadan teselli edici bir konuşma yapacaktı. Laurel Land Mezarlığında yüz elliye aşkın kişi toplandı. Baptist Rahip Bobby Wayne Vandiver'den kısaca söz etti, onun Vicki'ye, Vicki'nin çocuklarına, gençlere olan sevgisinden konuştu. Çünkü Red rahibe kardeşinin çocuklarla, gençlerle olan içten ilişkilerini anlatmıştı. Rahip Bobby için fazla yas tutulmamasını, onun yaşam biçimini kendisinin seçmiş olduğunu söyledi. Red bunları dinlerken gözlerinin önünde yıllar öncesinin dolgun yüzlü, gözleri pırıl pırıl canlı Bobby'sini canlandırıyordu. Kapak tabutun üzerine kapanmazdan önce Red kardeşine son kez baktı: Şimdi Bobby yaşlı bir çiftçinin yüzüne sahipti. Venüs'te geçen Büyük Depresyon yıllarının ince, acı dolu yüzü. Ölüyü gömülmeye hazırlayan kişi bu anlamı silmeyi başaramamıştı. Saçları, bıyığı uzun, gri ve hüzünlüydü Bobby'nin.

Rahip, hiç kimsenin Bobby Vandiver'i sert bir biçimde kınamamasını istedi. Sonra gözlerini kapadı. Son derece kaygılı bir an Red onun anlaşmalarını bozup bir Baptist duası etmesinden korktu. Rahip gözlerini açıp Red'e gülümsedi. Yalnızca, «Güle güle, Bobby,» dedi.

Cazaevi görevlilerinden bir kadın Marcia'yı kafeteryada bulup, «Senin felaket günlerinin ortağı sonunda iyi bir şey yaptı,» dedi.

«Nedir o?» diye atıldı Marcia.

«Bobby Vandiver, Longview'de kendini vurdurup ölmüş.»

Marcia avaz avaz haykırarak yere düşüp bayıldı. Onu hücrelerine götürmeleri için iki görevli çağrıldı. Daha sonra ona, bir aydan fazla bir süre kendinden geçmiş bir halde kaldığını söylediler.

36 ŞİMDİ BOB BENNETT PARÇALANIP DAĞILAN davasını toparlamaya çalışıyordu. «Bu, şimdiye dek karşılaştığım en yılan herif,» diye küfrediyordu. Kafasında, dört kişinin Dr. John Hill'in öldürülmesini planlayıp uyguladıklarına hiç kuşkusu yoktu. Ama 1974 sonbaharının başlarında geriye kalan üç kişinin cezalandırılıp hapse atılacakları üzerine ciddi kaygıları vardı. Adliye'de, davayı kendi haline bırakması, beklemesi, geciktirmesi, gazetecilere ertelenmelerin hasta bir tanık ya da duruşma günlerinin çatışması yüzünden olduğunu söylemesi öğütleniyordu. Sonunda, aradan yıllar geçecek, bu konuyla kimse ilgilenmez olacaktı. Tetiği çeken kişi suçunu itiraf etmiş, ölmüştü. Eğer Lilla Paulus gerçekten rahim kanseri elduysa, onun sonu da belli demekti. Marcia birçok başka suçlardan zaten cezaevindeydi. Tahliye olduğunda eski yaşantısına döneceği kesindi. Ash nerdeyse seksen yaşındaydı. Bob Bennett'e bu öğüt çekici gelmeye başlamıştı.

Yine de, yasal belgelerin, dosyaların, bantların ve insanlık trajedilerinin karışık yığını arasından daima en üste çıkan bir sarı büyük zarf vardı. Bu zarf, Bob Bennett'in bilincini kurcalıyor, cinayet davasını kapatmaya, unutturmaya her karar verişinde vicdanını rahatsız ediyordu. Zarftan, John Hill'i evinin holünde kanlar içinde ölü yatarken gösteren dört renkli resmi çıkarıp yeniden baktı. İçinin bir kez daha azimle dolduğunu hissetti.

Genç savcı yardımcısı yaşamı boyunca bazı ahlak kurallarına kesinlikle bağlı kalmıştı. Aslında Bennett'i az da olsa bir suçluluk duygusu daima rahatsız ediyordu. Bu, bir insanı asabi davranışlara iten türden bir şey de-

gildi. Yalnızca kısa sinyallerle onu uyaran, bilinçli olmaya iten bir nitelik taşıyordu. 1961 yılında Bennett hem George Washington Üniversitesinde hukuk öğrenimi yapmak, hem de Başkan John Kennedy'nin saflarında çalışmak için ülkenin başkentine gitmişti. Ülkeyi yönetme sıralarının geldiğini bilerek Washington'a gelen binlerce güçlü, kuvvetli gençten biriydi. Bennett'in niyeti, hukuku bitirdikten sonra çekirdekten ne kadar uzak olursa olsun Kennedy'nin çevresinde bir görev almak, hem Başkan'a, hem de ülkesine hizmet etmektir. Berlin bunalımının heyecanı içinde Bob Bennett Deniz Kuvvetlerine katılmak için koştu. Ama (1) çok kısa boylu olması, (2) astımlı bulunması, yüzünden reddedildi. Cesareti kırılarak derslerinin başına dönen Bennett bir yıl sonra Ordu tarafından askere çağrıldı. Amerika Birleşik Devletleri Ordusunun ona elbette gereksinmesi vardı. Hukuk öğrenimini tamamlayabilmek için hemen öğrenciliğini ileri sürerek askerliği erteledi. Sonra Teksas'da bir deli... Tanrım, neden Teksas?... John Kennedy'i öldürdü. Bütün gençler evlerine döndüler. Bennett de hukuku bitirip hoşnutsuz, doyumsuz Teksas'a geldi. Evlendiği, çocukları olduğu için artık askerlik hizmetinden tümüyle kurtulmuş oluyordu.

Kendi kendine, «Bunların hiçbirinin önemi yok,» diye tartışırdı. «Suç sayılacak bir şey yapmadım. Dosyamda ülkeme hizmet etmek için müracaatta bulunduğum ama onların beni geri çevirdiği yazılı. Sonra da askerliği tecil ettirdim.» Yine de vicdanı rahatsızdı. Bir bakıma suçluluk duygusunu yatıştırmak için savcı olmuştu. Savcılık bürosunda stajlarını yapan çoğu genç avukatlar bir iki yıl sonra ayrılıyor, serbest çalışmaya başlıyorlardı. Ama Bennett ayrılmadı. 1974'te sınıf arkadaşları onun kazandığının üç katını kazanırlarken o savcılık bürosunda dişıyla tırnağıyla çalışmayı sürdürüyordu. Bir arkadaşına, «Allah kahretsin,» dedi. «Belki hata ediyorum ama John Hill'i öldürmeyi planlayan, onun ölümüne neden olan kişileri cezalandırmazsam topluma haksızlık etmiş olurum.» Bob Bennett'in kendisinden önceki savcı yardımcıları gibi Joan Robinson Hill ile arasında duygusal bağlar yoktu. Genç kadını ne tanıyor, ne de onun ölümüyle ilgili olaylara aldırış ediyordu. O kendini yalnızca,

Joan Robinson Hill'in kocasının öldürülmesi olayına karşı sorumlu hissediyordu.

İlkeler asla delil sayılmaz elbette. Bennett'in kalan üç kişiyi mahkum edebilmesi için inandırıcı deliller elde etmesi gerekiyordu. Şimdilik herşey boş ve umutsuz görünüyordu. Ne acayıptır ki, aleyhinde en kuvvetli delillerin bulunduğu kişi Marcia idi. Ama Bennett onu en az suçlu kişi olarak görüyordu. Evet, Bobby Vandiver'i Lilla Paulus'la o tanıştırmış, katili cinayet yerine arabayla götürmüş, onunla öpüşerek vedalaşmış, dikkatli olmasını söylemiş, sonra da kaçmasını sağlamıştı. Ama kişisel olarak kimseye bir kötülük etmemiş, kaba güç kullanmamıştı. Onunkisi suçortaklığı etmektir. Bu da kasıtlı cinayet işlemek demek değildi. Ama silah katile onun tarafından verildiğinden, Bennett de bunu duruşmada kanıtlayabileceğinden jüriden olumlu bir yanıt alacağını biliyordu.

Lilla Paulus'u ülkenin en başarılı ve en kurnaz yasal taktikçilerinden Avukat Percy Foreman temsil ediyordu. Ama duruşmadaki yerini yetenekli genç yardımcılardan Dick DeGeurin'e bırakmıştı. Yaşlı ustanın yine de duruşmayı izleyeceği kesindi. Daha şimdiden bir gazeteciye Lilla Paulus aleyhinde bulunan suçlamaların, «Akıl almaz» bir şey olduğunu söylemişti bile. Bennett onların, Bobby'le Marcia'nın itiraflarını geçersiz saymaya kalkışacaklarından emindi. Bu itiraflar olmadığı takdirde Bennett'in Lilla aleyhinde elle tutulur bir delili kalmayacaktı. Dosya dolabında bir ikinci sarı zarf vardı: Daha ince bir şey. Acaba Bennett bunu jürinin önüne koyabilir, Lilla Paulus'un John Hill'in korkunç ölümüyle doğrudan ilgisi olduğunu gösterebilir miydi? Bunun yerine Kuzey Kutbunda ayçiçeği yetiştirmek her halde daha kolay olurdu.

Ya Ash Robinson? Bennett, savcılık bürosundan bazı müfettişlere yaşlı adamın mali işleri üzerinde araştırma yaptırmış, bu yoldan onun bankadan bir cinayeti finanse ettiğini düşündürebilecek kadar gizemli yekünler çektiğini ortaya çıkarabileceğini ummuştu. Günler günü Bennett'in kendisi, petrol ve benzin gibi karışık işleri incelemiş, yaşlı Ash'ın bir yerde Lilla Paulus ya da ara-

cıya bir petrol işletme hakkını vermiş olabileceğini düşünmüştü. Ash'ın büyük hisselerle sahip olduğu bilinen Teksas, Louisiana ve Florida'daki hükümet kayıtları üzerinde yaptığı uzun incelemelerden Bennett, yaşlı adamın John Hill aleyhine açtığı kampanya sırasında ileri gelen bazı Houstonlılara ilginç bağışlarda bulunduğunu öğrenmişti. Ama bunlarda ne Bobby'nin, ne Lilla'nın, ne de Marcia'nın adları asla geçmiyordu. İki kadının duruşmalarının yaklaştığı yaz sonlarında Bob Bennett elinde, Ash Robinson aleyhine Marcia'yla Bobby'nin itirafnamelerinden başka hiçbir şey olmadığını acı acı anladı. Durum onu çileden çıkarıyor, aklından konuyla feredal savcının ilgilenmesini istemeyi geçiriyordu. Federal yasaya göre, suçortaklarının bulunduğu vakalarda doğrulayıcı delillere gerek yoktu. Bobby'le Marcia'nın itirafları Ash Robinson'u mahkum etmeye yetebilirdi. Ama hangi suçla? Bennett en akla yakın, iyi suçlamanın, «John Hill'i öldürmekle onu vatandaşlık haklarından yoksun bırakma eylemine katılmak,» olduğunu düşünüyordu. İşin asıl acayip yanı, kamuoyunun, Ash Robinson'un bu tiksindirici oyunda kuklacı olduğundan hiç haberi bulunmamasıydı. Houston gazeteleri, kızının ölümünden beri ona karşı saygılı, çekingen davranmaya dikkat etmişlerdi. Kentin bildiği kadarıyla Ash Robinson, büyük Houston'ın kurulmasında payı bulunan, fakat yaşamının son yıllarında başına gelen felaketlerle acınacak derecede yalnız kalan bir vatandaşı.

Gerektiğinden daha uzun bir süredir Bob Bennett, Ash'i bir kahraman haline getiren konuşmalara tanık oluyordu: «İhtiyar elinde bir çiftyle Kirby Drive'a gidip John Hill'in kellesini havaya uçursa onu asla suçlamam. Teksas'da hiçbir jüri de onu mahkum edemez.» Bunları avukatlar, polisler, hatta vakanın girdisini çıktısını bilmeyen savcı yardımcıları bile söylüyordu.

Bob Bennett kendi kendine, her konuda yenilgiye uğrasam bile bir iki noktayı özellikle göz önüne süreceğim, diye söz verdi. Belki de Ash Robinson'un gerçek yüzüne daha aydınlatıcı bir görünüm kazandırmış olurum. «Gerçek şu ki,» diyordu. «Ash Robinson cinayeti kendisi işleyemeyecek kadar korkak bir kişi. Bu yüzden

kendine bir katil satın aldı.» Bu düşüncelerle duruşmaya hazırlandı Bennett.

1974 Ekim'inin son haftasında, Marcia McKittrick'in cinayet işlemekten, Lilla Paulus'un da cinayete suçortaklığı etmekten yargılanmalarına Harris İlçesi Adliyesi'nin merkez salonunda başlandı. Sanıklar salona değişik kapılardan girdiler ve birbirlerine hiç bakmadılar. Kefalette serbest bırakılan Bayan Paulus küçük duruşma salonunun ön sırasında oturdu. Basının onun kimliğini öğrenmesi ancak bir saat sonra oldu.

Hiç de ürkütücü bir hali yoktu Bayan Paulus'un. Zayıflığını daha bir ortaya koyan düz, mavi elbisesi, gümüş bir zincirin ucunda sallanan gözlükleri, siyah yürüyüş ayakkabıları, kısa saçlarıyla tıpkı bir öğretmene benziyordu. Bob Bennett onun birçok suçun sahibi olduğuna jüriyi nasıl inandıracaktı?

Marcia McKittrick bir görevli eşliğinde elleri kelepçeli olarak gelip tanık kürsüsünün arkasındaki sıkışık bekleme köşesine geçti. Bugün, savaşın yara izleri bıraktığı bir fahişeden çok, buraya kocasının kendisini nasıl dövdüğünü, çocuklarını açlığa terkedip gittiğini anlatmaya gelen perişan bir, ev kadınına benziyordu. Cezaevinde yatmanın verdiği solgunlukla, yüzünün rengi arkasındaki duvardan farksızdı. Cezaevi yemekleriyle dolan vücudu biçimsiz, turuncu, pembe renkte bir hapisane elbisesi içindeydi. Çıplak ayaklarında kalın tabanlı sandallar vardı. Dinleyiciler arasındaki romantikler de onun gibi Marcia'nın hesaplaşma gününe mesleğinin kıyafetiyle gelmiş olmasını diliyorlardı. Marcia kendini böyle yoksul göstermekten son derece utanıyordu. Aslında boyalar, tüyler, mücevherler içinde olmayı yeğlerdi. Hapisede giymesini istedikleri kaba, çirkin elbisenin kumaşını sinirli sinirli didikleyerek oturup salona girip çıkanlara bakmaya başladı. Duruşmanın başlayacağı saat çoktan geçmiş, avukatı Charles Caperton henüz gelmemiştir.

Bu celsede Bayan Paulus'u kendisi temsil etmeyeceği halde Percy Foreman da geldi. İşler, kâtibin masasında, müvekkilini suçlayan Bobby'le Marcia'nın itiraflarını gercersiz kılmak için yeni takrirler yazan yardımcısı Dick

DeGeurin'in yetenekli, emin ellerindeydi. Foreman girdiği her yerde bir yıldız gibi dikkati çeken iri yarı, kır saçları çocukça gözlerinin üzerine düşen, üç yüz cinayet davasında beraat kararı alan, özellikle erkekleri vuran kadınlar konusunda uzman olan bir avukattı. Bir keresinde, bu başı derde giren hanımların avukatlık ücreti olarak verdikleri bir çekmece dolusu yüzüğü alıp bir çift zarif ayakkabıya işletmiş, sonra bunları Noel sabahı karısının ayaklarına giydirmişti. Dinleyiciler bölümünün en ön sırasına oturduğunda çevresinde hayranları toplanmaya başladı. Ama turistlerin Kenya'da yaşlı ve ünlü bir aslanı seyrettikleri gibi bir parça geride duruyorlardı. Seksen yaşındaki efsanevi avukatın yetenekleri hâlâ bir bıçak gibi keskindi ama kişisel belleği zayıflamaya başlamıştı. Lilla Paulus'a saygıyla selam verirken onu Marcia McKittrick sandı. Lilla bir parça sıkılarak bu yanlış başını Marcia'nın oturduğu yere doğru sallayarak düzeltti. Foreman yaşlı kadının omzunu okşayarak ona güven verdi.

«Bu davaya kimsenin inandığı yok,» dedi. «Bütün bu rezalete, oyunlara bakarsan, durum Peyton Aşkları'nı da geçti.»

Lilla Paulus çekingen çekingen başını salladı.

Sonra Percy çevresini alan gazetecilerle konuşmaya başladı. «Üç ya da dört hafta önce eyaletin müvekkilimiz aleyhinde açtığı bir dava olmadığına karar verdik. Bu yüzden de hiç kaygılı değiliz.»

Lilla ancak kendisinin duyabileceği bir sesle, «Keşke bunu bana söyleselerdi,» dedi. «İlk kez duyuyorum.»

Percy kocaman başını etkili bir biçimde sallayarak, «Duruşmanın kendi istedikleri gibi biteceğini, ellerindeki belgelerle Bayan Paulus'u mahkum etmelerine olanak olmadığını,» söyledi.

Duruşmaya başlamak için Yargıç Frank Price içeri girdiğinde iki kadın ona inanmazlıkla baktılar. Bu adam onların kaderlerinin hakemliğini yapacaktı. Ama bir yargıçtan çok doktorasını yapan bir üniversite öğrencisine benziyordu. Ancak otuz beş yaşında, iki yıllık yargıç olan Price kentin tarihindeki en ünlü cinayet davasına bakamayacak kadar tecrübesiz görünüyordu. Elbisesi modaya uygun bir biçimde kovboyumsu, ancak zengin bir

çiftçinin bir rodeo kokteyl partisine giderken giyeceği türdendi. Gözlükleri de bir erkek moda mecmuasının sayfalarından fırlamış gibiydi. Ama bu gözlüklerin gerisinde bakışları dostça, kibar ve anlayışlıydı. Adliyede son derece hak hukuk tanıyan bir yargıç olarak tanınmıştı.

Geniş omuzlu genç yargıçla iki avukat —Bennett'le DeGeurin— Başsavcılık bürosunda çalışmışlardı. Adliye dışında da yakın arkadaş olarak kalmışlardı. Sırası geldiğinde birlikte viski içer, eşleriyle yemeğe gider, eltopu oynarlardı. Oyunda yargıç, diplomatik yönden gösterilen ayrıcalık yüzünden değil, üstün fizik yapısı ve kentin en iyi top oyuncusu olarak daima birinci gelirdi. Ama üçü duruşma salonunda bir araya geldiklerinde büyüklerin oyununu oynayan hukuk fakültesi öğrencilerine benziyorlardı. Sanki hukuk öğrencileri gelip bir duruşmanın provasını yapıp çalışmak için salonu kendilerine ayırmışlardı.

Oysa gerçek bir gündü bu. Ve de Marcia'nın avukatı gelinceye kadar duruşmaya başlanamazdı. Başlama zamanını bir saat geçtiklerinde Yargıç Price, «Bay Caperton nerede?» diye sordu. Sinirlenmişti. Duruşma kâtibi bilgi toplamak için çıktı. Sonra Caperton'un bu önemli anda hâlâ Dallas'da olduğu haberini getirdi. Bürodan, Caperton'un, müvekkilinin cinayet suçuyla yağılanacağından haberi bile olmadığını ileri sürmüştü.

«Ben buna inanamıyorum,» dedi Yargıç Price. «Duruşma tarihi birkaç kez değiştirilip yeniden kararlaştırıldı. Son tarih de avukatların aralarında anlaşmalarına dayanılarak saptandı.» Caperton gelmemekle hem ona, hem mahkemeye hakaret etmiş oluyordu. Yargıç kendini toparladı. Kâtibe, «Bay Caperton'a ilk uçakla gelmesini bildirin,» dedi. «Duruşmaya öğleden sonra saat ikide başlayacağız.»

Bu arada yargıç, Dick DeGeurin'in Bobby Vandiver'in ifadesini geçersiz kılmak için duruşma öncesi sunduğu önergeyi ele aldı. «Kabul edilmiştir,» dedi. Bennett hayal kırıklığıyla içini çekti. Ama sonucun böyle olacağını bekliyordu. Ne de olsa ölmüş bir insanı ifadesinin doğruluğunu ortaya çıkarmak için sorguya çekmek olanaksızdı.

Oysa Yargıç, Marcia McKittrick'in Bayan Paulus aleyhine verdiği ifadeyi geçerli saydı. Hatta DeGeurin'in itirazına karşılık ifadeyi dinlemek istediğini bile söyledi. Bennett dikkat kesildi. Hiç olmazsa şimdi ona bir şans tanınmıştı.

Caperton mazeretlerle, özür dilemelerle öğle yemeğinden sonra geldi. Eltopu takımına girmeye hazır, çocuk yüzlü genç avukatlardan biri de oydu. İri pırlanta yüzükleri, profesyonel golfçü havasıyla meslektaşlarından çok daha parlak, gösterişliydi. Kumral yüzü adliyenin koridorlarında koşmaktan pancar gibi olmuş, özenle kesilmiş sarı saçları ter içinde kalmıştı. Yargıç Price'ı azarladı. Sorguya başlandığında Caperton'un ilk birkaç itirazını da reddederek hoşnutsuzluğunu hemen ortaya koydu. Onun yanında oturan Marcia, durumunun zedelenmiş olduğunun farkındaydı. Ama avukatına güveni sonsuzdu. Onu, «aşkım» diye çağırıyordu. Marcia'yı daha önce de pek çok tehlikeli durumlardan o kurtarmamış mıydı?

Avukat Caperton, DeGeurin'den aldığı belli olan fikirlerle konuşmaya başlayarak Marcia'nın ifadesini verdiğinde uyuşturucu yüzünden kendinde olmadığını ileri sürdü. İfade bu yüzden geçerli sayılamazdı. John Hill cinayetinde suçortaklığını onu Dallas cezaevinden getiren cinayet masası dedektifi Jerry Carpenter kendisine uyuşturucu bulacağını söylediği için kabul etmişti. Savunma hemen Jerry Carpenter'i tanıklık kürsüsüne çağırdı. Sarımsı pembe renkte gömleği, buna uyan kravatıyla tıpkı bir kumarbaza benzeyen Carpenter bütün tecrübeli polisler gibi tanıklık etmekte ustaydı. Yanıtlarını fazla gerilmiş bir gitar telinin çıkardığı boğuk sesle verdi. Charles Caperton'dan hiç hoşlanmamıştı. Caperton da ondan.

«Bayan McKittrick onu gidip aldığınızda hasta mıydı?» diye sordu avukat.

«Evet. Hastaydı. Uyuşturucu yüzünden. Titriyordu. Buna benzer şeyler oluyordu.» Cinayet masası dedektifi, Dallas'dan Houston'a gelirlerken bir kafeteryada durduklarını, tutuklusuna kahvaltı aldığını, iki de aspirin içirdiğini ekledi. Başka bir şey vermemişti.

Caperton alaycı alaycı başını salladı. Bu sözlere hiç

inanmamıştı. Dedektifin de farkına vardığı gibi tutuklu uyuşturucu yüzünden hasta idiye, ortada neler döndüğünün farkında mıydı acaba?

Carpenter başını evet diye sallayarak, «Akıllı bir kız o,» dedi. «Kendisine ne sorduğumuzu anlıyordu. Bize söylediklerini de.» Marcia'nın duygusal yönden hiçbir rahatsızlığı yoktu.

«Cinayetten mahkum olacağının farkında mıydı?»

«Evet.»

«Yardımcı olduğu takdirde... Kendisine işi hafif bir cezayla atlatılabileceği ya da ona uyuşturucu bulacağınız üzerine bir umut verdiniz mi?»

Carpenter bir an durakladı. Çünkü bir polisin bir tutukluya söylediği şeyle, davranışlarıyla ima ettiği şey arasında fark vardır. Evet, Marcia kendilerine yardımcı olduğu takdirde her şeyin daha bir kolaylaşacağı belliydi. «Hiçbir vaatte bulunmadım,» dedi Carpenter. «Ama Başsavcıyla görüşeceğimi söyledim.

Avukat yine inanmadığını belirten bir yüz ifadesi takındı. Eğer onları dinleyen bir jüri olsaydı, yüz ifadeleri etkili olabilirdi. Ama ona karşı hâlâ sinirli olan yargıcı hiç mi hiç etkilemiyordu.

Caperton, onlardan uzak durmak için aylarca çabalamış olan Bayan McKittrick'in neden Houston polisiyle böyle isteyerek konuşmaya kalkıştığını bilmek istedi.

«Bana kaçmaktan yorulduğunu, bu işi bitirmek istediğini söyledi.»

«Kendisini daha iyi hissetmesi için ona ilaç vereceğinizi de söylediniz mi?»

Caperton ona buz gibi bakışlarla bakarak, «Hayır, efendim, söylemedim,» dedi. Fahişe verdiği ifadenin altını imzaladıktan sonra Carpenter onu meslektaşı Gaminio'yla birlikte St. Joseph Hastanesine götürdüklerini, orada doktorun ishal için ona bir ilaç verdiğini, uyuşması için de Amytal almasını söylediğini anlattı. Oradan da cezaevine gitmişlerdi. Caperton polisin ağzından laf alabilmek için elinden geleni yaptı ama bu mermeri kürdanla çizmeye benziyordu.

Yorgun Dallashlı avukat, (1) Marcia aşırı biçimde eroin müptelasıydı. Bu yüzden titriyor, kasılıyor, ateş-

leniyordu. (2) Soruşturmadan ve ifade verişinden sonra Harris İlçesi Cezaevine getirildiğinde Marcia McKittrick kendinden geçmiş bir haldeydi, diye konuşan tanıkları dinletti. Hatta cezaevi görevlilerinden, pembe saçlı bir kadın, Jerry Carpenter getirdiğinde Bayan McKittrick'in, «yarı baygın ve soluk alıp vermekte güçlük çeker bir halde,» olduğunu söyledi.

«Bu durumda bir insan uyuşturucu elde edebilmek için bir çeke, itirafa, bildiriye imza atar mı?»

Cezaevi görevlisi, başını evet diye şiddetle salladı. Tıpkı orman şeytanına tapanlar arasında yaşamış bir misyonere benziyordu. «Evet, efendim. Elbette imzalar. İstediklerini elde edebilmek için böyle kişiler her şeyi yaparlar.»

Sonra tanık sandalyesine Marcia'nın kendisi oturdu. Avukat Caperton soruların yalnızca verilen ifadeyle ilgili olması gerektiğini belirterek kesin kuralını koydu. Marcia, Carpenter'le Gamino'nun kendisine uyuşturucu bulacaklarını söyleyerek kandırmakla kalmayıp, gerektiğinde tehdit de ettiklerini belirtti.

«Onlara yardımcı olduğum takdirde cezaevinde bir gün bile kalmayacaktım,» dedi. Reddederse de, «polisler bir daha oğlumu gördüğümde yaşlı bir kadın olacağımı eklediler... Polisin söylediği şeyi yaptığını biliyordum.» Çalınmış bir Chrysler arabada tutuklanmasından Houston cezaevine getirilip de derin bir uykudan uyandığı zamana kadar geçen bir hafta içinde olanları hiç hatırlamıyordu. «Her şey bir sis perdesinin gerisinde. İtirafnameyi imzaladığımı hatırlamadığım gibi, tutuklandığımı bile bilmiyordum.»

Yargıç Price bir gece içinde ifadeyi okuyup yasaları inceledikten sonra ertesi sabah, Lilla Paulus'u neşeye boğan, Marcia McKittrick'i de perişan eden kararını bildirdi. Fahişenin ifadesi Paulus konusunda delil olarak kullanılamazdı ama cinayet davasında Marcia aleyhinde kullanılabilirdi. Lilla Paulus'un avukatı DeGeurin duruşmanın bir hayli tehlikeli yönleri olduğunu farketmişti. En iyisi müvekkilini en kısa zamanda Marcia'dan ayırmaktı. Bu yüzden Paulus davasının gelecek şubata, dört ay sonraya, ertelenmesini istedi. Yargıç isteği kabul etti.

Bu iş de bitince, yargıç Marcia McKittrick'in cinayet davası için jürinin pazartesi günü seçilmesini istedi... Dört gün sonra.

Charles Caperton'un ağzı bir karış açık kaldı. Kekeleyemeye başladı. Parmaklarını sinirli sinirli saçlarının arasından geçirdi. Erteleme istedi. Avukatın bir cinayet davasında savunma yapmaya hazır olmadığı açıkça belliydi. Bütün parasını bir tek kâğıda oynamıştı... Marcia'nın ifadesinin reddedileceğini ummuştu. Şimdi cebinde pek az para kalmıştı.

«Bence bu kızın haklarının tümüyle reddedilmesi anlamına geliyor,» dedi Caperton. «Eğer pazartesi günü duruşma başlarsa demek istedim.»

Yargıç, avukatın yakarısına kulak asmadı. Üstelik daha da sinirlenmişti. Charles Caperton, bir yıldan fazla bir süredir bu davada Marcia McKittrick'in savunmasını yapacağını biliyordu. Üstelik Kittrick'i yıllar önce başka davalarda da temsil etmişti. Bu, başkalarını da ilgilendiren önemli bir davaydı... Toplum durumun bir an önce açıklığa kavuşması için kaygılanıyordu. Yargıç daha fazla gecikmeye göz yumamazdı. Sabrının taşmak üzere olduğunu belirten bir tavırla Yargıç Price kürsüsünden kalktı.

Öğle yemeği saatinde şiddetli bir yağmur kenti dövüyor, ilçenin kuzey bölümlerinde kasırgalar dansediyordu. Kalabalık, adliye binasının holünde toplanmış, caddeye çıkamadıklarından kırbaç gibi inen yağmuru izliyordu. Gün ortası gökyüzü karanlık, hemen hemen gece gibiydi. Sanki doğanın güçleri dengeyi yitirmişlerdi. Tam Halloween'e (*) uygun bir havaydı.

Charles Caperton, tehlikeli oluşu bakımından soluk kesici, müvekkili için dışardaki fırtına kadar gürültü koparacak karışık bir plan hazırlamıştı. İki saat binanın içinde, savcılık bürosunda Bennett'le konuşarak, sonra zemin katındaki cezaevinde şaşkın bir halde olanları anlamaya çalışan Marcia'yla görüşerek oradan ora-

() 31 Ekim akşamı çocukların türlü kıyafetlere girerek kutladıkları, eğlenceler tertip ettikleri hortlak bayramı*

ya koşuyordu. Sonra dinleyicilerden ve gazetecilerden boşalmış olan duruşma salonuna döndü. Avukat, müvekkilinin ifadesini hükümsüz kılmak için ortaya güçlü bir savunma koyduğuna inanıyordu. Ya da öyle söyledi. Eyalet Yüksek Mahkemesinin bir gün kendisini destekleyeceğinden, belgeyi iptal edip ya davaya yeniden bakılması ya da tüm suçlamaların kalkması yönünde bir karara varacağından kendini emin hissediyordu. Bu yüzden alelacele, birkaç dakika içinde oynanacak, Marcia'dan başka herkesin evlerine dönmelerini sağlayacak bir küçük dram hazırladı. Hemen bugün öğleden sonra duruşmaya çıkacak, Marcia'dan «suçu reddetmesini» isteyecek sonra da savcının anahatlarıyla büyük jüri iddianamesinde yazılı suçları içeren şartlı bir tanıklığı sunmasına izin verecek ve Yargıç Price'nin, «suçlu» kararını da hiç karşı koymadan hemen kabul edecekti. Müvekkili böylece mahkum olduktan sonra Caperton Dallas'a dönüp orada, esas olarak fahişenin itiraflarına dayanan görkemli bir dilekçe yazacaktı. Ve de bir iki yıl içinde; yüksek mahkeme böyle bir konuyu çalışma dosyasına ancak bu kadar bir süre içinde alırdı, Marcia McKittrick'in özgürlüğüne kavuşacağını umuyordu.

Bob Bennett öneriyi dikkatle dinleyip kafasında ölçüp biçti. Marcia böyle bir davranışın tehlikelerinin farkında mıydı? «Evet,» dedi Caperton. «Ona her şeyi anlattım.» Dallaslı avukat kurduğu planın düzeniyle büyülenmiş gibiydi. Aynı zamanda bir an önce evine dönmek için acele eder gibiydi de.

Genç savcı yardımcısına gümüş tabak içinde bir erik ikram ediliyordu. O da meyvenin çürük, tabağın teneke olmasına dikkat etmek istiyordu. Charles Caperton gerçekten müvekkilinin Dr. John Hill'i öldürmekten suçlu bulunmasını ve buna göre mahkum edilmesini istiyor muydu? «Tek istediğimiz bu,» dedi Caperton. Bennett'in kafası karışmıştı. Onu kaygılandıran noktalardan biri de Marcia McKittrick'in yasal yönden gerektiği gibi temsil edilemeyeşiydi. Karşısında, müvekkilinin duruşmasının ilk günü ortada görünmeyen, şimdi de havluyu atarak pes eden, müvekkilini hükümlü bir katil olarak eyalet hapis-hanesine yollamaya hazır olan bir avukat vardı. Bütün bunların arasında, gelecekte Marcia McKittrick'e özgür-

lüğünü verecek küçük bir umut kırıntısı vardı. Doğru dürüst bir duruşmada ortaya çeşitli meseleler çıkabilir; bunlar cezayı hafifletebilirdi. Hatta jürinin Marcia McKitt-rick'i suzsuz bulma olanağı bile vardı.

Oysa Bob Bennett'e, şimdiye kadar bir savcının elde edebildiği en kolay yol sunuluyordu. Topluma zaman, para kazandıracaktı. Vicdanındaki rahatsızlığı bastırmayı başaramayan Bennett yine de bu oyuna katılmaya razı oldu. Öğleden sonra fırtına daha da arttı. Marcia salona getirildi. Oturması söylenen savunma masasındaki yerine geçti. Çevresinde, mübaşir, adliye görevlileri fırtınadan, şiddetli yağmurdan, kasırganın kente yaklaştığından söz ediyorlardı. Şimdiye kadar can kaybı olmamıştı. Marcia'nın düşünceleri de başına gelecekler üzerineydi. Cesare-tini toplamaya çalıştı. Yemek molası sırasında bir tutuk-lu kadın arkadaşından planın umut verici olduğunu din-lemişti. «Kızlardan biri yargıcın önüne çıktı,» diye anlattı mübaşire «Jüri istemedi. Yalnızca 2,500 dolar para ceza-sına çarptırıldı.» Adam iri yarı, babacan, fahişelere iyi davranan biriydi. Marcia'ya sigara bile içirdi.

Mübaşir, «Kızın suçu neydi?» diye sordu.

«Cinayet,» dedi Marcia. «Kaçırılan birinin öldürül-mesi.»

Marcia fırtınanın sesini dinleyerek sigarasından bir-biri ardına nefes çekti. Mübaşire bir kaç kez olayların bu biçimde gelişmesinin «çok iyi» olacağını belirtti.

«Charles Caperton bana her şeyi anlattı,» dedi ama sesinde kaygıya benzer bir şeyler de vardı. «Temyizde da-vayı kazanacağımızdan eminim.»

Her şey beş dakikada olup bitti. Bunun dört dakikasını Bob Bennett savcılık iddianamesini, suçlamayı ve Marcia McKittrick aleyhinde tanıklık edecekleri okumakla harca-dı. Charles Caperton ayağa kalkıp her şeyi kabul ettiğini bildirdi. Yalnızca tartışması yapılan ifade bunun dışında kalıyordu.

Durumdan rahatsız olduğu belli olan Yargıç Price sanığın ayağa kalkmasını istedi. «Sizi kasten adam öldür-mekten suçlu buldum,» dedi. Sesi giderek artan yağmu-run gürültüsünü bastırıyordu. Marcia gözlerini kapadı, olduğu yerde sallandı, bir hıçkırığı bastırmak istemiş gibi ellerini göğsüne bastırdı. Görevli kelepçeleri hazırla-

mıştı. Ama onun haline acıyarak yalnızca kolundan tutmakla yetindi. Hemen hemen kibar bir tavırla alıp duruşma salonundan çıkardı.

Bob Bennett salondan bakışları yerde çıktı. Adet olduğu üzere Charles Caperton'la el bile sıkışmadı.

Dört hafta sonra Yargıç Price, Marcia'yı on yıl hapse mahkum ettiğini bildirdi. Kendisini eyalet cezaevine götürecektir asansöre giderken Marcia'yı Bob Bennett durdurdu. Onun, Lilla Paulus davasında kamu lehine tanıklık edip etmeyeceğini sordu. Ettiği takdirde belki de durumu daha iyi olurdu. Savcılık Bürosundan, infaz makamındakilere söylenecek bir iki yerinde söz Marcia'nın topluma katılabilecek duruma geldiğine karar verdirebilirdi.

Marcia bir robot gibi başını hayır diye salladı. Ama sonra omuz silkerek, «Bilmiyorum,» dedi. «Şaşkınım. Kendimi hiç iyi hissetmiyorum.»

Bob Bennett onu suçlamadı. Kendi ağzında da acayip bir tad vardı.

73 BARDAKTAN BOŞANIRCASINA YAĞAN YAĞ-
murları, kuzeyden gelen bir iki şiddetli rüzgarı dı-
şında Houston'ın ılımlı geçen kış ayları boyunca Mar-
cia McKittrick dikkatleri üzerine çeken bir konu olmayı
sürdürdü. Eski, karşılıksız çeklerle ilgili cezasını çekmek ya
da Dr. John Hill'i öldürmekten yediği, kendi deyimiyle «on
yılı» geçirmek için Huntsville'deki kadınlar cezaevine yol-
lanmadı. Aksine, felsefe kitapları okuyup çocuk masal-
ları yazarak, kadın tutuklular arasında misyoner çalış-
maları yapan hemşire Sophia adlı rahibenin ziyaretle-
rini bekleyerek günlerini geçirdiği Harris ilçesi cezaevin-
de kaldı. Rahibe, Marcia'nın yazdığı masalları dış dün-
yaya çıkarıp kilise okulunda çocuklara okuyor, cezaevi-
ne güzel haberlerle dönerek Marcia'yı neşelendiriyor, mo-
ralini güçlendiriyordu. Marcia ona, «Daima canlı bir ha-
yal gücüne sahip oldum ben,» diye itirafta bulundu. «Yal-
nızca, şimdiye kadar hayal ettiklerimi oturup yazacak
zamanım olmadı.» Bu durum, bir fahişenin tövbe edip
kendini dine vermesi gibi klasik bir örnek değildi. Mar-
cia, hemşire Sophia'yı ziyaretine gelen herkesin yap-
tığı gibi isteklerde bulunmadığı, ikiyüzlülük etmediği için
seviyordu. Rakip avukatların ziyaretleri öylesine alışıl-
dık bir durum almıştı ki, cezaevi görevlisi gelip de onu
öğle uykusundan uyandırdığında Marcia suratını asa-
rak, «Bu kez kim geldi?» diye ters ters soruyordu. «Bennett
mi, DeGeurin mi?»

Marcia, Bob Bennett'ten hoşlanıyor, bunu ondan
saklamıyordu. Savcı yardımcısı onu tatlı tatlı konuştur-
masını biliyor, Marcia da kendini onun havasına kaptı-
rarak fahişelikle ilgili neşeli hikâyeler ve Bobby Van-
diver'le geçen hayatından parçalar anlatmaya başlıyor-

du. «Bobby'nin randevu defterimi yaktığını anlatmış mıydım?» diyordu. «Hele bir seferinde Bobby'le ben Corpus Christi'de kafayı bulmuştuk. Hapları bu kulübün barında satıyorlardı. Sallanarak dışarı çıkıp bitişikteki çarpışan arabaların bulunduğu yere gittik. Döndük, döndük, döndük...»

Bennett her zaman yaptığı gibi onun anlattıklarına kahkahalarla gülüyor, havanın yeteri kadar gevşeyip rahatlamasını bekliyordu. Sonra, «Lilla aleyhinde tanıklık edecek misin?» diye punduna getirip soruyordu. Savcının bilmek istediği buydu. Marcia'yı görmeye bu nedenle geliyordu.

«Yapamam Bob,» diyordu Marcia genellikle. Savcıyla, ona ilk adıyla hitap edecek kadar samimileşmişti. «Çocuk yaşlarda öğrendiğim şeylere ihanet edemem.»

Bir keresinde Bennett ona öfkelen-di. «Sen ve o Allahın belası kuralınız!» diye bağırdı. Sesi cezaevinin kalın duvarlarına çarpıp yankılandı. «Bak o kural seni nelerle getirdi!»

«Mesele bu değil Bob. Kararı ben kendim verdim. Bazı sabahlar uyanıp elimi yüzümü yıkadığımda, 'Marcia, o kadın aleyhinde tanıklık etmediğin için sıfır numara aptalsın,' diyorum... Tanıklık ettiğim takdirde kadın ömür boyu hapis yatabilir. Aynı zamanda ben de kendimi ölüme mahkum ederim.»

O zaman Bennett ne diyeceğini bilemiyordu. Zaten, bir makasın sivri ucunun fahişenin sırtına gömüleceğini düşünerek kaygılanmaktaydı. Marcia'yı adliye binasının altındaki tutukevinde tutmasının bir nedeni de buydu. İkinci neden de, Marcia'yı Huntsville'de ziyarete gidecek zamanının olmamasından ileri geliyordu. «Seni tehdit ettiler mi?» diye bilmek istedi.

«Reddedemeyeceğim bir öneride bulundular desek daha iyi olur Bob.» Marcia kıkır kıkır güldü. Sonra ciddileşerek, «Yo, şaka yaptım,» diye ekledi. «Bir başkasını hapse attırdığımı düşünerek yaşamama olanak yok. Dinle, Bob, daha yirmi beş yaşındayım. Ve de cezaevinde yalnızca on yıl kalacağım.»

Bir başka gün Bob Bennett, Marcia'yı gerçekten ürkmüş, korkmuş bir halde buldu. Savcı yardımcısı zorlamamaya çalışarak onun korkusunun kaynağını öğren-

meve çalıştı. Sonunda Marcia konuştu. Sesi duygulu, boğuktu. «Tanıklık ettiğim takdirde küçük oğluma zarar vermelerinden korkuyorum.»

Bennett onu yatıştırmaya çalışarak, bunun saçma olduğunu söyledi. Bir çocukla kimse uğraşmazdı.

«Sen onları bilmezsin!» Bir seferinde yeraltı dünyasının kuralını bozup konuşan bir fahişe tanımıştı Marcia. Kadın yeraltı dünyasının adamları aleyhinde tanıklık etmiş, sonunda da dört yaşındaki oğluna gözlerinin önünde işkence edilmişti.

«Kim bu insanlar?» diyerek öğrenmek istedi Bennett. Kimdi «onlar?»

Onlar hakkında Marcia'nın söyleyecek başka sözü yoktu. Bennett onun, Lilla Paulus'un konukseverliğinden yararlanmış kişilerden korktuğunu anladı. Bu korkusunu yenmeye çalıştı. Eğer sevdiklerinin güvenliğinden kaygı duyuyorsa Savcılık bürosu oğluyla anne babasını Dallas'dan getirir, bir eve yerleştirir, tüm Houston polisini onları korumakla görevlendirirdi. O zaman, tanıklık etmeye razı olur muydu?

Marcia öneriye teşekkür etti ama yanıtı hâlâ olumsuzdu. «Yapamam Bob. Sana yardım etmek isterdim ama olanaksız.»

Fahişe, sarsılmayacak gibi görünen bir azimle bu kararına dört ay bağlı kaldı. Artık Bob Bennett ondan umudu tümüyle kesmişti. Marcia'yı etkileyecek, kararını değiştirecek her şeyi denemişti. Başkaları dışarda özgür yaşarken kendisinin dört duvar arasında yaşamasını aptallık olarak nitelendirmiş, yardımcı olduğu takdirde kısa zamanda topluma dönebileceğini söylemişti. Hatta Marcia'daki gösteriş düşkünlüğüne de değinmiş, günün yıldızı olacağını söylemişti. Ama onsuz oyunun oynanamayacağını gizlemişti.

16 Şubat 1975, Lilla Paulus'un, Dr. John Hill'in öldürülmesine suçortaklığı ettiği iddiasının yanıtlandırılacağı duruşmanın başlamasından on iki saat kadar önce Bennett, Marcia'yı son bir kez ziyarete gitti. Hiç de iyi bir ruh hali içinde değildi Bennett. Kişiliğine hiç uygun düşmeyen bir biçimde aksi, ters, Marcia'yla uğraşmaktan, işinden, düzenden ve Houston kentinden bıkmış bir haldeydi. Washington'daki Amerika Birleşik Devletleri

Başsavcılık bürosundan bu yakınlarda bir iş önerisi almıştı. Öneriyi kabul etmeyi düşünüyordu. John Hill cinayet davasının mahkemeye aksetmesi olasılığından umudunu kesmişti. Yarın sabah mahkemede bir komedi oynanacağını biliyordu. Ah, evet, o duruşmaya çıkıp Lilla Paulus'u mahkum etmeye çaresizlikle, boş yere çabalayacaktı elbette. Ama Marcia McKittrick olmadan bunu sağlaması olanaksızdı. Günün sonunda büyük bir olasılıkla evine dönüp artık tiksindiği onca adı duyup öğrendiği günden beri ilk kez rahat bir uyku uyuyabilmesi için genizden gelen sesiyle konuşan Marcia'nın Ash Robinson'ın servetini, John Hill'in akan kanını anlatması gerekiyordu.

«Çok utanç verici bir durum bu,» dedi Marcia'ya. Sesi öfkeyle kaynıyordu. Marcia onu hiç bu halde görmemişti. «Ve de sen aklını kaçırmışsın! Düpedüz aptalsın. Bobby Vandiver, büyük dostun, cezaevinde on iki gün yattı. On iki gün! Oropsu çocuğu Ash Robinson'sa River Oaks'daki konağında oturuyor. Duruşmaya gelmesine bile gerek yok! Sen de burada oturuyorsun! Lilla Paulus yarın duruşmadan özgür, elini kolunu sallayarak çıkacak. **Çılgınlık** bu, Marcia. Bazı konularda çok zeki bir kadınsın ama en önemli kararları vermeye geldiğinde de inanılmayacak kadar aptallık ediyorsun.»

Marcia, bu konudaki duygularını, düşüncelerini daha önce de belirtmiş olduğunu söyleyerek konuşmaya başladı. Tanıklık **etmeyecekti**. Nokta. Bunu son ziyaretinde DeGeurin'e de söylemiş, avukat böyle bir karar verdiği için onu kutlamıştı. Sonra Marcia birden sustu. Bakışlarını başka tarafa çevirdi. Yüzünde şaşkınlığa benzer bir şeyler belirdi. Bennett bir an için onun hasta olup olmadığını merak etti. Sonra Marcia gülümsedi. Da Vinci'yi hemen tualinin başına koşturacak anlaşılmaz, gizemli bir gülümsemeydi bu. «Ne yapacağımı kim bilebilir ki?» dedi Marcia. «Beni tanık kürsüsüne oturttuğunda, o moruk orospunun salonda oturduğunu gördüğümde ne yapacağımı kim bilebilir ki?»

Bennett coşkusunu saklamaya çalışarak, «Tanıklık edecek misin?» diye atıldı.

Marcia omuz silkti. «Kim bilir?»

Adları ailenin Kutsal Kitabına yazılmış, büyük bir felaketin birleştirdiği insanlar gibi, toplandılar. İlk gelen Jerry Carpenter oldu. Duruşmanın başlama saati olan 10.00'dan çok önce gelmişti. Özel yaşantısında bir başka felakete daha uğramıştı. Delikanlı oğlu fazla süratten bir trafik kazası geçirmişti. Oğlanın yüzü parçalanmıştı. Düzelebilmesi için yıllar sürecektir estetik ameliyatlara gerek vardı. Bu yetmiyormuş gibi, Hill konusunda aşırı çalışmalarından dolayı yeraltı dünyasının öldürülmesi için karar aldığını da öğrenmişti. Carpenter söylentiye üstlerine iletmış, onlar da birkaç gün izin alıp saklanmasını önermişlerdi. Oysa Carpenter doğrudan duruşmaya gelmişti. Lilla'nın duruşmasında er geç tanıklık etmeye çağrılacağını biliyor, evde oturup beklemeye dayanamayacağını anlıyordu. Eski çalışma arkadaşı Gamino cinayet masasından alınıp acemi polislerin eğitilmesine verilmişti. Bennett'e, tanıklığına gereksinme duyulduğu takdirde on dakikada oraya geleceğini bildirmişti. Bennett, «İşin oraya kadar varacağını sanmıyorum,» demişti.

Carpenter en alt kattaki kafeteryada kahvesini yudumluyordu. Yüzü asıktı. Öylesine sıkıntılıydı ki tepsi içinde kahvaltılarını almaya gelen güzel sekreter kızları bile gördüğü yoktu. «Marcia olmadan,» diye mırıldandı. «Hiçbir şey olmaz.» Bir küfür savurup boş sigara paketini fırlatıp yere attı. Bu sabah bir tutukluyu sorguya çekmeyeceği için şanslı sayılırdı. Çünkü birini bir yumrukta yere sermemek için kendini güç tutuyordu. «Marcia'yı kandırdılar. Belki de para verdiler. Ya da tehdit ettiler. Oğlu, annesi, babası, TANIKLIK ETMESİNDEN zarar görebilir diye. Üstelik akıllı bir kadın. Yalnızca on yıl ceza yediğini biliyor. İyi hal ve hareketten bu kadar da yatmaz.» Carpenter de Marcia'nın sık sık ziyaretine gitmiş, ama hiçbir başarı elde edememişti. «Allah kahretsin,» diyerek oturduğu yerden kalktı. Diğerlerinin de toplanmakta olduğu altıncı kata çıkmak için asansöre yürüdü. «Başkalarını suçlamanın anlamı yok. İnsanlar, yapmaları gerekeni yaparlar. Kent toptan hapı yuttu.»

Bir gece içinde bir söylenti kadınlar cezaevinden çıkarak savcılığın kulağına geldi. Bürosuna geldiğinde Bob

Bennett'i bekliyordu. Marcia, tanıklık ettiği takdirde öldürüleceği üzerine bir kadın tutuklu tarafından tehdit edilmişti. Haberi getiren müfettişe, «Sanırım doğrudur,» dedi Bennett. «Ama duruşmanın başlayacağı sabah bunun bana ne yararı var ki? Doğruluğunu araştırmak için cezaevindeki allahın belası bütün kadın tutukluları sorguya çekmem gerekir. Hepsi de inkâr edeceklerdir elbette.» Hemen aşağı inip Marcia'yı sakinleştirmek güdüsüne kapıldıysa da dün geceki konuşmalarının nazik havasını bozmamak için vazgeçti. Aksine, fahişe direnmekte devam ettiği takdirde uygulamak için bir plan hazırlamaya oturdu. Planı son derece orjinal, alelacele bir araştırma sonucunda karar verdiği gibi yasaldı. Bunun sonuçları ise tartışma kaldırırdı. Ama bütün istediği bir yasa adamı olarak elinden geleni yapmak, vicdanının her konuda rahat etmesini sağlamaktı. Aslında, büyük bir davanın başlayacağı ilk sabahta ilaç almış kadar canlı, enerjik olurdu. Ama bugün uyuşturucu bir yorgunluk-tan, aşağılatıcı bir yenilgiye uğrayacağını bilmekten doğan bir çaresizlikten başka bir şey hissetmiyordu.

Onun aksine avukat Dick DeGeurin duruşmaya bir kolunda Lilla Paulus, ötekinde büyük bir bavulla, onu yıldız mertebesine yükseltecek bir oyunun açılışında oynamaya gelen bir aktör gibiydi. Kendine olan güvenini gizlemeye özellikle dikkat ediyordu. Çünkü o, çocukluğundan beri duygularını başkalarına ya da evde çalışan hizmetkarlara belli etmemesi gerektiği öğretilen soylu, sakin bir genç adamdı. Yaşamı boyunca bugün için hazırlanmıştı. Hatta bir arkadaşına, «Lilla Paulus yargılanmaya başladığında, onunla birlikte ben de yargılanacağım,» demişti. Eski dostu Bob Bennett gibi o da kısa boyluydu. İki-sinin başları üzerine bir tahta konsa, tahta dengesini asla yitirmezdi. Ve de çoğu kısa boylularda olduğu gibi kendini beğenmişti. Tanrıya şükürler olsun ki, bu kendini beğenmişlik yakışıklı oluşuyla yerinde bir sevimlilik kazanıyordu. DeGeurin, donmuş rüzgârlı bir gölde kayan Hollandalı bir patencininki gibi iki yandan geriye taranmış uzunca, koyu sarı saçlarıyla akla ABD'nin kıyısında-ki özel okulların oyun sahalarını anımsatıyordu. Brooks Brothers elbiseleri, pırıl pırıl cilalı ince deriden ayakka-

bılarıyla bir yabancı görünüşüne sahipti. Çünkü Houston, triko takım elbiselerin, beyaz makosen ayakkabıların giyildiği bir kentti. DeGeurin, ellerini duruşma salonlarında mücadelelerle kirletmekten tiksinen zengin, ünlü bir Austinli avukatın oğluydu. Kazancını petrol ve benzin işletmelerinden, arada bir de boşanma davalarında elde ediyordu. DeGeurin'lerin yemek masalarında siyaset, babanın okul arkadaşı John Connally, Lyndon Johnson'ın iktidar peşinde oluşu, Sam Rayburn'ün köy çocuklarına özgü kurnazlığı konuşulurdu. Çocuk, babasının çok iyi tanıdığı, onun elini sıkkan bu dev kişiler gibi olma hırsıyla büyüdü. Hukuk fakültesinden sonra yürüyeceği yol belli olmuştu. Başsavcılıkta bir iki yıl kalıp mesleğinde ustalaşacak, eyalet meclisine üyeliğini koya-caktı. Sonra Kongre, sonra... Kim bilir? Genç avukat evli kalmakta güçlük çekiyordu. İki uyumsuz evlilikten sonra güzel kadınların peşinde koşmakla ün salması umut verici bir Teksaslı siyaset adamı için hiç de akıllıca bir şey değildi. Ama herhalde bunun da üstesinden gelecekti... Teksas, ülke çapında yayılan yeni ahlak görüşüyle Baptist tutuculuğunu yitiriyordu. Ama Austin'de meclis üyeleriyle yaptığı başarısız görüşmelerden sonra bir arkadaşına, «Ben o kentte doğup büyüdüm,» dedi. «Bu gibi toptanlarda ne gibi dolapların döndüğünden haberim vardı. Ama derecesini bilmiyordum.» Teksas'dan senatör seçilmekten umudunu kesince bütün dikkatini hukuk alanında parlak bir başarı kazanmaya verdi. Böylece babasını da memnun etmiş olacaktı.

Houston savcılığında üç yıl çalışıp kendini sert, usta bir savcı yardımcısı olarak tanıttıktan sonra DeGeurin kentin en eski, kalın mavi halılarla döşeli, alçak sesle konuşulan yasal kuruluşlarından birine katıldı. Savcılığın gürültülü, mücadeleli havasından sonra kendini ayda 600 dolara çalışan bir mali müfettişin yapacağı işlere atanmış buldu. «Sürekli işim, bir zavallının, kaza sonunda sigortadan alacağını koparmak, bunun için savunma yapmaktır,» diye bir arkadaşına yakındı DeGeurin, «Mezar taşıma, 'Hayatını kavşağa önce kimin girdiğine karar vermeye adadı,' diye yazılacağından korkmaya başlamıştım.»

Sonra bir avukat arkadaşına, silah koleksiyonu yap-

maya meraklı biri, federal yetkililer tarafından yasa dışı silah bulundurmakla suçlandı. Savunmayı Percy Foreman yapacaktı. DeGeurin yaşlı savaşıyı arayıp kendisine yardımcı olmak istediğini bildirdi. Öneri kabul edildi, genç avukatın keyfine diyecek yoktu. Foreman gibi biriyle çalışmak herkese kismet olmazdı. «Percy'nin çevresinde bulunmak inanılacak şey değildi,» diyecekti bir arkadaşına sonra. «Tüm önergelerimiz iki yüz yıldan beri ayakta duran anayasanın temel ilkelerine dayanıyordu. Bunu avukatlık şirketindeki işimle karşılaştırdım. Orada bütün yaptığım bir işçinin, sırtı incinen bir Meksikalıyla olan tazminat anlaşmasını ayarlamaktı.» Bir gün adliyeden yürüyerek dönerlerken Percy Foreman gönüllü yardımcısının çalışmalarını takdir ederek, «İnsanları mı yoksa sigorta şirketlerini mi savunmak isterdin?» diye sordu. İki gün sonra Teksas'ın en ünlü avukatı, onun kütüphanesinin raflarına gizlenip yazdırdıklarını, konuşmalarını dinlemek için Foreman'a üstelik para bile vermeye hazırdılar. Foreman'ın bürosu her an üç yüz dava dosyasıyla harıl harıl çalışıyordu.

Üstleri DeGeurin'in çalışmalarından hoşnuttular. Genç avukat yalnızca bir davada başarısızlığa uğramış, müvekkili ömür boyu hapse mahkum olmuştu. Ceza Hukuku kiralının veliaht prensiydi. Daha henüz hiç kimse büronun kapısının üzerinde «Foreman ve **DeGeurin**» yazdığını bilmiyordu. 17 Şubat 1975 günü kendine olanca güveniyle Yargıç Frank Price'nin duruşma salonuna giderken bütün bunların çok yakında gerçekleşeceğini düşünüyordu.

Şimdi Lilla'nın sırasıydı.

Tutuklandığı saatten beri Lilla Paulus zekice bir tutumla hiç konuşmamış, geçmişiyile ilgili girişimleri engellemişti. Bob Bennett onun geçmiş yaşamını öğrenmek için emrindeki müfettişleri çalıştırmış ama gelen raporlar kadının kendisi gibi ince, zayıf olmuştu. Şimdi savunma masasında geçirdiği bronşit yüzünden öksüre öksüre oturuyordu. Saçları duruşmaya ilk çıktığı tarihten beri daha çok kırılmış gibiydi. Kuşkucu kişiler onun kendisini bu duruşma için özellikle yaşlandırdığı sonucunu çıkardılar. Acaba herhangi bir jüri üyesi savcılığın kor-

kunç ithamını yanıtlamak için hasta yatağından kalkıp gelen bir büyükanneyi suçlu bulur muydu? Lilla'nın yüzünde bir kahraman gazi ifadesi vardı. Omuzları çökmüş, kırılmış saçlarıyla Lilla kendini, başkalarının dikkatini çekmekten korkan, manava domateslerin çürük olduğunu söyleyemeyecek kadar çekingen, silik, adsız kadınlardan biri gibi göstermeye çalışıyordu. Her konuda yenilgiye uğramıştı o. Çocukluk günlerinden beri herkesin, her şeyin en arka sırasında durmayı kabullenmiş gibiydi. Durumundan yakınacak sese sahip değildi. Belki de Tanrı çektiklerini dikkate alarak ona yanında özel bir yer ayıracaktı.

Gazete muhabirlerinden biri, «Bennett bu kadının günümüzün Barker Anası olduğuna jüri üyelerini nasıl inandıracak acaba?» diye merak etti. Çünkü Lilla'nın oturma odasında kaçakçıları, hırsızları, fedaileri barındırdığı söylentilerini duymuştu. Aynı gazeteci savunma masasına giden yaşlı kadının önünü keserek, «Dava hakkında neler hissediyorsunuz?» diye sorduğunda, Lilla başını sallayarak, «Yorum yok,» diye yanıt verdi. «Bir an önce bitmesini istiyorum. Masumum.»

Lilla Paulus her zaman olduğu gibi bugün de zeki ve ne yaptığını bilen bir kadındı. Herkes üzerinde istediği etkiyi bıraktığını biliyordu. İsteseydi boynundaki Aziz Christopher madalyonunun yerine pırlantalı bir pantolon askısı takabilir, yaşlı işi bej rengi yünlü elbisesini çıkarıp doğmamış buzağı derisinden, vücuduna sımsıkı yapışan bir kıyafet giyebilirdi. Şimdi Lilla'dan **acı** bir kavga sonucu gizlenen, annesine dargın olan **kızı** Bob Bennett'le gizli, istemeye istemeye bir görüşme yapmıştı. Bennett'e, yaşadığı kentin adını açığa vurmaya-
cağına söz verdirip yemin ettirmişti. «Annemden korkuyorum,» demişti Lilla'nın kızı? «Tehlikeli bir kadındır o. Ve de dünyanın en büyük artisti.»

Hepsinin de başlangıçları ne kadar birbirine benziyordu! John Hill, Bobby Vandiver, Marcia McKittrick ve hatta Bob Bennett'in yaşamlarının ilk yıllarını anlatan sözcükler Lilla Paulus'un yaşam öyküsünün ilk bölümünü oluşturabilirdi. O da, insanların çok çalıştık-

ları, hayatta başlıca kazançlarının bir ev, bir pikap ve bir de mezar taşı olan aynı adsız, önemsiz bir Teksas kentinde doğup büyümüştü. Lilla, kendisine okul eğlencelerine gitmesine bile izin vermeyecek kadar dindar bir Metodist anne-babanın tek çocuğuydu. Parlak sarı saçlı, doğuştan neşeli, canlı bir yaradılışa sahip olan güzel genç kız durmadan edebiyen lanetlenmeyle tehdit edilirdi. Yıllar sonra bir sınıf arkadaşı, Lilla'nın aldığı bir moda dergisini aylarca ailesinden gizli tuttuğunu, annesiyle babasının yasak hazineyi bulacaklar diye korkudan tirtir titrediğini, öte yandan derginin sayfalarındaki güzel kadınların onu adeta büyülediğini anlatacaktı. Depresyon bu ondüleli saçlı, saten elbiseli kadınları hiç etkilememişti. Elli kiloluk patates çuvallarını yirmi beş sente satmak ya da Tanrı'nın gereksinimleri insanlarından önde geldiği, bu yüzden kilisenin yeniden boyanmasına kalkışıldığı için saç fırçasına ayıracak para bulamamak gibi kaygıları yoktu. Genç Lilla, «Bir gün ün-lü olacağım,» dedi arkadaşına. Bu bir çocuğun sıradan hayali değildi. Ta ruhundan gelen bir inançla yemin etmiş gibiydi.

Lilla, Madisonville'den kaçıp kurtulmakta bile güçlük çekti. Önce oradan bir çiftçiyle evlendi. Ancak bir oğlan çocuğu doğurunca evliliğin vücudunu bir hapisaneden -ailesinin evinden- diğerine taşımaktan başka bir işe yaramamış olduğunu anladı. Çiftçi kocasını terkederek bir rodeo merkezinde boy gösterdi. Birçok kovboya bağlanarak, bu ince uzun yapılı, kasları güçlü, vahşi atların, Brahman öküzlerinin üzerinde durmaya çalışan erkeklerle yolculuk etti. Hatta bir seferinde bir parça para kazanmak için bir karnavalda bıçak atma gösterisinde hedef olarak bile durdu. İki numaralı koca, Reynolds adında bir Dallaslıydı. Jerry Carpenter'in hemen gangster diye nitelendireceği biri. Reynolds güzel karısını Dallas'ın gece kulüplerinde dolaştırarak onu arkadaşlarına, «Benim küçük, güzel, melek yüzlü, ama yılan dilli köylü kızım,» diye tanıttı. Lilla salladığı küfürlerle Reynolds'un hempalarını bile dehşete düşürebiliyordu. Pek çok kadının kapalı bir yerde bile ancak, «Allah kahretsin,» diyebildiği halde o herkesin içinde, «Bokton herif,» diyebiliyordu. Polis onunla ilk kez 1942'de, Lilla Seay Gibson Reynolds'un

Molly Rather adını kullanarak fahişelik ettiği Shreveport'ta tutuklandığı zaman tanıştı. 1946'ya gelindiğinde dosyasındaki sabıkalar «serserilik», «fahişelik» gibi suçlardan dokuza çıkacaktı. Dosya onun Lilla Reynolds, Louise Reynolds ve Sandra Harris gibi başka adlar kullandığını da gösteriyordu. Adı ne olursa olsun parmak izleri annesiyle babasının dansetmesine bile izin vermedikleri köylü kızına aitti. Lilla daha sonra bu tutuklanmaların yasalara aykırı olduğunu iddia edecekti.

Başka, bir iki tane daha kocası oldu onun. Bir kere sinde Lilla kızına beş kez evlendiğini söylemişti. Ama kayıtlar Lilla'nın gerçek adıyla ancak üç evlenme yaptığını, sonuncusunun Claude Paulus adındaki olağanüstü erkek olduğunu göstermektedir. Son evlilik yirmi yıldan fazla sürecek ve Lilla'ya ölçülü bir saygı değerlilik kazandıracaktı. Claude Paulus, geniş omuzlu, Hallettsville denilen bir Güney-Orta Teksas kentindeki Alman göçmenlerinin çiftliğinde çalışmaktan kolları iri pazulu, bir seksen beş boyunda dev yapılı bir erkekti. Piknikte bira fıçılarının kamyondan indirilmesi ya da inatçı bir buzağının bir ağıldan ötekine götürülmesi gerektiğinde Claude'dan yardım istenirdi. Ailesinin hali vakti yerindeydi. Büyükannesi geniş toprakları olan bir milyonerdi. Claude liseyi bitirdiğinde ailesi ona meslek seçti. Dışçı olması için büyük kente yolladılar. Claude bunu da başarınca babası onu tebrik edip nakit 3,000 dolar verdi. Bu parayla henüz uyanmaya başlayan Houston'da bir muayenehane açabilirdi, Claude Model A Ford arabasıyla Houston'a geldi. Yirmi dört saat sonra da cepleri bomboş eve döndü. Bir Houston otel odasında oynanan kumarda arabası da dahil bütün parasını kaybetmişti.

İşte Claude Paulus o zaman zar sallayarak, çürük dişleri doldurmaktan daha çok para kazanabileceğini anladı. Birkaç ay Hallettsville çevresinde çalışıp para topladıktan sonra bir kumarbaz olarak Houston'a döndü. Yaşamı boyunca da başka bir şey olmadı. Ama kentin merkezindeki kumarhanesiyle ve müşterek bahisçi olarak kendine göre bir üne kavuştu. Claude kızına hep hayatına pek çok kadının girdiğini anlatırdı... Bana ıstırap çektirdiler derdi. Ancak Lilla'yla karşılaşp onunla evlendikten son-

ra çapkınlıklarına son verdi. Lilla gerçekten her çeşit erkeğe uyabilen bir kadındı.

Claude kırk yaşını çoktan geçtiği bir sırada Dallas'da karşılaştılar. Claude'nin parmağında parlayan altı-kıratlık pırlanta yüzük barda oturan Lilla Reynolds'un dikkatini çekmiş olmalıydı. Lilla ustalıklı iriyarı sarışın adama yaklaşıp bu güzel yüzüğü görmek istediğini belirtti. Sonra da yüzüğü bir bira fıçısının içine düşürdü. Yüzüğü oradan çıkarmak için uğraşırlarken de birbirleriyle tanıştılar. Çok geçmeden de evlendiler.

Bay ve Bayan Claude Paulus, kentin en zarif mahallerinden biri olan Sunset Bulvarında iki katlı bir eve yerleştiler. Tek çocukları olan Mary Josephine adlı kızları burada doğdu. Görünüşte son derece saygıdeğer bir hayat yaşıyorlardı. Claude petrol ve sigorta işlerinde çalışıyordu. Belki bir dereceye kadar doğruyduda bu. Ama asıl işi, içki satan, iskambil zar oyunları oynanan, at yarışlarında müşterek bahislere girilen bir yer olan Redman'ın Kulübüydü. Ayrıca Galveston'un adı kötüye çıkmış Postane Caddesinde randevuevleri de vardı. Lilla yalnızca St. John Episcopal Kilisesine sadakatle devam etmekle kalmıyor, arada sırada da kocasının Galveston'daki 'kiralık evlerine' göz kulak oluyordu. Bir seferinde Lilla'nın kızı Mary Jo, Bennett'e, annesinin randevuevlerinden birini «Bütün Ülkelerin Evi» yapmayı düşünecek kadar hayal gücü kuvvetli bir kadın olduğunu anlattı. Her odayı bir ülkenin zevklerine göre döşeyecek orada yine o milletten bir fahişeyi görevlendirecekti. Ne yazık ki, Galveston'un bu ahlak yönünden kötü bölgesi karaderililerin hücumuna uğramış, Lilla da bu fikrinden vazgeçmek zorunda kalmıştı. Mary Jo'da çocukluğunun yaz aylarıyla ilgili olağanüstü anılar vardı. Bunlardan biri de, babasının Galveston'daki randevuevlerinden birindeki bir yatak odasının tavanının, müşterinin kızla işi pişirdiği kritik anda başına yıkılmasıydı.

Houston'ın sosyetesine kayıtlı kadınlardan birçoğunun, eğer doğruysa, hayata birer fahişe olarak atıldıkları söylenir. Bunlar, kokteyl parti dedikodularının kaynağı ve yardım galalarının süsleridirler. Lilla Paulus, Houston'ın en yüksek sosyetesine kadar yükselmek az-

mindeydi. Çevrede ve kilisede kocasının «petrol ve sigorta» işlerinde çalıştığını anlatıyor ama beklediği davet kartları yine de gelmiyordu. Kentin en ünlü erkeklerinin Claude'la müşterek bahis oynamalarına karşın eşlerinin onun telefonlarına yanıt vermemesi Lilla'yı bir hayli sinirlendiriyordu. Sonunda, kendinden önceki birçok anneler gibi o da, River Oaks konaklarına kızı yoluyla girmeye karar verdi. Bir süre için kız izcilere liderlik yaptı. Küçük kızlar şoförlerin kullandığı arabalarla gelip evinin önünde indiklerinde Lilla'nın yüzü memnuniyetle aydınlanıyordu. Mary Jo midillilere ilgi gösterince anne hemen onun istediklerini yerine getirmeye başladı. Atların, sosyeteye alınmalarını sağlayacak bir araç olabileceğini biliyordu. Lilla, dersler, seyisler, «vizon manto ve at tersi» takımının Mekke'si, Lilla'nın gözünde toplumsal gücün simgesi Joan Robinson Hill'in kargahı olan Alameda Ahırlarında atlarının kalması için kocasının cebinden binlerce dolar çaldı. Joan Robinson Hill ona göre kızına örnek olacak bir kişiydi. Doktor kocası, kendisine adeta tapan babasıyla güzel Joan Robinson'un peşinden gitmeliydiler. Lilla, Ash Robinson'dan da hoşlanıyordu. Yaşlı adam Claude'nin işini biliyor ama onu yine de kabulleniyordu. «Arada sırada kumar oynamaktan zarar gelmez,» diye Lilla'ya göz kırparı.

Joan atlarının sırtında dünyaca ün kazandığında Mary Jo Paulus da Western stilinde şampiyon oldu. Zarif binici kıyafetleri yerine kot pantolonları, kovboy çizmelerini yeğliyordu. Lilla'yla Ash Robinson arasında birbirlerine söylemedikleri halde anlaştıkları bir nokta vardı: İkisi de kızlarının yaktığı ateşte kemiklerini ısıtıyorlardı. Belki tümüyle tatmin olmuyorlardı ama yine de, «Joan'ın babası» ve «Mary Jo'nun annesi» diye tanınmak hoşlarına gidiyordu. Lilla'nın dikkati bile bile kendi üzerine çektiği zamanlar da oluyordu. Bir seferinde, Alameda Ahırlarının yakınındaki kafeteryada Lilla hesaptan payına düşeni ödemek için çantasını açtığında bir tabancanın küstah kabzası ortaya çıktı. Masada oturan birkaç sosyete kadını bunu gördüler ama Lilla tabancayı yerine itmekte hiç acele etmedi. Yıllar sonra bu kadınlardan biri, «Sanki tabancayı bizim görmemizi özellikle istiyor gibiydi,» diyecekti.

Lilla Paulus'la Ash Robinson arasındaki bir başka ortak özellik de erkekler konusunda kızlarına yaptıkları baskıydı. Lilla kızının sosyeteden bir erkekle evlenmesini istiyor, sık sık ona, «Parası olmalı,» diyordu. «Beş parasız birine aşık olayım deme.» Mary Jo on altı yaşında uzun boylu, güzel bir genç kız olduğunda annesiyle arasında derin bir anlaşmazlık başlamıştı bile. Ondan sonra da aralarında derin, zehir gibi bir nefret doğdu. Mary Jo'nun Larry Wood'a aşık olmasıyla da ana-kız birbirlerinden tümüyle koptular. Genç kız on sekiz yaşında, Larry Wood ondan on yaş büyük, dört kez evlenip boşanmış bir erkekti. Lilla, onun «yatırımlar» yaptığından, «kendi başına» çalıştığından söz etmesine karşın asıl gelir kaynağının kadın simsarlığı olduğunu öğrenmekte gecikmedi. Bir sosyete pezeveniydi. Houston fuhuş dünyasının en üst düzeylerinde çalışıyordu. Kentin güneybatı kesimindeki apartmanında en pahalı türden üç ya da dört fahişe barındırıyordu.

Bu ilişkiyi kesmek için gösterdiği bütün çabalar sonuç vermeyince Lilla olağanüstü bir adım attı. Kızını, uyuşturucu kullanmaktan ve düzensiz davranışlarda bulunmaktan St. Joseph Hastanesinin psikiyatri kliniğine yatırdı. Mary Jo burada üç hafta kaldıktan sonra hastaneden kaçmayı başardı. Dosdoğru Larry Wood'un kollarına koştı. Hemen evlendiler. Lilla aklını kaçırarak haldeydi. Kızı için bir kadın simsarından daha umut verici bir evlilik düşündüğü belliydi. Lilla'nın evliliği zehirli bir dille lanetlemesi, tehditler savurması yüzünden evli çift Houston'dan ayrılıp bir başka eyalette yeni bir hayata başladılar.

Lilla Paulus davası için yaptığı çalışmalar sırasında Bob Bennett, Mary Jo'nun izini bulup onunla ve kocasıyla konuşmuştu. Şimdi yirmi altı yaşında olan genç kadın, Lilla'dan hâlâ korkuyordu. Annesi hakkında ancak gizli, aralarında kalacak biçimde konuşmaya razı oldu. Duruşmada asla tanıklık edemezdi. Bu buluşmaya kadar Bennett anayla kız arasındaki zehirli kan bağının farkında değildi. Eğer Mary Jo'ya inanılırsa, Lilla'nın bu evliliği yıkmak, kendisine itaat etmeyen kızını cezalandırmak için yapmayacağı yoktu.

Mary Jo, babaannesinden kendisine miras kalacağını çocukluğundan beri biliyordu. Claude Paulus'un annesi dört milyondan fazla değeri olan mal mülk bırakmıştı. Ama Metodist yaşamı boyunca oğlunun kumar işlerini asla onaylamadığı için onu mirasından yoksun bırakmış, servetinin dörtte birinin, «Claude'nin yasal çocuğuna» verilmesini istemişti. Mary Jo tek çocuktı. Claude'nin ölümünden sonra bu mirası almak için müracaat ettiğinde Lilla bunu engellemek için hemen harekete geçmişti. Hallettsville'deki çirkin, tiksindirici duruşmada Lilla tanık kürsüsüne çıkıp kızının meşru olduğunu inkar etmişti. Claude Paulus'la evlendiği sırada Mary Jo'ya hamile olduğuna yemin etmişti. Bu yüzden de kızın babaannesinin tertemiz parasına el sürmeye hakkı yoktu. Lilla, Mary Jo'nun payına düşecek bir milyon dolardan fazla para üzerinde hiçbir hak iddia etmiyordu. Lilla'nın tanıklığı kabul edildi. Yargıç, Mary Jo aleyhinde karara varıp miras üzerindeki hakkını reddetti. Mary Jo, «İşte beni cezalandırma yöntemi böyleydi,» dedi Bennett'e. «Tanık kürsüsüne çıktığım 'a o salonda oturmuş, elini çantasına vuruyordu. Çantasında silah olduğunu biliyordum. Kanının donduğunu hissettim.»

Mary Jo'nun kocası Larry, flört ettikleri dönemde Lilla'nın kendisini ziyarete geldiğini anlattı. «Sabahın ikisi filandı. Mary Jo'yla gezip dolaşmamız konusunda konuşmak istediğini söyledi. Kanepeye oturduk. Lilla çantasından bir 38'lik çıkarıp bana doğru tuttu. Haberiyoktu ama benim de bornozumun cebinde silah vardı. Kızıyla evlenmemem için bana 5,000 dolar vereceğini söyledi. 'Mary Jo için çok yaşlısın,' dedi. 'Üstelik hakkında araştırma yaptım. Kız çalıştırıyorsun sen' Bunu inkar edecek değildim. Doğruydum. Ama böyle bir şeyin Lilla'yı şoke etmemesi gerekiyordu. Ona, 'Beni gereksiz yere rahatsız ediyorsun,' dedim. 'Şimdi hayatımızdan ve evimden cehennem olup git.'»

1972'de, Larry Wood'la Mary Jo'nun oturdukları Houston'daki daire makineli tüfek ateşine tutuldu Tanrıya şükürler olsun ki ikisi de evde yoklardı. Polis, evin duvarlarında ve camlarında elli yedi tane kurşun deliği bulunduğu üzerine rapor verdi.

Larry Wood'un yaptığı iş, bu kudurgan saldırının

nedeni olabilirdi ama Bennett'e, «Bu Lilla'nın bize verdiği evlenme hediyesiydi,» dedi. «Şimdi Houston'ı neden terkettiğimizi anladınız mı?»

Bob Bennett bütün bunları bir bir yazdı. Ama duruşmada yararlanabileceğinden kuşkuluydu. Lialla'nın avukatı bir hata yapıp bir sanığın geçmişini ortaya koyacak kapıların açılmasına izin vermediği takdirde Bennett'in yapabileceği bir şey yoktu. Öte yandan Dick DeGeurin yasal bir hata işlemeyecek kadar kurnaz bir avukattı. Duruşmanın başladığı Şubat sabahı savcı yardımcısı cezaevine atmayı öylesine istediği kadına bakıp onu inceledi. Lilla Paulus da ona bakıp gülümsedi. Gü-lümsedi! «Çılgınlık bu,» diye düşündü Bennett. «Ama kadın sahnede tek başına oynadığı oyundan memnun görünüyor.» Lilla Paulus çocukken ettiği yemini tutmuş, ünlü biri olmuştu.

İki taraf da hazır olduklarını bildirdiler ve Bennett ilk topu attı. Görünüşte zayıf bir atıştı bu ama gizli bir amacı vardı: Marcia McKittrick'in tanık kürsüsüne getirilip yemin ettirilmesini, verdiği ifadeyi anlatmasını istedi. Savunma masasında DeGeurin kasıldı. Savcı yardımcısının amacı neydi? Ne yapmak istiyordu? Siyah resmi kıyafetiyle büyük adam rolü oynamaya çıkmış tüssüz bir delikanlıya benzeyen yargıç Price avukatları yanına çağırdı.

İçtenlikle dolu bir sesle, «Bunun amacı nedir?» diye sordu.

«Bana verilen bilgiye göre Bayan McKittrick bu duruşmada tanıklık etmekten vazgeçmiş,» dedi Bennett. «Bu, daha önceki verdiği söze doğrudan ters düşüyor. Bayan McKittrick'le birkaç kez görüştüm. Bana tutumu kuşkulu geldi. Hiç de kesin bir red gibi görünmedi.» Daha doğrusu, diye savcı açıkladı. Bir gün, «evet» diyor, ertesi gün, «hayır.» Eğer bu kadın tanıklık etmezse Bennett'in yapabileceği bir şey kalmıyordu. Herkes kalkıp evine gitse daha iyi olacaktı. Boşuna zaman yitirmeye gerek yok.

Öneri yerinde, hatta iyi görünüyordu. Ama DeGeurin'in burnuna tehlike kokuları geliyordu. Bir cinayet davasında, duruşmanın başlamasının daha beşici dakika-

sında savcının pes etmesi görülmüş şey değildi. Savunma avukatı itirazda bulundu. Jüri seçiminden önce yıldız tanığın tanık kürsüsüne çağırılması gibi bir usulden haberi olmadığını söyledi.

Yargıç bu beklenmedik isteği birkaç dakika ölçüp biçtikten sonra savcılık lehinde karara vardı. Zaman yitirilmeden davanın yürütülmesinden yana olan pratik bir yargıçtı. Eğer bu sonuca varılmasında yararlı olacaksa bir itirazı yoktu. Marcia'yı getirsinlerdi.

Marcia McKittrick beyaz badanalı bekleme odasında daydı. Duruşma salonuna gelip de artık alıştığı tanık kürsüsüne oturduğunda çevresine bakındı. Tanıdığı herkese hemen hemen içtenlikle selam verdi. Bakışlarını yalnızca Lilla'dan kesinlikle kaçırdı.

Bennett, «Geçen cuma,» diye başladı, «17 Şubat, 1975'de tanıklık etmek istiyordunuz.»

Marcia başını sallayarak bunu onayladı. Lilla birden başını kaldırıp tanık sandalyesindeki fahişeye baktı. Uzun bir sessizlik oldu. Sonuna kadar şişirilen bir balon, bir üfleme daha yapıldığı takdirde patlayacaktı. «Evet,» dedi Marcia. «Ama şimdi tanıklık edebileceğimi sanmıyorum.» O kadar. DeGeurin gülümsedi. Lilla sanki toplantı bitmiş gibi çantasını gürültüyle kapadı. Artık evine gidip televizyonunun karşısına geçecekmiş gibi bir hali vardı.

Bennett bu can sıkıcı tanıkla tartışmaya girişmek istemediğini belirtecek biçimde başını salladı. Sonra önündeki dosyaya uzanıp içinden aldığı daha önceden hazırladığı önergeleri dağıtmaya başladı: DeGeurin'e, yargıca, duruşma kâtibine verdi. «O zaman,» dedi dağıtma işini bitirince, «Marcia McKittrick'e dokunulmazlık tanınmasını, kendisinden tanıklık etmesinin istenmesini diliyorum.» Yargıç Price başını olumlu salladı. Belki de savcılığın böyle kurnazca bir taktiğe başvurmasını beğenmişti. DeGeurin kısa belgeyi çabucak gözden geçirdi. Bennett burada, fahişenin tanıklığı sırasında vereceği bilgilerin onu yeniden suçlayıp hakkında dava açılmasının engellenmesini garanti etmek niyetinde olduğunu belirtiyordu. Karışık, çapraşık bir öneriydi bu. Ağır Ceza Temyiz Mahkemesi, üç buçuk ay önce, beş dakika gibi kısa bir süre içinde on yıla mahkum olan ve şimdi ce-

zasını çeken Marcia McKittrick hakkında bu kararı bozacak bir sonuca varabildi. Bennett'in anlatmak istediği de buydu. Eğer böyle bir şey olursa, Savcılık, bugün Bayan Kittrick'in Lilla Paulus aleyhindeki tanıklığının kendi aleyhinde kullanılmayacağına söz veriyordu.

DeGeurin derhal yerinden fırlayarak itirazlarda bulundu. Bu, susmakla bir tanığın anayasal haklarının çiğnendiği anlamına gelirdi. Üstelik hiç böylesine kural dışı bir öneri duymamıştı. Dokunulmazlık bir tanığa ancak duruşmadan önce önerilebilirdi. Mahkum olduktan sonra değil. «Marcia McKittrick yargılandı, mahkum oldu. Şimdi de kararın temyize gitmesini istiyor. Savcılığın bir insanı bu şartlar altında tanıklık etmeye zorlayacağını düşünemiyoruz bile.» Artık DeGeurin, Bennett'in sunduğu buketteki dikenı sezmeye başlamıştı. Marcia tanıklık etmeyi reddettiği takdirde yargıç onu mahkemeye itaatsizlik etmekle suçlar, fahişelik yapmaktan yepyeni bir mahkumiyete çarptırmaktan da çekinmezdi. Ve de yirmi birinci yüzyıl gelene ya da aklını başına toplayana kadar Marcia'nın mahkumiyetini uzatır da uzatırdı.

Bennett, DeGeurin'in öfkesinin tadını çıkarıyordu. Profesyonelce bir sabırla doğrulup önerisinin savunmasını yaptı. «Biz, bu davada gelecekteki tüm suçlamaları kaldırmak istiyoruz. Yalan yere tanıklık etmek dışında elbette. İşte bizim *quid pro quo* (*) bu.»

Bütün bu konuşmalar boyuca Marcia sessiz sedasız, çevresinde olup biteni pek anlamayarak kıpır kıpır kıpırdanıyordu. Sonra Yargıç Price ona döndü. Olağanüstü önergeyi uzatarak dikkatle okumasını istedi. Marcia okumayı bitirince de bunun anlamını bir bir anlattı. Ve de tehlikesini de. Bu davada tanıklık etmediği takdirde kendisini temize çıkarana dek mahkemenin onu tekrar tekrar hapse mahkum edebileceğini bir güzel açıkladı.

DeGeurin, yargıcın tanığı bu biçimde tehdit edip korkutmasına şiddetle itiraz etti. Yargıç eskiden eltopu oynadığı arkadaşına ayıplayıcı bir bakışla bakarak, «Jüri seçimine başlayacağız,» dedi. Marcia salondan çıkarılıp cezevine götürüldü. Elinde Bennett'in hazırladığı önerge vardı. Şimdi durum ya hep, ya hiç gibi bir yön almıştı.

(*) *Başka bir şeyin yerini tutan şey, bedel.*

38 KIRK KİŞİ ÇAĞRILIP YARGIÇ PRICE'IN, TRAFİK suçlarına bakılan yer kadar küçük duruşma salonuna alındı. Bu kırk kişi dinleyici sıralarının ilk dördünü, onar onar oturarak doldurdular. Günün sorununun ne olduğunu anlamak için merakla beklediler. Her biri mektup yazılarak çağırılmış, bir karta özgeçmişlerini kısa bir biçimde yazmaları istenmişti. Şimdi savcılık ve savunma avukatlarında bu kartların teksirleri vardı. Yasalara göre (bunun hukuktaki adı *voir dire* di(*)), iki avukatın da kırk kişiyle tek tek konuşmaya hakkı vardı. Sonra bu kırk kişiden hangilerini jüriye istemediklerini kararlaştırırlardı. Sonunda da on iki jüri üyesi seçilirdi. Houston yargıçları jüri seçiminin günlerce sürmesinden hiç hoşlanmazlardı. Başlangıçtaki kırk kişiden on iki iyi ve dürüst vatandaşın çabuk ve adil bir biçimde seçilmesi beklenirdi. Lilla Paulus davasında jüri üyelerinin seçimi üç saat sürdü. Ama bu kısa süre içinde kartlardan büyüleyici, ilginç kişiler çıktı. Bunlar gerçek, cahil ya da kültürlü, istekli ya da isteksiz insanlar haline geldiler.

Bennett, rahat, sıkıntısız çalıştı. Aslında jüri üyelerinin seçim işinden hoşlanırdı. Bir tahmin oyunuydu bu. Yıllar süren araştırma ve planlama sonunda, sanık hakkında doğru karar vermelerini isteyen bir duayla jüri locasına oturtulan bu kişilerin durumu gerektiği gibi kavrayıp anlamalarına kalıyordu. Savcılar, üstlerinin, kendilerinden daha tecrübeli büyüklerinin koydukları kurallara uyarak jüriye karaderili ya da Meksika

(*) *Tanığın kendi yetkisi dahilinde gerçeği söyleyeceğine ettiği yemin.*

asıllı Amerikalıları almazlardı. Çünkü bu azınlık vatandaşlarında daha çok çöğüştan beri polise, yasaya karşı programlanmış bir saygısızlık vardı. Kadın jüri üyeleri üzerinde de son derece dikkatli olunması gerekiyordu. Bu noktada Bennett kararsızdı. Kadın jüri üyesi olmasını yeğliyor, onların Lilla Paulus'un çirkin yaşamını görmelerini, ondan nefret etmelerini istiyordu. Ama aynı kadınların Marcia McKittrick'in fırtınalı hayatından olumsuz biçimde etkilenmeleri olasılığı da vardı. Bir yardımcısına, «Umacağınız en iyi şey,» dedi. «Yaşlı, kötü bir fahişeye, pişman olmuş iyi bir fahişe arasındaki farkı görebilecek, oldukça akıllı kadınlar bulmak.» Bennett jüri üyelerinin hepsiyle birden konuştu. Ellerini çabuk tutacaklarına söz verdikten sonra, savcılığın Lilla Paulus'un Dr. John Hill'i planlı olarak öldürölmesine yardımcı olduğunu kanıtlamaya çalışacağını belirtti. Bunları jüri üyelerinin dikkatini çekecek biçimde söylemişti. Çünkü bunlar duruşmanın en can alıcı noktasını oluşturunuyordu.

Sonra sıralar boyunca dolaşarak kadın jüri adayının her biriyle içtenlikle konuştu. İşlerini, ailelerini, öğrenim derecelerini sordu, hepsinden önemlisi de hangi diinden olduklarını öğrenmeye çalıştı. Çalışmaları yerinden ilgiyle izleyen Yargıç Price jüri üyeleri arasında, tecrübelerine dayanarak, bir Lutherci'nin bulunmasını sevinçle karşılardı. Bir seferinde, «Bir Lutherci için bir insanın herhangi bir suçla suçlanması bile idamı için o kadar kullanmasına yeterli olur,» demişti.

Bennett, temiz yüzlü, dede tipli bir bakkalla konuşurken adam onu tedirgin eden bir şey söyledi. Bayan Paulus hakkında dürüst, tarafsız bir karar vereceği kanısında değildi bakkal. Bennett tıpkı bir trafik polisi gibi elini kaldırıp adamın daha fazla konuşarak diğer jüri adaylarını etkilemesini önleyerek onu yargıcın yanına götürdü. DeGeurin hemen onlara katıldı. Aralarında fısıltıyla konuştular. Bakkal, «Bence Ash Robinson da bu duruşmada tanıklık etmeli,» dedi. «Hatta Bayan Paulus'dan önce. Bu durumun benim doğru bir karar vermemi engelleyeceğinden eminim.»

Yargıç sakın sakın başını salladı. Ash'ın adının daha önce ortaya atılmamasına şaşırmişti. Çünkü ge-

rek Bennett, gerekse DeGeurin jüri adaylarına gazete-lerde Dr. Hill cinayetini okuyup okumadıklarını sor-muşlar, hiçbiri de Bay Robinson'la ilgili bir şey söyle-memişti. Yargıç alçak sesle, «Açık sözlülüğünüzü takdir ediyorum,» dedi. «Sizden bir başkasının suçluluğu ya da suçsuzluğu üzerine hiçbir şey sorulmayacaktır.»

Bakkal, «Lilla Paulus'a karşı dürüst olamam,» diye adeta yakardı. «Çünkü kanımca Ash Robinson bütün bu işlerin planlayıcısı ve düzenleyicisidir.»

Yargıç Price, dürüstlüğü için adama teşekkür ede-rek onu jüri adaylığından çıkardı.

Bennett'in defteri istemediği kişilerle dolmuştu. Küs-kün tavırlı bir kadını saf dışı bıraktı. Bir diğersinin, cinayet suçundan mahkum olmuş damadı vardı. Bir üçüncüsü de savcıya gazetelerde Hill cinayetiyle ilgili yazıları okumadığını söylemişti. Bir parça kendini be-ğenmiş bir tavırla, «Ben yalnızca New York Times ga-zetesi alırım,» dedi. Bennett bu yanıtı beğenmedi. Ka-dının kendini beğenmiş biri olduğu belliydi. Belki de, «Kadın Özgürlüğü militanlarından» biriydi. Onun gerek-sinmelerini karşılayamazdı. İçinde yaşadığı toplumla gurur duyan, topluma sorumluluğu olan orta halli bir ka-dına gereksinmesi vardı. Houston'ı Lilla Paulus gibile-rinden temizlemeyi isteyecek kişiler bulmalıydı.

Savunma avukatı DeGeurin ortaya çıktı. Kaba, bir parça aksi hatta karşısındakileri bir dereceye kadar kü-çük görüyor gibiydi. Bennett'in tam zıddıydı. DeGeurin, bu önemli nokta iyice anlaşılmalıdır, diye konuşmaya başladı. Teksas'da, savcılık, sanığın suçluluğunu kanıt-lamak gibi bir görevle yükümlüdür. «Bu yükümlülük asla değişmez.» Üstelik, sanığın suçluluğunun **kuşku kaldırmayacak** biçimde kanıtlanması gerekir. Daha önemlisi diye savunma avukatı vurguladı, onların Lilla Paulus'un masum olduğuna inanmaları gerekiyordu. «Eğer duygularınız aksi yöndeyseniz, bu duruşmada görev alamazsınız. Yasa Lilla Paulus'un suçsuz olduğunu söy-lüyor. Bu ancak savcılığın göstereceği sağlam delillerle çürütülebilir.»

Duruşmada olacaklar üzerine birkaç imada da bu-lundu DeGeurin. Lilla tanıklık edebilirdi, etmezdi de. «Ama bu sizin vereceğiniz kararda etkili olmamalı. Çün-

kı onun tanık sandalyesine oturmaması yalnızca benim kararımıdır. «Onun değil.» Bennett oturduğu yerde gülümsedi. Lilla'yı tanık sandalyesine oturtmayı nasıl da isterdi ya! Sonra DeGeurin destekleyici tanıklık üzerinde durdu. İçinden Marcia McKittrick'in yargıcın tehditlerine karşın dilini tutacağına, tanıklık etmeyeceğine inanıyordu ama yine de bundan söz etmekte yarar vardı. Marcia McKittrick adında bir kadın tanıklık etmeye kalkışırsa, «Onun tanıklığı sanığı mahkum etmeye yeterli değildir,» dedi DeGeurin. «Onun söylediklerine inansanız bile.» Sesinde Marcia'nın yalan söylemekte Olimpiyat şampiyonu olduğunu anlatan bir ton vardı.

DeGeurin de Bennett gibi aklı başında, sorumluluk sahibi, yasalara saygısı olan kişiler istiyordu. Ama yasa ve düzenin aşırı koruyucuları pek işine gelmezdi. Houston polis örgütünü öven, ondan içtenlikle konuşan birini jüri üyeliğinden sildi. Aşırı dindar kişileri de saf dışı bıraktı.

Sonunda, gece karanlığı çökerken duruşma kâtibi her iki tarafın verdiği listeleri inceleyerek istenmeyen kişilerin adlarını karaladı. Lilla Paulus davasında jüri üyeliğine beş kadınla yedi erkek seçilmişlerdi. Bütün olarak jüri aklı başında, belirli kültür düzeyi olan bir topluluk gibi görünüyordu. Aralarında doktora yapmış olanlar bile vardı. Bir cinayet davasında bu beklenmedik bir öğrenim düzeyiydi. Bir petrol şirketinde görevli bir sanat yönetmeni, bir kütüphaneci ve bir de kimyager. Öte yandan hem yargıcı hem de avukatları sevindiren, keyiflendiren daha yirmi yaşlarında iki güzel genç kadın da vardı. Bennett listesini incelerken, «Zorunlu kalınmadıkça güzel bir kızı asla reddetmemek gerekir,» dedi. «Bu insanların tam bir hafta yüzlerine bakacağını aklından çıkarma.» Azınlıktan asla üye seçilmemesi gibi bir kural bozularak Meksikalı asıllı biri de avukatların beğenisini kazanmıştı. Bu adam bir inşaat şirketi sahibiydi. Bennett'e, her haliyle, «Bulunduğu yere dışı-tırnağıyla çalışarak gelmiş, kenti kiralık katillerden korumaya azimli biri gibi,» görünmüştü. DeGeurin'se onu değişik nedenlerden ötürü seçmişti. Belki de adamın diğerlerinin isteklerine koyun gibi boyun eğceğini hissetmişti.

Yargıç Price, jüri üyelerine evlerine gitmelerini, yarın başlayacak yorucu çalışmalar için yeterince dinlenmelerini söyledi. Onları birbirlerinden uzak tutmayı doğru bulmamıştı. Ama daha sonra bu kararından pişmanlık duyacaktı. Kendi kendine, «Hepsi de iyi insanlara benziyor,» diye düşündü. «Kötülerin en iyileri. Bir seferinde biri, jüri üyelerinin yargıçlardan seçilmelerini ileri sürmüştü. Ama çılgınlık olurdu bu. On iki yargıcın sanık hakkında karar verebilmesi için aradan belki de yıllar geçmesi gerekirdi.»

O sırada iki avukatın, DeGeurin'le Bennett'in, kadınlar cezaevinde Marcia McKittrick'le görüşmek için koşuştuklarını gördü. İçinden, umarım toslaşmazlar, diye düşündü.

Tekساس savcılığının (1) bir cinayet işlendiğini, (2) cinayetin nasıl işlendiğini, (3) Lilla Paulus'un sözü edilen cinayeti planladığını, buna yardımcı olduğu ve karşılığında para aldığını kanıtlaması gerekiyordu. 1 ve 2'yi kanıtlaması kolaydı. Bu konuda savcılığın tanığı, Harris County otopsi uzmanı Dr. Joseph Jachimzyk'di. Dr. Jachimzyk bugün, sabaha karşı yaptığı bir otopside her zaman olduğu gibi ayakkabılarını, üzeri kan lekeleleriyle dolu beyaz gömleğini değiştirmeyi unutarak geldi. Yanında bir de kalın dosya vardı. Yargıç Price bürosuna kapanarak 1969'da Joan Robinson Hill'in ölümünden başlayıp cesedin mezardan çıkartılmasına ve kocasının öldürülmesine kadar her şeyi okuyarak anılarını tazelandirdi. Sonra oturup derin bir düşünceye daldı. Altı yıl önce, Joan Robinson Hill'in arı ölümünün büyük jüri tarafından incelenmesini istemiş, estetik cerrahının suçlanmasında en büyük rolü oynamıştı. Ama şimdi aradan geçen yıllar düşüncelerinde değişiklik yapmıştı... Doktora iyilik edebilmek için de çok geç kalmıştı. «Çalışmalarım,» dedi.«John Hill aleyhinde bir cinayet davası olmadığını gösteriyor. Joan Robinson Hill'in ölümünü örtbas edecek herhangi bir tertip ya da kötü niyetli bir hareket de yok.» Belki John Hill eşini büyük bir hastane yerine Sharpstown'a götürmekle hata etmiş olabilirdi.

«Biliyor musunuz,» diye başından geçen bir olayı anlatmaya başladı. «Doktorlar en akla gelmedik şeyleri ya-

parlar. Ben kendimi dikkatli bir insan sayarım. Bir gün bir davada tanıklık etmek için sıramı bekliyordum. Ağzımda bir kürdan vardı. Onu çiğniyordum. Sonra yaşlı yargıç komik bir şey anlattı. Öykünün en son ve önemli bir yerinde bir kahkaha atınca kürdan boğazıma kaçıp saplandı. Öksürerek çıkarmaya çalıştım. Ama olmadı. Tanık sandalyesine oturdum. Birkaç dakika sonra boğulmak üzere olduğumu farkettilim. Yargıçtan özür dilerek kendimle ilgili acil bir durumum olduğunu belirttilim. Evet, arabama bindiğimde mosmor kesilmeye başlamıştım bile. Ne yaptım biliyor musunuz? Adliye'e birkaç mil uzak-taki St. Joe Hastanesine gittim. Acil serviste boğazımdaki kürdanı çıkarmalarından sonradır ki Memorial Hastane-sine çok daha çabuk gidebileceğimi farkettilim. Memorial, Adliye binasına birkaç blok uzaklıktaydı. Ama ben öy-lesine paniğe kapılmıştım ki, iyi düşünememiştım. Ken-di kendimin ölümüne neden olacaktım.»

Belki John Hill de çeşitli olayların etkisiyle öy-lesine şaşkın bir haldeydi ki, bu yüzden hastane seçimin-de akıllıca bir karar verememişti. «Belki de...» diye baş-ladı ama sözünü tamamlayamadı. Mübaşir gelip ona ta-nıklık sırasının geldiğini bildirmişti.

24 Eylül 1972 gecesi saat 9.05'te otopsi uzmanı, Dr. John Hill'i evinin holünde ölü bulmuştu. Biri sol omuzu-na, biri sağ bileğine öldürücü olanı da midesinin sağ ta-rafına ,hemen kaburga kemiklerinin altına saplanmış 38'lik bir tabancadan çıkan kurşunların kurbanı olmuştu. Bu kurşun estetik cerrahının mide zarını, mideyi, atar damarı parçalamıştı.

Bob Bennett masasındaki belge yığınının arasından yıllardan beri vicdanını rahatsız eden sarı zarfı bulup çıkardı. Oyunun kurallarına titizlikle uyarak Bennett zarftan John Hill'in öldürüldükten sonra çekilmiş dört renkli resmi çıkarıp jüri üyelerinin görmemesi için göğ-süne bastırarak yargıç kürsüsüne doğru gitti. Jüri üye-leri merak etmişlerdi. Tabii Bennett'in istediği de buy-du. Resimleri savcılığın ilk delili olarak takdim etti.

DeGeurin itiraz etmek için doğruldu. Resimlerin, «Tahrik edici, önyargılı ve bu davayla en küçük bir il-gisi olmadıklarını,» ileri sürerek şiddetle itiraz etti. Bu da Bennett'in istediği şeydi. Çünkü gizli olan bir şeyi ya-

saklamaya çalışmak daha da merak uyandırdı. Yargıç Price fotoğrafları sakın bir tavırla alıp jüri üyelerine uzattı, resimleri incelemelerini ama üzerinde hiçbir «yorum»da bulunmamalarını söyledi. Otopsi uzmanı estetik doktorunun ölümünü, onu evinin holünde nasıl bulduğunu anlatmak için tam yarım saat harcamıştı ama sözleri fotoğraf makinesinin çektikleri yanında boş, güçsüz kalıyordu. Fotoğraflar korkunçtu. Jüri üyeleri resimlere battıkça yüzlerinde dehşetle karışık bir tiksinti belirliyordu... Gözleri sanki ölmeden önce bir idam mangasının önünde durmuş gibi bir şeritle kapatılmıştı... Bir başka şerit parçası dudaklarının üzerinden geçiyor, cellatın ipi gibi boynuna dolanıyordu... Burnu acımasızca parçalanıp kırılmıştı... Karnından fışkıran kan beline kadar yayılmıştı...

DeGeurin'in otopsi uzmanına soracağı fazla bir şey yoktu. Ama ona, «Joan Robinson Hill'i oldukça acayip şartlar altında otopsi yapıp yapmadığını,» sordu.

«Evet, dediğiniz gibi oldu,» dedi Jachimzyk. Şaşırmıştı. Tıpkı Bennett gibi. Çünkü bir savunma avukatının bu davanın en alt çekmecesini açmaya kalkışmasına bir anlam verememişti. Bennett, rakibinin yanlışlıkla ya da anlayamadığı bir taktikle jürinin dikkatini, savcılığın yapmakta güçlük çekeceği bir şeye, bu trajedinin çok uzun zaman önceki başlangıcına çekmesine pek sevinmişti.

Şimdi Bennett, Dr. Joan Hill'i öldüren silahın asıl sahibini tanıklık sandalyesine çağıracaktı. Dr. Orrin Staves geldi. Fotoğrafların uyandırdığı şoktan sonra jüri üyelerini bir ferahlık almıştı. Karaderili doktor duruşmadan önceki günlerde direnmiş, tanıklık etmek için Houston'a gelecek boş zamar oimadığını ileri sürmüştü. Bir kere, mahkeme celbiyle duruşmaya gelmiş, beklemek zorunda kaldığında da kliniğinde hastalarından biri ölmüştü. «Buna çok üzüldüm,» dedi Bob Bennett. «Marcia McKittrick'le ilişki kurmuş olmanıza da. Ama Houston'a gelmez ve kendi isteğinizle tanıklık etmezseniz, o zaman sizi tutuklamak için birini yollarım. Siz de mahkemeye elleri kelepçeli çıkarsınız.»

Doktor tanıklık sandalyesine oturduğunda canlı, par

lak bir kıyafet içindeydi: İnce çizgili koyu kahverengi bir takım elbise, turuncu rengi gömlek giymiş, kalın çerçeveli gözlükler parmaklarına iri taşlı pırıl pırıl parlayan yüzükler takmıştı. Sesi, derin bir uykudan uyanmış birininki gibi boğuktu.

Bennett doğrudan meselenin özüne girdi. Doktor, Marcia McKittrick diye bir kadın tanıyor muydu? Evet, tanıdığını sanıyordu doktor. Ama o, McKittrick'i «Dusty» diye biliyordu.

«38'lik bir tabancanız var mı?»

«Birkaç tane.» Doktorun sıkılmış bir hali vardı. «Hepsi de 38'lik.»

Bennett masasındaki zaflar karıştırarak kalın bir tanesini alıp içinden paslı, buz gibi bir tabanca çıkardı. Avucunda tutarak tanığa yaklaştı. Uzatıp gösterdi.

«Siz bu silahı Marcia McKittrick'e verdiniz mi, yoksa McKittrick tarafından sizden alındı mı?»

Dr. Staves anımsamaya çalışır gibi kaşlarını çatı. «Marcia silahlarımdan birini aldı,» diye başladı. Sözcükleri, sanki birkaç değişik ses kutusundan geliyormuş gibi acayip bir biçimde bağlantısız, dağınıktı. «Ama şu anda bunun nasıl olduğunu iyice anımsamıyorum. Eldorado arabam çalınmıştı. Havaalanında beni, Ford Worth'a götürmesi için kiraladığım uçak bekliyordu.»

Bennett, çok yararlar elde edilebilecek öyküsünü keserek, «Silahınızı Marcia McKittrick'in aldığından emin misiniz, değil misiniz?» diye sordu.

Doktor başını olurlu salladı. «Evet,» dedi. «Şimdi hatırladım. Silahı bana eri vereceğine söz vermişti ama vermedi.»

Aldığı yanıtı memnun olan Bob Bennett öldürücü silahı, kendisinin olup olmadığına karar vermesi için tanığa verdi Doktor 38'liğini yaramaz çocuğu sonunda eve dönmüş gibi bir havalarda aldı. Çabucak inceledikten sonra kirli, bakımsız olmasına karşın kesinlikle kendisinin olduğunu söyledi. Tabancasını geri istemişti. Şimdi ona kavuşmanın tam zamanıydı. Doktor şaşkınlıktan ağızları bir karış açık bırakan bir harekette bulunarak silahı ceketinin cebine koydu. Yargıç Price olmaz gibilerinden kolunu uzattı. Sonra, «Lütfen, efendim,» dedi. Jüri üyeleri gülerlerken, Dr. Staves omuz sil-

kerek silahı savcı yardımcısına uzattı. Silahıyla birlikte duruşma salonundan çıkıp gidemeyeceğine pek üzülmüş bir hali vardı.

Savunma avukatının umabileceği en olumlu sonuç, jüri üyelerinin doktoru toplumsal zevkleri ve yaşantısı bakımından yakışsız bulup tabanca öyküsünü saf dışı bırakmalarıydı. Irkçı tutuculuğa tehlikeli bir biçimde yaklaşan bir coşkuyla DeGeurin onun beyaz fahişeler çalıştırdığıyla ilgili yanıtlar almaya çalıştı.

«Marcia McKittrick'in cinsel yönden sağladığı zevklere karşılık ona para verdiniz mi?» diye sordu.

Doktor ona, kendisine hakaret edilmiş gibi baktı. Onuru ve mevkiiyle alay edilmemeliydi. «Yani, 'sen bana cinsel yönden yararlı ol, ben de sana para vereyim,' gibi bir şey mi kastettiniz? Hayır, asla.» Zaten doktor adı geçen kişiyle cinsel ilişkide bulunduğunu bile anımsamıyordu.

«Peki,» diye savunma avukatı devam etti. «Sizin gibi önemli bir kişi neden 38'lik bir tabancaya gereksinme duyuyor?»

Dr. Staves, «Düzen» üzerine, çalınan ilaçlar, kliniğinde çalışanlar üstünde denetim kurulması, yaşamında doğacak, ortaya çıkabilecek sorunlar üzerine konuştu. Anlattıklarından ortaya kara zorbalık, avukatlar ve silahlar karışımı bir şey çıkıyordu.

Bu, DeGeurin'e olağanüstü bir fikir verdi. «Sizce Bobby Vandiver'i onview'de «Düzen» mi öldürdü?»

Bennett, zemberekliymiş gibi aya fırladı.

«İtiraz ediyorum!» Yüzü, sorunun «üstahlığı karşısında mosmor olmuştu

«Kabul edildi,» dedi Yargıç. Ama DeGeurin cesaretini yitirmemişti. Sorduğu soru, Jüriye, konuyla ilgili olmayan bir noktada fikir vermiş olacaktı. Bundan bir daha söz edilmeyecekti.

Tabanca meselesine dönerek savunma avukatı, doktordan onu elinden nasıl kaptırdığı üzerine bilgi vermesini istedi. «Anımsayabildiğim kadarıyla,» dedi Dr. Staves, «... daha önce de anlattığım gibi **kiraladığım** uçak beni bekliyordu.. Silahı ona vermiş. 'Uçağa bu tabancayla binemem,' demiş olabilirim. Çok öfkeliydim . Sanırım böyle oldu.»

DeGeurin kaşlarını kaldırarak, «Silah yanınızda olsa, onu kullanır mıydınız?» diye atıldı.

«Evet.»

«Şimdi yanınızda silah var mı?»

Doktor öfkeyle baktı avukata. «Burada silaha gereksinme duyacağımı düşünmedim.»

DeGeurin gülümseyerek yerine oturdu.

Artık ölen adamla, onu öldüren silahın portreleri jüri üyelerinin kafalarına iyice yerleşmişti. Bob Bennett kendi planını uygulama yolunu tuttu. Jüri üyelerini duyularına hitap etmek istiyordu «Robert Hill, lütfen,» dedi. Joan Robinson'la John Hill'in çocukları, genç bir soyunun dimdik yürüyüşüyle duruşma salonuna girdi. On dört yaşındaydı şimdi. Çocukluktan erkeklığe geçtik üzereydi. Saçları günebakan çiçeklerinki kadar sarı, gözleri koyu maviydi. Mavi ceketinde yakışıklı ama hüznü dolu, ciddi bir çocuktü. O gün, daha sonra, bir gazete Robert Hill'in resmini birinci sayfasında yayınlayacak, Ash Robinson bu resmi kesip doyumsuzlukla bir kutsal tasvirmiş gibi tutacaktı. River Oaks'daki evinde yaşlı adam duruşmada olan bitenleri ölesiye merak ediyordu. Bir arkadaşı telefon edip duruşmanın birinci gününü anlatmaya kalkıştığında Ash'ın ilk önce sorduğu torunu oldu. Oğlan iyi görünüyor muydu? İyi bakılıyor muydu? Joan'a benziyor muydu? Ve de sonunda, «Hakkımda kötü bir şey sordu mu?» diye bilmek istedi.

Robert kusursuz bir tanık oldu. Bob Bennett tarafından nasıl hareket etmesi, neler konuşması gerektiği bir güzel öğretilmiş olan çocuk, kesin, metin bir sesle insanın iliklerini ürperten öyküsünü anlattı... Kapıyı açışını, eşikte babasıyla üveyannesini göreceği yerde eli silahlı bir yabancıyla karşılaşmasını, bağlanmasını, bandın ağzına iyice yapışmaması için dudaklarını diliyle ıslatışını, bir taksinin geldiğini duymasını, gelenleri uyarmak için bağırmaya çalışmasını bir bir anlattı. «Şimdi bana parayı ver,' dediğini duydum adamın... sonra da... Dört ya da beş el silah sesi.»

Jüri üyelerinin öfkesini çekmeden çocuğu sorguya çekmesinin olanaksızlığını bilen DeGeurin, Robert Hill'e

soracak sorusu olmadığını bildirdi. Kadın jüri üyeleri nemlenen gözlerini siliyorlardı.

Bir kat aşağıdaki Bennett'in bürosunda Myra Hill, bitişik odada oğlu öldürülürken kendisinin elleri kolları bağlı, ağzına bant yapıştırılmış bir halde hiçbir şey yapmadan yerde yattığını anlatmak için bekliyordu. Ama Bennett son anda ondan yararlanmamaya karar vermişti. Yaşlı kadının gerektiğinden fazla konuşmasından, tanıklığını İncil'den seçeceği sözlerle vurgulamaya kalkışacağından, böylece iyi niyetine karşın savcılığın yaratmaya çalıştığı havayı bozacağından kaygılanıyordu. Bennett tanık sandalyesine onun yerine Connie Hill'i çağırdı. Connie'nin yalnızca kocasının ölümünü değil, Ash Robinson'la aralarındaki düşmanlıktan da söz etmesini istiyordu .

Cinayete kurban giden estetik cerrahının üçüncü eşi, çocuktan sonra tanıklık etmesi istenecek en uygun kişiydi. Genç kadının' sırtında zarif, bej rengi sade bir elbise vardı. Saçlarını kilisenin korosunu yöneten bir kişiye yakışacak biçimde ensesinde toplamıştı. Her haliyle zevkli, kültürlü bir kadın olduğu ortadaydı. Eğer DeGeurin, öldürülen doktorun ününü korumak için sinsice bir savunma tekniği kullanırsa, o zaman işi bir hayli güçleşirdi. Çünkü Robert gibi ağırbaşlı, akıllı bir çocuk sahibi olan, Connie gibi güzel, akıllı bir kadının aşkını kazanabilen bir erkeği küçültmek, aşağılamak çok zor olurdu.

Connie, evde eli silahlı, maskeli adamla karşılaşmasını anlattıktan sonra Bennett, «Ash Robinson'u tanır mısınız?» diye sordu.

«Şahsen tanımam.» Connie onu yalnızca, yaşlı adam siyah arabasıyla evlerinin çevresinde dolaşırken görmüştü.

«Kocanızla Ash Robinson arasında düşmanlık var mıydı?»

«Evet... Bir hayli.»

Yaşlı adamın adı duruşmada ilk kez geçiyordu. Bennett jüri üyelerinin etkilenip etkilenmediklerini anlamak için dönüp baktı. River Oaks'un kenar mahallesinde oturan, toplumsal yönden istediği düzeye ulaşamamış orta yaşlı bir kadın jüri üyesinin başını belli belirsiz salladığını gördü. Sanki, «Onun adının ne zaman söyle-

neceğini merak etmeye başlamıştım,» der gibi bir hali vardı. Ama Bennett, Ash Robinson konusunu sürdürmeyip orada kesti. Savcılığın işi ortaya küçük, kuşku uyandırıcı fikirler atmak, sonra da bunların bir ilmik oluşturacak kadar güçlenmesini ummaktı.

Duruşmanın ilk günü bitmek üzereydi. Ve de Bennett bütün büyük toplarını ateşlemişti. Tanıklarının güçlü, etkili olduklarını biliyordu ama Lilla Paulus'un, son derece duygusal bir biçimde anlatılan korkunç ölümle olan ilgisi üzerine hemen hiçbir şey ortaya koymamıştı. Kafası deli gibi çalışıyordu. Duruşmaya ara verilmesini isteyebilirdi ama saat daha öğleden sonra dördü bile bulmamıştı. Yargıç Price'ın iş saatlerinin sonuna kadar kesintisiz çalışmaktan hoşlandığını biliyordu. Marcia McKittrick'i tanıklığa çağırabilirdi ama onun da yüzüne asık suratla, sessiz sessiz bakıp yargıcın tehdidini kabul ettiğini bildirmesinden çekiniyordu. Yapılacak ikinci iş, savcılığın sanık aleyhindeki suçlamasını ortaya atmaktı. Ama bu da Marcia olmadan sanığın kendisi kadar ince ve zayıf kalırdı. Sanık Lilla Paulus gün boyunca çevresinde uçuşan korkunç sözlere kaşını kaldırmakla bile olsun en küçük bir tepki göstermeden, soğukkanlılığını koruyarak oturmuştu. Arada sırada kısık kısık öksürmesinin de gerçek mi yoksa numara mı olduğu belli değildi. Bennett bazı jüri üyelerinin ona anlayışla baktıklarının farkındaydı.

«Jerry Carpenter,» dedi Bennett. Lilla birden öksürmesini kesti. Ve de günün ilk belirgin duygusunu -düşmanlığını- salona giren cinayet masası dedektifine çevirdi. Bennett onu giyimi konusunda uyarmış olmayı ne kadar isterdi. Ama Jerry Carpenter kendi özgü bir insandı. Eğer turuncu rengi gömlek giyip buna uygun bir kravat, boynuna altın bir Meksika parası takmak istemişse artık jüri üyelerinin hakkında istedikleri gibi bir karar vermeye hakları vardı. Polis tanıklar Bennett'i daima tedirgin eder, kaygılandırırdı. Çünkü onların tanıklığının güçlülüğü ya da zayıflığı yüzünden değil, insanların yasa adamlarına besledikleri gizli duygulardan ötürü birden fazla davada yenik düşmüştü. Jüri üyelerinin arasında aksı bir trafik polisi tarafından harcanmış bir adam ya da komşusunun verdiği gürül-

tülü partiden yakınmaya çalışırken polis tarafından rahatsız edilen bir kadın bulunabilirdi. Öte yandan DeGeurin'in, cinayet masası dedektifini, müvekkiline silah çekerek ürküten, delil elde etmek için onun evini yasalara aykırı biçimde arayan bir başbelası olarak göstermeye çalışacağını da biliyordu. Hatta Marcia McKittrick'i tanıklık etmesi, ifade vermesi için korkuttuğunu da ileri süreceğinden emindi.

Oysa Bennett'in bütün bunlardan çekinmesine hiç gerek kalmadı. Carpenter yalnızca inandırıcı olmakla kalmadığı gibi örnek bir biçimde vahşi bir Amerikan kentinin vatandaşlarına ve jüri üyelerine bir bakıma güven bile verdi. Karşılarında sert, acımasız bir polis vardı. Ama görevi böyle olmasını gerektiriyordu. Sesi kalın, kesindi. Tıpkı bir Teksaslı gibi. Vereceği yanıtları asla düşünüp bulmaya çalışmadı. Yanıtları hazırды: Doğrudan; hızlı. Dudaklarından hayal gücüne dayanan tek bir sözcük olsun çıkmadı. Cinayeti soruşturmak için John Hill'in evine çağrıldığı akşamdan başlayıp bir hafta sonra evrak çantasıyla silahı buluşuna, altı ay Marcia ile Bobby'nin peşinden nasıl koştuğuna kadar her şeyi anlattı. Sonra acımasız bakışlarını birkaç metre ötesinde oturan Lilla Paulus'a dikerek onu 27 Nisan 1973 günü tutuklamasına geçti.

İşte o zaman DeGeurin, Carpenter'in müvekkilinin evini yasa-dışı aramasına itiraz etmek için ayağa kalktı. Savunma avukatı buna daha önce de çeşitli itirazlarda bulunmuştu. Ama şimdi jüri üyelerinin de aramanın yasal olmadığını bilmelerini istiyordu. Yargıç Price itirazların dosyada bulunduğunu kuru bir sesle bildirerek Bennett'ten devam etmesini istedi.

«Lilla Paulus'un evinde kâğıt parçaları da dahil bulduğunuz şeyler oldu mu?» diye sordu Bennett.

«Evet.»

Bennett, masasından bir başka zarf aldı. Görünüşünden bile zarfın içinde fazla bir şey olmadığı belliydi. Bennett zarftan; telefon numaralarını kaydetmek için kullanılan küçük notdefteri yaprakları büyüklüğünde iki kâğıt parçası çıkardı. Çıkardığı iki kâğıttan biri üzeri yazılı olmayan bir banka çekine benziyordu. Diğer bir posta pulundan daha büyük değildi. Bunları

avucunun içinde kolayca gizleyerek bir kez daha jürinin merakını üzerinde toplayıp delil olarak sunulacağını bildirdi.

Yargıç buna izin verince, Bennett durdu. Günü burada sona erdirmek yerinde olacaktı. Jüri üyelerinin bu kâğıt parçalarının ne olduğunu öğrenmek için sabırsızlandıklarının farkındaydı. Onları merak içinde bırakmak işine gelecekti. Üstelik bir görevli onu çok kaygılandıran bir haber getirmişti.

Marcia McKittrick, bodrum katındaki kadınlar cezaevinden savcıyla görüşmek istediğini bildirmişti. Hemen!

«ADINIZ NEDİR?»

«Marcia McKittrick.»

«Mesleğiniz?»

«Fahişelik.»

Önceki gece Bob Bennett'e, «Bir karar verdim,» demişti Marcia McKittrick. Sanki içindeki korku deposuna yeniden kaçıp sığınacaklarmış gibi sözcükleri aceleyle söylemişti. «Tanıklık edeceğim.» «Böyle bir şey yapmam büyük çılgınlık aslında. Ama yaşamım boyunca ne zaman önemli bir karar vermeye kalkışsam hep yanlış karar verdiğimi anladım. Belki de bunu değiştirmenin zamanı geldi.»

«Bobby Vandiver'i tanıyor muydunuz?»

«Evet. Dostumdu.»

«Dostunuz mu?»

«Erkek arkadaşım. 1973 Şubatına kadar.»

«Kafam karışmıştı. Bobby öldüğünde, konuşmama; çünkü Bobby'nin dilimi tutmamı isteyeceğini düşünerek yemin etmiştim. Ama o öldü! «Hayatım üzerinde hiçbir hakka sahip değil artık.»

«Davalıyı, Lilla Paulus'u tanıyor musunuz?» diye sordu Bennett.

«Evet, tanıyorum.»

«Onunla ne zaman tanıştınız?»

«Ocak 1972'de.»

«Lilla Paulus'la ne tür bir ilişki kurdunuz?»

«Arkadaş olduk. Houston'a her gelişimde onun evinde kalırdım.»

«Bu insanların, yaşamım hakkında birer Tanrıymış gibi hareket etmeye, kimin ölüp kimin yaşayacağına karar vermeye hakları yok. Lilla Paulus ya da Ash Robinson'a bir dakikamı bile borçlu değilim. Bugün o küçük çocuğu, Robert Hill'i tanıklık etmek için beklerken gördüm. Yüreğim sızladı. O ana kadar Robert Hill'in gerçek bir annesi ya da babası olduğunu anlamamıştım. Benim de tımen hemen aynı durumda bulunan bir küçük oğlum var. Değerli her saniyemi oğlumla geçirmek, onunla beraber olmak istiyorum...»

Bennett başını salladı. Ama Marcia konuşmasını bitirene kadar söze karışmaya cesaret edemiyordu. Şu anda duruşmanın devam ediyor olmasını ne kadar isterdi... O zaman, kararını değiştirecek zaman bırakmadan Marcia'yı tanık sandalyesine oturdurdu. Ondan hiç kimseyle konuşmamasını, hiç kimseyi görmemesini istedi. Yarın tanık sandalyesine oturana kadar herkesten uzak durmalıydı. Özellikle Dick DeGeurin'den. Tanıklık edeceğini duruşma anına kadar hiç kimse bilmemeliydi. «Ama DeGeurin'e söyledim bile,» dedi Marcia. Bir hayli tedirginleşti. Ağlayacak hale geldi. Tanıklık etmemem için yakardı.» Bennett sinirlenmişti. Savunma avukatının bu kaprisli genç kadın üzerinde baskı yapmaya hakkı yoktu. Marcia savcının yüzündeki tedirginliği görerek onu rahatlandırmaya çalıştı. «Kendimi, kararımı ona söylemek zorunda hissettim. Gerçekten aramızda üzücü bir konuşma geçti. Ona da, sana söylediklerimi söyledim. Onun bu davayı kazanmayı ne kadar istediğini biliyorum. Ama davasını, benim susmama, konuşmamama dayanarak kazanmamalı.»

Marcia'nın yaşamının en kritik gününün dramına anlayış gösteren bir arkadaşı ona giymesi için sade, beyaz bir jarse elbise buldu. Bob Bennett mavi renkteki eşarbin göğsü örtecek biçimde bağlanmasında ısrar etti. Aslında Marcia'nın işine karışmaya niyetli değildi ama onun tanık sandalyesinde, kayanın üzerinde otur-

muş şarkı söyleyen bir deniz kızına benzemesini istemi-yordu. Marcia saçlarını yıkayıp fırçaladı. Kendi haline bıraktı. Yine bir arkadaşından alıp sürdüğü açık renk dudak rujuyla Marcia genç bir kız gibi taptaze bir hava kazanmıştı. Jürideki beş kadın partiye gelen her yeni gelene yaptıkları gibi onu da tepeden tırnağa incelediler ve de sonra onları bir turist gibi para, seks ve cinayetin yasak, karanlık mağaralarında dolaştıran bu kadına büyülenmiş gibi baktılar. Bennett, sorgu sırasında sert davranacağı hele savunma avukatının yaşamının en gizli bölümlerine kadar ineceği üzerine uyarmıştı. Aynı zamanda Lilla Paulus'a hiç bakmamasını da istemişti. Yaşlı kadının Marcia'yı ürkütüp korkutmasından kaygılanıyordu. Marcia tüm cesaretini toplayarak, «Sen hiç kaygılanma,» dedi. «Ah, evet, onu beni bakışlarıyla susturmaya çalışacağını biliyorum. Beni tanık sandalyesinden kaçırtmaya bakacak. Ama başaramayacak.»

«Lilla Paulus mesleğinizin ne olduğunu biliyor muydu?»

«Evet.» Marcia, folk şarkıları söyleyen bir şarkıcının genizden gelen, yumuşak, kalın sesiyle konuşuyordu.

Bennett çeşitli sorulardan sonra ona Lilla Paulus'un bir «İşi» satmaya çalıştığından haberi olup olmadığını sordu.

Evet, haberi vardı. Bu iş aylardan beri konuşuluyordu. Lilla ona, bunu yapabilecek yetenekte bir tanıdığı olup olmadığını da sormuştu.

«Bu 'işin' konusunun kim olduğunu öğrendiniz mi?»

Marcia başını salladı. «Evet. Dr. John Hill.» Bunu söyledikten sonra da Lilla Paulus'un gözlerinin içine baktı. Yaşlı kadınla genç fahişe arasında, anneyle, kendisine saygısızlık eden çocuğu arasındaki hüzünlü azarlayıcı bakış geçmişti. Ama Lilla bir an için duygusallık ettiyse bile kendini hemen toparlayıp o soğukkanlı maskesini takındı. Arada sırada DeGeurin'i sabırsızca dirsekli-yorsa da avukat tanık sandalyesindeki sakın, konuşmaya hevesli Marcia'dan dikkatini ayırmıyordu.

Bennett'in büyük, ağza alınmayan adı sonunda duruşma dosyalarına sokacağı an gelmişti. Bir zarftan kü-

ük, renkli bir fotoğraf çıkarıp Marcia'ya gösterdi, bu adamı tanıyıp tanımadığını sordu.

Marcia resme bir göz atarak, «Evet, tanıyorum,» dedi. «Ash Robinson.»

Bennett, resmi jüri üyelerine sundu. Her biri, kızı Joan'ın resimleri altındaki koltuğunda oturan büyük-baba havalı, kır saçlı, zengin, mavi elbiseli yaşlı adamı incelediler.

«Ash Robinson'la ilk kez nerede karşılaştınız?»

«Lilla'nın evinde... Ash gelmişti... Lilla'nın kızı Mary Jo'yu konuşmaya başladılar. Bir de kendi kızını... Birlikte nasıl ata bindiklerini anlatıyorlardı ikisinin... Ash Robinson tedirgindi... Kızının ölümünden üzüntüyle söz ediyordu... Torununun vesayetinin kendisine verilmemesine kızıyordu.»

Bennett sorularını özenle seçmeye dikkat ediyordu. Bu işin başarıya ulaşmasını sağlayacak tek kişi Marcia idi. «Ash Robinson'u, Lilla Paulus'un evinde kaç kez gördünüz?»

«Çok değil... Ama Lilla bana 'iş'i' öneren kişinin o olduğunu söyledi.»

Marcia işin Bobby Vandiver'e 1972 yazının ya da ilkbaharının başlarında önerilmesini anlattı. Başlangıçta Bobby ilgi göstermemişti. Ama aradan birkaç hafta geçince konuyu Lilla'yla konuşmaya razı olmuştu.

«Peki, nasıl bir anlaşma yapıldı?» diye bilmek istedi Bennett. Tanığının konuşma biçimi hoşuna gidiyordu. Marcia hiç duraklamadan süslemeden sorulara doğru, kesin, kısa yanıtlar veriyordu. Bennett arada sırada jüriden yana bakıyor, üyelerin kendilerinden geçmiş bir halde dinlediklerini görüyordu.

«Lilla işin karşılığında 5,000 dolar alacağını söyledi Bobby'e. Lilla payına düşeni aynı kaynaktan ayrıca alacaktı... Bobby bana Lilla'ya güvenilip güvenilemeyeceğini sordu. Olumlu yanıt verdim.»

«Ash Robinson'u bir daha gördünüz mü hiç?»

Marcia başını evet diye salladı. Yaşlı adamın Lilla'nın evine bir kez daha geldiğini anımsıyordu. O sırada Bobby evin bir odasında yatmış uyuyordu. Lilla'yla Ash kentin en kalabalık yardım kuruluşu olan Ben Taub Hastanesinin karşısındaki sokakta birkaç kez daha bu-

luşmuşlardı. Ya Lilla'nın Cadillac'ında oturup konuşuyor, ya da yakındaki parka gidiyorlardı.

Ağaçların arasındaki gizli, kaçamak gezintileri anımsayan Marcia, «Ash yanlarında bir başkasının olmasını asla istemezdi,» dedi. Çok uzaklara da gitmezlerdi. Onları daima görebiliyordum. Bir gün Lilla'ya görüldüğü kadarıyla paraya benzer bir şey verdi.» Bunu söylerken bakışlarını yeniden Lilla Paulus'a çevirmişti. Yaşlı kadın hemen öksürmeye başladı.

Lilla'yla Bobby Vandiver arasında anlaşma yapıldıktan sonra Lilla cinayetin planlanmasına yardım etmişti. «Lilla bizi Kirby Drive'ye götürüp evi gösterdi. Dr. Hill'in günlük programını, evde kimin bulunduğunu az çok anlattı...» Hill konağının önünden ilk kez geçmeleri cinayetin işlenmesinden üç dört hafta önce olmuştu.

«Bu sırada, plan nasıl yapıldı, ne yöneydi?» diye sordu Bennett.

«Plan diye bir şey yok gibiydi,» diye adeta neşeli bir hava içinde anımsadı. Sanki suç ortakları, acemice çekilmiş bir İngiliz filmindeki kahramanlar gibi öylesine bilgisizdiler ki cinayetin işlenmesi, kurbanın ölmesi bir mucize sayılırdı. «Dr. Hill'in ne zaman yalnız olacağını bile bilmiyorduk. Hiç yalnız kalmıyordu. Çevresinde daima başkaları vardı.»

«Hill konağına sık sık mı gittiniz?»

«Sayısını bilemem. Ama sabahın altısından akşamın dördüne kadar her fırsatta gittik.»

Bennett şimdi John Hill'in yaşamının son günlerine gelmek istiyordu. Marcia'ya idam kararı imzalanmış estetik cerrahına nasıl yaklaştıklarını sordu.

«Ash Robinson, Lilla'ya, 16 Eylül sıralarında John Hill'in ya Seattle ya da Las Vegas'ta olacağını söylemiş,» diye anlattı Marcia. «Vegas'a telefon ettim... Ama onu bulamadım. Doktor ortadan kaybolmuştu... 26 Eylül 1972'de Ash bize onun o gün kente döneceğini, üzerinde avukatına vermek üzere nakit 15,000 dolar bulunacağını haber verdi... Bir gün önce de Lilla bana Ash'ın kendisine 7,000 dolar verdiğini söylemişti... Elinde National Havayollarının tarifesi vardı. Vegas'tan Houston'a gelecek üç uçak olduğunu öğrendik bundan... Lilla, doktorun hangi uçakta olacağını öğrenemediğini bildirdi. Öğ-

renmemi istedi benden. National'e telefon ettim. Dr. John Hill'in akşam 6.38 uçağıyla geleceğini söylediler...»

Bob Bennett onun sözünü keserek daha önce delil olarak gösterdiği kâğıt parçalarından birini teşhis etmesi için Marcia'ya verdi. Bu, Jerry Carpenter'in araması sırasında Lilla'nın evinde bulduğu kâğıtlardan biriydi. Arkasında bir uçağın numarası ve olası geliş saati karalanmıştı.

«El yazısını tanıdınız mı?» diye sordu Bennett.

«Evet.» Lilla Paulus'un el yazısıydı.

DeGeurin buna hemen itiraz etti. Marcia'nın el yazısı uzmanı olarak nitelendirilemeyeceğini ileri sürdü. Yargıç Price, Marcia'nın tanıklığını kabul etti. Bennett hemen -mutlulukla- yeni açılan kapıdan içeri daldı. Acaba Marcia, Lilla Paulus'un evinde ne kadar süre konuk olarak kalmıştı? Eğer geceler de hesaba katılırsa üç ay kalmışımıdır, dedi Marcia. Bennett anlamlı anlamlı başını salladı. Jüri üyelerinin, Marcia'nın Lilla Paulus'un evinde sıradan, gelip geçici değil önemli bir konuk olduğunu anlamalarını istiyordu. Böylece genç kadının el yazısı hakkındaki kararı geçerli sayılacağı gibi «John Hill'i öldürme işinin» Bobby'den önce uzun bir süre pazarlanmaya çalışılması üzerine söyledikleri de inandırıcı olacaktı.

Sonunda Bennett, Marcia'yı sabırla, incelikle işin yerine getirilmesi, Bobby'i Hill konağına götürmesi, sonra House of Pies'de onun telefon etmesini beklemesi, gidip onu alması, sonra da Lilla Paulus'un evine dönüp para işini halletmelerine getirdi.

«Lilla, Bobby'e ne kadar para verdi?» diye sordu Bennett.

«Beş bin dolar. Bobby bunun 1.000 dolarını kendisine işi sağladığı için Lilla'ya geri verdi...»

«Bir komisyon muydu mu?» Bennett bir insanın hayatı üzerinde parayla oyun oynandığını iyice belirtmek istemişti.

«Evet,» dedi Marcia.

DeGeurin'in başı dertteydi. Normal olarak Marcia gibi bir şöhrete sahip bir tanığın canına okur, kişiliğini tüm açıklığıyla ortaya koyar, inanılmaz, güvenilir ol-

duğunu kanıtlar, konuya tıkanmış bir lağım borusunu açmakla görevli birinin duyduğu tiksinti havasıyla yaklaşırdı. Ama Marcia yaşamının kirli tarafını hiç gizlememiş, fahişe olduğunu, esrar kullandığını, bir katille suç ortaklığı ettiğini kabullenmişti. Şimdi orada sabırla oturuyor, başına geleceklerden hiç korkmuyordu. DeGeurin'in artık bütün yapacağı iş, jüri üyelerinin kafasında yer edeceğini umduğu bazı hataları ortaya koyabilmektir.

«'Dost' sözcüğünden ne kastettiniz?»

«Bobby'le ben yatak arkadaşıydık.»

«Kazancınızı Bobby'le paylaşıyor muydunuz?»

«Arada sırada.»

«'Pezevenk' sözcüğünün anlamını biliyor musunuz?»

«Evet.» Bunun peşinden ne geleceğini bildiğinden Marcia'nın yanıtı kısa olmuştu.

«Bobby sizin pezevenğiniz miydi?»

«Hayır.» Marcia ona meydan okur gibi dikleşti.

DeGeurin, sanki kendisine güneşin her sabah kuzeyden doğduğu söylenmiş gibi şaşkın şaşkın baktı. «O halde,» dedi. «Bobby bir hırsız, başkalarının malını, parasını çalan biri miydi?»

Marcia bu soruyu olumlu yanıtladı.

Savunma avukatı yanındaki ince, durmadan öksüren kadını işaret etti. Sonra hızla dönerek itham edici parmağını Marcia'ya çevirdi. «Bobby Vandiver'le Lilla Paulus'u soymayı planladığınızı reddeder misiniz?... Bir dulu... Yalnız başına oturan, hali vakti yerinde bir kadın?»

Marcia bir kahkaha atmamak için kendini güçlükle tuttu. «Olabilir,» dedi. «Eğer Lilla Paulus'un evi bir silah deposu olmasaydı.»

Avukatın yüzünde yine hayret dolu bir anlam belirdi. «Lilla Paulus'un evinde silah bulunduğunu mu anlatmak istiyorsunuz?»

«Evet.»

DeGeurin akıllılık ederek bu kıvrım kıvrım, zehirli yılanın elinden geldiğince çabuk uzaklaştı. Saygıdeğer müvekkiliyle bu rezil fahişe arasında kesin bir ayırım yapması gerekiyordu.

«Aslında Lilla Paulus'un sizin gerçek kişiliğiniz üzerine bilgi sahibi olmadığı doğru değil mi?»

Marcia ona hayretle baktı. «Hayır, biliyordu. Hatta beni William Penn Otelinden arayıp Dusty'i istediğini bile söylemişti.» Bob oturduğu yerde hoşnutlukla gülümsedi. Marcia, kentin merkezindeki otelde Dusty takma adıyla çalıştığını duruşma dosyasına zekice sokmasını bilmişti. Delil olarak gösterdikleri dört belgeden birinde hem otelin adı, hem de takma adı yazılıydı.

Savınma avukatı, Marcia'nın uyuşturucu maddelere düşkünlüğünü, uyuşturucu elde edebilmek için polisle işbirliği yapmasını ileri sürerek kendine olumlu notlar kazandırmaya çalıştığı gibi onun Bobby Vandiver'le birlikte Lilla Paulus'u soymayı planladığını özellikle vurguladı.

DeGeurin ve Bennett tam iki gün Marcia'yı bir un çuvalı gibi silkeleyip durdular. Savunma avukatı onun yalancı, kurnaz, anlattıklarını rüzgarın yönüne göre değiştirdiğini ileri sürerken, Bennett de Marcia'nın tövbe-kar, doğruyu söyleyen, adaletin yerini bulmasını isteyen bir genç kadın olduğunu anlatmaya çalıştı. Marcia basına ve duruşma salonunu doldurmaya başlayan avukat adaylarına değerli, savcılık için gerekli bir tanık olduğunu kabul ettirmişti.

DeGeurin anlamlı bir biçimde Marcia'nın cinayetle ilgili anlattıklarının ve Lilla Paulus'un bu olayda oynadığı rolün üzerinde durmadı. Yapabileceği en uygun şey, Marcia'nın dört ay önce verdiği ifadeyle, şimdi yemin ederek anlattıkları arasındaki farkları ortaya koymaktı. Bir de fahişenin yaşamındaki çirkin yanları jüri üyelerinin kafalarına sokmaya çalışıyordu. Ama bütün bunlar jürinin Marcia'nın anlattıklarına inanmamalarını sağlayacak mıydı? Bennett hiç sanmıyordu. DeGeurin'in tanığının kişiliğine saldırması onu hiç kaygılandırmıyordu. Jüri üyelerine yapacağı son konuşmada Marcia'nın uyuşturucu madde müptelası bir fahişe, Bobby Vandiver'in de hırsız-fedai olduğunu söylemeye niyetliydi. İnsan birini öldürtmek için herhalde bir rahibi fedai diye tutmazdı, değil mi? İşte buna benzer şeyler söyleyecekti.

Marcia'nın ikinci tanıklık gününün sonuna doğru

Bennett hemen hemen alaycı bir tavırla, fahişenin tanıklığı böylesine yalanlarla dolu olduğuna göre DeGeurin'in neden onu cezaevi hücrelerinde sık sık ziyaret edip tanıklık etmemesi için kandırmaya çalıştığını sormaktan kendini alamadı. DeGeurin'in, Marcia McKittrick'in ziyaretine gittiği doğrudu değil mi? DeGeurin'in talığın avukatı olmadığı da doğrudu, değil mi?

Marcia, bunların doğru olduğunu onaylamakla kalmayıp DeGeurin'in bir gelişinde Bobby Vandiver'in, Bob Bennett'in emirleriyle öldürüldüğünü söylediğini de açıkladı. Bunu duyan genç savcı yardımcısının yüzü öfkeyle mosmor oldu. Suçlama yalnızca ayıplanacak bir nitelik taşımakla kalmıyordu. Sağduyudan da uzaktı. Bennett, Bobby Vandiver'le bir anlaşma yaptığını, başkalarını mahkum etmek için özellikle ona güvendiğine göre öldürülmesini neden istesindi? Ama bütün yaptığı buna şiddetle itiraz etmek oldu. Artık ölmüş bulunan katille yaptığı nazik anlaşmayı, konuşmaları açığa vuramazdı. İşte duruşmanın bu noktasında iki avukat nazik birer rakip olmaktan çıkıp birbirlerinin canına okumak isteyen iki düşman haline geldiler. Gazete muhabirlerinden biri, «Artık çamurlaşmaya başladılar,» diye mırıldandı.

İçin için öfkeden kuduran Bennett, öfke içinde hatalı bir davranışta bulunmaktan kaçmak, sahneden olumlu bir etki bırakarak ayrılmak için Marcia'ya döndü:

«Bu haftanın salı gününe kadar, bu duruşmada tanıklık etmek istiyor muydunuz?»

Marcia başını sallayarak, «Hayır,» dedi.

«Peki, şimdi neden tanıklık ediyorsunuz?»

«Bunun doğru olduğunu hissettiğimden,» Lilla Paulus oturduğu yerde, ünlü bir psikopat yalancıyla karşı karşıyaymış gibi düzmece bir sabırla gülümsedi.

Mahkemenin bekleme odasında, kendisini cezaevine geri götürecek olan asansörü bekleyen Marcia, «Değdi doğrusu,» dedi. Yaptığından gururlandığı belli oluyordu. «Lilla'nın yüzündeki ifadeyi görmek yetti bana. Onu hiçbir şeyin etkilemeyeceğini sanıyordum. Ama Ash'le yaptığı buluşmaları anlatınca bir an bayılacağını sandım.»

Bennett onu yaptığı tanıklığın doğruluğu, içtenliği

ıqlı tebrik etti. O gece Marcia'nın özel bir muhafız tarafından korunmasını istedi. Ama Marcia buna gerek olmadığını ileri sürdü. Kendini güçlü hissediyordu. «Dün gece, gardiyan kadın beni güvenlikte olmam için tecrit hücreğine koymak istedi,» dedi. «Ama reddettim. Orada tuvalet, duş yok. Zaten artık korkmuyorum. İşin acayip tarafı ne, biliyor musun Bob? Cezaevindeki kızlar bana karar vermekte neden bu kadar geç kaldığımı sordular.» Yine de Bennett kendisine hiç belli etmeden Marcia'ya özel bir muhafız ayırdı. Çünkü bu davada rol oynayan kişilerin durmadan öldüklerini biliyor, bundan korkuyordu.

Sorguyu sona erdirmek için Bennett Güneybatı Bell telefon şirketinden «güvenlik müdürü» Bay Bolton adında birini tanık kürsüsüne çağırdı. Bay Bolton, Lilla Paulus'un telefonunda yapılan konuşmalar üzerine tanıklık etti. Dr. Hill'in öldürülmesinden önceki günlerde şehirlerarası konuşmalar onun telefon numarasına yazılmış, bu konuşmalar Seattle'deki Western Havayolları, yine Seattle'deki Air West ve estetik cerrahları toplantısının yapılacağı Las Vegas'taki Stardust oteliyle yapılmıştı. Bobby Vandiver'in kızkardeşi Red'e telefon edilmişti. Bu konuda Marcia'nın ifadesine başvurmak gerekiyordu. Lilla'nın 11 Eylül 1972'de Red'in evinden Bobby'le konuşup ona işi uygulamaya koymanın zamanı olduğunu söylediğine tanıklık edecekti.

Bütün bunlardan daha önemlisi telefon şirketinden gelen adamın, 1972 sonbaharında Ash Robinson'un numarası rehberde kaydedilmeyen bir telefon aldığını söylemesi oldu. Numara 523-3746 idi. Bu açıklama üzerine Bennett daha önce gizemli bir biçimde delil diye ileri sürdüğü kâğıt parçalarından birini çıkardı. Bu, Jerry Carpenter'in Lilla Paulus'un tutuklandığı gün kadının çantasında bulduğu kâğıttı. Kâğıdın üzerine aynı özel telefon numarası karalanmıştı: 523-3746.

Bob Bennett duruşmayla ilgili bütün tanıklarını dinlettiğini bildirdi. Şimdiye kadar sunduğu en güçlü tanık listesine sahip değildi. Ama bu konuda elinden geleni yaptığını biliyordu. Jüriye ölmüş bir kişiyi, cinayetin görgü tanıklarını, bir suçortağı, ve Lilla Paulus'un

vakayla ilgisini gösteren birkaç kâğıt parçası vermişti. Lilla Paulus'un işi pazarlamaya çalıştığına tanıklık edecek kişiler bulup tanık sandalyesine oturtturabilse durumunu çok daha kuvvetlenecekti. Bu konuda en azından üç kişi vardı. Belki de dört. Bu kişilerin adlarını, nerede olduklarını bile biliyordu. Meslekten olmayan biri, savcının bu kişileri duruşmaya mahkeme celbiyle getirebileceğini düşünemişti. Gerçek öyle değildi. Bu konuda Bennett çaresizdi. Hatta duruşma öncesi yaptıkları, nasıl bir yol tutturalacaklarını konuştukları bir toplantıda Bennett Jerry Carpenter'e, «Örneğin Kuzey Carolina cezaevindeki adamın adımın Bob Bennett olduğunu, Houston'daki savcılık bürosunda çalıştığımı, benimle gelip Lilla Paulus'un Dr. John Hill'i öldürecek birini aradığını söylediğini duyduğunu açıklamasını istesem, adam beni dinler sonra 'canım cehenneme be adam, beni rahat bırak,' deyip işin içinden sıyrılır,» demişti.

Bennett, jüri üyeleri üzerinde Lilla Paulus'un bıraktığı etkiden de hoşnut değildi. Marcia'nın, davalının evinin bir silah deposu olduğunu söylemesi dışında jüri üyeleri hiç etkilenmemişler, ak saçlı, öksürüklü yaşlı kadının, tanığın anlattıklarıyla bir ilgisi olabileceğine pek inanmamışlardı.

Beklendiği gibi DeGeurin hemen müvekkili için beraat kararı verilmesini istedi. Yargıç Price yeni dekore edilmiş özel çalışma odasında, bir duvarı baştan başa kaplayan, altın rengi madenden salkım söğütün altında davalı avukatı küstah bir biçimde savcılığın tutumunu eleştirdi. «Bayan Paulus'un bu suçla ilişkisini gösteren en küçük bir delil yok,» dedi. «Benim gördüğüm kadarıyla bu dava, davalı lehinde olması bakımından Chapman davasından çok daha güçlü.» DeGeurin, bir soygunda elde edilen paranın nasıl paylaşılacağını gösteren bir kâğıtla yakalanan bir hırsız hakkında verilen kararı Temyiz Mahkemesinin nasıl bozduğunu anlatmaya çalışıyordu. Mahkemeye sunulan kâğıt parçası, Temyiz tarafından yeterli bir belge olarak kabul edilmemişti.

Bobby Vandiver'in öldürülmesini planlamakla suçlanmasından hâlâ derin bir öfke duyan Bob Bennett savunmasını heyecanla yaptı. Davalının sözü edilen

suçla ilişkisinin ancak «**eğilimli**» sözcüğüyle tanımlanabileceğini ileri sürdü. Burada anahtar sözcük, «**eğilim**»di.

DeGeurin itiraz etmek için hazırlandığı sırada Bennett ona fırsat tanımadan şiddetle atıldı. Yolunun üzerindeki bütün yaramaz otları temizlemek istiyordu. «Ash Robinson'un John Hill'in öldürülmesi için bir nedeni olduğunu **biliyoruz...** Ash Robinson'la John Hill arasında bir düşmanlığın olduğunu **biliyoruz...** Ash Robinson'la Lilla Paulus arasında bir ilişkinin olduğunu **biliyoruz...** Bunlar tek başlarına ele alındıklarında Lilla Paulus aleyhinde bir delil oluşturmazlar ama bütün olarak onları bu suçla ilişkili olduğunu göstermeye **eğilimlidirler.**»

Cuma öğleden sonrasının geç saatlerinde, duruşmanın ilk uzun haftasının sonundaydılar. Yargıç Price avukatlardan davayla ilgili savunmalarını içeren kısa birer özet hazırlamalarını istedi. Cumartesi öğlende, oğlunun beyzbol maçından sonra bürosuna uğrayıp bu özetleri alacaktı. Pazartesi sabahleyin DeGeurin'in beraat isteği üzerinde duracağına söz verdi.

Adliye koridorlarında DeGeurin'in Javayı kazanacağı üzerinde bahse giriliyordu. Bennett'in çabalarını takdir ediyorlar ama altın kupayı davalı avukatına veriyorlardı. Eğer Ash Robinson hafta sonunda kendini aptalca, kabaca, birden sahneye atmış olmasaydı, belki de oyun dağılıp gidecek, perde kapanacaktı. Ama öyle olmadı. Allahın belası yaşlı adam en önemli zamanlarda dilini tutmasını bilemezdi.

24 Şubat 1975 Pazartesi günü Houston **Post** sabah gazetesinin birinci sayfasında, sekiz sütunu kaplayan bir sansasyon haberini okuyan Yargıç Price çok sinirlendi. **Robinson cinayetle ilişkisi olduğunu reddediyor** manşeti avaz avaz bağılıyor gibiydi. Gazete, kentte herkesin hakkında konuştuğu kişiyle özel bir röportaj yapmıştı:

Petrolcü Ash Robinson pazar günü Dr. John Hill'in öldürülmesiyle hiçbir ilgisi olmadığını söyledi.

Robinson, eski damadının «bir takım kişilerin» önünde öldürülmesini geçen haftaki duruşmada

söylendiği gibi, elbette planlayamayacağını ileri sürdü.

«Onun ölmesini istemedim,» dedi Robinson. «John Hill'in ölümü ne onun, ne de benim sorunlarımı çözümleyemezdi.»

Ve de röportaj bu doğrultuda devam ediyor, yaşlı adam masumiyetinin bayrağını dalgalandırmak için gazeteden yararlanıyordu. Paulus cinayet davasında, hakkında ileri sürülen iddiaları yanıtlamak için uzun zamandan beri süren suskunluğunu bozmak zorunda kaldığını belirtmişti Ash Robinson. Torununun masum olduğuna inanmasını istiyordu çünkü. Röportajda, aslında tanık sandalyesine oturup yemin ederek hakkında söylenen yalanları boşa çıkarmak istiyordu. Ama sağlığı yerinde değildi. Doktorunun böyle bir sıkıntıya katlanmasına izin vereceğini hiç sanmıyordu.

Yazıyı okumayı bitirdiğinde Yargıç Price, «Saçma,» diye adeta küfretti. Gazeteyi masanın üzerine çarpar gibi atarken bu röportajın duruşmanın gidişini bozup bozmayacağını merak etti. Jüri üyelerinin, daha jüriye seçildikleri andan itibaren dış dünyayla ilişkilerini kesmelerini sağlaması gerektiğini şimdi daha iyi anlıyordu. Onlara her gün davayla ilgili radyo ve televizyon haberlerini dinlememelerini söylüyordu ama bu gazetenin manşetini görememeleri olanaksızdı. Adliye binasındaki bütün bayilerde gazetenin herkes tarafından görülecek biçimde teşhir edildiği kuşkusuzdu. Arabasındaki radyosu, Yargıcın, Ash'ın röportajıyla ilgili olarak o sabah kente indiği haberini de veriyordu.

McKittrick-Paulus davasına bakması istendiğinden beri genç yargıç, olayların gelişmesi karşısında büyülenmiş gibiydi. Kaygılıydı da. Bir seferinde, «Bana bu dava **The French Connection** filmi anımsatıyor,» demişti. «Üst düzeydeki kişiler kendilerini bu işten uzak tuttukça küçük insanlar öldürülüyor ya da cezaevine düşüyorlar.»

Ash kendini böylesine söz konusu etmeseydi Yargıç davalı tarafa bir beraat kararı verir miydi sorusu, üzerinde uzun uzun düşünülecek bir konudur. Ama duruşma salonuna girdiğinde Yargıcın kabaran öfke-

sini farketmemek olanaksızdı. DeGeurin'le Bennett'i yanına çağırarak, «Bay DeGeurin,» dedi. «İstedığınız reddedilmiştir. Başlayabilir miyiz?»

Yargıç burada eski ve çok sık uygulanan bir işlemi ele alıyordu. Duruşmanın devam etmesini, sonunda jürinin bir karara varacağını umarak istiyordu. Ama bir noktada işler çığrından çıktığı takdirde DeGeurin'in önerisini yeniden düşünebilir, savcılığın Lilla Paulus aleyhindeki suçlamalarına bir son verebilirdi.

DeGeurin hayal kırıklığına uğramıştı. Yorgundu. Düzgün, çocuksu yüzünde yorgunluğun derin çizgileri belirmiş, uykusuzluktan gözlerinin akı, bir tavşaninki gibi kıpkırmızı olmuştu. O da gazetede çıkan yazıdan rahatsız olmuştu. Öfkeli yaşlı adamın sözlerinin Lilla Paulus'un savunmasında zararlı olacağını biliyordu. DeGeurin'in Ash'ı kontrol etmeye yetkisi yoktu. Oysa avukatlık ücretinin Ash Robinson tarafından verildiği söylentileri dolaşıyordu ortalıkta. Ama davalı avukatı bunu şiddetle reddetmişti.

Bu noktada DeGeurin'in yapacağı şey davayı bırakmaktı. Tanık kürsüsüne hiçbir tanığı çağırmayarak bütün söylenecekleri söylediğini bildirmektir. Ama bütün hafta sonu boyunca kendini tanık sandalyesine koymuş, kuramsal olarak duruşma dosyasına ne dereceye kadar zararlı bilginin girmiş olduğunu hesaplamaya çalışmıştı. Bu, bir avukat için daima tehlikeli bir iştir. Çünkü bir insan yıllar yılı bir cinayet davasıyla yaşarsa, davanın tüm ayrıntılarına, gizli inceliklerine ortak olursa, onun için jürinin kafasına ekilen yeni ağaçlarla, beyinde yerleşip büyümüş sık orman arasında bir ayırım yapmak son derece güçleşir.

Gerçekçi olmaya çalışan DeGeurin, jüri üyesi olsa beraat kararı lehinde oy kullanacağına karar verdi. Bennett'in ortaya sürdüğü deliller, belirli bir oranda kuşku yaratmaktan öteye gitmiyordu. Ama -tombul büyükanneyle boş bakışlı genç sekreter gibi- vasat kişiler olan jüri üyeleri gerçek delille bir ölünün renkli resimlerinin uyandırdığı etkiyi birbirinden ayıracak güce sahip miydiler? Kendisi için mümkün olabilecek en iyi anlaşmayı koparmaya çalışan bir fahişenin tanıklığıyla gerçek arasındaki farkı anlayabilirler miydi? DeGeurin'in başka

güvendiği etkenler de vardı. Sağlam, güçlü bir savunma hazırlamıştı. Özenle prova edilip hazırlanmış sorulara yanıtlar verecek tanıkları vardı. Davadan vazgeçtiği, bu kişiler tanık kürsüsüne çağırmadığı takdirde bir silah geliştirip savaşa giren ama silahından asla yararlanmayan birine benzeyecekti. Üstelik hırslı avukatın gözleri gazetelerin birinci sayfalarındaydı hep. Televizyon ekranları onu duruşmaya girerken ve çıkarken izliyorlardı. Yine de şimdiye dek oynadığı rol yardımcı aktörlük yapmak olmuştı. Eğer başrolü oynarsa birinci plana geçebilirdi. İlk celse açıldığında, «**Müvekkilimle birlikte yargılanıyorum,**» dedi. Bu an için tam on bin saattir hazırlanıyordu. Sahneyi sessiz sedasız terketmeye hiç niyeti yoktu. Ününün gümbürtüler çıkaracak bir zafere gereksinmesi vardı. Tıpkı Yarışatı Haynes gibi omuzlar üzerine alınmak, duruşma salonundan öyle çıkmak istiyordu.

Önce, Bob Bennett'in «delil» diye ileri sürdüğü kâğıt parçaları üzerine bir şey yapması gerekiyordu. Bunların içinde en kaygılandırıcı olanı, tutuklandığı gün Lilla Paulus'un çantasının dibinde bulunan, Ash Robinson'un özel telefon numarasının yazılı olduğu kâğıttı. Bu konuda DeGeurin'in elinde çeşitli savunma yolları vardı: Bir kere, Lilla Paulus'un evinde yapılan aramanın yasalara aykırı olduğuydu. Jerry Carpenter ve adamları müvekkilini silahla tehdit etmişlerdi. Ama bu aramayla ilgili itirazlar duruşma tutanaklarına zaten geçmişti. Hem de sık sık. Temyiz Mahkemesinin ilerde bunu dikkate alacağını umuyordu. Bolton, savcılık lehinde tanıklık ederek Ash Robinson'un 1972 sonbaharında, John Hill'in öldürüldüğü sıralarda evine özel numaralı bir telefon bağlattığını söylemiş, Bob Bennett de bunun Robinson'la Lilla Paulus'un doktoru öldürme planlarını hazırlamaları için yapıldığını ima etmişti.

Yarım gün süren sıkıcı, yorucu soruşturmada -en azından iki jüri üyesi, telefon güvenlik memurunun başını sallayarak bu konuda kesin bilgisi olmadığını ileri sürmesini kabullenmişlerdi- DeGeurin rehberine kayıtlı olmayan numaranın Robinson'a, Dr. John Hill'in öldürülmesinden sonra verildiğini kanıtladı. Ama Lilla Pa-

ulus için Ash Robinson'un özel telefon numarasının ne gereği vardı? Bennett bu nokta üzerinde durdu. Ama DeGeurin telefon idaresinden gelen adama öylesine saldırdı, onu şaşırttı ki jüri üyeleri etkilenmekten kendilerini alamadılar. Eğer bir insan bir noktayı aydınlatmak için tam dört saat çabalarsa, bunun başkaları üzerinde etkili olmaması olanaksızdır.

Savunmasını daha da etkili bir duruma getirmek için davalı avukatı kentin sevilen meslektaşlarından birini, avukat Richard Keeton'ı tanık kürsüsüne davet etti. Keeton, Ash Robinson konusunda zaman zaman danışmanlık yapmıştı. Tanık sandalyesinde oturup Bay Robinson'un, John Hill'in öldürülmesini izleyen günlerde ne derece, «üzgün ve perişan» olduğunu anlatmaya başladı. Yaşlı adamın telefonu hiç durmamacasına çalmıştı. Hatta bu krizli dönemde arada sırada Robinson'un yanında bulunan Keeton bu telefonlardan birkaçına cevap vermişti. Telefonlar yaşlı Ash'ı rahatsız etmek isteyen kötü, anlayışsız kişilerden geliyordu. DeGeurin bilgiç bilgiç başını sallayarak gerçeğin ortaya çıkmasından memnun olmuş gibi bir tavır takındı. Ash Robinson bu telefonlardan öylesine rahatsız olmuştu ki, sonunda kimsenin bilmeyeceği, bu yüzden de telefon edemeyeceği yeni bir numaranın verilmesini istemişti. Durum bir parça sükunete kavuşunca da bu telefonu iade etmişti. Bundan daha doğru bir hareket de olamazdı.

Ama yaratılmaya çalışılan görünümde çatlak bir nokta vardı. Bennett bunu ortaya koymakta gecikmedi. Ash Robinson'un yıllardan beri kullandığı bir özel telefonu zaten vardı. Bu telefona hâlâ da sahipti. Rehberde yazılı telefon numarasına yapılan telefonlardan böylesine rahatsız olduğuna göre neden ikinci kez bir özel telefon bağlanmasını istemişti? Neden çok uzun bir zaman önce bağlattığı özel telefon numarasını kendisini aramalarını istediği kişilere vermemişti? Neden yalnızca birkaç hafta için yeni bir telefon bağlatılması gibi bir zahmete katlanmış, bu numarayı neden Lilla Paulus'a vermişti?

Albert W. Summerford tıpkı adına benzeyen biriydi. Kusursuz, bakımlı bir yüzü, bir tavşaninki gibi daima

kımıl kımıl eden bıyıkları vardı. «Nasılsınız?» diye sorulduğunda belki de sabah saat dokuzda alınan tansiyonunu, kandaki şeker miktarını, hatta Noel'den beri kaç kez öksürdüğünü bile anlatacaktı. Kendisi el yazısı uzmanıydı. Ama bu konuda patronu olan DeGeurin'e, kendisine «Sözü geçen belgenin inceleyicisi» gibi daha onur verici biçimde hitap edilmesini istediğini hemen bildirmişti. Hemen hemen çeyrek saat, mesleğiyle ilgili başarılarını, otuz yıllık meslek yaşantısındaki ustalıklarını, hatta «ABD Gizli Servisinde danışman» olarak bile çalıştığını anlattı. 1940'dan beri 6,000 7,000 arası değişik vakada önemli bir rol oynadığını, 100,000'den fazla belgeyi incelediğini söyledi. Summerford'un kendinden söz etmekten hoşlandığı belli oluyordu. Bunu kokteyl partilerde bile yapıyordu herhalde. DeGeurin tarafından, Lilla Paulus aleyhine kullanılmak üzere delil olarak sunulmuş dört belgeyi incelemesi için tutulmuştu. Ayrıntılı, titiz bir çalışmadan sonra, Summerford, «Lilla Paulus'un bunları yazmış olduğuna kanaat getirmediği» sonucuna varmıştı. Bu sonuca varmak için Lilla Paulus'a dokuz sayfa dolusu yazı yazdırmıştı. Sonra bu sayfalardaki yazıyı, kâğıtlardakiyle karşılaştırmıştı. Aldığı sonuçları, yazılardan örnekler vererek uzun uzun açıkladı.

DeGeurin, Lilla'nın yatakodasında bulunan, arkasında, «Ash'a mahkemeye çağırmaya çalıştıklarını söylemeniz iyi olur Anne,» yazılı kâğıdı elinde sallayarak, «Yani,» dedi. «Bu notu yazanın Lilla Paulus olmadığını mı iddia ediyorsunuz?»

Summerford, favorileri kadar düzgün bir sesle, «Böyle bir şey söyleyemem,» dedi. «Yazılar arasında belirgin farklar var.»

Peki, Ash Robinson'un özel telefon numarasının yazılı olduğu kâğıt?

Summerford bu dikenli çalının çevresinde dönüp dolaştı. Bu numarayı yazan elde hem farklar, ne de «benzerlikler» vardı. Onu bu telefon numarasını yazan kişi olarak kesinlikle gösteremeyecekti.

Sonuç olarak, diğer kâğıt parçalarından biri, havayolları uçuş programı yazılı belge, Marcia McKittrick tarafından yazılmışa benziyordu.

Bob Bennett tanığı sorguya çekmek için kalktı. Ha-

linde, el yazısı uzmanlarına ancak kadife elbiseler, dantelli gömlekler giyen dört yaşındaki çocuklara olduğu kadar güvendiğini anlatan bir hal vardı. Sesindeki alaycı tonu gizlemeye çalışmadan; «Bay Summerford,» dedi. «Bir insan heyecanlandığı, hastalandığı ya da...» Burada sustu. Lilla Paulus yine öksürmeye başlamıştı. Soluk alabilmek için vızıltılı sesler çıkarıyordu. «...Ya da **soluksuz kaldığında** el yazısının değişik olabileceği doğru mudur?»

Summerford omuz silkti. «Bir insan yazısını ancak bir çeşit yazar.»

«Titreme diye bir şey olamaz mı? Böyle bir şey yok mudur?»

Uzman, «Evet, vardır,» diye onayladı.

Bennett masasının üzerindeki dosyaya baktı. Bunda Paulus'un savcılık tarafından aylar önce elde edilmiş elyazıları vardı. Bennett'e göre bunlar, Lilla Paulus'un Albert W. Summerford'a verdikleriyle şaşılacak derecede farklıydı. Bob Bennett, Summerford'un «Sanatına» tam bir hafta süresince saldırıda bulunabilirdi. Çünkü bu konudaki uzmanların, iyi para verildiği takdirde patronları lehinde karara vermekte, onlara yardımcı olmak istemekte aceleci olduklarını öğrenmişti. Ama bu atı kırbaçlamamayı kararlaştırmıştı. Summerford'un kendisi için yararlı olacağını ummuyordu. Jüri, adamın kendini beğenmiş bir tavırla Lilla'nın i'leri şöyle, t'leri böyle yazdığı konusundaki açıklamalarından bıkmış, hatta hiç ilgi duymadıklarını belirtmişlerdi.

Houston'da iki gazete vardır: Birisi sabah çıkan **Post**, diğeri de akşam gazetesi olan **Chronicle**. Görünüşte ikisi de siyaset bakımından tutucuydu. İkisi de Amerika'daki en iyi on gazete listesine girecek gibi değildi. Ama zaman zaman aralarında mektep çocuklarına benzeyen türden çatışmalar çıkardı. **Post**, Ash Robinson'la yaptığı özel röportajı yayınladığında **Chronicle** kendi aralarındaki anlaşmaya göre haberi atlamış oluyordu. Oysa Ash Robinson kızının ölümünden beri Avrupa, New York hatta haftalık dergilere bile kapısını seve seve açmış, gazetecilere daima yakınlık göstermişti. **Chronicle** ikinci planda kalmanın acısını yaşlı adama bir muhabirini yollayıp, daha da heyecanlı, ilgi çekici bir

röportaj yaptırmakla çıkardı. Zaten Ash bu konuda bir parça hasis davranmış, **Post**'a herşeyi anlatmamıştı.

Ertesi günkü **Chronicle** okuyucularına, birinci sayfasının en üst tarafında, **Petrolcü yalan makinesinin kendisini cinayet suçundan temize çıkardığını** söylüyor diye bildirdi. Bunun altında Ash'ın kendisine New York'da satın aldığı belgenin ayrıntılı açıklaması vardı.

Gazete, jürinin toplanacağı sırada okuyuculara dağıtıldı. Bir gün önce öfkeli olan Yargıç Price, şimdi kurdurmak üzereydi.

Derhal jüri üyelerine bir salon ayrılmasını, yiyecek, yatacak yer hazırlanmasını, kapıya nöbetçi konmasını istedi. Bürosunda öfkeli öfkeli dolaşırken gazeteyi elinde vuracak hedef arayan bir sopa gibi tutuyordu. Yüksek sesle, «Acaba Bay DeGeurin neden Ash Robinson'u tanıklık etmeye davet etmiyor?» diye kendi kendine merak etti. «Gazetede hasta olduğu yazılı ama Kirby Drive'deki evinde basın toplantısı yapacak kadar sağlıklı. Allah kahretsin, kendi yargılanmasını kendisi sahneliyor. Yargıç da jüri de kendisi olduğuna göre sonunda be-
raat edecek.»

Genç Yargıç öfkeliydi. Çünkü DeGeurin'in yaşlı adamı tanıklık etmeye çağıramayacağını çok iyi biliyordu. Çünkü Bennett'in de onu sorguya çekmeye hakkı vardı. Bob Bennett de bu fırsattan çok iyi yararlanacak, o zaman da Lilla hapı yutacaktı. Ash susarak Lilla Paulus'u desteklemediğine göre, tanıklık ettiğinde onu kurtlara fırlatıp atacağı kesindi.

Bir gazeteci Bennett'i durdurup savcılığın Ash Robinson'u tanık olarak duruşmaya çıkarıp çıkarmayacağını sordu. Bennett'in bakışları hemen hemen tiksintiyle doluydu. «Ash Robinson'un doğruyu söyleyeceğine inanacağımı sanıyor musunuz?» dedi. Eğer savcı yardımcısı Ash'ı duruşmaya getirirse, o zaman Bennett yaşlı adamı, yasalara göre «himayesi altına almış» sayılırdı. Ash bütün suçlamaları reddettiği takdirde de Lilla Paulus'un davasına bakılamazdı. Dava düşerdi.

Bennett koridorda hızlı hızlı yürürken aklına bir şey geldi. Belki de eline çok değerli bir koz verilmişti. Yaşlı adamın yaptığı sahne dışı gürültüler belki de jüride Dick DeGeurin'in neden Ash Robinson'u tanık ola-

rak çağırmadığı için bir merak uyandırmıştı. Ash Robinson hangi cehennemdeydi? Belki de jüri üyeleri kendi kendilerine, davalı avukatının onu Lilla'yı savunması için neden çağırmadığı düşünüyorlardı? Bennett, «Bu bir çılgınlık,» dedi yardımcısı Bob Burdette'e. «Ama Ash'ın duruşmaya katılmaması bizim en güçlü kozumuz olabilir.»

Dick DeGeurin, Lilla Paulus'u tanık kürsüsüne davet ederek herkesi şaşırttı. Taktiğin tehlikesi düşünüldüğünde ne kadar soluk kesici olduğu ortaya çıkardı. Savcı Bobb Bennett bu fırsattan yararlanacak, davalının hayatının ipliğini pazar çıkarmaya çalışacaktı. Ama DeGeurin, ağır ceza davalarının ustası Percy Foreman'la konuşarak, bu tehlikeyi göre almayı kararlaştırmıştı. Lilla'nın sabıka dosyasında cinayet suçu olmadığı gibi, ahlaksızlık yönünden de kaygılandırıcı bir durum bulunmuyordu. Yirmi ya da otuz yıl önce işlediği suçlar sıradan şeylerdi. Bennett'in bunları jüriye sunacağı beklenemedi. DeGeurin çok dikkatli olması gerektiğinin farkındaydı. Bob Bennett'in tanığı lekelemeye çalışacağını, bunu kesinlikle engellemesi gerektiğini biliyordu. Öte yandan Lilla Paulus'un tanık sandalyesinde hakkındaki bütün çirkin suçlamaları, ithamları reddetmesi büyük yarar sağlayacaktı. Zaten Lilla'nın kendisi de tanıklık etmeyi istiyordu. Ne de olsa bir zamanlar bıçak atan birine hedef olarak durmayı kabul edecek kadar yüreklilik göstermişti. Elli altı yıldır parlak, heyecanlı, göz alıcı bir hayat yaşıyordu. Böylesine önemli bir durumda sahneye çıkmayı, sözcüğün tam anlamıyla kendini suçsuz çıkarma fırsatını kaçıramazdı.

Böylece Lilla Paulus, cambaz ipinin üzerinde yürümeye hazırlandı. Sağ elini havaya kaldırarak gerçeği, yalnızca gerçeği söyleyeceğine yemin etti. Üzerine atılacak soruları hemen galamaya hazır bekleyen bir kuşa benziyordu. Sesi zayıf ve titrekti. Gözleri kalın camlı gözlüklerinin gerisinde hüznü dolu, iri iriydi. Daha adını söyleyemeden yine öksürmeye başladı. Mendilini ağzına bastırarak öne doğru eğildi. Bu acımasız duruma düşürülmesinin acısını ağzından kanlar fışkırtarak ödeyecekmiş gibi bir hali vardı. Bennett başlangıçta jüri üyeleri-

nin Lilla'yı sevgi ve anlayışla bağırmasına basacaklarını sanıp kaygılandı ama üyelerden bir kadının bu öksürük nöbetini kuşkuyla izlediğini farketti. Umut verici bir şeydi bu.

DeGeurin meselenin özüne kurşun gibi daldı. «Ash Robinson'u tanır mısınız?» diye sordu.

Lilla nazık bir biçimde yanıt verdi. «Tanırım, Ama özel olarak değil.»

«Ash Robinson hiç evinize geldi mi?»

«Hayır.» Yanıtlar bir davula indirilen darbeler gibi kısa, kesindi. Lilla'nın bakışları bir an için, verdiği yanıttan hiç rahatsız olmamış gibi görünen Bennett'e gitti. Genç savcı yardımcısı yalnızca DeGeurin'in müvekkiline, hiç olmazsa yaşlı adamı tanıdığını kabul etmesini söyletmesine şaşırmış gibiydi. Lilla'nın Ash'ın evine hiç gelmediğini belirtmesine da şaşırmıştı. Kendisine kalacak birkaç saat içinde bunun aksini kanıtlayıp kanıtlamayacağını bilemiyordu. Duruşma, ertesi gün öğleden sonra biterdi herhalde. Bir haftalık bir süre verildiğinde Bennett, Lilla'yla Ash Robinson'un eski, hatta birbirlerine düşkün iki arkadaş olduklarını kanıtlayacak pek çok tanık bulabilirdi. Bu iki kişinin yaşamları yalnızca Alameda Ahırlarında birbirine kenetlenmiş değildi. Ayrıca 1971'de Dr. John Hill'in 'ilmalden ölüme neden olma' davası boyunca Lilla'nın her celseye girdiği, sonuçları bir bir yaşlı adama bildirdiği üzerine ilginç bir söylenti duymuştu. Üstelik Bennett, Ash Robinson'un en azından bir arkadaşına Lilla'yı John Hill'in yaşantısı hakkında bilgi toplamakla görevlendirdiğini söylediğini de biliyordu. Yapabileceği pek çok şey vardı ama, şu sırada Bennett ağzı bir karış oturmaktan, dul Paulus'un ne gibi bir yüz-süzlük yapacağını beklemekten başka bir şey yapamıyordu. Artık bir profesyonelle karşı karşıya olduğunun farkındaydı.

40 LİLLA PAULUS'UN JÜRIYE HAYATINI ANLAT-
ması, daha doğrusu bu durumda anlatmayı yeğ-
lediği hayat öyküsü, yalnızca otuz beş dakika sürdü. Öy-
lesine renksiz, sıradan bir yaşamdı ki, Lilla'nın buna yıl-
lar yılı nasıl katlandığı merak konusu oldu. Jüri üyele-
rinin süssüz, sade yaşamı boyunca durmadan çalışmış
bir «köylü kadını» olduğuna inanmalarını istiyordu. Yal-
nızca son yıllarında bu dava gibi, büyük bir ıstırap ve kay-
gıyla karşı karşıya gelmişti. Sık sık ince vücudunu kapla-
yan kansere değindi. «Sanırım, kanser ameliyatımdan **son-
raydı...**» diyordu konuşmasının bazı yerlerinde. Dulluğunu
da ortaya atıyordu. «Kocam Claude kalp krizinden öldü-
ğünde,» şöyle şöyle oldu diyordu. Hatta bir seferinde
kalp rahatsızlığıyla kanseri birleştirdi. «Ben kansere,
Claude de kalp rahatsızlığına yakalandığımızda daha kü-
çük, iki odalı bir ev satın aldık,» dedi. Ölüm Lilla'nın
kapısını sık sık çalmış gibiydi. Bir ara kocasının ölümün-
den sonra ilişki kurduğu Corley adındaki erkeği de an-
lattı. Bu adam, Lilla'nın yanında, bahçede sebzelerin-
i bakarken düşüp ölüvermişti: Kalp krizinden. Bennett
bu noktada inlememek ya da gülmek için yanağının iç
tarafını ısırdı.

Sonra DeGeurin dokunaklı bir konuya geçti.

«Bir kızınız var mı?»

Lilla gülümsedi. Hem de tatlı tatlı denecek bir bi-
çimde. Celsenin açıldığı saatten beri kadının yüzünde
beliren ilk aydınlanmaydı bu. «Evet, var. Mary... Yirmi
yedi yaşında... St. John okulunda okudu...» Lilla bir an
susarak kentin bu en tanınmış, en pahalı okulunu her-
kesin içine sindirmesini bekledi. «Kızım orada okurken
İzcilere annelik ettim...»

Eğer Lilla o anda tanık kürsüsünde ayağa kalkıp bir Amerikan bayrağı çıkararak sallamaya başlarsa Bennett hiç şaşırmayacaktı. Davalının en küçük bir suçlamayı bile kabul etmeyeceği belli olmuştu. Kadın bu biçimde devam ettiği takdirde Bennett jürinin kendisini Underwood Caddesinin Azize Lilla'sının altına dinamit koymakla suçlayacağını anlıyordu.

Şimdi DeGeurin müvekkiline, aleyhinde yapılan suçlamaların her biri üzerine sorular sormaya başlamıştı.

Lilla, delil olarak gösterilen dört kâğıdın sahibi, yazarı olduğunu reddetti. Ya çantasında, üzerinde Ash Robinson'un telefon numarasının yazılı olduğu kâğıdın bulunması? «Onu ben yazmadığım gibi kime ait olduğunu da bilmiyorum...» Belki de arkadaşlarından biri onu kendisine meçhul bir nedenden ötürü vermişti. O da bunu çantasına koymuş, sonra da unutup gitmişti. Hava-yolları tarifesi, dava ve tanıklarla ilgili telefon numaraları üzerine de bir şey bilmiyordu.

— Ash Robinson'la Ben Taub Hastanesinde buluştuğunu reddetti.

— Bobby Wayne Vandiver'le karşılaştığını ya da onu tanıdığını reddetti.

— Marcia McKittrick'in dediği gibi evinin bir 'silan deposu' olduğunu reddetti.

— Hatta Marcia McKittrick'in ifadesinde olduğu gibi. kızı Mary Jo'nun Joan Robinson Hill'le binicilik yarışmalarına katıldığını bile inkar etti. Joan Hill'in «Sosyete çevresinde» örnek tutulan bir kişi olduğunu, kendi kızınınsa daha çok rodeo yarışmalarına katılan sıradan bir genç kız olduğunu ileri sürdü. Yolları karşılaşmamıştı. Hatta kızının Ash Robinson ailesiyle en küçük bir ilişkisi olabileceğini de reddetti.

Oysa DeGeurin, Marcia McKittrick'i jüri önünde gözden düşürmekten daha somut, sağlam bilgiler sunmak zorundaydı. Jüri üyelerinin Lilla Paulus gibi saygıdeğer bir kadının, Marcia McKittrick gibi uyuşturucu müptelası, ahlaksız bir kadını bir zamanlar izcilerin toplandığı evine nasıl kabul ettiğini merak ettiklerini biliyordu.

«Marcia McKittrick'i tanıyor musunuz?» diye sordu.

Lilla'nın yüzünde bir anlık bir hoşnutsuz anlam belirdi. Sonra, «Evet,» dedi.

«Onunla ne zaman tanıştınız?»

«1972 ilkbaharında.»

«Sizi onunla kim tanıştırdı?»

«...Kocamın bir arkadaşı.»

İşte bu noktada Lilla bir hata yaptı. Düştüğünde havaya gerilmiş ipi nerdeyse geçmiş, karşı tarafa adımını atmak üzereydi. Bundan kaçınılabilirdi. Ama Lilla, her avukatın iyi hazırlanmış, prova ettirilmiş tanığın yapmasından korktuğu şeyi yaptı... Senaryonun dışına çıktı.

Lilla Paulus, Marcia'nın aile içine ne numaralar yaparak girdiğini anlatıyordu. Anlattığına göre kocasını yeni kaybetmiş, kızı evlenip başka bir kente yerleşmiş olan Lilla yalnızlık çekiyordu. İşte bu sırada ortaya Marcia çıkmıştı. O da arkadaşsız, yalnızdı. Lilla Paulus'un yalnız, üzüntülü yaşamına neşe, gençlik katmış gibiydi.

«Marcia yalnız bir kıza benziyordu,» dedi Lilla. Sesi acı bir anımsayışın hüznüyle doluydu. «...Kalacak bir yere gereksinmesi vardı... Ondan hoşlandım... Ama konuşmasından anlayacağınız gibi onun hayatı bir parça değişikti...» Etkili bir duraklama... «Benimkinden değişikti demek istiyorum.»

Bob Bennett olduğu yerde, elektrik şokuna tutulmuş gibi adeta fırladı. Dimdik oturdu. Tümceyi kendi kendine yineledi. «...**Ama konuşmasından anlayacağınız gibi onun hayatı bir parça değişikti... Benimkinden.**» Lilla kontrolunu mi yitirmişti? Bu görünüşteki masum sözlerin yaşamının kilitli kapılarını açacak bir anahtar olacağından haberi yok muydu?

İnanılmaz bir biçimde, Lilla Paulus daha da ileri gitti. Öyküsünü anlatmayı sürdürdü: Marcia McKittrick onun evine yerleştikten sonra Lilla'nın şöhretleri kuşukulu, can sıkıcı erkekleri evine kabul ederek gösterdiği konukseverliği eleştirmeye başlamıştı. «Bir keresinde Marcia'ya arkadaşlarından hiçbirini evimde görmek istemediğimi söylemiştim... Ben onun gibi bir kadın değildim.»

DeGeurin sorularını polisle ilgili davranışa getirerek

bitirdi. «Jerry Carpenter sizi tehdit etti mi? Herhangi bir vaatte bulundu mu?»

Lilla başını coşkuyla sallayarak, «Evet,» dedi. Eğer Ash Robinson'u bu cinayet davasına bulaştırdığım takdirde her çeşit suçlamadan uzak tutulacağımı söyledi.»

«Siz buna ne yanıt verdiniz?»

«Jerry Carpenter'e, polisin gerçeği çıkarmasının başlıca görevi olduğunu bildirdim. Onun istediği biçimde tanıklık edecek olursam, yalan yere tanıklık etmiş, suç işlemiş olacaktım.»

Seyircinin karanlıkta perdenin açılmasını beklediği o gizemli anda olduğu gibi salona derin bir sessizlik çöktü. Bennett ayağa kalkıp tanık sandalyesindeki kadına saygıya benzer bir bakışla baktı. Lilla Paulus'un söylediği şeyden nasıl yararlanacaktı? Dinleyiciler arasında Lilla'nın kendi hesabına çok güçlü bir savunma yaptığı duygusu uyanmıştı.

Savcı yardımcısı, Lilla'nın kocasının ailesini nasıl geçindirdiğini merak ederek sorgusuna sakın bir tavırla başladı. Kentin en kibar mahallerinden biri olan Sunset Bulvarında bir evde oturmak, kızlarını St. John Okuluna yollamak, ona binicilik dersleri aldirmek için babanın gerçekten iyi para kazanması gerekirdi.

Evet, dedi Lilla, kendisi para işlerinden pek anlamazdı ama bildiği kadarıyla kocasının «yatırımları» vardı. «Senetlerden, tahvillerden de iyi kâr elde ediyorlardı. Ustelik Galveston'daki evlerin kirası da vardı.»

Bennett bir kaşını kaldırdı. «Galveston'dan kira paraları mı?» diye sordu.

«Evet. E Sokağında bir iki ev var.»

Bennett'in sesi birden kırbaç gibi indi. «Kocanızın kumardan da geliri vardı, değil mi?»

Lilla şaşırmış gibi baktı. «Hayır, Yoktu.»

«Kocanız bir müşterek bahisçiydi, değil mi?»

«Bildığım kadarıyla hayır.» Jüriden yana da sorunun küstahça, gülünç olduğunu anlatır gibi bakmıştı. DeGeurin itiraz etti. Bunun için iyi bir nedeni de vardı. Eğer savcı Lilla Paulus'u ölmüş kocasının kişiliği nedeniyle suçlamak istiyorsa boşuna çabalıyordu. Yargıç, Bennett'e çok dikkatli olmasını söyleyerek soruşturmasını sürdürmesini istedi. Yargıç Price de tanıklığı sırasında Lilla Paulus'un

başına taktığı nurlu haleden tedirgin olmuştu. Ama savcının bunu konuyla ilgili olmayan alanlara girerek kaldırmasına izin veremezdi.

Pekala, Bennett, Claude Paulus'un işiyle ilgili soruları bırakabilirdi ama Glaveston'daki kiralık evlere dönmesini engelleyecek bir şey yoktu.

«Bu kiralık evler Postane Caddesindeydi, değil mi?» diye sordu. Adresi vurgulayarak söylemişti. Çünkü Galveston'daki Postane Caddesi fahişeler için neyse New York'un Bowery'si de serseriler için oydu.

«Şey,» dedi Lilla. «E Caddesiyle Postane Caddesi aynı yerdir.»

Bennett, «Bunlar genelevlerdi, değil mi?» diye kurşununu sıktı.

DeGeurin itiraz ettiğini bağırırken Bennett başını sallıyordu. Bunun konu dışı olduğunun farkındaydı ama yine de jüri üyelerinin bilgi edinmesi gerekiyordu. Şimdi sıra Lilla'nın yaptığı ikinci hatadan yararlanmaya gelmişti: Kendi yaşamının Marcia'nınkinden «bir parça değişik,» olduğunu söylediği bölüme. Herhalde Lilla, Marcia'nın fahişelik yaptığını biliyordu, değil mi?

Hayır, diye ısrar etti Lilla, bunu kesinlikle bilmiyordu.

Bennett aynı soruyu yarım düzine kadar değişik biçimde sordu, Lilla da yarım düzine kere, evinde yatıp kalan konunun böylesine çirkin bir biçimde hayatını kazandığını bilmediğini belirtti.

Bennett kendi kendine hoşnutsuz sesler çıkardı. Masasındaki dosyalardan birini yırtar gibi açmak, otuz yıl öncesinin tarihini taşıyan Lilla'nın sabıka kağıdını alıp bundan bir uçak yapmak ve kadının kucağına konacak biçimde fırlatıp uçurtmak istiyordu. Belki de Lilla Paulus onu, 1942 yılında başlayan polisle olan karşılaşmaları, «Soruşturma» ya da «Serserilik, fahişelik» diye başlıklar atılmış konular üzerinde aydınlatırdı.

«Bana arkadaşını söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim» ilkesine dayanarak Lilla'nın, Marcia'nın çalışma, ekmeğini kazanma biçimi üzerinde çok az da olsa bir bilgisi olması gerekirdi. Ama yasa savcının daha ileriye gitmesine izin vermiyordu. Yalnızca cinayet işlemekten hüküm giyme ve ahlaksızlıkla ilgili hafif suçlar kabul edilebilirdi.

Lilla Paulus işlediği suçlardan hüküm giymediğine göre bu dosya jürinin gözlerinde Lut Gölü yazıtları gibi gömülü kalacaktı.

Bennett ne yapacağını bilemeden tanığa **şimdilik** soracağı bir şey olmadığını belirtti. Ama daha sonra tanık sandalyesine çağırabilirdi. Dinlenme saatinde bürosuna giderek koltuğuna oturdu. Öfkeden için için kaynıyordu. Lilla'nın ağzından kendisine yararlı olabilecek bir tek sözcük bile alamamıştı. «Bu, jüri düzeninin gerçeği nasıl sakladığının belirgin bir örneği,» dedi, «Doğrusu Bayan Paulus'a, 'sırası gelmişken, o izci kızlara da fahişeliği, kızına öğrettiğin gibi öğrettin mi, Lilla?' diye sormak isterdim.»

Bir yıl kadar önce, Hallettsville'nin küçük bar kentinde Mary Jo Paulus babaannesinin mirasından hakkına düşeni alabilmek için başarısız bir girişimde bulunmuştu. Orada, yemin ederek, annesinin kendisini bir fahişe olarak eğittiğini ileri sürmüştü. Hepsi oradaydı: Bir başka kentin duruşma dosyasında ıstırap verici, çıplak bir biçimde yazılı duruyordu. Ama Bob Bennett bu belgeleri de jüriye gösteremezdi.

«Gelmeyecek,» diye terslendi Bennett. «Ölesiye koruyor. Ve de onu asla suçlamıyorum.»

Duruşma salonuna döndü. Celse açıldığında Lilla Paulus'u tanık sandalyesine davet etti. Artık düzmece bir nezaket gösterisi yoktu. Lilla'nın John Hill'in öldürülmesiyle ilgili öneriyi en azından diğer iki sabıkalıya teklif ettiği doğru değil miydi?

«Hayır,» dedi Lilla aşırı soğukkanlı bir sesle. Kadının dinginliğine diyecek yoktu doğrusu.

«Marcia McKittrick'e evinizin anahtarını ne zaman verdiniz?»

«Tamı olarak bilmiyorum... Belki de 1972'nin ilkbaharında ya da yazında.»

«O zamana kadar artık konduğunuzun hayatının sizinkinden 'bir parça değişik' olduğunu anlamıştınız, değil mi?»

Lilla başını evet diye salladı. «Gayet açıktı bu. Ben elli altı yaşındayım. Oysa sanırım yirmilerinde.»

«Bir dakika,» diye düşündü Bennett. Sonra, «Siz burada yaşınıza ters düşen **hayat biçiminden** söz ediyorsunuz, değil mi?» diye sordu.

Lilla hemen geri çekildi. İlk kez dinginliğini bir parça olsun yitirmiş gibiydi. «Hayır... Ben... Ben...» diye kekeledi.

Bennett ara vermeden atıldı. «Onun bir fahişe olduğundan kuşkulandınız, değil mi?»

Lilla kontrolünü yeniden topladı. «Onun bir fahişe olup olmadığını bilmiyordum. Benim evimde erkeklerle asla buluşmadı.»

«O halde Marcia McKittrick'in hayatının 'bir parça değişik' olduğunu anlatan şey sizin yaşınızın elli altı, onunkininse yirmi üç olması mıydı?»

«Evet. Sanırım. Evime girip çıkıyordu. Kendisinin bir evi yoktu. Benim vardı... Kızdan hoşlandım... İçtendi. Dosttu.»

«Onun hakkında tüm bildikleriniz bu kadar mıydı?» diye Bennett bilmek istedi. «Sizden genç olması ve arkadaş olması mı?»

«Ancak bu kadar söyleyebilirim.»

«Yo, hayır, söyleyecekleriniz bu kadar.»

Lilla bir parça sinirli bir tavırla, «Hepsi bu kadar,» diye atıldı.

Bennett vites değiştirdi. «Diane Settegast'la ne zaman tanıştınız?» diye sorarak Joan Robinson Hill'in evinde, onun ölümünden bir hafta önce konuk olarak kalan kadının adını söyledi. Bu kadın aynı zamanda esrarlı Fransız pastalarından söz eden, Ash Robinson'u herkesten çok etkileyerek onu harekete geçiren kişiydi. Bennett acayip bir raslantıyı da farketmişti: Diane Settegast aynı zamanda Lilla'nın da yakın arkadaşıydı. Joan Hill'in duruşması sırasında birkaç kez geldiği Houston'da Lilla'nın evinde konuk kalmıştı. Bennett onun yaşlı adamla mahzun gözlü Lilla arasında bağlantıyı kuran kişi olduğundan emindi.

Lilla, Diane Settegast'la en azından on beş yıl önce tanışmış olduğunu söyledi. Alameda Ahırlarında.

«Ash Robinson'un iyi arkadaşı olduğunu da biliyor muydunuz? Joan Hill'in de?»

«Evet, efendim.» Şimdi Lilla dikkat kesilmişti.

«Onun Joan Hill'in ölümünden bir hayli üzüntülü olduğunu da anlamış mıydınız?»

«Evet, efendim.»

«Diane Settegast'ın sizinle olan arkadaşlığınız yoluyla Ash Robinson'un da üzgün olduğunu biliyor muydunuz?»

«Kızı öldüğünde Bay Robinson'u görmedim. Ama bu yüzden üzgün olduğunu tahmin edebilirim.» Bennett bu yanıt üzerinde bir an durdu. «Kızı öldüğünde» demesi onu tahrik etmişti. Lilla, Ash Robinson'u hiç tanımadığını ileri sürdüğüne göre, nasıl oluyor da böyle bir sıfatlama yapabiliyordu? Jüri bunu anlayıp üzerinde duracak kadar zeki miydi?

«Size göre, Bay Robinson evinize hiç gelmedi mi?»

«Gelmedi, efendim.» Kesin. Boyun eğmeyen bir yanıttı.

«Demek, Bay Robinson evinize geldiğini söylediğinde, yal...» Bennett sözcüğü tamamlamadı. Onun yerine, «Hata mı etti?» dedi.

Lilla durdu. Belki de savcının blöf yapıp yapmadığını anlamaya çalışıyordu... Aslında Bennett blöf yapmıştı. Lilla söylediğinde ısrar etmeyi yeğledi. «Bay Robinson ben evdeyken evime asla gelmedi.»

«Sizin tanıdığınız değildi,» dedi Bennett. «Sanırım böyle söylemişsiniz.»

Lilla bir iki adım geri çekilmeyi uygun buldu. «Oh onu tanırdım... Ama şahsen... At yarışlarından, ahırlardan. Ama hayatımda Bay Robinson'la özel olarak ya da gizli hiç konuşmadım.»

«Onun evine hiç gitmediniz mi?»

«Hayır, efendim.»

Yorgun, öfkeli ve başarısız soruşturmasına son verdi. DeGeurin müvekkilini kibar, anlayışlı, yaptığı tanıklık için tebrik ederek salondan çıkardı.

O gece karanlığın adliye binasının üzerine çökmesinden, Jerry Carpenter'le gazete muhabirleri biralarını içip bürodan gitmelerinden, otopsilerden, temizlikçi kadının gelip, Bennett'e çıkıp gitmediği takdirde bürosunu temizleyemeyeceğini söylemesinden çok sonra Bobb Bennett koltuğunda arkasına dayanıp bakışlarını tavana dikti. Gün boşuna geçmişti. «Amerikan yasaları hemen hemen yetersiz,» dedi kendi kendine. Bir parça şaşkırmaktan da kendini alamadı. John F. Kennedy'nin gü-

neşinde tavllanmış bir kişi olmasına karşın koyu bir sağcı gibi konuşmuştu. Ama duruşma bu biçimde sürüp gittiği takdirde Lilla böceği beraat kararının kanatlarına oturarak uçup evine gidecekti. Washington'daki bürodan aldığı iş teklifi ona hiç şu andaki kadar çekici görünmemişti. Bu karışık, perişan yerden, Houston'dan gitmek, her şeyi unutmak istiyordu.

Sonra telefona döndü. Bir süre anlamsız, boş bakışlarla baktı. Sonunda almacı eline alıp bir numara çevirdi. Önce Houston'da birine, sonra başka bir kenttekine. Bunlar, mesleğinin en önemli iki telefon konuşması oldu.

41 DICK DEGEURIN HAYATINDAN MEMNUNDU.

Evi, fırtınaya karşı iyi onarmıştı. Buz gibi rüzgarın içeri girebileceği tek yer Ash Robinson'un hâlâ ortada olmamasıydı. Bu yüzden yaşlı adam için muhake-me celbi çıkartarak bir gazeteciyle de konuştu. Ertesi gün çıkan **Post** gazetesinde davalı avukatının kendi çıkarları için yaşlı adama nasıl gereksinme duyduklarını anlatan bir yazı yer aldı. Düzmece bir istekti bu. DeGeurin'in dünyada en son isteyeceği şey Ash Robinson'la tanık sandalyesinde karşı karşıya gelmekti. Ama bunu istiyormuş gibi davranması gerekiyordu.

Yargıç Price'ın davasının tebligatlarını yapan kişi, boş zamanlarında «Bay Misto» adıyla sirk palyaçoluğu ve sihirbazlık yapan Frank Clauder adında nazik ve çalışkan bir insandı. Adliyede, ulaşılması en güç kişilere bile mahkeme celplerini vermeyi başaran efsanevi bir üne sahipti. Ama Ash Robinson konusunda tümüyle yenilgiye uğradı. Yaşlı adamın River Oaks'daki evine gidip zili çaldı. Bir yanıt alabilmek için tam iki saat kapıda bekledi. Robinson ailesinin pırıl pırıl siyah Lincoln arabası garajdaydı. Evin içinde ışıklar yanıyordu. Clauder kapıdaki delikten kendisine bakıldığını hissediyordu. Ertesi sabah tebligatçı yine geldi. Daha güneş doğmadan kapının ziline abandı. Şaşılacak bir şey oldu: Kapı Ana Robinson tarafından açıldı. Yaşlı kadın huy-suzdu. Hayır, Baba evde değildi. Hayır, nerede olduğunu bilmiyordu. Hayır, Bay Clauder içeri giremezdi.

Clauder, «Peki, Bay Robinson nerede?» diye nazik bir tavırla sordu.

Belki uyuyordu. Belki hastaydı. Belki de bir yere gitmişti. Ana Robinson bir şey bilmiyordu.

Clauder seri bir hareketle tebligatı yaşlı kadının eline sıkıştırdı. Ama kadın bunu hemen kapının önündeki paspasın üzerine düşürüverdi. Clauder, Yargıç Price'a döndü. Bayan Robinson'un tebligatı almamasının öğütlendiğini sandığını bildirdi.

Yargıç başını salladı. Hiç şaşırmamıştı buna. DeGeurin'in ne yapmak istediğinin farkındaydı. Ve buna sinirleniyordu.

DeGeurin, Ash'ı duruşmaya neden getiremediğini jüriye anlatmaya hazırlanmıştı. Yaşlı adamın özel doktoru Edmond Gouldin'i tanık sandalyesine oturttu. Doktor kısa boylu, dazlak kafalı bir adamdı. Joan Robinson Hill vakasının çamurlu sularında çoktan kürek çekmeye başlamıştı. Ash Robinson onun, savcılığı, kızının ölüsünün mezardan çıkarılıp yeniden otopsi yapılması için sıkıştırmasını istemiş, bunu da başarmıştı. Daha sonra yaşlı adamı sağlığı için sık sık ziyaret etmişti. Şimdi de onun yardımına bir kez daha koşuyordu.

DeGeurin, «Ne zamandan beri Ash Robinson'ın doktorunuz?» diye sordu.

«1946'dan beri.»

«Bay Robinson'u en son ne zaman gördünüz?»

Doktor böyle bir soru sorulmasından memnun olmuş gibiydi. Geçtiğimiz pazar gitmişti ona. Yani dört gün önce. Yaşlı adam kendini iyi hissetmediğini söylemişti. Sabaha karşı saat 2'de ter içinde uyandığını, yeniden uyuyamadığını, o zaman oturma odasına inip orada yattığını, terlemesinin bir türlü kesilmediğini anlatmıştı. O zaman Dr. Gouldin genel bir sağlık kontrolü yapmalarının yerinde olacağını bildirmiş, muayenede Bay Robinson'un tansiyonunun bir hayli yüksek olduğu görülmüştü. Kalp damarlarından birinde de tıkanıklık vardı.

«Ash'a, hiçbir biçimde duruşmaya çıkıp tanıklık edemeyeceğini bildirdim,» diye tanıklık etti doktor. Yaşlı adamın kalp yetersizliğinden hasta olmasından kuşkulanıyordu. Üstelik Robinson'da prostat, özofagusa fıtığı, barsak iltihabı hastalıkları da olduğu gibi aşırı derecede kilo almıştı.

«Ash'a, birkaç gün evinde dinlenmesini önerdim,» dedi doktor.

Bennett kendine hakim olamayıp, «Ona evinde otu-

rup basın toplantıları düzenlemesini de önerdiniz mi?» diye sorduğu gibi doktorun Ash'la olan ilişkisinden de bir parça söz etmeden edemedi. Doktorun evinin ipotekini kaldıran Ash Robinson değil miydi? «Evet,» dedi Dr. Gouldin. Ve de doktor zaman zaman Ash Robinson'la birlikte petrol ve maden işlerine girmiyor muydu? Bu da doğrudu. Ama mali ilişkiler onun doktor olarak dürüstlüğünü hiçbir biçimde etkileyemezdi.

Doktor, Ash'ın bir hastanede ifade vermesini önerdi. Bennett böyle bir şeyin jüri üyelerinin dışında yapılacağını bildiğinden üzerinde bile durmadı. Üstelik ne zaman kritik bir soru sorsa yaşlı adamın ellerini göğsüne kavuşturup kalp krizi geçiriyormuş gibi yapacağından emindi.

Yargıç Price, duruşmanın sürdüğü günler boyunca ilk kez bir tanığa soru sordu. Anlaşıldığı kadarıyla doktorun anlattıkları onu tatmin etmemişti.

«Bay Robinson'un hastalığının niteliğini pek anlayamadım,» dedi. «Kendileri bu kalp rahatsızlığı için hastaneye yattılar mı?»

«Hayır, efendim.»

«Sanırım 1965'te tanıklık ettiğinizde de Bay Robinson'un kalbinden hasta olduğunu söylemişsiniz. O zaman da hastaneye yatmadı mı?»

«Hayır, efendim.»

«Geçirdiği kalp krizlerinin hiçbirinde hastaneye gitmedi mi?»

«Hayır, efendim.»

«Bay Robinson araba kullanabiliyor mu?»

«Evet, efendim.»

Yargıç Price'nin yüzü kuşku doluydu. Dr. Gouldin, «Sayın Yargıç,» diye atıldı. «Bay Robinson burada, önünüzde kalp krizi geçirip ölse ne hissèdersiniz?»

«Çok üzülürüm,» dedi Yargıç. «Böyle bir şey Bay Robinson'dan başkasının başına gelse de üzülürüm. Ama Bay Robinson araba kullanabiliyor. İşlerini de yönetiyor...» Yargıç sözünü tamamlamadı. Buna gerek yoktu. Yüzünde beliren tiksinti her şeyi anlatıyordu.

DeGeurin tanıklarını, tanık sandalyesine çağırmayı tamamladığını bildirdi. Ama Bob Bennett'in davalı avu-

katının delillerini çürütmek için konuşmaya başlamasından önce davanın işlem hatası yüzünden hükümsüz sayılmasını istedi. Savcı, Claude Paulus'un müşterek bahisçi olduğundan, Galveston Postane caddesindeki «kiralık evlerden» söz etmiş, böylece jürinin yerinde bir karara varmasını engellemiştir.

Yargıç Price avukatları bürosuna davet ederek durumu orada konuşmayı önerdi. DeGeurin, Bennett'in davranışını ateşli bir biçimde eleştirdi. Savcı nasıl oluyor da bir kadını kocasının işleri, kiralık yeri var diye cinayet suçundan mahkum etmeye kalkışıyordu? «Onun tek yapmak istediği şey jüriyi, Bayan Paulus aleyhinde kışkırtmak,» dedi.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi diye DeGeurin devam etti, savcı saldırısını sürdürmek için ahlak zabıtasından iki polisi tanık kürsüsüne oturtacaktı. Bennett onların müvekkilini Babil Fahişesi olarak tanımlamalarını istiyordu. Bu yalnızca yalan olmakla kalmıyor, Lilla Paulus'un, John Hill cinayetinde suçortaklığı edip etmediğiyle de ilgisiz kalıyordu.

Bennett, bu saldırıları yanıtlamak için yargıcın portakal rengi süetle kaplı koltuğundan ayağa kalkarken yaramaz, cin gibi bir çocuğa benziyordu. «Bayan Paulus yemin ederek bir küçük çocuğun annesi olduğunu, bu çocuğu St. John Okulunda okutup İzci Anneliği ettiğini, şimdi dul bir kadın olduğunu, Marcia McKittrick'in nasıl bir hayat yaşadığını bilmediğini ama bunun kendisinininkinden tümüyle farklı olduğunu anladığını söyledi. Bütün bunları jürinin önünde bir bir, gerçekmiş gibi anlattı. Şimdi bizim görevimiz bunların gerçek olmadığını, doğru olmadığını kanıtlamaktır.»

DeGeurin itiraz etmek istediye de yargıç onu susturdu. «Bu konuda nasıl bir yol tutmayı düşünüyorsunuz?» diye sordu Bennett'e.

«Eğer Bayan Paulus ifadesinin bu noktasında yalan söylediyse, daha önemli noktalarda da yalan söylemiştir. İşte bunu anlamayı, göstermeyi istiyoruz. Örneğin, John Hill'i öldürmeleri için katiller tutup tutmadığı gibi...»

Yargıç, duruşmanın aldığı biçimden kendini rahatsız hissettiğini gizlemedi. DeGeurin'in davanın hüküm-

süz kılınması isteğini, içini çekerek reddetti. Ama Bennett'i de, tanıkların konuşması sırasında rahatsız edici bir durum ortaya çıktığı takdirde bunun jüri önünde açık bir biçimde anlatılması gerektiği üzerine uyardı.

Bennett buna kaşlarını çattıysa da DeGeurin bir dereceye kadar tatmin olmuştu. Artık yabancı topraklar üzerindeydi. Savcılığın bütün dosyalarını inceleyerek, tebligat listelerine bakarak tanıklığa kimlerin çağrıldığını öğrenebilirlerdi. Ama davalı avukatın delillerini çürütme konusunda savcının yapacağı savunmada tanık kürsüsüne olmadık, hiç ummadıkları biri çağrılabilirdi. İşte bu, davalı avukatının mide sancılarıyla kıvrandığı, savcının görevliye her yeni adı söylediğinde kalbinin heyecanla çarptığı bir andı.

Yargıç Price on sekiz yılını ahlak zabıtasında geçirmiş olan polis teğmeni Allbright'ın jüriye bir polis olduğundan başka bir şey söylemesine izin vermedi. Allbright bu yüzden işiyle ilgili açıklamalarda bulunamadı.

Bennett ona, karşısında oturan Lilla Paulus'u tanıyıp tanımadığını sordu.

Polis teğmeni tanıdığını söyledi. Bu adı yıllardan beri duyuyordu. Hırsızlar, fahişeler, kadın simsarları, kumarbazlarla ilişkisi vardı. Bennett anlamlı bir biçimde susarak polisin söylediklerinin jüri tarafından iyice kavranmasını bekledi. Lilla'nın beyaz elbisesinin üzerinde ilk kez kara lekeler oluşuyordu.

«Bildiklerimize dayanarak,» dedi Bennet. «Ve de Lilla Paulus'un ününe bakarak onun yemin ederek söylediklerine inanılabilir mi?»

Teğmen Allbright başını bir saatin rakkası gibi ağır ağır iki yana sallayarak, «Hayır, inanılmaz,» dedi.

Bennett birden, «Eyan Joanie Worrell, sayın yargıç,» diye bildirdi. Salonda kıpırdanmalar oldu. Bu bilinmedik bir addı. Bir an için Lilla Paulus bile şaşırdı. Anımsayamadı. Sonra anladı. Avukatının kulağına doğru eğildi.

Duruşma salonuna giren kırk yaşlarındaki kadın siyah-beyaz giysisi içinde şık ve zengindi. Güçlüydü de. İnsanlar onun emirlerine boyun eğerdiler. Bu havayı taşıyordu. Aynı zamanda üzerinde, yılların bıraktığı izler de vardı. Saçları, doğal olmadığını anlatan biçimde sarı-

ya boyanmıştı. Gözleri zamanın oluşturduğu kırıksıklıklar içine gömülmüş, bunlar pahalı kremlerle gizlenmeye çalışılmamıştı. Onda, Teksaslı kadınlarda sık sık görülen kadınla, erkek karışımı bir hava vardı... Tıpkı üzeri kremli yumuşak bir el gibi. Ama bir damla yağmuru hissetmek için açtığında bu elin avcu sert ve nasırlıydı.

«Adınız nedir, lütfen?»

«Joanie Jaworski Worrell,» dedi kadın. Kızlık soyadının üzerini özellikle vurgulamıştı. Bu kadarı yeterliydi. İstenen sonuç elde edilmişti. Karşılarında, Richard Nixon'un trajedisiyle dünya çapında ün kazanmış, Houston'da yıllar yılı tanınmış bir kişi olan Watergate savcısı Leon Jaworski'nin kızı oturuyordu. Şimdi anılar canlanıyordu. İki Joan'lar! Robinson ve Jaworski! «Altın ikizler»! Yirmi yıl geriye gitmiş gibiydiler. Bunlar, birlikte ata binen geceleri sarı saçları rüzgarda uçuşa uçuşa kentin içinde Cadillac'larıyla dolaşan, sayfiye kulüplerinin verandalarında dansedip, Houston'ın Versay'ı sayıldığı günlerde Shamrock Otelinin havuzunun yanında uzanıp güneşlenen zarif, güzel genç kadınlardı onlar. Gazete fotoğrafçılarına daima gülümserler, kentte görünen yeni bir erkek için birbirleriyle rekabete girişirlerdi. Houston'ın genç, yeni ve atılgan olduğu günlerde kentin rakipsiz yıldızları, burada yaşamın nasıl olabileceğini gösteren simgeleriydiler. En iyi arkadaşı Dr. John Hill'le evlendiğinde Joan Jaworski onun nedimeliğini yapmış, cenaze törenine ilk gidenlerden olmuş, sonra da baba Robinson'un koltuğunun kenarına oturarak sanki kendisini evlat olarak kabul etmesini hissettirmişti. Ama John Hill'in karısını kasten öldürdüğüne asla inanmamıştı. Yılların getirdiği her yeni üzüntüyle de ıstırap çekmişti. Belki de Joan Robinson Hill'in ölümü bir bakıma onun mutsuzluğunun simgesi olmuştu. Çünkü Joan Jaworski Worrel başından felaketler geçmiş bir kadındı... Arkasında yıkılmış evlilikler bırakmış, tek çocuğu, kızı, yakınlarda bir araba kazasında ölmüştü.

Lilla Paulus'un tanık kürsüsünde Ash Robinson'u tanımadığını bile yemin ederek söylemesi üzerine Bennett onun ifadesini çürütecek tanıklar bulmak için araştırma yapmıştı. Joan Worrel'le birkaç kez konuşmuş ama o her seferinde de savcıya yardımcı olmayı reddetmişti.

«Bütün bunlar Joan'u geri getirmez, değil mi?» demişti. Hatta bir seferinde telefonu savcının yüzüne kapatmıştı.

Ama yalnızca kendisini bildiği nedenlerden ötürü Bennett onu son kez aradığında Joan Worrel tanıklık etmeye razı olmuştu. Şimdi de Lilla Paulus'un verdiği ifadeyi çürütmek için tanık sandalyesinde oturuyordu.

Hemen hemen saygılı bir tavırla Bennett, «Joan Robinson Hill'i tanır mıydınız?» diye sordu. Jüriye karşısındaki kadının Foley'in Bonmarşesinden bir satıcı kız olmadığını anlatmak istiyordu.

Bayan Worrel, «Hem de çok iyi,» dedi.

«Babası Ash Robinson'u da tanır mısınız?»

«Evet.»

Bennet parmağıyla Lilla Paulus'u göstererek, «Bu kadını tanıyor musunuz?» diye sordu.

«Evet.» Tanık Lilla'ya baktı. Gözlüklerinin gerisinden Lilla Paulus'un gözleri laser ışıkları saçıyor gibiydi.

«Davalıyı hiç Ash Robinson'la birlikte gördünüz mü?»

«Evet. Üç defa.» Bayan Worrell'in belleği bir doktorun neşteri gibi kesindi. Birincisi, 1965'de Joan'ın Chatsworth çiftliğinde görmüştü. İkincisi, 1969'da, Joan'ın ölümünden önce aynı yerde. Üçüncüsü de, 1970'de New Orleans'ın Bourbon Caddesindeki Old Absirthe House'ın karşısındaki Fransız lokantasında. Bayan Worrell üç tarihi de, sanki bunlar okulda tarih sınavı için ezberlenecek önemli savaşların yıllarıymış gibi, söylemişti.

DeGeurin tanığı sorguya çekmeye kalktığı anda, salonda duruşmayı izlemeye gelen tüm avukatlar onun yerinde olmamayı dilediler. Tanık, DeGeurin için tehlikeydi. Hele tanığın Leon Jaworski'nin kızı olması durumu daha güçleştiriyordu.

DeGeurin sakın bir tavırla, «Buraya gelip, tanıklık etmeye ne zaman karar verdiniz?» diye sordu.

«Dün.»

«Bunu siz kendiniz mi istediniz?»

«Durumu şöyle anlatayım. Ben mahkemeye resmi bir biçimde davet edilmedim. John Hill öldürüldüğünde... elimden geldiğince yardımcı olabileceğimi önerdim.»

«... yani Ash Robinson'ı suçlamak için elinizden geleni yapacağınızı söylediniz...»

Joan Jaworski Worrel başını olumsuz sallayarak, «Hayır, böyle bir şey yok,» dedi.

DeGeurin onu New Orleans üzerine sıkıştırdı. New Orleans'da hangi otelde kalmıştı?

«Fairmont Otelinde,» dedi Bayan Worrel. Kesin konuşmuştu. Bob Bennett yüreğinin ağzına geldiğini hissetti. Daha önce yaptıkları konuşmada Joan Jaworski Worrel hangi otelde kaldığını anımsayamamış, Bennett de ona, böyle bir soru sorulduğunda bilmiyorum demesini öğütlemişti. Şimdi oteli anımsamıştı Bayan Worrel. Bob Bennett içinden, Tanrım, izin ver de adı otel defterinde kayıtlı olsun, diye dua etti. Duruşmaya ara verildiğinde De Geurin'in dosdoğru telefona koşacağını, Fairmont otelini arayacağını biliyordu.

Bir dava böylesine sıradan, gereksiz bir şey yüzünden kaybedilebilirdi.

Bennett derin bir soluk alıp doğrudan Lilla Paulus'a bakarak, «Marry Wood, sayın yargıç,» dedi.

Davalının başı birden dikleşti. Sanki göreceği şeyden rahatsız olmak istemiyormuş gibi gözlerini kapadı. Yeniden gözlerini açtığında Lilla Paulus'un yüzü bir an için, güneşte bırakılmış bir mum bebeğinki gibi eriyip sarktı. Sonra kendini toparladı. Gizlemeyi başaramadığı korkunç bir nefretle kızının duruşma salonuna girişini izledi. Lilla farkında değildi ama Savcılıktan bir müfettiş gözlerini ondan ayırmıyordu. Adam silahlıydı da. Yaşlı kadının silahlara olan düşkünlüğünü bilen Bennett, bu son derece gergin anda onun bir yerinden tabancasını çekip kızını öldürmesinden korkuyordu. Anayla kızın arası böylesine kötüydü. Ama Lilla başını iki yana sallayıp dudaklarına, «hayır» diyecekmiş gibi bir biçim vermekten başka bir şey yapmadı. Bob Bennett'in bunu yapacağından korkmuştu. Avukatını uyarmış, karşı tarafın kızını bulup ona baskı yapacağını, tanıklık etmesini sağlayacaklarını söylemişti. İşte korktuğu başına gelmişti. Lilla Paulus dehşetten panik içindeydi.

DeGeurin elini onunkinin üzerine koyarak kadını sakinleştirmeye çalıştı. Ama kendisi de hiç iyi durumda

değildi. Midesi kasılıyordu. Mary Wood annesi için neler söyleyecekti?

Başka bir kadın olsa şimdi kendisine bu denli benzeyen ve elini İncil'in üzerine koymuş yemin eden kızıyla gurur duyardı. Mary Wood uzun boylu, kovboy pantolonu içinde uzun bacaklı, olağanüstü güzel bir genç kadındı. Biçimli göğüslerini ortaya koyan ince bir bluz giymişti. Onda eski Mısırlıların duvar süslerindeki kadınların havası vardı. Eski bir soyluluk. Bakır rengi sarı saçları dümdüz omuzlarına dökülüyordu. İri gözleri... annesinin kocaman gözleri... Boya ve kaygıyla gölgelenmişti.

Bennett tanığına az sayılamayacak bir telaş içinde yaklaştı. Genç kadının nasıl bir korku içinde olduğunu biliyordu. Dün gece onunla, Houston'a gelip tanıklık etmesi için tam bir saat konuşmuş, yakarmıştı. Polislerin onu uçaktan alacaklarını, kaldığı oteli gizli tutacaklarını, kentte ve kent dışında her türlü güvenliğinin sağlanacağını söylemiş, söz vermişti. Mary Wood ağlayarak savcının kendisinden ne istediğini öğrenmek istemişti. Neden tanıklık edip annesinin kişiliğini ortaya koyacaktı? Bu, daha iyice kapanmamış yaraların açılması, yeniden kanaması demek olacaktı.

«Çünkü,» diye Bennett açık konuştu. «Siz olmadan bu davayı kazanacağımı sanmıyorum. Yardımınız olmadan annenizi mahkum edemem.» Öte yandan, Lilla Paulus demir parmaklıkların arkasına atıldığında, Mary Wood babaannesinden kalan miras konusunu da rahatlıkla çözüme kavuştururdu.

Sonunda Mary Wood razı olmuştu. Bennett de onun gece yarısı Houston'a gelebilmesi için gerekli bütün hazırlıkları yapmıştı. Sabahleyin de Yargıç Price'la konuşmuştu. Çünkü bu gerçekten güç, ıstırap verici bir tanıklık olacaktı. Bennett'in niyeti, Lilla Paulus'un gizli yaşıntısının kızı tarafından ortaya konmasıydı. Genç kadın savcıya, banyo kapılarının tokmaklarına asılı kılıfları içindeki tabancaları, babasının yatağın üzerine yaydığı müşterek bahis paralarını çok canlı olarak anımsadığını anlatmıştı. Annesinin yemek masasına şeref veren haydutları da.

Yargıç Price bütün bunların anlatılmasını yasakla-

dı. Bennett'e Lilla Paulus'un kızının **ancak** davalının verdiği ifadeyle ilgili bölümler için kullanılabileceğini söyledi. Mary Wood kirli çamaşırların asılacağı bir çamaşır ipi olamazdı. «Pekala,» diye düşündü Bennett. «Elimizden geleni yapacağız.»

«Adınız nedir?»

«Mary Wood.»

«Nerede oturuyorsunuz?»

«Bir başka eyalette.» Pazarlıkları böyleydi. Bennett ona adresini açığa vurdurmayacağına söz vermişti.

«Davalıyı, Lilla Paulus'u tanıyor musunuz?»

«Evet,» dedi Mary Wood. «Annemdir.»

Salonda bir heyecan fırtınası koptu. Jüri üyeleri iki kadını inceliyor, arada benzerlikler bulmaya çalışıyorlardı.

Savcı, «Ash Robinson'la hiç karşılaştınız mı?»

«Evet.»

«İlk karşılaşmanız nerede oldu?»

«Annemin evinde.» Jüri üyeleri yine dönüp baktılar. Lilla buna nasıl bir tepki göstermişti acaba? Kadın doğrudan jüri üyelerine baktı. Hatta gülümsedi.

«Joan Robinson Hill'i tanır mıydınız?»

«Evet.»

«Kirby Drive'la Brentwood sapağındaki Hill konağına hiç gittiniz mi?»

«Evet. Annemle gitmiştim.»

«Ash Robinson siz gittiğinizde orada olur muydu?»

«Sık sık olurdu. Ama her zaman değil.»

Bennett acele ediyordu. Tanığı yerinde yanıtlar veriyordu ama Bennett onun ellerinin titrediğinin, boğazına bir şeylerin tıkanmış olduğunu farkındaydı. Mary Wood her an bir sinir krizine yakalanabilirdi.

«Hiç anneniz sizinle at gösterilerine gitti mi?»

«Her zaman yanımda olurdu.»

«Hiç Pin Oak At Gösterisine gittiniz mi?» Bennett bu soruyla, Joan Hill'in hemen hemen on yıl boyunca bir yıldız gibi parladığı Houston'ın en ünlü binicilik olayını herkese anımsatmak istiyordu.

«Evet.»

«Oraya annenizle gittiğinizde nerede otururdunuz?»

«Bazan Ash Robinson'ın locasında otururduk,» dedi

Mary. Sonra, «Joan'ın **babasının** locasında,» diye ekledi.

«Sık sık mı, bazan mı?»

«Sık sık diyebilirim.»

Bennett bu konuyu daha fazla uzatmadı. Dinamiti-
ni patlattı. Acaba Mary Wood 1970 Noeliyle ilgili önemli
bir şey anımsıyor muydu?

«Evet.» Tatilden önce aldığı hediyelerle annesinin
evine gelmişti. Orada kaldığı sırada annesinin olağanüs-
tü bir şey söylemesine tanık olmuştu. «Annemle babam
konuşuyorlardı. Annem, 'Diane Settegast telefon etti,'
dedi babama. 'Ash Robinson'un John Hill'i öldürecek bi-
rini aradığını söyledi.'»

Peki, babası, Claude Paulus buna ne yanıt vermişti?

«Babam çok sinirlendi,» dedi Mary Jo. «Annemi bu
işe karışmaması için uyardı.»

Bennett sustu bir an. Bu tanığa sorabileceği başka
yüzlerce soru vardı. Ama Mary Jo'nun şu ana kadar söy-
ledikleri bile yeteri kadar güçlüydü. Ama, bir tek şey da-
ha vardı. Lilla Paulus'u işaret ederek, «Bu kişinin ye-
minli ifadesine inanılabilir mi?» dedi.

Mary Jo hiç duraksamadan başını şiddetle sallaya-
rak, «Asla,» dedi. Bunu söylerken doğrudan annesinin
yüzüne bakmıştı.

Şimdi DeGeurin iki buçuk metre derinliğindeki bir
çukurdan iki metrelik bir iple çıkmak zorundaydı. Hiç-
bir hazırlığı bulunmadığı bir tanığı sorguya çekecek.
onun iftira ettiğini ileri sürecekti.

Aklından her ne geçtiyse DeGeurin daha sonra bü-
yük pişmanlık duyacağı bir şeyle başladı. Mantık yönün-
den yapılacak tek şey bu gibi görünüyordu: Müvekkiliy-
le kızı arasındaki acı durum.

DeGeurin gırtlığını temizleyip başladı. Mary Wood'
un annesiyle arasının açık olduğu doğru muydu?

Evet, doğrudu.

«Şimdi annenize karşı bir düşmanlık besliyor musu-
nuz?»

«Düşmanlık beslemediğim gibi bu konuda bir piş-
manlığım da yok.»

Önüne kocaman bir et parçası atılmış aç bir aslan
gibi, DeGeurin tanığın üzerine atıldı. «Bugün buraya ya-

lan söylemek için mi geldiniz? Yalan yere yemin ettiniz değil mi?»

Mary Wood başını üzüntülü üzüntülü salladı. «Yalan yere yemin etmedim.»

DeGeurin, tiksintiden söyleyecek başka bir şeyi kalmamış biri gibi ellerini havaya kaldırdı.

Bennett oturduğu yerden heyecanla kalktı. DeGeurin'in kendisine yeni bir fırsat verdiğini hissediyordu.

«Bay DeGeurin annenizle aranızın açık olduğunu söyledi.»

«Evet. 1967'de aramızda bir tartışma oldu.»

Şimdi DeGeurin dikkat kesilmişti. Bennett'in ne yapmak istediğinin farkındaydı. «İtiraz ediyorum, Sayın Yargıç,» diye atıldı. «Tanığın, müvekkilim hakkında tümüyle önyargılı bir şey söyleyeceği belli.»

Yargıç Price sabırsızlıkla içini çekerek iki avukatı bürosuna götürdü. Günün en azından yarısı orada geçmiş gibiydi. Yargıç üzerindeki cübbesini çıkarmıştı. Bu haliyle karşısındaki iki avukattan çok daha genç görünüyordu.

«Bay Bennett, amacınız nedir?» diye sordu yargıç.

Bennett, «Mary Wood'un annesiyle olan yaşam öyküsünü tümüyle ortaya koymaya hakkım olduğunu sanıyorum,» dedi.

«Hiçbir hakkın yok,» diye atıldı DeGeurin.

«Şişşş. İkiniz de susun» diye araya girdi yargıç. «Şimdi Bay Bennett'in fikrini açıklamasına izin verin, Bay DeGeurin. Ne de olsa sizin itirazınızı yanıtlayacak.»

«Bay DeGeurin, uyumlu bir ana-kız ilişkisi olduğunu... müvekkilinin bu tanık için her şeyini ortaya döküğünü, onu iyi yetiştirmek için elinden geleni yaptığını, binicilik dersleri aldırıldığını, İzci toplantıları düzenlediğini, pahalı okullara yolladığını söyleyerek kapıyı açtı... Bu hayat öyküsünün bir de öteki yanı var.»

DeGeurin yine atıldı. «Bu... bu kızın... beş yıl önce annesiyle, annesinin kendisini 'fahişe yapmak istediği' için kavga etmesinin, Marcia McKittrick'le Bobby Vandiver'in John Hill'i öldürmeleriyle ne gibi bir ilgisi olabilir... Ya da Lilla Paulus'un onları bu iş için tuttuğu, cesaretlendirdiği ya da böyle böyle yapmalarını söyledi-

ğiyle... Bu kızın jüri önünde böyle şeyler söylemesi aslında büyük suçtur.»

Davalı avukatı başının dertte olduğunu farkındaydı. En baştan müvekkilinin kızından söz etmesine izin vermemesi gerekiyordu. Kendisi de ana-kız arasındaki anlaşmazlığa asla değinmemeliydi. Bir cinayet davasını başlatıp yürütmek bazan bir çocuk oyuncağı gibidir **Simon Says** oyunundan hemen hiç farkı yoktur. Simon izin vermedikçe burnunuza dokunamaz ya da dirseğinizi kaşıyamazsınız. Bir avukat da davalının kişiliğinin yasaklanmış bölümlerini karşı taraf ya da kendisi bir hata yapmadıkça eşeleyip açığa çıkaramaz.

«Ben Mary Wood'a annesiyle arasında neden anlaşmazlık olduğunu asla sormadım,» diye üsteledi. Parmakıyla açtığı deliği tıkamaya çalışıyordu. «Dikkat ettiyseniz hemen başka bir konuya geçtim. Konu üzerinde durup herhangi bir kapıyı açmaya çalışmadım. Eğer bunu kabul ederseniz,» dedi Yargıç Price'a. «Bu kızın söylemek istediği şeye izin verirsiniz... O zaman Bayan Paulus'un yaşamındaki bütün düşmanlarını karşınıza almanız, onların müvekkilim aleyhinde istedikleri gibi konuşmalarını dinlemeniz gerekir. Onların tanıklığıyla bu kızın arasında hiçbir fark kalmaz.»

Yargıç da aynı kanıdaydı. Mary Wood bu şartlar altında, duruşmanın bu havası içinde kalkıp annesinin kendisini bir fahişe olarak yetiştirdiğini anlatamazdı.

Bennett yeniden ricada bulunmaya kalkıştı. Ama yargıç başını olmaz diye kesin bir biçimde salladı. Yorgundu. Herkes yorulmuştu. Mary Wood'un duruşmadaki işi bitmişti.

Eğer Dick DeGeurin bir saat uyuyacak zaman bulabilseyse bile bunu yüzünden anlamak güçtü. Gözleri yorgunluktan çakmak çakmaktı ama davranışları canlıydı. İçi yeni taktiklerle dolu bir çantayla duruşma salonuna uçar gibi girdi. Önce Yargıca New Orleans'daki Fairmont Otelinin sahibiyle şehirlerarası telefon konuşması yaptığını anlattı. Bayan Joan Jaworski Worrell'in söylediği tarihte o kentte olduğuna ve Ash Robinson'la Lilla Paulus'u birlikte gördüğüne dair hiçbir belge yoktu. DeGeurin derhal bir mahkeme celbi çıkarılmasını istedi.

Elinde, otel idarecisinin Houston'a gelmesi için yapacağı harcamaları karşılayacak yepyeni bir yüz dolarlık vardı. Bundan sonra Yargıç Price'a, Mary Paulus Wood'un, 1967'de üç hafta psikiyatri kliniğinde yatışını anlatan oldukça kabarık bir dosya verdi. Davalı tarafı bunu mahkemeye sunmak, böylece annesini acımasızca suçlayan genç kadının kişiliği üzerine ışık tutmak istiyordu. Raporlar iyi kopya edilmemişti. Güç okunuyordu ama bayağı ağır suçlamalar taşıyordu. Lilla Paulus, o sırada on yedi yaşında olan kızını «ruhsal dengesizlik» ve belki de esrar kullandığı gerekçesiyle tedavi edilmesi için St. John Hastanesine yatırmıştı. Genç kadın burada üç hafta isteği dışında tedavi edilmiş, sonra da bir güzellik salonuna gitmesi için hastaneden çıkış izni almış, bir daha da geri dönmemişti. Daha önce dört kez evlenip boşanmış yirmi dokuz yaşındaki sosyete pezevengi Larry Wood'un kollarına koşmuş, sonra da onunla evlənmişti.

Yargıç Price hastane belgelerini kabul etmekten yana değildi. Bunların Lilla Paulus aleyhindeki cinayet davasıyla hiçbir ilgisi yoktu. DeGeurin'e, bunları jüriye neden sunmak istediğini öğrenmek istedi.

«Mary Wood'un müvekkilime olan düşmanlığını, önyargılarını göstermek istiyorum,» dedi davalı avukatı.

Bob Bennett buna belirgin bir şiddetle karşı koydu... Jürinin şu sırada Mary Wood hakkında, onun annesini sevmeyen bir genç kadın olduğundan başka bir düşüncesi yoktu. İnanılır olma durumu henüz zedelenmemişti. Oysa savcının amacı bunun tümüyle tersiydi. Bu eski hastane raporlarını jüri üyelerinin görmesini istemediğini belirtecek biçimde **hareket etmek** zorundaydı. Aslında jüriye gösterilmesini içtenlikle istiyordu. Ancak o zaman Mary Wood'u yeniden tanık sandalyesine oturtabilir, ona hastane anılarını anlattırıp annesinin evindeki ilginç çocukluk yıllarına dönebilirdi.

Yargıç Price hastane raporlarının duruşma dosyasına girmelerini reddetti. «O halde,» diye DeGeurin terslendi. «Biz de bu raporları itiraz dilekçesinde takdim ederiz.» Bu, yargıcın yüzüne tokat atmak gibi bir şeydi. İtiraz dilekçesi sözü edilen belgeleri jürinin gözlerinden uzak tutardı ama Temyiz Mahkemesine sunulacak resmi dava dosyasına girerdi. Bu Mahkeme yargıcın raporları

kabul etmemekte doğru karar verip vermediğini inceledi.

«Bu sizin hakkınız, Bay DeGeurin,» dedi Yargıç.

DeGeurin, bütün raporları sunacağı yerde en çok Mary Wood'un karakterini lekeleyen bölümleri seçerek, onu «duygusal yönden dengesiz», kendisine yardım etmek isteyenlerden kaçan biri olarak gösterdi.

«Bir dakika,» diye onu durdurdu yargıç. Davalı avukatının bir parça aşırı gittiği kanısındaydı. Bu kılıç iki yanlı keserdi. Hastane raporlarını aceleyle okumasına karşın, doktorun Mary Wood'un önüne aynı derecede yararlı olabilecek bölümler eklendiğini de görmüştü. DeGeurin'in söylediklerini dengelesin diye duruşma katibine rapordan Mary Wood lehindeki bölümleri de yazdırdı. Bir tanesi şöyleydi: «Deneyler, psikozlu bir durum göstermemiştir. Hasta gerçek hayatla uyum halindedir. Mary Jo'nun hastabakıcısı, annenin kızını ziyarete geldiğinde çantasında tabanca bulunduğunu gördüğünü bildirmiştir. Hastayla görüşme sırasında düşüncelerinde de bir düzensizlik farketmedim. Bence en büyük sorun annedir.» Bu rapor hastane doktoru tarafından yazılmıştı.

Yargıç işini bitirince, bütün bunlar jürinin kulağına gitmeyecek biçimde yapılmıştı, DeGeurin sürpriz tanığını ilan etti: «Diane Settegast.» Duruşma salonuna otuz yaşlarında güçlü görünümlü, yüzü çiçek bozuğu, gözleri gizli bir ateşle yanan bir kadın girdi. Diane Settegast'ın tüm yaşamı atların çevresinde geçmişti. Salona girişi de tıpkı bir kısrakın üzerindeymiş gibi oldu. Gidip yakın arkadaş Lilla'nın savunmasına başladı.

Önce Joan Jaworski Worrell'e saldırdı. Kendisi 1968 eylülünden 1979 şubatına kadar Chatsworth Çiftliğinde kalmıştı. Bu süre içinde Joan Jaworski Warrell'i, Joan Hill'in cenaze töreninden sonraki bir gün dışında, hiç orada görmemişti. Bu, Bayan Worrell'in Ash'la Lilla'yı iki kez bir arada gördüğünü söylemesiyle ters düşüyordu.

«Lilla Paulus'u Chatsworth Çiftliğinde hiç gördünüz mü?» diye sordu DeGeurin.

Settegast, «Yalnızca bir kez,» diye yanıt verdi. «1968 Noel'inden hemen önce. Onu ben davet etmiştim.»

«Ash Robinson'u, Lilla Paulus'un yanında hiç gördünüz mü?»

«Yalnızca yarışmalarda... Başkalarıyla beraberken... 'Merhaba, nasılsınız?' deyip geçilir ya, öyle işte.» Settegast, Lilla Paulus'la Ash Robinson'un birbirlerini tanımadıklarına «emin»di.

«Lilla Paulus'u, Hill'in evinde gördünüz mü?»

«Hayır!»

«Ya da Ash Robinson'un evinde!»

«Hayır. Bildiğim kadarıyla Lilla oraya hiç gitmedi.»

Settegast yanıtlarını, yalnızca doğru söyleyen bir kahin tavrıyla veriyordu. Ne duraklıyor, ne de kekeliyordu. Bu kadın yumruklarını küt küt indirmeyi biliyordu yalnızca.

«1970 Noel'inden birkaç gün önce Lilla Paulus'a telefon edip ona Ash Robinson'un John Hill'i öldürecek birini aradığını söylediniz mi?»

«Ne münasebet!» Fikir Settegast'a çok acayip bir şey gibi görünmüştü.

Eğer DeGeurin tanığını sorguya çekmeyi orada bıraksaydı, salondan galip olarak çıkardı. Ama kendini bir soru daha sormaktan alamadı. Acaba Settegast Mary Wood'u en son ne zaman görmüştü?

Settegast, mikrofona doğru eğilerek, «**Fahişelik** mesleğini kabul etmeyi kararlaştırmasından önce,» diye adeta tükürdü. Asitli dumanlar yanıtının çevresinde halkalar oluşturuyor gibiydi.

Oturduğu yerde, dinleyiciler bölümündeki kıpırdanmayı duyan, şiddetle itiraz etmek için yerinden fırlaması gerektiğini bilen ama itirazının kabul edilmeyeceğini de düşünen Bennett, DeGeurin'e acımdan kendini alamadı. Diane Settegast, iyi niyetle, cehennemin kapılarını açmıştı.

42 «AİLESİYLE OLAN İLİŞKİNİZE BAKARAK, Mary Wood'un sizinle nasıl fahişe olduğunu oturup tartıştığı anlamını çıkardım, Bayan Settegast?» dedi Bennett. Hiç de saygılı bir hali yoktu artık. Şimdi kaydı. Bir horoz dövüşüydü bu.

«Yaptığını!» diye tanık ağır bir istihzayla konuştu.

«Pekala,» dedi Bennett. «Peki, onu bu işi yapmaya kimin başlattığını biliyor musunuz?»

«Kendisi başladı.»

«Annesi çıkarına çalışıyordu, değil mi?»

Settegast başını şiddetle sallayarak reddetti. «Pezevenkliğini Larry Wood yapıyordu.»

«Sanırım soru...»

«Hayır, efendim,» diye kadın onun sözünü kesti. «Orada başlamadı...»

«Cinsel faaliyetlere annesi tarafından alıştırılmadı mı? Doğru değil mi bu?» diye Bennett ısrar etti.

Settegast küstah bir tavırla soruyu geçiştirdi. Eğer birinin bakışları insanı öldürebilse, Settegast, Teksas'ın Harris ilçesi savcı yardımcısını oracıkta ortadan kaldırırdı. Eğer beyninden geçen tahmin edilebilse, onun Bennett'in saygısız başını pencereden altı kat aşağıya fırlatıp atmak istediği anlaşılırdı. «Sorunuzu yanıtlamaya gerek yok. Yine de yanıtlamak istesem, hayır! derim.»

«Bayan Paulus'un ününü bildiğiniz için, onun yaşamı boyunca yaptığı işin farkında olmanız gerekir, değil mi?»

«Ben yalnızca evde gördüklerimin farkındayım... Ve de Lilla'nın kızını doğru yola getirmek için bir hayli para harcadığını biliyorum.»

Settegast pes etmeyecekti.

«Sanırım, Marry'nin fahişelik işinden getirdiği paradan haberiniz vardı, değil mi?»

«Haberim yoktu.»

«Lilla Paulus'un fahişelikten elde ettiği kazancın tadını çıkardığını biliyordunuz ama?»

Settegast dikleşti. «Elbette bilmiyordum!» Sonra tanıkla savcı karşılıklı söz düellosuna giriştiler. Sesleri birbirlerine karşı öfkeyle yükseliyordu. Settegast, «Hayatımda hiç böylesine çirkin bir iddiada bulunulduğunu duymamıştım,» diye bağıyor, Bennett, soruları yalnızca «evet ya da hayır,» şeklinde yanıtlayın diye atılıyordu. DeGeurin, «İtiraz ediyorum,» diye yerinden fırladı. «Tanığımın sözü kesiliyor!»

Yargıç Price tokmağını sık sık masasına vuranlardan değildi. Ama bu kez rakipleri birbirinden ayırmak için tokmağına baş vurmak zorunda kaldı. «Soruları yanıtlayın, Bayan Settegast,» dedi.

Kadın sıktığı dişlerinin arasından, «O eve fahişelikten para girdiğini asla duymadım,» dedi. «Girmedikten de eminim.»

Bennet, «Demek onunla birlikte Galveston'a 'kira' toplamaya gitmediniz, ha?» dedi.

«Hayır, efendim. Ben Galveston'a hiç gitmedim.»

Bennett havanın bir parça yumuşamasını bekledi. Jüriden yana baktı. Üyelerin ağızlarının bir karış açık, tanıkla avukatın öfkesine bir hayli şaşkın baktıklarını gördü. Bennett'in şimdi tek kaygısı, jüriye çok şeyin, çok kısa zamanda sunulmasıydı. Bu insanlık dramının ayrıntılarına girebilecekler miydi? İyi bir muhitteki güzel bir evde oturan Lilla Paulus'un aynı zamanda bir cinayeti planlayacak yetenekte biri olduğunu anlayabilecekler miydi?

Bob Bennett, tanığa döndü. «Bayan Settegast,» dedi. «Davalı kişinin kızını bulmak için gösterdiği çabalardan haberiniz var mı?»

«Bayan Paulus'un, kızı Mary'i bulmak istediğinin farkındayım... Davranışlarından ötürü kızına yardım etmek istiyordu... Onu hastaneye yatırıp tedavi olmasını istedikleri gibi.» Bu sözcüklerle ağaçtan bir armut daha savcının kucağına düşmüştü. Şimdi jüri üyelerinden, Lilla Paulus'un kızını hastaneye ziyarete gittiğinde çanta-

sında silah taşıdığını belirten belgeyi okumalarını isteyebilirdi. Şimdi jüri tıbbi raporda, mavi Teksas göğüne yazılmış gibi duran paragrafı öğrenebilirdi: «Anne en önemli sorun gibi görünüyor.»

Bennett, «Mary Wood'la Larry Wood'u öldürmeleri için bir çok kişiye binlerce dolar verildiğini biliyor musunuz?» diye sorularını sürdürdü.

«Bilmiyordum elbette.»

«Larry'le Mary Wood'un burada, Houston'da oturdukları evin kurşun yağmuruna tutulduğundan da haberinizi yok mu?»

«Yok!»

Bennett jüriyi bu şiddet hareketinin etkisi altında bırakarak yerine oturdu.

DeGeurin yüzünde zorla yarattığı, «hiçbir zarar olmadı» ifadesiyle tanığını yeniden sorguya çekmeye kalktı. Yapmaya çalıştığı tek şey, Settegast'ın savcının ima yollu ortaya attığı şeyleri reddetmesiydi.

«Mary Wood'la annesi Lilla Paulus'un aralarının açılması Larry Wood yüzünden oldu, değil mi?» Davalı avukatı, müvekkilinin damadını lekelemek istiyordu.

«Evet.»

«Larry Wood daha önce kaç kez evlenmişti?»

Bennett buna elbette itiraz etti ama Settegast, «Üç ya da dört kez,» diyerek onu yenilgiye uğrattı. Sanki bu yanıtın tek başına bile arkadaşını beraat ettireceğini düşünüyor gibiydi. Davalıya yardım etmek, savcıyı yenilgiye uğratmak için yardımcı olmaya öylesine istekliydi ki, bu yüzden de önyargılı davranıyordu. Jüri de bunun farkındaydı. Ama DeGeurin'in Mary Wood'un söylediklerini çürütüp reddetmek için ondan başka tanığı yoktu.

«Bay Bennett, Lilla Paulus'un randevuevi işlettiğini söyledi. Bu konuda yanıtınız nedir?»

«Gülünç!» Duruşma salonunda birçok avukat, DeGeurin'in, dokunulmaması, üzerinde durulmaması gereken bir konuyu neden böylesine deştğini merak ediyorlardı.

«Bay Bennett'in dediği gibi Lilla Paulus'un kızını erkeklere okşattığı iddiasını ilk kez ne zaman duydu-nuz?...»

Settegast küçümseyici bir gülümsemeyle, «İlk kez

burda duydum,» dedi. «İğrenç bir iddia bu... Doğru da değil... Yalan!»

Bob Bennett ayağa kalktı. Settegast'ın tanık sandalyesinden ayrılmasından önce aklına gelen bir taktiği uygulamaktan kendini alamamıştı. Bir dosyadan, poliste çekilmiş bir kimlik fotoğrafı çıkarıp bunu jüri üyelerine göstermemek için avcunun içinde saklayarak tanığa uzattı. Fotoğraf, Lilla Paulus'un 1956'da müşterek bahis oynatmaktan kocasıyla birlikte tutuklandığı zaman çekilmişti. Bu dolgun göğüslü, saçını at kuyruğu biçiminde toplamış bambaşka bir Lilla Paulus idi. Settegast arkadaşını elbette tanımıştı ama bunu itiraf edeceğine ölümlü bile göze alırdı. DeGeurin öfkeli bir itirazla tanığının yardımına koştu. Davanın işlem hatası yüzünden geçersiz sayılmasını istedi. Bunu belki de yüzüncü keredir istiyordu.

«Sayın yargıç,» diye bağırdı. «... bu beni jüri önünde, kendilerinden bir şeyler saklıyormuşum gibi bir duruma düşürüyor. Bay Bennett bilir... ya da bilmesi gerekir... Bu jüriyi etkilemek için duruşma kurallarına uymayan bir davranıştır... Önyargılı; etkileyicidir...»

Yargıç itiraz üzerine daha bir şey söylemeye fırsat bulamadan; DeGeurin'in hiç durmamacasına ileri sürdüğü isteklerle karşı karşıya kaldı. Yargıçlık kürsüsünden savcı yardımcısının cezalandırılmasını, jürinin fotoğrafı önemsememesini, yine jürinin Bay Bennett'in meslek kurallarına uymayan davranışını göz önünde bulundurmasını ve de yargıcın değiştirilmesini istedi. Bu son istek, nadiren kullanılırdı, korkunç bir hakaretti. DeGeurin'in isteğini, Yargıç Price, Settegast'ın tanıklığı sırasında anlamlı anlamlı «sırıttığını» söyleyerek vurguladı.

Yüzü, Lilla'nınki kadar buz gibi olan yargıç, DeGeurin'in bütün isteklerini, itirazlarını reddetti. Şimdi iki adam arasında derin bir uçurum açılmıştı.

DeGeurin, Lilla'nın tanık sandalyesine yeniden oturması gerektiğine karar vermişti. Bayan Paulus'un bu seferki tanıklığı, Joan Jowski Worrell'le Mary Wood'un yaptığı bütün suçlamaları acele tarafından reddetmekten başka bir şey değildi. Lilla, 1961'den beri New Orleans'a gitmediğini söyledi. Dr. John Hill'in evine gittiği-

ni kesinlikle reddetti. İnkârlarını, sanki üzerine boğalar basıp geçmiş de hiç soluğu kalmamış gibi ince, zayıf ve yumuşak, yeni, bambaşka bir ses tonuyla yapıyordu.

Yargıç Price, Lilla'nın sesinin dramatik değişikliğinden öylesine büyüldü ki, oturduğu yerde yan dönerek dikkatle izledi. DeGeurin onun bu davranışını, yargıcın «suratını» buruşturduğunu, böylece jüriyi etkilemeye çalıştığını söyleyerek acımasız bir saldırıda bulundu. Buna, «reddedilmiştir» diye yanıtlayan yargıcın yüzünde artık sabrım ha taştı ha taşacak diyen bir anlam vardı.

Sonunda Yargıç Price kısa bir mola vermenin yerinde olacağını kararlaştırdı. Öfkesini yenmek için kendi çalışma odasına gitti. «Şimdiye kadar bir duruşmanın ortalık yerinde böyle ara verdiğim olmamıştı,» dedi duruşma katibine. «Ama Dickie'nin davanın düşmesi için yaptığı saldırılara yakamı kaptırmayacağım. Hatalar yaptı. Umutsuzluğa kapılmak üzere. O da Bennett gibi tanığını ne zaman kürsüden indirmesi gerektiğini bilmiyordu.»

Bennett'in bu kısa ara sırasında yaptığı şey, bir telefon bulup Mary Wood'la kocasının kentten gitmek için hazırlandığı oteli aramak oldu. Evli çiftin çoktan çıkıp gitmiş olabileceklerini düşünerek kaygılanıyordu. Numarayı telaşla çevirdi. Otel odasındaki 12. kalibrelik çiftesiyle bekleyen şerif yardımcısının telefona Mary'i çağırması için Bennett aralarında kararlaştırdıkları parolayı söylemek zorunda kaldı.

«Sana gereksinmem var,» dedi Bennett ona. «Üzgünüm. Bunun senin için ne demek olduğunu bilmiyor değilim.»

Mary Wood, «Cehennemden içinden bir kez geçtim,» diye yanıt verdi. «İkinci kez geçmek birincisi kadar kötü olmaz sanırım.»

Mary valizini açıp bir binici pantolonuyla bluz çıkardı. Çabucak giyindi. Şimdi Bennett'in onu, akli başına geldiğinden beri kaçıp kurtulmaya çalıştığı bir geçmişe acımasızca çekeceğini biliyordu. Dudaklarını boyamak için aynaya doğru eğilip, plakasız bir arabanın gelip kendisini almasını beklerken savcılıktan genç bir görevli ne olacağını sandığını sordu. Mary'den hoşlan-

mıştı. «Doğrusunu istersen, felce uğramış gibiyim,» dedi Mary. O halde neden bütün bunlara katlanıyordu?

«Üç neden var,» dedi Mary. Aynada uzun, parlak saçlarına bakıyordu. «Birincisi, o yaptı. İkincisi, ben ikinci bir insan değilim ama ondan kaçıp saklanmaktan bıktım artık. Tehlikeli bir kadın o. Eğer bu işin içinden sıyrılıp kurtulursa ne yapacağı hiç belli olmaz. Üçüncüsü, şurda tanıklığını yapacağım bazı şeyleri yaşamak hiç hoşuma gitmedi. Lilla'nın beni ne kadar iyi yetiştirdiği, benim için fedakarlıklar yaptığı iddiasını silmek istiyorum.»

Bu kez Mary Wood salona girdiğinde Lilla Paulus başını masanın üzerine koyarak, kızının konuşmasının ortalarına kadar kaldırmadı. Böylece Mary Wood'un duraklamasını, zarif bir biçimde canlı yürüyüşünü bir an için aksatıp onu gözleriyle aramasını, sonra da yüzünde her şeyin anlatılacağı anın geldiğini anlatan ifadeyi göremedi. Ama çocuğunun korkunç bakışını hissetti. Ve de titredi. Mendilini arayan eli titriyordu.

Bennett hemen ona ne zaman evlendiğini sordu. Yanıt, 1967 Ağustosunda diye geldi. Psikiyatri kliniğine kapatılmasından üç hafta sonra. Doktorlardan kaçmıştı. Larry'le evlenmişti. Ve de hâlâ evliydi.

Bennett, «St. John hastanesine kendi isteğinizle mi yattınız?» diye sordu.

«Yo, hayır... Bir dakika, bir bakıma kendi isteğimle gittim sayılır. Annemle babam eroin kullandığını sanıyorlardı. Kullanmadığımı kanıtladığım takdirde... Larry'le evlenebilecektim. Ama hastaneye girdiğimde beni bir odaya kilitlediler.»

«Anneniz hastanede sizi ziyarete geldi mi?»

«Evet. Bir süre... Sonra bir gelişinde çantasında tabanca vardı. Bunu hastabakıcı gördü...» Mary sustu. Bennett de. Bir davul sesi duyulduğunda, bunun dalgalana dalgalana sönüp gitmesini beklemek gerekirdi.

«Annenizin daha önce de tabanca taşıdığını görmüş müydünüz?»

«Onu tabancasız gördüğümü söylesem yalan olur.» Burada Lilla başını birden kaldırıp kızına kötü kötü baktı.

Pekala, diye düşündü Bennett. Şimdi muhteşem so-

na gelelim. Alçak sesle, «Hayatınız boyunca para ya da başka değerli şeyler karşılığında cinsel ilişkilerde bulundunuz mu?»

Mary Wood hiç duraklamadı. Başını olumlu sallayarak, «Evet,» dedi.

«Hediye ya da para karşılığında bu işi ilk kez ne zaman yaptınız?»

«Anımsayabildiğim ilk kez... Dört yaşındaydım.» Bennett'in beklediği hayret, dehşet dolu sesler salonu bir dalga gibi kapladı. Kadın jüri üyelerinden biri elini ağzına götürmüştü. Erkek üyelerden biri de bu öyküyü dinlemekten utanıyormuş gibi önüne bakıyordu.

«Nerede oldu?»

«Evimde.»

«Evde o sırada başka kim vardı.»

«Annem.»

DeGeurin günün konuşmalarından, olaylarından perişan bir halde buna itiraz etti. Bir kere. İki kere. On kere. Sonunda Mary Wood'un ağzından çıkan her sözcüğe itiraz eder oldu.

«Bu kişi erkek miydi?» diye sordu Bennett. «Kaç yaşındaydı?»

«Erkekti... Altmış yaşlarında kadar.»

«Sizi altmış yaşında bir erkekle bu tür bir ilişkiye iten şey neydi?»

«Önce olanları anlamadım. Adama beni rahat bırakmasını söyledim. Gittiğinde anneme bu adamdan hoşlanmadığımı, bir daha görmek istemediğimi söyledim. Bana, bu adama iyi davranmamı söyledi. Çünkü anneme para vermişti.»

«Onun annenize para verdiğini hiç gördünüz mü?»

«Evet, gördüm.»

Lilla Paulus kalemi kaptığı gibi defterin üzerine «**Hepsi de YALAN!**» diye yazdı. Öylesine şiddetle bastırmıştı ki kalemin ucu kırıldı.

«Bu para karşılığında seks ilişkileri ondan sonra da sürdü mü?»

«Evet.»

«Arada sırada mı, devamlı mı?»

«On bir yaşına kadar aynı kişi haftada iki ya da üç kez geldi.» Mary Wood bir süre, sanki birinin hatıra def-

terinden sayfalar okuyormuş gibi kuru, düz bir sesle konuştu. Bennett onun ilk tanıklık etmeye çıkışında kendini kaybedeceğini, bir sinir krizi geçireceğini düşünmüş, korkmuştu. Oysa genç kadın şimdi, yaşamının bu en kritik, en dokunaklı anında soğukkanlıydı. On altı yaşına girdiğinde annesinin bir çeşit yönetici durumuna geldiğini, kendisi için randevular aldığını, bazan telefonlara cevap verirken kızının sesini bile taklit ettiğini anlatı. Müşteriden alınacak ücreti de Lilla kararlaştırıyordu. «Yüz dolarlık müşterilerim vardı.»

«İtiraz ediyorum!» DeGeurin itirazlarını sürdürüyordu ama Mary Wood'un süssüz, çıplak, acı öyküsüne karşı yapacak bir şeyi yoktu.

«Hiç Galveston'a gittiniz mi o sıralarda?» diye sordu Bennett.

«Evet, kiralari toplamak, otomatik pikaplardaki paraları çalmak için. Bu, otomatik pikaplardaki parayı alıp o yerin sahibiyle paylaşma anlamına gelir... Annemin dört evi vardı.»

«Bunlar ne tür evler ya da kuruluşlardı?»

«Fahişelik edilen evlerdi.»

«Nerden biliyorsunuz?»

«Oraya sık sık giderdim,» dedi Mary. «Gizli bir yanı yoktu... Hatta bir seferinde, koca bir yaz orada kaldım.»

DeGeurin bir kez daha itiraz etti. Öfkeyle yalvarma arasında bir tahteravalli gibi inip kalkıyordu. «Bu yalanlar daha ne kadar devam edecek? İnanılmaz bir şey bu. Bütün bunların anlatılmasına izin vermek akıl alacak şey değil... Duruşmanın asıl konusuyla hiçbir ilgisi yok ki!»

Ama Bennett susmuyordu. «O sırada St. John Okuluna mı gidiyordunuz?»

«Evet.»

«Anneniz İzcilere Annelik mi ediyordu?»

«Evet.»

«Diğer anneler, annenizin çalışmalarının farkında mıydılar?»

«Hayır.»

«Houston'ı, Larry Wood'la evlendikten sonra mı terkettiniz?»

«Evet.»

«Neden?»

«Hayatım tehdit ediliyordu.»

«Sorularım bu kadar, Sayın Yargıç.» Bennett yerine dönüp sandalyesine oturdu. DeGeurin'in kızı rahatsız etmeyeceğini biliyordu. Bitmişti. Yarın iki avukat göğüslerine yumruklar indirerek savunmalarının özetini yapacaklardı. Ama sonunda her şey şuna indirgenebilirdi: Jüri Mary Wood'a inanmış mıydı? Yoksa Bennett ileri mi gitmişti? Acaba kan ve para dolu öykülerden bıkip şaşkın bir halde kendi temiz yaşantılarına koşacak, bu arada da Lilla Paulus'u özgürlüğüne mi kavuşturacaklardı?

O akşam DeGeurin, Lilla'nın koluna girerek, her zaman yaptıkları gibi büroya kadar yürüdüler. Yaşlı kadının normal olarak günün celsesinden heyecanlı heyecanlı konuşur, eklemeler, çıkarmalar yapardı. Ama bu gece başını DeGeurin'in masasına koyup ağladı. Avukat bu sert, duygularını belli etmeyen kadını hiç böyle görmemişti. Onu teselli edebilecek bir şey bulamıyordu.

Adliyede, Bob Bennett'in bürosunda, kendisini gelip alacak, havaalanına götürecek olan arabayı bekleyen Mary Wood bembeyaz bir yüzle oturuyordu. Sonra genç kadın boşandı. Çeyrek saat kadar, Bennett gelinceye kadar. hıçkıra hıçkıra, kendine hakim olamadan ağladı.

Sonra çantasından pudrasını çıkarmaya çalışırken, «Ozür dilerim,» dedi. «İnsanın öz annesini lanetlemesinin sözlükte özel bir sözcüğü var mıdır?»

43 NEW ORLEANS'DAKİ FAIRMONT OTELİ YÖNETİCİSİNİN GELMESİNİ BEKLEYECEK ZAMAN KALMAMIŞTI.

Bu yüzden Yağıç Price iki taraf avukatlarının otele telefon edip adamla konuşmalarına izin verdi. Mahkeme katibi de konuşmayı yazdı. Otel yöneticisinin defterlerinde Bayan Worrell'in kendisinin dediği gibi 1970 yılında otelinde kaldığını gösteren bir kayıt yoktu. Ama bu onun otele hiç gelmediği anlamına alınmamalıydı. Çünkü yönetici defterlerini pek düzenli tutmadığını kabul ediyordu. Müşteri borcunu nakit olarak ödediğinde defter kayıtları bazan iyi yazılmıyor, yanlış yazıldığı da oluyordu.

DeGeurin bunu kendisi için yararlı görerek, konuşmasına almaya karar verdi.

Şimdi, davanın başlamasından on dört gün sonra, bir oyunun aktörleri gibi son kez toplandılar. Tanıkların, tanıklık edecekleri zaman dışında duruşma salonuna girmelerini yasaklayan kural da kaldırılmıştı. İsteyen salona girebilir, avukatların son konuşmalarını ve kararı dinleyebilirdi.

Connie Hill en ön sırada, Myra Hill'in yanına oturdu. Estetik cerrahının dul karısıyla annesi bu son celseye gelmekte ısrar etmişlerdi. Bennett'in onları, bunun gayet ıstırap verici olacağına dair uyarmasına karşın. Savcının niyeti, John Hill'in öldürülmesini olanca çirkinliğiyle yeniden yaşatmaktı. «Biliyorum,» dedi Myra. «Ama yine de geleceğim. Bunu asla kaçıramam.» Savcının kendisini cinayetin görgü tanığı olarak kullanmamasından hayal kırıklığına uğramıştı. Üstelik, Lilla Paulus'un yalnızca gazetelerde çıkan resimlerini görmüştü. Onu kendi gözleriyle görmek istiyordu.

Şimdi Lilla, DeGeurin'in kolunda salona girerken Myra Hill onu bir mikroskop camındaki mikropmuş gibi süzüyordu. Yaşamı boyunca, günde en azından iki kez okuduğu İncil'in örnek kişilerinden biri olmaya çalışmıştı. Ama şu anda kendini hiç de dindar biri gibi hissetmiyordu.

Jerry Carpenter, avukat eşleri ve adliye sekreterlerinin heyecanlı gevezelikleri ortasında, arka yerde bir sıraya sıkıştı. Lilla'yla dışardaki holde karşılaşmış, hatta ona nazik bir selâm bile vermişti. Ama kadın onun yüzüne bile bakmamış, başını başka tarafa çevirmişti. Duruşmayı yakından izlemiş olan cinayet masası dedektifi verilecek kararı merak ediyordu. Savcılığın davayı kazanacağını düşünüyordu. Ama Bennett onun bu iyimserliğini kırmıştı. Bir gece içinde umudunu yitirmiş biri olup çıkmıştı Bennett. Karısına, «Bu hayatımda en şapşalcasına davrandığım davam değil,» dedi. «Ama yakındı.» Gecce yarısından sonra yatağından kalkıp bahçeye çıktı. Yakın zamanda ektiği bir ağacın yanına oturdu. Ağacın gerektiği gibi boy atmamış olmasına küfürler savurdu.

Geleneksel olarak, duruşma savcılığın yaptığı açılış ve kapanış konuşmalarıyla sona erer, davalı avukatı bu iki konuşma arasında söz alır. Savunmanın duruşma sırasında pek çok çıkarları vardır, savcılığa yalnızca davalının suçunu kanıtlama yükü düşer. Böylece jüri, kulaklarında savcılık avukatının son sözcükleri çınlayarak karar vermek için özel odaya çekilir.

Bennett, yardımcısı Bob Burdette'i ilk konuşmayı yapmakla görevlendirdi. Genç savcı yardımcısı duruşma boyunca ilk kez ağzını açacaktı. Jüri üyeleri onun konuşmasının etkinliği karşısında şaşırmaktan kendilerini alamadılar. Belden aşağısı bir parça şişman olmasına karşın Bob Burdette salonda zarif hareketlerle dolaşıyor, Lilla Paulus'un sandalyesinin arkasında durarak onu, «İşte kızının okulunda İzci Başkanlığını çantasında bir tabanca taşıyarak yapmış bir kadın...» diye onu suçluyordu. «... Sonunda onun Galveston'da randevuevleri olduğunu da öğrendiniz... Kızını bir fahişe olarak yetiştirdiğini de... İki hafta boyunca sizden bu gerçekleri gizledik. Ama şimdi, yalnızca şimdi herşeyi biliyorsunuz. Jü-

ri locası, tanık kürsüsüne bakar. Bunun bir nedeni vardır. Neden, sizlerin tanıklara dikkatle bakıp onları incelemeniz, yalan söyleyip söylemediklerini anlamanız.»

Sonra sıra DeGeurin'e geldi. Bir gece önce o da iyi uyumamış, sıcak suyla doldurduğu banyosuna uzanarak aklını nasıl olup da kaçırmadığını düşünmüştü. Duruşmanın başından sonuna kadar kendisi ve müvekkili için haksızlık olduğu kanısındaydı. Gerçi saymamıştı ama yargıç önerilerinin yüzde seksenini reddetmişti. Marcia McKittrick'in tanıklık ettiği günlerde, fahişenin oldukça mutlu bir tavırla yargıcın bürosunda oturduğunu bile görmüştü. Kadın savcılığın yolladığı kızarmış tavuğu yiyordu. Bir yargıcın, savcılık tanığına yemek aldırıldığı nerde görülmüştür? diye kendi kendine soruyordu. Hâlâ bu konuda bir şikâyet dilekçesi yazmayı, yargıcın Marcia McKittrick'e ne yapması, ne söylemesi hakkında fikir verdiğini ileri sürmeyi düşünüyordu. Sonra Mary Wood vardı. Lilla ona kızının yalan söylediğine yemin etmişti. Babaannesinin mirasını alamadığı için Mary Wood ondan intikam almaya çalışıyordu. Mary Wood'un savcılık lehine tanıklık etmesi, DeGeurin'in banyosuna konmuş bir dinamit lokumu kadar tehlikeli olmuştu. Uzun uzun sabunlu sıcak suyun içinde yattığı sırada Jerry Carpenter de bilincine girip çıkıyordu. Avukat, dedektifin, Marcia'nın daha önce inatla konuşmak istemeyip sonra birden tanık sandalyesine oturmaya kalkışmasının nedeni ni anlatmasına asla inanmamıştı. Onun anladığı kadarıyla, dedektif bir elinde eroin şırıngası, diğerinde itiraf kâğıdıyla kadını kandırmıştı. Konuşmasında bu noktaya değinecek, dedektifi rezil edecekti.

Şimdi, ayağa kalkıp jüri üyelerini selamlar, günaydın derken niyeti sevimli, tatlı bir sesle konuşmaktı. Böylece savcılığın gazabını bastırmak istiyordu. Aslında DeGeurin masaya yumruk indirmekte, sesini bir borazan gibi kullanmakta ustaydı. Ama şimdi mantıklı olması, sakın ve soğukkanlı davranması gerektiğini biliyordu.

«Gece rahat bir uyku uyuyacağımı biliyorum,» diye başladı davalı avukatı. «Çünkü elimden geleni, hatta fazlasını yaptım. Eğer Bayan Paulus'un savunmasında aşırı davranışlarda bulunduysam, bunlar için özür dileyecek değilim. Eğer gerçekleri size ulaştırmaya çahşırken

Bay Bennett'i kırdıysam, bunun için de özür dilemeyeceğim.»

Ash Robinson'ın telefon konuşmalarının listesini kocaman bir ilan tahtası kadar büyütmüştü. Sıkıcı bir or dakikalık süre boyunca, kısa bir süre için Bay Robinson'un evine bağlanan telefon hakkında konuştu. Bunun, John Hill'in öldürülmesinden önce değil, sonra bağlandığı üzerinde özellikle durdu.

Sonra trajedinin kişilerine geldi. «Savcılık sizden, bu kadınla kızı arasındaki anlaşmazlık üzerine karar vermenizi istedi. Mary Jo Paulus Wood annesinden öylesine nefret eden bir kız ki, annesi hakkında yalanlar bile söyleyebiliyor... Evet, çünkü onun bütün söyledikleri yalan.» Ya Marcia McKittrick? «Onun için çok üzgünüm. Bayan Kittrick'in bir geleceği olduğunu sanmıyorum. Yaptıklarından sonra rahat bir hayat yaşayacağını sanmıyorum. Lilla Paulus'la Ash Robinson'dan söz edecek fırsatı olduğu zaman bunu yapmadı. Sonra ona dokunulmazlık önerildi... Özgürlüğü önerildi... Eğer Jerry Carpenter'in istediği şeyleri söylerse elbette.» Şimdi avukatın sesi derin bir nefretle doluydu. «Marcia McKittrick. Jerry Carpenter'in eline düştüğünde yarı koma halindeydi.»

DeGeurin, Joan Jaworski Worrell'in tanıklığını da çürütmeye çabaladı. «Söyler misiniz bana, neden o yemin ederken kızlık soyadını kullandı? Siz kadın jüri üyeleri, kaçınız kızlık soyadınızı kullanırsınız? Neden başından geçen evliliklerdeki soyadlarından birini kullanmadı... Moncrief? O'Connor?... Bir parça zaman aldı ama Joan Worrell'in yalan söylediğini ortaya koyduk. Tanrıya şükürler olsun ki, Fairmont Otelinde defter tutuyorlar! Joan Worrell'in söyledikleri yalandı!» Buna küstahlık denirdi doğrusu. DeGeurin, Houston'ın en sevilen ve sayılan adlarından birini, ve de ülkenin en başarılı avukatlarından birinin kızını yalan söylemekle suçluyordu.

John Hill cinayetinin renkli resimlerinin bulunduğu dosyayı işaret ederek, «Bunlar korkunç!» dedi. Sesi ilk kez yükselmmişti. «Korkunç! Ama bu resimlere dünyanın sonu gelinceye kadar da baksanız, onlarla Lilla Paulus'un bir ilişkisi olduğunu ortaya çıkaramazsınız... Bu korkunç ölümle onun hiçbir ilgisi yok!...

«İçimde kalan enerjinin her zerresiyle sizden tanıkların söylediklerinin etkisinde kalmamanızı rica ediyorum. Bu davayı delillere göre değerlendirin. Lilla Paulus'a bu şansı tanıyın. Siz onun tek şansısınız. Onunla, Bay Bennett ve Jerry Carpenter arasında yalnızca sizler varsınız. Bir an için Lilla Paulus'un aleyhinde söylenenlerden kuşkulanın. Bu kuşku onun tek dayanağı olacaktır. Tanrı aşkına, bu kuşkuyu bastırmayın. Üzerinde durun. Lilla Paulus suçlu değildir.»

Bob Bennett sakin, soğukkanlı olmaya bir neden görmüyordu. Aksine bir fırtına koparmak, bu fırtınayla jürinin karar vermek için çekilecekleri odanın duvarlarını sarsmak istiyordu.

«Bu duruşmanın tek konusu,» diye başladı Bennett. «Lilla Paulus'un, John Hill'in öldürülmesine yardımcı olup olmadığı, suçortaklığı edip etmediğidir. Üstelik bu cinayet iğrenç de... Bir insana, onu öldürünceye dek ateş ediyor, sonra da bunun karşılığında verilecek parayı almaya gidiyorsunuz. Bu kadından!» Bennett kolunu Lilla Paulus'dan yana itham edici biçimde uzattı.

«24 Eylül 1972'de John Hill yaşamını cesur bir erkek olarak sona erdirdi. Connie'nın hayatını kurtarmak için kendisinininkine son verdi. Herkesin yaşamında olduğu gibi, John Hill'inkinde de iyi, kötü yanlar vardı. Ama o hayatını cesaretle bitirdi!» Bennett bakışlarını doktorun dul karısıyla, annesinin üzerine kısa bir süre için çevirdi. İkisi de için için ağlıyorlardı. Kurban hakkında bir iki iyi laf etmenin davaya bir zararı dokunmazdı. Bu kentte bunu birinin yapmasının zamanı gelmişti.

Savcı gösterişli bir tavırla mahkemeye delil olarak sunduğu kurşunlardan biriyle tabancayı aldı. «Bu kurşun, bu tabancadan atıldı. Çünkü böyle yapılmasını Ash Robinson istiyordu. Lilla Paulus da çıkar sağlamak için böyle olmasını istedi. Burada yaptığımız tartışma cinayet ya da özünde kişiyi bu cinayeti işlemeye iten güdü değildir. Tartışma, Lilla Paulus'un Ash Robinson'u **tanıyıp tanımadığı**, Lilla Paulus'un Marcia McKittrick'i **tanıyıp tanımadığı** olmuştur...» Bennet sustu. Marcia'yı DeGeurin'in iftiralarına karşı korumanın zamanı gelmişti. «Eğer Marcia'nın verdiği ifadede, sizin önünüzde verdiği ifadede, küçük bir farklılık, bir terslik olsaydı; Bay

DeGeurin bunu size binlerce kez anımsatmaz mıydı?» Çok yerinde bir sözdü bu. Davalı avukatı Marcia'nın cinayetle ilgili sözlerinin üzerinde hiç durmamış, fahişenin yalnızca tutuklanma ve ifade verme biçimine saldırmıştı.

İnsanları koruduğuna göre, savunması yapılacak bir başka kişi de Jerry Carpenter'di. «Jerry Carpenter elbette güçlüdür! Bu dava üzerinde ısrarla elbette durmuştur! Onun yanında Joe Gamino da vardı. Memnun olmalısınız! Onların her şeyi yüzüstü bırakmalarını mı isterdiniz? 2 Eylül 1972 gecesi geç vakit? Eğer çalışkanlığın, dürüstlüğünü Jerry Carpenter aleyhinde nitelikler olarak kullanacaksanız, o zaman güvenlik kuvvetlerindeki tüm polisleri suçlamanız gerekir!» Savcının bakışları jüri üyelerinin yüzlerinde dolaştı. İçlerinde polise duydukları nefreti belirten biri var mıydı? Anlayamıyordu ama kaygılanıyordu da. Belki de konuşmasına polisleri katmaması çok daha yerinde olacaktı.

Bennett mahkemeye sunduğu deliller üzerinde durmadı. Dört kâğıt parçasının, Watergate Skandalından sonra moda olan deyimle, «dumanı üstünde silahlar» olmadığını biliyordu. Ama özel telefon numarasını ele aldı. «Bu özel numara,» dedi. «Lilla Paulus'la Ash Robinson'u birbirine bağlıyor, onların birbirlerini tanıdıklarını gösteriyor. Telefon numarasının yazılı olduğu kâğıt Lilla Paulus'un çantasında 25 Nisan 1973'de bulundu. Bunun özel bir telefon numarası olduğundan hiç kuşku yok. Lilla bunu Ash Robinson'la özel olarak konuşmak için kullanıyordu. Çünkü ikisi birlikte John Hill'i öldürmeyi planlıyorlardı.»

Bennett konuşurken başını sallıyor, el kol hareketleri yapıyordu. Bu haliyle bir boksörü anımsatıyordu. Konuşma için önceden bir hazırlık yapmamıştı. Söyleceklerini kafasında toparlayıp konuşuyordu. Düşünceleri bir parça karışık gibi görünüyorsa da söylediklerinin anlamlarından hiç kuşku duyulmuyordu. Zamanının neredeyse dolmak üzere olduğuna dikkat ederek hemen Mary Wood'a geçti. Genç kadının tanıklığının bir parça şoke edici ve inanılmaz olduğunu kabul ettiğini belirtti. «Ama onun anlattıklarını... onun başına gelenlerin ışığı altında değerlendirin. Hastane raporlarını okudunuz... Mary

Wood'un asıl sorununu annesi olduğunun ileri sürüldüğünü gördünüz. Hem de uzman doktorlar tarafından. Bunun karar vermenizde size yardımcı olacağını umuyorum... Para karşılığında bir başkasının öldürülmesine yardımcı olan kişi hakkında vereceğiniz kararı bu da etkileyecektir.»

Şimdi Bennett, tanık sandalyesindeyken Lilla Paulus'un ağzından kaçan, onu çok sevindiren cümle üzerinde duracaktı. «Evet, ben Marcia McKittrick'in bir fahişe olduğunu anlayamazdım doğrusu.» Lilla Paulus'un zayıf, titrek, yaşlı kadın sesini taklit ederek, «**Onun hayatı benimkinden bir parça değişikti,**» dedi. Başını salladı. Bir an için Lilla'nın bu sözlerinin etkisinde kalmış gibi durdu. Sonra, «Gerçekten değişikti, Bayanlar ve Baylar,» diye nefretle kükredi. «Marcia McKittrick'in hayatından **daha berbattı** Lilla Paulus'un ki. Ah, aralarında bazı benzerlikler var elbette. İkisi de geçmişte bazı suçlar işlemişler. İkisi de yasa dışı işler çeviren kişilerle evlenmişler ya da yaşamışlar. İkisi de fahişelik etmişler... Ama benzerlikler burada bitiyor. Lilla'nın hayatı daha da kötü oluyor. Marcia gibilerinin çalışmalarından yararlanan kişi **O'dur! Ve de öz kızının!**»

DeGeurin yerinden fırlayıp rakibinin konuşmasını kesti. «İtiraz ediyorum, efendim. Bunun böyle olduğunun kesin bir delili yok. Tümüyle hatalı. İtiraz ediyorum.»

Yargıç itirazı kabul etmedi. «Jüri söylenenleri duydu.» dedi ters bir tavırla.

Bennett başını teşekkür eder gibi sallayarak, «Evet, duydular,» dedi. «Ve bunun delili de var. Yalan değil... Şimdi size Lilla Paulus'la Marcia McKittrick'in yaşam biçimlerinin değişikliği üzerinde bir şey daha söyleyeceğim. Hiç olmazsa Marcia McKittrick iyiye gider gibi bir takım belirtiler gösterdi. Doğru yolu seçtiğine dair. Ona sorulan sorulardan biri şuydu: 'Neden tanıklık ediyorsunuz?' Marcia bunu yanıtladı: 'Çünkü yapılacak en doğru şey bu.' Oysa Lilla Paulus'da iyiye, doğruya gidiş diye en küçük bir hareket yok.»

Yorgun savcı söylediklerinin üzerinde bir an düşündü. Üzerinde durmadığı bir nokta kalmış mıydı? Son kurşunuydu bu. Dikkati baba üzerinde durdu: Orada olmayan adam üzerinde. «Ah, evet,» diye bağırdı. **Yüzü öy-**

lesine kindar bir ifade almıştı ki salonun en arkalarında oturan karısı onu hiç böyle görmediğini düşündü. Bir an için telaşlandı.

«**En önemli kişi**, tanık olarak **çağrılan** kişi nerede?» Bennett'in sesinden, bunun kendi suçu olmadığı anlaşılıyordu. «Şimdiye kadar bu duruşmada eksikliği duyulan kişi kimdir? Eğer arkadaşı Lilla Paulus aleyhindeki suçlamaları geçersiz sayabilecek biri varsa, o da Ash Robinson'dur...

«Tabut resmi! Anımsadınız mı? O resim size Ash Robinson'un ne düşündüğünü, aklında neyin olduğunu anlatmıyor mu? John Hill'in resmini tabuta benzetecek biçimde kesmek! Bunu Lilla Paulus'a, katillere kurbanlarını tanımlarını sağlaması için vermek... Sanırım Ash kendi kendine. 'John Hill'in kaderinin tayin edilmesini yasalara bırakmayacağım,' diye düşündü. Ve de Lilla Paulus'la birlikte üstün, yüce kişi rolü oynadılar. 'Sen yaşayacaksın ama John Hill, sen öleceksin, diye karar verdiler.

«Şimdi bayanlar ve baylar, işte bu konuda en hatalı şey bu. Öfkeye kapılarak daima cinayetler işlenecektir. Aklını kaçıran, çıldıran, başkalarını vuran insanlar olacaktır... Ama sizler, hükümetin üyeleri olarak ayağa kalkmalı, 'Tanrı rolü oynayan, bir kişinin ölümüne karar veren kişiler olamaz,' diye haykırmalısınız. Bunu yaptığınız takdirde, Lilla Paulus gibiler, insan öldürmekten çıkar sağlayamazlar...»

Bob Bennett sustu. Cinayet resimlerinin yüzleri aşağı gelecek biçimde masasında durduğunu gördü. Bunları kapar gibi aldı. Resimler ona son atımlık barutunu sağlamışlardı. «Ve Bay DeGeurin bunların 'önemli' olmadığını ileri sürüyor! Bay DeGeurin bunların 'zararlı' olduğunu söylüyor! 'Önyargılı' olduğunu! Bay DeGeurin benden, 'Bay Bennett bunları, jüri Lilla Paulus'a çok öfkelen sin diye ortaya çıkarıyor,' diyor! Eğer bu fotoğraflar böyle bir etki bırakıyorsa, çok güzel! Bir kadın, bu fotoğraflardaki sonucu yaratan bir işte suç ortaklığı etmişse, bunlar **önemsiz** sayılır mı?»

Bennet sanki bir iskambil hilesi uygulayacakmış gibi fotoğrafları bir elinde sallıyordu. «**Şunlara bakın,**» diye rica etti. «Ve de Lilla Paulus'un ne yaptığını görün!

Bunu kendi elleriyle de yapmadı. Ski maskeli bir haydutlu kandırarak...»

Birden yumuşayan bir sesle jüri üyelerinden Lilla Paulus'u John Hill'in öldürülmesini sağlamak için fedai tutmaktan, suç ortaklığından mahkum etmelerini istedei. Sonra içinden, kullandığı sıfatlar için Bobby Vandiver'den özür dileyerek yerine oturdu. Tükenmişti.

Beş saat sonra, saat akşam 7.35'de, Yargıç Price'a birçte tam büyük şilem deklare edebileceği bir el verildiğinde, mübaşir, jürinin kararını verdiğini bildirerek oyunu yarıda kesti.

Yargıç cübbesine uzandı. Duruşma salonu hemen hemen boştu. İki taraf avukatlarının yüzleri yorgunluktan, meraktan çökmüş gibiydi. Jürinin karar vermek için harcadığı süre şaşırtıcıydı. Eğer bir ya da daha az saat önce çıksalar, o zaman Bennett başardığından, mahkumiyet kararından emin olacaktı. Öte yandan jüri odada DeGeurin'e de umut verecek kadar uzun bir süre kalmamıştı. Jüri kilitli kapıların ardında, dışarda bekleyenlerin artık dayanamayacakları kadar uzun zaman kaldığında, onların bir karara varamadıkları, birbirleriyle çelişki içinde oldukları ya da oylarını, toplantıyı bir an önce sona erdirmek için —ne de olsa bu cuma akşamıydı— davalının lehinde kullandıkları anlamı çıkardı.

Yargıç Price nazik bir sesle, «Lütfen ayağa kalkar mısınız?» dedi.

Lilla Paulus isteği hemen yerine getirdi. Vücudunu onurlu bir duruşla dimdik tuttu. Avukatı ona yardımcı olmak için elini uzattıysa da yaşlı kadın reddetti. Onda bu anı yaşayacak güç vardı. Hatta dudaklarının boyasını bile tazelemişti. Yorgun, solgun yüzünde dudakları, dolunayın üzerindeki bir kan nehri gibi parlak ve canlı duruyordu.

Yargıç, kendisine, karısı yeni ölmüş, bir fabrikada müdür olan kırk yaşlarındaki jüri başkanının getirdiği ikiye katlı kâğıdı açtı.

Sözcükleri bir kez, çabucak okudu. Sonra kâğıdı katlayıp önünde duran yaşlı kadına döndü: «Biz, jüri üyeleri davalıyı, ileri sürülen ithamdan **suçlu** bulduk.»

Lilla Paulus otuz beş yıl hapse mahkum oldu. Yaşı

ve sağığı gözönüne alınırda artık orada öleceğı düşünölüyordu.

Ash Robinson bir saat sonra haberi aldı. Jüri kararını adliyedeki yüksek mevkiden biri telefon ederek bildirmişti. Yaşlı adamın altı yıldan beri her yerde keskin kulakları vardı. Savcılık bürosunda olup bitenlerin pek azından bilgisi olmuyordu.

Sonra kapı çaldı. Ash delikten baktı. Günün sürpriz olaylarını konuşmaya gelmişti bir dost. Yaşlı adam biriyle konuşmak gereksinmesi içindeydi. Akşam yemeğinden arta kalan bir termos kahve buldu. İki erkek koltuklara gömölüp kahvelerini yudumladılar. Sanki içi boşalmış bir Noel babaymış gibi Ash'ın çevresi gazete kupürleriyle doluydu.

«Evet,» dedi Ash. «Acaba bütün bunlar ne anlama geliyor?»

Arkadaşı omuz silkti. Verilecek yanıtı yoktu.

«Sanırım o orospu çocuğı Bennett bana kancayı takmaya çalışacaktır,» dedi Ash. Tiki yüzünden başını şidetle salladı. Elini paslı, yaşlı kalbinin atışından cesaret almak istemiş gibi göğsüne götürdü. Sonra acı acı güldü. «Belki de Lilla'yla onlar bana şantaj yapmak için bu masalı uydurdular. İnsan hayatında bir parça para kazanır. Eğer akbabaların çullanıp karınlarını doyurmalarından sonra geriye bir mezar yeri satın alacak para kalırsa insan kendini şanslı saymalı.»

Ah, evet, Lilla'yı iyi tanırdı. Lilla reddetse bile, Ash onu tanıdığını kabul ederdi. Konudan konuya geçtiğı birkaç dakika içinde yaşlı adam Lilla'yla olan ilişkisini düşündü. Bu sırada itirafın ucuna gelen bir adam oldu. Arkadaşının bilmesini istediğı şeyler vardı. «Tüm yaptığım... Tanrı yardımcım olsun... Lilla'dan John Hill hakkında bilgi toplamasını istemek oldu.» O zaman, üç dört yıl önce, damadının aleyhinde açtığı 10 milyon dolarlık tazminat davası için John Hill aleyhinde bir takım bilgilere gereksinme vardı. «Lilla, John Hill hakkında her şeyi öğreneceğini söyledi» diye anımsadı yaşlı adam. «Ona çalışmaları için para vereceğimi önerdim. Ama Lilla, 'Bay Robinson,' dedi. 'Kızınızı severdim. Joan kızım Mary Jo'ya çok iyi davranırdı. Onu ilk kez ata Joan bin-

dirmişti. Sizden para alamam. Yalnızca adaletin yerine getirilmesini istiyorum.»

Ash'ın arkadaşı saatine baktı. Onu geçiyordu. Yaşlı adamın genellikle erken yattığını bilirdi. Ana, çalışma odasındaki kanepede uyumuştı bile. Televizyonun sesi ona ninni gibi geliyordu. Ama Ash, gecenin korkunç hayalleriyle yapayalnız kalmak istemiyordu. Bir tabak peynir tatlısı buldu. Arkadaşından bir parça daha kalıp kendisiyle konuşmasını istedi. Sonra kendini o en çok sevdiği koltuğa yavaş yavaş bıraktı yeniden. Ayakları, üzerinde bir kula at işlenmiş, nerdeyse lime lime olmak üzere bulunan bir küçük halıdaydı.

Yaşlı adam başını geriye dayayıp gözlerini kapadı. Arkadaşı onun uyuya kalıp kalmadığını merak etti. Belki de gürültü etmeden çıkıp gitmesi iyi olacaktı. Ama Ash başını kaldırdı. Yalnızca düşüncelere dalmıştı. «Bu sabah Houston kulübe gittim,» dedi. «Kahvaltı etmek için yuvarlak bir masa var. Güzel değildi biliyorum.. Hatta korkunçtu da diyebilirim ama orada, kentin en büyük, güçlü kişileri çevremde toplandılar, kollarını omuzuma koyarak, 'Ne yaptığını ya da yapmadığını bilmiyoruz,' dediler. 'Ama o orospu çocuğunu yıllar önce öldürmeliydin.'»

Arkadaşı bir kaşını kaldırdı ama o, belli, bildik soruyu sormadı.

«Ne düşündüğünü biliyorum,» dedi Ash. «Yanıtım hayırdır. Allah kahretsin, hayır. Eğer hakkımda, bu işi yaptırdığıma dair en küçük bir delilleri olsaydı. beni çoktan mahkum etmişlerdi bile. Adliyede siyasi hırslara sahip bir avuç insan var, o kadar.»

Arkadaşı ayağa kalktı. Ash'ın, izin verildiği takdirde, güneş doğup gecenin verdiği korkuları silinceye kadar konuşmaya devam edeceğini biliyordu.

«Zaten hepsi boş,» dedi Ash. Birden kendini duruşma salonundaymış gibi görmeye, kendini savunmaya. uzun yaşamını herkesin görmesi, takdir etmesi için ortaya dökmeye başlamıştı. «Vergilerimi düzenli ödedim. Parayla ilgili kaygılarım yok. Sana dün açılan yeni petrol kuyusundan söz ettim mi?» Kâğıtlarının arasını karıştırıp bir zarf buldu. Alıp açtı. Toprağın derinliklerinden bilmem ne kadar küp petrolün fışkırdığını, kesesine gir-

diğini okudu. Arkadaşını kapıya kadar geçirirken, evin bir başka bölümünde telefon çalmaya başlamıştı. Ama yaşlı adam aldırış etmedi. Kendi ölümlülüğünün derinliklerine dalmıştı. Sonra, «Bana anlattıklarına göre,» dedi «Mısır'daki Abu Simbel tapınağında, sabahın belirli bir zamanında, yeni doğan güneş on beş dakika kadar o küçük deliğin içinden geçip parlarmış. Ve de II. Rames'in yüzünü aydınlatırmış! Bu kısacık zaman süreci içinde altın rengi bir ışık oluşurmuş. Hep böyle olmuş. hep de olacak. Ne güzel bir şey değil mi?»

Arkadaşı da onunla aynı kanıdaydı. Ölülerin, mahvolmuş hayatların ve kötüye kullanılan güçlerin barbarlıklarının sayılmasının zamanı olan böyle bir gecede, böyle bir görüntü olağanüstüydü. Ash'ın parası ona acıdan başka hiçbir şey satın alamamıştı.

Soylu, büyük at, Beloved Belinda bile acayip bir biçimde ölmüştü. Joan'la John Hill'in ölümlerinden sonra kısarak bir fırtınalı havada ahırdan kaçmış. Tarlalarda şaha kalkıp şimşeklere, gökgürültülerine ön ayaklarını sallayıp kişnerken ölümcül bir yıldırım üzerine düşmüştü.

Şimdi, Lear'in Evini terketmekten hoşnutluk duyan bir tiyatro meraklısı gibi Ash'ın arkadaşı gitmek için kapının tokmağını çevirirken oldukça kaba bir soru sorma cesaretini buldu: Ash, mezarı taşına ne yazmalarını isterdi?

«Ah, boşver, hiç bilmiyorum,» dedi yaşlı adam. «Örneğin, şöyle bir şey olabilir: 'Burada Ash Robinson yatıyor. Yaşadı, öldü ve insanların hakkında düşündüklerine hiç aldırış etmedi.»

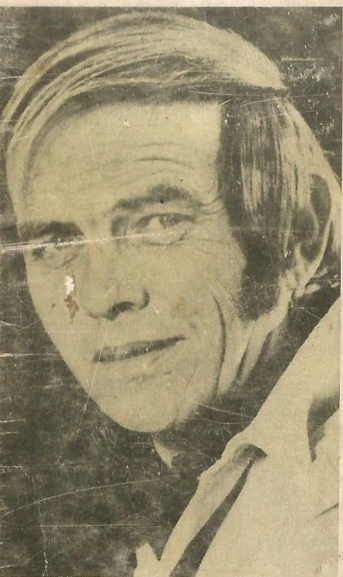
Arkadaşı arabasına bindi. Ama Ash peşinden selenli. Söyleyecek bir tek şey daha vardı. «O orospu çocuğu John Hill'in Joan'ıma bir mezar taşı bile satın almama izin vermediğini biliyorsun! Ama Joan'u öldürmekten yargılandığı dava başlamazdan önce koşup gidiyor. bir taş ismarlıyor. Salt bu durum duruşmada ortaya çıkar. üzerine soru sorulur diye. Üzerindeki yazıyı gördün mü? **Cinayet** bu!»

Ash, Joan'unu ebedileştiren o mezartaşından nasıl da nefret ediyordu. Hayattayken o hep «Joan **Robinson** Hill» olmuştu. Gazetelere, şimdi bakımsızlıktan odasının

raflarında kararmakta olan gümüş ve altın kupalara hep böyle yazılmıştı. Ama öldüğünde, granit taş parçası babasının adını taşımıyordu bile. Joan, geri kalan zaman sürecince Ash'ın ölesiye nefret ettiği adamın kölesi olacaktı: John Hill'in kölesi.

Belki gecelerden birinde bunu değiştirirdi. Karanlığın çok koyu olduğu bir gece, insanların işlerini yıldızların ışıkları olmadan yaptıkları bir gece, gösterişsiz mezar taşı yıkılır, parçalanır ve yerine bir yenisinin konması gerekirdi. Yaşlı adam böyle düşünüyordu. Bunu başaramadığı takdirde, Joan'ını yattığı yerden bir kez daha —son bir kez— çıkarmak, kocasının seçtiği o çıplak, yalnız, güneşin kavurduğu mezardan alıp, belki de Chatsworth çiftliğinin Beloved Belinda yolundaki büyük meşenin cömert gölgeliğine, o serin, yemyeşil yere taşınması zorunlu olurdu. Öyle bir yerde Ash yorgun vücudunu kızının yanına uzatabilirdi. Ve orada, Joan, sonunda kendisini seven (ve de bunu kanıtlayan) tek erkeğin yanında uyuyabilir, öyküleri ancak o zaman huzur içinde son bulurdu.

THOMAS THOMPSON

KAN VE PARA

KAN VE PARA, insanı örseleyen, etkileyici bir öykü. Birden fazla olayı ve temayı içeriyor. Açgözlülük, şiddet, tutku ve kin. Garip bir ölümün ardından bir yumak gibi sökülen olaylar okuyucuyu adeta soluksuz bırakıyor. Saplantıya varan bir tutkuyla bağlı bulunduğu kızının ölümüyle çılgına dönen kindar bir baba; toplumda hızla yükselmek için çirpınan bir doktorun fırtınalı yaşamı; ve bir fahişenin yeni yetme bir kiralık katille trajik ilişkisi.

Doğma büyüme Teksaslı olan Thomas Thomson, bu serüvenler beldesinin çağdaş dramını bütün karmaşıklığı, zenginliği ve çarpıcılığıyla sergiliyor. Okuyucuyu baştan sona büyülenmiş gibi kendine bağlayan bir kitap. Yeni kuşak Amerikan yazarlarının en verimlilerinden biri olan yazarın ününü bütün dünyaya duyuran bir yapıt; yayınlanır yayınlanmaz yirmi dile çevrildi, televizyona uyarlandı ve en çok satan kitaplar listesinde aylarca kaldı.